

Det här är en digital kopia av en bok som har bevarats i generationer på bibliotekens hyllor innan Google omsorgsfullt skannade in den. Det är en del av ett projekt för att göra all världens böcker möjliga att upptäcka på nätet.

Den har överlevt så länge att upphovsrätten har utgått och boken har blivit allmän egendom. En bok i allmän egendom är en bok som aldrig har varit belagd med upphovsrätt eller vars skyddstid har löpt ut. Huruvida en bok har blivit allmän egendom eller inte varierar från land till land. Sådana böcker är portar till det förflutna och representerar ett överflöd av historia, kultur och kunskap som många gånger är svårt att upptäcka.

Markeringar, noteringar och andra marginalanteckningar i den ursprungliga boken finns med i filen. Det är en påminnelse om bokens långa färd från förlaget till ett bibliotek och slutligen till dig.

Riktlinjer för användning

Google är stolt över att digitalisera böcker som har blivit allmän egendom i samarbete med bibliotek och göra dem tillgängliga för alla. Dessa böcker tillhör mänskligheten, och vi förvaltar bara kulturarvet. Men det här arbetet kostar mycket pengar, så för att vi ska kunna fortsätta att tillhandahålla denna resurs, har vi vidtagit åtgärder för att förhindra kommersiella företags missbruk. Vi har bland annat infört tekniska inskränkningar för automatiserade frågor.

Vi ber dig även att:

- Endast använda filerna utan ekonomisk vinning i åtanke
Vi har tagit fram Google boksökning för att det ska användas av enskilda personer, och vi vill att du använder dessa filer för enskilt, ideellt bruk.
- Avstå från automatiska frågor
Skicka inte automatiska frågor av något slag till Googles system. Om du forskar i maskinöversättning, textigenkänning eller andra områden där det är intressant att få tillgång till stora mängder text, ta då kontakt med oss. Vi ser gärna att material som är allmän egendom används för dessa syften och kan kanske hjälpa till om du har ytterligare behov.
- Bibehålla upphovsmärket
Googles "vattenstämpel" som finns i varje fil är nödvändig för att informera allmänheten om det här projektet och att hjälpa dem att hitta ytterligare material på Google boksökning. Ta inte bort den.
- Håll dig på rätt sida om lagen
Oavsett vad du gör ska du komma ihåg att du bär ansvaret för att se till att det du gör är lagligt. Förutsatt inte att en bok har blivit allmän egendom i andra länder bara för att vi tror att den har blivit det för läsare i USA. Huruvida en bok skyddas av upphovsrätt skiljer sig åt från land till land, och vi kan inte ge dig några råd om det är tillåtet att använda en viss bok på ett särskilt sätt. Förutsatt inte att en bok går att använda på vilket sätt som helst var som helst i världen bara för att den dyker upp i Google boksökning. Skadeståndet för upphovsrättsbrott kan vara mycket högt.

Om Google boksökning

Googles mål är att ordna världens information och göra den användbar och tillgänglig överallt. Google boksökning hjälper läsare att upptäcka världens böcker och författare och förläggare att nå nya målgrupper. Du kan söka igenom all text i den här boken på webben på följande länk <http://books.google.com/>

Educ R 5877.153.3

HARVARD
COLLEGE
LIBRARY

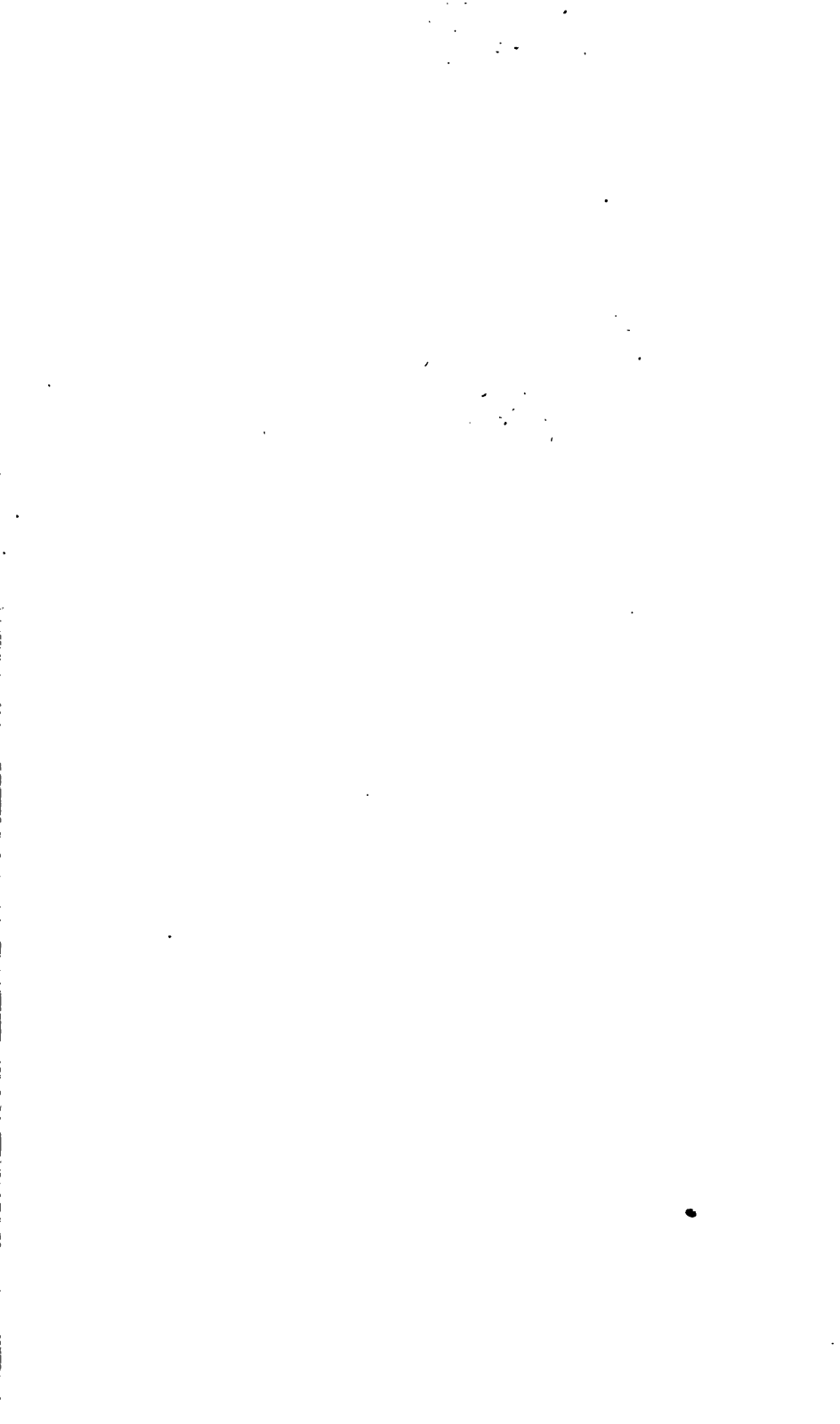
|| CONSISTORII ACADEMICI
ABOENSIS
ÄLDRE
PROTOKOLLER ||

UTGIFNA
AF
FINSKA HISTORISKA SAMFUNDET.

|| III ||
|| 1864—1871. ||

—♦♦—
HELSINGFORS, 1898.

Educ R5877.253:3(3)

HARVARD
UNIVERSITY
LIBRARY
OCT 16 1962

62 * 2

TODISTUSKAPPALEITA
SUOMEN HISTORIAAN

JULKAISSUT

SUOMEN HISTORIALLINEN SEURA.

II.

CONSISTORII ACADEMICI

ABOENSIS

ÄLDRE PROTOKOLLER.

CONSISTORII ACADEMICI
ABOENSIS
ÄLDRE
PROTOKOLLER

UTGIFNA
AF
FINSKA HISTORISKA SAMFUNDET.

~~~~~
III.

1664—1671.

HELSINGFORS,
FINSKA LITTERATUR-SÄLLSKAPETS TRYCKERI,
1898.

Δ
~~Educ 5290.40.65(3)~~

✓
Educ R 5877.153.3(3)

✓

Förord.

Föreliggande del af Åbo akademis konsistoriuprotokoll, hvars publicering möjliggjorts genom ett anslag af Kejsrerliga Alexanders-Universitetets medel och hvars utgifvande af Finska Historiska Samfundet ombetrotts undertecknad, framträder efter samma plan som de tvänne första, af d:r A. G. Fontell utgifna delarna.

Liksom i dessa har originaltexten återgifvits in extenso och med noggrant iakttagande af skriftsättets egendomligheter. De talrika ortografiska inkonsekvenserna, hvilka i synnerhet i nomina propria lätt falla i ögonen (se registret), härröra däraf att originalet är renskrifvet af icke mindre än fem olika personer. För hvarje gång, då en ny handstil vidtagit i originalet, har detta anmärkts i en not under texten. En modernisering vid utgifningen har förekommit endast hvad interpunktionen och användandet af stor begynnelsebokstaf beträffar, det senare dock ej i den grad, att originaltextens ålderdomliga prägel därigenom helt och hållet gått förlorad. Genom förkortningstecken antydda utelämnade bokstäfver ha, där texten eljes kommit att förefalla stympad, tillagts trykta med kursiv stil; ord och bokstäfver, hvilka i den illa medfarna originaltexten varit bortslitna eller afbrända eller ock af vårdslöshet utelämnats vid dess renskrifning, ha i de fall, där så pröfvats kunna ske, tillagts inom klammer. Hänvisningar till numera förkomna bilagor (vanligen under formen vid. lit.) ha oförändrade återgifvits.

Såsom bilagor till texten ha aftrykts konsistoriets specialprotokoll i det celebra målet mellan professorerna Miltopæus

och Bång af år 1666, professor Svenonii deklaration angående samma mål samt en skriftväxling mellan akademien och Åbo hofrätt af åren 1670—1671.

Namn- och sakregistret, på hvilket — med hänsyn till dess i en publikation som denna lätt insedda betydelse — särskild omsorg nedlagts, afviker i någon mån från de föregående delarnas. Så ha alla slag af vid konsistoriet anhängiga mål sammanförts under uppslagsordet *Mål*, under hvars i bokstafs följd ordnade subrubriker sålunda alla dem rörande sidanvisningar stå att finna. Beträffande sidanvisningarna angående konsistoriets medlemmar, hvilka i protokollen ideligen nämnas, har en ytterligare specificering vidtagits, hvarjämte såsom i föregående del de siffror som hänvisa till utnämningar, val m. m., trykts med kursiv stil. Namn på tjänstehjon och bönder utan tillnamn ha endast då särskilda skäl därtill ansetts föreligga, upptagits i registret.

Slutligen ber jag att till aktuarien d:r J. W. Ruuth, som under tryckningsarbetets fortgång välvilligt varit mig behjälplig vid tydningen af svårlästa ställen i originalet, och professor I. A. Heikel, hvars bistånd jag tagit i anspråk vid återgifvandet af särskilda latinska och grekiska förkortningar i Bilaga II, härmed få offentligen uttala min lifliga tack-sägelse.

Helsingfors i september 1898.

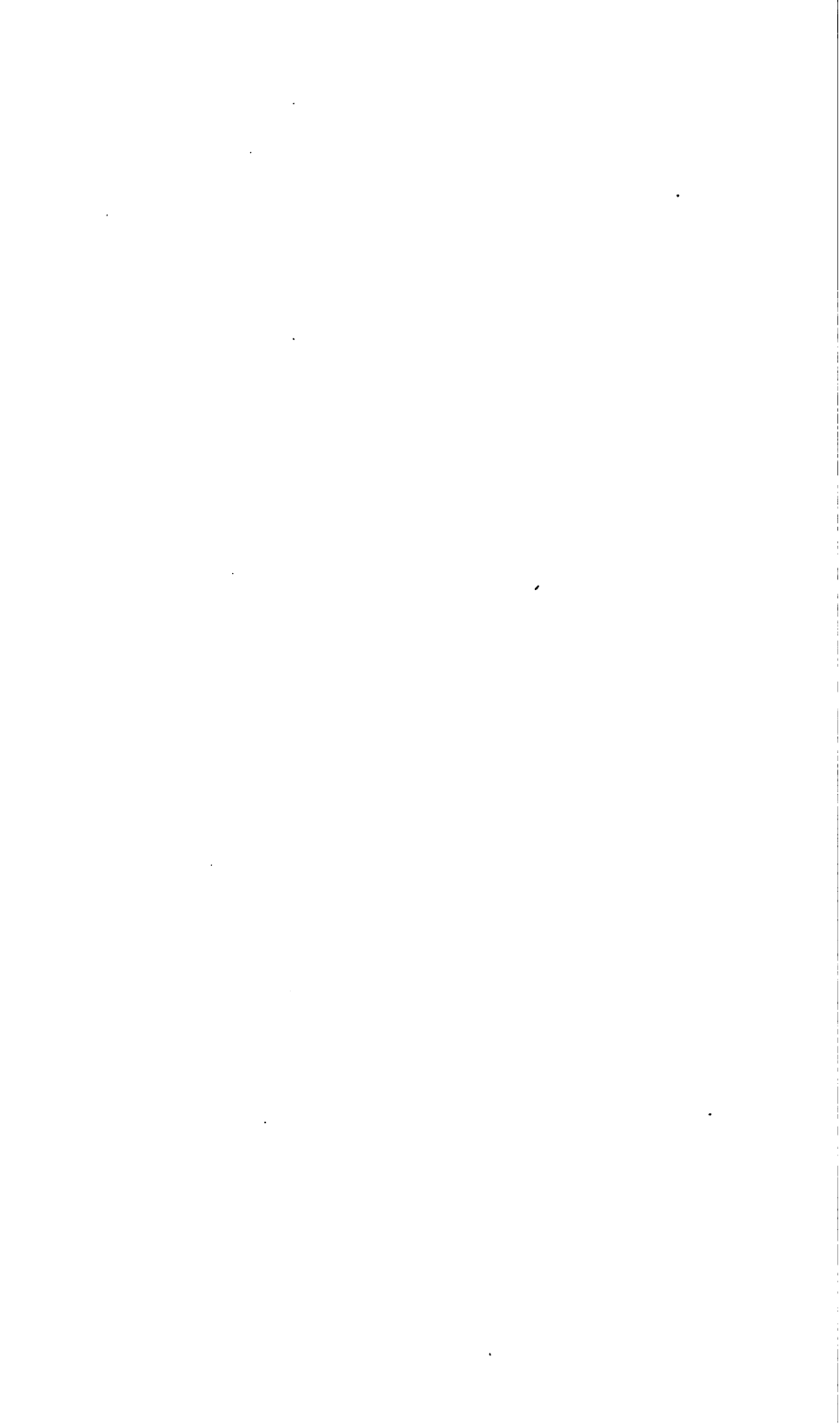
Harald Dalström.

Innehåll.

	Sid.
Consistorii Academici protokoll under prof. A. Kempes rektorat 1664—1665	1.
Consistorii Academici protokoll under prof. A. Thauvonii rektorat 1665—1666	57.
Consistorii Academici protokoll under prof. S. Kexleri rektorat 1666—1667	149.
Consistorii Academici protokoll under prof. O. Vexionii rektorat 1667—1668	238.
Consistorii Academici protokoll under prof. E. Svenonii rektorat 1668—1669	291.
Consistorii Academici protokoll under prof. P. Bergii rektorat 1669—1670	326.
Consistorii Academici protokoll under prof. P. Bångs rektorat 1670—1671	427.
Bilagor:	
I. Specialprotokoll i målet mellan professorerna Milto-pæus och Bång 1666	528.
II. Prof. Svenonii deklaration i sistnämnda mål	537.
III. Skriftväxling mellan Åbo akademi och Åbo hofrätt angående den akademiska jurisdiktionen, förd 1670—1671	540.
Register	551.
Rättelser	601.

Acta Consist. Acad. Rectore Præclariss. Dn. M.

Axelio Kempe.

A die 17 Maij anni 1664 ad diem 21 Junij 1665.

Den 21 Maij. Præsentes Rector Magnus, M. Thauvoni-
us, M. Bergius, M. Thuroni-
us, M. Justander, M. Milto-
pæus, M. Petræus.

1. Proponerade Rector, hvilka som blifva assessores in
minori Consistorio, effter man vill inthet så ofta bemöda heela
Senatum. Res.: Bleff beslutit, att M. Justander och M. Pe-
træus blifva detta åhret minoris Consistorij assessores.

2. Proponerade Rector, hvem som skall conferera licen-
tiam uthi promotionen, effter här är ingen Pro Cancellarius.
Res.: Bleff eenhälligen afsagdt, att Secretarius Academiae läser
Cancellarij Acad. breeff op publice. Emädan Cancellarius in-
gen committerar suas partes, uthan skrifer allenast Senatui
till, så förestavar Rector å Senatus Acad. vegnar Cancellarij
meningh och giffr Promotori tilstånd.

3. Pålägges M. Achrelio, att han förklarar sigh på Rau-
thelij räkningh fiorton dagar här effter.

Den 24 Maij. Præsentes in Consistorio minori Rector,
M. Petræus et Secretarius.

Framkom Daniel Ruuth, som var citerad för det han
reeste undan arresten. Daniel nekade hårt, att han inthet
vardt arresterad; sade, att cursores talte allenast medh honom,
den eena om testimonio, den andre att iagh skulle affinna
migh medh den iagh var skyldigh, iagh lofvade contentera.
Der medh skildes cursor ifrå migh. Cursores kunne ej heller
öfvertyga honom. Altså blef han frijgiordh, och när han con-
tenterar sin creditor, får han testimonium, som han begärar.

Den 26 *dito*. Præsentes in Consist. min. Rector et Secretarius.

Baakungz schrifvaren Erich Johansson besvärade sigh öfver Nicolaum Erici, att han haar öfverfallit honom hoos een borgare, när han krafde baakungz p:gar, iagade effter honom medh steenar om tri gårdar. Så sade iagh: slå inthet migh ihäl, som tu slogh tin moder. Och sade, att studiosus var mycket drucken. Stud. sade: han förekastade migh, det iagh medh våda min mohr ihäl skiöt.

Marcus Hampula gjorde sin vitneseedh och bekände, att han förvitte studenten, det han slogh sin mohr ihäl, men inthet såg iag, om han haar velat slå honom. Anna Cnutz dotter gjorde och sin vitneseedh. Mårten Knutsson gjorde sin vitneseedh och bekände, att Nicolaus hade steen i handen och ville slå Erich Johansson, men iagh togh steenen aff hans handh.

Denna saken skiötz op till effter helgen.

Den 11 *Junij*. Præsentes in Consist. minori Rector et M. Bergius.

1. Sveno Kalliander angaf Jacobum Stadium, för det han krafde aff honom sin obligation på gatan och kallat honom hunssfott. Jacobus sade: han kallade mig först een bedragare. Derpå svarade iagh: I må sielf vara een bedragare, till des i bevijsse migh det. Jacobus krafde af Kalliandro fältskärarens Johan Erhardi obligation. Jacobus hade betalt honom een post spanmåhl. Sveno sade, att spanmählen var fuller betalt på fältskärarens vägnar, men fältskärarens obligation ville han inthet gifva Stadio. Consistorium sade Jacobo till, att han skulle sökia Svenonem.

2. Stadz vachtmästaren angaf stud. Eliam Johannis, för det han kom om natten skrijkandes på torget och kallade vachtmästaren skielm och hunssfätt. Elias sade: iagh var så druckin, att iagh inthet veet hvadh iagh sadhe, men när dhe kommo effter migh, kunne vara att iagh kallade dem så.

Anders Jöransson gjorde sin vitneseedh och bekände, att han kallade vachtmästaren skielm, hunssfätt. Thomas Hindrichsson vitnade det samma.

Sent.: Elias Johannis skonas denne gången medh 3 dyngz fängelse af anseende till sin ungdom och oförståndh.

Den 15 Junij. Præsentes Rector Magnificus, M. Thauvoni-
nius, D. Olaus, D. Quæstor, M. Bergius, M. Justander, M.
Petraeus.

1. Lästes op dee postulata som sändes öfver medh Aca-
demie Quæstore till Kongl. Maj:tt.

2. Begärte Dn. Quæstor een recommendation till Her
Rijkz Drätzen, efter han åthskillige reesor haar mist een stoor
deel af sin egendom genom vådeeldh, att han medh någon
hielp kunne blifva benefierad. Res.: Blef bevilliat.

3. Een bonde ifrån Nykyrckia sochn Thomas Thomasson
klagade på Sigfridum Teccalenium och Petrum Kolckman, att
dee medh två andra hafva i gåår om natten kastat först ste-
nar i derass bååth och sedan kommit neder på bohlvercket
och skålt dem för skielmar och paddor, såsom och kastat ho-
nom medh een steen i låhret. Studiosi nekade der till. Wil-
helm Davidzsons sohn gjorde sin eedh och bekände att inga
af dessa studjosij kastade steenar eller skuto bonden, uthan
een fougde skrivvare ifrån Kockimäcki. Derföre frijgiordes
studenterna, och bönderna remitterades till forum competens
att sökia bete skrivvaren, bäst dhe kunna och gitta.

4. Rector sade sigh villia reesa på ransackningen i åhr.
M. Bergius tykte, att det inthet ville stå Rect.

5. Beslötz, att bookbinnaren skall befalas inbinna
Acad. acta.

6. Johannes Salmenius opføres inter expectantes.

Den 5 Septemb. Præsentes in Consist. minori Rector, M.
Miltop. et Secretarius.

1. Framkom Knuth vachtkarls hustru och klagade på
Malin, Grels vachtkarls hustru, att hon haar kallat henne hoora,
för det hon icke lät biuda henne till fadder. Kom så tridie
gången igen medh öölkannan fuller och kastade mig med steen
på armen för min egen döhr och på mitt heem. Accijs skrif-
varens Clemetz hustru Brita Thomas dotter vitnade, att Malin
kastade, men inthet hörde hon att hon kallade Knuthz hustru
hoora.

Sent.: Rätten ehrkänner, att Malin Grels vachtkarls hustru förskones denne gången aff anseende till sin fattigdom med 6 *℥*. s. m:tz utläggande, effter det 9 cap. i Såhrm. B. medh villia för blånad.

2. Hustru Karin Jörans dotter krafde aff Knuth vachtkarls hustru 11 *℥*. k. m:t. Hon sade sig betalt äth Malin Grels hustru dhe p:gar. Malin svarade, der på vara till henne betalt 3 *℥*. Beslütz, att hon betahlar de öfrige två d:r anten till hustru Karin sielff eller hennes creditor Grelsens hustru.

Den 7 *Septemb.* Præsentes Rector, M. Thauvonius, D. Olaus, M. Bergius, M. Miltopœus, M. Justander.

1. Proponerade Rector om vacerande theologiæ profession och begärte Senatus omdömme der om, effter Constitutiones förmå, att Decanus Fac. intra 30 diem der om tillkännagifver och medh Cancellario communicerar. Voterades:

M. Milt.: Der om skrifves till Cancellarium, och sättias dee i electionen som nämst äro.

M. Justander: Vij rätta oss effter Constitutiones Academicas.

M. Bergius: Det samma.

D. Olaus, M. Thauvonius och Rector: Det samma.

Res.: Tillk. freddag skrifves der om till Cancellarium.

2. Begärte Decanus Fac. theol. M. Thauvonius Senatus vota om pastoratet, som vacerar effter sahl. D. Alanum, effter som om sådant bör och skrifvas till Cancellarium Acad. Res.: Jure ordinis kan det M. Thauvonius inthet nekas.

3. Voterade Decanus Fac. th. M. Thauvonius effter Constit. Acad. på M. Kexl. och M. Bergium till sedan vacerande professionem theologicam.

4. Rector scholæ M. Matthias Rothovius anklagade M. Petræum, att han förhölt honom hans spanmähl, reest bort till Stocholm och inthet levererat från sig nyckelen; begärte fördenskull att ven. Senatus Acad. ville så laga, att han finge uth spanmählen, till des Petræus kommer heem. Res.: Förfrågas hoos hans svährfolck, om nyckelen är der och om dee villia spanmählen godhvilleligen oplåta; hvar och icke, sökies andra medel.

5. Proponerade Rector D. Alani änkias begäran om invitatoribus till D. Alani begrafning. Res.: M. Justander och M. Milt. invitera.

6. D. Olaus proponerade om Academiæ fiskiare, att een som haar varit hans dräng, det begärar. Res.: Der om delibereres framdeeles.

7. Proponerade Rector om executijs Acad., när the skola åter begynnas. Res.: Om söndag convoceras studiosi till onssdagen.

8. Refererade Rector, att een bonde i Vesilax haar besvärat sigh, att några hans ägor liggia i een annor bys ägor. Res.: Der om skrives till häratz tinget.

9. Petrus Scheder, Andreas Strandenius och Jacobus Ursinus refereras inter expectantes.

10. Rector besvårade sigh öfver Acad. schrifvare Sippi, att han effter befalningh inthet tillstälte professoribus booskapen. Sippi sade sig inthet vara ordsaken ther till. Res.: Sippi går i proban, till dess han betäncker sigh.

11. Sedan discurrerades om den gamla resten i booskapen, och oplästes det som den 3 Septemb. a:o 1662 slötz om bette booskap. Och sades af D. Olao, att M. Petrus Bergius haar fraudulent der medh handlat, och af Rectore Magnifico, att han hade giordt orätt. M. Bergius lofvade svara der före hooss Cancellarium Academiæ. Rector sade: det är ju slutet förr om samma booskap. M. Bergius svarade: den eene parten kan inthet döma den andre. Rector sade: det är Senatus Acad. omdömme för när. M. Bergius svarade: det iagh haar sagdt, det försvarar iagh. M. Thauvonius och Doct. Olaus besvårade sigh der öfver på det högsta, att M. Bergius hade uthskempt professores för hvar man på allmen vägen, der booskapen deelas skulle. Frågades om booskapen, som kommer ifrån Lappo, huru den deelas skall. Res.: Ingen resolution.

Den 17 Septemb. Præsentes Rector, M. Thauvonius, M. Bergius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Proponerade Rector, begärandes att Senatus ville förlofva honom på fiorton dagar reesa till Tavastlandh, effter hans barn är dödt blifvit. Res.: Senatus samtyckte der till, och M. Bergius blifver i midler tijdh Pro Rector.

2. Begärte Rector, att Senatus ville deliberera om successore till den professionem philosophicam, som vacerande blifve. Secretario befalltes taga affträde.

Den 5/ Octob. Præsentes in Consist. minori Rector Magnus, M. Miltopæus et vice Notarius.

Stud. Isacus Jonæ Brochius anklagade stud. Johannem Gunnari och Laurentium Johannis, att dhe hade honom som een novitium illa tracterat medh öhrfijlar och stutar. Johannes tillstodh sigh hafva gifvit honom några öhrfijlar, derföre att han var ohöfveligh och inthet kunne comportera sigh iblandh studenter. Isacus sade, att Johannes hade tagit honom i håret, slijtit honom nedh på golfvet, och att Laurentius narrade honom medh stopet och agerade honom på all sätt. Parterne affträdde.

Sent.: Effer dee skiäl ad acta finnes ehrkänner Rätten, att Johannes Gunnari och Laurentius Johannis böta arbitraliter 2 rd:r hvarthera, för det dee olagligen hafva handterat Isacum Jonæ. Johannes begärte skonsmåhl, effer han var af fattiga medel. Der om må han sökia Consistorium majus.

Den 6 Novemb.*) Præsentes in Consistorio minori Rector Magnus, D. Olaus, M. Miltopæus et vice Notarius.

Rector scholæ M. Mathias Rothovius anklagade stud. Ericum Stodium och Henricum Marci, att dhe inthet ville bestå det kiöp, som dhe hade giordt medh honom om Sagu sochn, föregifvandes sig inthet hafva så myckit på sochnen bekommit, som dhe derföre lofvat hade. Rector framteedde deras obligation, hvar uthj dhe hade förobligerat sigh skola gifva för sochnen 19 tunnor spanmåhl, låta införa det och betala tullen, men doch intet lefvererat meer än 10 tunnor och 20 capper spanmåhl. Magnus Rector frågade stud., om dhe godhvilligen hade ingått samma contract med Rect. scholæ. Dhe svarade: ja. Frågades, huru myckit dhe hade på sochnen bekommit. Svarades: 10 tunnor och 20 capper

*) Protokolltet för den 6 nov. 1664, hvilket icke återfinnes i den originala protokollsboken, är här intaget efter en afskrift från senare tid. Sannolikt är, att protokollet för denna dag varit skrifvet på ett i protokollsboken löst instucket papper, hvilket sedermera förkommit.

spanmåhl och 50 d:r kopp. m:t. Parterne affträdde. M. Mathias inkallades och tillfrågades, om han alldeeles vill strängia medh dem. Han svarade: derass skade vill iagh inthet sökia, och vill för den skull gifva dem 20 d:r aff dhe 50, allenast dhe inthet meer för tullen och omaket begära. Studiosi svarade, att dhe inthet behöfde taga aff sitt egit och lejja hästar före. Frågades, hvarföre dhe sig så hårdt hade obligerat. Studiosi affträdde, och frågades, om Rector ville än cedera dhem 5 d:r. Rector lofvade det vilia göra. Sedan inkommo studiosi, och då skedde dem och Rectorem förlijkningh.

Den 16 Novemb. Præsentes Rector Magn., M. Thauvonius, D. Enevaldus, D. Olaus, M. Achrelius, M. Kexlerus, Dn. Quæstor, M. Bergius, M. Thuronus, M. Justander, M. Miltopœus, M. Peträus.

1. Begärte Rector, att Dn. Quæstor ville sielff munteligen referera, hvadh han i Stocholm på Acad. postulerer uthrättat hafver. Quæstor svarade, att postulaterna äro insinuerade i Cammaren, men der på han för sitt afreesande der ifrå inthet uthslagh bekomma kunne.

2. Refererade Rector, att M. Stodius haar beklagat sigh der öfver, att han är så illa uthförd hoos Kongl. Maj:t för dhe gamla beskylningar om necromantiske väsendet, begärte för den skull een attestatation om sitt håldne lefverne och embetes förvaltande, att han kunne der effter vinna een gunstigh resolution hooss Kongl. Maj:t om sine postuler. Res.: Han bekommer allenast een relation till Cancellarium.

3. Framvijste Rector Cancellarij bref om electionen till tertiam theologiæ professionem ord. och begärte, att Senatus ville effter Cancellarij befalningh uthsee tertium till dee två Hans Hög Greff. Nådh haar i sitt breeff specificerat. Voterades:

M. Peträus: Vij declarere vår förrige election, men om fremmande skola hijt komma, må dee effter Constit. göra sitt prob. Men andre Acad. betiente måtte och ihogkommas.

M. Milt.: M. Kexlerus och M. Bergius recommenderas vjdare, effter dhe förr hafva varit i electionen. Det öfrige heemställes Cancellario.

M. Justander: Det samma, men fremmande göra sitt prob.

M. Thur.: Det samma som Petræus, och det öfrige heemställes Cancellario, men dhe främmande nämpnas.

M. Achrelius: Det samma som M. Thur.

D. Olaus: Det samma.

D. Enev.: Det vore önskeligit, att man sådana karlar utthsee kunne, som beständige vore, der det giälla skulle, ty nu sökes stoorra conjuncturer i religionen. Doch nämpnes andre lägenheeter för våra, som äre Episcopatus Wiburgensis, Superintendentia Rigensis, om dhe denna gången förbij gäss.

M. Thauvonius: Vij blifve vidh vår förrige election, och intees flere skiäl, hvarföre vij M. Kexlerum och M. Bergium utthseedt hafva. Dhe andre äro fremmande och obekante och böra för den skull inthet sättias i electionen.

Rector: Det samma som M. Thur.

Res.: Cancellario svaras såledz, att dhe främmande nämpnas tillijka medh M. Kexlero och Bergio, och intees flere skiäl till förrige electionen, och att den som komma skall, gör här först sitt prob efter Constitutiones. Det öfrige heemställes Cancellario.

4. M. Johannes Fraxenius och stud. Johannes Gunnari supplicerade om tillgift på sina böther. Res.: M. Frachsenius får tillgift på sina böter till 10 d:r sölfvermynt, men Johannes ehrlägger sina böter, efter Rector haar efftergifvit sin deel.

5. M. Kexlerus begärte, att Binningij saker måtte verderas, efter Binningij föräldrar hafva honom der om tillskrifvit. Res.: Sakerna äro somblige verderade, det öfriga skall verderas.

6. Stud. Magnus Baaz, Magnus Eekman, Gustavus Ede-nius, Benedictus Halinus, Jacobus Simolenius, Matthias Carlagius, Petrus Kolckenius, Henricus Mallenius refereras inter expectantes.

Den 23 Novemb. Præs. Rect., M. Thauv., D. Enev., D. Olaus, M. Achrelius, M. Kexl., Dn. Quæstor, M. Bergius, M. Thur., M. Just., M. Miltpœus.

1. Inteedde Henrich Törisson räckningh eemoot M. Achrelium på Rauthelij vägnar. Res.: M. Achrelius lofvade svara der på skrifteligen näste Consistorij dagh.

2. Refererade Rector, att Borgmästare och Rådth hade beskickat honom, säjandes sig hafva konsulterat om een ny medico, allenast Senatus Academicus och ville honom något till underhåll uthsee, dher dhe honom förskrefve. Res.: Borgmästare och Rådth skall gifvas detta svaret, att Senatus Academicus nu för tiden inga medel hafver att aflöna någon ny medicum medh.

3. Framteedde Rector Cancellarij recommendation för sigh, att han kunne komma till sin betalningh för det han hade kostat på Bibliotequet, tå han var Bibliothecarius, och begärte att han aff Fisco måtte blifva betalt. Res.: Ingen resolution.

4. Framteeddes Cancellarij recommendation för Secretario till Senatum, att han må bekomma pecuniam diligentiorum.

5. Proponerades, om stipendiarij skola niuta spanmählen. Res.: Professores behålla den allena.

6. Stud. Nicolaus Alanus, Zacharias Boëlius, Sveno Agrelius, Gustavus Collinus, Aeschillus Erici, Matthias Molenius refereras inter expectantes. Item Johannes Palmbergh.

Den 25 Novemb. Præsentes in Consist. min. Rector, M. Justander, M. Petrus.

1. Henrich Törisson framvijste sin fullmacht, sigh gifven af Johan Såger, Johan Ranck och Jochim Schult emoot Henrich Bengtsson, Matthiam Barckman och stud. Martinum Depner för försåthet, som skeedde tå borgmästaren Jesenhansen hölt bröllop.

2. Anklagade vachtmästaren Bryntonem Jonæ, att han förleden freddagz afton, tå han hade trädt med Gartzio och Hendrich Greek, hade skrijkt och ropt på gatan och skålt vachten för skielmar och hunsfättar. Jöran vachtkarl gjorde sin vitneseedh och sade, att Brynto skåldte dem för hunsfättar och studenters förderfvare. Cnut vachtkarl gjorde sin vitneseedh och bekände det samma. Brynto sade sigh inthet veeta der aff. Parterne affträdde.

Sent.: Brynto förskones denne gången der medh, att han strängeligen förmanas affstå framdeeles medh sådant otijdigt

lefverne, och böter arbitraliter 2 rd:r eller plichtar medh carcere för skrijande och oquädens ordh.

3. Anklagade vachtmästaren Bryntonem, att han hade slagit hans sohn tree eller fyra öhrfijlar, tå han hölt lychtan, medan the musicerade, samt Matthiam Erici, att han fem eller sex gånger hade slagit samma poik. Matthias sade, att poiken kallade dem kånna och hade tillförenne gifvit åthskilliga reesor ööl åth andra poikar, som doch musicanterne præresenterat var. Cantor Her Michael inkom och bekände, att poiken var otijdigh, gaf åth andre poikar öhl, som dem præresenterades, och att Brynto och Matthias slogo effter honom, men råkte honom allenast på hatten. Parterna affträdde.

Sent.: Brynto och Matthias admoneras, att dhe inthet iniuriera dieknepoikerna, som bära lychtorna, tå the musicera. Men om poiken haar skäldt dem, må dhe gifva honom an hooss Rectorem scholæ.

4. Anklagade vachtmästaren Sigfridum Danielis, att han förleden sommar i promotionen hade sparckat hans sohn. Sigfridus nekade. Poiken sade det skedt vara i sahlen. Sigfridus nekade sigh hafva varit i sahlen. Res.: Opskiutes till dess vitne framskaffas.

5. Anklagade cursores Academiae stud. Olaum Palmbergium, att han nekade cursoribus sitt salarium. Johannes Palmbergius sade, att han opräknade dem 1 d:r för sigh och sin brohr effter Constit. Acad., men tå Johannes Cursor inthet ville taga eemoot p:garna, badh iagh honom vijsa migh andra Constitutiones, så vill iagh dem effterlefva. Res.: Det blef der vidh.

6. Borgaren Erich Andersson Kalckila anklagade stud. Stephanum Svenonis, att han lät förkomma för honom een sijlff stop om 20 d:r k. m:t, som kom Her Daniel till, och lofvat betala, men det inthet effterkommit. Stephanus nekade sigh hafva eemoottagit sölfstopen, uthan sade att tå brennevijn hemptades, voro mina landzmän i kammaren, men iagh gick strax uth. Res.: Opskiutes till dess Kalckila skaffar sigh vitne, att Stephanus togh eemoot stopen.

7. Anklagade stud. Petrus Simonis Thomam Matthiæ, att han förhölt honom hans p:gar för spanmählen, som dhe på

sochnen fått hade; sadhe att the hade bekommet 10 tunnor spanmähl, hvilket Thomas hade såldt, tunnan å 10 d:r, men Petrus hade medh böner der af igen bekommit 4 tunnor och 10 capp:r af fougden, som bete spanmähl köpte. Item att Thomas hade tagit på skutan 10 d:r k. m:t till sig och inthet dem än restituerat. Thomas sade, att skepparen hadhe dhe 10 d:r. Sedan discurrerades der om vijdare medh hvadh meera dem emillan stodh, och omsider slötz att Thomas Matthiæ betalar Petro 7 d:r och 9 öra k. m:t för spanmähl och annat, som han än innehade. Men om dhe 10 d:r k. m:t skall Thomas skaffa sigh beskeedh af skepparen medh det första.

Den 2 Decemb. Præsentes in Consistorio minori Rector Magnificus, M. Justander, et M. Petræus.

1. Framkom chorprästen Her Daniel och bekände, att Stephanus Svenonis hade tvenne reesor varit hooss honom, tagit saken på sigh och lofvat betala den stopen, som för honom hooss Erich Andersson Kalckila förkommen var. Stopen sade han vara $9\frac{1}{2}$ lodh, lodet å 9 mm k. m:t. Stephanus nekade sigh hafva eemottagit stopen. Kalckilas pijga öfvertygade Stephano, att hon lefvereradhe honom stopen.

Sent.: Effter dee skiäl ad acta finnas, erkänner Rätten, att Stephanus Svenonis betalar Her Daniel för sölfstopen han för honom förkommit hafver, 20 d:r k. m:t.

2. Jnlade Henrich Törisson eemot Martinum Depner. Depner svarade der på strax effter giord communication skriffteligen.

3. Anklagade Jöran Kalckila stud. Isacum Olai för 10 d:r och 24 öra koppermyntz giäldh. Isacus sade: iagh vill betala honom, det första iagh får vixel. Res.: Isacus skall ställa honom till fridz medh det första.

4. Anklagade Johan Tolpo M. And. Petræum för giäld. M. Petræus svarade: iagh haar inthet nekat till att betala honom, uthan tillbudit honom invijssningh till Quæstorem, allenast han inthet öfverlöper migh så skambligen. Tolpo inlefererade räkningh, och var alleenast 14 d:r och några öra, som han fordradhe. Tolpo gick effter sin book, och befans quadrera medh räckningen. M. Petræus sade, att han a:o 1658

intheit ringare oplät Tolpo een tunna miöhl än för 9 d:r k. m:t, men lofvade betala Tolpo nu medh p:gar, allenast han får sina vahror igen. Tolpo svarade: miöltunnan togh iagh för 7 d:r k. m:t, men hvem kan så handla, att han skulle effter så många åhrs förlop varorna tillbaka lefverera. Och begärte doom. M. Peträus togh räckningen till sigh och lofvade den bätter öfversee.

Den 7 Decemb. Præs. Rect., M. Thauv., D. Enev., D. Olaus, Dn. Quæstor, M. Bergius, M. Justander, M. Miltop., M. Peträus.

1. Proponerade Rector om Cancellarij recommendation för sigh, att dhe p:gar han på Bibliothequet kostat hade, måtte aff Fisco blifva betalte. Res.: Bleff eenhälleligen slutit.

2. Om Cancellarij recommendation för Secretario Academiæ till pecuniam diligentiorum, om alla skola honom tillfalla. Discurrerades sedan, hvar medh Notarius stipendiariorum tå affönas skulle tillijka medh några andra. Res.: Opkiutes till Secretarij heemkomst.

3. Proponerade Bibliothecarius om Ammanuensi Bibliothecæ och om M. Johannes Alanus skall niuta stipendium, effter han haar än aldrigh varit i Bibliothequet; begärte, att han måtte få det stipendium, som M. Alano var destinerat, och att han finge Petrum Kolckenium till Ammanuensem. Res.: M. Alanus opsjer det först publice.

4. Discurrerades om extraordinarie räntorna, hvarföre Cronones fougdar skola den optaga. Der om suppliceras till Cancellarium, att professores må blifva maintinerade vidh sine förrige privilegier.

5. Proponerades om stipendiarij få stipendium uthan afkortning, effter dhe mista spanmählen. Res.: Bleff eenhälleligen beslutit, att ingen afkortningh opføres för dem.

6. Begärte Rector att veeta, huru man skall bära sigh åth med M. Achrelio, effter han munt- och skrifteligen är citerad och intheit comparerar. Res.: M. Achrelius böter effter constitutiones och citeras till näste Consistorij dagh peremptorie, och der han intheit comparerar, faller doch uthslagh i saken. Henrich Törisson lefvererade in några documenter, som han refererar sigh på i sin förklarings eemoot M. Achrelium.

7. Proponerade Rector om bryggehuset, om det icke vore nyttigt att Academien finge sitt eget bryggehuuss. Voteras:

M. Petræus: Inthet är det migh eemoot.

M. Miltopæus: Det seer iagh gärna.

M. Justander: Det samma.

M. Bergius: Det samma, men om det skall gå af mina egna medel, exciperar iagh migh.

Dn. Quæstor: Det samma som Miltopæus.

D. Olaus: Det samma.

M. Thauvonius: Det samma.

Res.: Bleff slutit, att bryggehuset blifver bestält och att successor betalar till sin antecessorem dhe p:gar, som antecessor der på kostar, effter professores måste sielfve der till p:gar contribuera, emädan i Fisco Academiae inga medel finnes.

8. Hans Bachster supplicerade om hielp till fattighuset. Res.: Hvar opförer för sigh så myckit han af een godh villia gifva vill.

9. Om fredsdagh slutas lectiones publicæ.

10. Georgius Schifper, Olaus Erlander, Jonas Eek referas inter expectantes.

11. Supplicerade Petrus Kolckenius och ville blifva Ammanuensis Bibliothecæ. Res.: M. Alanus opsäijer det först.

12. Magnus Drysenius kommer in med. class. stipendiariorum.

Den 10 Decemb. Præs. in Consist. min. Rector, M. Bergius, M. Justander, M. Petræus.

1. Framkommo Johan Tolpo och M. Petræus och förliktes, att M. Petræus skulle innan juul Tolpo contentera. Men det ville M. Petræus sigh förbehållit hafva, att Tolpo hade sagt, att M. Petræus hade raderat hans räckningh. Tolpo svarade: det tillägger iagh eder inthet, men begärar allenast see räckningen.

2. Anklagade een borgare Grabbi Matthi stud. Sigfridum Georgij, att han hade öfverfallit honom i hans eget huuss och skält honom för skielm, hvar på han framvijste några bönders attest. Sigfridus svarade, att han hade läsit för hans

sohn 1 $\frac{1}{2}$ år och att poiken hade stulit i hans kista p:gar och några alnar bandh, tå han var uthe, och sade vidare: borgaren bød migh för then skull till måltijdz, men öfverföll mig omsider och skälte migh för skielm, och det af denne ordsak, att iagh begynte tala svenska medh honom, och badh migh kyssa (*venia verbo*) een etc. Der till svarade borgaren för rätta strax: du lögst. Sigfridus sade: borgaren följde migh medh hoot och trugh uth om sin port, och nekade, att han inthet kallade honom, borgaren, skielm, hunsfott eller galnahofvudh, som borgaren föregaf, och hvadh böndernas attersterande vidhkommer, voro dee finska, men vij talade svenska. Res.: Opskiutes till effter juul, tå bönderna komma till marcknaden, tå måtte the göra sin eedh.

2. Procuratoren Törisson begärte uthslagh eemot Martinum Depner. Rector badh procuratoren framställa vitne. Törisson lofvade så göra.

3. Anklagade Törisson Academiæ skomakare M. Hans Mårtensson på kopperslagarens Claes von Dahlens vägnar för några injurier och åhrerörhiga beskyllningar och inlade skriftteligen, inteendes Rådstugu doomen, Gilletz attest och tvenne andra bref. Skomakaren hade excuserat sigh till näste Consist. dagh.

Den 14 Decemb. Præsentes Rector, M. Thauv., D. Enev., D. Olaus, M. Kexl., Dn. Quæstor, M. Bergius, M. Justander, M. Thur., M. Miltop., M. Petræus.

1. Proponerade Rector om M. Achrelij räckningh och sadhe, att M. Achrelius var peremptorie citerad. M. Achrelius inlade skriftteligen. Törisson franteedde specification på expenser. Parterne affträdde. Sedan discurrerades om samma räckningh. M. Achrelius skall medh eedh verificera klädeverderingen. Sedan defererades thenna saak till Consist. minus, derest hon skall skiär skodas, och sedan aff vederböranden in Consist. majori refereras.

2. Simolenius refereras inter expectantes.

3. Proponerade M. Thuronijs om vachtkarlarnes supplication till Cancellarium om större löhn och begärte, att Senatus ville taga det i consideration, effter Cancellarius haar lofvat

confirmera Senatus omdömmen. Res.: Hvar fährt een half tunna spanmähl.

4. Refererade Rector, att Borgmästare och Rådhus hade beskickat honom om M. Petters barberares præntension eemoot Svenonem Agrelium, att han faller i deras kall, som barberare äro, medh åderlåtande och curerande och såledz afskiär dem sin närings medel. Rector sade sigh hafva sändt effter Svenonem och honom detta förehållit och bekommit detta svaar, att Sveno haar allenast antagit desertos a chirurgis och dem allenast åderlåtitt. Res.: Effter Sveno är medicinæ studiosus, må Acad. betiente honom bruka, om dhe villia, men hvadh borgerskapet angår, må Borgmästare och Rådhus dem förbiuda att the honom inthet sökia.

Catalogus stipendiariorum ifrå midsommaren
a:o 1664 och till ny åhret 1665.

Supremæ classis.

M. Johannes Alanus Aboënsis.	M. Jacobus Tammelinus Finl.
Olaus Arpenius Suderm.	M. Johannes Flachsenius Finl.
Petrus Platinus Smol.	M. Matthias Vagnerus Angerm.
Daniel Gyllenstålpe Aboënsis.	M. Nicolaus Bagge Smol.
Michaël Castrenius Aboënsis.	Cursores Academiae.
M. Petrus Vagnerus Angerm.	Johannes Vassenius Aboëns.
Simon Caroli Greek Aboëns.	Johannes Palm Ostro Gothus.
Olaus Vallinus Smolandus.	Ambrosius Nidulius Smol.

Mediae classis.

Henricus Blanck Aboënsis.	M. Gregorius Arctopolit. Finl.
Petrus Laurentij Suderm.	Nicolaus Svenonis Smol.
Gabriel Josephi Neostadius.	Petrus Bodelius Smolandus.
Salomon Eeneberg Suderm.	Lambertus Petri Vesmannus.
Laurentius Petri Norcopensis.	Zacharias Melovius Smol.
Andreas Kexlerus Aboënsis.	Petrus Schepherus Suderm.
Isacus Widbecchius Smol.	Magnus Drysenius Roslag.
Nicolaus Krabbe W. Gothus.	Andreas Strandenius Wiburg.

Infimæ classis.

M. Andreas Prydtz Aboënsis.	Nicolaus Grubbe Alandus.
Laurentius Ternerus Smol.	Isacus Florinus Aboënsis.
Jonas Torsk Sudermannus.	Johannes Joh. Collanius Finl.
Matthias Canuti Wichman.	Nicolaus Jacobi Aboënsis.
Israël Starbecchius Smol.	Gabriel Erics Fortelius.
Henricus Thuronius Finl.	Daniel Achrelius Aboënsis.
Magnus Eekman Smol.	Georgius Schiffer Suderm.
Jacobus Ursinus Wiburg.	Johannes Raclisius Wiburg.

5. Bevilliades stud. Johanni Salmenio Wiburgensi 5 d:r s. m:t af pecunia diligentiorum medh försäkran, att han, här näst inscriptio skeer, bekommer stipendium.

Samme dagh. Præs. in Consist. min. Rector, Dn. Quæstor, M. Thur., M. Justander, M. Petræus.

M. Achrelij och Rauthelij räckningh företogz och discurrerades der om. Klädeverderingen verificerar M. Achrelius med eedh. Afgår sedan af debet i Rauthelij räckningh: 1. för klädeverderingen 188 d:r k. m:t; 2. af Herman Flemmingz pantar och dess interesse 400 d:r k. m:t, men panterna skola lefvereras Rauthelio. På credit opføres: 1. differentzien på kostp:gar 91 d:r k. m:t; 2. för ryttaren 160 d:r k. m:t; 3. för förmynderskapet 200 d:r k. m:t.

Borgaren Sohne attesterade om hästen, som opford var i räckningen, att hans fahr hade kiöpt een häst å 14*) d:r k. m:t, som hörde Rauthelio till, och lefvererat p:garna åth M. Achrelio.

Den 16 Decemb. Præsentes Rector, D. Olaus, Dn. Quæstor, M. Bergius, M. Thuronius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Proponerade Rector om Stadio, att han hade slagit een skräddares hustru, att henne der af, som föregifves, fostret förgångit är och hon der af siuk. Res.: Effer Stadius haar reda anklagat skräddaren för Rådstugu Rätten, är det nogh att han arresteras.

2. Refererades, huru M. Achrelij och Rauthelij räckningar voro in Consist. minori skiär skodade. Sedan discurrerades der om, och fattades föliande dohm:

*) Första siffran otydlig.

Senatus Academici sentence och doom emillan Johannis Rauthelij fullmechtige, procuratoren Henrich Törisson, kiärande, och professoren M. Ericum Achrelium, svarande, angående det förmyndskapet, som han, Achrelius, för Rauthelio i några år förvaltad hafver, och der af flytande skullfordran, affsagdh in Consistorio majori dhen 16 Decembris anno 1664:

Effter dee skiäl ad acta finnas, ehrkänner Rätten, att professoren Achrelius betalar till Johannem Rauthelium för hans resterande patrimonio 980 d:r 8 $\frac{1}{2}$ öre koppermynth, såsom och tillställer honom Herman Flemmingz panter medh inventarij skrijnet, 4 st. skeedar och 2 sijlfstopar. Anbelangande sijlfkannan medh desse bookstäfver: L. A. T. M. S. D., opskintes det äbrandet till vijdare cognition. Hvar uthöfver bestås Rauthelio för rättgångz expenser 60 d:r koppermynt. Actum ut supra.

3. Begärte Rector loff aff Senatu att reesa till Tavastlandh öfver helgen. Res.: Bleff efterlätit, och M. Bergius sustinerar i midler tijdh Rectoris vices.

Den 15 Februarij. Præsentes in Consistorio minori Rector Magnificus, D. Olaus, M. Miltop., M. Peträus.

1. Angaff Grabbi Matt stud. Sigfridum Georgij för skäldzorden, som uthi vitnes skrifften opräknas, och inteedde Kembnäs Rättens approbation till franteedde vitne. Studiosus sade sigh hafva varit budin aff borgaren till måltijdz, men för måltijden öfverfallen af hans hustru, derföre blifvit misslynt, föruthan det att borgaren hade honom ovitterligen tagit sin son undan hans information, velat der med inthet blifva till måltijdz, men inthet sluppet bort, uthan måste höra mundbruk aff borgaren och hans hustru, derföre sagt till det och det (om det voro höfveligit); frågade borgaren, om det var svenska, och tå det affimerades, kallar han honom hunssfott etc. Studiosus tillstår sigh hafva kallat borgaren tiuff, beropandes sigh på Erich Johanssons tullskrifvares relation om borgaren, att han skulle i Stocholm hafva stulit een gång hästskoor, men the andre skäldzorden voro inthet annat, sade han, än svar på borgarens förvijselse.

Borgaren Matti framteedde Måns Knutssons ifrå Stockholm skriff, ifrån hvilken bette skoor voro affhände, att inthet han, uthan Erich Johansson skulle affhändt dem, bekräftandes det medh Stockholms Kembners Rättz doom, men der uthi var inthet finaliter slutit, efter gatebodränghen Måns Knutsson var till Calmar förreest. Stud. beropar sigh på een pijga Brita Zachariæ dotter, hvilken kunne vara om 16 åhr, om eij meera, hvilken bekände, att studenten hade kallat hennes huussbonde skälm och annat sådant.

Hustro Karin Henrichs dotter, een gammal hustro, inhyses hooss Mattz, bekände efter aflagdan eedh å book, att studenten var buden till måltijdz och begynte förvijta borgaren, det han hade honom ovitterligen sin son undan hans disciplin heemtagit, och sålunda begynt öfverfalla borgaren medh skäldzordh, skälm och annat. Bekiände och, att hon inthet altijdh var tillstädes, emädan trätan påstodh, men ville befrija sin huussbonda Mattz ifrå skäldzordh.

Drängen Simon, förbete Mattz, bekände såsom dee andra.

Sent.: Effter dee skiäl ad acta finness, skall Sigfridus för öfvade excess uthi borgarens Matz Nackas huuss medh skälsordh och elliest gå i probban till tvenne dygn, men hvadh tiufvenampnet vidhkommer, består till vijdare förklaringh ifrå Stockholm.

Här eemoot lofvade borgaren appellera till Consist. maius.

2. Anklagade een pijga ifrå landet stud. Ericum Hassel, att han skulle hafva tagit een guldringh af 4 ducaters vicht uthur hennes kiortelsäck. Ericus framteedde D. Doct. Joannis Terseri, cappellanernas i Pargass och fougdens attest om sitt lefvernes förhållande, hvar om inthet annat än ärligit är förnummit, det viliandes medh eedh erhålla, item några studiosorum.

Pijgan sade, att ingen af dem viste af denna saak, eij heller ville eller kunne hon någon annan tilltala, ty han hade lagt henne vijdhöpen och lofvade ringen borttaga. Studiosus vill bevijsa, att hon är tiuff.

Sent.: Effter Ericus bekänner pijgans relation så vjda, att han hade besedt ringen, och inthet neka kunne strax der efter

hafva gräfvit i hennes kiortellsäck, alt för den skull påläggas honom befrija sig sielff fierde till fiorton dagar här ifrån.

3. Jacobus Stadius förmanes af Rect. Magn. att contentera Marcus skomakare.

4. Sigfridh Hendrichsson, eloq. prof. bonde, skall få utslag in Consist. maj. i dag fiorton dagar till.

5. M. Achrelius admoneras contentera sina vederparter.

Den 22 *Februarij**). In Consist. maj. præsentas Rect. Magn., M. Thauv., D. Enev., D. Olaus, M. Achrelius, M. Kexl., Dn. Quæstor, M. Bergius, M. Thur., M. Miltop.

1. Framvijste Rector Magn. några Cancellarij Acad. recommendationer. Först för stud. Petro Andreae, att han måtte bekomma stip. Res.: Refereras inter expectantes. Sedan för M. Flachsenio, att han medh Sen. Acad. loff må få vara öfver vintern der i Sverige. Såsom och M. Flachsenij supplication.

2. Taltes om Johanne Salmenio, att han medh det första får stip.

3. Oplästes Cancellarij breff om M. Petro Bång, som skall blifva professor theol. tertius.

4. Jnkom Samuelis Gyllenstålpes supplication om stip.

5. Talte Dn. Quæstor om stipendiarijs, huru dee skola blifva betalte, om dhe icke skulle få een deel aff spanmähl. Rector svarade, att det är tillförne resolverat både aff Cancellario och af Sen. Acad., nembl. att dhe blifva betalte medh penningar. Bleff beviliat, att inspectores stipendiatorum skulle ransaka, hvilka som af stipendiarijs äre nödh stälte, så att dhe inthet elliest kunna försörja sig, och dem effterlåtes, att dhe få något af spanmählen effter marckgången.

6. Constituerades inspectores stip. D. Enev., D. Olaus, M. Justander, M. Miltop.

7. Talte Dn. Quæstor om Acad. bönder, att dhen spanmähl, som dhe utbgöra öfver det som är derass skatt spanmähl, skall tagass effter marckgången.

8. Refererade Dn. Quæstor, att han är sinnadh beställa åth Acad. een fällebodh eller proviantz bodh. Bleff effterlätit och nyttigt erkiändt.

*) I kanten står: Notante prof. eloq. M. Miltopæo.

9. Refererade han än om een bonde Henrich Mårtensson i Ritiälä, hvilken bevillias fem åhrs frijheet ifrån 1664 från midsommaren.

10. Begärade M. Thuronius, att dhen konan, som hafver bekendt sigh hafva haft lönskaläger medh Nicolao Betulandro, må blifva förhördh, emädan konan ännu står der på. Och sadhe sigh hafva hörddt, att een annor skall vara fadher till barnet. Consist. ecclesiast. assessores lofvade skrifva till pastorem i Pytis der om.

11. Begärade M. Thauvonius, att Consist. Acad. ville recommendera dhen prästänckian ifrån Hollola till Consist. ecclesiast. Och då vela dhe hielpa hennes sohn.

12. Begärade Dn. Quæstor veeta, huru myckit M:r Flachsenius bekommer af pecunia diligent. Res.: M. Flachsenius får 20 d:r sölfvermynt och Amanuensis Secretarij 8 d:r s. m:t.

13. Framkom Johan Tolpo och begärade, att M. And. Petræus må blifva tillhållen att betala dhen lilla gelden, som han är honom skyldigh, emädan han i långan tijdh haar oppehållit honom. Res.: Att han var citerad och emädan han inthet är tillstädes, så skiutes det op till här näst.

Mehra sadhe Tolpo, att M:r Petræus haar lofvat in Consist. min. betala honom; altså bleff bevilliat att Rector Magnif. tillhåller honom, att han betalar Tålpå.

Den 25 Februarij*). Præs. in Consist. min. Rector Magnif. et M. And. Petræus.

Företredde v:tt Henrich Tavastz uthskickade, framteendes Stadz Magistratens arrest på dhe penningar, som s. rådman Erik Johansson Sylvast var skyldigh till præpositum i Mesekyle, och fodrade aff Sylvano 100 d:r k. m:t. Petrus Sylvanus sade sin s. fader hafva varit till præpositum i Mesekyle och alles varit skyldigh 104 d:r k. m:t, undantagandes det till vijdare clarering uthi s. præp. egen book införes och nu öfver sågs. Spanmählen vill Sylvanus medh quittance bevijsa.

Leutnampten Jöran Mårtensson Asp, som är præp. arvinge, fordrar af Sylvano dhe 104 d:r k. m:t förmedelst Sylvani egen obligation af dat. 1660, 20 Jan.

*) I kanten står: Notante M. And. Petræo.

På s. D. Alani vägnar förekom Eschillus Erics stud. och fordrade 100 d:r af Sylvano, ty s. Alanus hade oblikerat sigh till Cronones befallningzman Larss Jönsson för probstens skull afläggia 100 d:r k. m:t, hvilka emädan dhe ännu inthet voro betalte och obligationen sålunda inthet inlöst, ty vill han, att dhe 100 d:r först betalas, efter dee komma Cronan till. Præsenterade sahl. probstens breeff till Sylvanum, der uthi han besvärar sigh högeligen, att dhe 100 d:r icke voro länge sedan betalte, som lijka vist voro goda giorde. Sylvanus håller sig aldeles vidh sidste giorde sluth. Framteedde s. præp. breeff af dat. anno 1660, 20 Jan., att clareras skulle hvadh ännu orichtigt vore, och om præp. blifve ännu något skyldig, skulle det väl betalass. Anno 1660 giordess senaste sluth, der efter quittancer och skriffter refves sönder. Tavastens uthskickade sade, att efter Tavasten och s. Doctoren hafva ärfvt, må dhe betala. Sylvanus, absentibus cæteris, förmantes att göra underrättelse om dhe 100 d:r k. m:t, som probsten hade hans s. fader gått giordt, och likväll besvärar probsten sig, att dee inthet voro betalte, som så länge sedan uthi räkningen voro goda giorde.

Res.: Emädan Sylvanus inthet eensam för sig är oblikerat att svara till detta, uthan med samptl. sina medarfvingar, hvilka inthet höra under Academien, ty remitteras dee till Råd-stugu Rätten, hvarest både om penningarna och spanmählen må ransakas.

Hvar togh sina præsenterade skriffter medh sig, men Sylvano iniungerades efter leutnamptens och s. D. Alani substituts begäran att ultro comparera.

Den 8 Martij. Præsentes in Consist. min. Pro Rector, M. Thuronius, D. Olaus, M. Miltopæus.

Bleff Bertill Hermanssons supplication opläsen, der i han fordrar af Rect. Magnifico M. Axelio Kempe efter hans obligation 30 rd:r in specie och 9 1/2 kanna franskt vin, betalningen tillijka medh interesse 6 pro cento i 15 åhrs tijdh, så att summan efter actoris prætension medh capital och interesse blifver 255 d:r k. m:t. Der eemoot blef Rectoris Magnifici förklarigh i actoris närvahro opläsen, der han tillbiuder sig villia

betala capital gälden, men heemställer i Consistorij omdömme, huru stoort interesse han skall varda skyldigh. Actor stodh på sin inlagda räckningh och insinuerade skääl och obligation och sade sig hafva några gångor tillförenne låtit fordra aff Rectore dhe p:garna, men inthet blifvit betalningen mächtig. Sedan blef saken ventilerad och besynnerligen interesset angående. Bleff ansedt, att Rector Magnificus inthet ex malitia haar differerat betalningen, uthan för sin oförmögenheet och åthskilliga andra giäldz besvär, der till medh att han medh dhe p:gar inthet hafver lucrerat. Eij heller hafver M. Axelius sig till någon viss summa på interesse obligerat; haar och hans vederpart der aff ingen skada haft, uthan ex abundantia samma p:gar honom försträckt. Blef fördenskull definierat, att M. Axelius Kempe betalar i een summa för interesset 40 d:r koppermynt föruthan capitalet och $9\frac{1}{2}$ kannor franskt vijn.

Consist. Acad. minoris doom emillan väll:tt Bertil Hermansson, kärke, och Magnificum Rectorem p. t. höglärdh M. Axelium Kempe, svarande, angående skuldfordran, som dee hafva varit stridige om. Afsagd i Åbo den 8 Martij anno 1665:

Rätten erkänner, att Rector Magnificus, höglärde M:r Axelius Kempe erlägger till väll:tt Bertill Hermansson det han honom effter sin obligation skyldig är, nembl. 30 rd:r eller 120 d:r k. m:t, item 14 d:r 8 öre k. m:t för $9\frac{1}{2}$ kanna franskt vijn. Och dess föruthan, för det han hans p:gar så länge borto haft hafver, betalar han till een recognition 40 d:r k. m:t och det effter det 16 cap. i Rådstugu B. innan 14 dagar.

Den 11 Martij*). Præs. in Consist. min. Rect. Magn., M. Just., et M. Petræus.

1. Anklagade borgaren Grels stackare M:r Jacob skräddare, att hans drängh hade kiört hans häst ihial. M. Jacob sade hästen varit oskadd, men der effter begynt att halta, och velat låta Nummis klockare boota honom, men Grels var der medh inthet till fridz, uthan dagen der effter låtit bödels dränghiarna slå ihial och få honom. Sade och Grels vara sigh skyl-digh och budit uth hästen för 10 d:r koppermynt. Grelss

*) I kanten står: Notante M. And. Petræo.

sade sigh hafva betalt all sin skuld, såsom och gifvit 20 d:r k. m:t för stodet, och bekände hästen för 3 åhrs förlop blifvin förderfvat. Frågades, hvij Grelss lät slå ihial hästen. Res.: Han låg sielf sink och hinte inthet ansa hästen, eij heller hade han höö, och medh dhen marcken som M. Jacob honom gaff, kunne hästen inthet länge lefva, och att Nummis kläckaren hade sagt hästen inthet kunna botass; sade sigh och strax talt till M. Jacob, fått svar, att han må sökia drengen som kiörde.

Jonas på källaren vitnade om Grelss häst, att om poiken rede hästen bort, fuller finge han leeda honom tillbaka, ty det var inthet annat än hudh och been tillhoopa, det Grels inthet kunde neka. M. Jacob frågade, hvij han lät slå ihial hästen; tiden var om hösten, då han skulle varit vidh gott hull. Grels sade sigh behållit hästen 3 veckor, sedan skräd-daren sände den heem.

Res.: Emädan M. Jacob bekänner hästen hafva färdigh varit, när han togh honom af Grelss till läns, ty dömes M:r Jacob skraddare att betala Grels för hästen 6 d:r k. m:t.

2. Johan Boij köpman besvarade sig öfver stud. Daniel Ruth, att han citerad inthet comparerar. Res.: Daniel Ruth böter för 3 *mp*. s. m:t in alles.

3. Andreas Henrici Kalckila böter för citations försit-tiande 3 *mp*. s. m:t.

4. Erich Johansson tullskrifvare anklagade stud. Jo-hannem Hyltenium medh sina disciplar Petro och Johanne Macrolandris, att när dhe i förgår inkommo genom fägato tullporten, fordrade han tull, hvilket dhe hafva förvägrat, emädan dhe derföre voro frij, hvar till han svarade: om sådant vore publicerat, skulle han sigh der effter rätta. Der medh reff Hyltenius zedelen aff poickens händer sönder och kiörde sin vägh uthan tull.

Hyltenius svarade, att the sluppo i höstas uthan tull, meente sigh nu niuta samma rätt, och när han nu kom, angaff han sakerna och frågade effter tullskrifvaren, men emädan han inthet var tillstädes, ville han inthet gifva honom något och frågade, huru myckit voro angifvit, hvar till drängen svarade, att dhe saker, som på den eena slädan voro, så och så mycket.

Der medh togh Hyltenius sin kappa och gick till staden; sade sig frågat poiken, hvarföre han icke hade alt på een zedel skrifvit, och derföre budit till sielff skrifva. Sade och, att poiken hade ränt på honom medh een yxa och karbin, och meente, att studenter ära frij för tullen för maathvahrer. Poiken viste sin såår och hugg, som Hylthenius hade slagit honom, och var fram på beenet itt lijtet hohl. Beropte sig på Her Daniel och klagade högeligen, att i midler tijdh fördess släderna fast sin koos. Och bekände sig inthet vilia meera skrifva, efter Hyltenius reeff första zedelen sönder. Hylthenius nekade sigh hafva kommit vidh honom meera än tagit yxan och carbinen ifrå honom. Poiken bekände, att Hylthenius hade sielff budit sin kappa i panth.

Res.: Denna saak opskiutes till i dagh otta dagar till, tå Her Daniel och dhe andre vitnen framkomma kunna.

Den 15 Martij. Præsentes in Consist. majori Rector Magnificus, M. Thauvonius, D. Enevaldus, D. Olaus, M. Achrelius, M. Kexlerus, M. Bergius, M. Thuronium, M. Justander, M. Miltopœus, M. Petræus.

1. Framkom een pigga ifrå landet, Karin Bertils dotter be:dh, och åter anklagade stud. Ericum Hassel för guldhringen, som bort kom uthur hennes kiortellsäck. Ericus nekade sigh hafva tagit hennes guldhringh och framteedde een attest, hvar uthi Per Jonsson, Johan Nilsson, Henrich Hansson och Lars Hendrichsson bekänna sigh hafva efter Rectoris befalning den 1 Martij här i Åbo sig instält och velat medh eedh & lagbook befrija Ericum ifrån pigans beskylning; men nu kunne the inthet komma, hvarföre begära dhe aff Sen. Acad., att mehrbete Ericus måtte salverad blifva. Pijgan sade dem inthet varit tillstädes, tå han togh i hennes kiortellsäck. Frågades, hvadh Ericus hade att beställa i hennes kiortellsäck? Ericus svarade, att det skeedde elliest för lust skull. Res.: Denna saak opskiutes till nästkommande lögerdagh, och tå skall Ericus hafva fram sina compurgatorer.

Der efter afträdde D. Olaus, M. Miltopœus, M. Petræus.

2. Förekom Grabbi Matt och efter laglig appellation anklagade stud. Sigfridum Georgij för dhen excess han hade

begåt uthi hans egit huuss, franteendes dee attester och skiäl, som för detta in Consist. min. voro förehafde, hvar effter oplästes det, som den 15 Febr. passerat hade. Discurrerades sedan om denna saak och beslötz, att hon heel och hållen opskiutes till Junij månad, och i midler tijdh måste Sigfridus skaffa sig skiäl till tiufva beskyldningen.

3. Gabriel Geslenius refereras inter expectantes.

4. Johannes Urnovius supplicerade om hielp till sin brohr, som i hufvudhsvagheet stadd är, item Ericus Gabrielis Kimitoönsis om hielp i sin långliga siukdom.

5. Een hustru ifrån Ålandh, Karin Olufz dotter, anklagade stud. Svenonem Agrelium, att han hade tagit aff hennes man 69 d:r koppermynt och lofvat derföre både honom och henne ifrå den siukdom, som dhe voro bekajade medh, förhielpa, men sådant inthet effter kommit, uthan varit försummelig, att patienten dageligen blifver värre och värre. Sveno svarade, att han, patienten, inthet vill hålla ouren, uthan ställer sig som een fiende, tå han skall besökia honom. Sade och, att dhe förste 3 dagarna han begynte gå till honom, tå lindrades vercken något, men fierde dagen han kom, hade han åter tilltagit, frågade för den skull effter ordsaken der till, om han hade druckit något kalt dricka, och befann, att han hade den dagen 2 kannor öl uthdruckit. Vijdare hade han een morgon, tå han sielff var af andre patienter förhindrat, skickat Zachariam Boëlium dijt medh några medicamenter, hvilken af honom skambligen förvijster bleff. Dess föruthan sade han och sig sielff hafva lijdit myckit förtreet af honom, hvarföre han och eengång bleff sticken och var ifrån honom i 4 dagar, men omsider effter M. Achrelij inrådande och gifna recept till pharmacopolam åter gått till honom, men tå desse medicamenter inthet strax kunne hielpa, hvarföre hafver åter patienten blifvit otoligh och vill inthet gifva sig under vijdare cur. Kannegiutarens hustru sade, att Boëlius var ganska otijdigh, tå han kom, hvarföre han och bleff bortvijster.

Res.: Sveno Agrelius lefvererar tillbaka 39 d:r k. m:t, men dhe öfrige behåller han för sitt omak, såsom och till apothekarens affbetalningh.

Sveno skickade strax cursorem in medh 12 rd:r in specie, i kopp. m:t 60 d:r, till brafvat, ehuruväll honom tillföreneh uthförligen sades, att han till patienten allenast 39 d:r k. m:t restituera skulle, hvarföre dömdess, att Sveno går itt dygn i proban, till dess han betäncker sigh.

Den 18 Martij. Præsentes in Consist. min. Rector Magn., M. Bergius, M. Thuronius, M. Justander, M. Peträus.

1. Anklagade prof. M. Simon Kexlerus een bonde Eskil Jöransson i Loimiocki sochn och Hyppis by, att han efter contract inthet ville tillställa honom den bygningen, för hvilken han honom 300 d:r k. m:t lofvat hade och der på reeda 200 betalt, medh sitt tillhöriga behör, som efter afskedet var varmtaak, sparrar, bråde till golff, bänkar, fönster, bordh etc. Bonden svarade, att der voro sparrar reda inhugne. M. Simon sade dem vara för små och framvijste märcket. Bonden sade sig inthet uthlofvat så myckit till samma bygning. Simon snickare gjorde sin vitneseedh och bekände, att bonden hade contracterat medh M. Simon om bygningen såledz, att bonden skulle der till skaffa hvad som tarfvades föruthan kall taak.

Sent.: Rätten erkänner, att bönderna skaffa till professoren M. Simon bygningen med röst, rafft, tienliga sparrar och bräder, så mycket som till bygningen behöfves. Då der eemoot lefvererar M. Simon dem 300 d:r k. m:t efter contractet.

Sedan satte M. Simon Kexlerus sig neder.

2. Opsteeg M. Bergius, och tå framkom een hans bonde Sigfridh Henrichsson i Märtila by och Rusko sochn och sade sig hafva på 1653 och 1654 åhrs ränta lefvererat öfver; begärte för den skull veeta, af hvem han skulle det igen få. Sägze efter räkningarna och quittancien och befans öfverlefvererat 4 d:r 8 öra kopppermynt till sahl. Hartmannens änckia.

Sent.: Rätten erkänner, att s. Hartmans arfvingar betala 4 d:r 8 öra kopppermynth till bonden Sigfridh Hendrichsson i Märtila by och Rusko sochn. Och professoren M. Bergius erkännes frij för bondens vijdare åthaal.

3. Anklagade borgaren Johan Boij stud. Daniel Lundh för 30 d:rs giäld. Lunden kunne inthet neka der till, uthan lofvade villia betala.

Sent.: Rätten erkänner, att Daniel Lundh betalar till Johan Boij dhe 30 d:r k. m:t han honom skyldig är innan 14 dagar effter det 16 cap. i Rådst. B. St. L.

Boij protesterade på expenser; 1 d:r k. m:t bestås honom.

4. Opsteeg M. Petræus, och tå framkom Johan Tålpå och åter begårte doom eemoot M. Petræum och sade sig inthet bestå hans contra räkning, som han nu insinuerade, uthan håller sig vid sin book och räkning. M. Petræus tillbödh honom, att han skulle verificera sin räkning medh eedh, och nekade sig hafva fått knifvarna, tobaket, som Tålpå införer, men limmet reda betalt. Tålpå badh M. Petræum svärja sig till dee penningarna. Parterna affträdde. Sedan inkom Tolpo och sade, att M. Petræus hade bekändt, det han hade raderat räkningen för sig, såsom och protesterade på expenser.

Sent.: Rätten erkänner, att aldenstundh Bibliothecarius M. Andreas Petræus hafver tillförna in för rätta medh handsträckningh förlijktz medh Tålpå, att han ville betala honom dhe resterande 14 d:r k. m:t, för den skull dömes han samma förlijkning att fullgöra, och då afräknas det, som i midler tjidh är lefvererat, nembl. 2 d:r 16 öra k. m:t; dess föruthan betalar till Tolpo 30 öra k. m:t, som han för 3 citationer utlagt hafver.

M. Petræus besvärade sig öfver Tålpå, att han hade suttit baak döran i förstugun och ledt åth honom, tå han gick uth.

5. Förekom Ericus Hassel med sina compurgatorer Henrico Blanck, Erico Stodio, Johanne Petri och Matthia Petri och gjorde föliande eedh:

Jagh Ericus Hassel svär vidh Gudh, att iagh inthet hafver tagit eller afhändt pijgan Karin Bertils dotter någon guldringh, så sant migh Gudh hielpe till lijff och siäl.

The andre 4 studiosi gjorde denna eedh, som föllier:

Jagh N. N. svär vid Gudh, att iagh inthet annars veet eller troo kan, än att Erics Hassels eedh, som han nu gjorde, är reen och icke meen, så sandt mig Gudh hielpe till lijff och siäl.

6. Een borgares hustru Kirstin Johans dotter anklagade stud. Nicolaum Georgij för huushyra och sade, att han hade

derföre lofvat henne två t:r rågh. Stud. sadhe sin fahr hafva contraherat medh henne och att hon var honom skyldig.

Res.: Nicolaus betalar till h. Kirstin Johans dotter 2 tunnor rågh innan 14 dagar.

7. Inspectoren Bergens tjänare Anders Göstafsson anklagade Petrum Henrici, att han hade slagit honom i Nådendahl förleden marknadh blodhsår och dragit een stoor hoop håår af honom. Petrus nekade och refererade sig på ransakningen, som skeedde på Nådendahls Rådhestugu, hvilken oplästes, men der uthi taltes inthet om Petro.

Res.: Anders skaffar sig vitne, att Petrus haar gifvit honom blodhsår, om han vill något obtinera.

Den 31 Martij. Præs. in Consist. min. Rector, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Anklagade Jöran skræddare stud. Jacobum Stadium, att han hade öfverfallit honom i sitt eget huus, slagit honom två öhrfjilar, dragit i håret, velat strypa honom, slagit hans hustru, att henne der effter barnet förgickz. Stadius svarade, att skræddaren nu beskyllar honom för det, som han sielf gjorde och reda effter Rådhestugu doom derföre bödt hafver. Frågas effter Rådhestugu domen och der föregående ransakningh. Stadius sade: den är inthet än uthtagen. Res.: Stadius skaffar sig Rådhestugu domen och ransakningen till näste Consistorij dagh.

2. Frågas aff Jacobo Stadio, om han hade förlijkz medh Bachster. Svarades: ja.

3. Förekom Acad. skræddare M. Jacob och tillfrågades, hvarföre han inthet betalar borgaren Grelss för hästen d:r 6 d:r. M:r Jacob svarade: till betalningen hafver iagh inthet nekat, allenast iagh får uthföra medh honom på Rådhestugun, effter han är mig 11 d:r skyldigh. I midler tijdh vill iagh för dhe p:garna hooss Rectorem panth sättia. Res.: M:r Jacob skall uthföra medh borgaren medh det första och sedan honom till fridz ställa.

4. Een skræddare Ernest Erichsson anklagade Finseanium för 60 d:rs giældh och Johannem Thomæ för 12 d:rs

giäld och sade, att Finsenius haer tillförne undanreest arresten och effter citationer aldrigh comparerar.

Res.: Cursores skola gå till Finsenum och befalla honom nomine Rectoris, att han ställer skräddaren till fridhz, men för stämningz försittande böter han sampt Johannes Thomæ 3 *Mj.* s. m:t och svarar för arrestens undanreesande.

Den 31 *Martij.* Præsentes in Consist. minori Rector Magnificus, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Anklagade Jöran skräddare Jacobum Stadium, Henricum Mallenium och Achatium Stadium, att the hade öfverfallit honom i sitt eget huuss medh öhrfjlar, håårdragh, stötande etc. Stadius nekade der till och refererade sig på Rådstugu doomen och der föregående ransakningh.

Den 6 *Aprilis.* Præsentes in Consist. majori r:dissimus Episcopus D. Johannes Gezelius, Rector Magnificus, M. Thauvonius, D. Enevaldus, M. Achrelius, M. Kexlerus, Dn. Quæstor, M. Bergius, M. Thuronijs, M. Justander, M. Miltopæus, M. Petræus.

1. Gratulerade Rector Magnificus sigh tillijka medh Senatu öfver r:dissimi Episcopi ankomst, såsom och önskade honom mycken lycka och välsignelse till sin höga function. Sedan oplästes Episcopi fullmacht såsom och Cancellarij Acad. breeff, honom tillskrifvit. Om Pro Cancellariatu refererade Episcopus sigh på sin fullmacht, som han bekom till Superintendenciam Rigensem, hvar uthi han sade der om vidlöffteligen förmålas. Rector drogh fram Constitutiones, hvar uthi finnes, att Episcopus Aboënsis skall vara Academiæ Pro Cancellarius. Episcopus begärte informeras om Academiæ tillståndh. Rector refererade det vidlöffteligen. Episcopus gratulerade sigh öfver Academiens välståndh. Sedan oplästes några Kongl. breff angående professorernas restantier såsom och Acad. postulata. D:nus Quæstor blef förmant, att han medh det första begifver sig på reesan åth Stocholm, derest att förrätta Academiæ värff.

2. Discurrerade Episcopus om Quæstoris book, som tå lades ad acta, att i räckningen inthet bör införas, att sombliga få öfver och sombliga inthet, ty det tjänar inthet i Cammaren sådan disposition, uthan att hvar och een bekommer

effter proportionen. Sedan frågade han effter Aerarij inspectores, men dee voro detta åhret inthet constituerade. Rector förhölt Quæstori af Constitutionibus, att han hvar år gör i rättan tijdh räkning. Episcopus hölt rådeligast vara att presse fölia Constitutiones, på det man des lätteligare kunne allom missgynnarnom munnen tillstoppa. Lofvade och om ingenting, som angår Acad. sielf, nisi communicatis cum Senatu consilijs, disponera villia. Rector förmante Aedilem, att han räkning om Acad. bygningar medh det första inteer. Sedan discurrerades om invijssningarnas orichtigheet, som bookhållaren gifver, effter dee i rättan tijdh icke blifva betalte; derom sökes futurus Gubernator.

Episcopus sade: det är inthet nödigt, att alt, som discurreras, blifver noterat.

3. Proponerade Rector om examine, när den skall begynnass. Bleff beslutet, att den hålles effter pinges helgen. Episcopus lofvade sig der till, om Gudh vill, heemkomma vilia ifrån Stocholm.

4. Proponerade Rector om futuro Rectore, hvareffter förhöltz M. Thauvonio, att han Rectoratet antager, effter i förflutit år in Senatu frequenti beslötz, att Rectoratet skulle gå ifrå M. Axelio Kempe till superiores, såsom och effter Regia Majestas hafver decreterat honom honores in theol. summos, om han icke ville Academien till heder dem eemottaga. M. Thauvonius excuserade sig för Rectoratet, effter han inga medell hade och des uthan hade ärnat i sommar till Stocholm förreesa. Discurrerades sedan der om och enhälleligen beslötz, att M. Thauvonius blifver futuro anno Rector. Hvar till Senatus honom lyckia önskade. M. Thauvonius betackade Senatui tienstligen och begärte, att han medh det samma kunne få eemottaga honores in theologia, effter sådant är tillförna medh D. Enevaldo practicerat. Res.: Bleff effterlåtit. Sedan begärte M. Thauvonius, att Episcopus ville conferera honom honores; effter D. Enevaldus hade varit hans collateral såsom och loco inferior, ville för den skull inthet stå, att han af honom toge honores. Episcopus svarade, att Pro Cancellarius inthet kan vara Promotor, effter dee officia äro distincta i sielfva acten.

M. Thauvonius drogh fram exempel om Gyllenstälpen, som promoverad bleff under Episcopo M. Rothovio, Pro Cancellario et simul Promotore, item om D. Alano under D. Tersero.

5. Proponerade Rector s. D. Alani änckioss begäran om salario, huru länge hon det behålla får efter Constitutiones. Res.: Till nästkommande nyåhr, efter åhret för professoribus tå slutet och begynnes.

6. Frågade Episcopus, hvem som sustinerar s. D. Alani vices i Academien. Res.: Ingen.

7. Begärte adjuncti bänckerum. Item professores till sina hustror. Res.: Episcopus lofvade der om medh kyrckiorådet disponera.

8. Begärte Rector aff Senatu een skrift till Borgmästare och Rådih, att professorum hustror måtte få gå ifridh för een hoop gatebopoikars hustror i processer och annat. Episcopus lofvade der om tala medh Borgmästare och Rådih.

9. Urnovius supplicerade om hielp till sin brohr. Res.: Svenonis Agrelj penningar, som äro hooss cursorem, lefvereras åth honom.

10. Supplicerade een bonde Michel Hendrichsson i Pukara by och Karcku sochn och ödmiukeligen begärade med een annor få blifva vidh sitt fädernes heemane. Voterades:

M. Petræus: Om dee skaffa sigh caution, att dhe i rättan tijdh betala sin ränta, må dhe blifva vidh heemanet.

M. Miltopæus: Det samma.

M. Justander: Det samma.

M. Thuronius: Dhe måtte hafva caution för sig, elliest kommer Cronones fougde och tager bort gröden för bönderne.

M. Bergius: Det samma.

Dn. Quæstor: Effter bonden haar varit obstinat af begynnelsen, är een laghvunnen tiuf, drifves ifrå heemanet efter tingzdomen, inthet kan betala sin ränta, derföre må han träda ifrå heemanet.

M. Kexlerus: Det samma som M. Petræus.

M. Achrelius: Det samma.

D. Enevaldus: Det samma.

M. Thauvonius: Det är svårt att drifva dem bort, så länge dhe kunna betala. För tiufverijt hafva dhe plichtat medh 1000 d:rs böther.

Rector: Det samma.

Res.: Bönderna blifva vidh heemanet. Och om dhe inthet få caution för sig, må man itt åhr än tå pröfva dem.

Den 7 *Aprilis*. Præsentes in Consist. min. Rector, M. Justander och M. Peträus.

1. Carl vachtmästare anklagade vachtkarlen Cnuth Mattzon, att han inthet ville låta reparera den bardisanen, som Georgius Zadler slogh sönder och i sin förlijkingz skriffit medh vachten lofvat att betala. Vachtkarlen sade, att Carl hade lofvat låta reparera bardisanen, och inlade skriffiteligen, föregifvandes att Carl hade kallat honom skielm, hunsfott etc. Carl sadhe, att han ville betala bardisanen, allenast Cnuth förer honom till smeden. Och klagade på Cnuth, att han var opstussig eemoot honom på vachten. **Res.:** Cnuth befalltes strängeligen lyda vachtmästaren, men skäldzorden bevijsas medh vitne.

2. Förekom Jöran skraddare medh sina vederparter stud. Jacobo Stadio, Henrico Mallenio och Achatio Stadio och anklagade dem skriffiteligen, att dhe hade öfverfallit honom i sitt egit huuss, slagit honom pustar, håårdragit honom, stödt hustron, att tu foster henne der effter förgickz, slagit hans sohn i hufvudet etc., medh hvadh meera han i inlagan införer. Framteedde Rådhestugu domen och Roggenbuckens attest, att skraddaren var illa medhfahren på bröstet, att han spottadhe blodh, att han, Roggenbuck, för curen 6 d:r k. m:t bekommit hadhe. Studiosi svarade, att samma inlaga var præsenterad för Rådhestugu Rätten och der i var alt osanth, begärte för den skull der på skriffiteligen svara.

Res.: Blef effterlåtitt till näste Consistorij dagh.

Een dräng, Erich Nielsson be:dh, som samma natt var på stadzens vacht, gjorde sin vitneseedh och bekände, att tå kl. var in moot ellofve om natten, kom Henricus Mallenius till vachten på torget och ropade säjandes: kommer och hielper, rätt nu slå dee ihäl Stadium. Och tå drängen medh een annor vachtkarl dijt kom, lågh Stadium på golffvet och hade

fått hugg, hvar effter Her Daniel och till honom kom effter begäran. Men om sielfva slagzmåhlet, huru det begyntes eller ändades, viste han inthet.

Jordegumman inkom och bekände, att hon hade sedt hooss skräddarens hustru, då hon dijt kallad bleff, tvenne foster, som för henne hade förgåss och kunne vara itt paar månade gamble.

Malin Thomas dotter gjorde sin vitneseedh och bekände, att dher var liknelse till tvenne foster, men hvar aff sprudet hade missgätz, viste hon inthet.

H. Anna Olufz dotter effter aflagdh vitneseedh bekände, att tå hon hade kommit dijt, hade skräddarens hustru legat på sängen och sedt jemmerligen illa uth, men hvar aff sade hon sig inthet veeta.

Den 12 April. Ps. in Consist. min. Rector, M. Justander, M. Peträus.

1. Anklagade borgaren Simon Erichsson Johannem Finsenium, att han disputerade i sin obligation, som han Anders skräddare på 13 $\frac{1}{2}$ d:r gifvit hade, 4 d:r k. m:t för 1 paar halfärmar, dem han tillijka medh dhe andra 9 $\frac{1}{2}$ d:r inthet betala ville. Finsenius framvijste ärmarna och sade, att effter åldermannens värderande vore dhe nya inthet meer än 1 d:r k. m:t värda. Simon fordrade 20 öra citations p:gar. Finsenius nekade sigh vara citerad.

Res.: Finsenius låter verdera ärmarna och ställer der effter Simon till fridz.

2. Begärte Acad. skomakare Hans Mårtensson uthslag eemoot kopperslagaren Claes von Dalen.

Res.: Lofvades näste Consistorij dagh, effter kopperslagaren haar nu låtit excusera sigh.

3. Inkom Stadius och inlade skrifteligen eemoot skräddaren Jöran Månsson och der brede vidh Kiembnårs ransakingh och begärte, att noteras skulle, det skräddaren quälter Rådhestugu domen, nekandes att hans sohn hade slagit Stadium blodhsår, hvar före doch poiken på Rådhestugun reeda bödt hafver effter lagh. Skräddaren begärte skrifteligen svara.

Res.: Blef effterlåtit.

Jacob Larsson, skräddarens dräng, förhördes, hvilken sade sig hafva sofvit i pijrtet, tå slagzmåhlet gick an, men sedan kommit upp i stugun, tå prästen kom till Stadium.

4. Anklagade Anna Jörans dotter, som är inne hooss Henrich Varsala, stud. Olaum Matthiæ för 16 d:rs giäld. Olaus sade, att det var inthet meer än 12 $\frac{1}{2}$ d:r, och begärte af Consist. tienstligen, att effter D. Johannes Balckholm, v. d. minister in Haukipudas, hade gifvit honom (Ola) fullmacht att uthfordra af Anna Jörans dotter några saker, som var 1 paar byxor, 1 skiorta, Clenard. Epist. Junij *), att honom för den skull inthet måtte påläggas henne contentera, förr än hon samma saker restituerat hade.

Res.: Bleff efterlåtitt, allenast Olaus i midler tijdh hon sakerna restituerar, p:garna till Consist. lefvererar, att honom sin betalningh må försäkrad vara.

Olaus lefvererade strax 2 rd:r in specie och itt 5 *mm* stycke, hvilka den 17 Aprilis effter Rectoris Magnifici befalning lefvererades åth Anna Jörans dotter på Henrich Nielsons Varsalas quittance, som ad acta lades.

Den 18 Aprilis. Meddeltes medh Bibliothecario effter Rectoris Magnifici befalningh och hans begäran detta som följer:

Efter Bibliothecarij M. Andreæ Petræi anhållande å afsagd doom emillan sigh och S:r Johan Tålpå efterlåtes M. Andreæ Petræo lagligen sin prætension eemot Tålpå in foro competenti uthföra, det bästa han kan och gitter. Actum ut supra.

Den 19 Aprilis. P:sentes in Consist. min. Rector Magnificus, M. Justander, M. Petræus.

Förekom Jöran Månsson skräddare medh sina vederparter Stadio, Mallenio och Achatio och svarade skriftteligen till Stadij exception, begärandes att det skulle noteras, som Stadius skrifer om hans hustru, om Stadius veet någon oåhra medh henne, såsom och att han säger skräddaren vara siällööss. Parterne affträdde.

*) Härmed afses påtagligen en del af den brabantiske grammatikern Nic. Clénarts (Clenardus) brefsamling „Epistolarum libri II“, hvilken utgafs 1661.

Res.: Denna saak defereras till Consist. majus. I midler tijdh togh M. Petræus skræddarens bægge inlagor, förteckning på expenser, Stadij exception, Rogenbuckens attest, Kembnär och Rådstugu Rättens ransakning medh dess doom heem medh sig, dem att igenomläsa och sedan in Consistorio majori referera, det som saken angår.

2. Daniel Wernberg och Anders Gustafsson, contraleuren, framkommo och begärte, att dhet skulle till notam tagas, det Martinus Depner efter citation inthet comparerar.

3. Skræddaren Ernest Erichsson anklagade stud. Johannem Finsenium för 60 d:rs giäld, hvar på han framvijste Finsenij obligation. Finsenius framvijste Valborgh Knutz dotters attest, hvar uthi hon bekänner, att den obligationen på dhe 29 d:r 4 ör är till henne reeda betalt, men uthi de öfrige 60 d:r efter Finsenij obligation begärar hon medh sin måg M. Ernest particepera. Finsenius sade den förrige attesten vara betalt uthi D. Olai rectorat, men på den andra allenast 12 d:r restera. Skræddaren nekade den vara betalt i D. Olai rectorat, uthan först uthi M. Thuronij, doch medh böcker; men på dhen andra obligationen på dhe 60 d:r, sade skræddaren, är inthet betalt.

Res.: Finsenius skaffar sig vitne, att obligationen är betalt i D. Olai rectorat medh contant[e] p:gar och inthet med böcker.

4. Inlade procuratoren Lifmannen eemot Acad. skomakare Hans Mårtensson på Claes von Dahlens vägnar och anklagade honom för några ähreröriga beskyylningar, nembl. att Claes inthet skulle vara dychtig att komma uthi Gillet, uthan hans värcktyg skulle honom ifråntagas, han drifvas uthur staden och alla dee, som hafva låtit arbeta hooss honom, skola böta etc. Inteedde och een specification på 292 d:rs expenser samt Rådstugu domen och Kongl. Hofrättens der på resolution medh andra der vidh hängiande documenter. Acad. skomakare lofvade svara skriffteligen näste Consist. dagh.

Den 24 Aprilis. Skickades Notarius Consist. Acad. af Rectore till Her Landzhöfdingen om Academiæ fiskiare medh begäran, att honom måtte efterlåtas fiskia på Kongl. fisket under Runsala och ladogårderna efter Konung Gustavi Adolphi privilegiers femtonde punct. Men vann detta till svar, att Her

Landzhöfdingen det ingalunda kan göra, effter han derföre åhrligen een viss summa penningar till Cronan gifver. Skulle för den skull Rector och Senatus honom inthet förtänckia, om han låter taga bort nothan för Acad. fiskiare, der han dijt kommer.

Den 26 Aprilis. Ps. in Consistorio majori Rector Magnus, M. Kexlerus, M. Bergius, M. Justander, M. Miltopœus.

1. Inlade Acad. skomakare M:r Hans Mårtensson eemoot kopperslagaren Claes von Dahlen, nekandes sigh hafva afskurrit honom hans ähra, uthan allenast svarat, tå Claes hade sagt sigh hvarcken villia eller begära komma i Gillet, således: hvem veet, om tu ännu är godh eller dychtig att komma der till.

2. Framvijste sitt egit breeffz till kopperslagaren i Stocholm copia, vidimerad af Hans Bruno, Zacharias Vitte och Samuel Nielsson, hvar medh han bevijste sig dolo malo samma attest af åldermannen inthet ex practicerat hafva, beropte sigh för den skull aldeless på åldermannens attest, som var af honom på heela embetes vägnar uthgifven. Men om kopperslagarens prætion eemoot åldermannen må han sielf sökias.

3. Begärte skomakaren få sökia sin vederpart in foro competenti, effter han hafver i sin inlaga skäldt honom, skomakaren, för een ähreskämmare eemoot Rådstugu Rättens förbudh.

4. Förmeente skomakaren, att inga expenser kunne skäligen beståss hans vederpart, effter honom, skomakaren, på Rådstugu Rätten inga expenser effter anhållande bestodz, som doch meente sigh der till större rätt hafva, effter han, kopperslagaren, hade honom een sådan onödigh action påbracht. Frågades, om procuratoren Liefmannen ville här till skrifteligen svara. Han refererade sigh på dee acta, som för detta vore insinuerade, såsom på Rådstugu Rättens doom sampt Kongl. Hofrättens resolution, hvar effter Claes von Dahlen erkännes frij för skomakarens åthaal i det måhl etc. Parterne affträdde. Sedan ventilerades denna saken och befans, att skomakarens fundament, såsom var kopperslagare åldermannens attest, kunne honom excusera tillijka medh dhe andre hans skiäl. Fattades för den skull föliande doom:

Senatus Academici sentence och doom emillan kopperslagaren Claes von Dahlen, kârände, och Academiæ skomakare M:r Hans Mårtensson, svarande, angående några iniurier, som dhe hafva varit tvistige om, afsagd i Åbo in Consistorio majori den 26 Aprilis anno 1665:

Efter dee skiäl ad acta finnass, erkänner Rätten, att Claes von Dahlens præntension eemoot M:r Hans skomakare är af inthet värde. Men hvadh kopperslagaren hafver missfjrmat skomakaren i sin inlaga eemoot Rådstugu Rättens förbudh, stånde honom fritt att sökia Claes von Dahlen in foro competenti. Actum ut supra.

Här eemoot begärte kopperslagarens fullmechtige få apellera under Hofrätten. Res.: Till Hofrätten gifves ingen apellation, ej heller till Cancellarium Academiæ i denna saken, efter sielfva quantum icke opstiger till 200 d:r s. m:t.

2. Anklagade contraleuren Anders Gustavson Martinum Depner för een sadel och des tillhör, betzl etc., som han, Depner, af honom till Refvel länt hafver, men kan nu inthet honom igen bekomma, ehuruväll han hade lofvat, som sades, den strax restituera och för lånet 1 st. nissingzlärufft contraleuren föråhra. Johannes Palmbergh, Martini fullmechtige, begärte på Depnerens vägnar dilation på 14 dagars tjd, så ville han honom samma zadel, som nu var på landet, igen restituera. Contraleuren sadhe: hvem veet, huru zadelen seer uth nu, och inlade een specification på zadelens och des behörs värde å 42 d:r k. m:t. Sedan inkallades contraleuren allena och frågades, huru han kunne det billigast eftergifva. Svaredes: hvad rätt är.

Sent.: Rätten erkänner, att Martinus Depner restituerar Anders Gustafsson innan fiorton dagar zadelen med des behör eller betahle honom efter goda manna verderingh.

3. Der efter kommo r:diss. Episcopus, M. Thauvonius, D. Enev.

4. Opstegh M. Thauvonius och begärte citation på M. Petrum Bergium, efter han hade privatim för sine gäster missfjrmat och angripit honom, som sades, till sin åhra och reputation. Frågades M. Bergium, om han något vijste med

honom, eller något vestigium till een sådan beskylning. M. Bergius sade: iagh veet inthet något medh E:rs Ehrevyrdigheet, eij heller hafver iagh något om Eder uthspridt, men honom, som mig sådant oskyldigt påbördat hafver, vill iag sökia. Begärte fördenskull citation på Julinum och sade sigh hafva åthskilliga gångor sökt att få honom för rätta, sedan han sådant förnummit hade, men här till inthet fått honom fast för än nu. Sade honom vara relegerad ifrå Ubsala, vara een fylle-hund, fåne och allestädes sig illa ställa. Episcopus sade, relegati skulle inthet så der optagas. M. Bergius svarade, att Julini fadher haar åthskillige gånger skrifvit honom, M. Bergio, till och försäkrat honom om testimonio.

Res.: Julinus skall examineras in Consistorio minori.

5. S. D. Alani änckia begärte een recommendation till Höga Öfverheeten och Cancellarium Acad., att hon kunne få niuta 1666 åhrs löhn för professionen, och inteedde föliande skiäl skriftteligen: 1. för sin s. mans D. Alani långsamma tienster så hooss Academien som Gymnasium i samfälte 28 år, citerandes Präste privilegiers tolfte puncht; 2. den stoora skada genom vådheelden år 1656, såsom och deputerade löns afkortningh på 900 d:r s. m:t; 3. exempel om s. Hartmannens änckia, som sådan ynnest värckeligen hafver niutit. Begärte och een recommendation för sin son M. Johan.

Res.: Bleff lofvat eenhälleligen.

6. Jonas Joensson, borgmästarens Schipfers tienare, anklagade Martinum Depner för giäld. Johannes Palmberg svarade på Depnerens vägnar, att han inthet nekar till betalningen, allenast han får dilation, emädan han det godzet uthtog för andra och icke för sig.

Res.: Jonas skall få uthslag in Consistorio minori.

7. Lästes op Decani Fac. ph. M. Andreæ Thuronij elections skriff till poëticam professionem, som förmeentes innan kort vacera. Der uthi sattes föliande tree i vahlet: M. Jacobus Flachsenius, Fac. phil. adjunctus och Acad. secretarius, M. Petrus Laurbecchius, Fac. phil. adjunctus, och M. Johannes Flachsenius. Om Bibliothecario M. Petræo säges och vara discurrerat in Fac. phil., emädan han hafver förmåt sigh Kongl.

Maj:ttz och Acad. Cancellarij recommendationer, att han skulle antingen medh pastorat eller profession blifva accommoderad. M. Justander opsteeg och sade, att der medh är inthet periculum in mora, effter som han var inthet än aldeles der till admitterad och, kan skee, ej heller skee kunne, effter Consist. ecclesiasticum och församlingen är der eemot.

Episcopus sade sigh hafva öfvertalt M. Justandro; och effter Kongl. confirmationen inthet än är öfverkommen, är det inthet så brådt medh electionen till poëticam professionen.

Res.: Opskiutes till een annor tijdh.

8. Taltes om Acad. postulatis till Höga Öfverheeten, att desse tvenne införas: 1. att theologi bekomma sina goda sochner igen; 2. att detta svaga tryckerijet kunne förbättras medh dee skrifter, som voro i Dorpt. Hvar på Episcopus Senatui förslagh gaf och lofvade der på drifva hooss Höga Öfverheeten.

9. Taltes om Acad. fiskiare och Landzhöfdingens svar på Kongl. fiske.

10. Begärte Episcopus blifva informerad om Acad. bygningz räkning och Quæstoris räkningar och att Rector ville dem det påläggia. Ville och höra Senatus betänckiande om Aedilis aflöning, huru mycket för hvart år i rekningen opföras skulle.

11. M. Thauvonius vill reesa öfver och drifva Acad. ährander. Res.: Blef beslutit, att han det gör effter mutationem Rectoratus.

12. Taltes, att Kongl. Hofrätten haar af Rectore begärt itt skriffteligit svar om den nyia medico, som förskrifvas skulle, hvilket svar var reda conciperat. Men effter Kongl. Rätten inthet hade det skriffteligen begärt, syntes för den skull inthet af nöden vara der på skriffteligen svara, uthan vore nog, att Episcopus der om medh Præsidenten munteligen talar.

13. Frågade Rector, om Bibliothecarij saak eemot Tälpå kunne nu företagas; oplästes Bibliothecarij supplication medh bijfogadh räkningh. Consistorium minus, som saken afdömbd hade, tykte sig af hans supplication læderas. Discurrerades sedan om sielfva saken och befans rådeligast vara, att Rector

Magnificus föreenar parterna, efter opsatt quantum, som dee tvista om, är af ringa värde; men der Bibliothecarius inthet vill bequämma sig, må Rector göra hvadh honom tillstår.

14. Inlade skräddaren Jöran Månsson eemoot sina vederparter een förtekning på sina klagepuncter, hvilka oplästes. Sedan företogz samma acta och efter noga skärskodande beslötz, att Jacobus Stadius böter för pust, hårdragh och blånat, Henricus för håårdrag, Achatius för blånat, men för två foster allesammans tillhoopa. Der effter publicerades föliande doom:

Senatus Acad. sentence och doom emillan skräddaren Jöran Månsson, kärke, och studiosos Jacobum Stadium, Henricum Mallenium och Achatium Stadium, svarande, angående det buller och slagzmähl, som stud. vore angifne före. Afsagd i Åbo in Consist. majori 26 Apr. anno 1665:

Effter dee skiäl ad acta finness, erkänner Rätten, att Jacobus Stadius böter för pust och håårdragh två gånger 6 *mp*. effter det 12 c. i Särn. B. med villia, för blånat 12 *mp*. effter det 9:de c. i samma balck; Henricus för håårdrag 6 *mp*. effter det 12 cap. i Särn. B. med villia; Achatius för blånat 12 *mp*. effter det 9:de cap. i samma balck. Och emädan som skräddarens hustru igenom denna händelsen effter några dagars förlop missginges tvenne foster, ty fällas dhe alla tree tillsammans att böta 2 gångor 9 *mp* effter lagh, hennes eensaaak.

15. Skräddaren Ernest förekom medh Finsenio. Och effter saken var mörck, imponerades Finsenio intee sina skiäl skriffteligen.

Den 29 *Aprilis*. Præsentes in Consist. min. Rector, M. Bergius, M. Justander, M. Miltopœus.

1. Proponerade Rector, att medh Episcopo skall skrivas till Cancellarium Academiæ om Acad. postulatis.

Res.: Blef så beslutit.

2. Præsenterade Christoffer Franck Henrici Henrici Auro-montani obligation på 11 d:r 20 s. k. m:t. Henricus nekade inthet till giälden, men begärte dilation till hösten, tå han finge een sochn af scholan för sitt vale. Francken ville ingalunda töfva, uthan begärte doom.

Sent.: Rätten erkänner, att Henricus Aurimontanus betalar till Christoffer Franck dhe 11 d:r 20 s. kopp. m:t han honom skyldigh är, innan fiorton dagar effter det 16 c. i Rådst. B. L. L.

Francken begärte af Henrico sina expensers restitution, såsom och att han i midler [tjdh] måtte af Rectore arresteras.

Res.: Expenser för doom och citation bestås Francken, och stud. togz i arrest.

3. Förekom Ernest skräddare medh Johanne Finsenio. Finsenius inteedde een förklaringh på obligationerne, att han hade uthgifvit tvenne obligationer, een på 29 d:r 4 ör och den andra på 60 d:r, men der på betalt medh böcker 30 d:r, till Ernestz hustru 29 d:r 4 ör, nogh Finsenij broder betalt 18 d:r, rester fördenskull 12 d:r 28 ör. Skräddaren sade, att Finsenij brohr hade betalt sin egen giäld, som han skyldigh var, men inthet på Finsenij vägnar. Finsenius sade sigh hafva caverat för sin broder hoos Walbohr Koukar, och infört samma giäld uthi sin obligation på dhe 60 d:r. H. Walbohr Kouckar bekände, att dhen obligationen på dhe 29 d:r 4 ör var betalt, men till sin dotter Karin Koukar, M:r Ernestz hustru, hvar aff hon, Walbohr, icke skolat een half öre bekommit. Och lofvadhe det medh eedh erhålla. Finsenius inkom allena och frågades, om han medh gott samveet kunne eedeligen erhålla, att dhe 29 d:r 4 ör vore betalte på dhen obligationen om dhe 60 d:r, såsom och att hans broder hade betalt på hans vägnar 18 d:r. Finsenius svaradhe: ia. M. Miltopceus minte sigh på, att skräddaren togh 30 d:r hooss M. Thuronium. Skräddaren bekände sigh hafva eemootagit 30 d:r hooss Thuronium och dem qutterat, men gifvit dhem åth sin hustru och hustron åth sin moder. H. Walbohr fikade. Frågades af h. Walbohr, hvarföre hon bekänner i sin attest sig hafva bekommit dhe 29 d:r 4 ör k. [m:t] och nekar doch nu der till. Hon svarade: inthet veet iagh, hvadh dhe hafva skrivit, men medh eedh vill iagh erhålla, att iagh inthet der aff bekom. Frågades, om Finsenius lofvade betala dhe 18 dhaler för sin broder. H. Walbohr svarade: iagh veet det väll. Sedan discurrerades här om och fattades föliande sentence:

Sent.: Rätten erkänner, att Johannes Finsenius betalar till h. Walbohr Koukar 12 d:r 28 ör k. m:t på dhen anfordran, som hennes mågh M:r Ernest skraddare på honom giordt hafver och han ännu befinnes skyldig vara.

Denne dom skall näste Consist. dagh publiceras, och i midler tijdh skall M:r Ernest restituera Rectori Finsenij böcker, som han hooss sigh hafver.

4. Lunden böter för 2 stämningz försittande.

5. Anklagade Magnus Baazius Jacobum Brennerum för hootande och undsäjande, att han icke allenast sielf, uthan och genom sina dubröder vill så handtera honom, Bazium, att han inthet meer skulle pijpa. Brennerus sade, att Samuel Wernbergh hade sagt, att Bazius hade sitit på Mohrsters källare och skambligen förtalt Brennerum för sin kläder, begärt cretam till att afrija honom på bordet. Bazius badh honom det bevijsa och nekade der till aldeles. Wernbergen var inthet tillstädes. Johannes Hylthenius kom in och bekände, att Brennerus hade sagt för honom, att han skulle så gå äth honom, Baz, hvarest han honom råkade, att han, Bazius, inthet skulle meer pipa, såsom och att han skulle genom sina dubröder lät braf knappa honom. Kallade Bazium prackare, men det strax revocerat.

Rector förbudh Brennero, att han ingalunda skulle röra eller hota Bazium vidh straff till görandes. Bazius anhölt, att Brennerus måtte plichta derföre, först att han, Brennerus, hade lugit på honom och sedan att han hade undsagt honom.

6. Fordrade Johann Märten af Benedicto Halino 4 d:r 8 ör. Halinus sade, att han, Johan, haar dubbelt pant innan handz.

Res.: Benedictus skall contentera Johann Merten.

7. Daniel Wernbergh, Jon Jonssons fullmechtige, anklagade Martinum Depner för 128 d:r giäldh. Depneren disputerade något i hans räckning.

Res.: Om dhe inthet kunna föreenas, faller här näst dem emillan dom.

8. Anklagade Laurentius Ternerus Svenonem Agrelium derföre, att han efter sin obligation inthet ville restituera Jöran Andersson på Äckerön och Ålandh dhe 4 rd:r in specie,

som han för sina dijt skickade medicamenter eemottagit hade, men doch obligerat sigh restituera villia, der medicamenten henne inthet hielpa kunne. Jöran Anderssons bref oplästes, hvar uthi förmältes, att hustron blir dageligen värre. Sveno lofvade skicka flere medicamenter dijt. Laurentius sade, att een barberare hade æstimerat det han, Agrelius, öfverskickade, men befundes inthet annat varit än finnanzterij.

Petrus Bolmstadius inkom och bekände, att dhe inthet ville sökia Svenonem vijdare om cur, emädan een barberare på Åland hadhe sagt, att dhet som Sveno förr öfverskickat hadhe, inthet var annat än bedrägerij.

Sent.: Rätten erkänner, att Sveno Agrelius restituerar Laurentio Ternero efter sin obligation dhe 4 rd:r in specie, som han aff Marcus Andersson annammat hafver.

9. Anklagade Brynolphus Dalbergius Svenonem Agrelium, att han effter sin lofven inthet kunne göra hans hand godh. Agrelius bekände sigh hafva bekommit 10 d:r k. m:t. Brynolphus framteedde hans obligation.

Sent.: Rätten erkänner, att Sveno Agrelius restituerar effter sin obligation Brynolpho Dalbergio dhe 10 d:r k. m:t, som han af honom tagit hadhe.

10. Anklagade Måns Börgeresson Carolum Christophori för gjäldh: 1 $\frac{1}{2}$ tunna rågh, $\frac{1}{2}$ tunna korn. Studiosus sade sig betalt der på 9 d:r. Måns Börgeresson sade, att det var inthet meer än 8.

Sent.: Rätten erkänner, att Carolus Christophori betalar effter sin obligation till Måns Börgeresson 1 tunna och 15 capp:r rågh, $\frac{1}{2}$ tunna korn. Då afräcknas det, som der på är levererat, effter det 16 c. i Rådst. B. L. L.

Måns begärte få effter *Mj.*gången, som det galt *i fiol, nembl. 15 d:r för tunnan.

Res.: Det sökes hooss Rectorem.

11. Opsteegh M. Bergius och anklagade Johannem Julinum, att han hade låtit uthkomma, såsom han, M. Bergius, skulle förtalt Cancellarium och professores. Ville fördenskull veeta, hvadh han hade hört af honom, såsom och att han nu skulle offentligthen bekänna det han bevijsa ville. Julinus be-

kände, att M. Bergius hade först sagt om Cancellario Academiæ, att han inthet vårdar sig om Acad. medel, inthet contribuerat till Acad. reparation efter vådheelden, hvar af Academien i stoor giäld är;

2) om Rectore Magnifico, att han medh M. Thauvonio och M. Thuronio öfvar itt singularart fyllerij och derigenom tillijka medh dem tillbaka sätter sitt embetes plicht; ralla samptl. natt och dagh ifrån dhen eene till den andra, som doch ingalunda tjänar för sådane förnämlige män;

3) om M. Thauvonio, att han inthet älskar sin hustru, derföre att andra skulle der jämpte vara;

4) om M. Thuronio, att han inthet hade väll fått sin perfection, och sade, att M. Bergius lät förliuda sin egen epicrisin der öfver, att M. Thuronus hade sin perfection af ingen godh. Hafver altijdh under predikan i kyrckian een singular latinisk book att läsa uthi.

Frågades, om han vijste meer att bekänna. Julinus svarade nej, inthet meer för denne gången, uthan sade sig detta förnummit öfver bordz och förmeente sig vara meer obligerat Senatui Acad. än M. Bergio, oansedt på denne sijdan var jus hospitij.

M. Bergius svarade till det första om Cancellario Academiæ, att han sådana ordh inthet fält hafver, uthan allenast sagt, att han ex proprio der till inthet skutit hafver.

Professores sade M. Bergius sigh ej heller hafva förtalt, såsom skulle dhe försummat sine functioner, uthan sade sigh hafva fält desse ordh allenast, tå han förnam sigh vara illa uthfördh hooss Cancellarium, ia så, att han aldrig skulle vinna någon promotion, medh desse formalier: iagh hafver uthi min profession så offta läsit som någor annor, och sadhe vidare: att the andre professores hafva så offta läsit i Academien i midler tijdh som iagh, det nekar iagh.

Henricus Tornæus inkom, men vräctes af M. Bergio, efter han, Tornæus, var Julini discipel och discipulus inthet bör vitna medh præceptore. Det samma sade och M. Bergius om Albogio. Må fördenskull Rättegångz Ordinantzien obser-

veras, ehuruväll han sade sig der om säker vara, att dhe inthet veta något sådant att berätta.

Sedan argumenterade M. Bergius såledz: then som är ignominia notatus, relegatus, ställer sig allestädes ohöfligen, är een fyllehundh, den skall man troo? Julinus är een sådan. Badh Julinum probera majorem, i midler tijdh sade han sig villia probera minorem per singula membra: 1:mum ex Constitutionibus Acad., att den som är relegerad, han är ignominia noterad, Julinus; 2:dum der af, att han hade försedt sig i Ubsala och derföre relegerad; 3:tium der af, att förste gången han hade varit till måltijdz hooss M. Bergium, hade han, Julinus, brukt een skamblig munn. Item att Doctor Terserus medh sin hustro måtte een gång rymma bordet för hans ohöfligheet skull, såsom och stält sig ohöfligh hooss M. Justandrum. M. Justander sade, att Julinus deprecerade strax; 4:tum, att Julinus är een fyllehundh, bevijsas der aff, att han var hella 8 dagarna uthe ifrån sina disciplar och drack och var för fyllerij skyldig hooss trögårdzmästaren 30 d:r, hooss Thomas Herwie 30 d:r och dess uthan 90 d:r. Dess föruthan slagit sönder fönster, kannor etc., togh bort itt handkläde, bekänt att Satan spöker för honom altijdh, att Satan hade hema hooss hans förälrdrar tagit Julinum uthur stugan, spökt för honom i Ubsala samt här i Åbo, kommit in om nätterna till honom, läsit uthi hans böcker, blädrat der uthi, rifvit på böckerna, slagit sönder kannor, glass etc., tagit up telierna uthaf gälfvet, såsom och lagt sig på honom i sängen. Julinus sade sig inthet råda derföre, att Satan så spöker för honom. M. Bergius förmante förden-skull Julinum effter hans fahrs fullmacht, att han skulle afstå medh itt sådant ogudhachtigt lefverne, bidia Gudh om sina h. änglar, som honom bevara skulle, så skulle fuller Satan låta blifva honom i fridh. Julinus sade:posito att iagh vore relegerad, ignominia noterad etc., vore iagh äntå vitnesföhr.

Tornæus inkallades och bekände, att han inthet stoort viste der aff, effter ingen kan alt sådant, som öfver måltijdh passerar och refereras, ihogkomma. Frågades, hvadh M. Bergius hade talt om Cancellario Acad. Tornæus svarade: det mins

iag inthet, uthan detta allenast, att medel toges af scholan till Academiens reparation och att Cancellarius Acad. huius inthet haar ex proprio hulptit till denne Acad. som Cancell. Acad. Ubsaliensis.

Tornæus sade sig hört om Rectore Magnifico, att M. Bergius hade nämpt Rectorem, M. Thauv. och M. Thur., D. Michaellem, tå han hade discurrerat om dhem skulle vara starkast att dricka, men om M. Thauvonio inthet meer. Om M. Thuronio, att M. Bergius haar af andra hört om någon suspicio talas, såsom och att M. Thuronus pläga[r] läsa i kyrckian i een book under predikan. Frågades, om Julinus drack styfft och försummade det han medh sine disciplar skulle göra. Tornæus svarade: jo understundom, och skickade eengång effter mig och Albogium, att vij skulle komma dijt.

Den 5 Maj. Præsentes in Consist. maj. Rector, M. Thauvonius, D. Enevaldus, M. Kexl., M. Bergius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Oplästes det brefvet, som går till Cancellarium Acad. medh r:diss. Episcopo om Acad. postulatis, och blef approberat.

2. Constituerades inspectores Aerarij M. Achrelius och M. Miltopæus.

3. Begärte Bibliothecarius, att inter postulata måtte införas om augment på Bibliothecarij löhn.

Res.: Bleff beviliat.

4. Jnkom Daniel Wernbergh och begärte doom på Martinum Depner. Res.: Differeres, till des Martinus, som medh Rectoris förlof bortreest var, heem kommer.

5. Anhölt Magnus Baazius, att Brennerus måtte blifva straffader för sitt undsäijande. Samuel Wernbergh sade sigh hafva conditionale sagt, att han mente, att Bazius var den samme, som hade förtalt Brennerum. Res.: Brennerus deprecerar.

6. Anklagade Jöran skräddare Henricum Mallenium och Achatium Stadium för huusshyra, itt stockglass, fenster, låås, trappa, såsom skulle dhe sådant för honom sönder slagit. Henricus sade, att skräddarens poike hafver nedtagit af hans cammar Comp. Met. M. Thur.*) och det sönderrifvit, hvarföre hade

*) And. Thuronii „Compendium Metaphysicæ“.

han 6 *m^q*. i huusshyran afkortat. För stockglaas, som gick sönder, itt annat i stället köpt. Några fönsterruter vore allenast remnade af frostet. Trappan ej heller sönderbrutit, som skräddaren föregifver. Res.: Platinus skall der effter see och sedan in Consist. min. det referera.

7. Anklagade Rector scholæ M. Matthias Rothovius stud. Niccolaum Jonæ, att han effter sin obligation inthet tillställer honom 19 tunnor korn och 8 tunnor rågh för Lojo sochn a:o 1663 om hösten, såsom och att Nicolaus medh sin socio hade opburit af bönderna på grefveskapet för vinter terminen och, det dhe inthet borde. Nicolaus svarade: vij finge inthet så myckit, som vij hade obligerat oss till betala; men på grefskapet inthet opburit, uthan allenast för höst terminen. Rector lofvade der på beskeedh skaffa aff probsten i Lojo framdeeles och begärte doom i det öfriga.

Sent.: Rätten erkänner, att Nicolaus Jonæ betahlar till Rectorem scholæ M. Matthiam sin anpart effter obligationens innehåll.

8. Supplicerade Daniel Lund och begärte, att Senatus ville efftergifva sin rätt, emädan han hade förlijkz medh Jacobo Brennero. Discurrerades der om, och effter Lunden befans hafva öfverfallit Brennerum medh öhrfijlar, håårdragh och släpande öfver golfvet, att han böter till Consist. 2 rd:r arbitraliter.

9. Frågade Rector, om Albogius och Tornæus skola admitteras till att vitna i saken emillan M. Bergium och Julinum. Res.: Ehuruväll Albogius och Tornæus hafva varit Julini disciplar, är lijkväll M. Bergius deras hospes, præceptor publicus och magistratz person; må dhe för den skull effter aflagdan vitneseedh vitna.

Albogius inteedde een skriftelig confession, hvilken oplästes. Tornæus sade sig inthet kunna medh eedh alt det i confessionen stodh, erhålla.

10. Oplästes postulata Acad., som nu öfversändas. Res.: Blefvo approberade.

11. Discurrerades, att s. D. Alani änckia inthet kan recommenderas på 1666 åhrs löhn på staten.

12. Proponerade Decanus Facultatis theologicæ, att der någon anten af adjunctis eller magistris tillbiuder sig att sustinera s. D. Alani vices, skall det dem inthet effterlåtas, uthan professores Facultatis theol. villia hafva sigh det förbehållit.

13. Lofvade Rector medh nästa post öfverskicka electionem till Cancellarium om profess. poetica.

Res.: Der eemot sade ingen, uthan affträdde samptligen.

Den 10 Maji. Præs. in Consist. min. Rector, M. Bergius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Simon Erichsson anklagade Finsenium, att han åter inthet ville betahla halfärmarne. Sade dem vara värderade af äldermannen Vijsa Knuth för 6 *℥*., sådana som dhe nu opslitne voro, och att Finsenius hade sielf skrivit attesten. Finsenius framvijste Cnuth Vijses attest, hvar uthi halfärmarna verderades för 1 d:r k. m:t, och nekade der till, att han hade skrivit attesten sielf. Simon lofvade skaffa sigh een contra attest af äldermannen.

2. Refererade Platinus, att han effter Rectoris befallning hade varit hooss skräddaren M:r Jöran och befunnit, att 7 rutor på fenstren vore sönder, läsen och foderbrädet för dören och sönder, blyet uthur bakarestugun borte af 2 $\frac{1}{2}$ fenster, men trappan skadde inthet. Skräddaren sade för rätta, att Achatius hade tagit nedre i skräddarens stugu 8 blad af een tysk predikan, item 20 st. pennor. Prätenderade på hinder och skada i heela actionen, expenser och svar på alla sina punchter.

Studiosi sade, att rutorna vore söndergångne af frostet, läsen kan botas medh een half marck. Blyet uthur fenstren hafva skräddarens egne poiker tagit. Nekade sigh hafva tagit några blad eller pennor. Expenserna må fordras af Jacobo Stadio och inthet af oss.

Sent.: Rätten erkänner och pröfver skäligt, att hvadh som resterar på huusshyran, som M:r Jöran skräddare fordrar, afkortas i den boken, som för Mallenio förderfvat är. Dess för uthan låta Mallenius och Achatius reparera 7 rutor på M:r Jöran skräddares fönster, såsom och läsen för camnardören, och

betale itt stockglas. Den öfrige skräddarens prætion blifver här medh ophäfvn.

3. Booktryckaren citerad, men comparerade inthet. Rector besvårade sigh öfver hans opstussigheet.

4. Begärte Jonas Rosslin doom på Martinum Depner. Summan var 83 d:r k. m:t. Depneren begärte dilation. Sade strumporna opföras för dyrt och sitt sartz böra opföras effter contractet för 50 d:r. Jonas efftergaf een half d:r på tree paar strumpor, men opförde sartzet för 45 d:r k. m:t.

Sent.: Rätten erkänner, att Martinus Depner betahlar för sin resterande giäldh till Jonam Rosslin 80 d:r k. m:t medh sina använde expenser, effter det 16 cap. i Rådhestugu B.

5. Anklagade Valbohr Koukar Ericum Simonis, att han inthet ville betala henne den ducaten han af hennes dätter tagit hade. Ericus sade, att han hade betalt åth hennes mågh M:r Ernest. Res.: M:r Ernest måtte komma opp.

6. Ericus Simonis anklagade Thomam Matthiæ, att han inthet ville restituera honom sin sijfskeedh, som han, Ericus, hooss Thomam pantsatt hade för 3 d:r. Thomas sade sig hafva förmant honom, att han skulle lösa skeden igen, medh [= men] omsijder uthsatt dhen hooss Anders Merten för 3 d:r, men nu är hon bort stulin. Res.: Thomas ställer Ericum till fridz och söker sedan sin man, det bästa han kan och gitter.

7. Framhades Julini vitne Johannes Albogius och Henricus Tornæus och gjorde föliande vitneseedh:

Jagh N. N. svär vidh Gudh, att iagh i denna saak sanningen bekänna och inthet dölia [vill] hvarcken för rådhoa, valde, afvundh, vänskap eller frändskap, så myckit iagh i denna saak hört hafver och mig vitterligt är, så sant mig Gudh hielpe till lijf och siäl.

Sedan bekände Johannes Albogius och sade, att han består alt det han i sin skrifteliga confession för detta bekändt hafver. Frågades, om Julinus hade dicterat för honom det han skrifvit hade i sin confession. Albogius svarade: nej, och sade vijdare, att M. Bergius hade åthskilliga gångor öfver disken talt om Cancellario, att han inthet vårdar sigh om

denna Acad. som Cancellarius Acad. Ubs. om Ubsala Academia.

om Rectore Magn., M. Thauvonio och M. Thuronio, att the ralla ofta till hvar andra och försumma sitt ämbete, hafva och några gånger varit hooss M. Bergium.

om M. Thuronio medh desse orden: Gudh veet, hvar han haar bekommit sin perfection. Och sade, att han, M. Bergius, hade lagt sin egen epicrisin der på, han måtte hafva dhen af någon ellack. Frågades, om D. Michaël nämbdes. Albogius svarade: det hörde iagh inthet. Frågades, om M. Bergius talte om dhe andre professoribus något. Albogius svarade: neij. Än om M. Thauvonius skulle hafva några concubiner? Svarades: det hafver iagh inthet hördt. Men det öfriga sade han, att M. Bergius det ofta itererade.

Henricus Tornæus inkom och efter aflagd vitneseedh bekände, att han hade hördt om Cancellario af M. Bergio, att han inthet spenderar på denne Academien, som Cancell. Acad. Ubs. gör, och att denne Acad. Cancellarius hade skolat svarat, tå professorer eller präster här ifrån hafva ansökt honom om hielp, de hafva nogh fahnen. Frågades, om M. Bergius talte något om Cancellario, att han inthet skulle hafva omsorg om denne Acad. Resp.: Det hafver iagh inthet hördt.

2) om Rectore, M. Thauvonio och M. Thuronio, att dhe ralla och ära starckaste till att drickia. Item om D. Michaële, det han är starck till att drickia, och att M. Thur. hade när fått hugg een gångh hoos M. Bergium, tå han dijt kom, rallandes. Men att dhe hade skolat der igenom försummat sitt ämbete, det hafver iagh inthet hördt.

om M. Thuronio, att han är snäll och om honom haar varit suspicion, efter han första åhret han hijt kom, haar privatim præsiderat uthi physicis och logicis, men aldrigh läsit hvarckenhera. Frågades, om detta var M. Bergij epicrisis. Resp.: Det minns iagh inthet. Och sade vijdare, att Julinus hade bekändt sigh hafva hördt om dhen suspicionen i Ubsala och att M. Bergius hade det ofta itererat öfver måltijdz, att M. Thuronius läs uthi een book i kyrckian under predikan, det dhe pläga göra, som medh sådant pläga omgå, och att

M. Thur. hade läsit öfver uthan till een heel oration på een timme. Frågades, om Tornæus viste något mer. Han svarade: nej.

Julinus inkom och förmantes af Rectore Magnifico, att han skulle sökia föreningh medh profess. M. Bergio. Julinus svarade: jagh är allena i denna saken een testis och icke reus, som M. Bergius intenderar; blifver mig för den skull efterlåtit gå eedh, vill iagh rotunde alt bekänna, som iagh af M. Bergio hört hafver, men hvar och icke, bekänner iagh allenast det, som iagh haar vitne på. Sade sigh och villia tillstå det, som han hade bekändt hooss profess. M. Thur., såsom och vijsa rum och ställe, hvarest och när han sade, att M. Thauv. måtte hafva concubiner, efter han inthet älskar sin hustru. Begärte, att dher M. Bergius hade något eemoot honom, att det medh denne saken inthet inneveklas, uthan sökie honom sedan. Sade, att han haar reeda skrifvit efter testimonium ifrån Ubsala, hvar medh han ville bevijsa sigh ej vara relegerad.

Den 24 Maji. Præsentes in Consist. maj. Rector Magnificus, M. Thauvonius, D. Enevaldus, D. Olaus, M. Achrelius, M. Bergius, M. Miltopæus.

1. Bevilliades M. Nicolao Bagge och M. Matthiæ sampt M. Petro Vagneris, item Johanni Palm att få niuta stipendium till nyåhret 1666.

2. Den 5 Junij begynnes examen, och mutatio Rectoratus skeer dhen 20 ejusdem.

3. Bevilliades Petro Kolckenio stip. in supr. classe ifrå midsommaren 1665.

4. Catalogus stipendiariorum ifrån nyåhret 1665 och till midsommaren der näst.

Supremæ classis.

M. Jacobus Tammelinus Finl.	M. Petrus Vagnerus Angerm.
M. Matthias Vagnerus Angerm.	M. Nicolaus Bagge Smol.
Petrus Platinus Smol.	Cursores Academiæ.
Daniel Gyllenstålpe Aboëns.	Johannes Vassenius Aboëns.
Michaël Castrenius Aboëns.	Johannes Palm O. Gothus.

Simon Caroli Greek Aboëns.	Ambrosius Nidulius Smol.
Henricus Blanck Aboënsis.	Nicolaus Svenonis Smol.
Lambertus Petri Wesmannus.	Zacharias Melovius Smol.

Mediæ classis.

Petrus Laurentij Suderm.	Gabriel Josephi Neostad.
Salomon Eenebergh Suderm.	Petrus Schepherus Suderm.
Andreas Kexlerus Aboënsis.	Magnus Drysenius Roslag.
Isacus Wedbecchius Smol.	Andreas Strandenius Wiburg.
Nicolaus Krabbe W. Gothus.	Gabriel Erics Forthelius Bothn.
M. Andreas Prydtz Aboënsis.	Nicolaus Grubbe Alandus.
Laurentius Ternerus Smol.	Isacus Florinus Aboënsis.
Jonas Torsk Suderm.	Matthias Canuti Wichman O. Gothus.

Infimæ classis.

Israël Starbecchius Smol.	Johannes Collanius Finl.
Henricus Thuronius Finl.	Nicolaus Jacobi Aboënsis.
Magnus Eekman Smol.	Daniel Achrelius Aboënsis.
Jacobus Ursinus Wiburg.	Georgius Schiffer Suderm.
Nicolaus Alanus Aboënsis.	Johannes Raclisius Wiburg.
Laurentius Laurentij Tavast.	Johannes Salmenius Wiburg.
Benedictus Junander Smol.	Matthias Carlagius Bothn.
Jacobus Simolenius Aboëns.	Ericus Joh. Collinus Finl.

5. Proponerade Rector, att M. Petrus Bång hade genom bref begärt veeta Senatus consultum om sigh, om han nu strax skall öfver komma. Res.: M. Bången gifves detta svar, att här är ingen löhn att vänta, förr än änkians nåde åhr är uthe; i midler tijdh supplerar Facultas theologica s. D. Alani vices.

6. Proponerade Rector och begärte veeta, hvem som skulle constitueras till att efftersee, huru dhe Kongl. Placaten om gästebudh, jordafärder, klädedrächter etc. hooss dem, som Acad. jurisdictionen äre undergifne, varda practicerade. Res.: Cursores och Acad. vachtmästaren skola der efftersee och, sedan der något förseende är, det Rectori Magn. tillkänna gifva.

7. Beslötz, att till Cancellarium Acad. skall skrivas medh nästa post och anhållas, att professorum hustror blifva medh godt rum i processer accommoderade och icke så snöp-ligen, som här till skedt är, handterade blifve.

8. Opsteegh M. Bergius, och tå oplästes ex actis hvadh emillan honom och Julinum passerat hade, hvar till M. Bergius svarade:

1) om Cancellario, att Julinus hade eengångh begynt att berömma Cancell. Acad. Ubs., att han spenderar på Acad. der sammastädes, gör professoribus och stud. gästebudh, tå han dijt kommer, gifvit Rudbecchio een lång guldkädia etc.; sedan frågat om denne Acad. Cantzler, om han så gör, hvar till M. Bergius skulle svarat: nej. Och sade M. Bergius vjdare: men att iagh hade skolat sagt Cancellarium inthet vårda om denne Academien, det skall Julinus aldrigh bevijsa; eij heller är han annat än een phantast.

2) om Rectore Magnifico, M. Thauvonio och M. Thurnio, att han hade dem suspect, att någonthera hade honom hooss Cancellarium illa uthfördt, och derföre eengångh sagt: jagh förundrar, hvarföre dhe uthföra migh så illa, ehuruväll iagh hafver ingen timme försummat; men om dhe hafva så flitigt läsit som iagh, det veet iagh inthet.

3) om M. Thauvonio, att han är starckare till att drickia än iagh, men om iagh hade skolat sagt honom några concubiner hafva, så förbanne migh, sade han, Gudh till lijf och siäl och låte migh aldrigh komma uthur döran medh hälsan.

4) om M. Thur., att tå Julinus begynte att säja sigh hafva hört någon suspicion om M. Thur., tå hade M. Bergius skolat svara, att een suspicion var om honom för desse skiäl, att han, M. Thur., hade första åhret han hijt kom, præsiderat uthi logicis och physicis, men hvarckendera läsit, item hafver altijdh een book under predikan, hvar uthi han läser, som de plåga säjas göra, som medh olofiga konster omgå.

M. Bergius begärte blifva befrijadh ifrå hans skamlöse beskylningar och sade, att Julinus var altijdh full, viste för den skull inthet, hvadh som passerade öfver måltijdh.

Julinus inlade skriftteligen och begärte blifva till eedgång admitterad, såsom och att honom måtte sedan efterlätas sedan sökia M. Bergium för skäldzorden, som är fåne, phantast, fyllehundh. Parterne affträdde.

Sedan discurrerades, om Julinus skall göra eedh. Res.: Posito, att han vore reus, får han än tå efter lagh svara medh eed. Rector begärte, att Senatus Academicus tager saken i noga consideration och dämper henne det mästa som skee kan, men doch att M. Bergius får någon correction och nepst.

Res.: Opskiutes till här näst.

Den 31 Maji. P:sentes in Consist. majori Pro-Rector, D. Enev., M. Thauvonius, M. Achrelius, D. Olaus, M. Kexl., M. Bergius, M. Miltopœus, M. Petræus.

M. Thauvonius begärte, att Senatus ville taga saken i consideration och att M. Bergio skulle påläggias att bevijsa honom vara een hoorkarl, fyllehundh, ty effter sådana beskyllningar är iagh, sade han, ingalunda värddh att sittia uthi Consistorio. M. Bergius sade: r:dus Dn. Collega måtte först bevijsa migh det sagt hafva, men doch få i inthet sielf döma migh. Och sade vijdare, tå dhe begynte på bägge sijdor något ijfrigare att discurrera: I skulle ralla mindre, så hade Acad. bättre namn. M. Thauv. sade: I haa förtalt migh som aldrigh ingen ärligh karl, I vore inthet värd att sittia här, antingen skole I uth eller iagh. M. Bergius badh, att desse orden skulle noteras, såsom och att M. Thauv. skulle låta honom blifva i fridh. Och sade vijdare: här opstijger han, M. Thauvonius, och angifver uthi Biskopens närvahro och frequenti Senatu, lijka som iagh skulle någon last bedrifvit, såsom och att M. Thauvonius och M. Pratanus skulle för 11 år sedan förtalt honom, M. Bergium, men han, M. Bergius, aldrigh nämpt det. M. Thauvonius sade, att M. Bergius hade bekändt för honom, att dhen han fattar afvundh till, gifver han aldrig till, vjste fördenskull inthet om han regerades af Gudz anda. Excuserade sedan sin ijfrighet och affträdde tillijka medh M. Bergio.

Sedan discurrerades om saken och beslötz, att Julinus böter för stämningz försittande, såsom och att M. Bergius

affinner sig deprecando hooss læsos, hvar om han och strax inkallad admonerades. M. Bergius svarade: efter iagh haar een rättfärdigh saak, kan iagh inthet deprecera, ty iagh hafver inthet ondt giordt. Och inlade sedan tree förklaringar på Julini confession, supplication samt Albogij intygande, men togh dem sedan tillbaka igen.

Den 7 Junij. Præsentes in Consi[s]t. maj. Pro-Rector, D. Enev., D. Olaus, M. Achrelius, M. Kexlerus, M. Miltopœus, M. Petræus.

Framkom M. Bergius och frågades, om han efter Senatus admonition hade affunnit sigh deprecando hooss partem læsam. M. Bergius sade: iagh hafver inthet ondt giordt, och, som iagh meenar, hafva dhe inthet ondt eemoot migh.

Skickades der efter Platinus till Rectorem att förfråga, om M. Bergius hade sigh hooss honom affunnit, såsom och om han hade något eemot honom. Platinus vann detta svaret hooss Rectorem Magnificum, att M. Bergius hade i midler tijdh inthet affunnit sigh, begärte för den skull, att ven. Senatus Acad. ville saken i consideration således taga, att hvar kunne blifva salverad vidh sin existimation, och att M. Bergij *κατό-ηθες* och pruritus calumniandi måtte medh någon nepst corrigeras, doch ville han inthet sökia högsta rätten medh honom. Detta svaret refererades uthi Senatu efter Rectoris Magn. befalningh uthi M. Bergij frånvahro.

Der efter oplästes alla tree M. Bergij förklaringar och apologier uthi Julini och Albogij närvahro. Julinus begärte svara skriftteligen. Parterna affträdde.

Pro-Rector frågade, om Julino skall efterlåtas skriftteligen svara. Voterades:

M. Petræus: Efter Rättegångz Ordinantzien må han skriftteligen svara.

M. Miltopœus: Det samma, men doch vore rådeligast, att detta opskiutes, till des M. Thuronus heem kommer.

M. Kexlerus: Det samma.

M. Achrelius: Det samma.

D. Olaus: Det samma.

Pro-Rector: Det samma.

Res.: Opскиutes, till des detta är communicerat medh Rect. Magn., M. Thauv. och M. Thur., såsom och vist förnimmes, om der om är skrifvit till Cancellarium Academicæ.

Pro-Rector frågade, hvem som var actor eemot M. Bergium. Res.: Tycthes rådeligast vara, att Magn. Rector, M. Thauv. och M. Thur. förordna någon actorem eemot M. Bergium eller det sielfva skriftteligen göra.

D. Olaus begärte blifva excuserad för voterande och sententierande i denna saken emillan H. H. G. N:de, professores och M. Bergium, effter 1) H. H. G. N:de är der uthi interesse-rad, såsom skulle M. Bergius hafva förtalt honom eller, såsom han sielf bekänner, haft H. [H]. G. N:de uthi discurser, hvilket kunne hända reeda vore kommit för Hans H. G. N:de; eij heller kan den mindre saken, angående allenast professores, afhielpas och den andra nedtöstas; 2) effter hans broder D. Michaël är och af M. Bergio noteradh för een dryckesbulter.

Pro-Rector sade sigh excuseras medh samma skiäl.

Den 14 Junij. Præs. in Consist. majori Rector, M. Thauvonius, D. Olaus, M. Achrelius, M. Kexlerus, M. Bergius, M. Miltopæus.

1. Oplästes Sen. Acad. Ubsaliensis tvenne bref, det eena af anno 1664, men nu först insinuerat, det andra af den 19 Maji anni 1665, angående M. Olai Cygnelij lägersmåhl medh een åhrlig mans dotter i Ubsala.

Res.: M. Olaus citeras till nästkommande lögerdagh.

2. Beslötz eenhälleligen, att mutatio Rectoratus skeer den 27 Junij.

3. Oplästes Julini förklaringh på M. Bergij skrift, item M. Thuronij och Rectoris Magnifici, hvar uthi dee på det högsta anklaga M. Bergium. M. Thauvonius lofvade näste Consistorij dagh svara M. Bergio skriftteligen.

4. Anklagade Rector M. Bergium skriftteligen, för det han hade supprimerat Academici Senatus Ubsaliensis bref till Senatium Acad. Aboënsem ifrån Decemb. månadt 1664 alt här till, om Cygnelij lägersmåhl.

5. Oplästes Albogij förklaringh på M. Bergij inlaga eemot hans attesterande.

Den 17 Junij. Præsentes in Consist. maj. Rector, D. Enev., D. Olaus, M. Achrelius, M. Kexlerus, M. Bergius, M. Justander, M. Miltopœus, M. Petræus.

1. Oplästes M. Cygnelij förklaringh på Senatus Academiici bref ifrå Ubsala. Der efter discurrerades om saken. Rector frågade, om icke Senatus Academicus kunne beläggia M. Cygnelium medh böter för lönskaläger och sedan släppa honom der medh. Svarades, det inthet kunna skee, men beslötz, att nu medh näste posten skall skrivas till Ubsala, att quinnan ställer sin fullmechtig hijt innan 3 vekors förlopp, förr än Academien resigneres, effter actor bör sequi forum rei och M. Cygnelius haar ifrå Ubsala ett honorificum testimonium för detta erhållit, item att een vidimerad copia aff M. Cygnelij förklaringh öfversändes.

2. Beslötz, att Favorinus skall citeras op till Consistorium eller till Rectorem och skall böta för lönskaläger, som han begått hafver. Actor var ingen, effter quinnan, som han förnedrat hade, var reeda gift.

Den 21 Junij. Præs. in Consist. maj. Rector, M. Thauvonius, D. Enev., M. Kexl., M. Bergius, M. Justander, M. Miltopœus.

Hans Hög Grefl. N:des Rijkz Drätzens bref oplästes, angående mutationem Rectoratus och creationem Doctoris.

Sedan taltes om dem skulle biudas. Blef beslutit, att der medh procederas, som vanligt är, effter Constit. Acad.

Acta Consist. Acad. Aboën[s]. Rectore Admodum Reverendo et Præclarissimo Dn. Abrahamo Thauvonio.

S. S. Theol. Doct. et Prof. Ord.

A die 1 Julij anno 1665 ad diem 23 Junij 1666.

Den 1 Julij. Præsentes in Consist. majori r:dissimus Episcopus, Rector Magnificus, M. Kexlerus, M. Bergius, M. Justander, M. Miltopœus, M. Petræus.

1. Proponerade Rector om elencho prælectionum, att han effter 8 dagar anslås skall; begärte fördenskull, att professores ville der om bekymbrade vara. Lofvade och sigh tillijka medh D. Enevaldo vilia sustinera s. D. Alani vices.

2. Anklagade skræddarens s. Jöran Månsons änckia Jacobum Stadium, att han skulle varit ordsak till hans dödh, efftersom han, skræddaren, ingen hälsodagh haft hade, sedan Jacobus Stadius honom på bröstet trampade, det han och på sitt yttersta för prästen bekändt hade.

Res.: Stadius skall citeras och sättias inn, till des han skaffar caution för sigh. Vachtmästaren reeser medh citationen.

3. Refererade Episcopus hvadh som var handlat i Stockholm på Acad. vägnar om Acad. postulatis, att dhe ära hooss Majesteteten insinuerade, men några punchter effter Cancellarij inrådande uthstrukne, som ära om källare, heemanet Paskunda, frijheet på papijret. Cancellarius hade lofvat, att extraordinarie räntorna skulle lefvereras äth Acad Quæstori, men på brefvet om professorum hustror hade Cancellarius inthet velat sigh resolvera.

4. Begärte Episcopus veeta, om electionen till professionem poëticam hade afgått till Cancellarium medh heela Senatus veet och villia, såsom och hvadh dagh han öfver skickades och om copia der af fans in actis. Professores sade sigh inthet hört samma bref opläsas in Consistorio, eij heller veeta, när det afgick, uthan påminte sigh allenast der om talt varda(!) eengångh uthi Senatu. Copian der af var inthet lagd ad a[cta], efftersom Notarius inthet hade samma breeff reent skrivvit, eij heller viste, när det afgick. Episcopus frågade, om något bör skee uthan Senatus samtyckie, såsom och hvadh Facultas philosophica haar häruthinnan slutit. Professores sade, att dhe hade uthi Fac. phil. delibererat om succe[s]sore till prof. poëticam och dee tree för gode och der till capable erkändt, det öfriga ampliss. D. Pro-Cancellario och Senatui Acad. hemställandes. Men af Decani skriffit sade M. Bergius sigh inthet vetat, förr än hon oplästes in Senatu. Episcopus begärte itt transsumpt af actis här om.

5. Refererade Episcopus, att M. Cygnelius hade bekändt, att han hade löst sigh ifrå relegationen medh 8 rd:r.

Den 6 Julij. Præs. in Consist. maj. Rector Magn., M. Bergius, M. Justander, M. Miltpøus, M. Peträus.

1. Proponerade Rector Pro-Cancellarij begäran, som var, att han kunne af actis bekomma: 1. protocollum utriusque sessionis, tå Pro-Cancellarius hade varit tillstädes; 2. protocollum, tå electionen till professionem poëticam öfversändes; 3. copia af brefvet till Cancellarium om electionen; 4. catalogum stipendiariorum revisum; 5. catalogu[m] eorum, qui examinibus publicis interfuerunt; 6. catalogum disp. præterito anno habitaram.

Blef beslutit, att Notarius går till Dn. Pro-Cancellarium me[dh] protocollo och läser för honom uthi omrörde sessioner, me[n] släpper doch protocollat inthet handlöst. Notarius frågade, om något skulle der af, synnerligen det som angår electionen till prof. poët., medh Pro-Cancellario, der han det inständigst begärte, skriftteligen communiceras. Rector svara[de]: ja. Catalogus stip. gifves honom och effter begäran, men copien af b[re]efvet till Canc. var inthet lagd ad ac[ta], uthan den måtte vara hooss prof. M. Axelium Kempe, sup. anno Rectorem.

2. Frågade Rector, hvilka blifva assessores Consist. min. såsom och Aerarij inspectores.

Res.: Der om bör slutas in frequenti Senatu, doch att detta observeras, att dhe, som längst för detta haa varit Consist. min. assessores, blifva här näst, antingen dee ära öfver sommaren på landet eller i staden.

3. Bleff beslutit, att Quæstor insinuerar een längd uthi Consistorio på dee saakörrar, som Acad. bönder ära fälte till.

4. Tyctes inthet vara af nöden opslå elenchum p:lect. för hösten, allenast han i midler tijdh communiceras medh Cancellario.

5. Johannes Laurentij, Johannes Albogius och Olaus Erlander böta för stämningz försittande hvar sina 3 *W* s. m:t.

6. Anklagade skräddarens Jöran Månsons änckia Jacobum Stadium, att han är vållande till hennes mans dödh. Præsenterade Dn. Jacobi Killovij attest, att skräddaren skulle hafva

bekänt för honom på sitt yttersta, tå han honom medh Herrans Nattvardh besökte, att han, skräddaren, inthet hade haft fullkomligh hälsa, sedan studenterna sloges medh honom, uthan altijdh sedan spottat blodh, sedan han blef illa tracterad af een student. Frågades, hvarföre Killovius icke hade nämbt studentens namn uthi attesten. Änckian togh attesten tillbaka, att Killovius skulle namnet der uthi opsättia, och sade, att sedan Stadius hade trampat hans bröst, hade han altijdh spottat blodh, hvilket omsijder sig i fötterna nedhsatt hade.

Res.: Jacobus Stadius skall citeras till nästk. onssdagh och skall i midler tijdh vara arresterad.

7. Oplästes Arvidi Colliandri suppl. om hielp i sin stora nödh.

Bleff beslutit, sine præjudicio t[ame]n aliorum, att Arvidus Colliander niuter itt stipendium uthi suprema classe ifrå nästförleden midsommar till een behageligh tijdh för hans stora nödh skull.

8. Anklagade contraleuren Anders Gustafsson Martinum Depner för 5 d:rs giäldh, än resterande på den zadelen, som han var tilldömb[d] att betala.

Res.: Depneren böter för stämningz försittande och betalar contraleuren strax, elliest skola cursores hooss honom så myckit uthmäta.

9. Önskade Rector, att M. Bergius ville uthan vidare vidlöfftigheet inställa sigh i förlikning medh dem, som han hafver læderat. M. Bergius sade sigh gärna villia förlikas, så frampt alla skrifterna skulle opbrännas, som denna saken angå och äre insinuerade. Badh och Rectorem Magn. om förlåtelse, men medh M. Thuronio sade sigh ingalunda kunna föreenas, efter han haar så ofta tillförenne iniurierat honom, M. Bergium, men nu tracterat honom som ingen christen menniskia; ia, sade han: iagh troor inthet, att fahnen sielf skulle kunnat opdichta större och värre iniurier, än han, M. Thur., giördt haar i sin senast inlagde skrift. Begärte för den skull dee skrifter, som eemot honom uthi denna saken vore inlagde.

Blef beslutit, att M. Thur., M. Axelij och Julini skrifter communiceras medh M. Bergio vedh anfordran.

Den 12 Julij. Præs. in Consist. maj. Rector Magnus, M. Kexlerus, M. Bergius, M. Miltopæus, M. Petræus.

1. Jnlade skräddarens Jöran Månsons änckia Beata Erichs dotter skrifteligen och anklagade stud. Jacobum Stadium, Henricum Mallenium och Achatium Stadium, såsom skulle dee vara vållande till hennes mans dödh; intedde Roggenbuchens och Killovij attester, hvilka ad acta finnas, item itt extract af dee puncter, som han för sin dödh insinuerat hade, att der han innan natt och åhr skulle genom döden afkomma, skulle Stadius svara till hans lijff efter lagh.

Stadius begärte, att Henricus och Stadius måtte och citeras inn. Res.: Bleff lofvat.

Frågades af Stadio, om han hade betalt böterna till änckian efter afsagd dom. Stadius svarade: ia. Änckians fullmechtige Clemet Månson nekade. Imponerades Stadio, att han skaffar sigh quittance af änckian, att hon är betalt.

M. Petræus sade sigh hafva frågat Killovium, om skräddaren Jöran Månson nämde någon student i synnerheet på sitt yttersta, såsom och om det något var förmält om studenterna uthi personalibus efter lijkpredikan. Killovius nekade till bägge deelar och hade gifvit personalierna åth M. Petræo, och lades ad acta.

Rector frågade, om Stadius skulle insättias eller släppas löhss, till des han skaffar sigh caution.

Voterades:

M. Petræus: Stadius slipper löhss till afftonen.

M. Miltopæus: Cursorerna må fölia honom så länge.

M. Bergius: Han må sättias inn, efter saken synes vara aff stort värde.

M. Kexlerus: Det samma.

Rector: Det samma.

Res.: Stadius sätties in, till des han skaffar caution för sigh.

Rector frågade, om prubban var färdigh. M. Bergius sade sigh inthet veeta der aff. Rector imponerade M. Bergio, att han låter göra prubban färdigh. M. Bergius frågade, hvar han skulle få p:gar. Rector svarade: hooss Quæstorem. M.

Bergius lofvade slå brädet på prubbetaket igen medh några spijkar. Stadius inkom och begärte få vara löss, till des han skaffar sigh caution.

Clemet Månson inkom och frågades, om han änteligen der på står, att Stadius sätties inn. Clemet svarade: iagh är der medh väll till fridz, att han släppes löhs, så länge han skaffar sigh caution.

Res.: Stadio pålades, att han till måndagen skaffar sigh caution. Der till skola och dee andre citeras.

Stadius togh änckians inlaga och attester och lofvade der på skrifteligen svara.

2. Jnkom Samuel Nielsson, Elisabeth Ranckens fullmechtige, och fordrade af M. Justandro några p:gar för gammal giäldh. Rector excuserade M. Justandrum, effter han var opassligh, och gaf åth Samuel M. Justandri contra räckningh.

3. Oplästes M. Axelij Kempes breeff, hvar uthi han begärar aff Rectore order på ransakningen, effter han haar på den orten något annat nödhvändigt att förrätta. Lofvar och räckningh för sitt rectorat tillkommande höst insinuera. M. Bergius sade sigh förnummit aff Quæstore, att alla ransakningar ära ophäfne och att dhe skola här effter skee på häradtztinget.

Res.: Här medh differeres, till des Quæstor kommer heem; i midler tijdh svares M. Axelio Kempe, att det förliudes, att alla ransakningar ära ophäfne och att dhe böra här effter skee på häradtztinget. Dess uthan tyctes det h:r professoren inthet nyttigt vara, effter bönderna inthet villia bequämma sigh medh spelekoppernas uthgifvande.

4. Begärte Gartzius på Kongl. Hofrättens vägnar een förklaringh på saken emillan skraddarens änckia och Stadium. Strax der effter inkom Rydenius och inteedde dee puncter, som skraddaren för sin död i Consist. insinuerade.

5. Remitterades saken emillan Schachten och hans vederpart Acad. fordom schraddares änckia till Kämknär Rätten.

6. Anklagade Matz Lukasson Grabbi Sigfridum Gregorij Teckalenium för skäldzordh, som var: tiuff, skälm, hunsfott, hare, räff . . . . etc., och framteedde Holmenij handh ifrån Kämknär Rätten i Stocholm, hvilken bekänner på Rättens väg-

nar, att anno 1665 den 15 Junij är Måns Knutzsons attest på Käm'när Cammaren i Stocholm i Måns Knutsons närvahro opläsen, hvilken han icke allenast tillstodh, uthan och eedeligen confirmera ville, att Erich Johanson hade stulit itt(!) gång hästskoor af Måns Knutsson och inthet Matz Lukasson Grabbi. Teckalenius inlade latine och sade sikh skält borgaren för tiuff cum conditione hac, till des borgaren kunne bevijsa, att Teckalenius hade lärdt hans sohn att stiåla, som borgaren honom förvijsd hade. Parterna afftrådde.

Teckalenius kom in och förmantes sökia förlikning medh borgaren, effter saken haar itt ellackt uthseende. Frågades och, om Teckalenius hade skaffat sikh någor skiål till tiufva-beskylningen, som honom in Cons. maj. imponerat bleff. Teckalenius svarade: nej, och badh om förlåtelse, om han hade något i hastigheet giordt.

Borgaren inkom och inlade een specification på 7 d:rs expenser. Frågades, om Teckalenius hade sökt förlikning hooss borgaren. Han sade: nej.

Res.: Tillk. måndagh skall doom falla, om icke Teckalenius sikh i midler tijdh deprecando hoos borgaren affinner.

7. Beslötz, att befallningh afgår till Acad. fougde, att han i tijdh nedhskickar p:gar, smör, bockar, boskap etc.

8. Inlade Johannes Laurentij Hortelius een förlikningz skrift emillan sin fader Lars Olufson, sin moder Agneta Hans dotter, sikh och studiosos Johannem Albogium, Nicolaum Een, Olaum Erlandrum och Henricum Tornæum, hvar uthi dee sins emillan vore föreente såledz, att pars læsa skulle för undfångit skadestånd 90 d:r k. m:t föruthan barberare löhn bekomma. Vitnen till förlikningen vore Johan Clemetzson Poso och Jacob Matzon Handels på den eena sijdan, på den andra Justus Albogius, Johannes Julinus, Hans Roggenbuch, Martinus Depner.

Res.: Studiosi alla fyra comparera tillkommande måndagh att förnimma, hvadh Senatus hafver dem till att tilltala.

Den 17 Julij. Præs. in Consist. maj. Rector Magnificus, D. Olaus, M. Achrelius, M. Bergius, M. Justander, M. Miltpæus, M. Petræus.

1. Discurrerades om Nicolao Een, Johanne Albogio, Tornæo, Erlandro och deras excesser. Frågades, om dhe vore föorente medh målsäganden medh Rectoris tillståndh. Rector svarade: ia. Sedan bleff slutit, att förlikningen emillan studiosos och borgaren approberas, men der Senatus haar något att tilltala stud. framdeeles, skola dee der till svara. I midler tijdh förmantes dee undfly sådana excesser.

2. Begärte M. Thuronius, att detta skulle ad acta föras, att D. Olaus cederar honom halfva räntan på Paimala heeman och Vårfrukyrckio sochn på innevarande åhr, hvar på han hade D. Olai egit breeff, hvilket oplästes och lades ad acta. D. Olaus sade: iagh vill framgeent och låta honom behålla det, Gudh kan än tå föda migh. Hæc dixit, a Rectore rogatus.

3. Framkommo Mattz Lukason Krabbi och Teckalenius och sade, att dhe hade sins emillan förlijckz. Teckalenius framteedde een skriff, der uthi han bekänner sigh inthet annat veeta medh borgaren än åhrligt och godt, och revocerar aldeles det han borgaren förvijtt hade. Skrifften bleff underskrifven af Notario och gafz åth borgaren.

4. Jnlade Stadius och Henricus Mallenius eemot Jöran skräd-dares ånckia skrifteligen och intedde Gilletz attest, att skräd-daren Jöran Månson hade aldrih klagat sigh för åm-betet vara siuker, uthan heller skræpt der aff, att han hade kommit studenterna på böter. Stadio imponerades, att han till större visso skulle låta sättia Gilletz secret under attesten till näste Consistorij dagh.

Stadius begärte dilation till hösten, till des några komma inn, som hade varit der tillstades, tå Killovius besökte honom medh H. Nattvardh, hvilka eedeligen intyga villia, att skräd-daren hade aldrih sådant för prästen, tå han der var, bekåndt. Stadius framdrogh unge kläckaren Zachariam Matthiæ, såsom skulle han der om beskeedh veeta. Zacharias sade sigh, tå han tillijka medh Killovio der var, sådant inthet hördt hafva. Men Killovius hade blifvit der efter honom.

5. Begärte Magnus Drysenius een recommendation till Consist. eccles. Ubsaliense, att han skulle få tillstånd att predika. Res.: Viaticum sufficit.

6. Een hustru Anna Lars dotter anklagade Abrahami cursoris hustru för itt paar strumpor.

Res.: Cursoris hustru restituerar strumporna.

Den 19 Julij. P:s. in Consist. maj. Rector, D. Enev., M. Kexlerus, M. Bergius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Constituerades inspectores Aerarij D. Olaus, M. Miltopæus; inspectores Typographiæ et Bibliothecæ D. Enevaldus, M. Justander; inspectores stipendiariorum D. Enev., D. Olaus, M. Justander, M. Miltopæus; assessores Consist. min. M. Achrelius, M. Axelius.

2. Refererade Rector, att Episcopus hade besvärat sigh öfver booktryckaren, att han gör små columner, och kan Academien derföre illa höra. Res.: Booktryckaren skall der om admoneras.

3. Beslötz, att om Jacobus Stadius inthet skaffar sigh caution, skall han insättias.

4. Beslötz, att acterna emillan Rectorem Magn., M. Thuronium, M. Axelium Kämpe och M. Bergium skola opbrännas, doch uthi deras närvahro, som detta angår. Doch måtte D. Olaus här om först veeta, effter D. Michaël är och der uthi. M. Kexl. sade, att M. Axelius seer det gärna, att dhe opbrännas.

5. Beslötz, att Bibliothecarius får een recommendation till Cancellarium om augment på Bibliothecarij löhn.

Den 26 Julij. Præs. in Consist. maj. Rector Magnificus, D. Enevaldus, D. Olaus, M. Bergius, M. Miltopæus, M. Petræus.

1. Begärte rättaren ifrån Lundo syn på deras åcker, som meerendeels illa står. D. Enevaldus och M. Petræus see der effter i mårgon och göra der om in Senatu relation.

2. Anklagade een hustru Beata Nilss dotter een stud. Matthiam Sigfridi derföre, att han hade slagit på hennes port. Stud. sade sigh slagit effter een hundh, som tillförenne hade bijtit honom för samma port. Hustron sade det skedt af vredesmodhe. Res.: Pålades hustron, att hon det bevijsar.

3. Tillsades Carl vactmästare, att han tillijka medh cursoribus noga effterseer, att dhe som sortera under Academieke Societeteten, inthet förbryta sigh eemot Kongl. Placa-

terne medh gästebudh, klädedrächter, barndoop etc. Carl vachtmästare var tillstädes och bleff här om informerad.

4. Anklagade Kaukola boar ifrån Lappo sochn Anders i Kuliu, att han gör dem öfvervåldh och orätt både i skogh och äng. Begärte, att Senatus ville så laga, att the kunne få behålla sin deel, hvar effter dhe sin ränta utgifva kunne.

Res.: Notarius gick till assessoren Lietzen och begärte på Senatus Acad. vägnar, att effter Lappo är under hans häratzhöfdingedöme, att han ville denna saken så remediera, att Academiens bönder inthet lijda någon skada. Och vann detta till svar, att på hösttinget vill han denne saken företaga, allenast någon af Acad. medel är der tillstädes, men der det inthet på tinget afhielpas kan, måtte det gå till syn.

Den 2 Augusti. P:s. Rector Magnificus, D. Olaus, M. Achrelius, M. Kexlerus, M. Miltopæus.

Oplästes Acad. Sen. Ubsaliensis breeff, hvar uthi Senatus förebär, att M. Cygnelius haar obreptitie erhållit sitt testimonium och förmenas för den skull höra under deras jurisdiction.

Res.: Om lögerdagh otta dagar till skall der på svaras.

Den 9:de Aug. P:s. Rect., D. Enev., D. Olaus, M. Kexl., M. Bergius, M. Miltopæus, M. Peträus.

1. Proponerade Rector s. D. Alani änckios begäran, att det skrifves till M. Peer Bångh, att han inthet öfverkommer, förr än hennes nådeår är uthe, effter hon der på haar förmått sigh Regeringens breff. Discurrerades sedan om termino på professionen och opskiötz, till des heela Senatus ihop kommer.

Der effter oplästes Cancellarij recommendation för M. Johanne Alano, att han blifver medh lägenheet försorgd, såsom och för Nicolao Alano, att han succederar sin brohr in stip.

2. Discurrerades, att rådeligit vore, det hvar nation hade en inspectorem aff professoribus. Der om skall talas in frequenti Senatu.

3. Discurrerades om Sen. Acad. Ubs. breeff och befans rådeligast, att man svarar dem höfveligen. D. Olaus och M. Miltopæus lofvade junctim fatta svar der på, hvilket sedan in Senatu opläsas skall.

Rector begärte, att det skulle noteras, att han inthet viste af det första Ubsaliensium breff förr än nu, och frågade efter skriften, som M. Axelius Kempe hade gifvit åth M. Cygnelio. Cygnelius inteedde skriften, hvilken oplästes och lades ad acta. Rector frågade, om Cygnelius må bekomma viaticum efter begäran. Tychtes rådeligast vara, att han är contant medh testimonio magistrij, i midler tijdh skaffar sikh recom-mendation aff Præsidenten till Cancellarium Acad. Ubsaliensis, söker hooss honom gunst och befijtar sikh om att föreena sikh medh sina vederparter.

Den 12 Aug. Præs. Rector, D. Olaus, M. Bergius, M. Miltopœus, M. Petræus.

1. Oplästes svaret på Sen. Acad. Ubs. brefvet. Rector sade sikh inthet villia skrifva der under. D. Olaus sade sikh vara contant medh det som skrifvit var, item M. Miltopœus. Der effter beslötz, att svaret går fort medh posten, allenast det först vjsas Pro-Cancellario.

Bleff M. Cygnelio tillsagt, att han skall ombefijta sikh att componera och försona saken.

2. Oplästes een copia aff Kongl. Regeringens bref för s. D. Alani änkia. Änckian begärte, att detta skulle notificeras M. Petro Bångh.

Res.: Kongl. brefvetz contenta refereras nude, och att professores Fac. theol. hafva i midler tijdh lofvat sustinera vices defuncti.

Den 25 Aug. Præs. Rector, Dn. Quæstor, M. Bergius, M. Justander, M. Miltopœus.

1. Oplästes Cammar Collegij fyra breff på Acad. räntor, dhe 600 d:r s. m:t, papijretz frijheet etc., item Kongl. Regeringens breff på Sagu och Nådendahl, att desse sochner skola komma under Acad. igen, när nu varande pastores antingen genom döden afgå eller elliest blifva medh annor lägenheet accommoderade.

Detta brefvet lades ad acta.

2. Supplicerade Johannes Benedicti Figrelus om stip.
Res.: Refereras inter expectantes.

3. Beslötz, att een tacksäjelse skriff afgår till Cancellarium Acad. medh nästa post för des höga gunst vidh Quæstoris underdånige ansökiande.

4. Oplästes ass. Lietzens skriff, att någon fullmächtig ställes på Acad. vägnar dhen 7 Oct. till Raumo stadh, som svarar Öf:rst. Conrat von Gerten för Kivikylä boar.

Res.: Quæstor beställer der om.

5. Jnteedde Petrus Acander Simonis Hulthenij fullmacht att taga een carbin iblandh Binningij saker, som var tillijka medh dhem confiscerad. Senatus viste inthet stort der om, men förmeentes, att s. Thuronijs hade then eemottagit.

Res.: Notarius går medh Acandro till Thuronij änekia och frågar der efter; om carbinen finnes, restitueras han Simoni.

6. Anklagade Hans Findt M. Jacob skräddeles gesell Jsack Michelson skrifteligen, som skulle han uthropat hans syster Margreta Findt för een hora och han, Jsack, haft lägersmåhl medh henne. Isack nekade sigh hafva haft lägersmåhl medh henne och derföre henne sådant inthet förekastat, men det tillstodh han, att han hade i hastigheet och dryckesmåhl kallat henne hora, men der efter förlijkz medh henne och derföre gifvit henne 6 *℥*. Pijgan sade sigh fått dhe 6 *℥*. för tvetningh och sömmande, men inthet till förljknig, och beropte sigh på sin huussbonde. Jsack sade: tin huussbonde är fuller den som ligger medh tigh, om sanningen änteligen skall säijas, och är han des uthan min afvundzman, får han för den skull inthet vitna.

Den 13 Septemb. P:s. Rector, D. Enev., D. Olaus, M. Kexl., M. Bergius, M. Justander, M. Miltopœus, M. Petræus.

1. Nästkommade söndagh intimeras till lectiones publicas.

2. Frågade Rector, om Decanus Fac. phil. hade comunicerat medh Facultate om electionen till prof. phys. et log., som nu efter s. Thuronium vacera. Decanus M. Justander sade sig der om skrifvit till M. Axelium, men inthet svar bekommit. Om samma election discurrerades sedan, och befans rådeligast vara, att der om skrives medh nästa post till Cancellarium Acad., att desse bägge professioner medh capable

personer blifva förseedde, hvar till Senatus Acad. desse tree färdige erkiändt hafver, nembl. M. Petræum bibliothecarium, M. Jacobum Flachsenium, Consist. Acad. secretarium et Fac. ph. adj., och M. Petrum Laurbecchium, Fac. phil. adjunctum. Rector refererade sigh hafva communicerat medh Pro-Cancellario, att M. Petræus och M. Laurbecchius sustinera i midler tijdh defuncti vices.

3. Refererade Rector, att Hans Exc:tz Gouverneuren hade begärt copier aff Privilegijs, Constitutionibus och andra Acad. Statz documenter.

Beslötz, att Platinus skrifver Privilegia, M. Johannes Flachsenius för sin brohrs skull Constitutiones Acad. och att Quæstor är bekymbrat om jordeboken, donationerna och annat anhörigt, att han och der aff gifver copier åth Hans Exc:tz. Notarius skulle dem detta förehålla.

4. Begärte M. Johannes Alanus een recommendation till Cancellarium Acad., att han kunne få succedera M. Petræo uthi Bibliothecariatu.

Beslötz eenhälleligen, att han der till recommenderas, men doch communiceras det först medh Pro-Cancellario.

5. Anklagade Bengt Johansson Abrahami cursoris hustru Margreta Grels dotter, att hon hade slagit honom een öhrfijl uthi M. Samuels Frisij stugu. Hustron sade: han stötte migh öfver 10 gånger för näsan, och der medh slogh iagh till honom. Her Joseph, capellanen, inkom och sade, att hon slogh honom een starck öhrfijl, men han inthet rörde henne.

Rätten erkänner, att h. Margreta Grels dotter böter för pust 6 *mp.* effter det 12 cap. i S. m. B. medh vilia till treskiptes.

6. Beslötz, att Achatij Stadij saker arresteras hooss Albrecht Rosskamp effter Franckens begäran.

7. Tycktes rådeligast, att saken emillan Favorinum och M. Kexlerum angående pastoratet i Pokie affhielpes aff Consist. ecclesiastico, effter M. Kexlerus anklagas inthet såsom någon professor, uthan pastor.

Notarius togh M. Kexl. skrift, som M. Kexl. insinuerade, och förde dhen till Consist. ecclesiasticum.

Den 20 Septemb. Præs. Ampliss. Pro-Cancellarius, Rector Magnificus, D. Enevaldus, D. Olaus, M. Kexlerus, Dn. Quæstor, M. Bergius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Proponerade Rector om några tydska studenter, som vore ankomne och hade inga testimonia, uthan allenast stammehöcker, om dhe skulle effter begäran immatriculeras. Bleff beslutit, att effter det är tvärt eemoot Constitutiones och våra egna inthet blifva antagna sine testimonio, hvarföre må the inthet immatriculeras.

2. Oplästes Decani Fac. philosophicæ elections skrift till dee vacerande log. och phys. professioner, hvar till effterföliande voro capable erkände: M. Andreas Petræus, Acad. bibliothecarius, M. Jacobus Flachsenius, Acad. secretarius och Fac. phil. adjunctus, samt M. Petrus Laurbecchius, Fac. phil. adjunctus.

M. Simon Kexlerus exciperade strax, säijandes skriften inthet vara så fattat, som uthi Facultate var voterat, ty M. Petrus Laurbecchius var bequämbiligast och mäst capabel erkändh till professionem logicam och metaphys. M. Miltopæus svarade det votum allenast varit prof. M. Kexleri.

Rector desidererade detta, att tvenne skulle stältz i vahlet till hvar profession. Episcopus sade det stå hooss Senatam.

Sedan discurrerades om M. Johanne Forsenio, vice pasture i Lojo, hvilken hade begärt att blifva ihogkommen medh någon bätter function. Forsenius erkändes fuller capabel till vacerande professioner, men effter han hade uthvärckat sigh confirmation på sin fahrs lägenheet, hvarföre förmeentes inthet vara aff nöden, att han nu uthi electionen sätties. Der effter voterades:

M. Miltopæus: Iagh kan inthet annat der till säja, än det i skriften finnes, ty der på faller iagh, aldeles som der förmales.

M. Justander: Det samma.

M. Bergius: Petræus recommenderas till profess. physicam, men M. Laurbecchius såsom den tjänligaste till professionem log. och metaphys.

M. Kexlerus: Det samma som M. Bergius.

D. Olaus: Det samma som M. Bergius. Men att een skulle nämpnas allena till een profession, synes inthet tiena, uthan alla tree nämpnes till vacerande professioner.

D. Enev.: Nästan det samma, detta undantagandes, att M. Laurbecchius haar tillförenne ståt uthi election till vacerande eloq. profession och kan förestå hvadh profession det vore uthi Facult. philosophica, hvilket bör considereras. Doch M. Flachs. inthet för när sagt, efter han är och een lärth och skickeligh man och hafver här vidh Academien många vackra prob nederlagt.

Rector: Här eemot hafver iagh inthet stort, uthan erkänner desse tree der till capable. Men doch ansees hvars och eens ålder och tienster. M. Petræus är een vacker karl och länge tiänt, må han fördenskull blifva primus. M. Jacobus Flachs. är och een vacker karl, längre medh beröm tiänt, äldre magister än Laurbecchius, oftare p:siderat, är dess uthan landzens barn, skall fördenskull Laurbecchius honom inthet p:fereras, uthan Laurb. blifver tertius.

Pro-Cancellarius: Alla ära migh obekanta, veet fördenskull inthet, uthan det iagh hördt hafver. M. Petræi promotion söker Cancellarius Acad. högt, det iagh förnam, tå iagh var i Stocholm och sedermeera aff Cancellarij breeff om M. Petræo. Om någon sätties i election medh Petræo, står den vist tillbaka; tycker för den skull migh, att M. Petræus ärnas till prof. phys. allena. Om Flachsenio och Laurbecchio veet iagh inthet att säga. Efter Laurbecchius haar förr varit i electionen, synes fuller något vara, men om han skulle bätter vara skurin till logices profession, der om må Facultas philosophica dömma. Migh tyckes rådeligit vara, att man presse följer Constitutiones, hvilka biuda, att nominati a Senatu giöra sina publike prob, förr än dhe bekomma confirmation. Och efter inthet periculum är in mora, må detta notificeras Cancellario.

Res.: Bleff eenhälligen beslutit, att M. Petræus blifver primus och nämpnes till professionem physicam, M. Jacobus Flachsenius och M. Petrus Laurbecchius nämpnas till professionem logicam. Men samptligen måtte dhe publike prob efter Constitutiones göra.

Medh vicariatet blifver som tillförenne slutit är, att M. Petræus och M. Laurbecchius sustinera defuncti vices.

3. Supplicerade M. Johannes Flachsenius, att han in hac mutata rerum serie måtte ihoghkommas.

Res.: Lofvades.

4. Proponerade Rector, att M. Alanus trågit begärrar recommendation till Cancellarium på Bibliothecariatet. Beslötz, att han får der till recommendation, doch medh den condition, der ingen aff dhem, som stå uthi election till professionerne, Bibliothecariatet begärrar, der någöndera förbigången blifve, hvilkom det inthet nekas kunne, effter han vidh Acad. tillförenne tiänt hafver och meer meriterat.

5. Anklagade Sveno Andreae stud. Petrum Jonæ derföre, att han hade vexerat honom, slagit honom öhrfjilar. Petrus sade det förlijkt vara. Sveno jakade och blef derföre tilltalt, att han inconsulto Rectore hade förlijkz.

Beslötz, att Petrus Jonæ böter för pust 6 *mg*. efter lagh, men målsäganden förlorat sin rätt.

Den 27 *Septemb.* Præs. Rector Magn., D. Olaus, Dn. Quæstor, M. Justander, M. Miltopœus, M. Petræus.

1. Supplicerade Samuel Magni Schillerus om stipendio. Res.: Refereras inter expectantes.

2. Supplicerade Andreas Lithomannus till Rect. Magnificum, klagandes på sina landzmän, att the hade öfverfallit honom medh pustar några resor och dess uthan itt argt gemöte eemot honom städze draga. Talar och uthi samma supplication om itt pasquill, som om honom var uthkommit.

Jn för rätta nämbde han Dn. Zachariam Melovium och Dn. Isacum Wedbecchium, såsom skulle dee första afftonen honom medh öhrfjilar så tracterat, att han på een långh tijdh inthet väll höra kunne. Item Dn. Petrum Bergium, hvilken hade skolat slagit honom een öhrfjil och kiört honom till att stå på knä uthi Bergij quartiere, præsenté Gabriele Roselio. Nämbde och Magnum Wetterman, som skulle han vijst passquillet en novitio, nyligen ankommen.

Rector frågade: 1) om Lithomannus hade någon aff sina landzmän suspect för pasquillet. Lithomannus sade: nej.

2) om landzmännerna hade förolämpat Lith., sedan pasquillet uthkom. Lith. nekade och sade sigh detta göra till den ända, att han kunne vinna vänskap medh sina landzmän och der effter komma till Herrans Nattvardh. Men anklagade Dn. Liungbergen, att han hade divulgert pasquillet. Dn. Liungbergius nekade sigh hafva uthspridt pasquillet och sade sigh hafva strax der effter skickat Lithomanno bodh, att itt sådant om honom var uthkommit, men honom var det ovitterligit, genom hvem det hade skedt. Rector frågade, om Dn. Liungbergius eller Platinus hade slagit eller förolämpat honom, Lithomannum. Lith. svarade: eemot dhem haar iagh inthet, ty dhe haa inthet förolämpat mig, uthan heller giordt mig alt godt.

Vijdare sade Lithomannus, att han var uthesluten uthur det catalogo, som lefreradess åth Pro-Cancellario på nationerne. Dn. Liungbergius svarade: föruthan honom vore och två andre i förgätenheet stälta, hvilka sedan insattess.

Lithomannus sade, att Dn. Liungbergius hade befalt honom gå till landzmännerna een gång om veekan. Dn. Liungbergius svarade sigh inthet föreskrifvit honom, huru ofta han skulle gå till dhem, uthan tå, effter han var nykommen, skulle han gå till hvar och een att göra sigh bekant, och dess föruthan om någor blefve siuk, att han så väll som dhe andre landzmännerna den siuka esomoftast besökte. Sade Lithomannum det inthet effterkommit, tå Hylthenius, Edenius, Nidulius, Roselius etc. voro förledit åhr siuka.

Res.: Opskiutes till här näst.

3. Anklagade Rector scholæ M. Matthias Rothovius M. Petræum skriftteligen derföre, han hade kallat honom Rectorem cathedrarium och dess föruthan för räkning, som dem emillan stodh. M. Petræus begärte få skriftteligen svara.

Res.: Effterlätz.

Den 11 Octobr.*) Præs. Dn. Rector, D. Olaus, M. Achrelius, M. Bergius, M. Justander, M. Miltopæus.

---

*) I kanten står: Not. M. Jac. Fla[chsenio]. — Här vidtager i originalet en annan handstil. Äfven ortografin är i det följande delvis en annan.

1. Lästes op Hans Högh Greff. Nådes Her Rickz Drotzens recommendation för en studioso Erico Nicolaj Klintæo at bekomma stipendium. Res.: Föres inter expectantes.

2. Proponerade Rector sahl. Thuronij enkiens begäran, at hon kunde bekomma recommendation till Acad. Cancellarium på tw nådheåhr. Res.: Recommenderas Cancellario generaliter.

3. Proponerades om dem, som sustinera vices sal. Thuronii, medhan enkiens nådeåhr warar. Rector sade, at Secretarius, som och är adjunctus, tillbiuder sig och wela läsa och är där till beredd. Res.: Eftter förr är beslutit, at M. Petræus och M. Laurbeckius göra det, må det nu så blifwa. Det noteras allenast, befalte Senatus, at Secretarius M. Flachsenius har tillbudit sig, men Senatus wille intet förändra det mera.

4. Constituerades inspectores nationum:

Rector D. Thauvonius: Austro-finnorum, Nyland., Careliorum, Ingermannorum etc. eius tractus.

D. Enevaldus: Smolandorum, Calmariens., Öland., Gotlandens., Halland., Scaniorum et Blecking.

M. Petrus Bong: Wesmann., Dalecarl. et West-bothn.

D. Olaus Wexionius: Ostro- & Westro-Goth. cum West-bothniensibus (M. Axel).

M. Achrelius: Uplandorum, Roslagiorum & Gestriciensium.

M. Kexlerus: Nericiensium & Wermlandorum cum Dalensibus (Joh. Fl.).

M. Bergius: Stockholmensium & Sudermannorum (Dn. Gyll.).

M. Axelius: Bothniensium (D. Falander).

M. Justander: Finnum Septentrionalium.

M. Miltopæus: Austro-finnorum & Aboënsium.

Futurus prof. phys.: Superioris & Infer. Satagundiæ.

Futurus prof. log.: Alandorum & Tawastorum.

5. Inkom Rector scholæ M. Math. Rothovius och bad Senatum Acad. tjenstligen, at honom motte skeep rätt uti den saken emellan M. Petræum, emedan Petræus sig intet beqwemmer till förlikning. Sade sig accorderat med hans swärmoder om husen på samma sätt, som den fruun hade, der förr war inne, vide acta. Rector excuserade M. Petræum, at han var rester

på lagmans tinget. Sedhan beswårade [sig] M. Rothovius öfwer M. Petræi hustru, at hon hade tillegnat sig een wepa, som honom kom till, begärte den fåå igen. Rector sade, honom skall skee rätt.

6. Bewiliades en fattig och aff siukdom elendig studioso Joh. Johannis tree tunnor span:ill af den spanmählen, som professores åhrligen plåga gifwa till stadzens hospital.

7. Oplästes Academiæ Cancellarij recommendation för Acad. Secretario at blifwa ihogkommen med första mutation här wed Academien, såsom och at bekomma pecuniam diligentiorum. Senatus sade, the 20 d:r, som än äre tillstädz, bestås först framdeles; när flere komma ihop, determineras, huru mycket af detta åhrs pecunia der till confereras.

8. Senatus beslöt, at Rector proponerar i Consist. ecclesiastico om Secretarij, Bibliothecarij och adiunctorum Acad. benk i kyrkian.

[9.] Senatus Acad. sentence emellan Nicolaum Erics, kårande, och Mich. Suthof, swarande, angående nogon bekostning Nicolaus hade giort på resan till Hauho sochn, hwilken Suthof honom stelt hade, effter han der på hade försåkring af Rectore Wiburgensi.

Effter dhe skåhl ad acta finnes, erkenner Rätten, at Michaël Suthoff betalar till Nicol. Erics för den bekostnan för hästelego och kost till Hauho kyrkian ifron Åbo i fram och återfårde och andre expenser i een summa 18 d:r k. m:t, och söke Suthoff sin skada igen, hwarest han best kan och gitter.

Den 18 Octob. Præsentes Rector, D. Enevaldus, D. Olaus, M. Achrelius, M. Bergius, Dn. Qvæstor, M. Axelius, M. Just., M. Miltopæus.

1. Framkom 4 st. Lundo bönder och begärte förmedling, effter the haa fådt ringa åhrswext. Rector begärte Senatus vota.

M. Miltopæus: Thet är billigt, at de fattiges olågenheet blir ansedd och de, som eliest råd hafwa, må betala med annat, antingen peningar, effter Cronans werdering.

M. Justander: Det är billigt, at man sijr till de fattiges lågenheet och förnimmer, hwad the begåra.

M. Axelius: Det samma som Miltopæus.

M. Bergius: Det är intet af nödhen at förmedla dhem, som förmå betala, oansedt dhe uti en persedel hafwa lidhit misswäxt, the kuna betala sin renta med åtskillige persedar.

Dn. Qvästor: Dhe ähro en hop af dem, som wäl förmå betala sin ränta, fast dhe ha fåt misswäxt på en persedel, men dhe som intet orka, kan man förmedla mot wåren.

M. Achrelius: Det samma.

D. Olaus: Dhe fattigaste niuta förmedling, men the som hafwa råd, må betala effter Cronans werdering rågen, och om wåren, will Gud, kan man förmedla them, när man får sij, huru widha the kuna i medler tidh betala.

D. Enevaldus: Der äro nogra, som intet hafwa en c. råg fådt, så är full ondt at taga aff dhem nogot, uthan man måste förmedla them, men dhe, som råd hafua, må betala effter Cronans werdering. Huilu bönder hafua intet fåt och Pettäis.

Rector: Om bonden skal betala effter Cronans werdering för det han intet har fådt, sker honom ingen barmhertigheet, och wij moste intet skinna den fattige.

Concl.: Bönderne tillsejes, att Qvästor mot wåren förmedlar dhem, som behöfwa förmedling; och dhe som inte hafwa råd at betala råg, må betala effter Cronans werdering.

2. Förmante Rector inspectores Aerarij, at the göra sitt embete uti intradernes infordrande. The swarade, Qvästor wet full, huru mykit nu är inkommit.

Post hæc accessit M. Kexlerus.

3. Beslötz, at Qvästor extraherar af böckerne huars och ens restantier och verificerar med sitt nampns underskrifuande.

4. Beslötz, at med räntornes opbörd och utdeelande procederes effter Constitutiones, at hwar får effter proportion. Inspectores Aerarij admonerades och at göra sitt embete.

5. Erich Hindrichson blef antagen till wachtkarl i skomakar Nielses stelle. Erich hade pass af D. D. Tersero.

6. Jacob Simonson blef antagen till Academiæ vtridhare.

7. Lästes Andreæ Lithomanni skriffit in Senatu. Rector fragade af Liungbergen, hwarföre han uts[ ]öt honom af catalogo

nationum, som gafz Dn. Procancellario. Han swarade: det skedde af förgäthenheet. 2. Fregade Rector, om pasqvillet opkom förr, än han excluderades af catalogo. Lith[o]mannus swarade sielf, at pasqvillet opkom sedhan.

6. Lästes Illustriss. Dn. Acad. Cancellarij recommenda-tion för M. Joh. Alano at niuta stipendium, tilldes han kan be-komma nogon function. Res.: Det låfwades honom, men hans broor mister så lenge.

Den 25 Octob. Præsentes Rector, D. Enevaldus, D. Olaus, M. Achrelius, M. Bergius, M. Axelius, M. Justander, M. Milto-pæus, M. Petræus.

1. Rector fregade, om saken emellan Rectorem scholæ och M. Petræum war förlijkt. Petræus sade: iag war på wägen och skulle gåå till Qvæstorem, men efter Rothovius war druc-ken och M. Bergius och kom bort, som skulle componera sa-ken, kunde iag intet gå dijt, uthan wände om på wägen.

2. Framkom sal. M:r Jören skreddares enkia och be-gärte få rätt på Jacobum Stadium. Sadhe sig intet bekommit copia af Stadii senaste inlaga. Inlagan lästes op. Stadius be-ropade sig på Abrah. cursoris attest.

Abraham cursor gjorde sin eedh och bekände, at när han engong besökte sal. M:r Jören, har M:r Jören bekendt och sagt: iag moste nu stå up med ringa förmågo för qwarnen skull; alt mitt fälk liggia här siukt och. Abraham tillfrågades, om han intet sadhe, hwar utaf han war siukt. Abraham sade: det talte han intet om. Enkian bekende sielf, at fälket låg siukt aff brennesiuka.

3. Lästes vp Liungbergii skriffit emot Lithomannum. Lithomanno fregades, huad han hade der emot. Han begärte swara derpå, sade der hos: iag skyller ingen i synnerheet för pasqvillet, men för dhe skiäl iag rörer om i min skriffit, kan iag intet annat tänkia, uthan at nogon aff mine patriotis haar det skrifwit.

Studiosus Petrus Bergius frågade, hwarföre han war an-gifwen. Då lästes up af actis dhe injurier han hade honom till-fogat. Petrus sade: bewijsa, at iag slog edher af nogot afwund, uthan at han drak mitt hela brendwijnglaslet alleena, slog iag

välmeent honom på hufwud allenast till correction, at han en annan gong intet gör så meer. Melovius, Wetterman, Roselius och Wedbeckius skola citeras till näste Consistorij dag.

4. Beslötz, at Dn. Qvästori skall nomine Consistorij tillskrifwas en zedel, det han ofördröjeligen låter förfärdiga en förteckning på alla professorernes restantier, den han med sitt namns underskrifwande verificerar. 2. Skal afskrifwas af Constit. Caput de officio Qvästoris och skickas till Qvästorem, at han sig der effter rättar.

Den 8 *Novembris*. Præsentes Dn. Pro-Cancellarius, Dn. Rector, D. Enevaldus, D. Olaus, M. Achrelius, M. Kexlerus, M. Bergius, Dn. Qvästor, M. Axelius, M. Justander, M. Miltpøus, Dn. Bibliothecarius.

1. Framkom futurus prof. theologiæ M. Petrus Bång och intedde Kongl. M:tz fulmacht på tert. profess. theologiæ och Lundo sochn, hwilken oplästes, och derjemt Hans Högh Greflig Nådes recommendation för honom, at han ofördröjeligast introduceras och at novi professoris doctoratus motte tillijka gå för sig. Hvar effter Rector nomine Senatus önskade honom lycka, gratulerandes sig öfver honom; i det öfrige lofvade Senatus honom framdeles svar. Der effter tog han afträde. Sedhan discurrerades om honom: Dn. Procancellarius frågade, huru här är maneer, om novi professores icke skola disputando först göra sitt prob, förr än the introduceras. Rector swarade: här har så gåt till, att the, som förr inge prob haa giordt, eller man intet har kundskap om hans erudition, så har det varit maneerligit, at the göra sine prober. Sedhan discurrerades om M. Petro Bång i synnerheet. D. Enevaldus sadhe: sedan professores blifwa introducerade, hålla the sine disputationes introductorias; så gjorde iag etc. Rector sadhe: eliest vore intet tienligit, at wij skulle likasom probera och examinera den, som Reg. Majestas med sitt öpne breef der till har förordnat. Der om låfwades M. Petro Bång swar framdeles.

2. Sedhan taltes om Cygnelij sak, men effter uti Consist. ecclesiastico äre monge ährander at förrätta, derföre opskötz denne saken till en annan dag. Dn. Procancellarius sadhe: effter som iag ifrå begynnelsen intet har varit öfwer

denne saken, befruchtande och, at det skulle så gå här med, som nu går, derföre will iag och vara exempt; men hwar och en må vara bekymbrad, hwad honom kommer at swara till.

3. Sedhan admonerade Procancellarius Rectorem och inspectores Aerarij, at the hålla Qvæstorem till at lägga inn räkningar och betala hwar och en proportionaliter.

4. Jören skreddares enkia intedde sin inlaga emot Jacobum Stadium.

Den 9 Novemb. Præsentes Dn. Pro-Cancellarius, Rector, D. Enevaldus, D. Olaus, M. Achrelius, M. Kexlerus, Dn. Qvæstor, M. Bergius, M. Axelius, M. Justander, M. Petræus.

1. Företogz Cygnelij acta, som woro öfwerskickade aff Ubsaliensibus, och oplästes dhe först. Sedhan discurrerades der om. M. Bergio och M. Axelio sadhes, the ville taga affträde. Sedhan proponerade Rector, huru deras förseende icke var ringa achtandes, aldenstund Senatus Academicus der igenom är kommen i rop och elak notam fådt; sadhe fördenskuil Senatatum intet kuna participera med them uti deras förseende och begärte Senatus vota, huruledhes Senatus förklaring till Acad. Cancellarium skall ställas: 1. om Senatus tillijka med them wille förfächta deras errores eller afsöndra sig; 2. om Senatus deras factum skall exaggerera; 3. om deras förklaring här skal inläggias.

Voterades:

M. Petræus: Det är intet rådeligit, at Senatus menger sig i deras feel, uthan man refererar för Rickz Drotzen, huru passerat är, och removera[r] det intet sant är.

M. Miltopous: Först tages hans testim. fram, sedhan at första brefwet är supprimerat. Sedhan refereras, hwad Senatus har till saken giordt uti förhörande; dhe moste lefwerera sin förklaring här in, och den skickes öfwer iembte det som går ifron Senatu.

M. Justander: Dhe sware för sig, deras förklaring blir opläsen; när Senatus removerar culpam ifron sig, så är han enskyllad; exaggerera må man och deras sak för Cancellario.

Dn. Qvæstor: Senatus afsöndrar sig ifron them; kunde man wenda alt till det besta, wore wäl.

M. Kexlerus: Wij removera deras feel ifron oss; inte wele wij heller vindicera det, uthan heller sij till, at wij kune hielpa them, men intet taga wij på oss den skuld.

M. Achrelius: Deras skuld taga wij intet på oss, men kunde wij heller hielpa dhem än stielpa, göre wij heller.

D. Olaus: Det som är giordt uthom Senatus vetskap, söndrar han sig ifrå, och fast man intet kan excusera deras factum, så kan man ej heller för hårdt accusera them, uthan låta förmerkia, att Senatus der till har misshagh.

D. Enevaldus: Emedan saken är aff högt importance, söndrar man sig ifron them; deras declaration skall här först inläggias, och Senatus gör en utförlig relation.

Magnif. Rector betygade sitt stora misshag öfwer deras begångelse: och eliest är min mening som dhe andres, effter Academien är kommen i rop derföre, derföre må det så widha gifwas tillkenna; deras förklaringar må the göra, best the kuna, men wij notificera, det wij hafwe giort i denne saken.

Dn. Procano[ell]arius: Jag exciperar mig här uti, som iag förr har giordt. Och sejer iag, at Senatus allenast här uti har at göra om arctiori termino och competentia fori. Eliest tycker mig, som sagt är, wij söndra oss ifrå them, ty af dem är emot Constit. och Senatu owitterligen begångit, som toucherar Acad. honeur. Om den declaration tycker iag, at the leggia den här in.

Sedhan kallades M. Bergius och M. Axelius in, och sade dhem Rector: det är oss misshageligit, at wij genom eder begångelse äre kombne uti vidlyfftigheet med Consistorio Ub-saliens. och wår Academia är kommen der igenom i rop; derföre är Acad. Senatus betänkiande, at I bådha förklara edher korteligen och berätta, af hwad orsak sådhant skedt är, och läggia förklaringe[n] här in. M. Bergius sade sig författat en förklaring, den han opläste.

M. Axelius förklarade sig, sejandes: huru sufficient M. Bergii skääl ähre, hemsteller iag Sen. Academico; hade första brefwet kommit fram, så hade man itidh kunat göra, huad i denne saken stödh at göra, derföre iag och har giordt action mot M. Bergium. När det andra brefwet kom, så kom Anders

Anderson ass. till mig och badh mig, at den saken skulle afhielpas, och Cygnelius med; då proponerade iag i Consistorio, der beslötz, at hans wederpart innan 3 vekors tijdh skulle här comparera; hwad mitt factum wedkommer och den skriften iag gaf Cygnelio, så är den ingen dom, uthan effter desse sponsalia äro laglige och för ett år sedan skedde och der till med concubitus sub fide coniugii, derföre meddeelte iag sådhan een skriff, som ingen doom är, uthan een recommendation. Böterne kastade han hos mig, dem tog iag emot och recommenderade honom ifrå mig till Consist. ecclesiasticum. Dn. Episcopus sade: intet kan iag annat förstå, uthan det är en doom, ty ingen kan böta förr, än han blifwer dömbd. M. Axelius sade: ingen doom hafwer iag geet, men till at salvera honestam familiam, recommenderade iag honom, men af första brefwetz förläggjande är heela willwallan. Dn. Episcopus beskylte M. Axelium för sin gärning. M. Axelius låfwade förklara sig etc. Dn. Episc. sadhe: om Ij såledhes wele ställa edher förklaring, som Ij nu seja, och wela gå på Consist. ecclesiasticum, skole wij fuller snart utredha oss, men Ij må achta edher.

2. Beslötz, at Acad. fougden kommer neder med det första och har sina räkningar och handlingar med sig at göra klart för sig.

Den 10 Novemb. Præsentes Dn. Procancellarius, Dn. Rector, D. Enevaldus, D. Olaus, M. Kexlerus, M. Bergius, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus, M. Peträus.

1. Proponerade Rector, at M. Petrus Bång wille weta terminum introductionis, effter han har sin oration färdig. Res.: Rector talar med honom privatim, och komma sins emellan öfwerens der om.

2. Proponerade Rector, at Senatus wille votera, huad som skall swaras Ubsaliensibus i M. Cygnelij saak. Tacke Hans Hög Greff. Nåde icke allenast för communication, uthan och acternes öfwerskickande. Kunne fuller hafwa speciem, men när denne förklaring skärskådhas, skall ful finnas större skäl hos oss Senatum Ubs. at angifwa.

Dn. Procancellarius tyckte detta war det starkaste, at sponsalia äre illegitima, effter the funderas på falska bref. Sedhan opläste Procancellarius sitt prosiect och Dn. Enevaldus och D. Olaus sitt. Voterades:

M. Petræus: Först tacke Grefven, sedhan slutet, at Cancellarius maintinerar denne Academien, införes dhe skäl, som Procancellarius, D. Enevald. och D. Olaus hafua opfört.

M. Miltopæus: Som är conceperat, införes.

M. Justander: Stelles till ett formal af dhe skäl, som äre införde.

M. Axelius: Det samma, allenast det widlöfftigen utföres.

M. Bergius: Effter iag sielf är interesserat, får iag fuller intet här uti tala; si liceret tamen, emot ransakningen hafwa wij intet warit, at den skulle skee i Ubsala. Men effter Cygnelius bekennen och finnes sant, at modren hafwer tagit edh af Cygnelio, att han skulle intet taga den qwinnan. Iag vill refutera alt thet the hafwa emot mig skrifteligen.

Procancellarius, Rector, D. Enev., D. Olaus förmante M. Bergium, at han intet skulle tillbiuda at kullslå det Senatus tillförende har skrifwit, ty så kommer heela Senatus på honom. Tychte rådeligast, at han intet steller sig illa ut.

Sedhan tychte samptligen det, at M. Bergius wijsar Senatui Acad. sin förklaring skrift, förr än hon öfwersändes.

M. Kexlerus: Skrifwes till Cancellarium med tacksejelse, wijses och the acter, som nu sendes, och det, som Ubsaliens. hafwe supprimerat. Hemstelle Hans Högh Grefl. Nåde det öfrige. Och skal öfwergå en särdeles relation förutan brefwet.

D. Olaus: Det samma: 1. tacka; 2. bee optaga wår förklaring; 3. ansee wår oskyldigheet; 4. refereras deras beskyllningar; 5. referera, hwad Senatus giordt hafwer och hwad andre der utom, hwar på dhe sig förklare; 6. gå till Ubsaliensses, huru the sig förhållit.

D. Enevaldus: Det samma. Uti peculiari instrumento, förutthan brefwet, der uti refereras korteligen, både swar på deras beskyllningar och at wij äre dragne wid håret, som så lenge hafwa plägat wänskap med Ubsaliensibus.

Rector: Det samma, relationen kort.

Procancellarius: Det som tillförende och detta der till, at D. Olaus tager det, som angår Academien, men för altingh införes detta, at sponsalia äro illegitima, funderade på falskt fundament. Stigzelius tilleet intet sponsalia första gongen propter matris dissensum, huarföre äre och sponsalia nu irrita efter Stigzelij fundament propter dissensum matris. Opskiutes till näste påstdag; i medler tidh skrifwes acta reene.

3. Qvæstor skrifwer till Cancellarium om spanmählen i Lundo, at wij niute Kongl. bref till godo, efter det angår hans embete.

4. Procancellarius talte om electionen till M. Justandri succession, at brefwet kom öfwer till Stockholm; wiste Senatus doch där intet om. Men Procancellarius tychte, at M. Axelius hade præjudicerat honom, först, at Procancellarius bör weta utaf, när nogon professor blir constituerad; 2. skref Rector till Procancellarium, men talte intet der om. Procancellarius begärte detta noteras, at han war högt præjudicerat, och deste uthan skedde detta utan Senatus samtycke.

M. Axelius begynte så förklara sig, at det war intet af nogon ond intention, deste uthan hade Procancellarius intet lenge tå varit; mente at Procancell. intet skulle så strax der om sig bekymbra. Intet giort af föracht. Procancellarius sadhe sig tå twå resor warit in Consistorio och reda wijst sin fulmacht, och borde för den skul der om weta. M. Axelius sade: iag har intet missfjrmat Dn. Procancellarium, ej heller nogor annor. Procancellarius tychte rådeligast wara, at alt sker collegialiter, och opläste det, som war extrah. af actis. Sedhan tychte M. Axelius Kempe, at det angick särdeles Rectorem. Af den occasion frågade Procancellarius, om Rector allena får constituera nogon professorem eller annat uti sådhana höga saker.

Den 15 Novemb. Præsentes Dn. Procancellarius, Rector, D. Enevaldus, D. Olaus, M. Kexlerus, M. Bergius, M. Axelius, M. Justander, M. Peträus.

1. Refererade Rector, at Her General Gouverneuren i går hafwer discurrerat och sagt, at den resolution, som Academien har förmådt, kan intet gå för sig uti alle clausulis, eme-

dan först den spanmählen i Lundo är anslagen på staten för Her Gudmund och Cronans fongdar skola blifwa betalte af kyrkeherbergen, uthan har föreslagit fierdepartz hemmanen, som äro reducerade till Cronan, och har låfwat skrifwa till Öfwerheeten.

2. Ankom Hans Högh Greflig Nådes bref till Senatam Acad. om novis professoribus i sahl. Thuronij stelle och deras fulmacher der iembte, hwilke oplästes i kyrkian, nembl. för M. Petræo till physicam och för M. Jacobo Flachsenio till log. och metaphysicam.

Senatus önskade dem sambtligen lycka.

3. Proponerades om fut. Bibliothecario, Secretario och adjunctis; och begärte Rector Senatus vota:

M. Justander: M. Laurbeckius Bibliothec. och recommenderas till professionem extra ordinariam mathes., M. Joh. Flachsenius Secretarius och Adjunctus I, M. Joh. Alanus Adj. II.

M. Axelius: Det samma.

M. Bergius: Det samma.

M. Kexlerus: Det samma.

D. Olaus: Det samma.

D. Enevaldus: Det samma, men at Platinus och får någon förtröstning för det han har tient. Der på swarades, at M. Jac. Flachsenius har honom tillsagt 20 d:r s. m:t.

Rector Magnificus: Det samma, men må man icke honorera Laurbeckium med loco in Consistorio. Det tychte Senatus och Procancell. intet om och sade, at wij det icke kuna göra.

Dn. Procancellarius: Det samma.

Beslötz enhälleligen, at M. Laurbeckius blifwer Bibliothecarius och recommenderas till extra ordinariam profess. mathem., M. Johannes Flachsenius Secretarius och Adjunctus I, M. Joh. Alanus Adjunctus II.

4. Framkom M. Mathias Rothovius och inlade en skrift emot M. Petræum, hwilken begyntes at opläsas, men Dn. Episcopus sadhe: iag kan intet sittia och höra på en sådhan skrift. Dn. Episcopus tog afträde; sedan lästes skrifften op, och emedan Senatui misshagade den skrifften, frågades, om han wille enteligen, at skrifften skulle läsas op; han sade: ja. M. Ma-

thias bekände och, at en diekne har skrifwit ren den inlagan han lade in.

5. Jacobus Stadius tog skreddar enkians inlaga och låfuade swara der på näste Consistorij dag.

6. Sedhan inkom Lithomannus och lade in sin skriff emot sine landzmän.

Den 17 Novemb. *) In Consist. min. præsentos Rector Mag., M. Axelius, M. Peträus, M. Justander.

1. Då inkallades Alandenses och the andre Sveci, som en affton i twenne partie hos Sigfred Larson druckit hade och sedhan med hwar andre råkat i corell, så at Martinus Isaci hafwer mist 2 sine finger, då Gustavus **) skulle hafwa slagit effter Ericum Salandrum med werian. Sedhan för den skul begge parterne förhördes, befaltes the taga affträde och formerades desse 4 propositiones, som skulle fregas effter:

1. Om Mart. Isaci gick i wredes modh och animo lædendi till the andra? 2. Om han calumnierade them, medan han war hos them? 3. Om han eij heller den andra resan han gick till dem, hade animum lædendi? 4. Om the Alandenses kuna med eed befrija sig, at the icke drucko cornut?

Ab altera parte fregas:

Om the kuna neka till fingrens afhuggande? Intro-missi respondebant till 1 propos., at Martinus och the andre Alandenses låfwade gå ed, at han intet i ondsko ingick till de andre. Till den 2 propos. sade Alandenses wäl nej. Men the andre bekände honom ropat penal och sagt åt en: intet långt sedhan kattan sam öfwer sundet etc.

Till 3 och 4 prop. merkte man intet wist swar.

Alter pars består factum.

Resol.: Denne sak opskiutes till vidare förhör och sentens. Och befaltes cursori, at wachtmestaren skulle fordra af them begge swärden och bära Rectori tillhanda.

2. Uppå Lindula Anders vägnar anklagade Sveno Ca-liander en studiosum Israëlem Starbeckium för den wexeln af

*) I kanten står: M. Joh. Flac[hsenius] coepit nota[re].

**) Lucka i originalet.

100 d:r k. m:t, hwilken han skulle hafwa betalt till be:te studio-sum och ändå der utöfwer betalt 17 d:r k. m:t, dem han igen tillbaka fordrar. Der emot swarade Starbeckius sig hafwa effter be:te Anders persvasion nogre poster dubbelt qvitterat, och beswärer ännu restera af den wexeln 28 d:r k. Sedhan confererades qvittencer in dato; item voterades och beslötz Anders præntension af intet wärde, och studiosus skulle än fordra 28 d:r, them, der han eij eliest kan blifwa mechtig, han må sökia in foro competenti. Denne sentence publicerades:

Consist. min. sentence emellan Anders Mickelson, kärke, och studiosum Israëlem Starbeckium, swarande, angående en twist om en wexell af 100 d:r k., hwilke be:te Anders Lindu föregifwer sig hafwa betalt och än der utöfwer 17 d:r k. m:t, afsagd den 17 Nov. 1665:

Effter denne sakz tillbörlige skärskådande befinner Rätten, at studiosus Starbeckius hafwer icke mera bekommit på wäxeln än 72 d:r k. m:t, ehuruwål han nogre poster effter Lindula Anders persvasion två gonger qvitterat hafwer; altså erkennes Anders Mickelsons præntension af intet wärde, och studiosus sökie sin rätt in foro competenti.

Sveno fregade, huru stor appellation skulle wara.

Res.: 3 d:r s. m:t och stante pede erleggiäs.

3. Beswärade Thomas Herfwie öfwer Johan Julinum för geld; emedan Julinus intet comparerade, ty fältes han till 3 *℥* s. m:t för stemningz försittande.

4. Beswärade och Härfwie på studiosum Joh. Nicolai, hwilken eij heller comparerade och blef ty fälter till 3 *℥* s.

5. Apotekarens son begärte citation på Julinum.

Res.: Låfuades.

Den 22 *Novemb.* Hos Rectorem [præs.] Dn. Rector, D. Olaus, M. Kexlerus, M. Bergius, M. Justander, M. Miltopœus, M. Peträus, M. Jac. Flachs.

1. Discurrerades, om M. Johannes Flachsenius skall tagas an at förträda Secretarij dienst nu straxt, effter han är destinerat der till. D. Olaus sadhe: effter wij hafue skrifwit Grefwen till der om, är best wij wänta, till des swar kommer ifron Grefwen, men sitt juramentum gör han då först, när swaret kommer.

Beslötz, at M. Joh. Flachsenius förträder straxt Secretarij tjenst och edhen gifwes honom up, så lenge swaret kommer; der på blef han antagen och förmant i medler tidh observera sin fidem.

2. Anklagade assess. Her Johan Stålhansk sal. Engelbrehtz Nilsons son skriffteligen för nogot slagzmähl. Res.: Han skal citeras till härnäst.

3. Oplästes Jac. Stadii och Mallovii *) exceptiones emot skreddar enkian, item Killovii förklaring på sin förre attest.

Enkian wille intet mera swara skriffteligen. Res.: Denne sak opskiutes till Consist. majus.

4. M. Petræus bad dilationeras med sin inlaga mot M. Rothovium, effter han warit occuperad. Magnif. Rector sadhe: wij hafwa önskat, den saken kunde componeras. M. Math. Rotovius sadhe sig och der med wilia wara tillfridz.

5. Oplästes Jonæ Holmingii inlaga emot stud. Petrum Acandrum, angående 16 wekors kost och caution à 8 d:r k., der på allenast en tunna malt af Acandro är lefwererat, fordrade ty ännu Holmingius 35 d:r. Acander pretenderade sig troiligen hafwa informerät Jonæ barn och mente sig derföre hafwa kosten. Jonas sadhe: nej, uthan allenast beståt för information säng och cammaren, men för hwar wekas kost begärte 10 *mp*. k. m:t. Om kosten war intet them emellan accorderat.

Voterades:

M. Jac. Flachs.: Betale Acander och söke honom om information best han kan.

M. Petræus: Det samma.

M. Miltopæus: Det samma, men man skulle frega, om han nogot skulle remittera af summan.

M. Just.: Det samma.

M. Kexlerus: Det samma.

D. Olaus: Ehuru wäl intet contract warit them emellan, kan ej heller Acander neka sig hafua haft kosten. Ty betale och sedhan söke honom igen.

---

*) Påtaglig misskrifning. Bör vara Mallenii.

NB. Lästes Henrich Kellers attest, at han, Acander, gått continue till kost hos Holmingium, der emot Acander ej heller kunde seja nej.

Dn. Rector: Det samma som D. Olaus.

Sententia: Petrus Acander betale till Holmingium the för 16 wekars kost och 8 d:rs caution ännu resterande 35 d:r k. m:t. Der och Petrus har nogot mot Holmingium, så söke honom in suo foro.

Den 27 Novemb. Cons. minus. Præs. Dn. Rector, M. Axelius, M. Justander.

1. Instelte sig Henricus Greek och, betygandes ett misshag till sin begengelse, föregaf sig för en tid sedan hafwa besofwit sin mors piga, Anna be:d, ifron Wesilax, ångrade detta och tjenstligest begärte förmedelst ett gunstigt utslag afhielpas. Sedhan tog han afträde, och Rector confererade med andre, om nogen har hört honom tillförende hafwa förseedt sig. Swarades, the intet tillförende af honom sådhant förnummit, uthan sig åhrligen förhållit.

Sedhan dispenserades, at han löser sig ifron relegation medh 10 d:r s. m:t och böter 40 *℥* efter strafford och wårdar om barnet. Denne sent. publicerades:

Erkenner Rätten, at Hendrich Grek för sitt förseende effter strafford böter 40 *℥* s. m:t, och ex dispensatione singulari förskones han med 10 d:r s. m:tz erleggiande för relegation, såsom och effter lagen skal wårda om barnet. Kyrkeplichten remitteras till sin behörig ort.

Declarator [= declaratio?]: Effter barnet är född i Rändämäki sochn, ty afleggia begge ther sin kyrkeplicht.

Den 29 Novemb. In Consist. maj. præsentes Dn. Rector, D. Enevaldus, D. Olaus, M. Achrelius, M. Kexlerus, M. Bergius, Dn. Qvæstor, M. Axelius, M. Just., M. Miltopæus, M. Peträus.

1. Upläste Dn. Qvæstor ett bref, af sig stylicerat, till Her General Gouverneuren om nogon span:ll i Lundo etc. Det samma approberades in omnibus suis clausulis.

2. Uplästes Thomæ Salcheri supplication om hielp i sin fattigdom. Sedhan om hans elendigheet och person såsom och

om medelen discurrerades, bewiliades, at han bekommer ex Fisco 10 d:r k. m:t, dem Qvæstor skulle honom betala. Men M. Kexlerus allena war ther emot och begärte detta noteras.

3. M. Peträus förklarade sig skrifteligen på Rectoris scholæ inlaga och inlade en räkning, begärandes, at dhe Rothovii scofftiker motte intet uthan skälilig animadversion honom admitteras. Pålades M. Rothovio at skrifwa en contra räkning, och der iembte tilletz honom at swara korteligen på M. Peträi skrift, efter han så sielf begärte.

4. Inlade Martinus Isaci skrifteligen emot sine wedeparter, och thet oplästes. Der på contraparter låfwade swara skrifteligen.

5. Rector fregade af Jacobo Stadio, om han har fådt nogot bewijs af Skræddare Skrán. Stadius sade thet wara fögo af nödhen; dog om så behöfwes, wille han hafwa Skrán till munteligt conference. Medhan skreddar änkians käromähl widare examinerades, fregade Rector af M:r Rågenbuch, som dit opkallades, om sal. skreddaren hade nogra vulnera lethalia. Rågenboch swarade, at sal. skreddaren beklagade sig i sitt bröst, men intet kunde han see der hwarken blådt eller blodigt, eij heller hafwer han, skreddaren, sagt, det studenterne skulle wara orsaken till hans död, der den henda skulle. 2 gånger hafwer Rågenboch slagit honom ådran, men intet sedt honom spätta blodh. Förhördes och Her Jacob Kilovius; han wiste intet annat, uthan det han attesterat hade, item at han aldrig hört, det skreddaren skulle sagt sig liuta dödh efter studenternes hand, uthan sig alt sedhan spottat blodh, men Her Jacob såg honom aldrig spätta blodh, item at skreddaren tillgaf alla owenner.

NB. 8 månader sedhan han blef slagen, dödde han. Befaltes, at Stadius skaffar beskedh af Skrán och andre till neste Consistorij dag.

Den 6 Decemb. Cons. majus. Præs. Dn. Rector, D. Enevaldus, D. Olaus, M. Kexlerus, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus, M. Peträus.

1. Lästes up swar ifron Her General Gouverneuren om Academiæ wisse stat, såsom och des anordning, item at Acad.

effter Kongl. resolutionerne [bör] gifwa acht och bespara aflömin-
gar för dem, som först komma till tienster etc. eller avangera
till högre.

2. Swarade Enesköldz son Dn. Johannes till assessoris
Stålhanskens den 22 Nov. inlagde anklagan munteligen, at
Stålhanskens tienare Anders altidh skulle hafwa strukit ho-
nom på armen och aldrig tagit hatten af sig, då han mötte
honom. En affton möttes dhe, och då knytte tienaren Anders
näfwen åt Enesköld.

Anders swarade der emot sig ingen orsak haftt, uthan
han tagit hatten af sig för honom och fådt lijkwäl åtskillige
munslag, item at Enesköld tog på wärian, men intet haftt henne
ute mer än half. Enesköld sade tienaren huggit med werian
effter sig, då han igen slog honom 2 örfilar och stöt honom
nedher. Inkallades tienaren andra gången och fregades, om
nogon owenskap har warit them emellan; swarade han sig
intet weta af nogon afwund sins emellan eller nonten haftt
ondt ord emellan sig, ej heller har Enesköld skält på honom,
minss ej heller, huru monga slag han fick af Enesköld. Foug-
den witnade och, at tienaren intet war blå, men opswullen i
pannan, då han heemkom.

Sedhan voterades, och denna sent. publicerades:

Senatus Acad. sentence emellan Her Ass. Johan Stål-
hanskes tienare Anders Erichson, kärke, och wälb. Johan
Enesköld, swarande, angående den injuria Enesköld är angif-
wen, afsagd in Consist. den 6 Decemb. 1665:

Effter dhe skäl ad acta finnes, erkenner Rätten, at Ene-
sköld böter för 2 pustar 6 *mg*. för huardera effter 12 c. Sår-
m. w. i S. L. till treskeptis.

3. Togs skreddar enkians sak åter före, och Skredder
Skrån war och oppe; då bekände Knut Wijsas, at han aldrig
har hört den sal. skreddaren beklaga sig, at studenter skulle
wara orsak till hans dödh, det sadhe och the andre, som till-
städes wore. Fregade Rector, om the tillstå edheligen det the
attesterat hafua. Resp.: The läfwade. Fregades, om the kuna
befr[i]ja studenterne. Resp.: Det kuna wij intet göra, uthan

aldrig beklagade sal. mannen för oss nänten öfwer studenter, ehuru wäl han esom oftast war hop med oss.

4. Oplästes swar på Alandensium inlaga. Martinus begärte dilation öfwer helgen. Res.: Låfwades dilation, efter helgen tillstundade. Novitij Alandenses sade sig sponte sua spenderat för sine lan[d]smän och mente ty det intet kuna heeta cornut. Item oplästes 2 attester sub lit. A. et B., item Sigfred Ruskiapäs klage skrift.

NB.: Effter helgen dödde reus.

5. Fregade Rector af M:r Jören trögårdzmestaren, om han nogot wet berätta om salig skraddare. Swarade han: det iag wet, will iag gerna göra; aflade så sin edh och bekende sig hafwa haftt arbete hos honom, det och lenge drögdes der, fregade för den skul: hwi drögs arbete mit hos tig? Der till sal. skreddaren swarade: iag har en ilak siuka, är illa tracterat af mine gester, the slogo, at mitt bröst är alt sönder och most spotta blodh. Men M:r Jören såg honom intet spotta blodh. Item sagt, at stud. slagit hustron, så at barnet förgickz.

Fregade Rector, om parterna mera hafua at inläggia. The swarade: nej. Allenast Stadius refererar sig på en dreng, den honom befaltes at skaffa fram här nest, då och saken skall afdömas.

6. Oplästes sal. Thuronij enkias suplication om peng:r, som falla kunde af candidatorum examinibus etc.

Res.: Hon behåller sine accidentier, så lenge nådeåhret påstår.

7. Thomas Härfwie suplicerade och begärte arrest på Joh. Julinum och Jacobum Stadium.

Res.: Secretarius skrifwer arrest zedlar.

Den 15 Decemb. In Consist. maj. præsentas Dn. Rector, D. Enevaldus, D. Olaus, M. Bergius, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus, M. Petræus.

1. Begärte M. Miltopæus Senatus Acad. assistance, i det han intet kan få nogot af sin bonde. Res.: En wachtkarl går effter bonden, och han skal först af Rectore blifwa förmant, sedhan brukas annat medell med honom.

2. M. Axelius begärte af Senatu Acad., at han kunde få af nogle bönder der i Tafwastland och Wesilax det höö dee äre wahne at utgöra, det wille han räkna på sin lön. Res.: Tager han effter *M. J.* gången och böndren äro intet emot, så må wår collega så wäl behålla som nogon annan.

3. M. Justander beswårade sig hafwa altidh fädt nogra t:r mindre af spannemåhl än som andre professores. Res.: Der om må han tala till Qvästorem.

4. Rector begärte Senatus wille deliberera, huru man skall bära sig ätt, effter Qvästor ännu intet hafwer noget lefwererat. Alle beklagade sig nok der öfwer, och beslötz intet der om.

5. Rector begärte Senatus wille votera uti salig Jören skreddares saak, sedhan eliäst pro och contra alle skälen ventilerades.

M. Petræus: Emedan iag intet kan see starka skäl emot, ty erkenner iag studenterne frij för detta tillmäle.

M. Miltopæus: Effter inkomne skäl och moverade discusser, emedan iag intet seer wisse skäl, hwar med man stud. kan binda, ty är min mening, at the kännes frij; refererade alle skälen der till: 1. brennesiukan, som i gården grasserade; 2. Rågenbockz attest; 3. Skreddare Skråns skriftelig och muntelig bekenneelse.

M. Justander: Ehuru wäl den salige altid beropade på nat och åhr, der han döö skulle, lijkwäl, [e]medan han war en malitieux karl, medan han lefde, ty ger man honom intet witzord, uthan heller seer skälen, fäller så intet dhem med gott samwete, uthan befrijar.

M. Axelius: Jag kan ej heller fälla dem, ej heller tror i mit samwete them wara der till skyldige. Refererandes på attesterne, ty befrijar iag them.

M. Bergius: Effter skreddaren ståt i försådt, ty moste studiosi taga emot. Och nu seer iag på skälen, så kan iag ej heller fälla them, effter han och allom tillgifwit, som presten bekende. Så lenge iag war Rector, aldrig fick iag wara i fridh för hans klagomål, nu mot en, nu mot annan. Hafwer han och hafft lung sooten; der effter kunde han och hafua ondt i bröstet. Item ref[er]erade sig på attesterne.

D. Olaus: Effer inlagde skälen kan iag ej heller fälla them nogondera.

D. Enevaldus: Gud han wet, om the stud. äre skyldige till, men iag kan intet see det, uthan effer framhafde skäalen så befrijar iag them; refererade sig på: 1. Kilovij, 2. Rågenbockz, 3. Skreddare Skråns attester.

Magn. Rector: Jag ej heller effer mit samwet kan fälla them, [1.] effer han sig intet klagat för Skrán, uthan giort sig offta lustig hos dem; 2. bardskäraren intet sedt sådhana såår effer det hamlande; 3. ehuru han altidh varit hemdgirig på studenterne, lijkwål intet klagat på them för Skrán.

Post haec accessit M. Simon Kexlerus och vot.: Jag har ej alla dagar varit tillstädes, menar dog stud. böta 60 *mp*. effer 1 c. Dråpmål. B.

M. Achrelius sände in skrifteligen sitt votum, nembl.: Stud. kuna intet bindas till dråpet effer inkomne skälen.

Senatus Acad. sentence emellan h. Beata Erichs dotter, kärande, och stud. Jacobum Stadium, Henricum Mallenium och Achatium Sthaliu *), swarande, angående det klagomål hon öfwer be:te studenterne här andragit hafwer, såsom skulle the hafua varit wällande till hennes s. mans Jören Månsons dödh, afsagd 13 Dec.:

Effer dhe skäl ad acta finnes, kan Rätten effer enkians käromåhl ofwanb:te studiosos intet fälla såsom orsaken till hennes s. mans dödh.

6. Uplästes Rectoris scholæ inlaga mot M. Petræum. M. Petræus begärte at swara der på.

Fregade och Petræus: när har iag stulit wepan? Swarade Rothovius: det sejer intet iag; begärte saken innan jul afdömas. Res.: Låfuades.

7. Johannes cursor angaf, at effer stud. Jacobus Johannis hade låfwat ähta hans syster Lisbetta och ea intentione henne besofwit, men will nu sina [ord?] åtras, sende ty desse twenne: Jacobum Aeschilli Cauklenium och Acad. wachtmestaren Carolum till bet: Jac. Johannis at förnimma hans taal.

*) Påtaglig misskrifning. Bör vara Stadium.

Dhe begge och förhördes och bekende Jacobum Johannis hafwa in för them låfwat ächta henne och sagt sig ingen annan weta hafwa haft beställa med henne.

Res.: Denne sak skiutes till Consist. ecclesiasticum. Interim skal Jacobus Johannis wara arresterat.

Den 20 Decemb. In Consist. maj. præsentas D. Rector, D. Olaus, M. Achrelius, M. Miltopæus, M. Petræus, M. Jac. Flachsenius.

1. Aflade M. Petrus Bång sitt juramentum assessoris och satte sig in Senatu.

2. Refererade Olaus Erlander sig aldeles wara oskyldig till det han angifwes af Sigfred besökiaren.

Resol.: At Rector Magnif. hemma examinerar grant der effter, effter då åklagaren intet war tillstädes.

3. Oplästes M. Petræi inlaga emot M. Rothovium.

4. Admonerade Magnif. Rector M. Rothovium, wid före hållande hans dristige inlagor, at han wille deprecera M. Petræum, som der med wil ge sig tillfridz för det han honom i sine inlagor injurierat hafwer, såsom och der jembte sidwyrdat Consist. Academicum. M. Rothovius wille intet der hän eller revocera nogot.

Och effter the intet blefwe föreente, blef sedhan liquiderat in Senatu them emellan effter deras egne räkningar. Då tog D. Olaus afträde.

Rector publicerade denne sententiam:

Effter dhe skäl ad acta finnes, erkänner Rätten M. Petræum frij för den skuldfordran M. Mathias Rothovius præ-tenderar, och at b:te M. Rothovius blifwer M. Petræo skyldig 5 d:r 4 ör k. m:t. Men hwad injurier anlangar, med hwilke Roth. M. Petræum under action angripit hafwer, så söke M. Petræus honom in foro competenti, best han kan och giter.

5. Oplästes Sigfred besökiares supplication, hwar i han beklagar sig wara mechta illa hamlader af nogra studiosis, nembl. Olao Erlandro, Daniele Lund och Nicolao Een och flere, som han intet kende.

Res.: Dhe skola incarcerationas, så frampt the icke få nöj-
achtig caution för sig.

6. Om Beckij saak refererade Rector, och tykte Senatus, at den saken kunde dömas på Åland, dog at præpositus ib:m wore tillstädes, och lofuade Rector här om conferera med Procancellario.

Den 22 Decemb. In Consist. min. præsentet Rector, M. Bång, M. Bergius, M. Justander, M. Miltpøus.

1. Henricus Marci och Käckapåas hustru begärte arrest på Henricum Henrici Mascoënsem. Han låfwade dhem sin obligation och betala, sedhan han har terminerat sin sochn. Henricus Marci fordrar 13 d:r k. och 1 t:a råg, hustrun p. 5 d:r k., der till han eij kunde seja nej.

Res.: At Henricus Henrici endeligen innan Kyndersmesan betalar them begge, så frampt han will undwijka carcerem eller relegationem, och skal han straxt gifwa wederparterne sin obligation. Hans sokne bref skal Rector scholæ honom igen lösgifua.

2. Då Senatus begärte af Ambierno Bodero, medicinæ studioso, at han wille gå till Sigfred besökiaren och förnimma om hans tillstånd etc., om det wore nogon fahra och dubium om lifwet, swarade Ambiernus och begärte för större authoritet skul, at nogon utaf chirurgis och Joh. cursor skulle gå med honom, det och befalltes.

3. Siggonius Liungman, på hwilkens witne Sigfred besökiaren sig beropar, aflade sin ed å bok och sedan refererade såledz: Först bad Sigfred mig fölia sig heem, det iag och gjorde; då stod Erlander för en port och helsade på mig, men i förstone kände iag honom intet, uthan sedhan effteråt, då wij taltes wed. Då stod Sigfred besökiare jembte mig; honom tog Erlander på axeln och sadhe: minss Ij, när Ij klagade på mig, och intet slog iag ehr ens, uthan åhrnade allenast. Sigfred swarade: ia, det är sant, iag har ännu documenterne qwar hemma i min kista, och saken är ännu intet oss emillan förlijkt. Erlander sadhe: det ware wäl giordt och piska ehr för omaket. Swarade Sigfred: kanskee du will öfwerfalla mig nu som förr; och reef op iackan sin och bad en mot een, illa

affecterandes sig (item: ger mig på gatan fredh). Erlander serer åt honom: hå hå, will du slå igen? Der med fattade dhe hwar annan, och då slog Erlander honom under sig, men intet såg iag han gaf honom nogon örfijl; iag bad, han skulle släppa och låta blifwa; han gjorde och så. Sedhan och Sigfredz hatt låg neder, tåg Sigfred till sina knifwar, huit skaffte, och rende så långt effter Erlandrum; när han intet kunde hinna honom, wende han sig tillbaka, tå gick Erlander nogot effter honom, och så per vices 3 resor wende the sig och fölgde hwar annan. När Sigfred kom till mig, satte iag hatten på honom, bad och honom gå heem. (Här inföll Erlander och badh Siggionius wille ihogkomma, huru Sigfredh skälte på honom; Siggionius sadhe sig det intet komma ihogh.) Så lydde han mig och gick heem. Iag stod alt qwar och sen fölgde Erlandrum dijt dhe drucke, nembl. till Bertula gården. När iag hade druckit 2 glas öl, såg iag, at nogra ginge uth, och sedhan komo the igen och hade en gaffel och en nykel med sig; dem känner iag intet grant, Erlander war och då ute med. The studenter bekände, at the tagit gaffeln af Sigfred besökiare; 2 dagar der effter kallade Sigfred mig till sig och sade, att the hafua kommit öfwer honom i ett hörn emellan både gårdar; item sade Sigfred: iag mente intet, att the skulle hafwa warit så monge, då iag utgick. Sedhan sade iag: det du utrende, det är som en hund hade bitit tig; sade Sigfred: iag will full sielf revan-gera them.

Andra witne Bertill Jörenson aflade sin edh och bekände så (finnonice): det skedde för min port; han, Sigfred, blef slagen och blef tagen ifron sin egen port och ledder af håret, så han sielf icke ens gick. Somblige ropte: tag fast den skälmen; Daniel Lund kände iag, Erlandrum kende iag intet, ful hade the veria, men hwem eller huru monga, wot jag intet. Dhe ha först iagat effter Sigfred heemåt, och sedhan han kom ut med brandstakan, togo the honom fast och bastionerade honom. Då ropade iag: tager intet lifwet af karen. Det ropade och pigan, hwilken och fick en örfill af en student. En ropade: mons:r Daniel, lät honom blifwa reda, han fick full sin deel. En sadhe åt pigan: du åsna, för nu husbonden din

heem. Sedan gick Sigfred med sin piga till prof. M. Justander. Sedhan kom Nicolaus efteråt, hade och en nyckel i handen, den han fann för min port.

Sedhan kom M:r Rågenbuch och Ambiernus ifron Sigfred besökiaren och bekende, at han hade 2 sår i hufvud, på wenstra armen blå och gool, intet brutne been, cranium kunde intet wara sönder, vasa interiora (sade Ambiernus) i bröstet kunde intet wara sönder, efter pulsen gick, som wanligt är för mig sielf. Detta lade the in skriftteligen, och sendes till Secretarium.

Daniel Lund sielf bekände sig tagit af Sigfred gaffelen och nykeln, då han rände åt honom och slog honom neder i gatan. Refererade Erlander, huru Sigfred skält dhem hunssfottar och David Sigfredz sons horcarlar.

Sedhan talte Rector, huru högt deras factum Senatui misshagar etc., i synnerheet at Erlander skulle ha skräpt af det slagzmähl, men Erlander sade der till nej.

Der efter colligerades vota, de alle stemde ihoop, och resol.: Studiosi Olaus Erlander, Nicol. Een och Daniel Lund, så frampt the wilia gå löse öfwer helgen, så moste the skaffa cautionister, warachtige studenter, hwar för sig 4 st., the och personligen skola gå till Prorectorem M. Just:m innan kl. 8 i morgon, eller gånge in carcerem.

3. Rector tillijka med the andre voterade, at M. Just:r blifwer in absentia Rectoris Prorector till en månadz tidh.

Anno 1666 den 26 Jan. In Consist. min. præsentis Dn. Rector, M. Justander, M. Petræus.

1. Föregaf pastor Usckelensis Dn. Christ., huruledes Joh. Palmberg skulle hafwa undsagt honom och så högt, at hans modher och systrar der af äre förskräkte blefne. Och sadhe, det Palmbergen menar mig tillförende hafwa nogot förwidt honom, det iag eij giordt hafwer förr, men nu skal iag frega der efter, nembl. sal. Kolmodini korgen.

Palmbergen swarade sig intet hafwa det giordt eller skremt hans moor, och will ogilla deras witne. Begärte, at pastor wille bewijsa honom det honom om korgen är förwidt. Pastor sade, att Palmbergen har sagt, det rottorne hafwa ätit

op sigillen på korgen, der till Palmbergen sade nej. Pastor sade sig hafwa sedt blanchetter, och det begärte Palmbergen skulle noteras. Sade och Palmb. sig intet hafwa fådt förseglat korgen.

Sadhe och Palmbergen sig allenast med lag och rätt hafua unsagt pastorem, då Rector fregade der om.

Resol.: Emedan som pastor denne gongen allenast söker Palmbergen för undsejelser och hans witne af Palmbergen wräkes, ty håller och Rätten onödigt at beskicka them, nembl. hans modher och systrar, uthan tager Rätten till vidare sakzens utförande bete pastorem till hägn och försvar. Effter och Palmbergen hafwer för korgens skull arresterat pastorem, ty remitteras denne saken till suum forum, eller söke pastor de novo citation till Palmbergen.

Den 27 Jan. In Cons. maj. præsentas Dn. Rector, M. Kexlerus, M. Bång, M. Achrelius, M. Bergius, M. Miltopæus, Dn. Qvæstor, M. Justand., M. Petræus.

1. Önskade Rector collegis ett gott nytt åhr och referade, at Consistorium är nu sammankallat till at deliberera, när som coetus skulle ad lectiones sammankallas. Res.: Skall intimeras näste söndag 8 dagar till, och tisdagen der effter skal begynnas at läsa.

2. Oplästes sal. D. D. Alani enkians supplication, der med hon ansöker än detta åhrs professoris löön, och intedde igenomläsas copiam af Kongl. bref till Her Gen. Gouverneuren, item Qvæstoris attestatum, dem fulmechtigen igen tog.

M. Bergius sadhe nej till det, som änkian sejer honom hafwa deelt med sal. D. D. Petræo, ett åhrs lön etc.

Res.: Detta ährandet notificeras Cancellario, emedan Senatus intet understår sig at limitera Kongl. brefwet till Gen. Gouverneuren.

3. Beswärade M. Petrus Bång, at M. Kexlerus in Consistorio hafwer sutit öfwer honom, och begärte af Senatu der om underrättelse. Res.: M. Petrus Bång sitter på andra sidhan hos D. Enev., till des Procancellarius detta dirimerar.

4. Proponerade Rector & Achrelij wägnar, at han wille gärna wara exempt för inspectione stipendiariorum, effter han

är årkelöös, dåg at det intet skulle räknas honom något förnär.

5. Proponerade Qvästor, at efter sal. probsten i Masko är nu genom döden afgongen och der faller af det underhåld, nembl. 48 t:r span:ll, wore ty wäl, at det kunde komma under Academien. Rector sadhe, at och M. Martinus Stodius det samma på det högsta ansökier, det och M. Peträus sannade och å hans wägnar begärte af Senatu en recommendation till Cancellarium.

Res.: Med neste posten skal skrifwas öfwer och anhållas hos Hans Hög Grefl. N:de, at the 48 t:r förfordras till Academien eller M. Stodium för sin longlige tienster skul. Der om gick och brefwet öfwer.

6. Begärte Qvästor catalogum stipend. underskrefwen och weta, om stipendiarij skola få något span:ll. Res.: Catal. skal han få, och det andra blir wid förre slut.

7. Insinuerade M:r Jören trögårdzmestares hustru Joh. Julini obligation på 168 d:r 27 $\frac{1}{2}$ ör k. m:t. Swarade Julinus sin fadher hafwa låfwat så monga pengar mot Kyndersmessan öfwersända och begärte ty dilation der till.

Res.: Befaltes af Senatu, at Julinus med första tillsteller och betaler efter sin obligation, det och Julinus sielf försäkrade mot Kyndersmesso tidh.

Den 7 Febr. Consist. maj. Præsentes Dn. Rector, D. Enevaldus, M. Bång, D. Olaus, M. Bergius, Dn. Qvästor, M. Justander, M. Miltopæus, M. Peträus, M. Jacob Flachsenius.

1. Giorde M. Jacob Flachsenius sitt juramentum assessoris.

2. Oplästes M. Petri Bångz klage skriff emot M. Kexlerum, som hade sutit öfwer honom in Consistorio, seriem Facultatum oachtandes, etc. Der om delibererades in Senatu och tyktes, at man skulle gå efter Constitutiones och achta seriem Facultatum, och skulle cum moderatōne sådhant repræsenteras M. Kexlero; och at detta best kunde skeep, tog D. Enevaldus såsom fut. pastor Civitatis efter Senatus wilia sitt säte på

högre sidhan, på det M. Kexlerus sig skulle des betre gifwa till fridz, och M. Bång satte sig i D. Enevaldz förrige rum.

3. Proponerade Rector, hwilke skulle blifwa inspectores stipendiarium i åhr. Res.: För än M. Kexlerus kommer tillstädes, kan man intet göra till.

4. M. Petræus refererade, at om han skulle sustinera vices sal. Thuronij, så wille han wara försäkrat derföre om någon lön, det och M. Jacob Flachsenius sade. Mente Senatus, det skulle betalas af Fisco. Men Qvästor klagade, der intet finnas medell.

Resol.: At ordinarij professores sustinera vices Thuronij och wenta efter Constitutiones sin lön framdeles af Fisco.

5. Om introductioner tyckte Senatus, at dhet hemstelles novis professoribus sielfue, allenast M. Jac. Flachsenius intet pjudicerar M. Petræo, der han förr introduceras, det och M. Flachsenius icke låfwade sökia.

6. Inladhe M. P. Bång sine rationes emot D. Alani enkian om widhare nådeåhr. Res.: Befaltes Secretarius at gå till enkian och seja, at Hans Excellens Gen. Gouverneuren best wet och har macht at utydhe Kongl. bref, det och till honom är hemstelt.

7. Proponerade Qvästor om rentorne och des markgong etc. Det befaltes, att Qvästor wille skrifteligen inläggia.

8. Begärte Qvästor specification på de stipendiater, som äro fattigeste, och i det samma oplästes cursorum Acad. och Arvidi Colliandri supplicationer, der the begära span:ll för stipendio, hwilkom och bewiliades; och befaltes, at Qvästor them betalar span:ll efter proportion och markgongen, tuna å 8 d:r och korn å 7 d:r k.

9. Beswårade Herfwens son öfwer Julinum, Nycopensem och Stadium och Ambiernum, at the intet efter citation hafua comparerat. Joh. cursor sadhe, at han intet fan hemma flere än Ambiernum och Stadium. Res.: At the citeras här nest, så framt the icke klagelös ställa honom i medler tidh.

10. Oplästes Henrici Pilqwistz supplication om paupertatis sublevamine. Res.: At han får sperans till första rum, som

vacera kan inter stipendiarios, eliest läfwade D. Enevald. tala med honom hemma om noget præceptorat.

11. Oplästes Sigfred besökiarens inlaga. Och begärte Olaus Erlander at swara skrifteligen, det och effterletz. Då inkom Olaus Bothvidi och witnade, at han hörde, huru Sigfred besökiare ropa på gatan samma natten för jul han blef slagen, at han skulle få gåå i fred på gatan; hwem som war hop med honom, wiste han intet witna.

12. Borgaren Jacob Matzson klagade på Jacobum Johannis, at han skulle hafwa slagit hans swin ihäl, effter det låg dödt för Jacobi port. Jacobus sade nej der till, uthan at swinet hade haft feel, förr än han swinet utdref. Då witnade Henrich Clemetson, at Jacobus hade hållit swinet i börst och kastat en aln longt igenom sin port. Han kunde intet med edh bekräfta, att han, Jacobus, skulle hafwa slagit det ihäl.

Res.: Der kunde intet annat tillgöras, uthan Jacobus frij-kallas för det käromål. Den andra saken borgaren har mot Jacobum, opskintes till här nest.

13. Oplästes Gregorij Kriandri supplication om hielp till sin fattige lägenheet. Res.: Rector läfwade honom för sin person råg 10 c. af det han har af Qvæstore till at fordra, D. Enevaldus korn $\frac{1}{2}$ t:a, M. Miltopæus korn 10 c.

14. Begärte M. Petræus alle acta uti sin sak mot Rectorem scholæ till at widare utföran in alio foro. Res.: Det läfwadhes honom, de och sedhan inbundne honom lefwererades.

Den 12 Febr. Præs. in Consist. minori Rector, M. Petræus.

1. Klagade Ericus Simonis öfwer Thomam Mathiæ för 3 d:r 8 öres geld, hwartill Thomas swarade, at då Ericus för 7 år sedhan blef för utgefne hugg dömbdt till sig betala en tertial af 4 rd:r, det är 5 d:r k., hafwer han der på så mykit betalt, at allenast 2 d:r igen stodh, huarföre han och en sölf-skedh pantsatte, hwilken sedhan blef bortstulin och Ericus nu will igen lösa. Begärte och, at Carl wachtmestaren här om skulle förhöras, hwilken och framsteg och bekende, at skedhen war pantsat allenast för 2 d:r k., och wog skedhen, som the sielf tillstodho, 3 lodh.

Res.: At Ericus Simonis utöfwer de 2 d:rs afkortning ännu bekommer af Thoma Mathiæ 2 d:r 16 ör för skedhen innan 14 dagars förlöp.

Den 14 Febr. In Consist. maj. præ. Rector Magnif. D. Enevaldus, M. Bång, M. Kexlerus, M. Bergius, M. Justander, M. Miltopæus, M. Flachsenius.

1. Refererade Rector contenta af Hans H. Grefl. Nådhes bref af den 8 Jan., at Joh. Palm skulle få behålla sit förre stipendium. Res.: Effter catalogus stipendiariorum är reviderat alla redho, ty blir det till Palmens hijt ankompt.

2. Beswärade Joh. cursor på Märten bagares wegnar öfwer st. Arvidum Coliandrum för 10 d:r geld, der emot Arvidus hade intet seja emot, utan låfuade med det förderligaste honom förnöja. Hwilket och der wed blef.

3. Framkom Johan Nielson och refererade om sin opsynes mans instruction och huruledhes Johannes Gezelius der emot sig hafwer begripit, i det han hafwer honom öfwerfallit på Rosenschmitz bröllop, der han opräkna skulle gesterna, med desse orden: hwad hafwer du här beställa på adelens bröllop, här är intet nogot borgare bröllop; intedde der på Chiemnär Rättens attest, der en trompetare det samma sannat hafwer.

M:r Gezelius sadhe, at hans ord kunde intet betre falla emot Johan Nielson, effter han sadhe sig wara utskickat af Stadz Magistraten, hwartill han swarade: hwad har Stadz Magistraten göra med adelens bröllop.

Res.: Detta differeras till näste Consistorij dag.

4. Beswärade Thomas Herfwie öfwer Joh. Julinum, Ambiernum Boderum och Jacobum Stadium, the intet hafwa comparerat effter citation. Sadhe sig medh Nicolao Nycopense hafwa förlijkt. Res.: Dhe skola nepsas för stemningz försittande, och wed 3 gongz citation skall domen falla.

5. Framkom Her Barons Christer Horns fulmechtige Erich Olufson och refererade, huru hans principal hade brukat salig Kolmodinum för sin fulmechtige uti et och annat och, i medler tidh han utelandz wara, skulle gifwit honom nogre charta blanck och gårdzbref etc., hwilke och Her Christer, pastor i Uskela, wid salig Kolmodini korgz förseglande

och till Thomas snidhkaren lefwererande seedt och i korgen inlycht hafwer, dee nu dedhan saknas och myken oredha och widhlyftigheet kuna tilbringa, hwarföre hans principal och icke ringa befructar. I det samma steg Her Christer fram och wille swäria der uppå, at han ifron sig lefwerade korgen, förseglat med siu sigiller, och der då seedt nogre blanck charter. Snidkaren, till huilken korgen inlefwerades, war intet uppe, uthan hustron hans; hon wiste intet stort at seje i denne saken. I det samma framsteg Joh. Palmberg och sade sig fuller hafwa tagit till sig korgen igen ifron snidkaren igen läster, men låset war intet starckt och alle sigillen wore opbrutne och borta, och allena tog han honom bort; at taga korgen derifron sadhe han, at Her Christer hafwer så af honom begärat. Bekende och Palmbergen sig warit hoos, då korgen försegladhes, men mins intet till nogra charta blanck, hwar till Her Christer reponerade, både Julinum och Stadium, studiosos, warit der hoos och Palmbergen sielf och handterat blanck chartene, låfwade och swäria der uppå; nykylen till korgen sade han sig hafua lefwererat till sin swärfadher at förwaras. Des förutan sadhe och Her Christer, då han engong hade kommit till Palmbergens qwarter, widh dhet han hafwer der sedt korgen, hafwer han frågat af Palmberg: hwems korg är denne? Der till Palmbergen hafwer swarat: Kolmodini. Hwar äre då sigillen, sade Her Christer. Der till skulle Palmbergen hafua swarat, at snidkaren hafwer sagt, rottorna hafwa them opätit, och har leet der åt i det samma; der uppå låfwade Her Christer och swäria, och sagt till Palmbergen: der effter lär engong fregas.

Snidkarens hustru låfwade swäria der uppå, at ingen hafwer öpnat korgen hos henne, men hafwa rottorna opätit sigillen, wet hon intet af. Erich Olufson inföll och sadhe, hwarföre icke Palmbergen tog nogon fremmande med sig, tå han bortog korgen, effter han såg sigillen wara borte. Palmbergen swarade: det giorde iag i hastigheet. Erich Olufson sadhe, at Baron Christer Horn har fådt alle andre saker igen, som woro i korgen, undantagandes blanck charter och pergamentz brefwen. Her Christer sadhe och wid korgens lefwerande

till snidkaren hafua förmant hans hustru at wäl förwara korgen, effter der äre angelegne saker uti. Och då han, pastor, kom hem ifron Stockholm, hafwer han i fremmande mäns, nembl. M. Samuelis Frisij och häradzfougdens Oluf Swenssons närwaro låtit see och ransaka effter dhe sakerne i korgen woro, och då saknadt b[1]anck charterne.

Sedhan togo the affträdhe.

Då om denne saken nogot discurrerades, sade D. Oluf, at Her Christer hafwer engong talt om dhe charta blanck, som skulle liggia i Kolmodini korg, då han spenderade på hans begrafning.

Res.: Och befaltes alfwarligen, at Palmbergen han förer ut med Thomas snidkaren in foro competenti, om honom af snidkaren är lefwererat en opbruten korg eller eij. Sedhan lär man vidare tala här om och taga till förhör, hwem som lär blifwa fälter till saken.

6. Beswärade salig Pilip Belkous enkians fulmechtige Samuel Nielsson wid rekningsars inteende öfwer prof. M. Justandrum om nogon geld och spills werdering etc. M. Justander begärte dilation till neste session och emotog reknin-garne at collationeras.

7. Sigfred besökiare klagade på sine wederparter studios Erlandrum, Lund och Nicolaum Een för stemningz försittande. Res.: De citeres alle här nest och böta nu hwar sin 3 *mp*. s. m:t.

8. Insinuerade M. Bång sine rationes emot sal. D. D. Alani enkians prætion om 1666 åhrs nåde åhr. Res.: Mag. Bångz skrift skall wjasas åt enkian.

Den 21 *Februarij*. In Consist. maj. præs. D. Rector, D. Enevaldus, D. Olaus, M. Bergius, M. Axelius, M. Miltopæus, M. Petræus.

1. Refererade Rector, at Bertill Festing hafwer begärt een lista, huru mykit Academien wille gifwa till the fattige.

2. Oplästes Joh. Gezelij declaration på Johan Nielson käromåhl, som mest detta innehåller, at Johan Nielson sielf hafwer gifwit ansam [= causam?] der till, at Gezelius skulle seja: hwad har du beställa här, effter han sagt sig wara utskickat af

Stadz Magistraten, den intet hade göra med adelens bröllop. Tillfrågades Johan Nielson, om han will swara skriftteligen. Han swarade sig intet hafwa emot den declaration. Voterades:

M. Petræus: Joh. Gezelius libereres.

M. Milt.: Effter Johan Nielson intet utsade utydligare, af hwem han war utskickat, ty libereres Gezelius.

M. Just.: Det samma och effter trompeteren blef frijkallat på Chiämnär Rätten för slijka beskylningar.

M. Axelius: Effter der eij war nogon violentia skeedt, ty frijkallas Gezelius.

M. Bergius: Det samma.

D. Olaus: Och det samma effter förörde skäl.

D. Enevaldus: Så frampt Gezelius intet kan purgera sig, at han intet har welat förmena honom förätta det han skulle, så kan han intet libereras.

Resol.: Effter i denne sak är skeedt hos Johan Nielson nogot förseende, i det han intet reent utsadhe sig hafwa Landzhöfdingens instruction at hafwa opsyn på adelens bröllop, utan Stadz Magistratens, den Gezelius wiste intet hafwa at disponera här utinnan, ty kan Gezelius intet fällas.

3. Sigfred Larson anklagade skriftteligen Petrum för kosten, som belöper 45 d:r, och en wäria för 18 d:r k.

Rector swarade, at Petrus har låfwat wärian igen.

Res.: At Petrus skal skaffa innan 8 dagar werian igen.

4. Beswärade sig postmestaren öfwer nogra skalkar, som på en måndagz natt hafwa slagit sönder hans fönster, och då han utgick, skulle han hafwa känt ibland them Nicolaum Een, men rätt wist kende han honom intet. Andre resan om natten, då åter nogra hade brutit sig in i gården hans och der tumultnera, så hafwer han stigit op, tagit till sin byssa, lad med hagel, och skutit en ibland dhem på baken, nembl. Nicolaum Een, den han sadhe sig då wist kendt, och hafwer haft på sig en grå kofft. Nicolaus Een swarade nej till alt detta och begärte, at postmesteren skulle honom sådhant med skäl öfwer tyga; låfwade bona conscientia göra sin edh, at han aldrig slagit sönder hans fenster etc. Fregades, om the för hafwa haft ondt till hwarannan; the swarade begge nej.

Res.: Neste Consistorij dag skola begge framhafua sine skäl, men i synnerheet postmestaren, om han eliest will komma honom till edhen eller öfwertyga.

5. Insinuerade Thomas Herfwie Joh. Julini obligation på 192 k. at betalas om hösten. I det samma anklagade Jören trögårdzmestare be:te Julinum för 229 d:r geld, dem han inför Senatu läfwade förwist contentera till Kyndermessotidh, hwilken nu är förbij. Då taltes om, at Julinus har intet testimonium ifron Ubsala och är lijkwäl af M. Bergio inskrifwen, det Senatus intet tyckte wäl wara.

6. Angaf Thomas Herfwie Ambiernum Boderum för 146 d:r 2 öres geld, som han bewijste med sin rekning, och Jacobum Stadium för 114 d:r 14 öres geld.

7. Begärte Jören trögårdzmestare execution på den domen, som 1664 fältes öfwer Danielem Werenberg, och effter han har hans böcker hos sig, begärte ty dhe skulle werderas. Res.: Befaltes af Senatu, at M. Miltopæus och Secretarius werdera böckerne.

Sedhan discurrerades om Julino, Bodero och Stadio och resolverades, at the böta för stemningz försittande hwar sin 3 *mp*.

Sentent., hwilkens innehoud publicerades för kerenderne, nembl., at Julinus skall innan 14 dagars förläpp betala sin geld både till Thomas Herfwie och till trögårdzmestaren, samaledhes och Jacobus Stadius (114: 14) och Ambiernus Boderus (146: 2) till Herfwie all bewijslig geld, och det innan 14 dagar.

8. Oplästes studenternes inlaga emot Sigfred besökiare, der på besökiaren läfwade swara skriftteligen.

9. Inkom Samuel Nielsson på s. Belkows enkias wägnar; emot honom inlade prof. Justander en skrift, innehållande hwar om deras difference dependerar, nembl. af wärde och markgång på 18 t:r span:ll, af Justandro lefwererade och allenast för 5 d:r opförde, item utslutit ur rekninger 1 *ŷ* smör i credit. Res.: Detta remitteras till Consist. minus, och i medler till [= tidh] skola räkningerne confereras.

10. Anklagade Joh. cursor Jacobum Johannis för det han emot arrest reste ut, såsom och eliest för hans systers skull.

Res.: Remitteras till här näst.

11. Refererade Rector, huru stud. Michaël Constenius hafwer honom en affton med bannande öfwerfallit på gatan.

Res.: Detta remitteras till näste Consist. dag. Då skal han deprecera in Senatu.

12. Gabriel Lagos supplicerade om stip. Res.: Refere-ras inter expectantes.

13. Bewiliades Henrico Blanck sp:ll effter markgongen och portion af stipendio, råg å 8 d:r t:n, korn å 7 d:r t.

Den 23 Febr. In Consist. minori præs. Rector, D. Olaus, M. Axelius, M. Miltopæus, M. Flachsenius.

1. Framkom Henrich Alles hustru h. Walborg och beswärade sig öfwer prof. M. Axelium för innestående geld etc. M. Axelius låfwade förklara sig der uppå och begärte dila-tion, till des han kunde ifron landet sine documenter.

Res.: Han skall 8 dagar effter poska intee sine documen-ter, på hwilka han nu sig beropar.

2. Begärte Samuel Nielsson, salig Belkous enkians ful-mechtige, doom på prof. Justandrum i den skuldfordran enkian prætenderar, nembl. 81 d:r 19 [öre]. Der emot prof. Justander bewijste rågtunnan den tidhen hafwa gällit 6 d:r t:n. Elliest skulle och salig Belkow sielf låfwat taga så högt. Afgår ty för 18 t:r 18 [108] d:r, item 1 $\frac{1}{2}$ smör å 3 d:r utslutet utur rek-ningen, dher af ofwanbete 81 d:r 19 öre böre afdragas.

Här om discurrerades sedhan, och fölle denne sent.:

Effter denne sakz noga skärskådhande och inkomna räk-ningar befinner Rätten, at prof. M. Ericus Justander blifwer skyldig till s. Phil. Belkous enkian k. m:t 60 d:r 19 ör.

3. Klagade Abrahami cursoris hustru på en studiosum Mathiam Sigfridi, som skulle hafwa kallat henne landzlöperska och ingen åhrlig hustru och hennes man en hunsfott och sagt: har du D. Abraham till din man? Witnade stud. Gabriel Christierni effter aflagd edhen på boken, at dhe trätte sins emellan af den orsaken, at cursoris hustru satte öfwer Her Josephs hu-stro, då Matthias sadhe: du är en skamlöös qwinna, item år

det rätt, at du låter kalla din man Doctor Abraham? Hafwer och hon sagt: min man är bättre än en rarius pappi och är en herre öfwer studenterne. Och war denne bekennelsen likformig med Mathiæ swar. Res.: Befaltes cursoris hustru hafwa fram neste Consist. dag sine flere witne hon sig beropar uppå, och om dhe wela förlikas sins emellan, skal dem stå fritt.

4. Klagade Beata Staffans dotter på Johannem Laurentij, som skulle han skält henne hora och tiff, der till Joh. swarade nej, men will det bewijsa, at hon är en tiffboo.

Res.: Studiosus skall öfwertyga henne det uti Kiämbnäs Cammaren, och der han det icke kan göra, får hon sedhan sökia honom in Consist. Academico.

5. Blefwe desse 4 inspectores stipendiariorum: D. D. Abraham Thauvonius, M. Kexlerus, M. Bergius, M. Petræus för M. Achrelio, och det på detta år 1666.

Den 3 *Martij*. Afgick en citation till Åland till en studiosum Bryntonem Arvicandrum, at han skulle innan 14 dagar stå till swars Simon Skragge om den gelden han har honom at tilltala.

Den 7 *Martij*. In Consist. maj. præsentas Rector M. D. Enevaldus, M. Bång, D. Olaus, M. Kexlerus, M. Bergius, M. Justander, M. Miltopœus, M. Flachsenius.

1. Refererade Rector M. på M. Kexleri wägnar, som har beswärat sig öfwer sal. Thuronij änkia om 32 d. k. m:t, hwilke sal. Thuronius af Wiburgensibus, som senast promoverades, skulle emotagit, qvitterat och allena sielf behållit.

Res.: Secretarius skall med M. Kexleri räkningar gå till änkian och förnimma hennes swar.

2. Fregade M. Bergius, huru han skulle bära sig åt med det, at sahl. Thuronius har tagit för sitt omak 60 d:r k. m:t den tidhen han war förmyndare med honom, och så mykit kunde intet löpa på honom eller honom bestås, ty han har och eliest fådt en god deel. Der till blef ingen ting giordt eller resolverat.

3. Taltes, huru novi professores, medan nåde åhret påstår, blifua förnögdje för sitt omak. Res.: Låfwades här näst

der om determineras, då hwar för sigh detta i medler tidh öfwerlägger.

4. Blef afsagt, at introductio M. Petræi sker näste tisdagh.

5. Taltes om novorum professorum läsandet, det dhe läfwade göra och begynna 8 dagar effter deres introductioner. Sedhan discurrerades om horis, när the läsa skulle, och huru det collegium concionatorium præjudicerar lectionibus publicis; och tyktes, at man i dette effterlefua moste Constitut. Acad. Begärtes ty vota om horis.

M. Milt.: Begge läse ifron half gong till 7 och half gong till 8.

M. Just.: Begynne som förr kl. 7, men med ringningen moste Consist. ecclesiasticum göra nogon förändring.

M. Kempe: The läse som förr ifron kl. 7.

M. Bergius: Det samma eller, om de sielfwe wela, kl. 6.

M. Kexlerus: Begynne kl. 6.

D. Olaus: Kl. 7 eller och, om de sielfwe wele, kl. 6 om sommartidhen.

M. Bång: Om studiosi komma op k. 6 och läses till k. 7, då skulle $\frac{1}{2}$ tima gåå mist för studenter. Läse förty som dhem best tycker.

D. Enev.: Lese begge kl. 7.

Res.: Interims wijss, till des Procancellarius hemkommer, at begge novi professores läsa kl. 7 och om fredagen k. 6 och intet hålla studenterne ifron bönstunder.

6. Refererades, huru skeep skulle med accidentier, som falla kuna i Thuronii enkians nådeår, och om novi professores skola examinera candidandos. Res.: Der Facultas philos. sins emellan intet här om öfwerens kommer, så refereras sedhan till hela Senatam.

7. Inkom postmestaren och sadhe till sin wederspart Nicolaum Een, at fischalens Wigelij hustru och egen Nicolai discipel bekenna honom intet hafwa warit hemma den samme affton dhe hafua på hans gård tumultuerat, item at Nicolaus hafwer en annan grå gåfft, der uti han mente synes tekn effter skottet, der effter och straxt sendes. Nicolaus nekade till alt

detta och badh, han skulle bewijsa honom sådhant; sadhe och, at fiscalen war intet hemma till affton måltidh den affton, utan på gestebodh wed slåtz bomen. Då kofftan ophemtades och syntes intet sådant merke, som postmestaren tenkte, sadhe han denne kofftan intet wara Nicolai.

Res.: Befaltes, at postmestaren till härnest skaffar sig skrifttelig attest ifron fiscalen Wigelio.

8. Inkom Olaus Bothvidi och excuserade Sigfred besökaren, det han intet hade lägenhet at opkomma. Honom admitterades det.

9. Taltas om Aerarij inspection. Sade M. Miltopæus: det är intet annat än blotta nampn. Mentas, at man i detta skulle wara enhällige, rördes och om, hwarest man kunde best hafua Granarium och Aerarium.

10. Oplästes skreddarens Mårten Anderssons inlaga emot Acad. skomakaren Hans Mårtenson, hwar med han begärar opprettas et verificerat inventarium etc. Der på begärte Hans swara effter 8 dagar skriftteligen, det och låfwades honom.

11. Anklagade Katunpå Anders studios. Andrean Johannis och hans brodher och i synnerheet Andrean, som skulle hafua kommit i hans stugu, tagit honom i håret, item slagit och bonden, som der geste ifron Tafwastland. Andreas swara[de] nej till detta, uthan sadhe sig allenast hafwa tagit emellan och sökt at stilla them, som trätte ihop. Sedhan examinerades witnen, och effter aflagdan edh på book bekende Matz Bertilsson, en bonde ifron Längelmä sochn, huru barnen först sins emellan hafwa trätt, och när den ena gässen blef nogot slagin med en liten piska på foten, går han till Arfwed och klagar på den andre, hwarföre luggar Arfwed them begge, och då går den andre till sin fadher, chergianten, och klagar der öfwer. Sedhan kom Andreas till Arfwed och begärte toback och sade der hos, utalandes skarfft: hwarföre slog du poiken? Nogot der effter kom chergianten och Andreas med sin brodher alle 3 tillijka till Arfwed med wredes modh och skur sine tänder ihop, chergianten gick in förut och stötte Arfwed på bröstet, Arfue[d] stötte honom igen och kallade änka jussi. Chergianten kallade Arfwed . . . . ., och när chergianten

wille på Arfwed med ett trä, wille en bonde hielpa Arfwed; den samme slog Andreas 2 gongor på axlen, så han föll neder, men syntes intet hwarken blådt eller blodigt der effter. Bekende och, at Andreas intet slog Arfwed, uthan tog allenast sin broder ifron Arfwed. Fregades af andra bonden Mårten Johanson, om han såg, at studenten slog Arfwed eller om han skälte honom för något. Bonden swarade: nej.

Res.: At studiosi Andreas Joh. och hans brodher frij-kallas för detta käromähl, men effter chergianten är wällande till denne saak, ty söke Arfwed honom in foro competenti; admonerades och sidst begge brödher, at the här effter achta sig för sådhant fell och weta corrigera sig etc.

12. Begärte Mårten Classon sig blifua mechtig the 200 d:r k., som honom äro på Wiborgz Rådshus tilldömde och hafwa warit arresterade hoos prof. M. Axelium. Då oplästes Rådstugu domen af Wiborg den 4 Febr. 1663, item Mårten Sperlingz skriff. Swarade M. Axelius, at the 200 d:r Mårten Clason omrörer, woro ful en tidh arresterade, men sedhan igen relaxerade och nu bortbetalte till Simon Johanssons brodher. Nicolaus Sperling sadhe: dhe äro aldrig relaxerade.

Res.: Det skall sees effter in protocollo, om dee samme 200 d:r äro igen relaxerade, och der dee icke så finnes, så skal M. Axelius dem betala.

13. Fregades af Abrahams cursoris hustru Margeta, om [hon] nu har fram sine witne; hon sade: nej. Studiosus Mathias Sigfridi swarade på hennes käromähl, sigh aldric skält henne oährlig hustru eller hennes man nogon hunssfott. Der nest admonerades, at studiosus wille ingenue bekänna, så skulle hans sak blifwa lindrigare. Då refererade studiosus, at hon på ett bröllop, då hon wille dantza, har påckat på honom, effter han allena intet i andra spelmans fronwaro kunde spela för henne, och kallat honom natta suu och sin man betre än en rahiuspappi och så godh som en kyrkeherde och herre öfwer alla studenterne, der till stud. igen skulle swarat: det är intet sant, men aldric skält henne eller Abrah. cursorum.

Resol.: At ehuru wäl studiosus hade förtient något för somblige sine ord, lijkwäl förskones denne gongen, och skal han deprecera hos Abrahams cursoris hustru.

14. Taltes om, när som Qvästor Acad. skall göra sin räkning, item at inspectores Aerarij D. Olaus och M. Miltopæus, som nu förordnades der till ifron nyåhret 1666 till nyåhret der näst, rätta sig emot Qvästorem effter den instruction, som dhe här näst skola bekomma.

Den 14 Martij. C. maj. Præsentes D. Rector, D. Enevaldus, M. Bång, D. Olaus, M. Kexlerus, M. Bergius, M. Miltopæus, M. Justander, M. Flachsenius.

1. Begärte Joh. Rautelius supplicando, at M. Achrelius motte tillhållas at betala den gelden han är engong dömdertill, såsom och lefwerera ifron salig Her Herman Flemingz pantar etc. Res.: At Secretarius går till Achrelium och förhåller honom å Senatus wägnar, at han endeligen förnöjer klaganden, eliest skall executio realis påfölia.

2. Oplästes Her Barons Christer Horns fulmechtiges Erich Olufsons supplication, innehållande Palmbergens försummelse uti utförande med snidkaren på Kämnär Rätten om sal. Kolmodini korgz opbrytande etc. och at han skulle ställa caution för sig. Res.: Rector Magnificus tillhåller Palmbergen alfwarligen at utföra den saken och ställa caution för sig.

3. Beswärade Nicolaus Sperling om dee 200 d:r k., som woro arresterade hos prof. M. Axelium. Resol.: Effter denne arresten uti protocollo befinnes relaxerad 1663 den 9 Martij, ty söke Nicolaus sin man, best han kan och gitter. Fundament till arrestens lösgifwande är detta, at arresten stodh ett åhr och intet skäl inteddes des emellan, ty relaxerades han igen.

4. Oplästes sahl. Thuronij enkians protest emot M. Kexlerum om de peng:r han af henne fordrar etc. Swarade M. Simon och beropade på Facult. philos., sig ofta hafwa krafft sahl. Thuronium, men han sagt sig inga peng:r än då hafwa fådt af Albreht Rosskampen. Res.: At Decanus M. Justander och M. Bergius förhålla enkian denne sakz beskaffenhet privatim.

5. Taltes, at Qvästor skulle skrifwa en wiss förteckning alt ifron fundatione Academiæ på afkortningar, som skee för

hvar professore och stipendiaterne, och detta alt på een lista. Och war Senatus der med öfwereens.

6. Sade Rector, at D. Olaus och M. Miltopæus de ställa den instruction, hvar efter de rätta sig emot Qvästorem etc.

Den 16 *Martij*. Præs. in Consist. minori D. Rector, M. Justander, M. Miltopæus.

Då begärte Johan Nielson på Rauthelij wägnar execution på M. Achrelium efter domens innehåld och intedde då Rectoris Magn. M. Axelij gifne arrest zedel, der för Achrelio arresteres hans lön hoos Qvästorem etc. Res.: Der Qvästor icke efter kommer arresten, så kan Johan Nielson sökia honom in Senatu Academico. Item at Qvästor citeres skriftteligen till neste Consist. dag at swara, hwad Johan Nielson om den arresten hafwer honom at tilltala.

Den 21 *Martij*. In Cons. majori præsentas D. Rector, D. Enevaldus, M. Bång, D. Olaus, M. Bergius, M. Kempe, Qvästor, M. Justander, M. Miltopæus, M. Petræus. M. Flachsenius excuserade sig.

1. Oplästes M. P. Laurbeckij supplication, der i han tillträda nu straxt till Bibliothecariatet etc. Res.: Der om at deliberera begärte M. Petræus dilation.

2. Inlefworerade D. Qvästor 5 åhrs rekningsz boken, nembl. pro annis 1659, 1660, 1661, 1662, 1663, och begärte, at boken achtas grant, at icke qvittentier kunde bortkomma, som der inne liggia.

3. Inlade Qvästor skriftteligen 4 punchter, nembl. om stadga spannemåhl, slätz hielp och hielpwedhen och rettarnes betalning etc., och der på begärte Senatus swar skriftteligen.

Om stadga span:ill läfwade Senatus härnest resolvera och taga i betenkiande. Rättarnes betalning tycktes kunde afgåå af Fisco, dog och detta till vidare resolution remitterat. Slåthielpen och hielpweden, efter dhe åhro Academien förunte lijka som androm frelssemän af sina bönder, ty tyckes, at och Academien är der till berättigat.

4. Skal Acad. fougden Jacob Person nomine Senatus citeras och befallas, at han hafwer med sig alle gamble räkningar och documenter.

5. Begärte Qvæstor, at man skulle anmoda af Hans Exc:tz General Gouverneuren en öpen skriff till häradz fougder, at the författa en förteckning på Academis böndrens saakörer.

6. Sedhan discurrerades om Aerario och des inspecto-ribus, item om Granarij platz wed Academien på hästtorget. Der om voterades:

M. Petræus: Wed Acad. wore best.

M. Miltopæus: Påminte duo incommoda: 1. dista[nti]am ifron åån, 2. fahran för wådelden; item kanske der tillåtes icke at byggia.

M. Just: Här vore lägligast, allenast åån är långt ifron.

M. Kempe och M. Bergius: Best wed Academien.

D. Olaus: Det samma.

M. Bång: Och det samma.

D. Enevald.: En liten bodh wed åån och en större här wed Academien kunde wäl behöfwes.

Rector: Best at här wed torget bygges en bodh för åt-skillige commoditeter.

Här examinerades sedhan D. Qvæstoris instantier: 1. om wådeldz fahran; 2. dista[nti]a ifron åån; 3. lassen, som skulle föras öfwer torget.

7. Inkom Sveno Rydenius och på Stadz Magistratens wägnar helsade Collegium och för efter tal skull begärte weta, hvarföre M. Bång och M. Jac. Flachsenius äro uthslutne utur mantals lengden. Res.: At M. Bång och M. Flachsenius the låta sig inskrifwa i lengden.

8. Beswärade Christoffer Franck öfwer Ambiernum Boderum, som intet war tillstädes, uthan har gåt, som sejes, till H. Exellens Creutzen. Befaltes, att han bidhar, så lange han igenkommer.

9. Klagade Thomas Herfwie öfwer Achatium Sthaliu *) för geld efter gifne obligation. Achatius swarade af Herfwie ingen affordran wara skedt; eliest har hans fadher för honom caverat, och när Härfwie söker honom, warder han wäl ståendes derföre. Res.: Herfwie söker Achatij fadher här om.

*) Misskrifning. Bör vara Stadium.

Och förmantes Achatius, at han hos sin fader så lagar, at Herfwie blifwer contenterat.

10. Johan Nielsson å Rauthelij wägnar beswärade, at intet arresten på M. Achrelij löön är af Qvästore nöjachteligen fulfolgd. Oplästes då arrest zedelen på 1664 och 1665 åhrs salarium och innestående restantier. Swarade Qvästor sig hafwa lefwererat allaredha inmot 800 d:r k. och reknade op af en lista i partzeler åtskillige lefwereringar. Sedhan begärte Johan Nielsson, at Senatus wille befalla denne saken i dag komma till liqvidation.

M. Axelius uttydde sin arrest, at ingen lefwerering skulle skee af Qvästore till M. Achrelium af 1664 och 1665 åhrs salario, och sadhe: har nu Qvästor relaxerat arresten, så achtar iag ful fögo för min person, men authoritas publica synes nogot här uti sidhwyrdas, och ty hemsteller [iag] detta uti Senatus betänkiande. Begärte Rector vota om læsa authoritate publica, item huru panterne skula fåås ifron Achrelio.

M. Peträus et Miltopæus: Det är illa, at Qvästor har dispenserat sine authoritate, inconsulto Rectore. Achrelius skal endeligen tillhållas at lefwerera panterne ifron sig.

M. Justander: Qvästor har giordt noch, at han har lefuererat 800 d:r eliest, och så har han intet wetat af summan i domen står. Panterne exequeres, och der de icke mer wore tillstädes, då af hans egendom.

M. Bergius: Effter arresten är intet rätt författat, i det at mera arresterat är, än Achrelius bör betala, ty menar [iag] intet obilligt, at han och nogot sielf har bekommit, och excuseras Qvästor, effter intet i bokstafwen står, at han intet skall lefwerera Achrelio. Panterne böra afmetas af hans egendom, der icke silfret igen fins.

D. Olaus: Om Qvästor hade giordt af föracht, borde han tilltalas; men effter Qvästor beropar sielf, at M. Axel har sagt, wore wäl, om och Achrelius nogot finge till sitt oppehälle, ty kan Qvästor excuseras, och the måga komma till liqvidation. Panterne most utmätas.

M. Bång: Effter Qvästor har intet fehlat af föracht, som man förnimmer aff arrestens interp:ation, ty excuseras Qvästor.

Silfret och panterne må exeqveras, och om det wore durum, så må arresteras detta åhrs sp:ll, at han icke fåhr ett korn der af.

D. Enev.: Effter arresten i bokstafwen så är intet Qvästor uthan skuld, men ser man på interptation, så har han intet fehlat, effter han har betalt 800 d:r k. och sielf bekenner det intet hafua giordt in contemptu. Panterne exeqveras innan 14 dagar.

Sedhan inkallades Qvästor och fregades, om han ex contemptu har relaxerat arresten. Han swor sig intet hafua det giordt eo animo. Blef det altså der wedh.

Resol.: At Qvästor liqviderar i dag med sin wederpart, och till des domen blifwer exeqverat, skal arresten wara renoverat, och Achrelius innan 14 dagar gifwe ifron sig silfret, eller skall execution fölia. Hwad eliest angår, det Qvästor icke skulle respecterat M. Kempes inwisning, så swarar Qvästor nej der till.

11. Fregades effter Ambiernum, men han war intet tillstädhes. Rector beswärade öfwer hans olydno. Res.: Secretarius skrifwer en arrest zedel och arresterar honom, till des han står Herfwen och Christoffer Franken till rätta.

12. Olaus Carlstadius refererade sig wara fulmehtigat af Erich Olufson at vidare utföra mot Palmbergen uti den anhängige saken, som och nu på Kemnärs Cammaren handterat är och derifron remitterat. Då oplästes Kämnär Rättens doom. Sedhan fregade Palmbergen, om Carlstadius på sin principals wägnar tillmåter honom at hafua opbrutit korgen. Carlstadius swarade: Ij most befrija edher derföre. Rector fregade af Carlstadio, sub qva forma han angifwer Palmbergen. Han swarade: effter Pabbergen [= Palmbergen] såg sigillen borta, hwarföre han då ut- och emotogh korgen allena. Af Palmbergen fregades, om nogon sedhan hafwer handterat korgen. Han sadhe: ju Her Christers moor och han sielf med; och war nogra månader der emellan, som korgen fördes till Her Christers moor, och sedhan han blef der optagen. Sadhe och Palmberg, at Hans Knabblich engong hafwer låtit lysa effter här i kyrkian sådhana bref, som blefwe af honom afhende, item at Her

Christer skulle sagt på bron för Simon Skragge sig nu weta, hwar dee bortkomne saker ähro. Sedhan här om något in Senatu discurrerades, inkallades Palmberg, och honom förehöltz, at effter här äre starke præsumptioner, ty kan ejj annars wara, uthan han befrijar sig med sine compurgantibus. Item admonerades, at han wille optäckia, om han är skyldig. Senatus läfwade wara godh för widhare eftertal mot honom. Palmbergen läfwade gå edhen och sade sig hafwa compurgantes. Fre-gades, om han icke instantierade mot edhen, som gickz i Käm-när Rätten. Han sadhe: ia.

Res.: Denne saak opskiutes till näste Consistorij dag, och då hafwe på begge sidhor sine skääl fram; interim skall Palmbergen wara arresterad.

13. Sigfred besökiare beswärade sig öfwer sine wederparter, som intet hafwa comparerat, men cursor sadhe sig intet hafua funnit dhem hemma; ty befaltes, at han sig här näst med sine witne inställer.

14. Resol.: At Lagos får här nest i första revisione sitt förrige rum inter stipendiarios i 3:a classe. I medler tidh kan han och nogot få af pecunia diligentiorum.

15. Studiosi Simolenius och Drysenius få till swar på sin supplication, at Qvästor af första penningen betalar them, effter spanmohlen är reda utdeelt.

16. Begärte Rector, at Qvästor skulle inlefwera en lista på afkortningen för hwar professore.

Den 22 *Martij* 1666. Lefwererade Secretarius Joh. Flachsenius effter befalningen ifron Consist. Academico Qvästoris räkning book på 5 åhr, ett Drotning Christinæ bref af a:o 1646 23 Oct. på nogre punchter, item Academiæ bönders jordebok M. Petræo tillhanda i Biblioteqvets in præsentia D. Rectoris, M. Kexleri och M. Justandri.

Den 28 *Martij*. Præs. D. Rector, D. Enevaldus, M. Bång, D. Olaus, M. Kexlerus, M. Bergius, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus, M. Petræus, M. Flachsenius.

1. Discurrerades om Academiens engiar och inspecto-ribus Aerarij. D. Olaus will sig intet undandraga, men M. Miltopæus excuserade sig der ifron.

2. Delibererades om futuro Rectore och mentes, at Hans Excellens General Gouverneurs son Her Clas Fleming skulle der till koras och persvaderas; och resol., at Rector och D. Olaus gå till H. Gen. Gouverneuren och detta wärf fördrag.

3. Begärte Rector, determineras skulle wist, hwad wacht karlar skula få till lön, och blef resol., at the få hwardera 4 d:r 12 ör och 1 1/2 t:a span:ll.

4. Begärte Rector weta, huruledhes the novi professores, som nu sustinera vices sahl. Thuronij, kuna blifwa belönte, at och dem determineras wist quantum. Och war Senatus der med såledz öfwer ens, at the bekomma här näst utaf Fisco hwardera sine 100 d:r sölfwer m:t.

5. Delibererades in Senatu, om M. Laurbeckius nu straxt skulle antaga Biblioteqvet, och war Senatus öfwer ens, at han det antager, och sejes M. Petræo, at han det med första inventerar ifron sig, dog behåller detta åhrs löhn sig oförtryct.

6. Johannes Lynceus skall citeras at swara Simon Skragge.

7. Petrus Sylvanus proponerade sig hafwa budit förlikning med Sigfred Larsson och sade sig intet wilia undraga at betala det han skyldig blifwa kan, begärte och dilation på 14 dagars tidh. Af Senatu befaltes, at Sylvanus näste Consist. dag insinuerar sin contra rekning och sedhan afwachtar domen.

8. Ambiernus Boderus protesterade mot Herfwen, sejan-des sig intet wara honom skyldig öfwer 118 d:r, der dog Herfwen kräfwer 146 d:r. Ambiernus begärte och noteras, det Herfwen sade honom tagit en bok uthan hans minne. Befaltes, at Ambiernus efterlefwer domen uti denne sak.

9. Christoffer Frank angaf Ambiernum för 14 d:r 8 1/2 öres geld. Ambiernus låfwade contentera innan 14 dagars tidh, det honom och påladhes at efterkomma. Des föruthan befalte Senatus Ambiernum at, der han reser utur stadhen nogorstans, han most ställa cautionister för sig, trowärdige studenter. Låfwade och Ambiernus förnöja Pål badaren, som honom hos D. Rectorem hade angifwit.

10. Oplästes Hans Martensons skomakares inlaga emot skreddaren, hans wedherpart.

11. Framkom Olaus Carlstadius emot Joh. Palmberg och begärte så länge dilationeras, at och Her Christer skulle inkomna för denne sakz skol.

Joh. Palmberg begärte purgera sig med sine compurgantibus. Då talte Carlstadius om, huru det war lyst i kyrkian, stulit ifron Hans Knabligh ibland andre saker och nogre wiktige bref, som hafua angådt Åminnes gård.

Voterades sedhan, om han får purgera sig nu.

M. Flachs., M. Milt., M. Axelius: Det är intet periculum in mora; kan skee Her Christer har sådhana skäl, så intet behöfz stafwas nogon edh för Palmbergen. Ty kan dilationeras ännu.

D. Olaus: Och det samma. Item M. Bång et Qvæstor: Det samma; at dilationera är best.

M. Bergius: Effter han har sine compurgantes med sig, ty behöfz intet dilationera der med.

M. Kexlerus: Han göre edh.

D. Enevaldus: Han må purgera sig nu, effter den suspicion är cum infamia.

Rector: Det samma som D. Enevaldus.

Sedhan inkallades Palmbergz purgantes, studiosi Nicolaus Een och Andreas Stenqwist, the ther bekände sig aldrich hört och märkt af Palmbergen nogot sådhant, ej heller troo honom der om. Då insinuerade och Palmbergen Salomon Enbergz, Joh. Julini och Petri Acandri attest.

Res.: Effter Carlstadii begäran dilationeras med denne saken till Her Christers ankombst, och skal Carlstadius befrita sig om at få honom till stadhen 14 dagar effter påska.

12. M. Axelius begärte, då Achrelij fulmechtiges skriff oplästes, at Senatus wille maintinera Rectoris autoritet, effter Palmbergen han jäfwer honom, och han har lijkwäl då giordt sin embets plicht; item at Palmberg motte corrigeras för sin ogrundad skriff och inlaga.

Vot.:

M. Flachsenius, M. Milt., M. Axelius: Han sitte i prubban derføre.

M. Bergius: Har ej Achrelius sedt skrifften, så bör Palmbergen corrigeras.

Qvæstor: Han måst corrigeras och carcereras.

M. Simon: Palmberg må carcereras, der han obefalt har giordt det.

D. Olaus: Det samma.

M. Bång: Der icke Achrelius tillstår alle formalier i inlagan, så most han corrigeras.

D. Enevaldus: Palmbergen most munteligen skarpt corrigeras. Alle wore der om ense; des förutan at Achrelius böter för doomqwal.

Begärte och M. Axelius, at Palmberg most corrigeras, för det han har atteqverat honom till Rectoris embete.

Resol.: At Secretarius han går till Achrelium och fregar, om han tillstår alle formalier i Palmbergens skriff.

Den 29 *Martij*. In Consist. min. præsentet D. Rector, M. Miltopæus.

1. Framträdde Lisbetta Henrichz dotter ifron Tammela sochn och M. Bergii piga, och angaf Henricum Torneum, som hafwer för 1½ åhr sedhan haft lönskeläger med sig och af lat barn, der med hon nu går; föregaf, at Torneus låfwat swara till alt effertal. Rector fregade, om hon icke hafwer haft beställa sedhan med nogon annan. Hon sadhe: nej. Swarade Torneus, at hon har med hijskelige edher bekent för sin wärdinna och sagt Torneum frij, at han intet skulle wara barnfader, och ty will nu intet stå henne till rätta. Hon sadhe för mor eller M. Bergii hustru aldrig sig talt der om, utan för M. Bergio sielf, och då bekant på Torneum. Då Torneus tillspordes, sadhe han inständigt nej, at han skulle wara barnafadher, men eliest kunde intet sig aldeles seja frij för henne, och sadhe allenast engong haft beställa med henne i sin cammar. Konan låfwade swäria sig intet weta af nogon annan.

Res.: Denne sak opskiutes till Consistorium majus, dijt the och hafwe sine skääl, och skal Torneus interim wara arresterat.

2. Beswäradhe Nicolaus Bodelius på sin swärfadhers Anders Bengtsons wägnar öfwer Danielem Lundh, som skulle han af fougdeskrifwaren öfwer Halicko härad å hans wägnar och owitterligen tagit the 27 d:r k., och begärte han igen dem restitueras.

Swarade Daniel, at tultnären Anders sielf har befalt honom taga dhedhan the peng:r och gifwit honom domen i händer, item och ringen, som war satt till underpant, och detta alt skriffteligen inlade, der i han och opräknar, hwarföre tullnären honom blifwit skyldig flere peng:r. Reposuit Nicolaus, at Daniel har begärt af tultnären den domen på skrifwaren och den pantsatte ringen för dhe 27 d:r, och låfwade skaffa ut de peng:r, hwar på och honom så wäl domen som ringen blefue meddeelte. När nu häradz skrifwaren blef af wederböranden efter Anders Bengtsons hustros hos Landzhöfdingen anklagande förmant at contentera efter domen, hafwer skrifwaren swarat: när iag får igen min ring, så skall iag straxt betala. Daniel sadhe sig emot undfångne peng:r lefwererat ringen igen till skrifwaren. Här om discurrerades och såledz beslötz:

Rätten befinner, at, så frampt Daniel Lund icke innan 14 dagars tidh antingen med Kämbernär Rättens doom eller odisputerlig räkning kan bewijsa Anders Bengtson sig så munga peng:r, som nu twistas om, wara skyldig, så skal Daniel Lund the af häradz skrifwaren i Haliko opburne 27 d:r k. m:t igen be:te Anders Bengtson restituera.

3. Frankom Sigfred Larsons son och begärte dom på Petrum Sylvanum för the 45 d:r k. han hafuer skyldig blifwit för 15 wekor å 3 d:r weka, hwar emot Petrus hade intet at excipera. Dömdes ty, at Petrus Sylvanus innan 14 dagars tidh tillsteller Sigfred Larson 45 d:r k. m:t för the 15 wekors kost.

4. Emellan Henricum Kort och Joh. Biugg, Salmenij discipel, om een wäria föl denne domen, at Kortten skaffar igen den Biuggens förre eller en annan lijka god wäria igen. Om gehenge dem emellan ogillas det byte, och hwar behåller sitt geheng. Om boken Curtio resol., at Carolus Kort betalar Curtium till Joh. Biugg.

5. Joh. Ekerot, det han anklagade Henricum Kort, som hade med 6 st. andre öfwerfallit och torr basat honom den 7 Febr., så han föll nedher, blef uppskuttit till neste Consistorium minus, då de 6 st. och skola comparera. De wore Jac. Tammelander, Joh. Petri, Joh. Mich. Biur, Andreas Lithomanus och Casparus Kort.

Den 30 Martij. Effer liquidation hos Rectorem.

1. Befaltes studiosus Michaël Michaëlis at betala till Simon Larson innan 14 dagar 7 d:r 11 ör k. m:t.

2. Angaf handelsman Henrich Rut stud. Jonam och David Petri för 94 d:r 4 öres geld och der på intedde deres obligation, hwar emot the hade intet at excoipera, item för 5 *mp*. k. the blifwit skyldige hans piga, och eliest för nogre andre gjorde expenser för denne skuldfordran. Effer förhörde skäl blefue parterne så föorente, at Jonas Petri tillijka med sin brodher skall innan 14 dagars [tidh] effer obligations lydelsse betala till Henrich Rut 94 d:r 4 öre och des intresse effer proportion, item 5 *mp*. till pigan och 10 öre för expenser.

3. Beswärade Henrich Rut öfwer Ericum Stodium för 2 t:r råg, dem han intet betalt hafwer hwarken till b:te Rut eller Nicolaum Steman effer Her Mathiæ i Eknäs skrifttz lydhsse etc.

Swarade Ericus sig Nicolao budit 1 t:a råg och 1 t:a korn, men han emottog intet, och nu hafwer han reda tillfyllest contenterat Her Matz det honom tillkommer, kan ty ingen annan det samma meer betala.

Resol.: Der intet Ericus Stodius innan 14 dagar skaffar beskiel ifron Dn. Mathia i Eknäs, at han är tillfyllest af Stodio contenterat, så skal Ericus effer Her Mathiæ obligation betala de 2 t:r råg. Och af Rut skal Erico samme obligation tillställas.

4. Framkom Olaus Bothvidi och præstenderade mot Rut uppå pastoris wägna af Thenala, det honom intet borde assistera Her Peers söner med de 94 d:r till absolution. Res.: Det är componerat allaredho. Då Olaus och fälte desse ord, at Rut skulle tagit studenternes kappor och hattar, som drucko der, det begärte Rut noteras.

5. Achatius Sthalius*) fältes för stemningz försittande i 2 resor emot Ericum Collinum 6 *III* s. m:t.

Den 6 April. In Consist. majori præsentos Dn. Procancellarius, D. Rector, D. Enevaldus, M. P. Bång, M. Bergius, D. Qvæstor, M. Justander, M. Miltopæus, M. Jac. Flachsenius.

1. Refererade Secretarius Joh. Flachsenius M. Achrelij swar på Senatus Acad. tillfrogan, om han wille bestå alle formalier i Palmbergens skriftt eller weta der af, hwar till han swarade sig wilia bestå alt ihop.

2. Begärte Thomas Härfwie och Christoffer Franken, at domen skulle ställas till execution på Ambiernum, stipendium hans motte arresteras och han sielf inmanas. Mester Pål Degner begärte, han finge sin lādha igen, effter the befructa honom skynda sig här ifron. Inkallades Ambiernus, och förhöltz honom Senatus åtskillige förmahningar och befahlningar, them han intet har effterkommit. Han låfwade skaffa caution för sin person. Då sade M:r Pål sig hafua igen fådt sin lādha.

Sedhan voterades, om han skulle in manas eller ställa caution för sig, och ginge vota der ut, at sådhan resolution föll: At Ambiernus går genast i proban för Herwens geld och näste onsdagen för Francken, till des han skaffar sig nöjachtige cautionister; hans stipend. arresteras och till Herfwen.

3. Insinuerade och Franken Jac. Stadii obligation på 17 d:r 3 $\frac{1}{2}$ ör k., item en rekning af novo conto, der effter han in alles skyldig blir 13 d:r 4 $\frac{1}{2}$ ör k., de infordras.

Sedhan sadhe Franken, at Thomas Herfwie contenterar på hans wäggar och är der med tillfredz. Sadhe och Herfwen, at han, Stadius, hafwer och förlijktz med honom.

4. Oplästes M. Axelij skriftt emot M. Achrelium och hans fulmehtige Palmbergen, at dhe begge hafwa wräkt honom ifron Senatu.

Dn. Procancellarius sadhe: effter andra hafwa för voterat, så är min mening, at bådhe Achrelius och Palmbergen skola derföre ihogkommas, ty det bör bewijsas, med huad

*) Misskrifning. Bör vara Stadius.

skäl och hwarföre en wråka skal en annan. Hölt och Dn. Procancellarius tillijka med Senatu så före, at det är domqwaal. Och resolverades:

At M. Achrelius böter för doomqwal 40 ~~777~~ s. m:t Consistorij ensak. Detta och Rector sadhe för Palmbergen.

Sedhan discure- och delibererades om Palmbergens straf och wars der med öfwerens, at Dn. Procancellarius denne Senatus resolution skulle honom förehålla, nembligen at han, Palmbergen, deprecere hos Senatum Acad., M. Axelium och M. Petreum, för det han uthan orsak them wräkt hafwer, eller går på en dag in carcerem.

Palmbergen excuserade sig, at han skrifwit af sin principals instinctu, afbedde för den skul hos Senatum Acad. Rector sadhe: der Ij skaffen veniam af M. Axel och sedhan skrifteligen till Senatum supplicera, så will Senatus gifua eder swar uppå.

5. Inlade Mårten skreddare emot Acad. skomakaren. Fregades, om skomakaren har der emot. Sade han nej, uthan beropade sig på dhem, som hafua underskrifwit inventarium, och gesellen sig försedt i första inventario, som det utgaf.

Res.: Denne saken afhielpes näste onsdagen effter midagen hos Rectorem, och skomakaren har sina karar, som weta verificera inventarium.

5[6]. Rector refererade, at Her Peers söner ifron Thenala hafwa hållit absolution, och begärte, at Jonas skulle inlefwerera en förteckning på dhem, som der drucko.

Res.: Detta opskiutes, till des Her Peer om denne sak supplicerar.

6[7]. Refererade Dn. Procancellarius, huru Nicolaus Anberg i 3 stycken hafwer mechta illa försedt sig: 1. at han uthan venia och emot förbodh hafwer predikat, 2. skrifwit sielf i D. Terseri namn, 3. i D. Gezelij namn zedlar at bekomma veniam concionandi. Och war i synnerheet Dn. Procancellarius bekymbrat för Terseri skull. Badh, at Senatus detta wille öfwerwäga, will ful sin rätt släppa för gode männers intercessioner skull, allenast scandalum blifwer straffat nogorlunda.

Vot.: M. Flachs. et M. Milt.: At han carcereras, så lenge Episcopo behagar.

M. Just.: Det samma.

M. Bergius: Plichtar carcere 14 dagars tidh, der han intet afbee kan.

D. Qvæstor: Sättes i carcere, så lenge Episc. behagar.

M. Bång: Effer Dn. Episcopus sielf indulgerar, så kan man intet stricte gå med, utan han en god tidh blir in carcererat.

D. Enevald.: Synes stå för ett, det begges officia äro læderat, eliest res mali exempli i det ministerium blir förachtat der igenom; hade ty förtient ignominiosam relegationem. Effer Dn. Episcopus har misericordiam med honom, så incarcerationes han till 14 dagars tidh.

Rector: Effer rev. Dn. Episcopus sielf remitterar af sin rätt och eliest är förseende mot officium Episc., ty må han carcereras till 6 wekors tidh, dåg står hos D. Gezelium at remittera så mykit honom behagar.

Dn. Procancell. tyckte, at han än engong inkallas och honom förhållas facti swårheet och M. Miltopæus, inspector, gör det samma privatim, men begärte, at Senatus wille determinera wijss tidh incarcerationionis.

Honom förhöltz gerningens grofheet och hwad pœna derå fölia borde med rätta, och sedhan sadhes denne resolution:

At Nicolans Anberg för sitt grofua förseende förskones af Senatu Acad. med 6 wekors incarceration, men effer rev. Dn. Episcopus, för sårdels orsaker skull och intercessioners skull bewekt, hafwer icke allenast intercederat, utan och straffet lindrat till 14 dagars fengelsse, ty skal Anberg det efferkomma och utstå.

7[8]. Angaf Dn. Procancellarius, huru Acad. cursores hafwa emot förbodh terminerat en sochn, och är derföre giort klagomåhl. Rector Magnificus sadhe sig hafwa recommenderat cursores till Rectorem i Biörneborg och han dhem tillåtit en sochn, och mente sig hafwa macht der till. Episcopus sadhe det wara giordt orätt, effer det war förbudt i Consistorio

ecclesiastico. Rector mente sig än då hafua läff at recommendera en och sadhe sig wilia betala den sochnen, der han kan dömas der till.

8[9]. På Rautelij skriftelige begäran om silfretz lefwere-rande af Achrelio föl denne resolution: At M. P. Bergius och M. Justander gå till Achrelium och tillhålla honom strengeligen på ett och annat sätt at lefwerera panterne ifron, effter nu allareda de 14 dagar äro förbij, som honom föresloges.

9[10]. Beswärade sig Sigfred besökiare öfwer Erlandrum, Daniel Lund och Nicol. Een, at the hafwa gådt bort och intet qwarblifwit. Res.: Böte hwar sine 3 *℥*. s. m:t.

9[11]. Oplästes stud. Andreæ Martens klagoskrift öfwer 3 st. studiosos, Gustavum Rökman, Henricum Koort och Isaacum Gunnerum, som skulle the öfwerfallit honom etc. The begärte swara skrifteligen, effter Andreas skulle klaga osant. Res.: Der dhe intet ställa Andream klagelöös, så får han komma fram effter helgen.

10[12]. Oplästes konans skrift emot Henricum Torneum, at han skulle wara barnfadher, der till Torneus sade nej alt instendigt, uthan sig hafua ful tillbudhit, men aldrig kommit der till, och wil swäria der på. M. Bergius bekände samme konan hafwa sagt Torneum rem habuisse secum 5 wekor för Michaëlis tidh. Sedhan slogz op af förre actis, der befans Torneum sielf bekent sig engong hafwa hafft bestella med henne i sin egen kammar. Torneus swarade sig ingalunda hafft coitum.

Annika Påfwels dotter bekende, at Torneus och konan hafua welat fördölia sitt ömgänge så wäl för henne som mat-fadhren och modheren, men lijkwäl så omginges the: noudat-telit toinen toistans. Men wist påleggia rem Torneo wiste hon intet.

Res.: Torneus arresteras, så lenge denne saken effter helgen blifwer handterat, då dhe och hafwe fram sine skäl.

[13]. Dito förmodde sig Ambiernus Boderus af M. Achrelio och M. Petræo en cautions skrift för sin person på 6 we-kars tidh af 6 April reknandes. Samme skriften gaf Secreta-

rius Johanni cursori at lefwereras Herfwen tillhanda den 7 Apr. 1666.

Den 11 April. In Consist. majori præsentas D. Rector, D. Olaus, D. Qvæstor, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Proponerade Rector Pyttes ansökiande om hielp i sin swagheet. Då sades, at spannemåhlen är reda lefuererat till the fattige, och det skal swaras honom, item at han supplicerar till Hans Excellens Gen. Gouverneuren, at han kunde intagas till Seile hospital.

2. Proponerades denne domen emellan Sigfred besökaren och stud. Olaum Erlandrum, Daniel Lund och Nicol. Een öfwer et slagmåhl, som i förleden Decembri förelupit är dem emellan:

Efter dhe skääl ad acta finnes, böte be:te 3 studiosi för 3 blodhsår och en blånadh 4 gongor 12 *mp.* s. m:t till treskiptis effter 9 c. Sårn. med w. St. L., såsom och betale balberare lönen, item för expenser och hinder 3 d:r s. m:t målsäganden enskylt; men för föröfwat ohöfligheet i sin inlaga böte stud. 3 d:r s. m:t eller gonge in carcerem effter helgen till 3 dygn.

3. Hade Hans Mårtenson, Acad. skomakare, op sine witten 5 st. Méster Hans och Ambrosius skomakare bekende sig sielf hafwa skrifwit i boken alle den dödes qwarblefne saker, den och framhades. Der war och en tysk, som bekende sig hafua hört af M:r Petter, det gesellen skulle hafua sagt sig hafua en dubbel ducat. Då steg en fram, som heet Gert Stenfeldt, och sadhe sig intet hafua hört det, uthan honom hafua wäxlat 2 rd:r och 1 ducat. Oplästes seen en attest, der Petter aldrig har talt om nogon dubbel ducat.

Det intet begge räkningarne komma öfwerens, sejer M:r Hans skom., at gesellen, som afskreef, hafwer försedt sig. Skredaren begärte, at skomakaren skulle edheligen purgera sig.

Sedhan discurrerades om denne sak, och effter inkomne skäl dömdes såledz:

Efter dhe skääl ad acta finnes, erkänner Rätten, at dhe 13 d:r 7 ör k. m:t skola effter inlagde räkning och lagligen

oprettat inventarium stellas Märten Anderson efter sin sahl. brodher tillhanda. Och skomakaren M:r Hans befrjyes för hans öfrige tillmälan.

Post hæc accessere D. Enev. et M. Bång.

4. Beswärade Johan Nielson å Rautelij wäggar öfr M. Achrelium för silfretz innehållande. Rector sade sig igår Achrelio detta föredragit och sagt honom intet lengre kuna förskonas.

Sedhan delibererades, huru der skulle exeqveras. Och sadhes, at D. Qvæstor och M. Justander admonera honom först, och efter middagen skal enteligen exeqveras, och begärte Rector här utinnan af Senatu assistence; ty befaltes, at bokbindaren, boktryckiaren, cursores och Acad. wachtmestare Carl gå och utmäta.

5. Den träten emellan käranden Henrich Rut och swaranden M:r Friderik bokbindaren om en sölfskedh, för nogre peng:r pantsatt, blef såledz coram Senatu componerat, at, då Rector bad them förlijkas, efter saken är af ringa importans, och Ruut skulle gee 10 *℥*. åt M:r Friderich mot sölfskedhen, så låfwade the der om förlijkas och dricka op i hoop de 10 *℥*. Ginge der med sin wäg.

6. Anklagade Henrich Rut Ericum Stodium och Mathiam Langium, at the intet ännu hafwa skaffat beskedh ifron Eknäs af Her Mathia. The swarade sig ful hafua sendt dit bodh, men ännu intet fådt swar. Ruut låfwade än bidha 14 dagar. Och befaltes af Senatu, at Stodius och Langius skaffa attest ifron Rectore scholæ her om.

7. Beswärade stud. Andreas Marten öfwer Rökman och Gunnerum, för det dhe hafwa slagit honom. Anders Martens dreng bekende, det Gunnerus skulle sagt sig intet passa på Rectorem, item at han utdrog wärian, och Rökman tog honom ifron Andrea, och sedhan the wende sig tillbakas, slogo the Andream 2 örfill, men hwilkendera af dhem wiste han intet.

D. Enevaldus sadhe, at Andreas kom då straxt till honom och wijste, at han war rifwin af håret.

Resol.: At Gustavus Rökman och Isacus Gunnerus gå i proben till morgonen och deprecera Rectorem.

8. M. Petræus beswårade å sin och M. Flachsenij wågnar them af Facult. philos. præjudiceras, i det de intet wela låta them få, der dhe skulle examinera candidandos. Swårade Rector: der philos. Facult. decretum præjudicerar ehr nogot, så refererar in Senatu Academico, då lär full fölia swar oppå.

Den 25 April. Præs. in Cons. maj. D. Rector, M. Bång, D. Olaus, M. Achrelius, M. Justander, M. Miltopœus, M. Petræus.

1. Gratulerade D. Rector, at wår Herre har hwar och en för sig öfwer helgen wål bewarat etc.

2. Refererade Rector Her Gen. Gouverneurens swar om sin son Her Clas, som anmodades till Rectorat, nembl. at Hans Excell:s har låfwat sielf senda Senatui Acad. bodh der om.

3. Proponerade Rector, huru M. Laurbeckius har begårt, at ännu hos Cancellarium Acad. skulle göras påminnelse om Bibliothecariat, efter M. Joh. Alanus nu reser öfwer och kanskee nogot utwårkar. Sadhe och Rector, at M. Alanus har sagt sig intet wilia understå at disputera Sen. Acad. disposition.

Resol.: Sökes än hos H. Högh Grefl. Nåde ratification på Senatus förre breef, och förmåles, at M. Laurbeckius och Joh. Flachsenius hafwa trådt till tiensten, efter antecessores hafua allaredo begynt förwalta sine professioner.

4. Opläste Rector ett bref, af D. Qvæstore författat, till H:r General Gouverneuren, der i begäres: 1. dhe 600 d:r s. m:t, 2. om Acad. engiar, 3. om Acad. bönders böter etc., det approberades och Qvæstor på Acad. wågnar underskrifwer.

5. Begårte Franken execution på Ambiernum för de 7 1/2 [d:r] etc. och anklagade honom, huru han har i förledne lögerdagz öfwerfallit honom med snöplige ord, sagt sig hafwa fådt förmangt wijn och låfwat honom komma på 3 *℥*. böter, hött och med werian och inkommit wredher och af den orsaken, som berättades, at han har sendt begära dricka på en 5 d:r plåt, den Franken har behållit för förre geld, hwarföre han sedhan blifwit ond och gåt till Franken etc. M. Achrelius sadhe och sin dreng weta det seja. Item sade Achrelius, at Ambiernus sende winet tillbaka engong och fick annat igen.

Resol.: At domen skal exequeras, och den andra saken opskiutes till härnäst.

6. Inkomo 2 st. hustror och bekende emot Torneum, at konan har bekent i födzlan och största barnqwal sworit, at Torneus skulle wara rätte barnfadher. Torneus sadhe sig hafwa hafft bestella för 2 åhr sedhan och aldrig sedhan eller så widha, at hon skulle blifwa hafwande, och hade suspect en dreng, som skulle och gådt hos henne. Han tilbödth sin edh, at han intet är barnfadher. Hustror tilbudho sig wilia swäria, at konans edh är ren och san. Men när Rector dhem detta med mehra förehölt, sadhe the sig wilia swäria, det konan så sworit hafwer, men annat weta the intet. Sedhan taltes här om in Senatu, och sedhan inkallades Torneus allena; han bekende sig hafua Justum Albogium suspect, effter han ofta warit alena om natten med henne, men öfwertyga honom wet han intet. Honom förehöltz, at delictum är lijka stort, effter han har hafft till at göra med henne, och admonerades, at han intet här med graverar sitt samwete, at han skall wara bekymbrat om barnfostren. Han sadhe alt nej, at han intet sedhan 2 åhr har hafft bestella med henne, och låfwade göra sin edh, men compurgantes wiste han intet, om han skulle fåå.

Res.: Differeras till här näst, och han befriar sig, sielf siette, at han intet är fader till barnet.

7. Hendrih Alle beswärade öfwer M. Axelium, men han war intet tillstädes. Res.: Han skal citeras till 1 Consistorij dag.

8. Inlade Henricus Pijlqwist en supplication om assistance och hielp etc. Senatus låfwade på nogot sätt wara bekymbrat der om.

9. Oplästes Jacobi Upalingii inlaga emot Joh. cursoris systers prætion. Dito oplästes och hennes swar der uppå.

Bertill Stickku sade sig hafwa talt fästman åt Lisbeta, curs. syster, då hon war hafwande, effter hennes moders begäran, nembl. Ojala Mickel, och så widt bracht, at bodhe han och hon slogo hand sins emellan, dernest altidh legat i en säng, och wille swäria der på. Der effter, då han reste på bygden, hafwa the och slagit hand med drengen. Lisbeta exciperade der emot,

at han hafwer giordt det obudin och uthan hennes weetskap. Agneta Caspars dotter sadhe och bekende sig warit i 8 åhr i gården, men aldrig sedt henne hafwa sammanlag, item at Lisbetta skulle sagt: tag tu honom till ehta, när hon lijka som wille banna henne, det hon intet wille fåås med samme Ojala Mickel, och Bertill Sticku skulle sagt till Annicka: aldrig skal det blifwa ehtenskap emellan Lijsbetta och Upalinium. Sigfridus Stephani refererade, huru, då han engong talt om Lisbetas födzlan, en hustru, Karin berdh, skulle fregat: när tro det barnet skulle wara giordt? Sadhe Sigfridus: Erics tidh. Noch, sadhe hon, nu wil iag wäl weta, hwem som har giordt det barnet, ty den tidhen war iag der och köpte miölk och såg en herr tienare liggia med Lisbetta.

Resol.: At Mickel i Ojala och samme Karin Hans dotter skola kallas op här nest.

Den 2 Maj. Præs. D. Rector, D. Enevaldus, D. Olaus, M. Achrelius, D. Qvæstor, M. Justander, M. Miltopæus.

1. Beswärade studiosi Isacus Gunnerus, Joh. Procopæus, Abrah. Odorinus, Petrus Kolckenius, Joh. L. Kikalensis och Ericus Swanestrupe öfwer tulkarar, som hafua af dem twinggat tull för sine victualier, och detta skriftteligen inladhe jembte och cop. af Kongl. resolutions 8 puncth 1664. Der till kunde intet göras af Senatu, effter bete 8 puncthen innehölt, at studenter intet skulle öfwer Tull Ordinantien beswäras, uthan wela the sökia Hans Exell. G. Gouverneuren, står dhem frit.

2. Oplästes Olaj Bomans supplication om stip. Res.: Refereras inter expectantes.

3. Sadhe M. Axelius sig hafwa förlijkt med Palmbergen.

4. Henrich Alle insinuerade en räkning, a:o 1654 11 April af Nicol. Lietzen extraherat af arfskiftet samma dito och der Lars Jon[son] påfört 56: 8. Der emot intedde M. Axelius Sigfred Salkos egen räkning af åhr 1653 den 3 Martij, der effter rester 14 d:r till Lars Jonson; intedde sedhan Johan Sångers bref och der inne een zedel af 1654 26 Junij, der Salko skulle uthyrt Brinkala huset för 100 d:r k. till en dukmakare a:o 1652 16 Jul., item 2 st. bodhar, den ena för 12 d:r k., den

andra för 15 d:r k., dee intet äro i räkningen opförde. Alle han begärte dilation, till des han får en räkning af Rauwala Bertill. Honom låfwades till näste Consistorij dag.

5. Oplästes Tornei insinuerade supplication på latin, at hans ruin intet måtte sökias etc. Fregades, om han har sine compurgantes; han sade: ia, nogre äre full här.

6. Angaf Tafwastens utskickade Johan Ehrson Petrum Sylvanum för geld. Intedde Kämnär Rättens dom, der sahl. Erich Johansons erfwinger dömes betala till Tafwasten 100 d:r k. och fordras af Petro 33 d:r k. och nogre öre. Sylvanus sadhe, at denne saken blir intet förr klar, än Larss Jonssons fougde skrifuare inkommer och clarerar sig i Cantzlie; sadhe och, at styfmodren har opburit de peng:r och borde ty betala etc.

Resol.: At här med dilationeras, till des Sylvanus får ut ifron Rådstugun den resolution honom är låfwat, och der på skall han fordra med första.

7. Petrus Sylvanus gaf in en förteckning på dhe böcker, som han har lefwererat cursoribus till 45 d:r afbetalning till Sigfred Larson. Begärte af Senatu, at samme böcker skulle sättias i qwarstadh, till thes han kan sielf lösa them in. Rector låfwade taga böckerne till sig och skaffa honom peng:r. Böckerne woro opförde för 44 d:r och expenserne 5 d:r, befalltes ty, han ger åt Sigfredh Larson den ena byssan å 7 d:r och sin karbin tager han igen.

8. Salmenius inkom och bekände sig intet hafua nogot ondt förstädt af Tornæo eller at han nonten hafwer hafft sådhant omgånge med den konan. Fregades, om Salmenius tör och kan swäria, så at den edhen han, Torneus, göra skall, at han intet annat tror, uthan den är ren och icke men. Han sadhe: iag kan intet det göra. Sedhan förehöltz Tornæo Salmenij taal.

9. Förehölt Rector Palmbergen, hwi han icke har deprecerat hos Senatum Acad. Palmbergen excuserade sig och sadhe sig intet wetat af nogon Consistorij dag här till. Låfwade det göra näste Consist. dag.

10. Angaf Palmbergen M. Achrelium, som hafwer decreterat honom at få af Skraggen för sitt omak 5 d:r, der han dog förwentade 60 d:r, och för medicamenter 30 d:r, allenast at Skraggen har sworit Palmbergen besökt sig 5 gongor för M. Achrelio. Res.: Senatus tycker illa wara, at Palmbergen anger M. Achrelium, som har decreterat som en censor, och förbödhs, at han intet uthan Achrelij tillstånd går till nogon, ej heller skal wara så dyr med sine patienter.

11. Oplästes Ambierni skriffit emot Franken. Franken han angaf honom, huru han hafwer öfwerfallit honom med ohöflige ord etc., och för 7 $\frac{1}{2}$ d:r geld och 24 öre expenser. Ambiernus gaf in Consist. honom Fabricij Chirurgiam & eius Pentatenchum. Den werderade M. Achrelius för 2 rd:r. Den samma gafz Franken, dog så, at Ambiernus får lösa igen. Admonerades och han, at han så här effter intet öfwerfaller Franken, som han nu angifwes. Och befalte Rector, at the om injurier wille förlijkas.

NB. Johan Flachsenius Secret. och M:r Fridrich werderade Binningens saker i Biblioteqvvet effter M. Kexleri begäran, nembl. böcker och 2 kistor; the andre wore för werderade.

12. Inkom Jacobus Upalingius och Joh. cursoris syster Lisbeta. Och då effter dhem fregades, som sijdst befalltes at opkallas, sadhe Joh. cursor, at Ojala Mickel skulle sagt: den, som nogot har sagt i mit namn, så må han sielf stå före. Karin Hans dotter bekende sig engong hafwa gåt till Lisbetas hus at köpa miölk och såg då ingen i stugan, effter hon och hade ondt i sin ögon; sedan, när hon gick ut, hörde hon talar i stugan, gick så in andra gongen och såg, at Lisbeta satt wed sängen, der och stodh en dreng, den hon intet kende. Sedhan stafwades edhen för henne, den hon gick. Och swor, at hon intet såg karen wara i sängen. Då befalltes, Sigfridus Simonis och Upalingius sättias i proben för sin otidigheet.

Bertil Johanson Sticku bekände, at Ojala Mickel har haft beställa med Lisbeta i 4 wekors tidh så wäl som han med sin egen hustru, och det har han sielf seedt uppå; han bero-pade på Agneta Caspers dotter. Hon aflade sin edh på book

och swor sig intet weta, om den karen har haft lägersmåhl med henne.

Resol.: At, sedhan Joh. cursor på sin systems wägnar har fördt ut med Bertill Sticku på Kännär Cammaren, så skal denne saak här wider förhöras och slutas.

13. Insinuerade Anders Bengtsons hustru Daniel Lundz obligation in copia, der han pantsetter till Christoffer Franccken en gul pitser ring för 20 d:r, som hörde Anders Bengtson till. Lunden war intet tilstādhes, befaltes ty cursoren arresteras honom.

14. Begärtē Nicolai Pauschartz betiente Tobias Laber bookförare at få in sine böcker licent frij, låfwade derföre weta sin discretion. Der om discurrerades och sedhan resolverades, at Secret. skrifwer honom privilegium och der under, at tullförwaltaren låter gå tullfrij hans böcker, medan Academien ingen ordinarium nu hafwer, uthan är sinnat at antaga honom härnäst.

15. M. Petræus beswärade öfwer Qvästoris stickenhet. Qvästor sadhe, hwi han kräfwer en om skärtorsdagen i kyrkian. M. Petræus inlade mot Qvästorem skriftteligen, Qvästor emottog och låfuade swara der uppå.

16. Inkom Jacob Person och excuserade sig, at hafuer intet före kuna hinna in till stadhen för utredningz skull och qvittentier skul, dem han skulle hafua med sig; eliest och sedhan han fick bref effter sig, reste han omkring hos böndren, at han icke skulle in komma toomhant; har och nu med sig inalles 800 d:r k. Här nest låfwades mehra talas med honom.

17. Då som taltes om öfwerst Kurkens begäran, som will byggia ett torp, der Academix bönder omkring liggia. Sadhe Jacob Person, at en Acad. bonde ligger 3 mil der ifron, men hans engiar äro der rätt när, och kan intet uthan skada byggias thär.

18. 1. Fregade M. Miltopæus af Qvästore, hwij han för på Fiscum 795 d:r, ty allenast borde 500 d:r effter staten. Qvästor låfuade sig förklara der uppå. 2. På hwilke terminer Qvästor will betala Academicis? Senatus tyckte, såsom

Constitutiones innehålla. Då här om taltes, sadhe Jacob Person, at på 1664 är afkortningen giordt, men intet på 1665.

Den 9 *Maj*. In Consist. majori præsentis D. Rector, M. Achrelius, M. Simon, M. Axelius, Dn. Qvæstor, M. Justander, M. Miltopæus, M. Jacob Flachsenius, M. Petræus.

1. Rêfererade Rector, huru Episcopus will förtaga Consistorio Academico deres rätta tima, och fregade, huru Senatus tycker der om. Då sadhes, at det blir som offta förr är resolverat, och blef der wed, at detta skal proponeras, när Procellarius är sielf och plenior Senatus tillstädes.

2. Opläste Rector contractz skrifften emellan sahl. D. Alani enkian, D. Enevaldum och M. Bång. Och effter der stodh den limitation, så frampt församlingen är intet der emot, nu fregade Rector, at consistoriales såsom Eccl:æ membra wille seja, om dhe hafua nogot der emot.

3. Refererade Rector General Gouverneurens swar, nembl. huru Hans Excellens har wäl låtit sig behaga Senatus begäran om sin son etc. och tackat Senatui derföre, men för serdeles skääl excuserade sig och negative swarat, begärandes differeras till ett annat åhr etc. Begärte ty Rector, at Senatus wille nu tala om futuro Rectore och eligera. Lästes och då up D. Olai votum, som gick på M. Kexlerum. Res.: Effter Senatus war intet plenus, så blef der till intet giordt.

4. Deprecerade Joh. Palmberg skriftteligen hos Senat. Acad. sitt förseende.

5. Anklagade Jacob Jörenson Jämsä studiosum Mathiam H. Kyriandrum för 50 dr gäld, som nu håller till hos wälb. Gostaff Tafwast och der præceptorerar. Res.: Han skal citeras hijt till Henrici tidh sub sigillo Acad.

6. Jacob skreddare beswärade sig öfwer Nicolaum Nycopensem för 250 dr geld, för hwilka Rector har caverat. Res.: Åkren och gården skola arresteras, och af gårdz hyran skal M:r Jacob contenteras. Ty skal skrifwas en zedel till den hustron, som logerar i Nycopensis gård, at hon lefwererar des hyra till Jacob skreddaren.

7. Oplästes Petri Ingemari bref, och efter han där i utsluter Rectoris titulum aldeles, begärte Rector, at Senatus wille maintainera Rectoris autoritatem.

Olaus Bothvidi angaf då på Her Petri wägnar hans söner, at the hafua hållit absolution och läst der till så mykit. Senatus befalte inlefwereras en förteckning på dhem, som hafua druckit absolution. Her Pers son begärte der till dilation till näste Consistorij dag. Beslötz och, at det skulle begäras Senatus nomine een citation ifron Consistorio ecclesiastico till Her Per Ingemari at swara Rectori och Senatui.

8. Begärte Rector at få reesa till Masko till sal. probstens enkia, som nu ligger in agone och har sendt i nat bodh efter honom. Res.: Senatus låfwade det.

9. Opläste M. Petræus sin skriff emot Qvæstorem, och Qvæstor förklarade sig munteligen. Och efter Petræus begärte dom i saken, ty befaltes, at Qvæstor och scripto swarar.

Post hæc accessere D. Enevaldus, M. Bång, M. Bergius.

10. Opsteg M. Axelius och angaf, huru han igår gick till D. Gudmundum Rothovium, dijt han och war wälkommen, och då han commenderade en person och i lustigheet sadhe till D. Enevaldum: noch kune I och taga gåfwor så wäl som en annan, då hafwer D. Enevald. skält honom skälm, hunssfott, syncretist etc.

D. Enevaldus swarade, at the suto först som goda wänner, och wid M. Axelius recommendera Her Arfwed och sadhe: kune icke I taga mutor, sadhe då D. Enevald.: wachten edher för sådhant; men nej sadhe han till skälsorden, uthan eliest sådana ord repeterat. Rector befalte, at the wille förlijkas sins emellan.

11. Johan Ehrson, Tafwastens tienare, angaf Sylvanum, för det han icke har comparerat.

Res.: Han skal arresteras skriffteligen, till des han förer ut den saken på Rådstugun.

12. Oplästes M. Axelij hustrors skriff emot Alle, der i hon begär dilationeras, till des hon kan inskaffa än flere skäl. Ingaf och Jöns Olufsons attest.

Res.: Dilationeras till Henrici tidh, då skal domen falla. Alle inlade Salkos rekning, gifwen 1650 3 Aug. Balance 60.

13. Oplästes Magni Baaz supplication de continuatione stipendii ad finem anni. Res.: Han får niuta stipendium till nyåhret 1667.

15[14]. Inkom Torneus och sadhe alt nej till det han skulle wara barnfader och tillbödh sin edh. M. Bergius refererade, at den konan skulle sagt Torneum allenast engong legat hos sig 5 wekor för Michaëlis. Sedhan discurrerades, om han får lösa sig med pengr ifron relegatione. Och begärte Rector vota :

M. Flachsenius :	}	at har får	M. Miltopæus :	}	contra.	
M. Justander :			M. Kexlerus :			
M. Bergius :			lösa sig.			M. Achrelius :
Dn. Qvästor :						M. P. Bång :
D. D. Enevaldus :						
Dn. D. Rector :						

Sedhan publicerades denne sententia.

Efter de schäal in actis finnes, erkänner Rätten, at Torneus för lägersmål med Lisbeta Henrichs dotter böter 40 *M*. s. m:t efter Strafordningen och med 10 d:r s. m:t löser sig ifron relegation, såsom och wårdar om barnet efter lagen.

16[15]. Discurrerades om examine studiosorum, om det skal hållas som förr eller intet. Rector begärte vota :

M. Flachsenius, M. Petræus, M. Miltopæus, M. Bergius, Dn. Qvästor, M. Kexlerus, M. Achrelius: Effter det är nyttigare, at den tidhen läses, voterade examen ophäfwes.

M. Bång: Det samma och at studiosi lijkwål convoceras effter Constitutiones etc.

M. Justander och D. Enevaldus vot., at först skrifwes öfwer der om till Cancellarium Academiæ.

Concluderades, at examen på det sätt för är hållit ophäfwes och der om skrifwes öfwer till Cancellarium.

17[16]. Rector begärte, Senatus wille wälia novum Rectorem. Der till blef intet denne gongen giort, effter Procancellarius will och då wara tillstädhes. Skal ty communiceras med D. Procancell., at han här näst intee wille sin mening.

18[17]. Inkom M. Laurbeckius och begärte, at Biblioteqvvet skulle honom inrymmas, som af Senatu är decreterat. Res.: Uti Bibliothecæ inspectorum närvaro skall M. Peträus näste fredag och lögerdag inventera Biblioteqvvet till M. Laurbeckium.

Den 16 Maj. Præsentes Dn. Procancellarius, D. Rector, D. Enevaldus, M. Petrus Bång, D. Olaus, M. Achrelius, M. Kexlerus, M. Axelius, M. Miltopœus, M. Peträus, M. Flachsenius.

1. Framkom en Academïæ bonde ifron Karku sochn och Karku by, Hendrich Jacobson ber.d, och beklagade sig högeligen, at honom påföres tridiedels mantal för högt, hwar effter han icke förmår betala räntan för sitt hemman. Samma skat skal först blifwit detta hemmanet påfördt, effter denne bondens antecessor hafwer brukat et ödheshemman der jemfte, men sedhan det blef frelsse, blef lijkwäl skatten på detta hemmanet; begärte för den skul bonden blifwa qvitt för den skatten. M. Axelius sadhe sig hafua ransakat der effter, då han war på ransakningen, och funit wara så. Acad. fougden Jacob Person kom in och berättade, at honom war för högt påfördt; fiskalen Anders Jacobson skulle det hafua giort af haat och afwund, som fougden sejer sig hafua hört.

Res.: Senatus talar med Qvæstore der om, och bonden niuter förmedling.

2. Supplicerade Petrus Platinus och Zacharias Melovius och begärte få niuta sine stipendia till nyåhret, effter dhe åhrna åt Swerige. Res.: Senatus låfwade dem der till.

3. Taltes om Granario och Aerario för Academien, effter som här näst skall colligeras och delas proportionaliter professorum salaria. Dn. Procancellarius låfwade det gamla kyrkians stenhuis der till; och det Academien åhrligen kostar på des bygning, kan man afräkna i hyra. Sadhe sig för sin person wara der med tillfredz och låta dhem få samma huset. Andra consistoriales ecclesiastici bewiliade det samma.

4. Talte Rector om futuro Rectore och begärte Senatus vota:

M. Flachsenius: Iag voterar på M. Kexlerum, effter ordningen honom der till nembner.

M. Petrus: Jag vot. på D. Olaum effter Constit.

M. Milt.: Jag ser inge skäl, hwarföre M. Kexlerus excuserar sig, uthan blir res. effter ordningen.

M. Axelius: Iag vot. på M. Kexlerum, men will han under det, som in Constit. förmähles, och ingalunda blir Rector, så voterar iag på D. Olaum.

M. Bergius: Iag voterar först på D. Olaum effter Constit., men går det ingalunda an, så wet iag ingen annan än M. Kexlerum.

M. Kexlerus: Iag vot. på D. Olaum effter Constit. Acad.

M. Achrelius: Det samma.

D. Olaus: Emedan iag har sådana skäl, som iag förmodhar mig excusera, ty faller iag och på M. Kexlerum.

M. Petrus Bång: I comparation emot D. Olai excuser och M. Kexleri sijr iag wara drägeligare för M. Kexlero, at han tar emot, och voterar på honom.

D. Enevaldus: Jag voterar på M. Achrelium, effter professor juris war sedhan Rector som medicus.

Rector: Jag finner och skäligt effter Constit., at D. Olaus blifwer Rector, men effter hans skäl äre så wichtige, at the excusera honom, och M. Achrelius och har det honom excuserar, ty faller iag på M. Kexlerum.

Dn. Procancellarius: Salus Acad. suprema lex esto. Och borde full D. Olaum effter Constit. Och huad sumtus wedkommer, så kan full intet nogot privatum förhindra publicum, så kan ful det snart kommas till rätta med, effter allenast collegæ komma tillstädes, så faller iag ful och på D. Olaum. Men om hans skäl honom endteligen excusera, faller iag på M. Kexlerum.

Emedhan vota woro åtskillige, bewiliade Senatus, at D. Olaus och M. Kexlerus lotta sig emellan, och föll lätten på M. Kexlerum; han tog och på sig. Senatus önskade honom lycka.

5. Vide acta et protocoll. speciale inter M. Bång et M. Miltop.

6. Dn. Procancellarius taalte om examine publico, om det icke skulle hållas effter plägsedhen. Rector sadhe: der om voterades senast, och föllo alle på den meninghen, at inte examen hålles, uthan professores heller läsa den tidhen, som opgår i præparat. till examen. Dn. Procancellarius sadhe: man moste åtminstone skrifwa öfwer till Cancellarium. Professores sadhe: det kune wij göra.

7. M. Kexlerus inteedde register på Binningens saker, som funnes effter honom, och emedan nogra saker woro förskingradhe, begärte han, at Senatus wille dem rätta igen etc.

8. M. P. Laurbeckius gjorde juramentum Bibliothecarij och trädher till Bibliothecariatet, men M. Peträus behåller lönen, till des han trädher till professoris phys. fulla löön.

Den 18 Maj. Præsentes Dn. Procancellarius, Rector, D. Enevaldus, M. P. Bång, D. Olaus, M. Achrelius, M. Kexlerus, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus, M. Flachsenius.

1. Talte Rector om, hwem af professoribus går med honom och valedicera Hans Excell:s Gen. Gouverneuren. Sadhes, at twenne theologi fölia Rectorem.

2. Bewiliades Dn. Petro Platino recommendation till Biskopen i Wexiö M. Zachariam Lundbergium och Consistorium ibidem. Och förmähles, at han har tient här i Consistorio.

3. Vide special protocoll. de actis inter M. Bång et M. Miltop.

4. Sedhan framkommo Dn. Petri Ingemari söner, och deras fars procurator Olaus Bothvidi angaf studiosos, som hafwa twingat af dem cornut gestedh, dhe woro öfr 50 personer; refererade och, at dheras landzmän haa förtrutit, at the intet finge tillbesta, när dhe deponerades, och fördenskul hafft agg till dem, slagit theras fenster sönder etc., at the intet spenderade nogot. Regementz skrifwaren Swan har tagit dhem credit hoos Ruth effter dheras faars begäran; Ruten har sedhan kommit och budit dhem öl och huad dhe behöfde, och skrifwit alt höger op, än det war. Henricus Mallenius fregade: när haa wij begärt spendazier af edher? Dhe sadhe: wij hafua det intet sagt, uthan våra landzmän kallade wij

dijt, dhe andra komo obudna. Her Pers son sadhe, at Stadius har burit kappan till Ruten; Colliander har först bet Davidum gåå med min kappan på källaren; David tog hans kappan och gick med henne och ladhe sig; i medler tidh tog Stadius Davidis kappan och satte i pant hos Ruten.

Vota:

M. Flachsenius: Her Pers söner sittia i prubban, för det dhe ha giordt absolution, och de, som der druko, böte hwar sin $\frac{1}{2}$ rd:r.

M. Petræus: Det samma.

M. Miltopæus: Hwem gelden betala skal, kan man än in-tet determinera, utan sönerne gå i prubban, och studenterne betala hwar half rd:r.

M. Justander: De, som obudne ginge, böte allenast, och sönerne gå i prubban.

M. Axelius: Det samma som Flachsenius.

M. Kexlerus: Det samma.

M. Achrelius: Det samma, men böta 1 rd:r.

D. Olaus: Det samma, men Her Peer må låta utföra mot Ruten.

M. Petrus Bång: Det samma.

D. Enevaldus: Det samma.

Rector och Dn. Procancellarius: Det samma.

Domen sadhes för parterne: At Her Pers söner gå i prubban till onssdagen, och convivæ böta hwar för sig en half rd:r.

Om Stadio, som satte kappan i pant, är en särdeles saak.

Den 23 *Maj*. In Consist. maj. præsentas Dn. Rector, D. Olaus, M. Achrelius, M. Kexlerus, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus, M. Petræus, M. Jac. Flachsenius.

1. Oplästes Johannis Barthollini supplication de obtinendo in futurum stipendio. Res.: Han behåller stöp. till ny-åhret 1667.

2. Oplästes borgarens Henrich Mackarais supplication för en studioso Jacob Henrici, som ligger för sin fattigdom obegräfwen, begärande der till undsättning.

Res.: Recommenderas till rev. Dn. Episcopum, at han får klockor etc.

3. Angaf M. Petræus och M. Flachsenius Decanum M. Justandrum, som intet let invitera them till examen candidandorum. M. Justander swarade, at änkians nådheår är än inne. Reponerades igen, at så lenge dhe intet wore introduce-rade, så kunde änkian behålla extraordinaria, men sedhan borde the falla ordinariis. Res.: Senatus sadhe, at the här näst skola blifwa inviterade, men om peningar vidare determineras in pleno Senatu.

4. Proponerade Rector om en studioso Siggonio, som kom hijt öfwer med insp. Barkman och intet har låtit sig skrifwas in in Album Academiae, efter han och intet har no-got testimonium. Den samme har och begärt at komma till præceptorera för Erich Olufsons son af Varsala, öfwer hwil-ken och Rector har inspection. Senatus sadhe, at dher han intet skaffar sig betre bewijss om sin person, så må han achta sig, och skal honom tillsejas, at han intet har participera af jurisdictione Academica, så framt han icke framdeles skaffar sig testimonium.

5. Beslötz, at skal skrifwas med posten öfwer till Hans Hög Grefl. Nåde om examens afleggiande och om futuro electo Rectore.

6. På Gabrielis Lag:s begäran resol. Senatus, at han igen får stip. in suprema classe, då rumet först öppnas.

7. Anklagade lagläsaren Erich Mickelson genom sin skrifwelse studiosum Nicolaum Nycopensem för tw åhrs hus-hyra å 15 d:r, facit 30 d:r, som nu tillbaka står obetalt, och han gifwit sig honom owetandes ifron qvarteret. Nicolaus war då intet tillstädes, uthan Rector refererade, huru dhe skulle hafua pantet der i qvarteret Nicolai kista och sacker etc., hwar af sedhan han har blifwit förtretat och gått dhedhan, och blef här till denne gongen intet mehra tillgiort.

8. Inlade M. Laurbeckius et register på dhe böcker, som saknas ifron Biblioteqvet. Res.: M. Petræus läfwade wijsa honom, hwarest dee äro tillfinna.

9. Oplästes Ojala Mickel Jacobsons attest på sin oskyl-digheet, sig intet hafwa haft beställa med Lisbetta Bengtz

dotter. Oplästes och Lisbetas skrift på alle expenser och om sin ähre klädning och morgongåfwa för mökränkningen af Upalingio. Sedhan fregades af Upalingio, om han will ähta henne; han sadhe: ingalunda. Barnmoderskan Järsås änkja Walborg Simons dotter bekende, at då Lisbeta qwaldes med barnet, har hon sworit sig aldrig önska förlossning af barnet, der nogon annan är barnfader än Upalingius; bekende och, at han, Jacobus, har tillföre haft tw barn med Mättälä Maissa, och i Crottila hafua the druckit barnsööl.

Resol.: Senatus befinner, at Jacobi Upalingii prætion mot Lisbeta Bengtz dotter om andre participanter till lägersmähl är af intet värde. Och hemstelles Consist. ecclesiastico, om the skola ähta hwar annan eller eij, hwar efter han sedhan hafwer at förwenta sin doom af Senatu Academico.

Post hæc accessere D. Enevaldus, M. Petrus Bång, M. Bergius.

10. Vide special protocoll.

11. Sedhan taltes om quanto, huru mykit Torneus skulle utge till barnetz opfostrande och sustentation.

Voterades:

M. Flachsenius: Han ger 30 d:r.

M. Peträus: Det samma.

M. Justander: Det samma.

M. Milt.: Han ger 20 d:r.

M. Axelius: Det samma.

M. Bergius: Och 20 d:r.

M. Kexlerus, M. Achrelius, D. Olaus, M. Bång och D. Enevaldus alle det samma, nembl. 30 d:r.

Resol.: At Torneus gifwer till sitt barns opfostring och oppehälle k. m:t 30 d:r.

12. Jacob Person beswärade, at intet Qvästor har bestådt det qvittance, som Rauthelius har get på en häst af 40 d:r k. Res.: Inspectores liqvidera der om.

Accessit Dn. Procancellarius.

13. Vide special protocol. de actis Bongens et Miltopœi.

14. Proponerade Dn. Procancellarius om pappes makaren, som har tagit af rytmester Falkenhagen 335 d:r k. till at

resa öfwer åt Stockholm och köpa der nyttige saker till bruket. Nu har General Gouverneuren mig persvaderat at igen lösa till mig Falkenhagens rättigheet, har och derföre igen gifwit hans utlagde peng: r 335 d: r. Begär fördenskul weta, om och Senatus Academicus eller nogon i synnerheet will der uti med wara intresserat. Senatus låfwade betänkia sig der om.

15. Begärte M. Petræus och M. Flachsenius the peng: r, som falla af examinandis. Res.: Det blifwer wid förre decretum, at enkian behåller them öfwer nådhåhret.

16. Desse Nicolai Ens böcker bars till Rectorem:

Logica Scheibleri in 4: to.

Kinder Predig in folio.

Tysk Cathechesis in 4: to.

Thesaurus Biblicus 8: o.

Tysk Phrasiologia 8: o.

M. T. C. Dial. de oratore 8: o.

Den 30 Maj*). In Consist. maj. præsentas D. Rector, D. Enev., M. Bång, M. Achrelius, M. Bergius, Dn. Qvæstor, M. Axelius, M. Miltopæus, M. Petræus, M. Flachsenius.

1. Oplästes Daniel J. Ungers supplication pro obtinendo stipendio. Res.: Refereras inter expectantes.

2. Proponerade Rector om Kriandro, at hans landzmän skulle besökia honom, effter han ligger illa siuk. Swarades, at han har morbum contagiosum, och ty är intet rådeligit, at nogon går till honom, uthan han söker sig till hospitalet.

3. Oplästes, af Qvæstore conciperat, een skriff om förmedling på $\frac{1}{3}$ mantal för en bonde i Karku, Henrich Jacobson b: d, at såsom Academien honom så mykit tillgifwer, så wille och Cronans betiente göra. Den samma approberades, men först skaffas tingz bewijs, huarföre den förmedlingen sker.

4. Oplästes en bondes af Karku sochn och Pukara by Mickel Hindrichsons supplication, innehållande, at han kunde få recommendation at igen bekomma then af sig uttpantade

---

*) Mellan protokollen för den 23 och den 30 maj 1666 är i originalet en half sida lämnad oskrifven.

lego-boskapen, som länzmannen nu där hos sig hafwer; han hafwer ful wunnit i häredz ting, men lenzmannen appellerat.

Res.: At Qvæstor och Secretarius gå i dag till Residenten på Häfrätten här om och begära weta, om och här efter af samma bonden skal utpantas, efter hans egendom engong är der till utmät, nembl. till de 1,000 d:r restitution. Är det så, så wil Academien heller gå ifron hemmanet.

5. Oplästes Nylandensium supplication om nåde för sidst falne böter, efter dhe holla det convent icke för nogon absolution. Då refererade M. Bång om prest enkians söner i Gilberga, som komo hijt i höstas, att deras landzmän hafwa druckit för dem 100 d:r, och hadhe sedhan intet igen. Res.: Der efter skal fregas.

Sedhan voterades i Nylandensium sak. Och ginge vota der ut, at denne resol. föll: The kuna intet förskonas för förargelse skull, uthan der the icke betala, så gånge i prubban till 2 dygn.

Convivæ woro 14 st., vide catal. Facit 7 rd:r.

6. M. Flachsenius fregade, huad man skulle göra af dhe peng:r, som falla kuna till Fiscum nationis. Res.: The användas till fattiges skötning af landzskapet i siuklege lägenheet etc.

7. Præsenterade Dn. Qvæstor en räkning pro annis 1662, 1663, 1664, 1665 och restlengden öfwer Satagunda pro 1664 och 1665, såsom och 1665 åhrs afkortning, som flyter af stadga räntan och af ödeshemman, och tog the samme hem med sig.

Sedhan proponerade han om böndernes stadga span:lls wärde. Der om discurrerades och låfwades resolveras in pleno Senatu.

8. Dito. Vide protocoll. special.

Dito [Den 30 Maj]. In Consist. min. præ. Rector, D. Qvæstor, M. Miltopæus.

1. Carl wachtmestare anklagade wachtkaren Knut, för det han absenterat 3 nätter ifron wachten. Knut sadhe der till nej. Befaltes, at Carl här näst grant opteknar absentiam, sedhan skola dhe plichta derföre.

2. Öfwer Matz Jacobsons käromål på Caroli Belteri dreng Per Person, som skulle han klifwit på hans tack om natten och skält hans hustru, resol.: At der Per Person intet steller innan helgen Matz Jacobson klagelöds, så skal efter helgen falla doom i saken.

Den 11 Junij. Præs. Dn. Procancellarius, Rector, M. P. Bång, D. Olaus, M. Achrelius, M. Kexlerus, M. Bergius, M. Kempe, M. Miltopæus, M. Peträus.

1. Lästes up illustriss. Cancellarij Acad. bref om M. Bångz doctorat. Beslötz, at doctoratet går an dh. *) Junij och mutatio Rectoratus dh. *) Junij och Promotor in Facult. theol. intimerar till doctorat.

2. Lästes up Hans Excellens Gen. Gouverneurens bref angående en book, Perspicillum bellicum wid namn, som skulle wara af tysko försatt på swensko, och begärer efft. K. M:tz befallning, at professores wille låta samma boken skaffa af vägen.

3. Talte Dn. Procancellarius om inspectoribus bådhe Aerarij, Bibliothecæ och Typographiæ och påminte dhem, at dhe göra sitt kall. Inspectores Aerarij klagade sig, at Dn. Qvæstor intet passar på dhem, utan disponerar efter sitt behag. Concl.: Han skal förmanas lägga in en riktig räkning med det första. I synnerhet taltes om, at boktryckiaren gör så altför små formater, och beslötz, at han kallas up och förmahnas. Dn. Procancellarius sadhe: om icke der på följer correction, så will jag haa mig sielf boktryckerij och karl.

3[4]. Taltes om M. Bergio, huad han skal ha för sitt omak, för det han har bygt Acad. auditoria. Beslötz, at när M. Bergius lägger in räkningarne, så will Senatus determinera summan, som han skal hafua för sitt omak. M. Bergius kom in och sadhe, at M. Achrelius har fådt 109 dr: men jag begär, at mitt omak för sig sielf kommes ihog.

4[5]. Lunden skal sittaa i prubban, efter han har intet böta med. Dn. Procancell. påminte Rectorem, at det stelles i execution huad i Senatu blifwer slutit, på det ungdomen icke får sielfzwäld.

*) Lucka i originalet.

6. Beslötz, at om fredagen intimeras och convoceras studiosi dagen effter. Då seger Rector dhem, at examen differeras till höst för wissa orsaker skull.

Den 13 Junij. Præs. Rector, D. Enevald., D. Olaus, M. Achrelius, M. Kexlerus, Dn. Qvæstor, M. Bergius, M. Axelius, M. Peträus, M. Flachsenius.

1. Vide protocol. special.

2. Sedhan kom Her Christer fram och begärte weta, huruledhz han war hijt kallad, antingen som actor, reus eller testis. Olaus Carlstadius sadhe: effter som korgen, der blanqvetterne wore uti, togos ifron snidkaren genom Her Christers utskickade, der om har iag allenast tala. Rector sadhe: effter Carlstadius har begärt muntlig conferens med edher, Her Christer, derföre har Biskopen kallat edher hijt. Her Christer sadhe: iag har witnen, at blanqvetterne woro tillstädz, när iag förseglade korgen, och Palmberg war då och der hos, och när iag fick korgen igen, så woro dhe borta. Palmberg sadhe: iag såg der aldrig blanqvetter, och aldritch woro dhe dhär. Her Christer sadhe: wist woro dhe där. Palmberg sadhe: iag såg dem intet. Her Christer beropade sig på Stadii witne. Stadius kom fram och gjorde sin witness edh och bekende, at när korgen förseglades, woro der nogre blanqve charter och nogre donations bref, och Her Christer hade sagt, Her Christer Horn har trodt den karlen Kolmodinum om mykit. Palmberg sadhe: aldrig såg iag dem där. Stadius sade: et bref war där med kupor, först togos alla saker up och ladhes neder igen, och korgen förseglades med 7 signeten. Her Christer refererade: när iag kom till Palmbergen om noget ährande, såg iag korgen under benken och sadhe: huad för en korg är den; Palmberg sadhe Kolmodini, så frågade iag: hwar äre då signeten etc.? Carlstadius sadhe: Palmbergen war med, när korgen förseglades och fördes till snidkaren, och när han tog korgen igen, wore sigillen borta; nu har snidkaren purgerat sig med edh, derföre söker iag Palmbergen. Palmberg tillböd edh sig till purgation. Her Christer sadhe: effter Consistorij Academici dom lydher, at om snidkaren kunde gå ifron sig, så går det på Palmberg; och förr än Palmberg gör sin edh, begär iag

mit witne förhöres, at skriffterne intet woro tillstädhes, när iag tog up korgen. Her Christer beropade sig på M. Sam. Frisium, at blanqve charterne intet woro tillstädhes, när han läste up korgen. M. Frisius kom fram och gjorde sin witnes edh; bekende sedhan, at på en söndag effter middagen besökte iag Her Christer; då sadhe han åt oss: effter Ij ähre här, gode herrar, will iag wijsa edher korgen, at signeten äro borta, der af sedhan Her Christer saknade dhe blanqve chartor, när han tog op sakerne och lade på bordet. M. Samuel sade, at Oluf Swenson och andra woro der med. Olaus Carlstadius sadhe, at Oluf Swenson gör och gerna sin edh, at inte charta blanqve woro i korgen då. Senatus afsade, at tillkommande lögerdag faller utslag.

3. Een hustru Agnes Johans dotter klagade på Jacob. Upalingium, at han nattetidh kom i hennes hus 2 gongor; hon begärte weta, huarföre han det gör. Han sadhe: hon bor i mit huus. Hon sadhe: iag har hyrt huset, derföre will iag ha natfredh. Res.: Han skal hårdt tilltalas, och at han låter henne blifua i fredh.

4. Senatus Acad. doom emellan Jacob. Upalingium och Joh. cursoris syster Lisbeta Bengtz dotter är, at han böter effter Strafordningen 40 *mp.* och relegeras på ett år, item betalar till barnsens uppehälle 30 d:r s. m:t.

Den 16 Junij. Præs. Rector, D. Enevaldus, M. Bång, D. Olaus, M. Kexlerus, Dn. Qvästor, M. Bergius, M. Axelius, M. Just., M. Miltopœus, M. Flachsenius.

1. Före togz den saken emellan sahl. Salkos arfwingar och M. Axelij hustru. Referentes M. Milt. och M. Petræus berättade, at Alles och hans hustrors prætion stöder sig på Bårgmestare och Rådz extract af sahl. Salkos böcker och stiger effter samme extract 56 d:r k., men effter erfwingernes räkning 60 d:r k. Der emot fans en räkning hos M. Axelij hustru, den sahl. Salko sielf har gifwit till Larss Jonson, der uti äre samme 60 d:r uptagne och mehra huad som dee sin emellan handlat hafua in 1653 dh. 20 Jan. I samma räkning gör Salko sig skyldig till Larss Jonson 14 d:r. Referentes sadhe: ingen difficultet är här uti eliest, allenast Sena-

tus blir certiorerat der om, at den räkningen, som M. Axelij hustru har, är Salkos rätta räkning; men der på fans Larss Jonsons egen handh, at det war Salkos räkning. Eliest och sadhe D. Olaus, at den räkningen war skrefwen af Olao Bothvidi, som den tidhen war Salkos handtlanger. M. Axel tillfregades, om han kunde förwissa, at det war Salkos räkning. Han sade: Larss Jonson har sielf noterat der på, at det är så. Sedhan kallades hustron in och fregades, om hon hade andra documenter än dhe nu insinuerade. Hon sadhe nej.

Senatus befriade samptl. M. Axelij hustru ifron Allis hustrors prætion, och hon söker sin deel igen hos wederbörenderne sine medarfvingar och sådhant effter klara räkningar.

2. Inkom Jacobus Upalingius och begärte dilation med relegations upslående, at han finge försee sin modher med noget folk, som kunde wara hos henne, och at han inga peng:er hafwer at betala sakören. Senatus resol., at hans relegation slås up söndag otto dagar till, och om han intet förmåhr betala böterne, så skall han wara relegerat halft åhr derföre.

3. Vide special. protocoll.

4. Beslötz, at D. Liungberg sustinerar vices depositoris, så lenge M:r Claudius är ordinarius, och ingen skall få trängia honom der ifro, oansedt Enebergen denne gongen deponerar.

Acta Consistorij Acad. Aboënsis Rectore
Pl. Reverendo & Præclarissimo Dn. M. Simone Kexlero,
Mathes. Professore Ordinario.

A die 23 Junij anni 1666 ad diem 27 Junij 1667.

Den 23 Junij. Præsentes in Consist. maj. Rector, D. Thauvonius, D. Petrus Bång, M. Bergius, Dn. Qvæstor, M. Flachsenius.

1. Beslötz, at Upalingii relegation slås op i morgon och han relegeras på halfft annat åhr.

2. At elenchus prælectionum slås up med resignatione med det första.

3. Beslötz, at M. Justander och M. Miltopœus reesa på ransakningen i detta åhr, och dhe skola draga åstadh 8 dagar för Jacobs messa.

4. Förekom Olaus Carlstadius och Palmbergen; Palmberg tillböd sin purgations edh. Carlstadius sadhe: iag har fåt bref af min principal, at iag intet skall tilllåta edhen. Rector sade: det råder Rätten om. Olaus tillfrågades, om han hade nogon edform; han sade: nej, utan det må gå effter lagen. Parterne togo affträde.

Sedhan fregades af Palmberg, om han wiste, at the charta blancke woro der, eller om han såg dhem. Han sadhe: det mins iag intet, men de tuo små blancka papren på 4:to, nogot större, som der effter funnes, dem såg iag, andra mins iag mig intet sedt.

Sedhan gick Palmbergen denne edhen: Jag Johannes Palmberg swär wid Gud, at iag hwarken sielf eller genom nogon annan har afhendt the charta blancke på charta sigillata, som saknas af sal. Erics Kolmodini korg, eij heller weet, hwem dem har bortagit dedhan, så sant mig Gud hielpe till lijf och siäl.

Palmbergens compurganter woro desse: Isacus Johannis Qwist, Abrahamus Abrahami Poppius, Andreas Andr. Stenqwist, Ericus Andr. Stenqwist, Andreas Nicolai Enæus. Och ginge föliande edhen: Jag N. swär widh Gud, at iag i mit samwete intet annat tror eller weet af det omgånge och bekantskap iag med Joh. Palmberg hafft hafwer, utan denne hans edh är reen och icke meen, så sant mig Gud hielpe till lijf och siäl.

Sententia: Senatus Academicus i Åbo sentens och dom emellan Her Barons, wälb:ne Christer Horns fulmechtige Olauum Carlstadium på den ena sidhan, kårande, och stud. Joh. Palmberg på den andra, swarande, angående nogre charta blanck, för hwilke Palmbergen war misstänkter och af sahl. Kolmodini korg sagnades, afsagd in Consist. Acad. den 23 Junij 1666:

Emedan Palmbergen sig, sielf siette, för bette charta blanckes afhendelse edeligen purgerat hafwer, ty befrijar Rätten honom för kändens tillmälan i denne sak.

5. Beslötz enhälleligen, at M. Claudius Holstius behåller deposituram oförryct till nyåhret. Om futuro depositeure slutes in pleniori Senatu.

6. Beslötz, at prosten på Åhland skrifwes till, han wille antingen sielf eller förordna Her Brynolphum, som efter privilegier, Academien gifne, är tillstådes på tinget, när Johannis Olaj Brochij saak företages; bekostnaden skal Brochius stå.

7. Lystes Amberni Boderi book up första gongen, den som Francken har i pant; bokens namn är: Opera chirurgica Fabritij.

8. Frankom Simon Skragges hustru och beswårade öfwer Nicolaum Nycopensem, at han war citerad och comparet intet. Hon sadhe, at han war henne skyldig 152 d:r k. m:t och 16 ör; hon wijste hans mors bref, der uti hon låfwar betala gelden, men det sadhes, kan skee det är intet modrens bref. Blef afsagt, at Rector kallar honom till sig och förehåller honom, at han contenterar henne etc. Nycopensis böter för stemningz försittande 3 *mp*. s. m:t.

9. D. Thauvonius tog till sig inventarium på sahl. Hartmans saker och låfwade skaffa igen.

Den 28 *Junij*. Præsentes Rector, D. Thauvonius, D. Enevaldus, D. Bång, D. Olaus, M. Achrelius, M. Axelius, M. Petrus, M. Flachsenius.

Då framhades D. Bångz och M. Miltopösi sak. Vide speciale protocollum.

Den 3 *Julij*. Præsentes Rector, D. Enevaldus, D. Thauvonius, D. Bång, D. Olaus, M. Bergius, Dn. Qvæstor, M. Petrus, M. Miltopöus, M. Flachsenius.

1. Beswårade Rector sig öfwer professores, som borta woro, i synnerhet M. Axelium.

2. Inkom Olai Carlstadii supplication, der uti han begärte få appellera uti Palmbergens sak. Res.: Honom tillåtes ingen appellation, efter saken är criminal, men will han supplicando sökia Cancellarium Acad., står honom fritt. Carlsta-

dins begärte copiam af denne relation; det låfwades, och bekom han den under domen af Secretario efter Rectoris bewiliande med desse ord: Här emot tillböd Carlstadius appellation, men tilleetz intet, utan der honom så behagar supplicando sökia Hans Hög Grefl. Nåde Cancell. Acad., står honom fritt.

3. Sedhan komo studenterne in, som hade slagits hos capteen Bengt och slagit Nicolaum Een, at han ligger på säng. De woro Olaus Erlander, Andreas och Ericus Stenqwist, Elias Reichenbach och Jacobus Meissner. Studenterne intedde Nicolai Eens förlikningz skriff och Siggonij. Rector kallade in Joh. Palmberg och frågade, om det så i sanning war transigerat, som förlikningz skrifften förmåler; han sade ia. Uhrmakaren bekende det samma, at förlikningen är wiss.

Capten Bengtz dotter h. Margeta kom in och sade: Nicolaus Een kom i min stugu, när han såg, at desse ginge i försåt för honom; han mente sig wara der i fred, men när de komo in, ref dhe maten af för mig och begynte stöta mig och skälla mig för hoora. Jag sadhe: iag wil gå efter wachten; dhe sadhe: iag ger wachten fahnen, wij skola intet skona barn i waggan. Dhe slogo och sönder både skåp, benkar och fenster; förr än the komo in, tog iag in snöret af porten, men the lyffte op porten.

Studenterne berättade, at dhe ginge och skulle köpa sig en kanna öl, och när Stenqwistarna finge weta Nicolaum Een wara där, sadhe Andreas Stenqwist: iag will hafua min wärian igen. Een sadhe: för än iag släpper wärian, will iag mista lifwet; der med kastade han blotta wärian åt dennes syster och sadhe: käre syster, behåll denne wärian.

Hustrun sadhe, at the ginge med stafwar och stenar utanför porten och lura på Nicolaum Een: när Nicolaus Een gömde sig på böningen, tog min syster i karlen och kasta honom neder för dem, sedhan begynte dhe slå på honom. Mehra sadhe hon, at hennes saker blefue bortstulne, och om hon intet hade fådt göma undan sina barn, hade the slagit them ihäl, och drefwe henne ut med 4 wärior.

Rector begärte vota, om dhe skulle släppas ut eller inte.

Voterades:

M. Flachsenius: Kuna dhe fåå nöjchtig caution, så må dhe slippa uth.

M. Petræus: Reichenbach antwardas Stadz Magistraten, och de andre sättias i prubban, till des [de] få nöjchtig caution.

M. Miltopæus: Reichenbach sendes med Acad. wachtmestaren till bårgmestaren, och refereras hans begängelse; de andra förwaras i carcere såsom edzöresbrytare, till des dhe skaffa sin nöjchtig caution.

Dn. Qvæstor, M. Bergius, D. Olaus, D. Bång, D. Thauvonius, D. Enevaldus, alle det samma.

Olaus Erlander skaffade sig strax caution: Andream Hanstenium och Isacum Qwist. Joh. Palmberg caverade för Andrea Stenqwist, uhrmakaren för Erico Stenqwist och Joh. cursor för Jacob Meissner.

4. Sigfred besökiarens hustru beswårade sig der öfwer, at hon intet har fådt än dhe sakören, som på hennes mans deel löper. Sades, at Nicol. Lund betalar henne.

5. Vide protocoll. speciale § 4.

[6.] Sidst beslötz, at M. Bergius recommenderas till Hans Högh Grefl. Nådhe Acad. Cancellarium, at han finge Masko sochn till annexam; beslötz enhälleligen, at brefwet går af nu med posten.

Den 5 Julij. In Cons. maj. præsentas Dn. Procancell., Magn. Rector, D. Enevaldus, D. Thauvonius, D. Bång, M. Bergius, M. Petræus, M. Flachsenius.

Vide special. protocoll. ut[i] D. Bångens sak och M. Milt.

Dito efter middagen. Præsentas Dn. Procancellarius, Rector, D. Enevaldus, D. Thauvonius, D. Bång, M. Bergius, M. Miltopæus, M. Petræus, M. Flachsenius.

Iterum vide special. protocoll.

Den 1 Aug. [In] Consist. majori præsentas Rector, D. Olaus, M. Bergius, Dn. Qvæstor, M. Miltopæus, M. Petræus, M. Flachsenius.

1. Före kom en bonde ifron Lappo sochn och Kaukola by och begårte tu åhrs ödhes frijheet på Lucases gård i Caukola by. Res.: Han skaffar sig beskedh och pass derifron

han förr hafwer varit, item cautionister, sedhan får han Senatus vidare resolution.

2. Erich Matson i Caukola kom och begärte några åhrs frijheet på Eskola hemman i samma by, frantedde een sticka, der på nogre boomärken woro skurne, hans cautionister: pastor i Lappo Dn. Joh. Gregorij för två, Sigfred Peerson i Kiwikylä, Hinrich Larsson i Kullanperä, Erich Mårtenson i Kaukola, Anders Jönson i Kuliu. Res.: Han får tillsejlsse på 3 åhrs frijheet med den condition, at så framt det icke synes, at han nu begynner at byggia, drages frijheeten tillbaka och han må achta sig. Räknandes ifron midsommaren 1666, och cautionister skall han skaffa sig skrifteligen.

3. Matz Hendrichson i Hinnerjoki begärar Pietilä hemman i Kaukola by at optaga af ödhe under 8 åhrs frijheet; han frantedde sina cautionister. Res.: Bewiliades 6 åhrs frijheet.

4. När M. Petræus uplas ransakningz acta, föllo efterföljande resolutioner:

1) Resolverades, at fougden skal tillskrifwas, at han håller skarp hus syn med Acad. bönder, at dhe icke dolo malo låta förfalna husen, såsom och sedan begära afkortning.

2) Förbiudes och, at bönderne inte låta fremmande bönder bruka sina ägor, ty således komma ägorne undan des bolstad och Acad. hemman.

3) Begäres Her Gen. Gouverneurs assistence, at det motte publice förbiudhas, at ingen må haa låf at handla till sig Academiæ hemmans ägor, som förnimmes skedt wara.

4) Om böndernes begäran, at dhe skulle få inventarium af Acad. boskap, effter der är ringa boskap och den samma selies här för ringa, bönderna wela gee i koolega 1 $\frac{1}{2}$ smör. Res.: Will nogon af sin deel låta blifwa, det rådha dhe. Rector sadhe: iag will äfwentyra min deel.

5. Berättade Petræus Kyro sochnes, Mouhujärfwi, Karku och Ikalis samptl., at härads höfdingen har dömdt them till at betala brandstodh till Kulju herregård, och mente, at till herregårdarna skulle intet betalas nogon brandskatt.

6. Wesilax bönderna beswärade sig, at deras kyrkerde twingar alt förmykit till bygning på prestegården.

7. Nogra bönder i Wesilax hafua besuärat sig der öfwer, at Her Öfwersten Kurken will byggia en krog på deras allmening, der igenom de lidha stor skadha; the hafua sagt, at Rector Acad. har gifuit Kurken tillstånd och bref der till. Men Senatus wiste intet der af. Res.: Det skal förekommas.

Den 11 Aug. Præsentes Dn. Procancellarius, Rector, D. Enevaldus, D. Thauvonius, D. Bång, D. Olaus, M. Bergius, M. Justander, M. Petræus, M. Miltopæus och M. Flachsenius.

1. Då parterne togo affträde. Sedhan tog Rector fram en skrift, den D. Bången hade i afftons sendt till honom. Dn. Procancellarius sadhe: låt dhem bådha höra på; dhe kommo in, och lästes för dhem; dher uti woro twenne postulater. M. Miltopæus förklarade sig der på, till det 1.: kan nogon bewijsa mig, at iag har sagt eller skrifwit det, at iag hafwer confunderat honom, det hafwer iag aldrig sagt; till 2.: jag har altidh warit benägen till förlikning, men första gongen fick iag intet bodh förr än klockan tw, och kl. trij kom iag tillstädes; 3.: jag är ännu benägen till förlikning. Sedhan ladhe M. Miltopæus in en skrift, den oplästes; der uti förklarade han sig, at han efter Hans Högh Grefl. Nådhes befallning will wara förlijkelig, allenast D. Bången revocerar dhe injurier han honom påbördat hafwer. D. Bång sadhe: det gör iag aldrig. Der efter togo parterne affträde.

Dn. Procancellarius talte om Miltopæi motsträfwigheet, at han i torsdagz blef befalt å nyjo och han och låfwade gee fram den intimation han durante processu har opslagit, men sejer nu [i] sin skrift, at han intet får igen den intimation i sitt biblioteek. Dn. Procancellarius talte och om, huru han i torsdagz gick bort, och när Senatus sende till honom, war han inte hemma eller kan skee lät intet finna sig. Sedhan beslötz, at Miltopæus skulle ännu förmanas at gee fram. R. Magnificus sadhe: han wijste mig i sidstans den intimation, fragmentum der af war wärre än sielfua intimation.

Miltopœus kallades in och förmantes at ge fram den intimation; han swor på at han intet har fådt fram henne eller igen: men kan iag få igen, så skal iag gerna gee fram. Sedhan tog han affträde.

Senatus discurrerade der om. D. Enevaldus laas up sin declaratoriam, som han hade författat öfwer de twistige propositiones. D. Abraham sadhe: iag har min mening för mig behållen om dhe propositionibus. Sedhan befän Senatus rådheligit, att the ännu skulle förmanas till förlijkning såledhes, at the på båda sijdhor ophäfwä alla personalia convitia, och det som publicum är, committeras Senatui. D. Bång sadhe: iag will det göra, iag will condonera alla convicia personalia, them han mig har påbördat, men at ingen mig framdeles f[år] förwijta; det som theologicum är, hemställer iag censoribus. Miltopœus sadhe: iag will condonera edher dhe förwijtelser, som I haar lagt mig till, allenast det præcaveras af Senatu, at ingen framdeles förwiter mig dem. Senatus swarade enhälleligen, at ingen skal hafua macht at förwita them nogondera nu eller framdeles, hwarken in- eller uthom Academiske Societet, wed straff tillgörandes. Parterne rakte hwar annan hand.

2. Beslötz, at Qvæstor allena icke disponerar om penningarne, uthan tillijka med inspectoribus, och at han lefwererar med det första en riktig räkning, hwad hwar och en har fådt och hwad hwar och en resterar.

3. Ambiernus Boderus badz före, at han inte comparetade, när han blef citerad. Senatus förleet honom.

4. Benedictus Halinus beswäradhe sig öfwer Ambernum Boderum, at han intet kunde fåå sin skeedh igen. Ambernus fick honom skedhen igen. Han beswäradhe sig widhare, at Ambiernus har kallat honom bälghund. Befaltes taga fram sine witnen.

Den 4 Sept. Præsentes Dn. Procancellarius, Rector Magn., D. Enevaldus, D. Abraham, D. Bång, M. Bergius, Dn. Qvæstor, M. Miltopœus, M. Petræus, M. Flachsenius.

[2.]*) Talte Dn. Procancellarius om bokföraren och fre-

*) Ett tomrum i originalet antyder, att § 1 i protokollet för den 4 sept. 1666 är utelämnadt.

gade af professoribus, om dhe will förskrifwa dhe böcker, som dhe ährna läsa, at auditores må hafua boken, som läses. Professores låfwade sättia up.

3. Taltes om den krogen, som öfwersten Her Gabriel Kurk will byggia på en samfält skog, der uti flere af Acad. bönder och hafua deel. Lästes up af ransakningz actis der öfwer böndernes beswär, som sig och ännu beswära och befructa, at icke allenast skogen, uthan och deras ängiar där när blifwa förderfwad. Frågades af priore Rectore, om öfwersten har fådt nogot skriffteligit tillstånd af Acad. D. Abram swarade: intet har han fåt i mitt rectorat. En bonde ifron Salosphia kom in och berättade om den krogen, beklagandes sig der öfwer, at hans eng och andra ägor der igenom blifwa ruinerade. Senatus discurrerade der om. Och beslötz, at Senatus skrifwer till referendarium Jonas Anberg och begärer en copiam af Hans Excellens H:r General Gouverneurens bref, som Kurken skulle hafua fådt. Notificeres och öfwersten Kurken böndernes beswär.

4. Rector proponerade om sahl. D. Alani enkia om smör, som hon begär, etc. Res.: D. Bång får ju detta åhrs löön i alla partzedler.

5. Beslötz, at Gertrud Jörens dotter ifron Karku sochn flytter på Niemis hemman ihop med sin dotter och måg och förer der på afwel och boskap, derföre gifwes henne till 1666 åhrs hela ränta, på det hemmanet kunde komma i behåld.

6. Begärte Alaskylä rättaren niuta det brefwet, som M. Axelius har honom gifwit på frijheet för tionde. Res.: Han niuter frijhet och tillgift på tionden för dhe 3 åhren, men nu skall han betala alt framgent.

7. Jacob Person, Acad. befalningzman, begärte och tillgift på tienden för det ödshemmanet han besitter, och sadhe, at bokhållaren har fört tiende på honom, förr än han engong begynte träda dhär.

Den 10 Sept. Hos Rectorem præsentos Rector, M. Bergius, Dn. Qvæstor, M. Miltopæus, M. Petræus.

Då företogz M. Petræi ransakningz acta, dem han igenomlass, och folgde desse resolutiones, som fölia:

Kyro sochn.

Den 1 och 2 p., innehållande 3 bönders besvär emot Jacob Person om nogre peng:rs opbärande effter förre valor etc. Resol.: At böndren skall gott göras effter gjorde Mynteordningen och honom, som the kuna af fougden åter wara lefwererade, böra och effter nyja valor tillreknas.

6 p. Om Undila Erich Olufsons begäran at bekomma Acad. syn emot Järfwis boarne, som hafwa swediat på hans särskylte skog. Resol.: At fougden Jacob Person skal först granneligen ransaka effter råår och der om taga wiss kundskap och sedhan der om Senatui Acad. adverterar till vidare betänckiande.

10 p. At Dn. Qvästor skal förfrega i Håfrätten, om brandskatten skall betalas utom sochn för sätterij.

11 p. Dn. Qvästor communicerar medh Håfrätten Acad. böndrens begäran om tingztiman.

13 p. Resol.: At så wäl the rjka som fattige skola per vices wara förplichtade at köra in Acad. boskapen.

15. Resol.: At Simon Olufson i Urdiais bekommer 2 åhrs frijheet, ifron midsommaren 1666 begynnandes.

Den 3, 4, 5, 7, 8, 9, 12 p. approberades, och bestå wid ransakning gjorde resolutioner.

Ikalis.

1 p. Jenimefwi [Jemierfwi] Hendrich Erichson effter Senatus res. betalar 1665 åhr resten, men med böternes betalning och exeqution differeras till en annan tidh.

4. Res.: At mågen Matz Sigfredson besitter hemmanet. Den 2, 3, 5 och 6 p. approberades och bestå.

Wesilax.

2 p. Res. såsom den 10 p. af Kyro sochn, at Dn. Qvästor consulerar Hofrätten.

3 p. Om prestegårdz bygning. Res.: Remitteras till rewerendiss. Dn. Episcopi visitation, då befalningzmannen Jacob Person skal och wara tillstädhes och detta utföra.

6 p. Res.: At Jacob Person med nogre fremmande män besichter och iämkar emellan Sarkila Per och Mickel.

10. Res.: At Jacob Person med alfwar skal tillhålla the Uncila boar at igen lösa sina engiar, som äre pantsatte till öfwersten Pistolhielmen.

11. Markus Thomason i Sakois bewiliades 6 åhrs frijheet på Niels Huggares hemman ifron midsommaren 1666 uppå dhe cautionister, som i ransakningen nempnes.

14. Ojais Simons frijheet extenderas på 1666 med den condition, at cautionister betala sedhan för honom.

Den 1, 4, 5, 7, 8, 9 bestå wid giorde res. 12 och 13 äre förr resolverade.

Mouhijärfwi och Karku.

2 p. Blir wid 10 p. resolution af Kyro sochn.

3 p. Om rättarens hemmanetz frijhet resolveras in pleno Senatu, nembl. Aluskylä Mickelz.

Till 4 p. lender och detta, at Senat. låfwade Pitkänkari Jöns Sigfredsson effter hans begäran at optaga Knut Nikulas hemman i Karku sochn om 3 öre skat och $\frac{1}{2}$ mantal med den condition, at han skaffar en god bonde på det hemmanet han ifron träda will.

5 p. Res.: Der Kostiala Claes icke fullkombligen betalar 1666 åhrs ränta och ägorne igen skaffar, så skall han ifron hemmanet, och skal hotas, at hans son skal utskrifwas för knecht.

7 p. approb. Och M. Bergius går på synen, som engong har begynt.

8 p. Res.: Om tiendz förhögnig på Raupio Jacob för 3 åhr å 6 c., facit 18 c., skal Dn. Qvæstor förnimma hos bokhållaren dess fundament.

1 p. approb. Den 6 p. res. som 5:te.

Lappo s.

1 p. approb.; 2 p. för resol. den 1 Aug. i Consist.; item 3 och 4 p.; 5 p. approb.

6. Resol.: At Kaukola Hendrich och Erich Matson skula få tillkommande åhr Academiæ syyn emot sine wedeparter Anders i Culu och Matz i Skinnala.

7 p. Waimala Matz käromåhl emot sin wedeparter. Resol.: At Senatus Acad. låter föra ut i tinget.

NB. Hendrich Ehrichson ifron Pohiakylä och Wesilax sochn begärte optaga ett ödheshemman i Junnila by i samma sochn, der Märten Ehrichson för åbot, och hafwer præsentrat Jacob Person desse cautionister och bomerken, hwilkas namn han och med sin skrift insinuerade och opnoteras, som äro: Thomas Olofson i Sarkila (bom.), Simon Ehrichson i Walkis (bom), Thomas Matson i Sakois (bom.), Jacob Jacobson i Salospohia (bom.), Hendrih Matson i Poihela (bom.) och Lars Bertilson i Narfua (bom.). Res.: Honom låfwades hemmanet och 6 åhrs frijheet.

Blef och decreterat, at bådhe i Manpå och Masko sochn betala hwar sin $\frac{1}{2}$ åhm höö, Arwala boar hwar sin heel åhm, item Hermelä 1 åhm höö.

Dessa förmedlas och få tillgift:	d.r	ör.	p.
Alakerä Markus förmedl.	3	21	13 $\frac{1}{5}$
Rijtonpå Staffan förmedl.	7	9	4 $\frac{1}{5}$
Manpå Thomas förmedl.	4	22	11
Wichkarla Matz förmedl.	8	—	—

Den 10 Oct. förmedladhes Hwilula.

Henrich i Lundo s. . . . . 6 — —

Den 13 Septemb. [In] Consistorio maj. præsentis Rector, D. Petrus Bång, D. Olaus, M. Achrelius, M. Bergius, M. Axelius, M. Miltopæus, M. Petræus, M. Flachsenius.

1. Lästes Joh. Henrici supplication. Rector begärte Senatus betänkiande:

M. Petræus: Jag har intet annat betänckiande där om, än senast blef sagt, och han nu deprecerar, må han restitueras.

M. Miltopæus och M. Axelius: Det samma.

M. Bergius: Det samma, och at han intet må heller plichta mer än en annan.

M. Achrelius: Det samma. Men när iag lass medicos, så svadera dhe och det samma. Duxit exempl. a Galeno.

D. Olaus: Det är min mening, at emedhan har nogh bött derföre, är worden removerad och suspenderad ifron sin tjenst, dess föruthan behöfwes han här, må han restitueras nu strax.

D. Bång: Efter han är nödig och har nu deprecerat och des föruthan ger fidem poenitentiae, må han wäl restitueras.

Rector frågadhe, om han icke må kallas in strax. Senatus sadhe ia. M. Flachsenius sadhe, han kan komma här näst.

2. Taltes om ransakningz actis. M. Petræus sadhe, at Töfsala bönderna hafwa begärt, man skulle reesa dijt på ransakningen, efter dhe mena, at dhe göra nu mehr ut, än dhe ähre wahne, dess föruthan beklaga sig, at dhe skola utgöra sin ränta i Stockholm på en post. Beslötz, at M. Petræus reser dijt, efter han och annorstädes har ransakat.

3. Beslötz, at professores intimera om söndagen nästkommande till lectiones.

4. Proponerade Rector, at Henrich Schacht har beswärat sig öfwer professorem M. Petræum och will haa penningar efter Borgmestare-Rådz doom och Håfrättens resolution. M. Petræus låfwade sökia Håfrätten om domens och resolutions rätta förstond och declaratoria.

5. Simon Skragge beswårade sig öfwer en stud. Lyncium för geld. Studiosus war sink: laga förfall.

6. Beslötz, at assessores minoris Consistorij i detta rectorat blifwa D. P. Bång, M. Bergius, M. Miltopæus.

A:o 1666 den 13 Septembr. höltz Consistorium minus in ædib. Rectoris Magnifici pl. rev. Dn. M. Kexleri, præsentib. assess. Dn. Doct. Petro Bong, Dn. M. Petro Bergio & M. Miltopæo.

Då framkom Sveno Caliander och angaf Johan Hachss om en inwijssning af M:ro Justandro, gifwen til Johan Hachz, att han skal bettala på Justandri wegnar backugnssp:r af hans 1663 åhrss salario åth Bengt Person för 1664, och derhooss framtedde Caliander prof. M. Justandri egen hand och assignation, under hwilken assignation Johan Hakes sielff hahr noterat, att han hahr bettalt baakugnsspeng:r för år 1663.

Och mente altså Johan Hakess, att den samma zedlen skulle der medh wara bettalt. Elliest sadhe han, att han hahr bettalt til Thomas Mårtenson.

Sveno exciperade der emot, att Thomas Mårtenson bahr inthet op 1664 åhrss baakugnsspeng:r, uthan medh 1663 åhrss.

Blef disputerat, att Johan Hakess han skal förskaffa sigh bewijss antingen af skrifwaren Thomas Mårtenson på 1664 åhrss baakugnsspeng:r eller och opletha hooss prof. Ju-standrum hanss zedel och dess quittance.

2. Framkom Henrich Schacht och begärade, att M:r Andreas Petræus skulle hollas til att fulgöra den domen, som dem emellan är fallen på Rådhistugan angående den gården, som Schachten hahr kiöpt af s. professoris s. fadher.

M:r Petræus swarade, att han först hahr beskickat wedh arfzskipte effter sin s. fadher Schachten, om han wille blifwa wedh gården och bettala det han hahr lofwat, men inthet effterkommit, för än en dom är fallen dem emellan.

Mehra sadhe M:r Petræus, att Schachten hahr förderfwat hans huss, sedhan som dem emellan war dömbdt. Lijkwäl så wil han opdraga honom den tompten, som honom för så många penning:r war wärderadh ath haa.

Schachten exciperade, att M:r Petræi införde discurser gå emot domens lydelse. Elliest mente Schachten, att han hahr til att fordra 250 d:r k. m:t.

Mehra bekende profess. M. Petræus, att bärghmestaren Pehr Jesenhaus hahr låtit sequestrera hooss honom af dhe penning:r 100 d:r peng:r.

Schachten swarade, att bärghmestaren Jesenhaus hahr inthet bestella medh dhe peng:r, alldenstund han förmehnar sigh inthet wara skyldig så många peng:r til honom.

Professoren M:r Petræus skal intee Bärghmestare och Rådz arrest på Schachten tildömde peng:r.

Den 2 Octob. In Cons. minori præsentés Rector, D. P. Bång, M. Bergius, Dn. Qvæstor.

1. Framkom en Acad. bonde Matz ifron Waimala och Lappo sochn, begärande frijheet på sitt hemman, såsom och beswärande: 1. huru wälb. Adolph Jordans bonde, nembl. en-kians son i Taipela Henrich Matson, hafwer rycht op the

effter en hållen laga syn nederslagne störrar, item opränt hans skog och een höö ladha af 12 sommarlass; och 2. öfwer en Sundholms bonde Niels Anderson i Kökö, som häfdar hans ängiar och åkrar, har 5 tegar i åkren borto af 6 stenger. Samme Waimala Matz hafwer här till betalt, som Dn. Qvästor refererade, ödes spannemåhl för sitt hemman.

Resol.: At det skal skrifwas till häradzhöfdingen ass. Nicolaum Lietzen här om, at han stemmer desse 2 st. bönder till näste sommaring, effter det är för seent till hösttinget. Sedhan och synen är hållen öfwer Waimala bondens jord, skal om frijheetz åhrene determineras.

2. Sammaledz blef och resolverat, at det skulle begäras af häradzhöfdingen Lilieholmen en citation på Jöns i Lie-lax till näste sommaring, som häfdar undan Academiæ hemman i samme by god deel af åkren.

3. Clemet Jacobson inkom och på Ehrich Clasons wägnar i Karku sochn och Kutola by anhölt, att han finge blifwa på Knut Nikulas hemman. Detta hemmanet befans förr läfwat Pitkänkari Jöns sub illa conditione, der han kan skaffa en god bonde på sitt förra hemman, der ifron han will afträda. Resol.: At Dn. Qvästor skrifwer till fougden Jacob Person, at han hörer effter, om Jöns Sigfredson har skaffat nogon god bonde i sitt ställe. Hwar och icke han det redha giordt, så skall Erich Classon fåå Knut Nikulas hemman, allenast han skaffar goda cautionister.

4. Julinus och Stadius emot Herfwen för stemningz försittande böta hwar sin 3 *mp.* s. m:t.

5. Angaf Thomas Herfwie Ambiernum Boderum, som icke hafwer betalt honom effter domens innehåld. Ambiernus badh, at Senatus wille tillhålla Herfwien at dilationera med sig och först göra sig betalt af hans stipendio 1666, 2. arresterade the 25 d:r k. m:t, som hos s. probstens i Masko erfvinger innestå. Sedhan här om taltes, inkallades Herfwien alena och förhöltz honom, at han blifwer wed hans stipend., som en gong är arresterat. Herfwen swarade: ehuru det går långsampt, lijkwäl blir iag där wed.

Resol.: At Herfwen skal göra sig betalt af Ambierni Boderi 1666 åhrs stip., det Dn. Qvæstor honom tillställer, och tager arrest på dhe 25 d:r k., som innestå hos s. prostens i Masko erfwingar. Och dee öfrige förmantes Ambiernus med första contentera, och at han igen skaffar dee 2 st. sölskedhar, som Herfwen honom lånt hafwer.

NB. Rector befalte, at wachtmestaren Carl med sine karlar i aftten har in i proben Julinum och Stadium, och för än dhe släps ut igen, skola the få sin betalning.

6. Insinuerade studenten Petrus Bergius sitt swar och nejord till skälsord, för hwilke Ambiernus honom skriftteligen angifwit hafwer. Senatus förmante dem till förlikning. Ambiernus fick inlagan at swara der uppå.

7. På Simon Skrägges beswär om nogon geld mot Lyncium och betalningen för en häst, den Lyncius köpte af hans dreng Lars, resol.: At M. Milt. och Secretarius the liqvidera dhem emellan och öfwersee räkningarne. Och förnöjer icke Lyncius drengen Larss för hästen, så skall domen falla i saken.

8. Beswärade sig Schachten öfwer M. Petræum. M. Petræus let sig excusera genom Amb. Boderum. Rector sadhe: här fehlas intet annat än execution, och den skall skee innan nogra dagar. D. P. Bång och Secretarius befaltes repræsentera honom det.

Beswärade och Skachten, huru cursores begära sin betalning. Res.: Det skall så mykit exeqveras öfwer, at dhe blifwa betalte.

Den 10 Octob. In C. maj. præsentés Dn. Procancellarius, D. Rector, D. Enevaldus, D. Peer Bång, D. Olaus, M. Achrelius, M. Bergius, Dn. Qvæstor, M. Axelius, M. Justander, M. Petræus, M. Flachsenius.

1. Beslötz och imponerades, at M. Bergius skrifwer öfwer till Julini fadher och förmåler om hans wäsende här wed Acad. och tillstånd. Item om och D. Thauvonius wille det göra, wore wäl. M. Bergius sadhe sig det allaredha hafwa giordt.

2. Oplästes häradzhöfdingens Lilieholms doom de a:o 1665, 6, 7 och 9 Octob. om nogre råå och röör emellan Jacob Hendrichson och Mahnala boar, 2. der emot vice lagmans wälb. Claudii Jägerhorns dom, emot hwilken dhe Mahnala boar hafwa appellerat. Här till blef sagt, at Dn. Qvæstor han har bekymber om denne saken och informerar wäl procureturen, som skal för den Kongl. Rätt saken utföra.

3. Oplästes et tilståndz bref, af sahl. Thuronio underskrifwit, på tw hemman, som Jacob Person till en behagelig tidh skull niuta frie etc. Här på resol.: At Jacob Person för dhe åhren, som han hade ödes frijheten, ninter och frijhet på tionde, nembl. för 1663, 1664 och 1665.

4. Urgerade Rector, at icke D. Thauvonius effter Constitut. innehåld har giordt redha för bötorne af sitt rectorat. D. Thauvonius war då absens. Secretarius sade sig wara befalt af honom at extrahera af protocollo lengden på böterne, den och är skrifwen. Res.: At Secretarius påminner detta D. Thauvonio.

5. Insinuerade Secretarius copiam af Hans Exell. General Gouverneurens tillståndz bref af den 2 April 1666, meddelt öfwersten Her Gabriel Kurk om en krogz bebygggiande på Narfuamatka skog, doch så at intressenterne med jembn godt wedherlag förnöjes etc. Samma copien oplästes. Och tykte Senatus, at när Acad. bönder såledz blifua förnögde, så kune dhe intet hafua at beswära.

6. Begärte Rector weta, huad M. Laurbeckius skal läsa, effter han är extraordinarius professor och har der på Grefwens breef. Senatus sade: när han insinuerar Cancellarij bref och såledz Senatui gör sin wederbörlig wyrdnat, skal sedhan fölia swar oppå.

7. Talte Rector om cursorers afbetalning af dem, som hålla till på bygden.

8. Om sin tima talte M. Petræus, om den kunde om bytas. Der till blef intet giordt sluteligen, uthan blir wed det förre.

9. Oplästes Cancellarij bref till reverendiss. Dn. Episcopus om Doct. Bångens och M. Miltoppei action: 1) at D.

Bången håller sig ifron terminis philos.; och 2) huru Miltopæus skulle fehlat convocando studiosos; 3) at publice görs en declaration in Academia af Decano Facult. theol. eller Professore primario; 4) at studenterne attestantes skola skarfft tilltalas, vid lit. Dn. Procancellarius sadhe, det är ful intet sant, at M. Milt. har per intimationem convocerat studiosos. D. Enevaldus fregade, huru och när den declaration skee skall. Procancellarius tykte, in pleno auditorio, och då omtalas om modo declarationis, när D. Thauvonius och är tillstådes, skal och blifua intimerat till samme declaration; men dhe attestantes convoceras här näst. D. Enevald. sadhe sig icke kuna göra nogon annan declaration, än han förut sin censura giordt hafwer.

10. Taltes om Typographia och om stylen, och låfua dhe Dn. Procancellarius der om här näst tala mehr.

11. Förmante Dn. Procancellarius, at professores skulle intet tillåta nogon disputation at tryckias, som intet blir sedhan disputerat, och duble dedicationer. Isynnerhet talte om en, som heter Joh. Widikinni Scutterus, som har reest till Swerige och intet här disputerat sin disputation, och huru monga errata typographica äro i samma disputation och i M. Justandri verser.

12. Dn. Procancellarius talte sig hafwa förskrifwit nogot paper hijt, begärte Acad. privilegium om tullen och låfwade så heller unna Academien tullen än eliest androm. Senatus samtyckte der till.

13. Talte Dn. Procancellarius om den Liflandz Kyrke Ordiantiens förfärdigande, som af Reg. Majj:te är honom impone rat, och at han der till skulle bruka M. Lindeman. Præsenterade och Cancellarij bref om M. Lindeman, at han skulle med Senatus samtycke tanq. extraordinarius få här öfwa sig med ungdomen, helst han intet derföre begärar. Talte och D. Procancell., at samme M. Lindman affecterar här gradum in theol. och professionem i Dorpt. Senatus hade intet här emot.

14. Den 11 huius skall inscriptio lectionum skee.

15. Talte Dn. Procancellarius om at nembl. sig önska hela Collegium wille cooperera detta, at de som här näst tenkia blifwa prester, at the blifwa instruerade in artibus instrum., geographia, computo och arithmeticiis, physica och historia universali och isynnerheet ecclesiastica; 2. at och examen skal hållas för jull, effter Cancellarius will det intet låta ophäfwas. Sidst talte och Dn. Procancell. om adjunctorum läsande och isynnerheet om Secretario Joh. Flachsenio, at han tager colleg. epistolicum, medan det wäl behöwes för en god dell. Secretarius låfwade det efterkomma.

Den 17 Oct. Consist. maj. præsentas D. Rector, D. Enevald., D. Thauvonius, D. Bång, M. Achrelius, M. Bergius, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus, M. Petræus, M. Flachsenius.

1. Oplästes Konglig Håfrätens bref, hwilket innehölt, Rätten funnit nödwändigt en förklaring och berättelse infordra, hwi Senatus Acad. Constit. lijkformigt icke hafwer emottagit appellations peng:r af fulmehtigen Olao Carlstadio i Palmbergens sak angående nogre st. cartes blancs etc. Discurrerades sedhan här om, om man skulle genom nogra munteligen swara eller och skrifteligen, och woro alle sidlychtone der med öfwerens, at der på skulle skrift- och korteligen swaras, nembl. at saken är effter Senatus besta förstånd och denne Academien gifne Constitutiones lijkmatigt med doom afhulpit och icke erkent för nogen appellable sak. Vid. lit.

2. Opsteg M. Justander, och effter D. D. Thauvonius är Superintendens i Narfwen, begärte han så af Senatu Acad. en recommendation till Kongl. M:t at få blifua pastor anten i Nyskantz eller och Duderhåf, som nu vacerande äre, som och at Superintendens icke wara honom emot. Resol.: Honom låfwades recommendation med näste post, då brefwet och afgick, icke till Kongl. M:t, uthan Cancell. Acad. En tid der effter afgick brefwet till Kongl. M:t.

3. Papi Markus son Mickel Anderson angaf, det Erics Gabrielis hustru har tagit af honom på betalning half tunna miöl à 6 d:r, medan Ericus war borta på bygden, den han nu fordrade igen. Ericus swarade sig hafwa informerats hans son

i halft annat år efter Mickels hustrors begäran, och ehuru wäl them emellan ingen accord war, tyckte Ericus sig wäl hafwa förtient 10 d:r k. om året. Mickel sadhe stadgan warit 5 d:r, det Ericus nekade. Res.: M. Justander och M. Petræus skola hemma sökia at förena dhem.

4. Fregades efter Joh. Palmbergen. Han war intet tillstädhes, och Joh. cursor wiste intet, om han war citerat.

5. Befalte Rector, at Johannes Finsenius skal hafuas i proben, efter intet i 2 reesor hafwer comparerat.

6. Beslötz, at Ambiernus Boderus skal hårdt tilltalas för dhe 2 sölfskedhar han hafwer ifron Härfwen, och peng:r han är än skyldig.

7. Agerade Skraggen emot Lyncium om kost och des betalning för 6 wekar å 5 d:r. M. Miltopæus refererade om denne saken, dog kunde intet afhielpes, efter acta wore hemma hos Secretarium. Blir ty till här näst.

8. M. Flachsenius talte om, at rät fåå af stipendiarijs hafwa warit tillstädes in inscriptione. Rector sadhe, the skola tilltalas här näst.

9. M. Petræus refererade, huru Gustavus Collinus för 4 år sedhan har anhållit om stipendio, och tyckte så wäl han som nogre andra honom wäl meriterat, efter han är en wacker person. Res.: Remitteres till revis. stipendiariorum, till hwilken och skulle näste söndagen blifwa intimerat.

Den 28 Octob. Præs. Rector, D. Enevaldus, D. Thauvonius, D. Bång, D. Olaus, M. Achrelius, M. Bergius, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus, M. Petræus, M. Flachsenius.

1. Inkom Kongl. Håfrätz secretarius D. Johan Gartz och notarius Jacobus Walstenius, helsade oppå Kongl. Rätz wägna Senatam Acad. wän- och wälwilligen och begärte en förklaring, huru det kommer till, at den puncten uti cap. 7 de appellatione in civilibus ad Regium Judicium efter salig Kong Carls 1655 allernådigeste förunte Privilegier och Constitutiones icke blifwer hos Senatam Acad. tagen i acht, såsom är skedt i saken emellan wälb. Her Christer Horn och Johanne Palmberg. Dem swarades, at denne Academien äre af

Cancellario Acad. andra Constitutiones förunte, dhem the efterlefwe, och las Secretarius Acad. efter befalning up fortalet af Constit., såsom puncten de appellatione in civilibus ad Cancellarium etc. The begärte transsumpt af denne p., det och dem låfwades. Secretarius Joh. Flachs. sadhe, at de Constitutiones äre utskrefne och blefne för nogre åhr sedhan den Kongl. Rätten och secretario Gartzio af M. Jacobo Flachsenio lefwererade, der till D. Gartzius aldeles sadhe nej.

2. Insinuerade M. Laurbeckius Hans Hög Grefl. Nådhes Acad. Cancellarij bref, innehållande, at M. Laurbeckius blifwer jembte Bibliothecariatet mathes. professor extraordinarius och åtniuter derföre föruthan Bibliothecarij lön en adjuncturam och des löön, hafwandes och benkerum med prof. philosophiæ i kyrkian och säte i Consistorio. Rector önskade honom lycka till hans professionem och sadhe, at han får näste onsdagen afleggia juramentum assessoris och får widhare swar, då och Dn. Procancellarius är tillstädhes.

Den 7 Nov. Præsentes Dn. Procancellarius, D. Rector, D. Enevaldus, D. Thauvonius, D. Petrus Bång, D. Olaus, M. Achrelius, M. Bergius, Dn. Qvæstor, M. Axelius, M. Miltpœus, M. Peträus, M. Flachsenius.

1. Lästes andra gongon Hans Högh Grefl. Nådes bref om M. Petri Laurbeckij extraordinaria professione mathes. och adjuncturæ lön derföre etc. Sedhan oplästes af förledne åhrs protocollo, det Senatus enhälligen decreterat den ena adjuncturam Johanni Flachsenio iembte Secretariatet och M. Johanni Alano den andra. Sedhan discurrerades, om nu M. Alanus skall mista emot decretum eller och Laurbeckius, som emot Senatus beslut har der om solliciterat, eller skulle något annat medel optänkias till enderes löön. Dn. Procancellarius sadhe, at Secretarius, för hwilken förringa på staten är opford och har mykit till at göra, kan full intet mista, det sadhe och D. Thauvonius och dhe andre. Om benkerum för M. Laurbeckio sadhes, at philos. professores hafwa eliest en trång och ilak benck, der till och Dn. Procancellarius bejakade. Sedhan taltes om adiunctorum benck, och tykte Dn. Procancellarius såsom och Senatus, at the skulle få en wiss bänck och

i synnerhet at Episcopi bänk skulle göras längre och sedhan stå ner i endan.

Resol.: Effter Senatus Acad. förr decreterat, at M. Joh. Flachsenius iembte secretariatet behåller ena adjuncturam och M. Joh. Alanus den andra, ty kan det icke förändras; dog skal M. Laurbeckius till fölie Hans Hög Grefl. Excell:ties bref bekomma så mykit som adiuncti löön, och M. Joh. Alanus igen får af pecunia diligentiorum och stipendio in suprema classe sin löön. Dåg skal detta först Cancellario representeras. Denne resol. förhöltz M. Laurbechio. Han sadhe, at M. Alanus skulle ha skaffat sig bref på adjuncturam, då han war till Stockholm, och refererade sig på Cancellarij bref. Swarades, at det blir wed resolution. Sedhan afadhe han juramentum assessoris in Senat. Acad. och tog sit säte hos M. Petræum.

2. Oplästes copia af Kongl. Maj:tz breff till Rijkz Skatmestaren, at the salig prosten i Masko donerade span:ll t:r till lifztidh skulle assigneras till Åbo Academien. Rector sadhe sig hafwa derföre skrifwit och betackat Cancellario Acad. Oplästes och Cammar Collegii bref in copia om dhe samme t:r till Hans Excellens General Gouverneuren, at dhe i år skulle Academien hemfalla. Begge thesse bref tog Dn. Qvästor afcopieras.

3. Talte Rector om dhe studiosis, som woro nu citerade för sine attester, och mente, at D. Bång och M. Milt. skulle taga afträde. D. Bång sadhe: wij äre inte partes. Dn. Procancellarius tykte, at den declaration skulle först skee.

4. Inladhe Dn. Qvästor fyra punchter, den första om stadga span:ll, 2. om markgongen, 3. om dhe hemman, som äre Academiens betiente förunte, 4. om Åbo slotz hielpwedh, och begärte der på Senatus Acad. resolution. Och sedhan om desse discurrerades, blef således resolverat:

1) Om stadga span:ll, at den spanmählen, som Acad. böndren lefwerera öfwer uträkningen och jordboken, den skal räknas effter *III*. gongen;

2) At markgongen skall tagas då, som landzbokhållaren och Stadz Magistraten plägar låta taga;

3) At dhe hemmanen Academiens betiente förunte ähre, skola afkortas för hela staten;

4) At, effter hielpweden är intet upförd i jordboken, så kan man den ej heller låta opbära, uthan rettar sig effter jordb. specification.

5. Fordrade Rector af Exrectore catalogum på böter. D. Thauvonius swarade sig intet hafua fådt alla ut och at han har bet, at Dn. Qvæstor af hans lön betalar den delen Fisco tillfaller. Sadhes och, at der studiosi intet betala, skola the i proben.

6. Befaltes Secretarius låta Dn. Qvæstorem få copiam af afkortningen.

7. Taltes om den declaration, som skulle skeep om D. Bångens och M. Miltoppei discursur. D. Enevaldus sade, at Decanus D. Thauvonius wille det göra. D. Thauvonius sade sig intet wilia undandraga, då göra så som han kan swara.

8. Inkallades the studenter, som hafwa underskrifwit den attesten, der Gabriel Lagos har fremst underskrifwit. Flere af dhem woro ej tillstådes, the och inkomo, än desse fåm: Gabriel Lagos, Jonas Olai Eck, Michaël Castrenius, Henricus Richalenius, Isacus Barkerus. Them tillspordes, huru dhe hafwa understådt sig at attestera sådhant, som dhe fögo förstådho uppå. Gabriel Lagos swarade: effter professoris M. Miltoppei begäran gjorde wij det. När dem förhöltz attestens contenta, swarade Jonas Eck och Lagos, at deras attest lyder intet om disputatione, uthan om M. Milt. lectionibus: och dem wele wij bestå, at han aldrig har sökt till at deprædari oss, hwarken publice eller privatim. Dn. Procancellarius sade, huru en, som nyligen blef ordinerat, hade bekendt, det Lagos skulle hafwa lockat honom at skrifwa under attesten. Der till Lagos sadhe nej aldeles. D. Bången sadhe, at då han skulle nogot hafwa corrigerat Lagum, för det han concionerade på græska, skulle Lagos sagt: noch Bången skämde ut mig, men iag skall skämma ut honom igen. Der till Lagos och sade nej. Sedhan när the taga skulle affträde, beddhes Lagos före, om han med sitt tal nogot har förtörnat Senatam Acad. Sedhan inkalladhes the, som andra attesten hafua underskrifwit,

af dhem woro 3 st. borta. Alle the andre komo inn, nembl. 18 st., och då dhem tilfrågades, huru dhe hafua underståt sig gifwa censuram i denne saken etc., Gustavus Collinius och alle the andre i en mun swaradhe sig der utinnan icke fehlat hwarken mot Gudz eller samwetz lag, begärte och Collinius få höra contenta af Cancellarij breef. Dn. Procancellarius las för dhem den p., som studiosos angick. The swarade sig intet weta af intimation och sammankomster, men attesten gifwit effter sit yttersta förstånd om den intimation. Deras attest oplästes för dhem och lydde om discurser them emellan. Repræsenteradhes dhem och bådhe af Dn. Procancell. såsom och af D. Enevaldo nogra andre p. af deras attest, sådhant som war res religionis etc. Laurbeckius sadhe sig attesterat, at intentio M. Miltopœi war intet att deprædari juventutem sua oppositione, uthan han allenast contra theses opponeradhe. Figrelius sadhe: kan icke en stå up och bewijsa honom hafwa oss depræderat. Dn. Procancellarius sadhe, opposition war contra theses; och begge blefwe the wid sin mening, the sadhe, Miltopœus opponerade allenast. Då dem förhöltz af brefwet, det intet tiena så attestera, sadhe the, Christus han provocerade och ad suos discipulos eller auditores om sin lärdom. Laurbeckius sadhe: om vår attest är osann, så är Miltopœus en deceptor. The befaltes taga affträdhe.

9. Sedhan sadhe D. Enevald sig sielf wela declarera sin mening och den effter det iudicium, som öfwersendes. D. Thauvonius sadhe sig och wela så läsa, som han kan swara, och badh, at Facultas der om öfwerens komma wille, huru declaration skee skall, och sedhan skola studiosi tilltalas. D. Bång begärte, at dhe studiosi attestantes, som wela till honores, suspenderes så lenge. Senatus swarade, der om most vteras, och nu är tidhen förlidhen.

10. Rector befalte, at Secretarius skulle gåå till Landzhöfdingen på Senatus wägnar och anhålla, at Academiæ skomakaren finge igen genom Landzhöfdingens handreckning och adsistence sin lärpoike, som rymde ifron honom och nu håller till hos en bonde i Ispos.

Den 12 Nov. Præsentes in ædibus Rectoris D. Rector et Secretarius.

1. Anklagade Bengt Johanson wälb:gh Lilieholmen, för det han hade stöt honom i pannan en blånad af den orsaken, at han nogot corrigerade Liliehälmen, då han skulle hafwa opkastat. Der till sadhe Lilieholmen nej, och effter intet hade witne, blef det der wed.

På Mathiam Collanium klagade han för 15 *Mg*:s geld etc. Mathias sadhe sig ofta låfwat den betala. De ginge där med sin wäg.

2. Rector scholæ M. Math. Rothovius intedde een Johannis Lyncii obligation på 1 t:a span:ll, han tilläns tagit hade. Der till Lyncius ej heller sade nej, uthan protesterade der emot så munt- som skriftteligen, at Rector skulle hafua såldt åt honom Lampis sochne för 105 d:r k. och 3 goda räfskinn, den han lijkwäl intet rådde att försälia, hwarföre och sedhan Lyncius terminerade henne, blef spannemählen af Landzhöfdingen Her Ernenst Johan Creutz arresterade, dem Lyncius icke sedhan kunde få löös, ehuru wäll han dijt effter span:ll reste om winteren och legde sig fram och tillbaka 6 st. hästar, fick allenast 4 t:r, the intet wore arresterade, dhem doch Rector sadhe sig sedhan betalt och wara utpantat och ty dem igen krafde af Lyncio.

Resol.: Effter inkomne skäl uti saken emellan D. M. Rectorem scholæ Math. Rothovium och studiosum Joh. Lyncium befinnes skäligt, at be:te Lyncius betalar effter sin 1665, 7 April gifne oblig. till M. Math. Roth. 1 t:a span:ll och söker sedhan in Consist. ecclesiastico M. Rothovium, det han intet kunat hemmola sit köp och contract om Lampis sochn.

NB. Rector scholæ war der med tillfredz, at Lyncius låfwade betala span:ll t:n till näste Henrici tidh.

Den 14 Nov. Præsentes Dn. Procancellarius, Dn. Rector, D. Enevaldus, D. Bång, D. Olaus, M. Bergius, M. Axelius, M. Miltopæus, M. Petræus, M. Flachsenius.

1. Taalte Dn. Procancellarius, huru full Hans Hög [Grefl.] Excellens Cancellarij brief är endeles effterlefwat, men hwad widkommer dhe studenternes senaste insolentz, som här stampade och wore drukne etc., begärte, om icke till Dn. Cancellarium der om skulle öfwerskrifwas. Sendes i medler tidh effter D.

Thauvonium och M. Justandrum, förr än studenterne inkallades.

2. När Senatus begynte tala om dem, som hafwa supplicando solliciterat om depositura, och af Secretario blef påmint, at Liunbergen, Josephus Mathesius, Salomon Enberg hafwa der om supplicando ansökt, hwilkas supplicationer och äro här förhanden. D. Olaus sadhe, at och Ambiernus och Henricus Blank skulle stådt der effter. Sedhan discurrerades nogot här om, och recommenderade Dn. Procancellarius, D. Rector, D. Enevaldus b:te Liunbergen, såsom en tidh och warit vice depositor och wäl agerat sin person, hwar emot inge af andre professoribus nogot framhade. Beslötz för den skul, at Dn. candidatus Liunberg han blifwer depositor öfwer ett åhr ifron näste nyåhret 1667 till 1668 och niuter des accidentier.

3. Sedhan taltes om Amanuensi Secretarij, och beslötz, att Mallenius och Wijkman, som der om supplicerat hafwa, skrifwa nogot på svenska och wijsa sin styl.

4. Begärte D. Olaus blifwa nu frij för inspectione, effter som Dn. Rector har icke tillstådt senast, då boskapen inkom, honom hafwa den curam etc. Rector swarade, boskapen kom på gamla rästen, altså behöfdes det intet.

5. Sedhan begärte Rector vota, om det skulle öfverkrifwas om dhe studenters swar och insolentz.

Vot.:

M. Flachsenius: Mig tyckes intet obilligt, at det comuniceras.

M. Petræus: Det må wäl skrifwas, men anten relative eller och decerneras, huad straf dhe skola få, eller om det tienar at fråga, hwad med dhem skee skall.

Här föll tall om Cancellarij bref etc. Och begärte M. Miltopæus noteras, det Dn. Procancellarius sadhe, at ingen weet, hwem som såledz har skrifwit öfwer, at Miltopæus skulle per intimationem hafwa samman kallat studenterne, och tyckte Dn. Procancellarius, at det skulle fregas, huru sådhan relation är öfverkommen till Hans Hög Grefl. Nåde och af Secretario der införd.

M. Milt. vot.: The studiosi här haa excederat, tager iag dem intet i defension, men tycker, at med them skulle öfwersees och handtera dem som parentes och intet beswära D. Cancellarium.

M. Axel: Will wij heller blifwa wed brefwet; efter hufudsaken är componerat, så må det och blifua med studiosis.

M. Bergius: Cancellarius lär tyckia illa wara etc., och kan communiceras, huru här är passerat och efterkommit brefwet contenta, och allenast förmåla deras spotske swar.

D. Olaus: At några af dem skulle kallas hijt och dem sitt förseende förhållas, dog icke uthan correction.

D. Bång: Icke allenast för censuram, uthan och sidhwyrdningen här in Senatu tages 4 eller 5 st., och dem remonstreras deres feel; wela dhe intet gee sig, så ähre dhe i wår jurisdiction.

D. Enevald.: Insolence och excess haa de giordt; tages fram capita och dhem remonstreras etc., och sedhan admoneras.

D. Rector: Det samma.

Dn. Procancellarius: Huru det utspridt i hela staden, det dhe här brafwerat hafwa, men håller dog der wed, som nu är discurrerat; begärer och, at Collinius för Corycæi och Momi namn tages fram in Consist. minori.

Beslötz, at capita opkallas och dhem remonstreras deras feel och inspectores nationum dhem och sådhant först förhålla.

5[6]. D. Bång talte om det, som D. Thauvonius senast emot declaration begärte här protocolleras, at han wille gerna swara der till, begärte ty låf at swara och emot titlar protesteras. D. Olaus sadhe: sådhan oenigheet wore gott at afskaffas, dy så kan intet Gudz wälsignelse wara när.

6[7]. Sidst talte Dn. Procancell. om Rectoris räkning etc. 2. Fregade, om absentes noteras i lectioner och præsentis in Consistorio. Till præsentis swarades ja.

Den *) *Novemb.* Dn. Procancell., D. Rector, D. Enev.,

*) Tomrum i originalet.

D. Olaus, M. Bergius, M. Axelius, D. Qvæstor, M. Justander, M. Petræus, M. Flachsenius.

1. D. Olaus berättade, huru skarpt tilltalt 2 st. Vesmannos för attestation etc. Dn. Procancell. sahde, thed Blanken här talte senast, war alt höfligit.

2. Sedhan inkommo Figrelius, Bened. Laurbecchius, Collinius och Gabriel Lagos. Dhem förehölt Rector dheras senaste sidhwyrdning etc., dhem och förelästes det 26 c. i K. B. och St. L., Drotning Christinæ 4 p. och ex Constit. Acad. de moribus studiosorum det den 10 punkten.

Collinius swarade: der nogot är försedt, så är det intet af nogen sidhwyrdning, uthan hwar wille förswara sig och tala för sig, så skedde nogot sorl. Då som omrördes om admonitione, sadhe Laurbecchius: wij wille intet undanfny admonition. När Figrelio förhöltz hans dristigheet, sadhe han: wij wiste intet annars, uthan det skulle gå till action.

Dn. Procancell. sadhe: monga ha af them warit hos mig och sagt sig intet förstädt på den saken. När som taltes, huru de senast hade stampat, swor Collinius sig ingalunda hafwa det giordt och salva conscientia låfwade der på aflægga sin edh. Sedhan togo the affträde och bådo för sitt förseende, der det skedt är.

Sedhan discurrerades där om, och tyktes, at en ung student är snart ruinerat. Wed the åter inkomo, fregades, om the erkenna sig illa giordt med attestation. Collinius swarade: D. D. Cancellarij och Senatus Acad. animadversion och admonition wille wij gerna utstå och devenerera. Det sade och Laurbeckius, item effter sitt yttersta förstånd sig aldrig weta Miltopœum tenterat at deprædari. Sedhan taltes om fra Eccleæ, och D. Procancellarius sadhe, att judicium war öfwer sendt och der öfwer warit D. Stickzelius, Rålamb etc.

Collinius swarade: iag kan intet haa så maturum judicium och bedher E. Hög W:heet och E. Magnif:ns etc., at wij icke actas för capita. Lagos sadhe: det är full eij heller rätt, at discipel testerar præceptori, men effter han så begärte, så

kunde iag ej annars. Figrelius sadhe: det Cancellarius har hemstält Senatui Acad., det will iag mig gerna undergifua.

Laurb. sadhe: hwad Cancell. bref widkommer, så ge wij oss der under, men iag kan aldrig seja honom oss depræderat, utan solidis rationibus alt bewist in suo loco (non in theol.). Sade och intet syndat der i emot Gudz eller werdzlig lag. D. Enevaldus reposuit: det är contra Cancellarium, ergo legem. Figrelius sadhe: wij äre intet allene, som hafwa skrifwit. Då sadhe och alle the andre, som inne wore, sig wilia Grefwens bref i ödmjuk underdånighet. M. Jac. Flachsenius begärte 2 gongor, at the studiosi skulle få taga affträde. Dn. Procancell. sadhe: det görs intet behof. Sedhan inkallades och alle the andre och fregades, huru the ociterade sig instälte. Blanken swarade: wij wille full gerna weta om detta. Dhem förelästes åter de ofwanb:te punchter och förehöltz deras senast gjorde sidwyrdning. The sade nej: och beware oss Gud det at hafua giordt. Sade sedhan Dn. Procancellarius: om det skull stricte handlas med edher och öfwersendas till Dn. Cancellarium det senast protocollerades, så skulle I full få see, huru det skulle aflöpa, men nu öfwerser Senatus med edher och handterar eder såm parentes filios. Sedan admonerades the, at the här efter taga till wara: och här med må det nu blifwa, allenast I achten edher här näst för ett och annat.

3. Refererade Rector om Stadio, at han hör inge lectiones och aldrig comparerar. Dn. Procancellarius låfwade in Synodo taga namn på dem, som hålla till på bygden, item om dem, som taga viaticum.

Den 28 Nov. In Consist. minori præs. D. Rector, M. Flachs. i D. Bångens ställe, M. Bergius och M. Miltopæus.

1. Refererade Rector Magnif. contenta af D. Procancellarij skrifwelse om Collinio, och sedhan Collinius och Biuggen inkalladhes, frågade Rector af Collinio, hwii han samma natten sedhan the om dagen wore fram i Consistorio, hade gådt om kring Biskopens gård och skrijkit etc., item här oppe i Academien kallat Biuggen en utskickat Coricæum, Zoilum och Mönnum. Till det första om skrikande sadhe Collinius aldeles nej,

at och ingen skulle kuna honom det bewijsa, och då Biuggen sadhe, at det skulle skeedt kl. 8 om afftonen, sadhe Collinius: iag har skreddaren hoos oss till witne, at iag då war hemma, och hwad det andra wedkommer, så hende det, när wij ginge och spatsera här och skulle tala oss emellan om vår sak och Biuggen wille trängia sig ibland, sadhe iag: hwad will du göra här, Zoilus, och bara Coricæum kallade iag honom, men ingen utskickat, det och Biuggen bekende; sadhe och, at effter Biuggen hade förr i Österbotn divulgert acta Consistorij, dem han hade med sig på 3 ark, ty kunde iag honom eij annars kalla. När Biuggen detta förehöltz och tillspordes här om, sadhe han: det är intet så hemligt alt som ageras, såsom och skeer i Häfrätten etc. M. Milt. fregade: hwar ha I fådt copier af inlagor? Biuggen sadhe: dhe hades omkring. Då mera om skrikandet taltes, sadhe Collinius: med förläf, iag håller för ingen ährlig karl, som mig det öfwerlyga kan, och har Biuggen först sagt: Collinius får stå före alt, den näsewijse monsieur; och Coricæum explicerar iag som then ther lyder effter ens hemligheter och dem sedhan divulgera will.

Resol.: At der Dn. Episc. och Procancellarius icke är till fredz med denne Collinii declaration, så står hoos Dn. Procancellarium vidare at utföra.

Collinius betackade och beklagade, at han orät så högt är worden angifwen hos Dn. Procancell., Rectorem och Senat. Acad.

2. Det Anna Erichz dotter anklagade M. Axels dreng för en yxe, blef resol. och befalt, at drengen skulle gee yxen henne igen.

3. Rector sadhe, at Julinus skulle noteras och has fram i Consist. majori, det han aldrig comparerat.

4. Item sig allareda hafwa utslutit Jacobum Stadium härföre.

5. Ericus Collinus mot Herfwen för stemningz försit. böter 3 *℥*. s. m:t.

6. Det Nicol. Johannis utöfwer arresten utreest, refereres ad Consist. majus.

7. Det Simon skraddare med Christ. Georgij, Carolo Simonis och Olao Mathiæ hadhe at agera, sadhe cursor them der ute hafwa sins emellan förlijkt, och skraddaren wara bortgongen.

8. Det Erich Tilila angaf Joh. Lyncium för hushyran och insinuerade twenne hans obligationer, der på Lyncius sedhan en hop betalt, dog twistade om nogre poster, thet blef der wed, at the med handräckning inför Senatu såledhz förljktes, at Lyncius skulle honom betala 10 c. råg och 1 $\frac{1}{2}$ lijn, och så blefwe begge obligationer dödade.

9. Fregades efter Enevald. Wedbeckium, som Her Peers söner för ett ilakt bref anlagat hade. Cursor sadhe sig intet funnit honom hemma.

10. Emellan Math. Sigfridi, som hade lånt 3: 16 ör åt Christierno Georgij, såm åter inlade skriftteligen sig gifwit på en sochen 3 rd:r, dem och Mathias efter halft år igen betalte etc., blef således liqviderat och resol., at Christiernus betalar till Mathiam 3 d:r k. allenast. Och befaltes, at cursor seijer Christierno, det han strax contenterar honom.

11. Inlefwererade D. Rector dhe af Qvæstore förr uttagne copier på dhe 48 tr span:ll.

Den 5 Decemb. Præs. D. Rector, D. Thauvonius, D. Olaus, D. Qvæstor, M. Miltopæus, M. Just., M. Petræus, M. Flachsenius, M. Laurbecchius.

1. Begärte Exrector D. Thauvonius, at hans rectoratz böter skulle förhöras och rekningen der öfwer antagas. Rector remitterade detta in adventum Dn. Procancellarij.

2. Badh Rector upnoteras, det lagläsaren Erich Mickelson har till at fordra 30 d:r k. af Nicolao Nicolaj Nycopensi.

3. Beswärade sig Rector öfwer Johan skraddares son Nicolaum Johannis, som är skyldig Joh. cursoris brodher 2 tr span:ll och utöfwer arresten reest till Refwell. Res.: Differeras in adventum suum.

4. Bewiliades, at Alle får sine documenter in copia och betalar Secretarij omak.

5. Lyncius emot Skraggens tienare för 20 d:r geld för en häst inkallades. Cursor sadhe honom hafua utreest.

5[6]. Då Olaus Erlander, Stenqwist, Jacob Meisner och capten Bengtz måg Niels Larsson inkallades, fregades af bette Niels Larson, om the ähre med honom förlijkte. Han sadhe ia, Olaus har *betalt* aldeles, Stenqwistarna hafua och *betalt* den delen min swärfader tillkommer, Meissner har ful intet *betalt*, men wij wele dilationera med honom. Rector förmante them at contentera Niels med det första och ställa en förlijknings skriftt sins emellan.

Post hæc accessit D. Procancellarius, D. Enevaldus, D. Bång, M. Bergius.

6[7]. Fregades effter Isacum Wedbechium, men han war ändå intet tillstädes.

7[8]. Talte Rector om Stadio, at han oftast är citerat, men aldrig comparerat, eij heller hör nogra lectioner etc., och at rådman Henrich Skefer har en sak mot honom, men will intet låta citera honom förr på Rådstugun, än han får nogon zedel af Senatu Acad., om han lydher under jurisdictionem Acad. Begärte ty Rector vota:

M. Laurbechius: Han må excluderas.

M. Flachs.: Han har här förr begärt afsked, ty må han och exclud.

M. Petræus: Det samma.

M. Milt.: Det samma, och han må stå under Stadz jurisd.

M. Just.: Det samma.

M. Axelius: Och det samma, sed exclud. absq. infamia.

M. Bergius: Effter han här gör intet gott, ty kan han eij mera med skäl lyda under denne jurisdiction.

D. Qvæstor: Excluderas.

D. Olaus: Det är ynka nogh, dog excluderas af jurisd. Acad.

D. Bång: Det samma.

D. Enevald.: Han skulle förhöras præsentør först.

D. Thauvonius: Han blir excluderat, dåg at han finge testim. af Rectore.

Dn. Procancellarius: Han skall ledhas med karlar hijt, och än ställas en wiss termin för honom.

Beslütz, at rådmannen Henrich Skåfer har macht at sökia Jacobum Stadium om sin præstension hoos Stadz Magistraten, effter han eij mehra är under Academiens jurisdiction.

8[9]. Walbor Erichz dotter angaf Anders Andersson, D. Enevaldz poike, som har warit deponerat i Ubsala och här immatriculerat, at han hade haft lägersmåhl och afiat barn med henne. Han swarade sig full hafwa haft bestella med henne, men wet intet, om han är barnfader, men aldrich låfwat ächta henne. D. Enevaldus sadhe sig förr examinerat honom, och han sagt, at hon skulle hafua låkat honom till sig etc. Hon skulle och bekent i fremandes närwaro sig hafwa bet honom till sig; item sade D. Enevald., at han då hade poiken med sig till Nyland, som hon bekende sig blifwit hafwandes. Dn. Episcopus fregade, om han wille hafua henne, han sadhe nej. Dn. Procanc. och D. Enev. sadhe, at det görs intet behof tentera här conjugium. Togo affträde, och voterades.

Alle wore der med öfwer ens, han skulle böta effter Straffordningen 40 *mp*. eller med fängelse, men om hans foro komo alle intet öfwer ens, nembl. M. Flachs., M. Milt., M. Axelius, D. Thauvonijs, effter han nu tienar hos chiämnaren och D. Enevaldus honom drifwit ifron sig. Dhe andra sade honom ingen wist dienst hafua etc.

Resol.: Senatus Acad. erkänner, at Anders Anderson för det lägersmåhl han med Walbor Erichz dotter haft hafwer, böter 40 *mp* s. m:t effter Straffordningen eller går i proben till 14 dagar, och ware excluderat af jurisdictione Academica. Kyrkeplichten remitteras till same forum.

9[10]. Oplästes D. Cancellarij bref om stipendio för Math. Canuti Halisio för hans fattigdom skull.

10[11]. Reviderades catal. stipendiariorum på en termin ifron midsommarn 1666 till nyåret 1667, och gick ingen ut; är ty lijckformig.

11[12]. Öfwersågs och confererades Mathiæ Wijkmans och Mallenij styl och discurrerades, hwilkendera skulle blifua

Amanuensis Secretarij. Dn. Procancellarius bekände full, at Mallenius har nogot betre stjl, men Wijkman han söker detta för recommendation skull allenast till näste wår, då han will reesa här ifron. Endeel war här emot, endel med, och gick intet till vota.

Resol.: At Wijkman blifwer Amanuensis Secretarij till näste wår och har stipendium derföre in suprema classe, och Mallenius succederar igen Wichman, först i det stip. han nu hafwer, och sedhan blir Amanuensis, dog kan Secret. honom och nu bruka, der så behöfdes.

12[13]. Dn. Procancellarius tilltalte Qvästorem om räkningarne hans, at han wille här näst notera rätten hwart åhr för sig.

13[14]. Inspectores constituerades Mag. Bergius och M. Petræus.

14[15]. Dn. Qvästor las up General Gouverneurens bref om första åhrs löns besparningar etc., och discurrerades här om. Dn. Procancellarius tyckte det kunde intet gå an wid Academiæ staten. Sade sig der om skrifteligen sökt Gen. Gouverneuren, men intet bekommit swar.

15[16]. M. Miltopæus Decanus angaf Abrah. cursorem, för det han gjorde drucken oliud under senast disputation. Der om tilltaltes Abraham och admonerades. Fick och tillgiff på sin hustrors böter för en pust.

16[17]. Qvästor fregade, huru han skall contentera D. Bången för detta åhr. Der till sadhes intet.

17[18]. Opläste Secretarius effter D. Thauvonij begäran hans rectoratz böter, de han opburit hafwer och dhe än innestå hos studenterna, låfuade gifwa assignation till Qvästorem på den del Fisco tillkommer af dhe opburne peng:r, och begärte, at Secret. wille skrifwa räkningen, det och dagen effter skedde och presenterades D. Rectori. Vide räkningen.

18[19]. Beslötz, at skall skrifteligen anmodas af Gen. Gouverneuren 1666 åhrs stat med Wehmo häradtz mantals peng:r och the 48 tr underholdz span:ll i Masko effter Kongl. bref etc.

19[20]. Dn. Procancellarius sadhe, at professores skulle åtminstone sammankalla sine auditores och seja, huad en har läsit, så får man see deras flit och om man nogot examinerar, och alt detta för D. Dn. Cancellarij skull, och bewiliades till examen näste onsdagen och torsdagen.

20[21]. Johan Nielsson insinuerade på Rauthelij wägnar en inlaga mot M. Achrelium, den cursor bar till M. Achrelium at swaras der på här näst.

Den 10 Decemb. In Consist. minori p:sentes D. Rector, D. Bång, D. Olaus, M. Bergius, M. Miltpœus.

1. Angaf Niels Nielsson Ambiernum Boderum för 40 d:r geld, dhe han sig obligerat hade 1665 om Michaëlis tidh at betala, och är allenast så mykit der på betalt, at ännu resterar 30 d:r 12 [ör] k. Ambiernus swarade sig hafwa såldt en byssa, som kostad 3 rd:r, åt be:te Niels och skulle få sin betaling, nembl. 3 t:r span:ll, af en bonde när Ubsala, dem han icke af bonden kunde bekomma, begärte ty sin byssa igen, så skulle Niels få sina peng:r. Niels sadhe: iag kan intet wara till fredz der med, ty iag hafwer samme 40 d:r tagit af Kankas bokhållarens peng:r och hafwer sutit redha fast för dhem. Togo så affträde. D. Olaus sade, at det blir nu en interlocutoria, och seqvestreras af Ambierno så mykit som Niels kräfwer, till dess han skaffar skriffter igen; och således blef och resolverat, det och af Rectore publicerades för parterne, nembl. at dher Ambiernus icke till morgon skaffar caution, så most af honom 30 d:r och 12 öres wärde seqvestreras. Niels fick sin obligatïon igen.

2. Angaf Her Per[s] son Jonas Petri Isacum Wedbeckium, för det han hade honom och brodhren så illa utfört för deras fadher, at han them förbannat och illa hotat etc. Insinuerade der på fadhrens bref, der och contenta af Isaci bref indragne woro, vid. lit. Isacus swarade: iag har intet så illa skrifwit om dhem, som dhe woro wärde; om mig hafwa the illa talt hos sin fadher och kallat mig en diefulsk menniskia; när iag kom hijt, så förnam iag, hurudant oskickeligt lefwerne dhe här fördt i fyllerij, intet gåt i kyrkian, intet så freqventerat eller köpt böcker, wedh etc., som dhe till fadhren skrifwit. Excuserade

och sig för begge citationer. Jonas sadhe nej till alt detta enständigt, at han hwarken om honom illa talt eller så panqveterat, som i brefwet förmåles, eij heller warit olydig D. D. Enevaldo, som wäl sielf kan wara sin målsman uthan Isaco. Miltopæus fregade, om Isacus hadhe inspection öfwer them. Sadhe Jonas nej. Isacus sadhe sig wara bedder af fadren at skaffa dhem kost etc. Jonas badh, at han igen kunde komma till gratiam hos sin fadher. Togo sedhan affträde. D. Bång sadhe, at dhe äre store skalkar, Miltopæus igen: nobis iudicibus är det än intet proberat.

Resol.: Isacus skal bewijsa Jonæ det han om dhem skrifwit, och skal D. D. Enevaldus consuleras, och Jonas gör räkning för the sig lefwererade peng:r.

3. Studiosus Joh. Gunnari angaf stud. Benedictum Eri, som skulle han icke rät handterat sahlig Gustavi Benedicti effter lefne saker, till hwilke han nykelen haft, begärte ty ett edsworet inventarium af honom, och dett alt effter b:te sahl. Gustavi fadhers Bengt Andersons skriftelige begäran. Benedictus inlade et inventarium och sade sig intet befructa at läggia in edsworit. Johannes inlade den räkningen fadhren hade öfwersendt. Benedictus sadhe: en polemitz klädning har han sahlige och köpt å 30 d:r och band för 5 d:r och dominerat i Stockholm i 3 månadz tidh på kellaren och drögt nogot för lenge på resan här emellan. D. Olaus refererade, at han uti hela landskapetz närwaro war och inventerade och Benedictus hade alt fram och swor, at han eij mer wiste utaf: eij heller kunde iag hafwa honom suspect.

Resol.: Effter bara suspicion kan intet Benedictus twingas till nogon edgong, uthan der Bengt Anderson will eller understår sig nogot faut honom tilläggia, han tå wille en fulmehtige, så skall der på lagen lijkämtigt falla en doom.

4. Niels Nielson och Ambiernus bekände dagen där näst sig wara om superiori tråta och twist wara förlijkta. Sammalhedhes blefwe och Isacus Wedebeckius och Jonas Petri sins emellan förlijkte.

Den 19 *dito*. In Consist. præ. Rector, D. Olaus, Dn. Qvæstor, M. Justander, M. Petræus, M. Flachsenius.

1. Aflade Mathias Wijkman juramentum Amanuensis Secretarij.

2. Insinnerade Auwas änkian Hoffrätz resolution emot studiosum Gabrielem Mathiæ om 27 [d:r] k. och begärte dem exeqveras. Res.: Befaltes, at bette Gabriel betalar henne än för juul 10 d:r och dhe öfrige sedhan effter juul.

3. Angofwo 2 st. bönder ifron Tyrfwa sochn, Henrich Henrichson och Sigfred Staffanson be:de, profess. M. Axelij styfson, som skulle han med drengen förledne 18 Junij öfwerfallit dhem wid tullporten, då dhe skulle resa här ifron, med hugg och slag, så at Henrich föll nedher af hästen och miste sin hatt, den the bortogo; orsaken skulle warit, at begges kärrjuvl hade fasnad ihop. D. Olaus excuserade M. Axeliem, at han med sin styfson most igår resa bort. Resol.: At bönderne skulle här parera den 3 Februarij; då skulle reus till den tidhen blifwa citerat, det och skrifteligen skedde.

4. Om studiosis hos Her Landzhöfdingen och sahl. Alani änkian resol.: At der de icke låta inskrifwa sig, så skulle the eij heller lydha under Academix jurisdiction.

5. M. Jacob. Flachsenius beswårade sig öfwer M. Justandrum för 1 åhm höö, som han skulle tagit af den bonden, som af Qvästore Flachsenio war ärnat. Justander swarade: effter bonden hemptade till mig, tog iag emot, och Tatila bonden må föra igen till Flachsenium 1 åhm.

Resol.: At M. Flachsenius bekommer af Tatila bonden 1 åhm höö och at den, som här näst tager nogot utom Qvästoris ordre, at han böter 40 *mp*. s. m:t.

6. Bewiliades, at D. Enevaldi dreng för denne kalla wintrens skul skulle slippa ifron sin carcere.

Den 29 Jan. Præs. Dn. Procancellarius, Rector, D. Thauvonius, D. Bång, Dn. Qvästor, D. Olaus, M. Achrelius, M. Miltopæus, M. Petrans, M. Flachsenius.

1. Proponerade Rector, om stipendiarii skulle få spannemåhl eller huru dee contenteras. Procancellarius fregade af Qvästore, om Masko spa:ll är inkommen. Han swarade, at Landzhöfdingen let inhibera fougden wed tinget at röra bette spa:ll, förr än staten ifron Her General Gouverneuren

öfwerkommer. Men Lundo spannemohl sadhe han sig hafwa bekommit.

D. Olaus sadhe, at stipendiater skulle betalas med peng:r. Rector sadhe: här faller intet så monga peng:r, at de kuna betalas. M. Flachsenius sadhe beslutit, at dee fattige, som hålla sig sielf kost, skulle få spannemåhl. Då här om discurreades, talte och M. Petræus, huru böndren i Töfsala bekent sig hafwa betalt peningar Qvästori i Stockholm. Qvästor sadhe intet wara sig förbudit at utaga sin löön af nogra bönder, det Petrus [= Petræus] lijkwäl har förbudit. M. Petræus sadhe sig haft Consistorij befallning. Der näst talte Procancellarius, huru det tillkommer, at en så stor räst inestår: och huad skall man taga af en sådhan fougde, som har räst bort en 7,000 d:r s. m:t, och wille wij nu engong sij öfwer, hwarest resten inestår, och borde Qvästor frega effter, hwem med peningarne handlar etc.; på räkningerne seer iag och stor åtskilnad, at för den ena rester och den andra bekommit öfwer. När Qvästor och Petræus begynte nogot hefftiga tala, inheberade Dn. Procancell. och sade: den som kräfwer sin lön, han bör intet få sådhane snubbor. Sedhan oplas Procanc. af en lengd de restantier, som på assignat. hoos fougdar ineståt hafwa alt ifron 3 åhr sedhan etc., item huru Jacob Person swarat Dn. Procancellario wid restens effterfregande, att rästen skulle wara temlig utgongen. Disputerades sedhan om balance, at han stiger alt åhr ifron åhr, och så följer, at den lengre har tient, har och större räst. Sedhan taltes om förmedlingen och huru ynkeligit det står till med Acad. staten in comparatione cum cæteris. Fregade sedhan Dn. Proc., huru man får ut den resten, som effter assignationer inestår hos fougdar etc.

Resol.: At Qvästor gör sin högsta flit, att de gå ut, och inspectores igen höra effter, om rästen inestår hoos bonden eller fougden, och låta den utfordra.

Der effter begärte Rector vota, huru stipend. skulle betalas:

M. Laurb.: Jag håller mig wid Grefwens bref. Spall selies, och de få peningar.

M. Flachs.: Spa:ll behöfwa wäl prof. Stipendiarij moge få peng:r och de fattige spa:ll efter proportion.

M. Peträus: Som förr är decreterat. Men nu är ringa *777* gong, och några wille full taga för 10 d:r tunnan.

M. Milt.: Som M. Flachs.

M. Just.: Det samma.

Dn. Qvästor: Iag torr intet föra op för 10 d:r och bestå räkningen.

M. Achrelius: The fåå som förr.

D. Olaus: Effter Cancellarij bref, at dog the fattige få spa:ll efter billig *777* gong, ty stipendium är gratuit. beneficium.

D. Bång: The betalas med peng:r etc.

D. Thauvonius: Betalas efter Grefwens bref med peng:r och the fattige spa:ll efter billig *777* gong.

D. Procancellarius talte om *777* gongen, och skulle den blifwa der wed och så högt, som af böndren tages, och inspectores stipendiariorum nationum see ut, hwem som af stipendiariis bör fåå spannemål. Der wed och blef Senatus resolution.

2. Inspectores stipendiariorum constituerades D. Petrus Bång, D. Olaus, M. Axelius och M. Just.

3. Typographiæ inspectores the samme som förr.

4. Sedhan taltes om den nyja stylan, som öfwerkom med skeppet ifron Lybek och i præsentia M. Justandri, M. Peträi och Secretarij hos boktryckiaren blef upwägit, hwilken wog med wår besman wäl wägen 9 ℥ , nembligen begge styler tillhopa wid nampn cic. antiqva och cic. cursiv. Eff. Paul Hunshältz räkning wogo the efter Lybeks wicht 13 ℥ 4 *777* med ottingen, utan ottingen 12 ℥ 18 *777*. Boktryckaren sade sig gifwit och i fracht 1 rd:r. Dn. Procancellarius tog copiam af Hunshältz räkning.

5. Inlade D. D. Thauvonius ad acta en räkning på sitt rectoratz böter fallne, der han hemsteller p. t. Rectori optagas de ännu resterande böter, och Fisci deelen af the han sielf har upburit, nembl. 8 d:r 20 s. m:t, assignerar han på sin lön af Qvästore affordras.

6. Insinuerades Her Henrici Stigeli supplication och klage libell emot stud. Petrum Bergium. Stud. hade ful warit tillstådes, men sedhan gåt bort.

7. Proponerades, huru Joh. Palmberg begärer recommendation af Senatu Acad. till Borgmestare och Råd om nogen hielp, efter han brukas af stadhen uti medici stelle. Res.: Bewiliades, ehuru nogra woro der emot.

8. Bewiliades Qvæstoris son stipend. in classe infima.

9. Företogz M. Petræi saak emot Schahten och Oluf Galle. M. Petræus prætenderade mot Qvæstorem, at han intet gofwe Oluf Galle spa:ll, uthan heller betalte af andre medell, nembl. af de 309 d:r 30 ör 14 p:r sölf:r m:t, som efter M. Stodium än innestå och Qvæstor sielf hafwer reverserat. Inlade och samma revers. Qvæstor disputerade intet sin revers, men efter han nu intet hade peng:r, uthan han icke selier spa:ll för denna ringa *III*. gongen, ty bad han härföre. The togo affträde. Rector begärte vota, the och alle ginge der ut, at hand fyller hand. Och resol., at hwar betale sin creditor.

10. Näste tisdag eller torsdag skulle lectiones publicæ begynnas.

Den 1 Febr. Rector, D. Bång, M. Bergius, M. Miltpöus, M. Petræus, M. Flachs., M. Laurbechius.

Insinuerade Schachten och M. Petræus hwar sine räkningar emot hwar annan, de och confererades. Debet befans efter domen 303: 16 k. m:t, der på aff M. Petræo är crediterat först 50 för gårdzens reparation, till bårgmestaren Jesenhans 100 d:r k. efter qvittens och arrest och eliest af Schachten qvitterat 23 d:r. Ty igen blir 130 d:r 16 ör, dem M. Petræus bör betala. De 10 d:r af en particular räkning angår inte denne sak, ty söke Schachten der om widhare, om honom behagar, item the 100 d:r för intresse ha intet fundament. Denne resolution lästes up för parterne:

Senatus Acad. resolverar: At Qvæstor Academise betalar till håfmestaren Oluf Simonson Galle 130: 16 k. m:t af fordom prof. M. Martini Stodii innestående restantier, dem han M. Petræo hafwer committerat at upfordras.

Den 6 Febr. Rector, D. Thauvonius, M. Achrelius, M. Bergius, M. Miltopæus, M. Flachsenius, M. Laurbeckius.

1. Nicolaus Erics intedde Pistorij obligation på 34 d:r k. för Pargas sochn, beswärandes, at han henne intet will fullgöra och hålla sin accord. Pistorius beklagade sig der giort stora expenser och inte fåt så mykit, hafwer dog betalt der på 28 d:r k. och wille än betala der till 2 d:r. Nicolaus begärte in alles 32 d:r. Pistorius låfwade sidlyfftone, och der med förljktes dhe och foro sin wäg.

2. Supplicerade Johannes Thomæ på sin siuklige broders wägnar och anhölt at få nogon hielp af det sp:ll, som af professoribus åhrligen till hospitalet plägar lefweras. Res.: Qwæstor låter honom få 2 tunnor, och skall om hans person sökias hos Her Gen. Gouverneuren, item Qwæstor ändå innehåller 2 tr sp:ll till vidare beskedh af hospitals sp:ll.

3. Præsenterade Erich Matson i Kaukola by och Lappo sochn sine 6 st. cautionister, hwilkes namn han sadhe at caplan skulle skrifwit under i brefwet, förutan pastoris namn. Begärte så effter det förre conditional decretum 3 åhrs frihet, effter han nu fåt sine cautionister och ty conditionen expirerar.

Resol. Senatus: At han skall få frijheetz bref på 3 åhr, som förr är determinerat wid 1 Aug. Sadhe och bete bonden, at han, Ifwar Arfwedson, som succederade honom på hemmanet, skulle och fåt 2 åhrs frijhet, ehuru wäl han lemnade hemmanet i gått bruk och betalt rentan utan afkortning. Res.: At han, Ifwar Arfwedson, skall intet få nogon frijheet.

4. Angaf Henricus Stigelius Petrum Bergium skrift- och munteligen, huru han öfwerfallit honom hoos Oluf Svensson den 28 Januarij med hugg och slag, der på han och intedde Johan Kernisk apotekarens attest på nogra blånad, sår, tumores etc., som han då fick. Petrus swarade sig intet slagit honom mer än en örfil, för det han först kallade honom en skälm, uthan han sielf esomoftast fallit och då stöt sig, hwar till Her Henric sade nej. Petrus fick prestens inlaga och låfwade swara der på.

NB. *Dito* efter middagen kom Qvæstor iembte Kaukola bonden Erich Matson till Rectorem Magnif., der honom låfwades frijheetz bref. Men Qvæstor han exciperade emot bonden, dett han aldrig lærer riktigt göra skatten, ty han är en fyllhund och hans qvota är först blifwa knecht: eliest och har iag nogot at utföra med honom i tinget, at han lär minnas mig, sadhe Qvæstor. Qvæstor tog till sig då hans cautions skriff och låfua i ransakningen höra efter dem. Rector kunde intet gifwa frijheetz bref åt bonden, förr än Qvæstor har utfört med honom i tinget.

Den 13 Febr. Præs. Rector, D. Enev., D. Bång, M. Bergius, M. Just., M. Miltopœus, M. Laurbeckius.

1. Intedde Petrus Bergius, stud., swar på Henrici Stigelij libell, såsom och der på Oluf Galles attest, som och den 28 Jan. warit tillstådes hos Oluf Swenson, at Henricus först kallat Petrum en skålm etc. och då Petrus slagit en örfill, som god war. Stigelius wråkte Oluf Galles attest, efter Petrus läser för hans barn; eliest och sadhe Stigelius, at Oluf Galle har slagit honom på gården, det Petrus begärte noteras. Sedhan inkom Henr. Marander och refererade Henrich Skefers relation, nembl. at han intet kunat seet Stigelium drucken den affton, då han wiste sig, och at han hade hafft ett blodsår wed det ena och 1 blånad wed det andra öga. Nota hward i apotekarens attest opreknas. Item wiste Stigelius fram sitt hår, som war rifwit af honom. Sedhan discurrerades här om och publicerades för parterne denne sententia:

Senatus Acad. sentens och dom emellan wällärde Henricum Stigelium, kårande, och studiosum Petrum Bergium, swarande, angående ett slagzmåhl, den 28 Jan. nestförledne dem emellan förelupit, afsagd den 13 Febr. 1667:

Efter dhe skåal ad acta finnes, erkenner Rätten, at studiosus Petrus Bergius böter efter det 12 c. i S. B. m. w. i St. L. för hårdrag 6 *mp.* s. m:t, för 1 blodsår 12 *mp.* och för 3 blånad hwardera 12 *mp.* s. m:t efter 9 c. ibidem till treskiptis, såsom och betalar barberarelönen. Och ehuru wäl b:te Petrus wore wård incarcereras för en prestemans öfwerfallande, lijkwäl för denne köld skul blir han der med förskont.

Petrus begärte at få föra ut med honom, det han kallat honom skälm. Res.: Han söke honom in suo foro.

2. Bonden Henrich Henrichson ifron Tyrfwie sochn anklagade Laurentium Bockium, för det han honom wed Aningas tulporten i en grind öfwerfallit tillijka med drengen sin Henrich med hug och slag och borttagit hans hatt, som kosta 9 d:r. Laurentius sade nej till hug, uthan sig tagit hatten och genast satt igen på bonden, men han skakat ifron sig, och på det hatten skulle icke blifwa bort på vägen, så tog drengen op hatten och lemnade i näste byn, där han och nu är. Examinerales Laurentij ålder. Han sadhe sig födt 1653, war ty allenast öfwermagi, 13 åhr gammal. Fregades af bonden, om han will förlijkas. Han swarade: om iag får 40 d:r, efter iag hijt reest derföre 3 reesor. Befaltes sedhan, at Secretarius skulle tentera förlijkningen, det och skedde samma dagen med handstreckning, och gaf M. Axelius bonden 20 d:r, och hatten sin fick han och. Drengen Henrich skulle stå för halfparten samma peng:r.

3. Det M:r Golavitz kårade till prof. M. Justandrum om häster han hade lånt honom och han öfwer tidhen förhållit, såsom och om en häst, som han sedhan sålde åt honom, des betalning han ännu intet bekommit, blef tillsagt af Senatu åt M. Justandro, at han tillfredz steller M:r Golavitz så om köpet som det at hestar lenge borte woro.

4. Emellan studios. Siggonium och Acad. murmestaren, then för Siggonio förhåller hatten för sin drengz myssa, med hwilken en poicke hade bortlupit, resolverades: At murmestaren lefwererar hatten Siggonio, då han betalt hafwer drengens myssa med 1 d:r k. m:t.

Den 14 Febr. Præsentes D. Rector, D. Thauvonius, D. Bång, M. Bergius, M. Justander, M. Laurbeckius.

[1.] Refererade h. t. Rector, huru Hans Excell:s Her Præsidenten hade kallat honom med 2 sine collegis till sig och fått honom D. Episcopi bref och en relation, af hans domesticis underskr., om den potion, s. m af sahl. D. Alani ånkia skulle för juul wara præparerat och till biscopz hustrun sendt etc., vid. lit., den saken H:s Excell. Præsidenten Senatui Academico nu hem-

stält at skärskodhas, item at bete änkan warit igår höos H:s Excell. Præs. och Hans Excell. sagt åt henne, at iu förr iu bättre edher sak tages före, medan edhert huus alt så lenge är under förtal, som saken med utslag afhielpes etc. Och skriffterne skola wara actores, hwilke bete skriffter, nembl. D. Episcopi relation och bref, blefue opläsne.

M. Laurb. sade, [1.] at alle dhe attesterat hafua, äre af Episcopi brödh och inge fremmande män, 2. kunde och nogon annan sedhan kasta in nogot i begaren såsom anten pigan eller nogon annan; tykte ty at best wore, denne saken skulle uppskiutas till D. Episcopi hemkomst. Sedhan delibererade Senatus, om rådheligit wore, at han i fremmande mäns närwaro tempererade slik potion af de samma ingredientier hon förr brukat hafwer, och den sedhan till tridie dagen förwahrar. Rector ex occasione påminte sig, huru D. Episcopus sagt, at samme begaren war engong borta och fans åter en annan gong uti Lindemans kammar, der till D. Peer Bång swarade och således förklarade, at der med hengde så ihop, at M. Jacob. Lindeman tog begaren, då der ej mer nogon soppa qwar war, och bar utur biskopinnans cammar och gömde i saalen, efter hon ej kunde få wäl roo, så lenge han der inne war, och när Lindeman åter der efter skulle taga begaren dedhan, fann han intet och fördenskul tog illa wed sig, menandes at begaren skulle wara bortstulin; sedhan när han kom in i kammaren, fann han begaren med soppa uti satt på fenstret, af hwilken soppa sedhan inge stenar genererades. Sedhan inkalladhes Ambiernus Boderus, som om ingredientier attesterat hafwer, hwilken och inför Senatu låfwade det bewijsa, som han attesterat hafwer, der så af honom fordras.

Resol.: At änkan och pigan, som bar begaren, skulle näste lögerdagen opkallas och förhöras.

2. Dhe Mahnala boar fingo förläf at reesa hem, efter Qwæstori är befalt disponera om deras saak, hwarföre och den Kong. Rätt med saken så lenge han hemkommer dilationerar.

Den 17 Febr. Præs. D. Rector, D. Thauvonijs, M. Bergius, M. Axelius, M. Just., M. Miltopæus, M. Flachsenius.

1. Talte Rector, huru Hans Exell. Præsidenten sagt uti H:r vice P:sidis och assessoris Anders Andersons närwaro, at D. Episcopi skrifter de skola blifua actores etc. Sedhan inkallades pigan, som bar potionen till bispens hustru, b:d Margeta Jörens dotter, född i Kimito, som och förr tient där hos håppman Peer Jonson. Hon effter aflagdän witnes edh å book bekende, at bete potionen præparerades således, at der till togz hästdyngia effter wårdt eget stodh wed tullporten, emedan drengen war dijt reest med stodet och lorten skulle optagas, item gammalt öl, och lades der ibland safran och muskotz blomer. Till frågan hwem potionen af henne emotog i bispens huus, swarade hon: antingen jungfrun eller frustupigan, iag kende intet. Sedhan helsade hon biskopz hustrun och badh henne taga inn en och andre reesan effter befalningen och sedhan hölia och läggia sig neder, hwar till biskopz hustrun skulle swarat sig hafwa ätit frukost allareda och bedt ty utöma begaren, der till pigan swarat, det hon kan fåå ful sedhan en annan gong, blef och så begaren där och satz på fenstret. Fregades, om episkops hustr. tedde sig nogot otolig. Hon sade: nei men, uthan let helssa mor igen. Fregades, om nogon mötte henne. Hon sadhe: aldrig ingen mötte iag på wägen, eij heller inlade nogon eller iag sielf dijt nogot. Hon tog afträde.

Andre pigan Karin Sigfredz dotter inkallades der näst. Hon aflade sin witnes edh å book och bekende sig seedt uppå, huru potion tempererades: nembl. at den andra pigan gick effter hästdyngia till tullporten, der wårdt stod war, der på sedhan slog iag warmt öl och krysta ut genom ett klåde och sijlade twå gongor, sedhan letz der ibland safram, stöt muskotzblomer; säcker såg iag intet läggias in. Sade och, at moor har offta på sådhant sätt lagat och gifwit in åt Her Peers hustru, barnen hemma och mig sielf. Fregades, om andra pigan war lenge borta. Hon sadhe, nej intet lenge, och at hon sagt, at biskopz h. tog intet sielf emot. Fregades, hwad mor sade åt andra pigan, sedhan hon kom heem. Hon sadhe henne sagt: badh du intet henne (bispens h.) taga in; der till

pigan sadhe ia. Sadhe och intet annat der uti der i gården inlagdt.

Sedhan blef änkian inkallat, hwilken refererade om potions præparation således: iag hade der till dyngia af ett stodh och warmt öl, i höstas brygt, kryster det och sijlar 2 gongor igenom klädhe, sedhan för bettere smak och lufft skull inlade deruti safram, muskotch blomer, canell och socker. Fregades, om nogon då war inne med. Hon sadhe: bådhe mine pigor wore inne, den andra såg på, och Karin hon sjlade. Sadhe och till frågan, huar hon hade lärt den läkedom, at hennes sahl. mans moor hade ofta brukat samma potion på åtskillige menniskior och sig sielf på sin piga etc. Nekade och wid tillfrågande sig hwarken kenna spissglass eller haft det der ibland, ej heller nogot annat förgiftt, och detta med hög edh bedyrade obeden. Låfwade och än præparera en sådhan soppa till prof.

Rector fregade, om hon skulle trösta göra sin edh med fremmande etc. Hon swarade: skall iag gå edh och purgera mig med fremmande qwinnor, så skall bispen wara tillstädes, ehuru wäl iag får wäl dhem iag will för mig sielf göra och har allareda andre 15 st., men wille intet gerna göra dhem omak. Tog så affträdhe. Discurrerades sedhan, om hon kunde effter den relation och de attester der under twingas till nogon edh. En deel tykte af professoribus, at dhe kunde wäll purgera henne, der hon först gör sin edh.

Resol.: At hon gör experimentum i M. Axelij, M. Bergii och Secretarij närwara och samma potion sedhan skall förwahrar hoos endera af dhem, och om onsdagen skall denne sak vidare företagas, det och sadhes för änkian. Hon sadhe: förr än det stutzar öfwer onsdagen, will iag skaffa fremmande till göra sin edh; och begynte bitterligen gråta öfwer den neesa henne biudhes etc.

Sidst inkallades Georgius Biugg, som under relation attesterat hafwer, och till frågor swarade sig intet weta der af, at M. Lindeman tagit ut begaren, der soppa war uti, men detta hört, at begaren skulle warit borta en tidh, och då war ej mera nogot uti, wiste ej heller, huru begaren kom in igen. Sadhe

och sig intet weta, om nogon rördt begaren i dee 3 dagar hon sattes på fenstret. Såg intet ingifwas åt hunden, utan detta allenast, då han kom in till måltidh, at hunden tioknade och hade sig nogot illa och andra dagen blef han igen bättre. Sadhe sig eij annat weta, än det han attesterat hafwer.

Den 21 Febr. Præs. Rector, D. Bång, D. Olaus, M. Achrelius, M. Bergius, M. Axelius, M. Miltopœus, M. Flachsenius, M. Laurbeckius.

1. Förledhen lögerdagz kl. 3 efter m. woro M. Bergius, M. Axelius och Johannes Flachsenius efter Senatus befallning hoos sahl. D. Alani änkia och besågo potions præparation, som bestod af warm hästdyngia och warmt ööl, der af the och drucko, hwilket ihooprört sijlades 2 gongor igenom ett ärmklädh, der ibland sedhan inladhes muskotz blomer, safram, kanel, hwar för sig sönder stötte i deras åsyn, och säcker, af en socker topp skafwat. Samma potion öfvertäcktes med paper och grått lärfft och förseglades 2 gongor med 3 sigill och förwarades hos M. Axelium. Denne potion besågz måndagen der näst hos prof. M. Axelium kl. 4 efter m. af b:te professore, M. Bergio, M. Miltopœo, Joh. Flachsenio, dijt och M. Joh. Alanus kom, och befans inge stenar eller des liknelser. Detta refererades coram Senatu.

Då begärte Rector vota, huru hwar och en betänker sig om denne sak.

D. Bång sadhe, at D. Episcopus är intet actor här uti, uthan eliest gifwit an hos H. Exell. Præsidenten som Justitiario, at han skulle göra huad han wille. Sade och, at Ambiernus war intet förr tillstädes, än stenerne wore genererade.

D. Olaus tykte, at medicus skulle försökia potion, om af dhe ingredientier, som Ambiernus attesterar, kunde stenar genereras. I det samma insteg D. Alani enkia och begärte tienstl. utslag på sin sak, sadhe och sig ingen hafua at wråka. Rector begärte åter, at hwar wille seja sitt betänkiande.

M. Laurbeckius: [1.] Ambiernus skulle præparera först en potion af the ingredientier han attesterat. 2. Och hon till-

hålles med edh, at eij flere ingredientier woro af henne inlagt. 3. Opskiutes till D. Episcopi ankompst; iag kan intet befrija nogon, för än iag wist weet en wara oskyldig.

M. Flachs.: Ehuru änkian önskar blifua qwitt den beskylningen, dog kan det eij gå an, för än H. H:wyrd:het Biskopen hemkommer.

M. Miltopæus: Eftter här desidereras större förfahrenheet af Amberno om potions ingredientier, ty differerar iag min sententiam till en annan tidh, då det är bestält.

M. Axelius: Eftter hon will med sin edh verificera sig eij flere ingredientier inlagt i potion, än hon för oss gjorde, ty libererar iag henne; och D. Episcopi skriffter hafue wij för oss.

M. Bergius: Eftter Ambiernus skal först försökia ingredientierne, dy är intet af nödhen nu tala der om mer, men henne faller för swårdt gå lengre under den beskylningen, och at hon hijskelige ofta swurit sig wara oskyldig.

M. Achrelius: Sententia blifwer till härnäst, eftter iag skall försökia ingredientierne etc. Sadhe och, at af antimonio kan intet blifua stenar, item at succus fimi eqvi är god för styng och försökt medicament.

D. Olaus: Eftter hon nekar till andra ingredientier, än hon berättat hafuer, och will sökia jus reconventionis, ty suspenderes till D. Episcopi ankompst, om D. Episc. kan seja intet wara inlagt i hans huus. Och M. Bergius och M. Axelius see uppå, huru medicus præparerar och försöker ingredientiers coagulation.

D. Bång: [1.] Det må dilationeras, eftter M. Achrelius seijer emot Ambierni attest. 2. Kan skee nogon annan kan finnas i D. Episcopi huus skyldig, der Hans Högw:het ransakar eftter, och så slipper hon utan edh. 3. At och Senatus får höra, om han gör sig till actorem. 4. At och exploreras hoos medicos.

Sedhan huar hade sagt sin mening, sadhe Rector: vota gå der an, at skulle dilationeras med sententia, till dhes at försökes the ingredientier hoos medicos, som Ambiernus attesterat hafwer, och sielf D. Episcopus hem kommer; ty kan detta och der wed blifua. Detta och änkian förehöltz. Enkian begärte

ntslag, så wida hennes sak wedkommer, förr D. Episcopus hemkommer, och detta alt instendigt. Och swaradés, at det kan ej skee förr.

3 [2]*). Angaf en Cronans botzmans hustru, Margeta Eskils dotter ber:d, studiosos Christoferum och Gabrielem Olai och Andream Magni, Alandenses, för det dhe hade nästförledne fredags, som war den [15] Febr., med hugg såledhes öfwerfallit hennes man Mickell Larsson på gatan, at han nu most hålla sängen, slagen på armarne och låår, och är opswullen, hafwer tw blodsår i hufud och kan intet annat förtära än bara warmt öl.

Gabriel och Christofferus the bekende full sig haffwa slagit något bete Mickel bossmannen, men han sielf gifwit stor orsak der till; Andream Magni frigiordhe the, at han intet hade slagit honom; **) han hade ful stange . . . satte ifron sig på . . .

Simon Mickelsson (om sine 20 åhr), som samme gongen hadhe warit bete Mickel botzmans kamrat, afladhe sin witnes eedh (hæsitanter) och bekende, at Andreas och Gabriel dhe woro först på gatan, och då båtzmannen Mickel, som war heel drucken och plägat, mötte them, sadhe han åt them: hwar är min knif etc. Sedhan gingo Andreas och Gabriel heem och komo ut igen med 3 st. stänger och slogo honom. Åter samma affton gick botzman Mickel under deras qvartiers och kammar fenster och mante dhem utt. Sadhe och, at botzmannen hade ful ingen knif hoos sig, fast han hoota dem der med.

Andreas Magni, den dhe andre frijkalladhe, gjorde denne relation om detta slagzmåhl, nembl. sadhe sig och Gabrielem welat gå hem åt hwar till sitt; då komo dhe bådhe fulldrukne, och Simon sagt åt them: ur wäg, ur wäg (der till ej heller Simon sadhe nej), och andre gongen: ur wäg hunssfottar, der

*) Af denna paragraf finnas i originalet tvänne olika redaktioner. Den ena ingår såsom § 3 (2) i protokollet för den 21 febr. 1667, den andra är inrykt efter protokollet för den 3 april s. å. Endast den senare, hvilken vidlyftigare refererar målet, har här införts.

**) De följande orden äro skrifna i marginalen och hafva delvis bortskurits vid originalets inbindning.

till han och Gabriel swarat: wägen är bred nog; at och Simon sagt: es ne tutiosus? es ne carnifex?, hwar till Gabriel swaradhe: har du druckit wäl så gå heem. I det samma så kom Simon och knytte näfwen uppå näasan hans. Då sadhe Gabriel: gå ifron mig; och skiuter så honom ifron sig (dog föll intet omkull). Straxt sadhe andra botzmannen Mickel: hwad will du af min camrat, tage mig den och den, får du icke knifwen rät nu i digh; tog så efter knifwen i sin böxsäck: då så flydde iag och Gabriel med i Gabrielis qvarter, the bå-dhe rende alt efter in till porten. Sedhan ropadhe dhe där: skälmar och hunsfottar, det dhe andre och hörde; ginge så Gabriel och broder hans ut med stenger, och då fick Mickel stängen af Gabriele och begynte slå på Christoferum, komo och ihop af håret; då assisterade Gabriel, och så sloghe dhe honom noget.

Res.: Senatus befalte, at the låta badharen gå till patienten at besee, huru han är tracterat, och sedhan referera Rectori, om det är nogon fahra med honom; och skola studiosi affinna sig medh honom och wårda om hans cuur.

Den 27 Febr. Præsentes Rector, D. Thauvonius, D. Enevaldus, D. Bång, D. Olaus, M. Bergius, M. Justander, M. Miltopæus, M. Axelius, M. Petræus, M. Laurbechius.

1. Refererade M. Miltopæus nomine Facult. philos., om promotion skulle skee nu i åhr, effter det är reda tridie åhret och 11 st. examinerade; philos. Facultas har full allareda bewiliat, men devolverar nu detta åhrandet Senatui majori.

D. Olaus: Sådhannt lender in honorem Academiæ, är och Constit. likmätigt, ty må skrifuas till Acad. Cancellarium; är och bettere, att dhe promoveras præserter, förr än dhe reesa hedhan.

D. Bång: Om icke andre skåäl äre än praxis, så kan full distraheras en tidh, det icke Constitutiones det imponera. Dog är iag eij der emot.

D. Thauvonius: Effter nu ingår wahnliga tidhen promotionis, ty kan sådhannt notificeras Cancellario som tillförende.

D. Enevaldus: Det samma.

M. Laurbeckius tyckte, at monge, som resa till Sverige, most blifwa caplener [= caplaner] och vagera lenge. Reponerades, at det är en casus, at icke alla blifwa lijka promoverade till lägenhet.

Resol.: Decanus Facult. phil. M. Miltopæus skrifwer nomine Senatus till Cancellarium Acad. här om.

2. Refererade Rector, sedhan D. Episc. hem kom ifron Åland, D. Episcopi ord, at han icke skulle geet an saken såsom en actor, utan eliest gifwit tilkenna Hans Excell. Præs. såsom Justitiario.

D. Olaus sadhe: när nu änkan gör sig frij, så följer ty, at uti bispens huus skulle wara the ingredientier inkomne. Tyckte, att Secretarius skulle detta D. Episcopo förhålla.

Då kom D. Alani enkia in och sadhe: efter iag är hijt opkallat, ty begär iag, at D. Bång, som hafwer witnat under skriften, skulle taga affträde; det och skedde. Och sedhan begärte doom i saken och at hon skulle få ransakningen och der infördt om stopet och pigornes bekenneelse, på det hon wiste, huru hon sin supplication skulle ställa. Tog så affträdhe.

D. Olaus talte, at här behöfwes in antecessum: 1. at medici försökia, om af the ingredientier coaguleras stenar; 2. skull seijas D. Episcopo, at hon instendigt begär utslag och sejer nej för sitt huus; 3. om D. Episcopus har nogre flere skääl emot henne. Refererade och sedhan, huru Ambiernus sagt sig willia full præparera en slik potion, men will intet hafua M. Ericum med sig. Der näst discurrerades nogot om denne saak, och befalte Senatus, at M. Laurbeckius och Secretarius skulle gåå till D. Episcopum och förnimma, om Hans Högw:heet har nogot mer inleggia etc. Detta dhe och straxt efterkomo. Och refererade M. Laurb. detta D. Episcopi swar för Senatu: at efter iag förnimmer, at enkian har utspridt här i stadhen, at förgifft är inlagt här i mitt huus, dy will iag bewijsa det icke skedt här och kan ej hålla till godo en sådhan beskyllning, jag will än skrifteligen inleggia, item at Hans Exc:ns Præsidenten begärt af mig en relation om den

potion, eliest hade iag der med intet kommit fram. Detta förhöltz änkiän, at effter D. Episcopus har ännu nogot at inläggia skriffteligen, ty kan ej denne gongen skee nogot utslag. Hon protesterade, at Senatus förhalar med utslag, och hwarföre biskopen will icke stå bredewed henne och föra ut saken? Är han för god der till? Låfwade aldrig mer sökia Consistorium. Henne sadhes, at hon wille gifwa sig till fredz, hon skulle full få rätt. Fregades sedhan, om hon sejer det, at förgifft är in lagt i bispens huus. Hon swarade: iag är frij, men är det inkommit där eller i helfwetet, gör iag mig intet bekymmer om; urgerade sedhan nogot, at det war sagt tillförende, at hon skulle, om hon kunde, purgera sig sielf tolfte, der till Senatus swarade det icke warit sagt för ett slut, uthan eliest i discurswijs.

3. Åt Joh. cursori blef bewiliad ex Fisco Academiæ 2 d:r s. m:t till sitt barns begrafning, och at Qvästor Acad. tillsteller honom der hoos 10 d:r k. m:t af hans salario nu straxt.

4. Henricus Henrici Aurimontanus ifron Masco, som på 2 åhrs tjdth har absenterat sig ifron Academien, remitteras till hufwadz ting, och hans anklagare må der sökia honom.

5. Resol.: Der Meissner och Stenqwister icke contentera Niels Larson innan påsk, så gånge in carcerem.

Den 4 Martij. Præsentes D. Rector, D. Thauvonius, D. Enevaldus, M. Bergius, M. Axelius, M. Miltopæus, M. Peträus.

1. D. Alani änkiän sende bodh genom Joh. cursorem till Senatam Acad., at der henne pålegges gå edh, så skulle biskopen wara tillstädhes.

Sedhan insinuerades en skriff af H. H:w:het Episcopo, bestående af 4 punchter, der han afsejer sig a parte actoris och påminner Senatui sådhant, som kunde förorsaka, at det änkiän tillmäles, i nogare betänkiande tagas skulle, vid lit. D. Sedhan om denne skriff discurrerades. Och resol.: At intet slut kan falla i denne sak, förr än b:te skriff skulle wijsas åt änkiän, der hon hade nogot at swara der uppå. Och Ambiernus skulle försökia hos M. Axelium in præsentia M. Ber-

gii och Johannis Flachsenij, om af the hans opräknade ingredientier kunde slijke stenar genereras.

2. Taltes om Qvæstore, at ingen skulle fordra sitt salarium af honom, uthan inspectores och weta der af. Då bewiliades D. Olao i sin siuklig lägenhet 10 d:r k. m:t. Sadhe och Rector, at inge assignationer skulle gifwas till Qvæstorem.

3. Der näst då om Acad. spannemähle och Granario discurrerades, blef af Senatu Acad. enhälleligen beslutit, at med det snaraste skulle beställas och sättias trij låäss för Granario, och Qvæstor behåller den ena och begge inspectores hwar sine nyklar.

4. Befaltes Secretar. leta up alla decreta om Qvæstore alt ifron D. Enevaldi rectoratz åhr och under dem afskrefne tryckia Acad. sigill.

Dito efter middagen försökte Ambiernus Boderus in præsentia deputatorum hoos M. Axelium, om af the hans bekende ingredientier skulle stenar genereras i den af änkian præparerad potion, som än war hos M. Axelium förwarat. Ambiernus tog desse partzeler, nembl. vitrum antimonij, cremorem tartari och nitrum, stötte desse hwar för sig smådt och leet in i b:te potion, hwilken han sedhan opwärmde och förwarades igen täpt och förseglat i en begare hos M. Axelium på tridie dagen at vidare försökias, då och Ambiernus begärte wara sig förbehållit i en annan potion at försökia, der icke uti denne änkians kunde skee nogen coagulation.

Den 6 *Martij*. Præsentes D. Rector, D. Thauvonius, D. Enevaldus, M. Bergius, M. Axelius, M. Miltopœus, M. Petræus, M. Laurbeckius.

1. Talte Rector, huru D. Alani änkia warit hos honom och i M. Jacob. Flachsenij närwaro sagt sig intet annat hafwa till at swara på biskopens inlagde skriffit än bara nej: och den, som skulle weta i Collegio mig hafwa nogot sådhant lärt af den kloka qwinnan i Virmo, så må han stiga fram. Fregade för den skull Rector, om nogon wet af den qwinnan eller at änkian har såledhz haft at göra med henne, der till hwar och en af professoribus sadhe sig aldrig hwarken hört

eller talt detta, at hon berömt den qwinnan eller något lärt af henne, uthan at en sådhan qwinna har warit för nogre åhr sedhan i Wirmo, som kunde skaffa tyfnaden igen, det sadhe nogre få af professoribus sig hafua hört sejas.

2. Insinuerade Henrius Thuronius sahl. Thuronij enkias h. Sara Meissners swar på M. Bergii på von Mindens wägnar anklagan om dhe peng:r sahl. Thuronius innehölt af von Mynden peng:r, nembl. honom så mykit i tutoris lön wäl hafwa förtient etc.

M. Bergius sadhe: iag står der emot intet, at dhe dömas till henne, ty han, sahl. Thuronius, han war tutor i 3 åhr och halp von Mynden, att han fick sitt riktigt utt.

3. Kallades Ambiernus inn och fregades, om han hade igen nogon af dhe stenar, som han hade af D. Episcopo. Han sadhe nej. Hurudana woro the? Han swarade: somblige woro hårda som gråsten, somma mööra; sadhe och: iag will wara en skälm, om i den soppan hos Episcopum war safran uti. Fregades, om han tog stenar utur sölfstopet. Resp.: Nej, uthan anten Episc., D. Bång eller M. Lindeman fick mig.

Sedhan togz op och besågz den hos Mag. Axelium præparerade potion af de b:de 3, af Ambierno attesterade ingredientier, och der fans inga stenar eller liknelse der till, uthan i botn såsom pulver grant sand. Ambiernus sadhe sig hafwa begärt wara sig förbehållit at försökia i en annan soppa, om af the ingredientier icke skulle genereras stenar. Sadhe och, at denne potion är mykit olijk den andra hos Episcopum war, som såg ut såsom syrap, och distingveras af färgan; läfwade swäria, at den förre war icke lijk denne potion. M. Flachsenius sadhe, det apotekaren Johan Kernisk sagt, at den stenen Ambiernus wiste honom, war antimonium crudum och det jemfört med ett st., som han sielf hade, och wara lijka. Ambiernus swarade: wore han här, så finge wij talas wed. Sedhan om denne sak pro och contra discurrerades, sendes Joh. cursor at begära af D. Episcopo nogon af de stenar etc., men han fick intet, uthan Dn. Episcopus sagdt sig wilia tala med Rectore Magnifico om de stenar.

Der näst sendes effter H. Ex. Her General Gouverneurens apotekare Johan Kernisk, på hwilkens consens Ambierni attest om ingredientierne beropar. Han inkom, blef tillspord och han såledz swarade: die Steine hab ich gesehen, es war (non ex pulverizato) aber ein gantz Stücke alz einy Haselnütz, und sagt Ambierno, es ist antimonium crudum; confererade så der med ett st. af sitt antimonio crudo, the och woro lijka. Sadhe omöjeligit, at det Ambierni stycke war coagulerat i potion, ej heller kan af pulverizato blifwa nogon sten, uthan blir såsom sand. Den sten war frustum antim., och antim. crudum kan intet smeltas. Crudum antim. etwas veneficum, kant doch kein vorgeben [vergeben]. Vitrum antimonij intet förgiftigt, sed pulverizatum kan en göra krafftlös. Vitrum antim. brukas och till purgation. Fregades, om af dhe 3 ingredientier, nembl. tartaro, nitro och vitro antim. kan blifua venenata potio. Han swarade: de två göra ingen skadhe, antim. crudum etwas provocerar allenast vomitum. Refererades, at Ambiernus sagt apotekaren hafwa resolverat stenen tillijka med honom och funnit desse 3 ingredientier. Apotekaren sadhe der till nej aldeles. Widh han detta alt talte, tog han till begaren, der potion i war, och smakade der af och refererade, huru gott antim. *diaporeticum* är in febribus acutis etc. Tog så affträde.

Resol.: At Secretarius skulle gå till D. D. Episcopum och begära nogon af dhe stenar, at Senatus finge see uppå etc., item colligera vota af D. Olao och M. Justandro, som liggia siuka, och dhem actitata referera.

4. Fregade M. Laurbeckius effter the böcker, som desidereras af Biblioteqvet.

Den 7 *Martij*. Præsentes D. Rector, D. Thauvonius, D. Enevaldus, M. Achrel., M. Bergius, M. Axelius, M. Miltopæus, M. Petræus, M. Flachsenius, M. Laurbeckius.

1. Refererade Secret. Joh. Flachsenius, huru Dn. Pro-cancellarius swarat om stenarne, nembligen sig intet kuna få nu dem igen dedan dhe blefue gömde: man kan ej få dem igen, då en behöfwer; iag tror, at fanen han gör och låter med dem; nu är andre eller 3 reesan dhe saknas, men iag menar at få dem igen.

2. Niels Larson betäckade Senatui Acad., som behagade påläggia Stenqwistarne och Meissner at affinna sig med honom, det dhe icke hafua giort eller achtat, nödges fördy dem nu på det högsta angifwa och badh at få ett slut häruti. Sadhe och, att dhe hafua 3 wekor der effter excessen skedde stulit fenster karmarne, det Stenqwistar begärte noteras. Inladhe och en förteckning på dhe saker som bortkomo, item en wärdering skrift. Studiosi befaltes skrifteligen swara.

3. Togz änkians saak åter före. Och talte M. Petræus, at bookhållarens döttrar skulle hafua sagt den potion hos D. Episcopum warit tunn och hwit. Der till påmintes Ambierni contraria relatio om potions färga, vide priora *).

Då här om discurrerades, sade M. Laurb., at der hon (änkian) befries, så fölier, at relation är af intet värde etc. M. Miltopæus reposuit: status controversiæ är, om hon skal fällas.

Sedhan begärte Rector vota:

M. Laurbechius: Hon må verificera sin potion med sin egen edh af andra ingredientier än hon i fremmandes närwaro inlagt, och af alle formalier i ord eller kiusningar.

M. Flachsenius: Effter documenternes och inkombne skäls jemförande kan iag eij see dhe skäl wara så wichtige, at hon kan bindas till en lagl. edh, cum fuerit integerrimæ famæ. Och till hennes edh allena är ingen lag till.

M. Petræus: Effter [1.] Episcopus ike agerar actoris partes och lijkwäl repræsenterar skrifteligen, som wore han pars actoris, 2. hon med edh bedyrat så högt, at eij flere ingredientier woro, än hon bekänt har; altså kan intet fälla henne till edhen. Dog at förnöja oss wore billigt hon här än wille bedyra sig med sin edh, item sedhan communiceras Cancellario.

M. Miltopæus: Jag har intet seedt så starke skäl in actis, som binda henne till edhen; altså är hon effter domar regler frij.

*) Detta stycke är i originalet öfverkorsadt.

M. Justander war opasslig och ty skrifteligen inlade sitt votum sub lit. Q.

M. Axelius: Effter hon bedyrat med sin edh otwungen och testes emot henne woro domestici och intet satis idonei, ty befrijar iag henne. Och hon må niuta sine witnen och skäl till godo effter domar r[eglar].

M. Bergius: Här till har iag ej kunat fatta nogott skääl, som kan henne binda till saken, och hon åtskillige gonger hijskeligen sworit här, ty befrijar och iag henne.

M. Achrelius: De ingredientier hon för oss bekant har, äro icke förgiftige, och effter inkombne skääl kan hon ej twingas till nogon edh. Talte och eliest om antimonij virtate in medicina etc.

D. Olaus war opasslig och sende sitt votum skrifftl., vid. lit. R.

D. Enevaldus: Inge så fulkombliga inkomne skäl, at hon skulle præparerat nogon förgiftig potion; at hon och brukat den qwinnan i Wirmo, weet iag intet utaf, och hon är longosedhan dödh; ej ser, för huad hon skulle fällas. Satius dimittere sontem qvam damnare insontem. Befrijar så henne. Dog för större wissheet skull, at hon præsterar juramentum för sig, som hon och har tillbudhit, och purgatio est duplex: civilis et sacramentalis, *quæ hic locum habet*, och domen icke communiceres parterne, uthan först Cancellario.

D. Thauvonius: Jag för min persson kan fatta ingen misstanka om henne, [1.] effter det hon oss bekant är; 2. effter hon offentligen sendt potion med sin egen piga, ty hade den opererat och warit förgiftig, så hade hwar wetat, at hon warit in causa; 3. pigors edh om modo præparandi; 4. jag altid dubiterat, om der war venenum effter dhe ingredientier, som der fans och Ambiernus refererar; beropade på en edsworen apotek. Johan Kerniskz relation, som är hos en förnäm herre, item på M. Achrelium, och tyckte dy, at D. Episcopus är såsom deceptus, det han ogera seer, och at Ambiernus skulle fåå tilltal; 5. åtskillig relation om experiment på hundar; ty befrijar iag och henne och 6. wij hafwa ingen

rätt at påläggia henne sin egen edh; dog propter vulgi opinio-
nes, om hon sielf begärer gå sin edh, må det skee.

Rector: Vota komma öfwer ens, at hon befrijas, der till
iag och faller, och hon ofta här sworit hijskeligen, tycker
och intet af nöden först at skrifua der om till D. Cancellarium.

Senatus Acad. sentens och doom angående sahl. Docto-
ris Alani enkia, den ehreborne och dygderijke h. Elizabetha
Niels dotter, som förmedelst af Hans Högwyrdigheet Biskopen
Doctore Joanne Gezelio underskrifuen och till Consistorium
Academicum inkommen relation och skriff med en suspicion
till förgerning graverad är, afsagd den 7 Martij 1667:

Efter dhe skääl ad acta finnas, libereras och befrijas
wälb:te h. Elizabetha Niels dotter för den misstanckan och gär-
ningen, som henne i bete skriff tillmäles.

Denne sentens publicerades, och hon, enkian, gret den
tidhen, betackade sedhan Senatui och begärte weta, om hon
icke skulle få tilltala D. Episcopum.

Henne sadhes, at Episcopus will intet wara actor, och
eliest är han intet heller hujus fori, och blef af Rectore Ma-
gnif. inrådt, at hon wille gifua sig till fredz der med, at hon
är frijkallat för den beskylningen uti relationen henne på-
føres. Hon swarade: den mig der till rådher, han menar mig
intet gott. Fregade och, om nogon af Senatu Acad. weet
henne hafua haft at göra med nogon trullpacka. Rector
sadhe: iag har känt edher i 27 åhr och intet förnummit så-
dhant, eliest är och här i Collegio der efter frågat, men ingen
weet der af. Tog så afträdh och begärte få sententiam, den
henne låfwades.

Den 13 Martij. Præsentes Rector, D. Thauv., D. Ene-
valdus, M. Achrelius, M. Bergius, M. Axelius, M. Miltopæus,
M. Laurbeckius. M. Jac. Fl. excuserades, som log siuk.

1. Blef sahl. D. Alani enkia h. Elizabetha Niels dotter
swarat uppå hennes ansökian emot D. Episcopum Doct. Jo-
hannem Gezelium om jure reconventionis, at wälb:te D. Epi-
scopus sorterar intet under Consistorio Academico, och detta
efter Constit. Acad. och Privilegiens lydheisse.

2. Bewiliades, at Dn. Episcopus bekommer acta i denne saak mot enkian, dog icke vota och det privatim är discourrerat.

3. Anna Lars dotter på sin modhers wägnar anklagade studios. Gabrielem Matthiæ för 12 d:r geld, som ännu skulle restera. Studiosus låfwade full betala, men hafwer nu inge peng:r in promptu. Res.: Han befaltes contentera henne med det forderligaste anten med peng:r eller annat godtz.

4. Bonden Per Jacobson ifron Tyrfwis sochn anklagadhe studiosum Johan Bark för hugg och ett skälsord (blodhund), som han uti ett qvittens har infört. Studiosus refererade, huru samme bonden warit engong i wisthuset drucken och föll sielf neder af skullen, i det han steg mist, och slog mig för den skull med en knif, hwarföre han och bötte på Rådstugu och iag sedhan i qvitterande samme peng:rs kallar honom blodhundh; det andra bonden förebär, kan han ej bewijsa, uthan han har skält mig för ett och annat.

Resol.: Studiosus Johan Bark betalar till bette bonden 2 d:r sölf:r mit arbitraliter för det ordet i qvittens finnes och bonden är injurierat medh. Då witnen inställes, skall det öfrige afdömas.

5. Jacobus Michaëlis refererade, huru han hade köpt en byssa af Johanne Brotz å 14 d:r k., men åtrad sedhan köpet och låfwat honom ty 4 d:r för återköp, der på ej mer resterar än 10 *mg.*, och derföre blifwit till underpant samme böcker han för dhe 14 d:r för hade låtit i pant, hwilke samme böcker af Joh. Brotz äre pantsatte till Petrum Schefferum för 15 d:r, dem Petrus icke will släppa.

Sigfridus Danielis witnade, at Joh. Brotz hade ful tagit byssan igen och han, Joh. Michaëlis, låfwade för ryggköp, men wet ej huru mykit, derföre och Joh. Brotz behölt böckerne till underpant.

Res.: At stud. Joh. Michaëlis söker Joh. Brotz såsom sin man, och i medler tidh skola böckerne wara hoos Schefferum seqvestrerade och ej skola fara werre.

6. Inladhe von Mynden emot sahl. prof. Thuronij enkia en räkning och en inlaga, *quæ* videantur.

7. Inlade Stenqwisterne och Jacob Mieissner emot Niels Larson. Niels tog skrifften och låfwade swara där på, begärte och en hustru (som gester hos capten Bengt) Karin Ehrs dotter skulle examineras, hon wet nogot at witna. Hon bekände, at the hade plockat stenar och Missner kommit in och fregat efter sin camrat och sedhan hafwa kommit 5 st., the ther fregat, hwar hoorhuset wore, och huru Reichenbach hade rent med werian på man sin etc.

Saker, som komo bort: 1 par strompor och 1 handkledhe.

Den *) *Martij*. Præs. Rector, D. Enevaldus, M. Achrelius, M. Bergius, M. Milt., M. Petræus, M. Laurbechius.

1. Delibererades, om acta uti enkians saak skulle communiceras den Kongl. Rätten, och resol., at så widha saken är intenderat, så är hon och dömdt, och skull nogot af acter communiceras, så skulle skee med Cancellario och intet den Kongl. Rätt efter Constitutiones.

2. Catalogus stipendiariorum öfwer 1666 hela åhret skall skrifwas af Secret. åt inspectoribus.

Den 20 *Martij*. Præs. D. Rector, D. Thauv., D. Enevaldus, M. Axelius, M. Miltop., M. Petræus, M. Laurbechius.

1. Oplästes Dn. Procancellarij skriff emot Senatam Academicum af 5 puncter, hwilkes contenta misshagade Senatui grufweligen; och sadhe en och annan uti sitt samwete sig wäl kuna befria enkian: och wore det sant Episcopus oss beskyller om timore & favore judicis, nec secundum conscientiam nec secundum acta & probata hafwa dömdt, så wore wij menedhare etc.

Resol.: At i morgon kommes ihop och skal här delibereras.

2. Refererade Secretarius, huru Kongl. Rättz fiskal begär detta skriffteligen, at the intet bekomma acta uti enkians och Episcopi saak, och lijkwäl är hon criminaliter intenderat.

Res.: När den Kongl. Rätt sådhant skriffteligen begärer, så få de swar skriffteligen.

3. Inladhe Henricus Thuronus andra gongon på h. Sara Meissners wägnar emot Andreæ von Myndens inlaga, vid lit.;

---

*) Tomrum i originalet.

von Minden sadhe sig intet mer hafwa at swara, insinuerade sedhan sahl. prof. Thuronij obligationer (dhe ad acta ladhes), den ena af 14 Martij 1663 på rd:r 20 st., item den andra af den 18 Julij 1659 på 20 rd:r, der på och 9 rd:r äro betalte, den 3:die af 5 Decemb. 1665 på 60 d:r k., af Sara Meissner underskrefwen. Uti ingedere låfwas intresse.

Till det M. Laurbechius talte, at sahl. Thuronius skulle warit tutor dativus, sadhe M. Bergius, at efter han, von Mynden, war en stor skalk, ty begärte iag, om han, sahl. Thuronius, wille blifua contutor med mig, hwar till han swarade: må göra, så är iag frij en annan gong; och då war M. Bergius Rector. Sedhan tog M. Bergius afträdh. Och der efter framtoz inventarium på Mindens saker, der M. Bergius och Thuronius kallas tutores etc., hafwa och iembte 3 andre det underskrifwit. Reknades efter, huru länge han hade warit tutor, och befans i 5 åhr (men M. Bergius, sedhan han inkom, sadhe, at han war eij lengre tutor änn 4 åhr).

Rector begärte vota, och för ratione brukades detta: qui participat ab onere, participat m. a commodis. M. Laurb. tykte, han skulle få 10 pening., M. Flachsenius och alle the andre 40 d:r åhrligen.

Sedan publicerades denne sententia:

Senatus Ac. sentens och [doom] emellan Andream von Mynden, kärende, och sahl. prof. M. Andreæ Thuronij efterlätne änkia h. Sara Meissner, swarande, angående dhe 31 rd:r och 60 d:r k. m:t, som sahl. Thur. och wälb:te änkian af pupilli penningar till sig tagit och nu af enkian fordras, afsagd den 20 Martij 1667:

Efter dhe skäl ad acta finnes, bestås änkian för sin sahl. mans tutela åhrligen 40 d:r k. m:t.

Den 22 Martij. Præsentes Rector, D. Thauvonius, D. Enevaldus, M. Bergius, M. Axelius, M. Miltopæus, M. Petræus, M. Flachsenius, M. Laurbechius.

1. Begärte Rector consilium: 1. om acta uti sahl. Alani enkians saak skulle öfrsendas till Cancellarium; 2. om ordinarij Consistorij timar, som Dn. Episcopus tager ifron; 3. om Dn. Episcopi skriftt, der i han beskyyler Senatium Acad.

och qwälier des afsagde doom. Här om discurrerades, och oplästes D. Olaj sentiment, vid. lit. Secretarius befalltes läsa up acta i denne sak. Och sedhan resolverades, at acterne skulle skrifwas rene och öfrsändas till Cancellarium och der jembte omstendeligen skrifwas, huru denne saken är afhandlat.

2. Proponerade M. Laurbeckius om sin Synteresi, den han will låta gå på trycket, hwar till M. Miltopœus nomine Facultatis phil. swarade, at han må fara fort med opere, sedhan får man det öfwersee och censurera.

Den 23 *dito*. In præsentia Rectoris, D. Thauvonij, D. Enevaldi, M. Bergii, M. Axelij, M. Miltopœi, M. Petræi, M. Flachsenii, M. Laurbeckii.

Oplästes brefwet tillijka med actis skulle till Hans Högh Gref. Nådhe Acad. Cancellarium, och sedhan det Senatui till lag war corrigerat, afgick det med posten samma dagen och acta således betecknadhe: Episcopi bref till Her Præsidenten sub lit. A., relation B., protocollum C., Episcopi andra skrift D., Episcopi skrift mot Senatum Acad. G., D. Olai votum R., M. Justandri votum Q.

Den 27 *dito*. Præsentes Rector, D. Enevaldus, M. Achrelius, M. Bergius, M. Axelius, M. Miltopœus, M. Justander, M. Laurbeckius, M. Flachsenius.

1. Talte Rector, huru studiosi wilia öfrgifwa prof. phys. lectiones, effter han har nya principia, såsom massam, lucem och spiritum, effter Comœnium. Resol.: At han skal blifwa af Decano tilltalter.

2. Beswärade sig Simon Jobbe öfwer Gustavum Collinium om 22 d:r 8 ör geldh, den Gustavus lofwade betala innan 8 dagar, och blef der wed.

3. Den twisten, som war emellan M. Justandrum och M. Jacobum Flachsenium om inspectione i detta åhr, resolverades såledhes, at M. Flachsenius blifwer näste åhr vicarius M. Achrelij uti inspectione stipendiariorum och åhr der effter ratione ordinis för sig sielf och för den skul nu affstår och M. Axelius blif:r nu inspector.

4. Uplästes apologia emot Dn. Episcopi skrift, den och corrigerades in corrigendis, och befalltes Secretario den

at præsentera Dn. Episcopo; denne sendes öfwer till Cancellarium, der jempte och ett bref, anhällande at Senatus Acad. finge behålla sine ordinarii Consist. timar effter gamble consuetudinem.

5. Rector begärte weta, hwem skulle effter honom blifwa Rector. Och blef resolverat, at Hans Exell. General Gouverneurens älsta son Baron Her Clas Fleming skulle der till skrifteligen anmodas, det och skedde.

6. Proponerade Rector, det assess. Wassenius anklagar Ambernus Boderum för een distiller panna. Ambernus war eij tillstädhes.

7. Beswårade sig M. Peträus öfwer fougden, som försumar sig at komma in, medan föret står uppå.

Den 30 Martij. In sædibus Rectoris Cons. minus. Rector, M. Bergius, M. Milt.

1. Emellan Stångens hustru och M. Justandri om skäls ord dem emellan blef såledz afsagd, det dhe skole förlijkas, och der M. Justander klagar på Stångens hustru, så stände och henne fritt at sökia M. Justandri hustru igen. At skäls orden på båda sidher fältes, witrade h. Lisbeta Simons dotter ifron Pikis och Makala by Puraja.

2. Angaf Mathias Carlagius på assessorens Wassenij wägnar Ambernus Boderum för en distiller panna (går 3 k. uti), den han honom lånte, och begärte, han tillhållas at leverera igen; eliest har fått p. 3 d:r, noch 6 d:r k., noch 2 rd:r och 1 sars yller skiorta. Ambernus swaradhe samma pannan assessoren hafwa skänkt sig, och sadhe det weta hans systerson Nicol. Grabbe, item at han curerat honom och 4 st. hans barn och medicamenta kostat 22 d:r, föruthan omaket i 4 wekors tidh, och at Wassenius har gifwit föruthan pannan 6 d:r k. Resol.: Them befalltes at oprätta wiss räkning bådhä, och Ambernus har sitt witne up här näst, så skall domen falla.

Den 3 April. Rector, D. Thauv., M. Miltop., Dn. Qvæstor, M. Flachs., M. Laurbecchius.

1. Förhördes Nicolaus Grabbe, om det skulle wara sant, at assessoren Vassenius har förährt Amberno pannan. Han

sadhe: det kan aldrig bewijsas, uthan ofta pulserat der uppå, at han skulle skaffa igen. Ambernus war intet tillstädhes.

Resol.: Som förr, at the på bådha sidhor skrifua en förteckning efter helgen.

2. Oplästes Caukola bönders supplication om tillgift på dhe 100 d:r s. m:t för Kongl. Rätz domqwal. Res.: Senatus intercederar hos Kongl. Rätten skriftteligen, det och skedde den 6 April, då Jac. Aemilæus blef och recommenderat at blifwa auscultant.

3. Emellan leutnampten Johan Golavitz och Salomon Enberg candidatem afsadhes denne sentens:

Efter inkombne skäl erkänner Rätten, at kandidaten Salomon Enberg betalar till be:te leutnampten de efter sin obligation resterande 18 d:r k. m:t, innan sol säter 14 dagar här efter, efter 16 c. Rådst. B.

Den 11 April. D. Thauvonius, M. Achrelius, M. Bergius, M. Justander, M. Miltop., M. Peträus, M. Laurbek.

1. Refererade D. Thauvonius, at Rector är opasslig och ty begärt sig sustinera hans vices och befalt at proponera in Senatu om 3 st. Alandensibus, som hafwa slagit för en tidh sedhan en botzman, Mickel Larson be:dh, hwilken skall nu wara död blefwen, [dh]e och nu äre nogra [d]agar sedhan in-carcererade. Inkallades för den skull be:te Mickels hustru Margeta; hon hadhe med sig sin mans modher Lisbeta Hendrichz dotter och sahl. mans halfbrodher, Mickel Hendrichson widh namn. Der jembte hemtades och dhe 3 st. studiosi inn. Frågades af Mickels hustru och the andre, huadh the hadhe emot desse studenter. Hustrun swaradhe: dhe äro blefne förlijkte med min sal. man, medan han lefde, och hafua gifwit honom til förlijknig 20 d:r k. m:t. Halfbrodhren sadhe, at han, Mickel, begärt 50 d:r till förlijknig och at ingen har sedhan warit hop med honom i nogot slagzmähl, uthan han genast då ladhe sig till sängz och alt bortåt pissat blodh. Studiosi refererade, huru the blefwe oskyldigt först öfwerfalne och icke gifwit vulnera læthalia, intedde och en förlijkningz skrift af den 3 Martij 1667 och af desse fyra underskrefwen.

Den samma oplästes. P. Rector uttydde samme förlikningz skriften på finska för änkian och fregade, om den såldhes lästes op för henne. Hon swaradhe: nej, uthan detta sadhes full, at han tog 20 d:r peng:r till förlikning. Fregades, om han icke skulle warit där med benögd. Hon swarade: nok war det min mans wilia; oansedt han först begärte 50 d:r, samtykte han dog på sidstone till 20 d:r. Fregades, om han har blifwit dödh der utaf, som desse studenter hafwa honom slagit. Hon sadhe: uthan twifwell. Modhren och halfbrodhren sadhe, at han hade haft 2 sår i hufudet, men hustrun corrigerade och sadhe honom haft allenast 1 sår i hufud.

Acad. wachtmestaren Carl inkallades. Han bekende, at Mickel han begärte full först 50 d:r, men när Christoferus förde honom till sinnes, hwilken först hadhe warit orsaken till slagzmåhlet, sedhan the taltes lenge wed, blefwe the förlikte om 20 d:r och rakte hwarannan hand; och sedhan peningerne woro betalte, skrefz för förlikningz skriften. Fregadhes, om den skriften uttyddes för honom. Han swaradhe, nogh förstodh han, hwad där war uti; sadhe och, at badharen och Rågenbuch har warit hoos them och sagt best wara, at dhe förlikas, ty nu är eliest en fahrlig tidh. Parterne togo afträdhe, och sendes straxt effter M:r Påål och M:r Rågenbuch.

M:r Påål inkom först och bekende sig hafwa warit engong hos den båtsmannen effter studenternes begäran, och han wille intet låta förbinda sig; har och beseet honom, och han warit blå öfwer midhian och på knän, hade intet sår eller slag på hufud, eij heller klagadhe han sig i hufwudet. Fregades, om han kunde der af döo. Han swarade: ich glaubs nicht. Sadhe sig kuna swäria där uppå, at han intet troor honom hafwa blifwit död af det slaget. Tog så affträdhe.

M:r Rågenboch kom in och fregadhes, om han hade beseedt den båtzman. Han sadhe: ia, han hade blånad på wenster beenet; sadhe och, at han, botzman, har intet sagt sig hafwa nogot sår i hufudet, eij sågh han heller honom spotta blodh. Fregades, om han kunde see nogott opswullit på hans bröst etc. Han sadhe: det kunde iag intet see, ehuru wel iag war en fier-

dendels tima hos honom. Fregades, om han kunde judicera honom hafua död blifwit der af. Han swarade: ingelunda efter min mening. Studiosi intedde för sig skrifttelig caution, af 3 bofäste män och 3 st. studiosis underskrifwen; den oplästes, och der med släptes the utur carcere dagen der efter.

2. Oplästes Joh. Palmbergz supplication om medel at resa ut. Res.: Swaras in pleniore Senatu.

3. Talte M. Petræus om at, ehuru wäl han är con-stituerad inspector Aerarij, lijkwäl får han intet weta om intraderne.

Acta 12 April. Om Mag. Axelij disputationis inhibition af Dn. Proc. huc referenda *).

Den 17 April. D. Thauvonijs i Rectoris stelle, D. Enevaldus, M. Bergius, M. Milt., M. Petræus, M. Flachs., M. Laurbech.

1. Bewiliades uppå Joh. cursoris supplication, at han bekommer span:ll af sitt stipendio efter proportion.

2. Efter M. Petræi begäran lät Senatus Acad. förbiudha Acad. fougden Jacob Peerson at reesa utur stadhen, förr än han har giordt sine räkningar, och det widh 20 d:r sölf:r m:tz wijte. Det och skedde skriftteligen.

3. Angaf Herfwen Joh. Finsenium för 24 d:r 16 öres geld efter obligation de dato 17 Nov. 1665 och Ericum Collinum för 23 d:r 13 efter räkningen. Herfwen begärte instendigt dom i saken. The begge kunde eij seja nej till gelden. Och fältes denne sentens:

Efter dhe skääl ad acta finnes, erkänner Rätten, at Joh. Finsenius betalar till Thomas Herfwie 24 d:r 16 öre efter sin obligation och Ericus Collinus 23:13 öre, och detta innan 14 dagar.

4. Uppå Herfwens beswär emot prof. M. Petræum om 115 d:r skuld och hans förklaran, at han är assignerat till Qvæstorem, resol. Senatus, at M. Petræus contenterar Herfwen dhe 115 d:r k. och söker sedhan sielf Qvæstorem om sin skuldfordran, best han kan och gitter.

*) Se sid. 226.

5. Inkom båtzmans ånkian och begärte, at Senatus wille befordra, at hennes sahl. man kunde komma till jorden, förebärandes sin stora fattigdoom. Hwar till Senatus swaradhe, at hon moste sielf wara bekymbrat om begrafningen, och wilia studiosi nogot tribuera der till, så rådhe dhe derföre, Senatus pålegger dhem intet.

6. Beslötz, at Acad. Qvæstor skulle förmahnas at contentera M. Petræum dhe peng:er han reverserat hafwer.

[7.] Dito hoos Prorectorem D. Thauonium angaf auscultanten Petrus Rundell Andream Beckman för 1 besl å 4 d:r, som han har haft 4 åhrs tidh borta, och för det han kallat honom lögnare, hwar på sedhan Bechman sig förklarade. Blef detta såledz componerat, at Bechman skall skrifwa till sina föräldrar om detta beslet, och skal ty med honom derföre dilatationeras till näste söndagen efter dominicam Trinitatis, och det skälz ordet är intet angeleget, efter det icke absolute, uthan sub conditione är sagt af Bechman.

Den 24 April. Prorector D. Thauv., D. Bång, M. Bergius, M. Axelius, M. Milt., M. Laurbeckius. 3 wore opasselige: D. Ol., Just., Petr.

1. Uplästes Isaci Tyrwensis och Gustavi Allenii supplicationer at få stipendium. Res.: Dhe refereras inter expectantes.

2. Refererade D. Bång, huru Hans Excell. Gen. Gouverneuren hafwer låtit sig wäl behaga Senatus defererade honneur på sin son Her Claes, den till Rectorem begäres etc., och låfwat swara der på skriftteligen.

3. Oplästes M. Justandri skrifttelige votum om futuro Prorectore och ansökian at blifwa recommenderat till Kongl. Maj:tt och Acad. Cancellarium at bekomma Wirmo pastoratet.

4. Angaf Rector scholæ M. Rothovius studiosum Petrum Pauli för nogre t:r span:ll. Studiosus war intet tillstädhes, uthan war bortgongen, fälles ty till 3 *mp*.

5. Insinuerade Niels Larson sitt swar på Stenqwisternas och Meissners inlaga. Öfwersågz och begge hans förteknin-gar, den senare på 114 d:r och den förre på 74 d:r. Och sedhan Senatus här om discurrerat hade och b:te Niels hans

obillighet i sin senare förteckning förhållit, blef dem emellan såledhes om refusion resolverat, at Olaus Erlander, Jacob Meissner och begge Stenqwisterne betala till Nils hans skadhas refusion effter den 1 förteckningen 74 d:r k. innan 14 dagar och Niels behåller sielf sine sönderslagne saker, och i medler tidh skola the wara arresterade; och skall i denna saak dess föruthan scandalum publicum straffat blifwa. Hwar med Niels och gaf sig wäl tillfredz.

6. Effter Golavitz begäran befalltes cursores och wachtmestaren exsequera hos Salomon Enberg effter domen.

7. Proponerades, om Procancellarius skulle få till sig heem protocolla. Res.: Det kan determineras in pleno Senatu.

Den 27 April. In ædib. Prorectoris M. Berg., M. Axelius.

1. Rector scholæ M. Rothovius angaf studiosum Petrum Pauli för 20 t:r span:ll, de honom restera för en winter och höst försålde sochn, intedde trenne hans obligationer och sadhe sig full hafwa en sölfkanna till underpant. Petrus swaradhe skriftteligen, at han icke för skedde misswäxt skull, wådeldens och monge hemmanetz fattigdom skull icke har kunat colligera så mykit, som contractet kan betalas. Bekende des föruthan sig betalt der på $\frac{1}{2}$ t:a råg, 1 $\frac{1}{2}$ z humbla och 1 rickzdaler. Rector sadhe: det är den $\frac{1}{2}$ t:a iag gaf honom till, och för humbl. betalte iag peng:r igen, men aldrig mins mig fåt rd:r. Låfwade och acqviescera der med, pastor i Lojo kan om misswäxten etc. attestera, allenast Petro blefwe nu i förstone pålagt at betala en post bort till 10 t:r sp:ll.

Resol.: At Petrus Pauli skaffar sig attest af presterne i Lojo om böndernes oförmögenhet, af misswäxten och wådelden etc., och skall sedhan saken finaliter afhielpas. Dåg nu åtminstone skall han tillställa Rectori 10 t:r råg och korn.

2. Hendrich Tililä intedde Joh. Becchij oblig. af 9 Maj 1665 på 11 $\frac{1}{2}$ d:r k., dem Anders Gustafson skriftteligen har hemstelt af bete Hendrich at upfordras. Studiosus nekade intet till gelden, uthan berådhe [begärdhe] respit, till des at skutor komma hem ifron Stockholm.

Resol.: Han contenterar bete Hendrich innan 14 dagar och ware i medler tidh arresterat.

3. Emellan wälbre Herman Lilieholmen och Jacob Meissner och Stenqwisten, angående de löilige obligationer han af dem emotagit och de till all skuld neka, resolverades: Der Herman will nogot af dem winna, så skall han skaffa sig betre beskedh. Oblig. lades ad acta.

4. Angaf Karin Eskils dotter Math. Francisci hustrun för 1 kassjacket af 7 *mp.* k., der på än rester 3 *mp.* Res.: Hon skall innan 14 dagar de 3 *mp.* betala.

Den 30 April. Consist. min. D. Thauv., D. Bång, M. Milt.

1. Effter Herman Lilieholm ej ännu hadhe skaffat bettre besked om sin fordrans richtighet, ty remitteras han med sine wederp. till Consistorium majus.

2. Uppå pistolmakarens Per Andersons beswär om 23 d:r k. emot Henricum och Casparum Kort, de ej comparerat hafwa och äre reesfärdig heem åt, resol.: The skaffa en wiss cautionist för sig skriftteligen eller the skola incarcereras.

3. Jören wachtkarls hustru Walborg Lars dotter angaf Abrah. cursoris hustru, det hon hade kallat henne trollkona, tyf och hoora, det och Mickel Bertillson, en borgare, och Beata Lars dotter, en bätzmans hustru, bekende sig hafwa hört. Abraham swaradhe sin hustru seja nej der till.

Res.: Detta skiutes till Consist. majus der at afdömas, der dhe icke i medler tidh kuna förlijkas.

NB. Nogra dagar der efter inteddes en förlikningz skrift dhem emellan, den och ad acta ladhes.

4. Niels Larson sadhe sig befructa, at Meissner och Stenqwisterne etc. reesa här ifron oförtöfwat och achta intet arresten; begärte, at the ställa caution för sig, item för dhe 30 d:r dhe än äre och till capten Bengt skyldige. Res.: Der dhe icke innan 2 dagar skaffa sig goda cautionister, skola the incarcereras.

Den 3 Maj. D. Thauvonijs, D. Enev., D. Bång, M. Bergius, Qvästor, M. Milt., M. Petræus, M. Laurbechius.

1. Begärte Prorector weeta provisionaliter, hwem Senatus will eligera till Prorectorem.

M. Laurb.: D. Olaus är närmaste; dog om han sig för sin opasslighet skull excuserar, äre philos. närmare som M. Justander och M. Miltopæus, eliest och nys fåt theolog.

M. Flachsenius voterar på D. Olaum, det Secretarius effter hans begäran notificerade.

M. Petræus: Som M. Laurb.

M. Just.: Skrifteligen på M. Achrelium och sig sielf.

M. Milt.: Wårt slut är irritum, förr än wij få swar af Gen. Gouverneuren, och fäfangt, at nogre förut sees, ty monge kuna eij der till bereda sig.

M. Bergius: Det är långt at bidha effter det swar, och så framt siukdomen icke excuserar, så voterar iag på D. Olaum och sedhan på D. Enevaldum.

D. Qvæstor: På D. Olaum och, der han excuserar sig, på D. Bång.

D. Bång: Iag har altidh tänkt på D. Olaum, gör thed och nu och bedher iag blir förskont denne gongen.

D. Enevald.: Fiord lottagande prælucera det, at D. Olaus blir nu Rector, vot. ty på honom.

2. Taltes om examine, at det skulle hållas effter Cancellarij brefz innehåld.

3. Oplästes båtzmans änkians Margeta Eskils dotters inlagde skrift af den 21 April 1667, hwar uthi hon, refererandes sig på sin sahl. mans gjorde förlikningz skrift, såsom och på sitt eget samweet, bekänner sig icke kuna uti denna sak emot dhe benemdhe studenter widhare protestera etc., vid lit. B. Henne förhöltz des contenta och tillspordes, om det skulle sig så hafwa. Hon sadhe ia, och at hon intet hafwer dhem mehra åtala. Togo så affträdhe. Och discurrerade Senatus, at ehuru hon, änkian, så cederar sin målsägande rätt, lijkwäl bör Senatium utleta, om han dödh af studenternes hand eller eij, et si sic, så bör detta animadverteras.

Resol.: Denne sak differeras, till des presten, som haf: r besökt sahl. båtzmannen med Herrens Natward, upkallas och förhöres.

4. Taltes om Bechij saak på Åhland och befaltes, at M. Laurb. och Secretarius taga des acta ifron Rectore, dem

igenomläsa och referera Senatui, och sedhan skall der om no-
got slutas.

5. Taalte Qvästor om fougden Jacob Peerson, at han hade ingen caution, då han blef fougde: och ehuru wäl iag intet twiflar om hans richtigheet, dog för dödzfall och in eventum begär iag, at han skall skaffa sig cautionister. Begärte och, det samma Johan Hakz, som han har antagit, skulle skaffa sig. Begärte och 3 exemplar af 1664 och 1665 åhrs afkortninger och dem underskrefne. Då uti Senatu omrördes om gamble restantier och des betalningar, swaradhe Qvästor: aldrig skall bewijsas, at iag betalt gamble restantier af 1666 åhrs rentor. M. Bergius sadhe: det wore eij obilligt, at så betaltes gamble rästen. M. Milt.: det wore iniqvissimum, uthan hwar söke sin räst hos Qvästorem, och han bör swara före, det och nogre andre sade.

Resol.: At fougden Jacob Peerson skaffar sig 6 goda cautionister, förr än han reeser utur stadhen; men effter Johan Hakz är af Qvästore antagen, ty ware han sielf bekymbrat om hans caution.

6. Begärte Thomas Härfwie execution på Joh. Finse-
nium och Ericum Collinum. Res.: Låfwades.

Befaltes och, at M. Petræus contenterar honom sielf.

7. Beswäradhe sig Thomas Härfwie öfwer Julinum, som reste bort öfwer arresten, och Ambernum, som och är bort rester, at han intet kunat få exeqution på domen.

Res.: Det skall hos Rectorem förnimmas, om Julinus har icke achtat arresten eller af hwem den är relaxerat. Och der han kan få weta Ambernum hafua sina saker, så kuna dhe der arresteras och hans stipendium så lenge assigneras, som han det kan få behålla, då catalogus revideras.

8. Talte Prorektor, huru Korten har burit till sig nogra böcker, och fregade, om M. Bergius wille ha dhem och cavera för honom. Han sadhe nej. Då sadhe Prorektor: så skall pistolmakaren få dhem till sig.

9. Inkom Jacob Person, och honom befalltes, at han gör sina räkningar hos inspectores. Han låfwadhe med det för-

sta och sedhan skaffar sig goda cautionister, som nu wahnligt är. M. Petræus beswärådhe, at han intet har welat wijsa sig den jordboken, som han bär räntan effter. Senatus tykte, at Qvæstor skulle skaffa en rätt jordbok.

10. Uplästes Cancellarij brief af den 19 April. Des contenta låfwådhe Senatus efterlefwa.

11. Examinerades Herman Liliholm, Jacob Meissner och Stenqwisten om deras obligationer. Liliholm inlefwere en attest på 7 kannor öl, tagne af Meissner på Liliholms muff. Resol.: Der dhe icke förlijkes, så skall Meissner och Stenqwisten wara försäkrat om nogot straff för sine fåfenge obligationer.

Den 6 Maj. War Secretarius med M. Petræo effter befalningen uti Amberni Boderi kammar hos bårgmest. Brochium och inventeradhe hans böker och andre saker. Dedhan tog D. Olaus, M. Achrelius, M. Petræus, j. Maria Petr., Magnus Brochius etc. sine böcker, som specification med mehra utwijsar, item Joseph Mathes. sin hatt. Nykylen lefwereade Secret. till borgmestars hustrun, som eliest tykte illa, hon hade så lenge kammaren innehafft och dem så fixerat. Joh. Broch. tog 2 st. sina dukar, item Car. Rosenlindz Jan. ling.*)

Den 8 Maj. In ædib. Rectoris. Rector, D. Thauvonius, D. Olaus, M. Bergius, M. Axelius, M. Miltopæus, M. Petræus, M. Flachsenius, M. Laurbeckius.

1. Oplästes Cancellarij Acad. bref af den 26 April, huar utinnan een lista begäres öfwer dhe, som skola magistreras, och befales, at Senatus Acad. Aboënsis skulle efterlefwa den praxin, som brukas emellan Kongl. Rätten i Stockholm och Ubsala Academien in causis criminalibus. Uplästes och ett extract af den Kongl. Stockholms Håfråts resolution uppå Cancellarij begäran och frågan, nembl. at alle lijfsaker et quæ mortem et membri amputationem pœnæ] loco inferunt, item angå ähra och redheligheet, höra under den Kongl. Rätz om-döme. Der näst oplästes en denne Kongl. Rätz resolution, infordrande 6 passerade criminal sakers acta, vid lit.

*) Sannolikt Comenii „Janua linguarum reserata“.

Sedhan discurrerades om alle desse momenter och resolverades, at uti D. Alani enkias saak skall acta afskrifwas och den Kongl. Rätten inlefwereras; om dhe andre för detta passerade sakers öfwerlefwererande skall först communiceras med Cancellario; det skall och swaras den Kongl. Rätt och förmåhlas, at båtzmans saak är ännu intet afdömdt; item skall en lista öfwer candidater öfwersendas till Cancell.

2. Om futuro examine blef, sedhan huar voterat hade, resolverat, at hon begynnes fredagen otta dagar till nu för helgen.

3. M. Laurbeckius refererade häradzhöfdingens på Åhland ransakning uti stud. Becchij saak. Lästes och up Her Bryniels bref, det Rector behölt hos sig.

Res.: Denne saken bör där dömas, som gärningen är giord, efter 8 p. i Privill.

4. Buggen behöfwes intet examineras edheligen.

5. Begärte Rector 3, som skulle med honom igenom läsa protocollum.

6. Resolverades, at Ambernii Boderi böcker uti kammaren hos borgmestaren Brochium och hans egne ähre, skola arresteras till Thomas Herfwie och Hans Baxter, och Josephus Mathesius skulle få ut sin hatt, han hafwer af festningen åt honom utagit.

7. Johan Tälpo begärte arest på Ericum Salomontanum för 15 d:r geld. Res.: Secretarius skal skrifwa arest zedlen.

8. Uplästes Gust. Collinii skriff emot Johan Merten, den ej war tillstädhes.

9. Rector begärte arrest på dhe 24 d:r han har efter s. Thuronium till at fordra för Beniaminis Krok præsidio och för en binningsbössa å 3 d:r.

10. Uplästes Alandensium supplication om dimission här ifron. Res.: Upskiutes till här näst.

11. Framhades sahl. Thuronij och M. Axelij rectoratz räkningar på bötes peng:r, och resolverades, at Thuronij räkning lägges till M. Axelij åhrs acta och M. Axelij till D. Doct. Thauvonij.

Den 15 *Maj*. Rector, D. Olaus, M. Axelius, M. Milto-
pæus, M. Petræus, M. Flachsenius, M. Laurbechius.

1. Swarade Salomon Enberg uppå den räkningen om 10 d:r 12 ör af Per Nielsons änkia inladhes, at han war en affton budin dijt på kellaren af tobakz inspectorn Sigert Brant och det dhe då drucko, skulle inspectoren betala; och det är, som än af mig fordras. Sadhe sig eij heller det wijnst, som han hade skrifteligen begärt. Res.: Han skall skaffa sig attest om detta.

2. Andreas Steenqwist beswärade sig öfwer Olaum Er-
landrum bådhe för 34 d:r geld efter intedd räkning, och at han sagt honom stulit nogra böcker af Salomon Eneberg; in-
tedde en attest, der uti han af bette Enberg för en sådhan för-
witelsse frijkallas. Erlander war intet tillstädhes. Res.: Er-
lander skall arresteras wid 40 *mp*. wijte, till des han står ho-
nom till swars.

3. Talte Rector om Johanne Nezelio, som har utöfwer
arresten reest här ifron och är nu lector uti Strengnäs. Sena-
tus tykte, det kunde wäl Emporagrio remonstreras.

4. Uppå Matz Olufssons beswär om the 4 *℔* salt, för
hwilke Acad. glasmestare Jören skulle caverat hafwa och
blefwe till Her Ambrosium skickade, och Jörens der på gjorde
förklaring, resol. Senatus: Effter Matz Olufson intet kan öf-
tyga glasmestaren hafwa gådt i caution för the till Her Am-
brosium skickade 4 *℔* salt, ty söke Her Ambrosium, best
han kan och gitter.

5. Oplästes Märten Döpnars skrift, der uti han will
opseja förmynderskapet för von Mindens arf och begärer blifwa
belönt för sitt hafde omak. Res.: Der till blef intet sluteli-
gen giort.

6. Gustavus Allenius och Carolus Johannis finge begge
ett reprimend af Rectore, för det dhe hadhe iniurierat noget
hwarannan.

Accessere D. Thauv., D. Peer Bång, D. Enev., M.
Bergius.

7. Angaf Mathias Lechtenkorfwa Gustavum Majalan-
drum och Petrum Torpensem bådhe för 8 k. öl the wore

skyldige, såsom och att the sedhan hade med sig bortagit ifron studentens Joh. Mathiæ kammar några st. böcker, en petzer ring, en flesk skinka och sin kappa, den dhe dijt förr lemnat hadhe, och skulle hafwa gådt in genom fenstret. Petrus sköt hela skulden på Gustavum och sadhe sig hafwa gåt bort, förr än detta skedde; låfwade ful betala ölet effter qvota.

Resol.: At wachtmestaren skulle fölia Petrum, så lenge han skaffar the andre igen, som woro i hoopen; eliest lär han sielf stå före alt. Och blef arresterat.

8. Beordrades prof. M. Jacobus Flachsenius och M. Laurbechius at gå till den Kongl. Rätten effter des begäran och förnimma, huad the hade Senatni at föredraga, det dhe och straxt efterkomo. Och refererade wid sin återkombst, at them blef föreläst Kongl. Maj:tz och Cancellarij Acad. bref, at och denne Acad. skulle hålla sig Ubsala Constitutiones, och af Cancellarij bref, at alle här till passerade criminal saker skulle Kongl. Hofrätten inlefweras.

Res.: Der om skall än skrifwas till illustriss. Dn. Cancellarium.

9. Oplästes sahlig Thuronij änkas skriff om Jacob Meissners kappas restitution, den af Stenqwisterne och nogre andre skulle wara pantsatt till Anders Mertens kellar för 15 d:r 16 öres geld, inteddes och kellar räkningen. Res.: Upskiutes till här nest.

10. Begärte Rector, at nogre skulle gå till Thuronij änkian och fordra ännu dhe 24 d:r k. honom tillkommer effter sahl. Thuronium. Res.: M. Petræus och Secretarius dhe föreholla henne detta.

Den 21 Maj. Præs. Rector, D. Enevald., D. Thauvonius, D. Bång, D. Olaus, M. Bergius, M. Axelius, M. Milt., M. Justander, M. Petræus, M. Flachsenius.

1. Uplästes Israëlis Starbeckij suppl. at obtinera stipendium öfwer heela dhetta åhret. Taltes och om Lamberti Petri slijske anmodhan, the nu begge hafwa rest hemåt. Taltes om begges deres flijt in studiis och bewiliadhes, at the behålla sitt stipendium till nyåhret härnäst 1668.

2. Uplästes andra gongen Märten Döpners supplication, dher han begär sig blifwa belönt för tutela äfwensom sahl. Thuronium. Rector sadhe, at sahl. Thuronio är tilldömbdt åhrligen 40 d:r k., men ännu är intet wist decreterat om åhrtahlen, begärte ty vota här om.

M. Laurb.: Han må få löön alt in till sin dödhstund, efter han alt der till war obligerat till att swara till alt efftertaal om tutela. A:o 1659 tog han emot in Junio och 1665 dödde han.

M. Flachsenius förmälte för 5 åhr inclusive, efter han eij hade uppsagt tutelam, uthan warit förobligerat at swara derföre.

M. Petræus: Och 5 åhr. Och tykte, at det kunde alt wara remitterat till Rådhsstugun.

M. Justander och M. Axelius: Det samma som M. Flachsenius.

D. Olaus: För 5 åhr; dog scrupulerar om det åhret han reeste till Stockholm, och så blefwe 4 åhr allenast.

D. Bång: Efter M. Bergius privatim antagit Thuronium der till, tycker dy quod faciunt unam personam, om åhrtalet består af 5 åhr.

D. Enevald.: Ingen af Senatu refragerat, at han war tutor, ty kan bestås honom lönen till sin dödh.

D. Thauvonius: Efft. s. Thur. war obligerat at swara till alt efwentyr, ty hafwe lön intill sin dödsstund.

Vota föllo der på, at han får löhnen för 5 åhr, blef och såledhes resolverat.

3. Sedhan begärte M. Bergius weta, om Thuronij ånkian skall betala intresse för the af Thuronio utaf pupilli arf tagne peng:r. Och voterades:

M. Laurb.: Thuronium niuter och intresse sig till godo.

M. Flachsenius: Han intet obligerat sig till intresse.

M. Petræus: Han ger 6 pro intresse a cento.

M. Milt.: [1.] Thur. borde dhe peng:r bekomma. 2. Han intet sig till intresse obligerat.

M. Just.: Han ger 5 d:r pro cento.

M. Axelius: Intet obligerat sig till intresse, ty gees intet.

D. Olaus: Först skal hans åhrl. lön afdragas och för det öfrige 5 d:r intresse åhrl.

D. Bång: Begge hafua the hafft nyttan etc. Och det samma som D. Olaus.

D. Enevald. och D. Thauvonius: Det samma som D. Olaus.

Resol.: At von Minden, sedhan sahl. Thur. åhrlige löön afdrages aff lånte peng:r, får till intresse af de öfrige åhrl. 5 d:r p. cento, och Mårten Döpner om sin præntension wijses till Rådhsstugun.

4. M. Bergius opsteg och begärte och blifwa betalt, tog sedhan afträdhe.

Vot.:

M. Laurb.: Han får så mykit som Thur., 40 d:r åhrl.

M. Flachs.: Det samma.

M. Peträus: Han hafft mer omak, får ty 50 d:r åhrl.

M. Milt.: Sedhan han har inlagt sin räkning, så kan han få sin betalning.

M. Just.: Han får 10 mer än Thur., dog skall göra först redha för sig.

M. Axelius: 50 d:r åhrl., sedhan han giort redha för sig.

D. Olaus: 50 d:r, och gör redha, när som fordras.

D. Bång: Det är en samwetsak. Bergii tutela ingår först sedhan Thur. blef dödh, dy förr woro dhe 1 person; och förlijkes här om med ånkian.

D. Enevald.: Lijka mykit som Thuronius.

D. Thauv.: Ena får eij mehra än then andra. Sedhan han har afwittrat arflottet och liqviderat med pupillo, får han 40 d:r åhrl.

Resol.: När pupillus gör nogot beswär här uti, så lär full falla utslag uppå, och är eij denne saak huius fori; med ånkians saak war annorledhes, ty hon anklagades af von Minden tanqvam rea.

5. Uplästes Dn. Cancellarij bref af den 10 Maj om M. Axelij opere pol. Effter det angår wår stat, bör det först lefwereras till Cantzliet. Det M. Axelius låfwade effterlefwa.

6. Dn. Procancellarius talte om den M. Axelij disputatione pol. och des contentis, hwar uppå M. Axelius och tillförende sig in Senatu hadhe förklarad, och huru Dn. Proc. öfwer Senatus resolution hade b:te disputationem nomine Cancellarij igenom Secretarium inhiberat. Opläste sedhan sielf M. Axelij intimation och fregadhe, hwem har befalt M. Axelium intimera. Han swaradhe: det borde mig studiosis significera, och Senatum hafwer iag för mig och ingelunda hafwer iag sökt at affrontera E:s Högwyrdigheet. Då Dn. Procancellarius talte om M. Axelij wisit och ordesätt, sadhe M. Axelius: iag will för den visiten hafwa deprecerat och mente intet illa där med, och ingen skall bewijsa mig nogot så illa sagt, som nu sejes. Begärte det skulle noteras, at Episcopus kallade honom in Senatu näsewijs.

Där näst begynte Dn. Procancellarius tala om den sin andra skriff emot D. Alani änkia, at alt det, som der röres, är talt in Senatu och sig icke gifwit an den saken som en actor. Insinuerade sedan nogra frågor skriffteligen och begärte Senatus responsiones författas in margine.

1) Om M. Laurb. och Joh. Flachsenius woro af Senatu skickade till Procancell.? Resp.: Aff.

2) Om formula ad informandum judicem. Resp.: Det är eij orimeligit.

3) Om det at Alani änkia sagt sig bidia folk ihäl. Resp.: Det affirmerade M. Bergius a se ducto exemplo; sade och Joh. Flachs. sig hört henne så seja, då han den skrifften las för henne, nembl.: det wore wäl, mine böner wore så starke.

4) Om den qwinnan i Wirmo. Resp.: Änkan sejer eij sielf nej, at icke hon har warit hennes landbo hustru.

Sedhan talte Dn. Procancellarius om promotione magistrorum, at der uti är Procancell. förbijgongen emot Constitutiones. Senatus excuserade sig och sadhe ful der om wara talt, men sedhan förgätit tala och communicera det med Procancellario. Procancellarius för sin person läfwadhe wela hwars och ens respect och sig intet acta, om the bref, der på och Proc. nämpnes, opbrytes i Senatu eller hoos Rectorem Magnificum.

7. Angaf befallningzmannen Johan Simon Wikman stud. Jacobum Georgii för nogre förwijtelsser, der till Jacobus aldeles sadhe nej och sig ej annat weta med honom än ähra och gott, hwar med och befallningzman efter Senatus inråd war tillfredz och förmedelst en handstreckning straxt förlijktes, dog för sig behållit med pastore widhare at utföra.

8. Bengt Bengtson [&] Helena Zimmermans wägna inlade en skriff emot prof. M. Achrelium om sin gårdz pantsättiande etc., hwar uppå fulmechtigen Joh. Palmberg swarade, at den saken har förr warit i Rådstugu Rätten och swara där. Dijt och Senatus den nu remitterar.

9. Resolwerade Senatus uppå sahl. prof. Thuronij enkas fulmechtiges Joh. Palmbergz begäran, at Petrus Malmbergius, Olaus Erlander, både Stenqwisterne, Ericus Holmdorf och Jacobus Meissner betala effter qvota dhe 15 d:r 16 öre k. m:t, som kellarswennen fordrar och Meissners kappa är satt till underpant. Och bör detta genom cursores exeqveras, och belöper på personen 2: 18 $\frac{2}{3}$ ör k.

Den 22 *Maij*. Præs. totus Senatus, excepto Achrelio et Qvæstore.

1. Inkallades Her Jacob Kilovius, som med Herrans Natward hadhe besökt den afledne Cronans båtzman, och fregades, hwad han då för honom hade bekendt. Her Jacob swarade honom första gongen hafwa bekent, at studenterne skulle hafwa honom illa slagit och M:r Rågenbuch och M:r Pål och warit hos honom och besedt honom. Fregades, om han bekände sig af them fåt något dödssår. Han swarade: nej, thed sadhe han intet, uthan at the eliest hafwa torbasat (ombikuli), och låfwade förlåta alle them han kunde hafwa emot. Fregades, om det syntes något sår eller blånad. Han swarade, fötterne woro något upswulne, der till enkian sadhe, at allenast det ena, nembl. wenstra knät war opswollit, item at han om fredagen blef slagen och först om söndagen där effter begynte klaga sig och mest för studenter skull ladhe han sig nedher, 4 wekor der effter kastade han först blodigt vatn.

Hendrich Kastu bekende, at bete båtzmannen skulle samma affton, sedhan han hade warit ihop med studentren,

kommit till Kastu och der tagit en knif af fönstret, item af grangården begärt sig en musqvot och wille på studentren igen; hade och då haft 2 sår i hufudet, der till hustrun (enkian) sade allenast litet af skinnet warit sönder. Togo sedhan affträdhe, och oplästes alle acta i denne saak.

Sedhan inkalladhes änkiän allena, och förhöltz henne contenta af sin skriff och fregades, om detta alt war hennes wilia. Hon samtyckte till alt der war infört. Förmantes sedhan, at hon wille bekänna, så som hon kunde swara för Gudh. Hon sadhe: iag kan intet beswära mitt samwete der med, at iag klagat dem an, ty han, salige, fick sidhlychtone brenne siukan och begynte tala i hufudyrslan, samma affton om fredagen, då han blef slagen, gick han sielf heem, om lögerdagen klagade han sig intet, förr än om söndagen allenast för 1 blånad på knät och litet blodig i hufudhet. Tog så afftråde.

Rector begärte vota, och voterades såledhes:

M. Laurb. talte om dhe accidentier, som hafwa folgt samme slagzmähl, nembl. at han för watn kastat blodh etc., och effter M:r Pååls bekennelse äre ty stud. bundne at swara till hans död, cit. c. 16 i S. m. w.

M. Flachs. begärte, at halfbrodhren och modhren skulle än förhöras. Effter dhem fregades, men the hade gåt bort. Vot. ty och befriadhe stud., beropandes sig: 1. på M:r Pååls och Rågenbuchz attest; 2. det han kastat blodigt watn är skedt först 4 wekor der effter, som hustrun bekende; 3. intet flere hugg än 1 blånad på knät och 1 litet sår på hufudet, dhe icke lethalia; 4. 8 dagar för sin dödh talt i hufudyrslan etc.; 5. änkiäns bekennelse, at han sig eij för klagat än först om söndagen.

M. Petræus: Alt det samma argument.

M. Milt.: Jag i mitt samwete kan intet göra dem frij; haa dhe icke primario, så lijkwäl conseqventer warit orsaken till hans dödh, effter det 16 c. S. m. wilia.

M. Justander: Effter 1. änkiäns egen bekennelse, 2. prestens, för hwilken han intet bekent nogot dödzsår, 3. bal-

berernes attest, 4. blodhwatn kan förorsakas af mongehanda ting, som medicis är wälbekant, frijkallar ty dhem.

M. Axelius: Ehuru saken är blind, lijkwäl domare regl. lijkmatigt bör man heller befria them, det iag och gör för upräknade skäl skull.

M. Bergius: Tycker alt förmykit, om blifwit dödh af sådant hugg, nembl. 1 blånad på knät; ej hafua the heller legat på hwar andra, han och eliest haft wäl klädher på, kunde ty icke så mykit göra till nogot hugg af en käpp eller stång. Refererade sig på dhe andre skälen och fördenskill kan dem intet imputera at wara hans banemän.

D. Olaus talte om det, som förr af M. Miltopæo och M. Laurbeckio war discurrerat, och sadhe wara bettere skäll ab altera parte: 1. tridhie dagen först klagat sig; 2. hustrun sagt, han laddes wara siuk för stud. skul; 3. balberernes, 4. Kilovij attest; 5. hustruns skrift och sedhermehra gifne swar på förmaningen; 6. sidste wekan talt och i hufudyrslan. Befrijar ty dhem.

D. Bång: Det samma; och det han kastat watn af annan ferga, kan förorsakas wäl af nogon annan accident. Balberarne troo intet, och hans egen hustru tager intet den samwetetz bördan på sig, så gör iag det mykit mindre; befriar ty dhem.

D. Enevaldus: För 1. förlijkningz skriftz contenta skull om den pijna der talas om, 2. M:r Påls bekennelse: blå öfwer midian och derföre kastat röt watn, 3. Kilovij, at han slagen: ombikuli, 4. det hustrun sagt: uthan twifwel etc., kan ty för Gud icke aldeles frijkalla them, men lijkwäl effter desse skääl icke äre aldeles så krafftige, at man kan fälla dhem, så frijkallar iag dhem heller effter dom. regl. civiliter.

D. Thanvonijs: Judex debet judicare secundum acta et probata. Det hustrun i förstone har dubie sagt, har hon sedhan corrigerat sig. Repeterade alle the andre rationes, af D. Olao och D. Bång opräknade. Och absolverar ty them, at the icke är banemän till hans dödh.

Sedhan begärte Rector vota, för huru monga blånad och blodhsår the dog skulle böta, och ginge ut på 2 bl. och 1 blodhsår. Och publicerades för parterne denne sententia:

Senatus Acad. sentence och doom emellan Cronans båtzmans Mickel Larsons änkia Margeta Eskils dotter, kårande, och studiosos Christopherum och Gabrielem Olaj och Andream Magni, swarande, angående det slagzmähl den 15 Febr. nästförledne är förelupit emellan bette studiosos och båtzmanen, som och 7 wekor der effter skal genom döden wara affidhen, afsagd den 22 Maj 1667:

Effter dhe skääl ad acta inkomne ähre, befriar Rätten bette studiosos derföre, at the skulle warit banemän till båtzmans Mickel Larsons dödh; men för twenne blånad och et blodhsår fälles the effter det 9 c. S. m. w. i St. L. till 3 gong:r 12 *mp.* s. till treskiptis.

NB. M. Berg. tog af actis Thur. oblig.

2. Begärte D. D. Thauvonius nogra, som skull liqvidera om tutela, den han haft för s. Hartmans arfwingar. Der till och M. Axelius och M. Miltopœus förordnadhes. Och blef insinuerat nogra dagar der effter Consistorio uprettat liquidation iembte det utagne inventario på s. Hartmans saker, dhe uti en särdeles lådha förwaradhes.

3. M. Axelius begärte weta, om icke Senatus wille sig interponere, effter alt är skedt med den disp. consensu Senatus, och om han skall senda öfr sit opus. Senatus tyckte, ju snarare ju bette opus öfwersendes, och skal brefwet öfwergåå här näst.

4. Befalte S., at Qvästor betalar af sahl. prof. Thuronij salario till h. t. Rectorem dhe 24 d:r k., som fordras och änkan intet kan disputera.

Den 5 Junij. Rector, D. Enev., D. Olaus, M. Bergius, M. Axelius, M. Miltopœus, M. Flachsenius, M. Laurbech.

1. Refererade Rector D. Alani enkas begäran om en attest, at hon intet begynt nogon action mot Episcopum.

Res.: Effter saken är anhengig i Håfrätten, ty görs det eij behof.

2. Uplästes et Cancellarij bref, at the för detta passerade gamble criminal saker icke skola lefwereras till Håf-rätten.

3. Lästes och up Cancellarij bref om concessa licentia creandi magistros i detta åhr. Det befaltes Secretarius wisa Dn. Proc., det han och gjorde.

4. D. Abram Thauv. och M. Flachsenius constituerades at gå till Hans Exc. General Gouverneuren och afhämta swar om futuro Rectore etc., hwilket sedhan af D. Peer Bång allena skedde i deras frånwara, och Hans Excell:tz negative swarat.

5. Talte Rector om Granario Acad., at Qvästor har sig tillagnat hela den tompen och bodhen med. Senatus sadhe, den hör Acad. till och bör betalas af Fisco. Talte och Rector, huru han hade sendt till Syndicum och Brochium om planten och the swarat, at bårgmestaren Schefer har den. Här [om] discurrerades och resol., [1.] at bodhen skall höra Acad. till, effter den står på Acad. tomt; 2. skal Qvästor göra redo före, med hwems medell den är dijt opsatt, emedan Fiscus deel i fiord steg öfwer en god deel; 3. M. Bergius bekende, at och timbret, såsom Academiens, är der till otullat intagit; 4. bårgmestar bekant för Aedili M. Bergio, at den tompen hör Acad. till.

6. Taltes och om span:llz bodhan, at der med skall så hållas, som förr är decreterat, at des inspectores hafwer hwar-dere sin nykell här näst. Här discurrerades om spillkappor och juramento Qvästoris; hwadh eliest hans lefwereringar wed-kommer, determineras här näst.

6[7]. Fregade Rector, [1.] hwem skulle på syn till Lappå. Res.: Vigore Constit. skall Qvästor wara där tillstä-dhes på Acad. wägnar; 2. hwilke skulle på ransakningen i åhr. Res.: Determineras här näst.

7[8]. Angaf kläckare enkian h. Elin, Sigfred Simonson Punaja och Sigfred Wegers hustru Acad. glasmestaren Jören och the stud., som hade druckit hoos honom, hadhe och slagit deras fönster sönder, då och Jören warit med och haft en kol-der på sig. Jören sadhe sig hafua förut studenterne gått och wijste intet, om the nogot slogo sönder eller ej. Studen-

terne hete Rökmanon, Gabriel och Joh. Petri och en fremand stud., hwilkens bror är hos Præsidenten. Res.: Upskiutes till här näst, och skal Abraham cursor och wachtmestaren besee, huru mykit the hafwa sönderslagit.

Den 12 Junij. Præsentes Dn. Procancell., Rector, D. Thauv., D. Bång, D. Olaus, M. Bergius, M. Justander, M. Miltop., M. Petræus, M. Flachsenius, M. Laurbechius.

1. Begärte Christoffer Frank en skriffelig arrest på candidaten Salomon Enberg, som är skyldig effter lefwererat räkning 62 d:r 24 k. m:t.

Res.: Honom bewiliades.

2. Oplästes nogra skrifter, the ifron Rådstugun blefwe sende till Rectorem, om nogon geld, som uppå von Mindens wägnar af tutore M. Bergio fordras och Bergius icke will förr betala, än nogon rätt honom der till dömer. Senatus delibererade, om dhe kunde remittera denne saken till Rådstugun.

3. Ericus Salomontanus skall arresteras, till des han förnöjer Johan Tålpå dhe 15 d:r han af honom fordrar, genom caution eller betalningen.

4. Oplästes Johannis Johannis supplication om hielp på sin reesa i sin siuklig lägenhet, det och bewiliades, och blef lefwererat *) d:r.

5. Taltes om Qvæstoris räkningar. Rector sadhe, at han har läfwat hafwa dem ferdige till mutationem Rectoratus.

6. Ifron juul till midsommaren der näst oprettadhes seqvens catalogus stipendiariorum:

Supremæ classis.

M. Joh. Alanus.	Gabriel Fortelius.
Nob. Samuel Gyllenst.	Mathias Wichman, Am. S.
Petrus Kolckenius.	Jonas Torsk.
Andreas Kexlerus.	Salomon Enberg.
Petrus Laur. Suderm.	Lambertus Petri.
Johan Palmberg.	Ambernus Boderus.

*) Tomrum i originalet.

Arvid. Kolliander.
Cursores Acad.

Petrus Schefferus.
Henricus Pijlqwist.

Mediæ classis.

Isacus Wedbechius.
Nicol. Krabbe.
Henricus Thuronius.
Joh. Salmenius.
Georgius Schiffer.
Math. Wichman.
Magnus Eekman.
Daniel Achrelius.

Magnus Drysenius.
Andreas Strandenius.
Isacus Florinus.
Israël Starbechius.
Johan Collanius.
Bened. Laurbek.
Johan Bened. Figrelius.
Olaus Brodinus.

Infimæ classis.

Johannes Thesselef.
Laur. Laurentij Bochius.
Benedictus Eri Junander.
Petrus P. Gierss.
Gustavus Collinius.
Henricus Mallenius.
Ericus Collinus.
Gustavus Allenius.

Nicol. Jac. Anberg.
Joh. Rachlizius.
Math. Carlagius.
Benedictus Halinus.
Andreas Lithomannus.
Jacob. Simolenius.
Martinus Isaci.
Johan Sigfridi.

7. Och wid samme catalogus oprättades, blef beslutet och befaltes noteras, at Arvidus Colliander niuter nu stip. denne termin allenast och sedhan utgår och Gabr. Lagos kommer i hans ställe, sammaledes och Mallenius in 2:dum classem i Wijkmans ställe.

8. Då Rector begärte weta diem mutationis Rectoratus, sadhe D. Olaus: der iag icke aldeles kan excusera mig der ifron, så ber iag dog, at terminen prolongeras intill den 27 Junij. Der till Senatsumsamtyckte.

9. Anklagade Stigelius Urbanum Walandrum, för det han hade kastat hans fenster sönder, de han igen hafwer låtit boota.

10. Beslöt, at Secretarius niuter af 1665 åhrs pecunia diligentium eller, om det åhrs icke förslår, då af 1666 åhrs

trettie d:r s:r m:t för sitt omak wed Secretariatet och Adjuncturam, emedan han ingen lön niuter för 1666. Bete 30 d:r tillställer honom Qvæstor.

11. Talte M. Laurbeckius om the böcker, som än saknas ifron Biblioteqvæt. Res.: Hwar gör reda för sig.

12. Framhades dhe twenne åhrs acta, som Zachrias Lietzen hadhe inbundit och begärte 12 d:r för begge tillhoopa, det Senatus tykte nästan obilligt; bewiliades ty, han skulle bekomma 8 d:r ihop, dhe och honom af Qvæstore skulle tillställas.

Den 17 Junij. In ædib. Rectoris. Blef uppå konans Walborg Jörens dotters angifwelsse emot Businers dreng Gabriel, den eij tillstädes kom och Collinius caverade, således resolverat, at bådhe Collinius och drengen, till des han steller sig för rätta, förbiudes skriffteligen wid 40 *mp*. wite at resa utur stadhen.

Dhen 20 Junij *). Præsentsib. Rect. Mag., Doct. Enevald., Doct. Bångh, Doct. Ol. Vexionio, M. Pet. Bergio, M. Axel., Dn. Qvæst. Acad., M. Petræo, M. Jacob. Flachsen., M. Laurbecchio.

1. Inkom Joh. Palmbergh och anhölt för sal. Salmone Enebärgh, att emä[dan] Gudh hafwer kallat honom ifrån denna werlden, at han til hielp til des begrafningh kunde fåå niutha hans heela åhrs stipendium för innewarande åhr. Och sedan togh afträde.

Sedan delibererades her om, och kommo alle öfwer ehns, nembl. at emädan bette Enebärgh är uthaf fattige medel, at han dhet får behålla till nästkommande juul, hwar på lofwades ehn skriff. Sedan framwijste Dn. Qvæstor ehn räckning, at han hafwer till at fodra för sit stipendio pro a:o 1667 21 d:r 5 öhre 8 p:r sölf:r m:t. Dhetta blef för bette Palmbergh afsagt.

---

*) Protokollen för den 20 och 25 juni 1667 ingå icke i protokollsoken, utan äro skrifna på tvänne lösa pappersblad, hvilka funnits instuckna i densamma. Dessa blads illa medfarna tillstånd är orsaken till de följande luckorna i texten.

2. Inkallades Gustavus Collinius och frågades, om kånan och hans disciplar, item om det lönskeläger the hafwa bedrifwit, tå och bette konan och drängen . . . Han swarade, at kånan och drängen woro förlichte, dhet hoon och sielf [när]warande bekiände. Sedan sade han, at saken war angifwen på landet. Rector frågade af henne, hwarest hoon war blefwen medh barn. Hoon swarade: heer i staden. Tå sade Rector: emädan saken är giord her i st[aden,] så skole och så her böterne falla. Tå begiärte Collinius, at bette dräng . . . libereras ifrån häradztings böter, hwilket lofwades. Sedan urgerade Rector uppå . . . såsom Gustavus Collinius hade honom tilskrifwit, och frågade hwad . . . hans hade tilfogat hans disciplar. Gustavus swarade, at wachtemästaren . . . kommit thit 2 gånger om natten. Rector sade: iag hafwer intet gifwit be . . . mehr än ehn gångh. Widare urgerade Rector, hwarföre han medh sin skrift biuder til dhem at föreskrifwa och urgerar på adelige privilegier, att hans disciplar kunne wäl för sin tjänare cavera. Collinius swarade sig icke klaga på Hans Magnificents, uthan war allenast ehn supplication, som han skrifwit hafwer. Doct. Bångh sade, at adelsmänerne äro nu sub jurisdictione] Academica, therföre kunna the icke excipera sin tjänare ther ifrån. Sedan lof[wade] M:r Axelius gåå uthi caution för bette drängh. Rector begiärade, at Collinius skulle framwijsa adelsmans privilegier, hwilka och sedan upplästes aff M. Petro Laurbecchio. Hwar emoth exciperades af professoribus mehrndeels, at så länge dhe ähro studenter, dömmes dhe och deras tjänare her under Academien. Doct. Olaus sade: uthi Constitutionibus Academicis non distingvitur inter nobiles et ignobiles. Rector begiärthe vota. Doct. Olaus swarade, at saaken är så klar, at man intet behöfwer votera her om, uthan drängen böter effter Strafordningen 40 marck sölf:r m:t. Hwilket och samptel. professores enhälleligen bijföle, hwar uppå concluderades denne doom, nembl.:

Efter dhe skåal ad acta finnes, böther drängen Gabriel N. effter Strafordningen för lönskeläger medh Walborgh N. [Jörens dotter] fyratijo mark sölf:r m:t, men hwad kyrko-

plichten anlangar, remiteras dhen til ven. Consist. ecclesiasticum. Denna doomb afsades för parterne.

3. Proponerade Dn. Qvästor och begiärade wetha, hwilka skole reesa til ransakning. Resol.: Det beslutes näste Consistorij dagh her om.

4. Påminte Doct. Bångh Rectorem om dhen recommendation (han tilförende skriftteligen hoos Rect. Mag. anhållit hafwer) til Cancellarium Academiæ af heela Senatu Acad., att dhe sidst ankomne professores kunde bekomma någor löhn efter praxin Consistorij i Ubsala. D:nus Qvästor tyckte, att ännu sökes H:s Exell:tz General Gouverneuren her om. Exceptit M:r Bergius, han förändrar intet mehr sin mehningh. Resol.: At M:r Jacobus Flachsenius skrifwer uppå Senatus Acad. wägnar till Cancellarium Acad. her om, det han och lofwade.

5. Begiärade Qvästor sine uthlagde penningar för åthskilige bref i Cammaren han uthwärvat hafwer, och expenser på resan.

Resol.: At han skal inlägga her på en skrifttelig räkningh.

6. Angaf Rect. Magnif. Ericum Swanestrupe för citations försätiande, och fältes till 3 mark sölf: r m:t.

Dhen 25 Junij. Præsentibus Rect. Mag., Doct. Ol. Vex., M. Bergio, M. Axelio, Dn. Qvästore, M. Eric. Justandro, M. Miltopæo, M. Petræo.

1. Inlade Dn. Qvästor ehn räkningh på expenser för sine giorde reesor a:o 1664 och 1665 och tog sedan afträde.

Resolv.: At Senatus hans annfodran för billig upptager, men kan dok intet nu determineras, förr än professores samptel. komma tillstädes.

Advenit Doct. Abram Thauvonius.

2. Upplästes ehn fattad ordning om inspectoribus Granarij och Aerarij medh Qvästore, om hwilken sedan discourerades.

Resol.: At för dess större autoritet be:te ordning skall medh sig hafwa, synes rådeligit först henne communicera med Cancellario Acad.

3. Sedan upplästes M. Petri Laurbecchij fullmacht, och proponerades, dher borde . . . några postulata, som honom betroos at utthättas: 1. om restantierne, som H:s Kongl. Maj:tt hafwer bewiliat beetalas, 2. om ängiarne, att dher medh kunde blifwa ehn richtigheet, 3. att professores få första åhret sin löhn, emädan dhe alt framgehnt tillförende mycket hafwa kostat på medh dheras studiers uthförande, 4. om justitiæ wäsändet, at dhet kunde maintineras effter Constitut. Acad. och des Privilegier. Wijdare begiärade M:r Peträus, at emädan General Gouverneuren haar tagit sal. Thuronij änkias spannemähl för physica professione . . . seqvester, at så frampt hoon den mister, att han då kunde få be:te spannem[ähl]. Resp. D. Olaus, det woro bättre uthi it peculiar bref dher om annhålla, hwilket och dee andre professores gillade.

4. Inkom Johan Tolpo och begiärade uthslagh om sin gielfodran af Erico Salamont[ano]. Swarade Rector: effter han tilförende haar bekiänt sig wahra skyldig, så få . . . doom. Honom befaltes taga afträde. Sedan concluderades denne doom, ne[mbl.:] Effter thet ehn klar rächningh och bekiännelsse finnes, dömmes Eri[cus Sala]montanus at betala Johan Tolpo dhen skuldfodran han haf:r af honom at fodra, samt och expenser, hwilka her til dags bewissligen och . . . lighen finnas til denne action wahra uthlagde.

5. Inkallades Christopher Franck, Rautela Philip och Johan Nilsson, hwilka fodrade gielf effter sal. Salmon Enebärgh. Rautela Philip inlade ehn rächningh, hwilken blef uppläsin. Francken protesterade, at han hade förr fodrat på sin gielf och arrest än Philip, och [in]lade ehn supplica[tion] och sade: han är eder in[tet skyl]digh, uthan I haf:r brukat den sal. man för eder träl och wraak. Philip beg[iärade] detta annoteras. Sedan inlade Johan Nilson ehn rächningh på Per Nilsons änkas wägnar och protesterade, at han aldra först haar annsöcht om gielden.

Resol.: Det uppsiutes, til des böckerne blifwe wärderade, och förordnades M:r Bergius och Not. dhem at wärdera.

Sedan tiltaltes Petrus Laurentij Nycopensis och Andreas

N., hwarföre dee icke gingo medh i sörge ställe för lijket. Rector sade sig der medh wara bewist ehn sidowördring.

6. Inkom Ambernus Boderus och begiärte sine böcker löse och fri arresten.

Resol.: Inlägges räkningar på både sidor, och Härf:en skal sielf komma tilstüdes.

7. Inkom Ruti änkia och begiärte, hoon kunde fåå endtskap emellan M:r Eric Justandrum och sigh. M:r Eric sade: hoon är mehra mig skyldig än iag henne, hwar på iag hafwer hennes sal. mans twänne obligationer, af hwilka dhen ehna upplästes. Doct. Thauvonius badh, at han intet wille stränga medh henne.

Acta Consistorii Acad. Aboënsis sub Rectoratu Consultiss. Dn. Olai Wexionii, J. U. D. & Prof. Publ.

Ifron den 1 Julii 1667 till den *) Junii 1668.

Den 1 Julii. Præsentes Rector, D. D. Thauvonius, D. Enevaldus, M. Bergius, M. Miltopæus, M. Petræus, M. Flachsenius.

1. Blef resolverat och beslutit, at elenchus prælectionum skulle snart förfärdigas och jempte een skrifwelsse öfverskickas till Cancellarium Academiæ.

2. Discurrerades om Decanatu in Fac. phil., antingen M. Kexlerus eller M. Petræus skulle komma der till. M. Bergius sadhe: det är nu 5 åhr, sedhan M. Simon senast war Decanus, och effter dito åhrens förläpp plägar han mest komma der till. Exceptit M. Flachsenius, at effter Constit. borde ordningen observeras. Rector sadhe: wij hafwe Constit. för oss, hwar effter oss bör oss hålla, och der står a senioribus ad juniores etc. D. Thauvonius refererade, at och praxis håller med dett samma, hwilket han bewijste om sig och sahl. Hart-

*) Tomrum i originalet.

mann, nembl. at andre åhret der effter han blef professor, blef han Decanus. Det samma och Rector refererade skedt om sig uti Dorpt. Instabat M. Miltopœus, at det är intet långo sedhan physices prof. war Decanus. Der till D. Enev. swarade: non est Decanus ut physicus, sed qt. philosophus. Rector tyckte rådheligast wara at undfly widlyfftigheet och effterfölia Constit. D. Thauvonius, medhan han wille bortreesa här ifron, afsadhe sitt votum härutinnan, nembl. at M. Petræus Constit. lijkämtigt är närmast at blifwa Decanus, eliest och har han tillförende tient här wed Academien, och sielfwa praxis det confirmerar. M. Bergius sade sig icke stå der effter, uthan at M. Simon lär intet sig nöja här medh. M. Flachs. sadhe, at M. Simon sagt: malo amicitiam quam pecuniam. Bergius nekade sig det hafwa hört.

Concluderade Rector, at M. Petræus bör effter Constit. blifwa Decanus, och så framt dhe i Facult. icke wela eliest komma öfr eens, så nödgas man skrifwa öfr till Cancellarium. Och i medler tidh kuna dhe accidentier, som lära falla, blifwa in sequestro.

3. Beslötz, at Doctr Enevaldus, M. Petræus och M. Flachsenius blifwa assessores uti Consistorio minori.

4. Blef resolverat, at M. Petræus och M. Bergius reesa nu på ransakningen till Tafwastland och med dhe andre inspectoibus blifwer, som det tillförende warit hafwer.

5. I morgon skall upslås intima^o de dimissione juventutis Acad. öfwer rötmanan.

6. Det Palmberg ansöker supplicando om en recommendation till nogon hög herre at få stipendium till at reesa ut, blef upskutit till här näst och till pleniorem Senatam.

Den 4 Julij. Præsentes D. Thauvonius, D. Enevaldus, D. Bång, M. Bergius, M. Justander, M. Miltopœus, M. Petræus i Rectoris stelle.

1. Sedhan om elencho prælectionum blef talt och discurrerat och at de morbis capitis skulle fölia i ordning för medico, blef resolverat, at elenchus nu straxt förfärdigas, och effter M. Achrelius intet är sielf hemma, ty skrifwes hans lection effter ordningen som följer. Men Facultas theologica

må komma sins emellan öfwer eens om denn formula, som för 2:do theol. bör uttryckas, effter D. Thauvonijs icke mehr låter insättia sitt namn.

2. Discurrerades åter widlyfftigt om Decanatu Fac. philos. äfwen som tillförende, och blef resolverat, at Facultas skulle komma öfwer ens här om, och så framt ej annars hielper, skrifwes här om till Acad. Cancellarium.

3. Proponerade M. Petræus, huru M. Axelius hafwer begärt en underrättelse af sidste Cancellarij bref och af Consistorio nogot besked om sin saak. Och tycktes det ej kunna skee, förr än han sielf kommer in eller och skriffteligen förmåler, hwad han af Consistorio förnembliqest intenderar.

4. Uppå Johan Creijers fulmechtiges käromåhl till Javelini son Abrahamum om betalning för kåsten resolverades, at emedan poiken är icke ännu sine 13 åhr gammal, så må hans modher eller tutores tilltalas.

Den 6 Julij. Consist. minus. Præsentes fuere M. Miltopæus, M. Petræus vice Rector et M. Flachsenius.

1. Refererade vice Rector, huru Skraggens hustru hafwer begärt en skrifftelig arrest på Rosenlind för geld skull. Resol.: Emedhan terminen är intet uthe förr än den 16 Julij och Rector Magnificus tillförende skulle hafwa arresterat honom, såsom b:te Skraggens hustru hade föreburit, ty gifis icke arrest på arrest.

2. Inkom Acad. skomakaren och anklagade stud. Becchium, huru han af sitt eget lādher har bestält hoos åldermanen Haans (som nu ligger illa siuk) ett par stöflar och alt sedhan förledhen Jacobi dag dem ej igenlöst, och effter Skom. Skrås ordn. borde the icke stå öfr 14 dagar.

Resol.: At skomakaren tager 2 opartiske gode män och låter stöflarne wårderas, och bekomme sedhan hwar des deel.

3. Angaf samma skomakare Joh. Beckman för 13 d:rs geld, hwarföre han sadhe och sig hafwa hans kista i pant, den han begärte werderas sig till betalning. Och blef resolverat, at aldenstund Acad. skomakaren haf:r giordt Jacobum Brennerum fullmehtig at upfordra samma giäld, ty blif-

wer det der wid, och kistan sökes igen hos skomakaren såsom et depositum.

Den 10 Julii. Præsentes Rector, D. Thauvonius, D. Enevaldus, D. Bång, M. Bergius, M. Miltopæus.

1. Proponerade Rector, hwilka postulata the ähro, som böra anhållas och skrifwas om till Cancellarium Acad. Res.: 1. At novi professores finge sin löhn för första året the ordinarie tiena; 2. om ängiarne, som äre Acad. på staten tillslagne och doch af andre possideras; 3. at professores få ut sine restantier igenom Cancellarii befordran hos Höga Öfriheten.

2. Inkom Philip Åhrapää och klagade på sin poike, som han hafir tagit till sig och upfödt i 14 åhrs tidh och låtit deponera honom, hwilken skall hafwa nu lupit ifron honom och hade sahl. Salomon Enbergz kiste nyklar sig underhänder. Begärte altså, at han motte tillhållas lefwerera b:te saker ifron sig och göra med sig en räkning.

Resol.: At cursores skola fordra b:te poicken Mathiam till Rectorem hemma i huset der at för sig clarera.

3. Anklagade Golavitz Academiæ murmestaren, det han icke wille ifron sig lefwerera hans klädher. Och resol., at effter Golavitz är Acad. murmestaren skyldig, ty kunna the på hwar sin sidha taga en skraddare at låta wärdera kläderna, at murmestaren således blifwer betalt och Golavitz bekommer the öfrige.

4. Uppå Simon skomakares begäran at komma under Acad. förswar resol., at Academien kan intet wäl så munga förswara, eij heller behöfwa the honom nödwändigt.

5. Uppå Palmbergz trägne anhållande at blifua recommenderat resol., at han må bekomma recommendationen, dogk skall han hafwa ett testimonium af Fac. medica.

Den 20 Julij. Wore Rector och nogra af professoribus tillstādhes uti Consistorio. Och taltes:

1. Om sahl. Johannis cursoris begrafning, och blef bewiliat, han får grafställe fritt uti Acad. muld, jämwäl och at Qvæstor lefwererar på hans löhn till begrafningen 20 d:r k. m:t.

2. Påmintes, at the som skula resa på ransakningen till Tafwastland och der till förordnade äbro, taga wäl tidhen i acht.

NB. I denne månad blef Joh. Julinus skriftteligen citerat till den 4 Sept. at swara Thomas Härfwie för geld.

Den 7 Augusti. Præsentes Rector, D. Enevaldus, M. Achrelius, M. Justander, M. Miltopœus, M. Petræus, M. Flachsenius.

1. Blef Petrus Laurentii inkallat och tillspord, hwilka woro på Anders Mertens kellare med honom för en tidh sedhan och höllo der absolution, såsom berättas och intyggas af een ransakning. Han swarade: der woro föruthan mig Olaus Erlander, Andreas Aenæus, Israël Jacobi.

2. Hade Rector fram en ransakning, angående ett slagzmåhl emellan Olaum Erlandrum och en rysk köpman, Maximilianus Jörenson be:dh, passerad på Anders Mertens kellare. Och inkallades Erlander och ryssarne, blef och Erlandro ransakningen förhållit, för sin excess tilltalt och på lagt, at han skulle innan lögerdagen förlikas med them, eliest skulle der på domen falla.

Den 10 dito. Præs. Rector, M. Miltopœus, M. Flachsenius. Flere komo intet tillstädhes.

Ryssen och Erlander inkallades särskildt, och förhöltz them nogre motiver at förlikas sins emellan, der på the och ginge ut at talas wed effter ryssens begäran. Sedhan när the inkallades, bekende ryssen sig hafwa förliktz i så motto, at Erlander gifwer honom 2 rickzdr, dhem han och i dag skulle honom tillställa.

Den 14 [dito]. Præsentes in Consist. minore Rector, D. Enevaldus, M. Petræus, M. Flachsenius.

1. Insinuerade swerdfejaren Clas Berg en inlaga och libell emot Eliam Roos om Wijsas änkas gård, den han har förhyrt. Och blef them sagt, at the här nest inställa sine skäal och witnen.

2. Framkom stadz trummeslagare och beswäradhe sig öfr Mons:r Villam Lilieholm, som skulle han öfwerfallit honom på gatan böndagz affton den 8 Aug. Lilieholmen swa-

radhe, at trumslagaren hade först öf:rfallit honom med skamlöse ord.

Res.: Til här näst.

3. Gaf Rector tillkenna, at Her Simonis Magandri änkia har varit hos honom och beswärat sig, det emellan professorem Justandrum och henne skulle wara nogon orichtigheet om och uti en räkning,

Den 4 Septembr. Præs. Rector, D. Enevaldus, M. Achrelius, M. Bergius, M. Justander, M. Miltopæus, M. Petræus, M. Flachsenius.

1. Blef beslutit, at cœtus studiosorum skulle per intimationem nästkommande söndag convoceras, efter ferie äre allaredha förlupne. Sedhan kan om initio lectionum blifua talat.

2. Frågade Rector, om Dn. Episcopi snidkare skulle höra under Acad. jurisdiction, och påminte Senatui, at det icke är rätt, at Episcopus och Procancellarius är skilder ifron Acad. jurisdiction; refererade det 17 p. af Kongl. Gust. Adolphi Privill. Här till blef intet mehra denne gongen giordt, uthan Rector befalte, at snidkaren med sin wederpart Grelss wahtmestars hustru skulle förlijkas. B:te hustrun angaf snidkaren för skälsord hora, men hade inge witnen der till.

3. Swärdfejaren Clas åter framkom och sade sig hafwa contraherat med Elia Roos om Wijsas änkiäs gård ifron näste Michaëlis till åhr der nest. Hadhe och fram 2 st. witnen, Erich Mårtenson och Jacob Jörenson skreddarer. The bekende, at Wijsas änkiän skulle sagt sig ingalunda wilia, at Clas swärdfejare skulle blifwa der i gården, uthan at hon låfwat gården en annan.

Elias Roos swarade sig intet welat göra förändring, der han sielf skulle rådt om.

Isacus Florinus sadhe: efter hon, sahl. moor, har låfwat en annan, så kan iag eij göra der emot.

Dem befaltes förlijkas sins emellan till näste Consistorii dag; hwar och icke, så faller doom i saken.

4. Inkom Thomas Härfwie och Ambernus Boderus, och gaf han, Thomas, sig der med till fredz, at Amberni 1667 åhrs

halfwa stipendium assigneres honom till den återstående restens betalning och Ambernus nu straxt skaffar igen dee 2 sölfskedhar å 22 $\frac{1}{2}$ d:r k., som han har tillåns tagit och är pantsatte för 10 d:r. NB. Herfwen löste sielf skedarne.

Till denne sakz dilucidation gör detta:

Debet.	Credit.
Efter räkningen . . . 146.	1666 åhrs hela stip. 90 d:r.
2 sölfskedar pantsat . 10.	Ifrån Masko . . . 25 d:r.
Noch psalmbok . . . 4.	1667 åhrs $\frac{1}{2}$ stip. . 45 d:r.
<u>160.</u>	<u>160.</u>

5. Emellan sahl. Magandri enkia och M. Justandrum resolverades, at cursor går till henne och sejer, der hon icke eliest kan förnöja M. Justandrum, så har hon till at förwänta Chiembnårs doom i saken.

6. Insinuerades Golavitz libell mot Acad. murmestaren, item hans swar der uppå.

Den 8 Sept. Afgick ett bref till kyrkioherden i Karku sochn Her Johan om Raupio Jacob, at han wille låta beroo med hans tiende således, som han af ålder betalt har, nembl. 32 c., till des Senatus kunde utleeta, hwar af den error kan wara inkommen, at nu fordras af honom 46 c.

Den 9 dito. Öfwersågz Thomas Sigfredsons i Kaukola by och Tyrfwis sochn supplication, der uti han angifwer studiosum Johannem Thomæ Rajalenium, som skulle han honom sidstförledne den 1 Decembris öfwerfallit med hugg och slag och icke welat alt här till der i häradztinget comparera. Blef för den skul resolverat, at b:te studiosus uti denne sak hafwer sitt forum der wid häradzting, dijt han och skall weta wederbörligen instella och swara till det b:te Thomas Sigfredson kan hafwa honom at tilltala, aldenstund detta slagzmåhl är skedt uthom dee miler, som Privilegia Acad. uthtryckia.

Den 12 Septemb. Præsentes Rector, D. Thauvonius, M. Bergius, M. Miltopæus, M. Petræus, M. Flachsenius. Accessere et M. Simon et D. Enevaldus.

1. Taalte Rector om Consistorij timan, at den af Dn. Procancellario skall häfdas, och tykte, at den hwarannan onsdag kunde Consistorio ecclesiastico tillåtas.

2. Refererade M. Laurbecchius om sin expedition i Sverige och huru Cancellarius swarat på hans postulat, at der till inge medel finnas. Intedde sedhan:

1) Kongl. Cammar Collegii bref till General Gouverneuren om 3 åhrander, nembl. om nyja professorum aflöhning, 21 hemman Acad. tillslagne och om Acad. engiar. I samma bref war och en lista på the 21 hemman. Der af togs sedhan copier.

2) Cammar Collegii bref och till General Gouverneuren om Masko span:ll 48 tr och des copiam.

3) Kongl. bref till Gen. Gouverneuren om krögerij och miölgwarnars frijheet och des copiam.

4) Kongl. bref på fiskerii frijheet, item förskoning för boskaps peng: etc. för the professorer, som hafwa sochnar.

5) Intedde Cancellarii recommendation för Academien till General Gouverneuren.

6) Een räkning på the af sig giorde expenser, nembl. 232:8 k. m:t.

De alle oplästes. M. Flachsenius exciperade, i det at han aldrig twiflat om sin aflöning för detta åhr.

3. Proponerade Rector på desse 3 bönders wägnar, nembl. Thomas Matson i Sakois, Simon Erikson i Walkois och Thomas Olson i Sarkola, som äre nämдемän och hafwa gåådt på wårdering, dhe nu derföre begära nogon tillgiff af sine utlagor. Jacob Peerson sadhe, at the behöfwas allenast om hösten.

Res.: Denne begäran skall resolveras, då ransakningz acta företages.

4. Beklagade 4 st. bönder ifron Karku och Karku by, Knut Eskilson, Henrich Jacobson, Påål Johanson och Lukas Matson, at dheras hemmanen blefwe upbrände af wådheld och der till haft i åhr ringa åhrs wäxt; des föruthan anhölt han Henrich Jacobson om tillgiff på Acad. deel af dhe 45 ~~mp~~ böter han är för slagzmåhl fälter till.

Voterades här om, och föllo flere vota der på, der effter och resolverades, at thesse 4 st. ofwanb:te bönder niuta tillgift för 1667 åhrs utlagor under den condition, at the göra sin största flijt om husen och så mykit willig- och richtigare betala räntan sin här näst; skall och M. Justander på det besta tala med deras häradzhöfdinge, at the måge få brandskatten af hela häradet. Han Henrich Jacobson most betala sina böter.

Sadhes och Jacob Peerson till, at han låter werdera denne skadhan och begärer ut häradzdomen och sender hijt eller och appellerar, der så behöfdes.

5. Påål Jönson klagade, at hans granne Knut Eskillson i Karku by will under sig draga $\frac{1}{3}$ jord af hemmanet han besitter. Res.: The bruke hwardera sin jord som tillförende, och han, Knut, får intet draga ifron hemmanet, effter han har niutit frijheetz åhren ut.

6. På Simon Bengtsons och Erich Mårtensons insinuerade supplicationer, at the äre skrefne till knehtar och begära recommendationer till Gen. Gouverneuren, res.: Der på skal Jacob Peerson hafwa swar med sig. Det han och fick.

7. Begärte Jacob Peerson dimission här ifron, effter tiend spannemåhlen skulle wid denne tidhen upbåras.

8. Fregade Rector, huru med dhe peningar i Töfsala plåga falla skulle beroo, och beswärade sig, at han eij kan få nogot weta om ett och annat som bytes, och förehölt, at det eij observeras, som Constitutiones förmå. Taltes och om, at han, Jacob Person, intet gifwit ifron sig specification på det som är inkommit, hwarföre och tillsadhes honom, at han inlewererar een specification på det han hade neer med sig. Det han låfuadhe och sadhe sig haft med sig 500 d:r k. och nu fååt här 50 d:r k. föruthan boskapen.

9. Insinuerade Exrector M. Simon Kexlerus räkningen på sitt rectoratz fallne böter och en förteckning på oexpedierade saker, den Rector tog till sig.

10. Beslötz, at coetus convoceras näste tisdag och söndagen der effter intimerar hwar till lectiones publicas.

11. Inlade M. Bergius ransakningz acta, rest- och af kortningz lengd och stadga renta, 4 st. i hoop.

12. Gabrieli Lagos bewiliades at få blifwa Notarius stipendiariorum.

13. Föredrog D. Thauvonius sig wara nu med det forderligaste sinnat at förreesa här ifron till Narfwen at antaga där sammastädhes Superintendentien, begärte för den skuld, at Senatus wille determinera om hans professions lön för året 1667. Hwilket Senatus öf:rladhe och så af anseende till hans meriter, såsom och at det icke sträf:er emot Kongl. Cammar Collegii ordning, resolverade, at han, wälb:te Superintendenten, niuter och behåller hela lönen för 1667 ifron ny-året till nyåret, som gör 400 d:r s. mt, der efter sig och Acad. Qwæstor wet effterrätta.

Här emot war eij heller Dn. Procancellarius, uthan detta tilladhe, at der om kunde skrifwas till Cancellarium.

14. Hendrich Jörenson i Mäenpää och Masko sochn, så och Thomas Hendrichsons hustru, begärte förmedling och intedde lagläsarens Erick Mickelsons attest på sine ringe lägenheter och fattige årswäxt. Discurrerades här om och resol, at the kuna recommenderas på besta sätt för deres trånge lägenheter skull till General Gouverneuren. Attesten fick bonden igen. Sedhan taltes om deras förmögenhet.

15. Refererade cursor, det swärdfejaren med sin wederpart är förljkt.

16. Begärte Rector, at M. Bergius wille inläggia sina ædilis räckningar och någre få see dem öf:r, såsom M. Miltopæus och M. Laurbecckius, hwar af sedhan ett extract kunde wijsas Her General Gouverneuren.

Den 24 Septemb. Consist. minori præsentas Rector et M. Flachsenius.

1. Inkom Stadz Secretarius Sveno Rydenius och beswäradhe sig öfwer candidatum Isacum Florinum, som will förhindra och till intet göra, det han will sig tillhandla een koo af the efter sahl. Vijsas enkias efterblefne saker, dem han och haf:r wärderat. Intedde Kemnär Rättens bewijs, at ingen köpman der utinnan kan wara beswärat. Isacus swarade, at

en borgare har begärt samme koon af min fadher, der om och at handla hafwer han mig förtrodt, och Secretarius lijkwäl lägger sig i mitt köp. Isaco förehöltz Rättens bewijs, som betyger contrarium, der till han swaradhe, at witnen ej hafwa aflagt sin edh och han, Jacob, är skrämt med böters hotande. Rydenius begärte see Florini fullmacht.

Sidst låfwadhe Elias Roos och Isacus hålla koon hos sig, så lenge at arfskiftet sker, det Rydenius begärte noteras och låfwade wara tillfredz der med, at hon der till födhes och borgaren ej bekommer henne.

Här till blef ej annat giordt, uthan Rydenius wijstes till Stadz Magistraten.

2. Uppå snidkarens hustrus beswär emot Grelss wachtkarls hustru om ett täcke, som är pantsatt för 9 *mp* etc., resolverades, at bette Grelss hustru lefwererar panten ifron sig, effter hon har allaredha bekommit igen the 9 *mp*, och söker hos wachtkarlar sin betalning för the 4 kannor öl, som the updruckit hafwa och snidkaren them ej will bestå.

Den 26 *ditto*. Præsentes Dn. Procancellarius, Rector, D. Enevaldus, M. Bergius, M. Miltoposus, M. Peträus, M. Flachsenius, M. Laurbecchius.

1. Refereradhe Rector M. Laurbeckii expedition i Stockholm, och effter Dn. Procancellarius icke war tillförende tillstädhes, ty oplästes åter igen the brefwen, som b:te Laurbecchius hade med sig ifron Stockholm och tillförende insinuerade. Samma gongon talte Rector, det Henrich Möller skulle sagt wara en platz oocuperat uti Halis forss. Sidst discourerades, om det skulle skrifwas till Hans Exc. General Gouverneuren, och blef så resolverat, at det skall skee och brefwen tillijka fortsendas och här näst utsees platz till qwarnstället.

2. Insinuerade M. Laurbecchius Cancellarii bref för sig at bekomma ett hemman, effter han är extraordinarius matheoseos professor, såsom och at han skulle blifwa incorporerat in Facultate philosophica. Och taltas, at så framt dhe 21 hemman äre anslagne på staten, så kan han af dem icke nogot bekomma. M. Laurbeckius låfwade skaffa Cammar Col-

legii bref der om. Om incorporation kan först talas in Facultate philosophica.

3. Discurrerades åter igen om Decanatu Fac. phil. och uplästes huad tillförende der om war omrört och protocollerat. Dn. Procancellarius tykte, at hela Senatus borde wara tillstädhes, och in eventum, der han icke kunde här näst komma tillstädes, begärte upnoteras sin mening här om, nembl. at han håller sig wed Constit., at det går a senioribus ad juniores.

4. Fregade Rector, huru Dn. Procancellarius är betenker om promotione mag., effter Fac. phil. hafwer fått licentiam. Talte och, at det lär lända Acad. till honneur, och eliest så gå här nu wakre subjecta, som wenta der på. Proc. swarade sig wara tillförende här uti förbigången och ty nu icke wilia weta der utaf.

5. Uplästes häradzhöfdingens Lietzens citation till Lappås synn, som skall skee den 4 och 5 Octob.

Res.: Effter Qvästor icke är nu hemma, som hafwer documenterne under händer, ty kan begäras dilation, till des han kommer heem.

6. Elenchus lectionum slås up om söndagen 8 dagar här effter, och inscriptio sker om torsdagen der nest.

NB. Inscriptio lectionum skedde den 15 Octobris.

Den 11 Octobr. Anhölt Hendrich Mårtenson skriftteligen om en citation till Acad. fougden Jacob Peerson för een sölfkanna han har tagit af honom, lijka som för nogon gammal rest.

Den 21 dito. Begärte och befalte Rector Magnus tagas ad notam, det Olaus Erlander hafwer reest bort här ifron insalutato Rectore, det som är emot hans juramentum, och för igenstående geld lemnat stort beswär effter sig.

Dito föregaf Rector, huru Hans Excell. Præsidenten hade den 19 dito begärt, det Ambernus Boderus skulle för serdeles orsak skull arresteras och förbindhas at reesa ifron staden, för än han har gjort en förklaring på det han kan blifwa tilltalt. Det och skedde nomine Senatus den 22 Octob.

Den 31 Octob. Præsentes D. Enevaldus, D. Bång, M. Bergius, M. Axelius, M. Miltopæus, M. Petræus (då vice Rector), M. Flachsenius, M. Laurbechius.

1. Taltes om dhe peng:r, som falla till Academien ifron Töfsala, om rådheligit wore, at nogon på Academiens wägnar skulle reesa dijt och dhem opbära. Och tycktes, at Acad. wachtmestaren kunde sendas dijt.

2. Giordes en påminnelse om dhe brefwen, som skulle sendas till General Gouverneuren, och at det är ej wäl, at med dhem är försumat. Meentes wara best, om en express sendes med dhem till Tafwasthuus emot Hans Excell:ce.

3. Beswärade sig M. Laurbechius om dhe 16 rd:r, som han af Johan Tälpos peng:r hos finska pastoren Her Jacob i Stockholm till at lösa in brefwen länt hade, och han nu derföre blir öf:rlupen.

4. Framhade M. Petræus candidati Strandenii disputationem gradualem och criticerade om the ord in thes. 5, som synes durius wara sagdt: Sic Finlandia, Carelia, Livonia etc. adjecta sunt, och at Decanus i des censura är förbijgängen; begärte noteras sig blifwa der utinnan exempt. M. Axelius sosom præses disput. explicerade denne thesin så, at dhe exempla böra refereras till regulam superiorem och icke till den limitationem, och sade, at den tidhen war intet wist, hwem som skulle wara Decanus, ty har han, candidatus, gåt till seniorem M. Kexlerum. D. Enevaldus tykte, såsom och the andre, at det kan sedhan wäl gå an, at allenast desse ord effter sic, sc. jure belli insättias. M. Axelius tog afträde, och voterades här om, och ginge alles vota der an, at dhe b:te orden adicieras eller och parenthesis. Och resol., at Secretarius skulle gå och præsi tillseja, det han således låter respondentem corrigera alla exemplaria, som äre odeelte; der icke detta och görs, så stände sin egen fahra. Detta effterkom Secretarius samme stunden.

5. Beswäradhe M. Petræus såsom Decanus, at honom af Seniore skeer altidh noget skymf, såsom och nu i denne saak, begärte ty han motte stå honom till swars.

Den 6 *Novemb.* Præsentes Rector, D. Bång, M. Achrelius, M. Kexlerus, M. Bergius, D. Qvæstor, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopœus, M. Petræus, M. Laurbeckius.

1. Oplästes Henrich Mårthensons bref emot Jacob Peerson, Acad. fougden, om een sølfkanna, den Jacob af honom skall hafwa orät låtit ifrontaga. Anhölt och munteligen, det honom ej mer må på bördas än som andre böndren. Intedde twenne räkningar; i den ena fins qvitterad, och i den andra görs han skyldig 15 d:r 28:22 $\frac{4}{5}$ p. på 1665. Resol.: Det skal skrifwas till Jacob Peerson, at han clarerar med Henrich Mårtenson, det då best kan skee, när Qvæstor dijt åt förreeser och dem emellan liqviderar. Sedhan talte han, Henrich, om förhögnigen på höö, at dhen af honom fordras. Discurrerades sedhan om höö, och sadhe Rector, at rättarne borde hantera det och förselia, at fougden icke motte göda sig med sådhant.

2. Beslötz, at brefwen skulle endeligen tillkommande fredagen sendas fort med posten till General Gouverneuren.

3. Talte Rector om sahl. Joh. cursoris successore, och blef beslutit, at Henricus Marci blifwer i hans stelle igen cursor, effter han der til tienligast af dhe, som supplicerat hafwa der om, befinnes. Blef sedhan admonerat, at han med flit opwachtar sin tienst och förhåller sig nychter etc.

4. Proponerade Rector, det Herfwie 1. begärer een förmaningz skriff till Joh. Julinum, som har reest här ifron öfr arresten. Den bewiliades honom till Julini fadher. 2. at Petri Schefferi böker, them han har till underpant, motte blifwa werderade, effter han them ej will igen lösa. Res.: Det skall Scheffero tillsejas, at han affinner sig innan söndagen med Herfwen; hwar och icke, så skola böckerne werderas. 3. at han finge Amberni Boderi stipendium ut. Res.: Qvæstor befalltes at contentera honom.

5. Påminte Rector om Strandenii disputation, at der införes mykit, som intet kuna förswaras; begärte sig blifwa excuserat och fregade, hwem henne hafwer censerat. M. Simon sadhe: den disput. bars till mig och där låg hon i 3 wekor, sidst las iag henne obiter igenom. Då beswäradhe sig åter M. Petræus, at han är derutinnan förbijngän. Och blef nu

på sidlychtone sagt och bewiliat, at han, M. Petræus, blifwer Decanus Fac. phil. öfwer detta åhr efter Constitutiones.

6. M. Axelius begärte, at Senatus Acad. wille determinera nogon wiss tidh till promotionen. Och tyckte Senatus, at den icke kan skee före Henrici tidh. Tå sadhe Rector nomine Senatus, at futurus Promotor skulle gåå först till Procancellarium, det han och läfwadhe göra, och candidati in Februario äre der till betänkte.

7. Om ransakningar blef aftalt, at M. Petræus och M. Laurbechius dhem öf:rseer.

8. Om den Lappå bonden talte M. Petræus, och tyktes, at Qvästor der om hoos assess. Lietzen skulle förnimma.

9. Beslötz, at Qvästor och Secretarius gåå till Landzhöfdingen och förnimma om the Academien tillslagne bönder, först görandes en tillbörlig relation der om.

Landzhöfdingens swar der på war detta: sig ej kuna nogot der till göra, förr än General Gouverneuren der på sig resolverar.

10. Refererade M. Petræus, det hans swärfadher will wäl afstå med qwarnstellet i Halis, der till och bonden har samtyckt. Sedan discurrerades här om.

11. Föredrog åter M. Laurbechius, huru såsom Johan Tälpå går hårt på honom för dhe 16 rd:r, som han i Swerige tog till brefwens inlösande.

Resol.: At Qvästor och inspectores skola så laga, at han Tälpo blifwer endeligen betalt.

12. Om Töfsala resan blef afsagdt, at skrifwaren reser dijt i denna wekan och skaffar ut peng:r. Lysningz zedel kan sendas dijt ut med Hermansari båt.

13. Bewiliades M. Petræo ifron Lundo at få ut 3 t:r span:ll.

Den 15 Nov. Præsentes Dn. Procancellarius, Rector, D. Enevaldus, D. Bång, M. Achrelius, M. Kexlerus, D. Qvästor, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus, M. Petræus, M. Flachsenius, M. Laurbechius.

1. Præsenterades Consist. Academico the Biblia Sacra Polyglotta, nembl. 8 ling. uti 6 tomis och förgylte fransöskt

band, som Hans Excell. Rickz Råd h wälb. Her Mathias Biörneklow hijt till Acad. Biblioteqvvet förehrat och med assessore Anders Anderson öfwerskickat hafwer. Dhe igen till Biblioteqvvet lefwereradhes. Denne förähring optog Senatus Acad. med all tacksamheet, och resol., at det skulle skrifwas en tackseijelsse skriff till Högtb:te Her Rikz Rådhet, den samme och Dn. Procancellarius underskrifwer.

2. Insinuerade Qvästor in originali dhe 6 punchter han har fåt af Cancellario i Stockholm, hwilke och uplästes. Och mentionerade Rector, at om inspectores skula wara öf:r peng:r, så wore och af nödhen, at the och hade inspection öf:r Granarium, effter som här faller span:ll till en stor deel, dhe i Upsala converteras in nummos. D. Bång begärte wara härutinnan exempt.

M. Laurb. refererade, huru wida hans tidh i Stockholm der om passerade, nembl. at Cancellarius ful först läfwedhe puncterne underskrifwa och war allaredha proëmium stylicerat och sedhan sagt, då Hans Nådhe skulle underskrifwa, at der är et ord galet, och Märten Hörling på Qvästoris wägnar sagt det förelöpa emot Qvästoris officium. Så gick M. Laurbechius och skaffade sig Constit., wijste dhem, då och Cancellarius läfwadhe underskrifwa, befalte och at gå till Secretarium om des förfärdigande. Talte och, at det obicierades om spill c., at M. Bergius der till orsaken warit. Der till sadhe Senatus, at han är orätt derföre angifwen, effter som intet tala om spill capp:r. M. Bergius refererade om Prest Privil., huru Doctor Jöns dem uttydt så, at presterskapet och Rector i städher niuta sielf spill capporne. Till frågan, huru Qvästor tager in och ger ut, swarade han sig taga in struken tunna och 2 c. der till och gee ut struken och en cappe der till. Ibland alt annat talte Dn. Procancellarius sig hört, at i Töfsala tages spill c:p:r, som intet komma i bodhan, och effter han, Qvästor, har specialt bref om spill c:r, så kan det så wara, men Privilegia förmå, at professores skola fåå fult måål.

Uppå Rectoris begäran tillböd och Qvästor sig wilia in-lefwerera edsworne spannemåhls lengder.

Resol.: Med desse puncter beror till en annan tidh, och skall alt sincere och candide remonstreras.

3. För den tyske studenten Christiano Gewolf, som förmedelst Dn. Procancellarii anledning sig ifron Lijfland hijt begifwit hafwer, talte Dn. Procancell., at nu finge här hålla exercitia privata och lära studiosos tyska språket, effter han eij eliest kan sig här uppehålla. Senatus hade intet här emot, utan bewiliade, at för honom i detta fall kan intimeras, och om timarne må han med sine colleganter komma öf:r ens, allenast ordinarii timmarne icke occuperes.

4. Blef bewiliat, at Peer Markusson blifwer wachtkarl uti Erikz ställe.

5. Oplästes Cancellarii swar, af Secret. Daniele Gyllenstolpe författat, om hielpwedhen och slätzhjelpen, at dhe icke på nogon rijkzdag ähro bewiliade, uthan almogen eliest till en tidh öfwertalt der till, eij heller betala alle andre bönder detta. Skrifften tog Qvästor igen.

6. Dn. Procancellarius låfwade till Biblioteqvet ett rijs paper at slå om böckerne, såsom och förährte Henningis Centurius. Det tacksamligen erkendes.

7. Fregade Procancellarius, om Senatus wille betala det græska trycket om $\frac{1}{2}$ centner af Cicero styl, som han har bestält och är färdig.

8. Förfrågade sig Qvästor om the nya professorum aflöhningar. Och swarades, at det är clarl. resolverat af Kongl. Cammar Collegio.

9. Taltes sidst om dhe brefwen till Gen. Gouverneuren, som ännu äre qwar. Dn. Proc. tykte, at en express skulle sendas till Tafwasthus, och blef M. Laurb. der till nämder.

Den 18 Nov. In ædibus Rectoris præsentis Rector, M. Peträus.

1. Lensmans son Henrich Henrichson ifron Pemar anklagade studiosum Olaum Palmberg, som skulle han förleden Märmessa så illa ridhit och spårhuggit hans fars häst, at han sedhan 3 dagar der effter hafwer blifwit dödh; beropade sig på vice Præsidentens tienare Jacob, som och då war i fölie. Han refereradhe, det så wäl Siefwola ryttaren som Olaus woro

drukne och the ridhit dicht uppå, ryttaren red sig omkull, och at han them på Åbo wägen sidhlychtone hörde ordkastas, Olaum hafwa haft utdragen weria i handen och ryttaren med opdragen jacka, som bad Olaum sticka hijt etc., sc. på sin kropp.

Olaus förklarade sig så, at ryttaren warit orsak till at han red hårt, dy han mant honom ridha kapp med sig, at han deste betre samma dagen skulle hinna hem tillbakas, och att Hälis ryttare sedhan har ridhit med samme hesten hem igen. NB. Kl. 3 effter m. kom hästen hijt till stadhen och andre dagen om affton heem igen.

Henrich begärte, at om Olaus kan swäria sig derföre frij, så will iag wara tillfridz der medh. Insinuerade sedhan Liefmans attest, at hästen rätt illa war spårhuggen. Den tog han igen.

Resol.: Denne sak uppskiutes till här näst, då och Hälis ryttare skall wara tillstädhes.

2. Det Gustavus Caroli angaf Jacob. Brennerum, för det han hafwer öfrfallit honom på Anders Mertens kellare och sedhan ståt på klöster gatan i försåt och der rijstat med knifwen 5 blodsår honom i ansichtet, sadhe ful sig wara förlijkt, men Brennerum icke wilia fulfölia förlijknigen, blef uppskutit til här näst, då de skola hafwa fram sine witnen.

3. Uppå medicinæ studiosi Joh. Palmbergz angifwande och beswär emot Ambernum Boderum för nogre skälsord och hans der emot swar och förklaring resolverades, at han, Palmberg, skall om skälsord skaffa attest och sine witnen framhafwa här näst.

Den 20 Nov. In ædib. Rectoris Rector, M. Peträus, M. Flachsenius.

Företogz saken emellan Siefwola Henrich och Olaum Palmberg om hästen, som redz ihäl. Hälis ryttare witnade edheligen, at hästen war då spårhuggen, när han tog honom och skull föra heem. Det witnadhe och Jacob. Palmberg wille full excipera mot desse witnen.

Sedhan förlijktes the bådha effter Rättens tillstädielse således, at Olaus Palmberg skulle betala till Siefwola Henrich 25 d:r k. m:t, der på dhe och räfte och slogo hand. Och kan

ryttaren sökias in foro competenti af be:te Henrich, best han kan och gitter.

Den 5 Decemb. In sēdib. Rectoris Rector, D. Enevaldus, D. Bång, M. Achrelius, M. Kexlerus, M. Bergius, M. Axelius, M. Miltopœus, M. Petræus, M. Flachsenius, M. Laurbechius.

1. Insinuerades på Jockim Wergentijns wāgnar en räkning mot sahl. Salomon Enberg af 45 d:r resten.

2. Oplästes Cancellarii bref för Doctor Peer Bång om hans 1666 åhrs löön, at han den bekommer proportionaliter. Sedhan refererade D. Bång, huru han kommit till at fordra på samma bref och resolution. Och discurrerades här om först, och sidst resol., at såsom Hans Excell. Her General Gouverneuren har för Acad. 1666 åhrs stat en god deel och denne löhnen seqvestrerat, ty kan detta blifwa till Hans Exc. ankombst, effter som han oförtöfwat hijt förwāntes.

4[3]. Angaf Brita Mickels dotter skriff- och mundteligen kyrkeherdens son i Lemo Abrahamum Jacobi för hafd lägersmāhl med henne der i prestegården under echtenskaps låfwen, hwarföre hon och most sedhan betäckia sitt hufudh, fast hon eij blef med barn.

Abrahamus kunde full intet seija neij till lägersmāhl, utan till echtenskaps låfwen.

Sedhan woro alle öfwerens, at han böter 40 *mp.* effter Strafordningen, men om han kunde få lösa sig ifron relegation, voterades:

M. Laurb.: Han löser sig med 15 d:r sölfr m:t	} effter } praxin.
M. Flachs.: Han löser sig med 8 rd:r	

M. Petræus: Relegeras till påsk.

M. Miltopœus: Det wore mykit, om med honom skulle accuceras(?).

M. Axelius: Löser för 8 rd:r.

M. Bergius: Löser för 10 d:r s. m:t.

M. Kexlerus: Relegeras, och der han sedhan deprecerar, får man dispensera.

M. Achrelius: Det samma.

D. Bång: Det samma.

D. Enevaldus: Och det samma.

Ehuru wäl flere vota föllo der på, han skulle få lösa sig ifron relegation, lijkwäl blef denne resolution publicerat:

Efter dhe skäl ad acta finnes, erkänner Rätten, det studiosus Abrahamus Jacobi för lägersmähl med Brita Mickels dotter böter 40 *III*. efter Strafordningen och relegeras till et år efter Constit. Kyrkioplichten anlangande så remitteras den till Consist. ecclesiasticum. NB. Relegatio skulle slås up på en onsdag 8 dagar här efter.

4. Matz skraddarens hustru anklagade skrifteligen stud. Ericum Favorinum, för det han slagit henne. Han begärte få swara skrifteligen.

NB. Efter juul blefwe dhe förlikte efter Sen. Acad. tillstädielse.

5. Mindens prætension mot Thuronij änkia, som nu är siuk, uppskiutes.

6. Till det, at Mons:r Busin skulle slagit M. Bergii och M. Axellii fänster sönder, sadhe M. Axelius nej till aldeles för b:te Busin.

7. Fregade Rector, om nogon annan får præsidera för Palmberg, som har een disput. in medicina, der M. Achrelius eij will sielf. M. Petræus sadhe sig intet nu hafwa tidh.

8. Om Her Jacobi Ursini examine in Fac. theologica, efter han är prest, taltes och resol., at Fac. der om confererar med Dn. Episcopo. Då begynte D. Bång referera, huru D. Emporagrius illa talt om Jona Torsk etc.

9. Proponerade Rector om en wäfware, som söker blifwa tagen under Acad. förswar. Och resol., at han skall antagas och så wäll han som alle andre Acad. embetzmän emot förswar arbeta för 6 d:r sölf:r m:t.

M. Kexlerus och M. Bergius sade sig eij hafwa privilegium at antaga nogon wäfware.

10. Candidatus Henricus Blanck supplicerade om adjunctura. Res.: Upskiutes till här näst.

11. Candid. Nicolaus Liunbergius suppliceradhe om pro rogatione deposituræ. Det och Senatus framdeles honom bewi liade, till des han kan blifwa försedd.

12. Beslötz, at lectiones publicæ concluderas öfr-morgon 8 dagar till och intimation upslås söndagen 8 dagar till.

NB. Några dagar här effter, då studiosi Abrahami Jacobi fadher kyrkeherden i Lehmo sochn hade warit både hos Dn. Procancellarium såsom och Rectorem Acad. och deprecerat för sin son, sende Rector Secretarium till at förnimma, hwad Dn. Procancellarius tykte, om han kunde benådhas med peng:er etc. för releg. Dn. Procancellarius swarade sig ful eij kunna dispensera uti Senatus Academici doom, uthan remittera till Rectorem Magnificum at göra som honom behagar, och will på det besta sätt hafwa intercederat för honom för gubbens skull.

D. Enevaldus och D. Bång hemstälte och detta till Rectoris behag och låfwade intet protestera der uppå för sine personer. Benåddes ty af desse motiver och effter fleres vota således, at han får lösa sig ifron relegation med 6 rd:r.

Den 16 Decemb. Studiosus Roos inter expectantes.

Dagen för S. Thomæ dag anhölt ryttmestaren Henrich Falkenhagen instendigt på Her Clas Flemingz wägnar till Lehtis, at han kunde af actis Acad. utbekomma den domen, som är fallen emellan öfwerstleut. Skråw och prof. M. Justandrum; wijste och be:te Her Flemingz bref, der han så skrifwer: aldenstund iag har förnummit, at M. Justander skall wara fälter i Consist. Acad. till 40 *mp.* ährerörige böter, ty är min begäran etc. Rector Magnificus till at förtaga en sådhan orät inbilling befalte Secretarium afskrifwa domen och få åt Falkenhagen.

M. Justander nogot der effter begärte copiam af Dn. Cancellarii bref om denne saak och action, det Secretarius anhölt på Justandri wägnar och Rector honom bewiliade.

Wid Henrici tidh in Januario sende Rector Secretarium till Dn. Procancellarium at förfrega om futuro theologo, om der om icke skulle skrifwas öfwer till Cancellarium etc. Dn. Procancellarius swarade sig hafwa förnummit, at hans saker äre på wägen hijt åt; tykte doch, at det kunde ännu hållas up med skrifwandet.

Den 8 Januarii 1668. Præs. in ædib. Rectoris Rector, D. Enevaldus, Dn. Qvæstor, M. Miltopæus, M. Flachsenius, M. Laurbechius.

1. Beslötz, at twenne skulle gå till Hans Excell:ce Her General Gouverneuren och referera: 1. om staten, at profesorne finge niuta Wehmo mantals peng:r efter Kongl. Cammar Collegii bref; 2. om dhe 3 puncter, som förmäles i sidsta Kongl. Cammar Collegii bref, som afgick till Tafwasthuus, nembl. om aflöningar, the 21 hemman och Acad. engiar; 3. om these, som nu offereres, angående Masko spanne:ll, krögerij etc. Dijt förordnades Dn. Qvæstor och M. Laurbechius, men M. Flachsenius eliest at tala med statens betiente.

2. Befaltes och förmantes studiosus Petrus Bergius, at han contenterar slätzpresten, eliest lär executionen skeep. En fierde part af böterne är honom tillgifwit af prestens deel. Petrus sadhe sig hafwa betalt till Carl wachtmestare halfparten, nembl. 6 d:r 24, och låfwade än gee 3:12.

3. Bewiliades, at han wäfwaren Johan Matson, som blef under Acad. antagen, bekommer sin fullmacht under condition, at han arbetar för 6 d:r s. m:t för sin frijheet.

4. Smedhen Gustaf antages under Academien.

5. Angaf Brijta Greelss dotter stud. Henricum Andreæ, som hafwer låfwat ächta henne och rådt henne med barn. Henrici modher sadhe hennes son ingalunda wilia ähta henne, han är nu rester utur stadhen. Brijta bekende sig icke hafwa fådt någon gåfwa utaf Henrico. Res.: Remitteras till Henrici ankombst.

6. Studiosus Henricus Pijlwist på h. Karin Fachtz wägnar begärte arrest på Erics Collini stipend. till 28 d:r k. Res.: Qvæstor seer effter, huru mykit kan wara obeswärat, och det kan arresteras.

7. Talte Johan Hakz sig hafwa sålt nu i Töfsala 10 t:r spannemåhl å 8 d:r.

8. Förmantes, at Qvæstor han skaffar peng:r professoribus till marknad, och skall skrifwas till fougden.

9. Bewiliades, at Wijkman bekommer på Noræi wägnar copiam af inventario på sahl. Hartmans saker.

Den 23 Jan. Præs. D. Procancellarius, Rector, D. Enevaldus, D. Bång, M. Bergius, M. Justander, M. Miltopæus, M. Petræus, M. Flachsenius, M. Laurbechius.

1. Först refererade Rector om then nys ankomne professore theol. Dn. Tunandro, och uplästes hans fullmacht af den 21 Octob. 1667. Sedhan fregade Rector, om nogon hade emot hans persson. D. Bång sadhe, at han då redha hade vocation, när han war utrester.

Professores alle i gemeen och hwar i synnerheet önskade honom lycka, wälsignelssse och krafter till sitt embetes förvaltande. M. Bergius tykte nogot wara, at Senatus Acad. är förbijgången uti electione, det och D. Enevaldus och Dn. Procancellarius sadhe, men lijkwäl Kongl. Maj:tt i sådant hafwa at disponera. Om hans capacitet, meriter sambt voc[ati]on af Fac. theol. talte D. Peer Bång.

Resol.: At han, Tunander, är beredder till introduction, och disputation, som skulle föregåå, hemstelles under Fac. theol. omdöme och gottfinnande.

2. Uppå sahl. Alani enkias sollicitation om det andra nådheåhret resolverades: Enkian ansökie sådhandt hoos wederböranden, effter Senatus Acad. icke har der med eller kan widare disponera, allenast förmåler detta till vidare underrättelssse, at åhret 1664 war sahl. Doct. Alani annus meriti och annus 1665 gratiæ.

3. Leet be:te sahl. Alani ånkia anhållas: 1. at hennes son Nicolaus kunde bekomma stip. i sin sahl. brodhers M. Joh. Alani stalle; 2. och at hon finge sin sahl. sons salarium till midsommaren 1668, det henne och bewiliades, och sedhan Nicolaus kommer hijt, will Senatus see till at accommodera honom.

4. Revisio catal. stip. såsom och constitutio inspectorum stipend. skall skee här näst.

5. Intimatio ad lectiones publicas slås up Kyndermessodagen, och professores begynna läsa om torssdagen der effter.

6. Då om Qvæstore taltes och ena med den andra beklagade, at the bara ljetet inbekomma, begärte M. Petræus så-

som inspector noteras, at 1665 åhrs räkningar äre inlefwere-
rade, men inge för 1666 åhr. Blef sedhan beslutit, at inspec-
tores seja detta Qvæstori: der han icke inlefwererar wisse
specificationes på alt, så lär Senatus Acad. skrifua öfwer till
Hans Högh Grefl. Nådhe Cancellarium Academiæ.

M. Miltopæus och M. Laurbechius förordnades at öfwer-
see räkningarne.

7. Om stipendiaternes spa:ll kan talas här näst, då in-
spectores komma tillsamman.

8. Om promotione magistrorum talte Dn. Procancellarius sig intet högre önska än at see Academiens heder och förkofring. Och tykte, at Fac. philos. skulle hålla protocollum, besynnerligast öfwer promotionérne.

9. Näste lögerdag skall skrifwas öfwer till Cancellarium Academiæ.

Wid denne tidhen ankom Julini fadhers skriftelige de-
precation för sin son, det han hafwer rest här ifron öfwer arre-
sten, begärte der jembte hans testimonium, det han och fick af Rectore.

Den 12 Febr. Præs. Rector, D. Enevaldus, D. Bång, M. Kexlerus, M. Bergius, M. Justander, M. Miltopæus, M. Petrus, M. Laurbechius.

1. Refererade Rector sig lätit igår kalla up Qvæstorem, at han skulle förmähla det swar han har fådt på slätet och gifwa till kenna, hwilke af stipendiariis gåå ut; nu beswä-
rade sig Rector öfwer hans absens.

2. Kärade candid. Josephus Mathesius till stud. Henricum Sacklinium, som skulle han angripit honom till sin ähra och redlighet, skällandes honom för en lögnare och ypperste bedragare, såsom och citerandes der till Joh. c. 8. Begärte för den skull, hans witnen skulle förhöras. Sacklinius swaradhe och sadhe nej till den beskyllningen, och at Mathesius har nu reest bort en 80 mijl wäg och letat sig witnen i alla winklar och wråår. Begärte, at Mathesius skulle skrifteligen agera.

Mathesius sadhe: hans egen skrifwelsse skal binda honom till det iag kärer.

Zacharias Ulhegius, Botniens., inkallades. Han efter af-
lagdan edh & book bekände, at b:te Sacklinius sagt i Öster-
botn på en källare, at Her Göstaf Cajanus och Josephus Ma-
thesius dhe ähre lögnare och störste bedragare, citeradhe och
det 8 c. Joh. Intedde sedhan ett Sacklinii bref, dat. Abo den
25 Oct. 1667, till Jacob. Lang om detta negocio, vid. lit. A.
Sacklinius swarade: om iag nogot sagt i dryckesmähl, så kan iag
det intet mig påminna, uthan iag har sådhant sagt conditio-
naliter, nimirum si hoc fecerunt, mentiti sunt.

Resol.: Det remitteras till här näst.

3. En diekne, Clemens Ambrosii be:dh, kåradhe till
stud. Nicolaum Warpuinen, det han skulle skält honom hun-
fott och byswäns dreng. Nicolaus sadhe aldeles nej till detta.
Resol.: At b:te dieknen skaffar sig bettere witnen till här näst.
Och Nicolaus admonerades, at han i tidh föreseer sig på no-
got sätt, efter han är gift.

4. Uppå sahl. Johannis cursoris änkias supplication om
nådheåhr etc. resolverades, at enkian niuter för detta åhr
1668 then ordinarie lönen, nembl. 25 d:r s. m:t, och Henricus,
som succederade Johanni uti cursoris tiensten, behåller halfwa
stipendium och accidentierne, som falla af studiosis.

5. Cammar fiskalen Johan Enhålm gjorde en påmin-
nelse om Qvæstoris Acad. plicht at i tidh inlefwera sina
räkningar till Kongl. Räkne Cammaren. Intedde der på sin
instruction copialiter.

6. Proponerade Rector M. Axellii begäran om promotions
tidh. Res.: Der till kan ingen wiss dag föresättias, förr än
han sielf kommer tillstädhes.

7. Bewiliades Thomas Henrichson ifron Poitis sochn och
Wilala by citation till Acad. glasmestaren Jören Erickson till
näste onsdag.

8. Beslötz, at det skulle skrifwas till Hennes Nådhe
Frun på Runo gård, at hon wille patientera ännu med dhe
200 d:r och förskona dhem för intresse. Och M. Bergius skulle
dit med brefwet och få peng:r af Fisco till hästelego.

9. Joh. Palmberg begärte Senatus Acad. recommenda-
tion till Cancellarium Acad. at få stipendium till at resa ut

på 2 åhrs tidh. Sedhan taltes om adjuncto in Fac. medica, at den behöfdes här mykit wäll.

Den 19 Febr. Præsentes Rector, D. Bång, M. Bergius, D. Qvæstor, M. Justander, M. Petræus, M. Flachsenius, M. Laurbechius.

1. Supplicerade cand. Mathias Wikman, at han finge behålla sitt förre stipendium jembte det han har för munere amanuensis. Res., det eij kuna ske.

2. Jacobus Simolenius anhölt at blifwa transfererat till 2:dam classen.

3. Matz Olufson Hackinen anklagade åter Acad. glaskestaren för the 4 L^ß salt han hade caverat före och blefwe till Her Ambrosium Geor[g]ii sende; intedde Her Ambrosii skriff der på, at glaskestaren skulle igen hafwa af sina föräldrar opburit 1 t:a span:ll the Her Ambrosio woro skyldige, der till glaskestaren sadhe nej. En Hendrich Hendrichson wed namn efter aflagdan edh bekände glaskestaren detta caverat, at drengen, som begärte salt, war Her Ambrosii dreng. Fregades sedhan, om glaskestaren kunde gå sin edh, at han icke aldeles hafwer för honom caverat, effter Hackinen mykit der på urgerar. Han låfwade gå edh.

Resol.: At glaskestaren skall innan 14 dagar föra ut med Her Ambrosio och skaffa wist besked, huru med betalningen kan wara.

4. Thomas Henrichson ifron Poijtis sochn angaf Acad. glaskestaren sig hafwa byt häst med honom Henrici tidh och låfwat emellan 20 d:r, der på 11 d:r äre betalte och 9 restera, och at glaskestaren nogon tidh der effter hafwer med gewalt sielf af sin son igen tagit samme hästen. Sonen (som än war omyndig) bekände, at då glaskestaren hade kommit hop med honom på wägen, hafwer han låckat honom till byn och der sedhan begärt hans häst tillåns för sin slädha till wår by, det han och effterlet, och när glaskestaren kom till byn, wende han om och körde sin koos. Poikens fadher b:te Thomas sadhe, at han och kastat i poikens slädhe 1 6 d:rs plåt, then han sedhan tillijka med hästen sände tillbakars. Glaskestaren swarade thed hafwa warit deras förord, at köpet skulle

stå öpet 14 dagars tidh: och sedhan fan iag feel på hästen och det ena ögat. Der till bonden sadhe aldeles neij och sig hafwa giort oryggeligt byte, det och borgaren Hendrich Hendrichson bekende skedt wara med handstreckning.

Sedhan voterades der om. Och alle komo der med öfwerens (excepto M. Bergio), at glasmestaren restituerar bonden sin häst igen och emotager de 9 d:r, som än restera, såsom och betalar för expenser 1 d:r s. m:t, skulle och hafwa nogon nepst för dolo. Sedhan inkalladhes the, och efter Senatus Acad. tillstedielisse förlijktes the sins emellan med handstreckning således, at bytet skulle gå fort, och i det öfrige förleest bonden glasmestarens förseende och missförstånd.

5. Reviderades catalogus stipendiariorum ifron midsommaren 1667 till nyåhret 1668, och utginge såsom och inkommo, som af den förre och nu denne uprettadhe catalogo är at afftaga.

Catal. stip. ifron midsom. 1667 till nyåhret.

Supremæ classis.

M. Joh. Alanus.	Gabriel Fortelius.
Samuel Gyllenst.	Mathias Wekman, Am. Secret.
Petrus Kolckenius, Am. Bibl.	Gabriel Lagos, Not. stip.
Andreas Kexlerus.	Salomon Enberg.
Petrus Laurentij.	Lambertus Petri.
Joh. Palmberg.	Ambernus Boderus.
Arvid. Colliander.	Petrus Schefferus.
Cursores Acad.	Henricus Pijlqwist.

2:dæ classis.

Isacus Wedbechius.	Magnus Drysenius.
Nicol. Krabbe.	Andreas Strandenius.
Henricus Thuronius.	Isacus Florinus.
Johan. Salmenius.	Israël Starbekius.
Jonas O. Eck.	Johan. Collanius.
Henricus Mallenius.	Bened. Laurbechius.

Magnus Ekman.
Daniel Achrelius.

Johan. Figrelius.
Olaus Brodinus.

Infimæ classis.

Johannes Thesselef.
Laurent. Laur. Bäck.
Bened. E. Hovander Vest.
Petrus P. Gerss.
Gustavus Collinius.
Ericus Collinus.
Gustavus Allenius.
Erlandus Alsonius.

Johan. Rachlizius.
Math. Carlagius.
Bened. Halinus.
Andreas Lithomannus.
Jacobus Simolenius.
Martinus Isaci.
Johan. Sigfridi.
Olaus Hartmann.

6. Samma gongen reviderades och catalogus stipend. ifron nyåret 1668 till midsommaren der näst således:

Supremæ classis.

M. Joh. Alanus.
Nob. Sam. Gyllenst.
Bened. Laurbechius, Am. Bibl.
Andreas Kexlerus.
Johannes Palmberg.
Cursores Acad.
Isacus Wedbechius.
Henricus Thuronium.

Gabriel Fortelius.
Mathias Wichman.
Gabriel Lagos.
Ambernus Boderus.
Petrus Schefferus.
Henricus Pijlqwist.
Magnus Drysenius.
Andreas Strandenius.

Mediæ classis.

Nicol. Krabbe.
Joh. Salmenius.
Jonas O. Eck.
Henricus Mallenius.
Magnus Ekman.
Daniel Achrelius.
Johan. Thesselef.
Gustavus Collinius.

Isacus Florinus.
Johan. Collanius.
Nicol. Christoferi.
Johan. Figrelius.
Olaus Brodinus.
Math. Carlagius.
Andreas Lithomannus.
Jacobus Simolenius.

Infimæ classis.

Laurentius Laur. Bäck.	Johan. Rachlitius.
Benedictus E. Hovander Vest.	Bened. Halinus.
Petrus P. Gerss.	Martinus Isaci.
Ericus Collinus.	Johan. Sigfridi.
Gustavus Allenius.	Olaus Hartman.
Erlandus Alsonius.	Christoferus Moræus.
Johan. Woivalenius.	Gabriel Leander.
Magnus Lange.	Petrus Caroli.

Enevaldus Wedbeckius skall komma in här nest. Det Bened. Laurb. blifwit Bibliot. Amanuensis etc., vide sequentia acta 13 Mart. § 3.

7. Qvæstor begärte hans räkningar motte öfrses och han dhem sedhan finge igen. Resol.: At inspectores skola dhem öfrsee.

8. Inspectores stipendiariorum constituerades: theol. D. Enevaldus, phil. M. Miltopæus och M. Petræus, i medici ställe M. Flachsenius efter förre decretum.

Rector protesterade, at detta om medici vicario ej motte här näst practiceras, efter det är emot Constit. Acad.

Den 4 Martij. Præs. in Consist. min. Rector, M. Axelius, M. Petræus, M. Flachsenius, M. Laurbeckius.

1. Angaf Matz Olofson Hackinen återigen skrifteligen Acad. glasmestaren för 10 d:r geld för the 4 Lß salt, præ-tenderandes och på expenser. Glasmestaren swarade sig för-leden måndagz hafwa fäddt citation till Her Ambrosium, at han skulle som i dag comparera.

Resol.: At der glasmestaren icke innan 8 dagar skaffar besked ifron Her Ambrosio om betalningen för the 4 Lß salt, så skal glasmestaren contentera Matz Olson 10 d:r. Om expenserne determineras här näst.

2. Nicol. Warpuinen war tillstädhes, men dieknen Clemens Ambrosii, som honom anklagat hade, war intet tillstädhes, uthan swart cursori sig intet hafwa göra där. Hwilket Senatui misshagade och tykte, at detta kan commineras [= communi-ceras?] med Procancellario, at dieknen finge härföre nogon näpst.

3. Jören Teri kårade till stud. *Ericum Collinum*, för det hans dreng hade kört honom omkull på gatan, at han sedhan most liggia nedher i 17 wekors tidh, och när han let sättia in drengen, caverade *Collinus* för honom, har och låtit ledha ut Teri af håret utur sin kammar. *Ericus* swarade, det wore skeet af drengen icke med wilia, uthan med wådha på hala gatan, och det reda för 3 åhr sedhan, och det aldrig wara sant, at han leedt honom ut af håret. Resol.: At *Ericus* gör sin flit till at blifwa förlijkt med honom, eliest faller domb i saken efter 8 dagar.

4. Beswårade sig Rector öfwer *Johannem Finsenium*, som har nu andre reesan rest utur stadhen öfwer arresten, och Rector sielf har munteligen arresterat honom wid högsta straff. Och tyktes, at han wäl hade förtient relegation. Rector låfwade tala här om med *Dn. Procancellario*.

5. *Olaus Palmberg* supplicerade at blifwa *Amanuensis Bibliothecarii*. Res.: Det blifwer till här näst.

Den 13 *Martij*. Præs. Rector, *D. Bång*, *M. Kexlerus*, *M. Bergius*, *M. Justander*, *M. Miltopæus*, *M. Petræus*, *M. Laurbechius*.

1. Blef refererat, at *Ericus Favorinus* har förlijktz efter Rectoris tillstånd med sin wedertpart skreddar *Matz* hustru, och ty *Secretarij* caution löös.

2. Refererade Rector, huru *Rauthelius* hafwer beswårat sig öfwer prof. *M. Achrelium* för een sölfkanna, som än inestår hoos honom. Resol.: At *Secretarius* går till honom och förhåller honom detta, at han affinner sig med *Rauthelio*. Det och blef efter kommit af *Secret.*

3. Talte Rector, det *Olaus Palmberg*, *Nicolaus Christoferi* och *Benedictus Laurbechius* hafwa supplicerat at blifwa *Amanuensis Bibliothecarii*. *Discurrerades* här om och beslötz, at *Benedictus Laurbechius* blifwer *Amanuensis* och *Nicolaus Christoferi* succederar honom in *stipendio* och *Olaus Palmberg* framför nogon annan inkommer här näst.

4. För *Matz Hackinen* och *Jören glaskestare publice* rades denne resolution: Efter *glaskestaren* icke the förre conditioner efterkommit, ty betalar han, *glaskestaren*, till be:te

Hackinen 10 d:r k. m:t för the 4 L $\frac{1}{2}$ salt, som han caverade före och sende till Ambrosium Georgii, såsom och för expenser betalar 10 $\mathring{m}$ k. m:t, hwar om så wäl som det andra glasmeestaren hafwer tillstånd at sökia Her Ambrosium, best han kan och gitter.

5. Gustavus Collinius såsom och Gabriel Lagos angofwo Daniel Achrelium, för det han har dhem i sine bref hårdt attaqverat, dhem the och i the str, som them angå, exaggereade, och insinuerade in alles 4 st., the och uplästes, innehållande nogre scoftiker, vide lit.

Achrelius intedde Colliniis bref och sadhe sig der på eij annars kunat swara. Intedde och det.

Resol.: Desse skriffter confereras här näst, och sedhan kan falla swar uppå.

6. Abraham cursor refererade, det Acad. och stadzens snidkare hafwa förlijktz sins emellan der ute.

7. Abraham cursor och hans hustru hafwa uprettat et testamentum reciprocum sins emellan och begärte, det skulle stadfästas af Senatu Academico. Them låfwadhes swar här näst.

8. Rector begärte, at hwar professor wille upteckna, hwad hwar och en för sig will gifua åt the fattige.

9. Åter gjorde Rector påminnelssse om brefwet, som skulle öfwer till Cancell. Academiæ. Och tycktes, at dhet ännu wäntes på General Gouverneurens ankombst, effter Acad. ännu intet fådt nogon resolution der ifron.

10. Blef D. Bång, M. Bergius, M. Axelius och Secretarius Joh. Flachsenius constituerade straxt effter påskhelgen at gå till sahl. Thuronii änkian och liqvidera emellan henne och von Minden. Det dhe och den 28 dito effterkomo, och war änkian och von Minden således sins emellan öfwerens, at änkian h. Sara Meissner betalar ännu till bette von Minden för all hans prætension, så för Bibelen, intresse som och alt annat, 50 d:r k. m:t, der med the och räckte hwar annan hand. Och han låfwade lefwerera obligationerne ifron sig.

Den 30 *Martij*. Cons. min. præsentés Rector, D. Enev., M. Miltopœus, M. Petræus, M. Flachsenius.

1*). Inkallades the stud., som skulle hafwa den 26 Martij giordt hemgång uti Naulas Matz gård, nembl. Jacobus Tammelander, Ericus Swanestrupe, Jacobus Agricola, Gabriel Petri, Gustavus Gabrielis. The sadhe till frågan, at den 6:te är sink och heter Johannes Milerus. Fregades, om desse studenter inkommo i wredes modh. Swarades, at the intet wiste, hwar på de woro inkomne, uthan dhe då straxt fregat effter sin landzman, som där gäste; sedhan ginge dhe i änkiens stufu och begynte öfrfalla henne och hans [= hennes] son, slagit sonen i hufud ett hål med werian, det Swanestrupe skulle giort och Gustavus Gabrielis eliest luggat. Sadhe sig hafwa 3 st. witnen, som det sågo. Sedhan bekände wärdinnan, at studenterne hade förlikt sig med henne och gifwit til förlikning 17 d:r k. m:t.

Resol.: Ehuru wärdinnan med dhem är förlijkt, så skulle hon likwäl afläggia sin edh och sedhan saken referera; och emedan the å begge sidhor beropa sig på witnen, så skola the hafwa dhem fram in Consist. majore här näst.

2. Resolwerades om Abrah. cursoris testaments bref, at det skall annorledes styliceras och sedhan af twenne jempte Secretario underskrifwas.

3. Borgaren Jacob Jörenson angaf skriffteligen Michaëlem Castrenium, för det han hafwer slagit honom i sitt eget huus.

Resol.: Der dhe icke kuna förlikas, skal Castrenius swar[a] der på skriffteligen här näst.

4. Angaf Erich murmestares änkia Abrahami cursoris hustru, för det hon hade i hennes egen gård kallat henne hoora och tiuf och hennes barn horungar. Framhade sine witnen Matz Clemetson och Bertill Mickelsson, som och det witnadhe. Abraham cursor begärte uppskiutas till här näst.

Den 31 Martij. Præsentes Dn. Procancellarius, Rector, M. Bergius, M. Axelius, M. Miltopœus, M. Petræus, M. Laurbechius. Accessit et M. Flachsenius.

1. Fregade Dn. Procancellarius, om nogon läss kl. 10, han wille gerna då hålla Collegium concionatorium. M. Laurbechius sadhe sig då läsa.

*) I kanten står: Vikman not.

Resol.: At M. Laurbechius läser nu till en tidh kl. 9.

2. Uplästes M. Laurbechii confirmation och fulmacht till poëseos profession i M. Justandri ställe, som avancerar till Wirmo pastorat. Der emot hadhe ingen at seja; talte sedhan, at han der jembte skulle läsa mathesin extraordinarie, effter Kexlerus är senex etc. Beslötz och, at M. Justander sielf läser till examen och sedhan först M. Laurbechius.

M. Just. exciperade, det Grefwinnan lär wara honom emot.

3. Talte Rector om futuro examine, och beslötz, at det hålles som förr uti gångwekan.

4. Refererade Rector, det Qvæstor är nu till Lappå at hålla der liqvidation med bönderne, och begärte, at wid hans återkombst inspectores skulle granneligen inqvirera det the böra.

Dn. Procancellarius begärte och sig blifwa om hela det wäsendet informerats, effter som han har ärnat sig till Swäricge och till Cancellarium Acad., der och kunde här om gifwas tillfalle at omröra; och der han icke får här om effterrättelsse, så begär Dn. Procancellarius en attest sig om detta hafwa anhållit. Derföre Rector för en sådhan om Acad. omwårdnad betackade Dn. Procancellario och begärte, at och M. Bergius gör sin Aedilis räkning med en kort specification, sedhan kan talas om hans lön, såsom och för är resolverat.

5. Beslötz, at skull skrifwas till illustriss. Dn. Cancellarium Academiæ in genere. Om postulater kan skrifwas med Dn. Procancellario.

6. Där näst discurrerades om qwarnställe och hemmanet der när, om man kunde få byta them till sig. Petræus begärte här om och öfwerskrifwas.

7. Dn. Procancellarius fregade, om nogon wiss dag är determinerat till promotionem mag. Rector swaradhe: in Senatu är intet giordt, uthan eliest in Fac. philos. M. Axelius: det är full ingen wiss dag nämbdt, uthan allenast Majj månadh, och fregade af Senatu, om icke promotionen kan då gå an. Procancellarius sadhe, the moste hafwa Episcopi tillstånd, der till M. Axelius swaradhe det och wara dhem långo sedhan förhållit. Sidst begärte Rector, at Dn. Procancellarius

wille då gifwa licentiam. Proc. mente sig böra wara på Åhland den 22 Majj.

8. Beslötz effter M. Laurbechii begäran, at hans introduction skulle skee den 5 Majj nästkommande.

9. Taltes, at den sinke studenten Pythius skulle nogot bekomma af the fattiges span:ll. D. Bång och M. Jac. Flachsenius låfwade låta honom få sin deel.

10. Begärte Dn. Proc. såsom och Rector, at hwar wille sättia up, hwad han kan weta till förslagzwijs för Academiens besta.

11. Oplästes Mariæ Eliæ dotters inlaga emot Herman Lilieholm. Han begärte swara der på, det och honom låfwades.

12. Mathias Wijkman skal här näst wara tillstådes i Consist., och skall beställas för honom ett litet bord och stool.

Den 4 April. In ædib. Rectoris Rector, M. Petrus, M. Flachsenius, M. Laurbechius.

1. Angaf studiosus Nicolaus Eriaci Acad. murmestaren Josep Jacobson, för det han skulle slagit honom med en pipkanna i hufudh, och fådt der af 3 blodsår i ansiohtet och ett på örat, allenast derföre, at då han, Josep, skulle tagit kyrkians murmestare ifron hans tingad arbete och han, Nicolaus, der om sagt: du gör der utinnan som en skålm, och ty slagit till. Detta alt så wara witnade både borgaren Brusius såsom och Mathias Francisci och denne här, at han, Josep, hafwer slagit till 2 gongor, sosom och kallat Nicol. en hund: och huad äre studenter annat än hundar; tilböd sin edh der på. Josep sadhe och sielf sig eij kuna der på göra edh, at han eij så kallat honom, uthan at han eij det mins. Besågz sedhan Nicolaus, och syntes på hans ansichte 2 blodhsår och 1 blånad. Och publicerades sedhan dhem emellan denne sententia:

Effter dhe skäl in actis finnes, erkenner Rätten, at Acad. murmestaren Josep Jacobson böter för 2 blodsår och 1 blånad 3 gongor 12 *mg*. s. m:t till treskiptis effter det 9 c. S. m. wilia i St. L. Och skålsorden, såsom the äre fälte på både

sidhor, så warde the och aldeles uphäfne, och ingendera hafwa hwar annan noget ähreröricht i detta måhl at förwijta.

2. Anklagade slachtaren Henrich Henrichson Jytij skriffteligen Ericum Swanestrupe, som skulle han öfrfallit honom med wäria och der med huggit 1 blodsår i hufud och 1 på skuldran och hans camrat Gabriel dragit af håret. Smedz gesellen Matz klagade och sig samma gongon fådt af honom ett blodsår i hufudet.

Ericus Swanestrupe swarade sig ej haft wärian, uthan Johan. Milerus: och då slachtaren wille med knifwen på Tam-melandrum, tog iag wärian och försvarade mig. Sade sig hafwa med smedz gesellen förlijkt om 4 d:r, derföre han fick af Rectore tilltal, efter saken war anhengig giort. Sadhe och nog, at han intet slagit slachtaren noget blodsår. Slachtare nekade sig haft då nogon knif. Resol.: Effter Swanestrupen nekar till blodsåret, ty skal slachtaren hafwa fram här näst sine witnen.

Emellan smedz gesellen och Ericum Swanestrupe publicerades denne sententia:

För dhe skäl in actis finnes, erkenner Rätten, det Ericus Swanestrupe böter för 1 blodsår 12 ~~W~~ s. m:t till 3 skiptis efter det 9 c. Sår. med wilia i St. L. och betalar balberarlönen. Admonerades och at fitigt wårda om des cur.

3. Då sahl. Simonis Magandri enkia anklagade prof. M. Justandrum för nogre olidhelige ord, framsteg änkians swärmodher och bekende, at samma qwinnan altid warit een ilak menniskia mot henne och at hon sielf skulle hafwa bekennt sig hafwa i Tafwastland gådt till rätta med sin egen modher. Sade och sig sådhant hafwa sagt för prof. Justandro.

4. Michaël Castrenius swarade på borgarens Jacob Jörensous inlaga, som klagade för 2 örfilar, hårdrag och sparkande, nembl. sig in casu necessitatis hafwa försvarat sig. Jacob tog copiam at swara der uppå.

5. Anhölt Thomas Herfwie om citation till Petrum Sylvast, den han och fick, till den 12 April. at comparera, så frampt han icke eliest kan stella honom till fridz.

Den 6 April. Rector, D. Enevaldus, D. Bång, M. Bergius, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopceus, M. Petræus, M. Flachsenius, M. Laurbechius.

1. Refererade Rector och let opläsa det bref ifron Landzhöfdingen och den Kongl. Rättz resolution der uti. Uti brefwet begäres, at samma resolution skulle publiceras för parterne, nembl. Dn. Episcopum och sahl. Alani änkan. Senatus tykte der med eij annat intenderas än sig göras således till en underrätt. Rector begärte här utinnan consilium, och alle woro der med öfwer ens, at M. Laurbekius och secretarius Joh. Flachsenius skulle gåå till Her Landzhöfdingen och referera nomine Senatus, det sådhant procedere är: 1. emot Acad. jurisdiction, Priv. och Const.; 2. aldeles owanligt så wed Ubsala som denne Acad.; 3. den dom in Cons. Acad. är fallen, är och der publicerat; 4. Kongl. Rättz resolutio är parterne communicerat ifron Consist. ecclesiastico, dijt den först blef sendt; 5. Procancellarius erkänner eij heller denne jurisdiction, som han det låtit för Rectore förnimma; 6. kan för dy Senatus Acad. detta eij förr effterkomma, än the det med Acad. Cancellario wederbörligen communicera.

Detta åhrandet blef af utskickade den 7 dito effterkommit, och swarade dhem Landzhöfdingen för sig ochså falla detta procedere nogot sålsampt, men hafwa för sig den Kongl. Rättz skriftelige befalning etc.; låfwade skrifteligen igen referera den Kongl. Rätten Senatus exceptioner och skäl.

2. Beslötz, at Amanuensis Secretarii afcopierar Qvæstoris räkningar. Och urgerade inspector M. Petræus, at icke Qvæstor har skrifwit sine räkningar i pertzelerwijs.

Den 15 April. Sende Senatus Acad. effter den Kongl. Rättz begäran desse twenne af Academiens medel, nembl. prof. M. Laurbechium och secretarium M. Joh. Flachsenium till at förnimma, hwad den Kongl. Rätt hade at communicera. Den Kongl. Rätten förhölt dhem sig hafwa bekommit Landzhöfdingens bref och der af förståt, genom hwilke exceptioner Senatus Academicus sig will undandraga at publicera den Kongl. Rättz resolutioner. Uplas så Her vice Præses trenne skäl och begynte dhem på sitt wijs refutera. Men M. Laurbechius re-

fereradhe sig der på, at såsom sådant efter Constit. och Privilegierna icke synes Senatui Acad. åliggia, ty hafwa the och detta communicerat med Acad. Cancellario, let och förmerkia, Landzhöfdingen i sådan casu ej tro hafwa at inlåta sig och befalla uti Acad. jurisdiction. Om detta ährandet afginge med posten 2 bref till Acad. Cancellarium.

Den 13 April. In ædib. Rectoris præsentis Rector, D. Enevaldus, M. Petræus, M. Flachsenius, M. Laurbechius.

1. Oplästes Landzhöfdingens bref till Senatium Academicum angående nogre excesser, som studenterna skulle begåt mot öfwersten wålb:ne Gustaf Horn och hans drengiar med skrikande och utmanande. Res.: Der på skall swaras skriftteligen.

2. Oplästes dhe beswärs puncter, som inspectores hade öfwer Qvæstoris räkningar författat, och inlefwereradhe inspectores ifron sig räkningarna, the tillijka med beswärs punctren sendes då på stunden genom Math. Wijkman till Qvæstorem at förklara sig der på till här näst.

3. Hans Mårtenson skraddare anklagade Petrum Simonis Reuter för skålsord och hårdrag etc. och detta skriftteligen, insinuerade och en Kämbnär Rättens ransakning och sentens. Petrus begärte få swara skriftteligen och sadhe sig ej kunat tentera nogon hemgång, efter halfwa gården hörde honom till äfwensom den andra delen hans brodher. Det Hans Mårtenson icke skulle hafwa kallat honom paha pappi, kunde han intet neka till, uthan sade då: det war det wärsta, som iag sadhe till honom, och eliest så kalla honom så en och annan. Res.: Them befaltes på begge sijdhor hafwa fram här näst sine witnen.

4. Uppå Thomas Herfwies anmodhan at få werdering på Erics Collini böcker, pantsatte för geld, resol., at cursor går till Collinum och sejer, der han icke förnöjer Herfwen innan söndagen, så skola hans böcker werderas. Der till förordnades Secretarius.

5. Jacob Jörenson Jämsä inlade andra resan emot sin wederpart Michaëlem Castrenium, der nti han införer flere injurier än i det förra. Cursores hafwa ej funnit Michaëlem hemma, och war ty ej tillstädes. Res.: Till här näst.

Den 15 April. Præsentes Rector, D. Enevaldus, D. Bång, M. Kexlerus, M. Bergius, Dn. Qvæstor, M. Axelius, M. Justander, M. Miltopæus, M. Petræus, M. Flachsenius, M. Laurbechius.

1. Begärte Rector, at inspectores nationum wille förmana studenterne och rådha ifron sådhant upsåt till tumult och annan der af föliande olycka etc., dhet professoros sadhe sig allaredha hafwa giordt.

2. Wijkman beordrades at gå till Danielelem Wernberg at förnimma, om han tagit sit testimonium, efter som han skulle hafwa brukat sig för en anförare mot studenterne och hållit med herredrengiar.

3. Beslötz, at det skulle swaras skrifteligen på Landzhöfdingens bref: 1. at sådhane klagomåhl borde directe gå till Rectorem och icke till nogon annan uthom jurisdiction, 2. Senatus Acad. har allareda giort sitt till at stilla studenterne och 3. at och herredrengiarne blefwe corrigerade, at the ej mehra motte reeta up studenterne etc.

Secretarius bar detta bref dagen der efter till Landzhöfdingen efter befalningen.

4. Begärte Rector det skulle consuleras in medium om futuro Rectore, och ginge alles vota der uppå enhälligen, at D. Enevaldus blifwer nu Rector Magnificus, och hwar för sig önskade honom mykin lycka och wälsignelse.

5. Inkomo Gabriel Lagos och candidatus Gustavus Collinius emot Danielelem Achrelium. Lagos urgerade besynnerligest på desse ord i brefwet: *quis fanaticus error te ab honestatis tramite abduxit?* Och Collinius detta: *tu nunquam a mendaciis abstinuisti.* Daniel sadhe: af brefwet will iag bewijsa 7 mendacia, det Collinius begärte noteras. Eliest refererade Daniel, huru detta alt hade först begynt, at då Lagos hade allestans spargerat sig kuna läsa för mig med annat mehra, så kunde iag ej annat göra uthan skrifwa honom till, der af alt sådhant sedan är yppat.

6. Magandri änkia med sin swärmodher inkomo. Swärmodren bekende nu som förr, huru hon, änkian, har gådt till rätta med sin modher i Tafwastland. M. Justander befaltes

at förlijkas med henne, och nämndes prof:es M. Miltopæus och M. Laurbechius, som skulle förlijka dhem.

7. Oplästes åter Jacob Jörensons andra inlaga mot Castrenium. Castrenius begärte få swara der på. Jacob Jörenson beropade på desse witnen: Ericum Swanestrupe, Johan. Sig. Miltopæum och på en hustru. Emot hustrun exciperade Castrenius, det hon är infamis.

Den 16 April. Præsentes in ædib. Rectoris Rector, M. Miltop., M. Petræus, M. Flachsenius, M. Laurbechius.

1. Oplästes Michaëlis Castrenii swar på Jacob Jörensons andra inlaga. Swanestrupe, på hwilken Jacob sig beropade, witrnade, at då Jacob Jörenson först skrytte sig wilia slå 10 st. studenter och intet achta dhem mer än gamla wantor, sedhan så slog Castrenius honom med flat hand på kinbenet, och när han, Jacob, tog till brandstakan, fick han honom i håret.

2. Företogz slachtarens saak emot Ericum Swanestrupe etc. Werdinnan h. Brita Simons dotter effter aflagdan ed på booken bekende, det Swanestrupe allena hade wärian, dog icke då, när han först inkom, och sedhan han och en annan med honom hade först warit hop med en diekne, togo dhe bådhä slachtaren fram och slogo honom, men wet intet huru mykit. Knifwen hafwer hon och, förr än the woro ihop, tagit utaf slachtaren tillååns. Erics camrat (Gabriel Petri Aalman) hade intet i handen, uthan eliest kunde han draga af håret. Matz murmestare bekände, at slachtaren samma affton hade kommit till honom och der twettades hans hufud, der han hade 1 blodsår; på skuldronne besåg han honom intet. Johannes Palmberg, som och hade besedt honom, witrnade honom haft 1 blodsår i hufwud, twenne blånad på skuldronne och eliest blodrössiät, i. e. 3 blånad. För dhem publicerades denne sententia:

Consist. min. sentens och domb emellan slachtaren Henrich Henrichson, kärke, och studios. Ericum Swanestrupe och Gabrielelem Petri Ahlman, swarande, angående det slagzmähl dhem emellan den 25 Martij nestförl. förelupit, afsagd den 16 April 1668:

För dhe schääl ad acta finnes, erkänner Rätten, det Ericus Swanestrupe böter för 1 blodsår och 3 blånad 4 gongor 12 *mg*. efter det 9 c. i Sår. med wilia St. L. och betalar barberare lönen, såsom och Gabriel Petri för hårdrag böter 6 *mg*. till treskiptis efter samma balkz 12 c. Årke the eij botom, så böthe med fengelsse. Blefwe och arresterade.

Sedhan inkalladhes Ericus Swanestrupe, Gabriel Petri, Gustavus Gabrielis och Johannes Milerus. Tammelandersadhes wara siuk, och Jacobus Agricola war hemma. Them gafz tillstånd at förlijkas med målsäganden den excessen dee bedrifwit hade, men publicum blef således mitigerat, som här följer. Och publicerades:

Consist. minoris resolutio öfwer den excess, som studiosi Jacobus Tammelanders, Ericus Swanestrupe, Jacobus Agricola, Johannes Erics, Gabriel Petri och Gustavus Gabrielis hafwa den 26 Martii begådt och derföre blefwe angifne, men nu hafwa med målsäganden sig förlijkt, afsagd den 16 April 1668:

Ehuru wäl Rätten hade schääl och orsak efter lag hårdt straffa bete studiosos för sådhan sin begågne excess, lijkwäl af anseende till deras förbetring blifwa the af särdeles consideration där medh förskonte, at the böta arbitraliter 6 d:r s. m:t alle ihop, en d:r på personen beräknat.

Blefwe och alfwarligen till stillheet admonerade.

3. Oplästes Petri Simonis swar på Hans Mårtensons inlaga, der han beropar sig på witnen. Joh. Palmberg bekände, at han war heel rifwin i ansichtet och spottade blodh, hade och druckit 1 stop bekolia för sitt bröst. Petri brodher Jören berättade, såsom och ^{h.} Brita Kellers, at the bådhe hafwa hållit hwarannan af håret och at han, skraddaren Hans, blödde näseblodh. Hans fick Petri inlaga at swara der uppå.

Den 18 *dito*. Uplästes uti kyrkian det brefwet, som skulle öfwergåå till Cancellarium Acad., om Kongl. Rättz proposition och Academiens swar der uppå. Det afgick med posten.

Dito blef efter Abrahams Nauvonii anmodhan för studios. Petro Torpensi och Jonæ Stalstadio hos Rectorem Magnif., der och Acad. Secretarius tillstädhes war, deras attest af den 11 Aug. 1667 upläsen angående een lijten finsk psalm-

book, den pastoris hustru i Carislojo skall hafwa lemnat effter sig i stolen och caplans Her Jörens hustru sedhan borttagit etc. Tillspordes för den skul, om b:te studiosi Petrus och Jonas, som b:te attesten hafwa underskrifwit, wilia det alt bestå, som the däruthinnan attesterat hafwa, hwar till dhe swarade ja och hade icke det ringeste där emot at inwända.

Den 22 April. Præsentes Rector, M. Kexlerus, M. Bergius, M. Petræus, M. Justander, Dn. Qvæstor, M. Miltopæus, M. Flachsenius, M. Laurbechius.

1. Blef bewiliat, at dhe 3 d:r k. m:t, som Acad. murmestaren blef sakfålder till och Acad. tillfalla, at the föras på Academiens räkning.

2. Om den twisten emellan M. Justandrum och Simonis Magandri änkia refererade M. Miltopæus och M. Laurbechius, som wore constituerade at förlikja dem, at änkian hon låfwade förlikjas, allenast M. Justander gifwer ifron sig hennes sahl. mans obligationer, af hwilke hon och allaredha fådt 2 st. oblig., och den tridie, nembl. ett memorial ifron Låppis sochn, skall hon och få. Är altså denne saken componerat.

3. Inkom Gabriel Mathesius och kårade till Henricum Sacclinium på sin brodhers cand. Josephi Mathesii wågnar angående den förre angifne saak om nogre åhrerörige förwitelser och verbal injurier. Der till Sacclinius swaradhe sig i sitt samwete intet weta sig så sagt, som han är angifwen, och posito, non concessio, så är det sagt i dryckesmåhl, och han har monga injurias fogat mig. Exciperade sedhan mot Zachariæ Ulhegii edhelige witnande, at han är partisk. Der till Gabriel sadhe sig ännu hafwa en borgares Anders Cauhanes attest, den han insinuerade och uplästes, betygande åfwen dhe samme formalier och injurier, om hwilke Ulhegius förr witnat hade. Sacclinius sadhe sig ej annat weta med Josepho uthan åhra och gott, det Gabriel begårte noteras, men han, Joseph, lijkwål skulle honom kallat skelm dictatoria potestate och hunssfott, undantagandes hans lärdom. Rector förehölt Zachlinio hans feel här uti och förmante honom till att affinna sig med sin actore, der till han full låfwade sig ej finnas obeqwem. Gabriel begårte doom i saken: och har han nogot mot min brodher,

så söke honom sedhan. Resol.: Detta uppskiutes till här näst, då Sacclinius må framhafwa sine witne.

4. Uppå Jören Teris gamble prætension mot Ericum Collinum, sedhan the begge förhördes, resolverades, at Ericus betalar till Jören Teeri 5 d:r k. m:t effter deres förlikning och för använde expenser 3 d:r k. m:t, dhe och skola betalas af hans stipendio, där ej andre medel finnes. Fick och muntelig correction, för det han hade swarat Teeri nogot spotskt.

5. Stadius inlade sin andre inlaga emot Herman Lilieholm, der på Herman begärte swara. Derföre fick Jacobus Stadius den igen at afcopieras.

6. Uplästes Jören Jembsas inlaga mot Michaëlem Castrenium. Han beropade sig på Erics Swanestrupes och Joh. Sigfridi Miltopœi witne. Them befaltes alfwarligen hafwa up sine witnen näste Consistorii dag.

7. Insinuerade Gabriel Lagos i 29 punchter och Gustavus Collinius i 3 p. sine gravamina skrifftel. emot Danielem Achrelium, dhe och uplästes, och Achrelius låfwade skriffteligen förklara sig der på.

8. Hans Mårtenson skreddaren angaf åter skrifftel. Petrum Simonis för slagzmähl. Petrus insinuerade en borgare hustrus Margeta Ehricks dotters attest, betygande at hennes man hafwer caverat Petrum ut ifron courtigardie, som och låg sedhan i 14 dagar och spottade blodh, vid. lit. A. Skreddaren exciperade mot attesten, at hon ej wet witna i denne sak. Res.: Dhe få doom här näst.

9. Resol.: At Henricus Andreæ, som icke hafwer lydt the förre förmahningar, skall citeras peremptorie för lägersmähl till den 20 Maj nestkommande. Inställer han sig icke då, så skal relegation upslås.

10. Amanuensis Bibliothecarii Benedictus Laurbechius afladhe sitt juramentum.

11. Åter giorde Rector en påminnelse om M. Bergii sædilis räkningar, at han gör them färdige, till des Dn. Pro-cancellarius reser bort.

12. Begärte och Rector, at rationes Bibliothecæ skulle göras, och huru M. Laurbechius hafwer fåt aff sin anteces-

sore, item en förteckning på pengars utgift, at och inspectores Typograph. göra redo för tryckerijt.

13. Inlade Dn. Qvästor sin förklaring på inspectorum beswärs punchter, och begärte M. Petræus, at Qvästor skulle igen lefwerera the till honom sende beswärs punchtren. Och resol., at Qvästor dem ad acta inlägger.

Sedhan förmante Rector, at Dn. Qvästor har med det första sine räkningar färdige. Qvästor sadhe sig ej förr kunna sluta räkningarne, än afkortningzlengderne underskrifwas, och sig för 1667 dem ej ännu fåådt, låfwade sig finnas öfwerbödhigh till at göra redho för alt ihop, beklagade, huru illa han är utförder: och lijkwäl är ännu icke nogon skuld giordt på mig.

14. D. Peer Bång beklagade sitt ringa tillstånd och refererade, huru han fåt ut sin confirmation 1664 och efter Cancellarii tillstädielssse då öfwer wintern blifwit i Ubsala och 1665 om hösten introducerat, såsom och begynt at läsa publice, då och nådeåhr gick ut, M. Petræus och M. Flachsenius och fåt af Fisco 100 d:r s. m:t hwardere, item at Hans Hög Grefl. Nådhe icke will, at Acad. staten skall wara Cammar Collegii ordningar underkastat; begärte för den skull weta, om han kan illustrissimi Dn. Cancellarii bref niuta tillgodo eller ej eller om Senatus Acad. will underkasta staten under General Gouverneuren; 2. at the 4 rd:r, som M. Laurbecchius tagit till Acad. behof, skulle honom gottgöras; 3. begärte, at ett gammalt pergamentz bref, som är oläseligt, skull renoverat få Acad. sigill, efter der är nogot Academicum. Res.: Söker D. Bång detta endeligen iembte och Consist. ecclesiastici sigill, så kan det skee. Uppå det förnembste hans begäran resolverades, at aldenstund General Gouverneuren för Acad. stat på 1666 den deelen, som D. Bång borde hafwa, hafwer innehållit, ty är rådheiligast, at der om skrifwes till Cancellarium och bidies, at Dn. Cancellarius om hans löns lösgifwande wille skrifwa till General Gouverneuren. Remonstreres och detta i brefwet, at aldenstund hwar och en eliest af professoribus lidher stor afkor[t]ning åhrligen på sin aflöning och ty icke hafwa råd att

mista af sitt till någon annans aflöfning, förmodhe för den skull Dn. Cancellarii bref eij heller hafwa det förstånd.

15. Sidst talte Rector om dhe 100 rijs papper, som Acad. hafwer privilegium at hempta in licent frii.

Den 24 April. Effter Senatus Acad. befallning war Secretarius och werderade hos Thomas Härfwie honom till betalning Erici Collini böcker, nembl.:

Dictionarium Jonæ Lincop. in folio för . . . . 20 d:r k.

Jacobi Reineccii Clavis S. S:tæ Theol.

in 4:o gammalt band. . . . . 5 d:r.

Den 2 Maii. In ædib. Rectoris præsentis Rector, D. Bång, M. Bergius, M. Petræus, M. Flachsenius, M. Laurbecchius.

1. Refererade Rector, huru Landzhöfdingen åter skickat Boëtium till Rectorem efter Swenskens angifwande och Rector lijkwål försäkrat, at Swensken skulle skeep hwad rätt är. Tykte ty, at en skickas till Landzhöfdingen, den och sejer och beer honom, han intet wille göra någon intrång i Acad. jurisdiction mer än the förrige Landzhöfdingar.

2. Beslötz, at Ericus Swanestrupe för gjorde excess hos Swensken citeres publice, effter han nu sig undan stuckit.

3. M. Laurbecchius introducetas näste tisdag effter pingst till profess. poëticam.

4. Uppå bondens Henrich Bertilsons i Matoila och Reeso sochn klagemål emot Joh. Monæum resol., att Joh. Monæus böter för 1 blodsår och hådrag 18 *mp*. s. m:t effter det 12 och 9 c. S. m. wilia i St. L. till treskiptis.

Den 4 Maii. Præsentis Rector, D. Bång, M. Kexlerus, M. Bergius, M. Miltopæus, M. Petræus, M. Flachsenius, M. Laurbecchius.

1. Delibererades om postulatis, som skulle öfwer till Swäricge på Acad. wägnar andragas, nembl.: 1. at få Wehmo häradz mantals peng:r; 2. the 48 tr spill i Masko; 3. refusion på dhe owisse engiar; 4. the 600 d:r s. m:t till Acad. reparation bewiliade; 5. refusion för 3 hemman, som Acad. icke kunde niuta effter Cammarens ordre, och at Acad. ewärdeligen och oafkortat finge niuta det henne engong blir tillslagit.

2. Uppå M. Simonis anhållande bewiliades, hans andre son kommer inter stip. efter sin brodher Her Anders, som utgår.

3. Det skall skickas bud till M. Justandrum, at han gör rationes Typograph., och M. Laurb. rationes Bibliothecæ.

4. En studiosus, Henricus be:dh, som skulle absenterat ifron Acad. 8 åhrs tidh, blef excluderat.

5. Inkom Gabriel Mathesius och begärte doom på Sacclinium. Sacclinius sadhe, at såsom iag gerna will förlikning och förlåta Joseph. Mathes., altså bedher iag och om förlåtelse. Dhe förmahntes åter till förlikning. Gabriel begärte, han geer een skriffit ifron sig, at han ej annat weet med Josepho än ähra och gott, der till Sacclinius ej wille gerna. Rector afsadhe, der dhe ej Sacclinius affinner sig medh sin actore, så skall domen skee i saken. Gabriel anhölt, at honom icke tillstädies resa förr utur stadhen, än han ger skriffiten ifron sig. Då intedde Sacclinius en attest, af 2 unga studiosis underskrefwen, at Joseph honom kallat hunsfott, undantagandes hans lärdom.

Resol.: Saclinius, der han ej förlikz, skall lemna en procurateur efter sig, om han reser bort, och M. Petræus och M. Laurbecchius göra sin flit at componera dhem.

6. Joh. Brochius insinueradhe på Danielis Achrelii wägnar hans förklaring på Lagi och Collinii inlagde beswär. Den oplästes, och Lagos fick den samme at swara uppå, item en attest.

7. Sigfridus Gabrielis arresteres för 3 d:rs geld till Jonas på källaren och för edzbrott.

8. Framkomo Jören Jämsä och Michaël Castrenius, the ej heller nu nogon witne hade, och Senatus ej annat fundament hafwer uthan Erics Swanestrupes witne, som bekänner allenast I örfijl och hårdrag. Han, Jämsä, beropade sig widhare på Joh. Sigfridi Miltopœi witne, der han gör sin edh.

Res.: Detta blir ty till Joh. Sigf:di heemkompst ifron Stockholm.

9. Taltes om Aboënsibus, som äre gifte, om the icke skulle excluderas. Res.: Blijr till här näst.

10. Uti skraddarens Hans Mårtensons och Petri Simonis saak oplästes Chiämnär Rättens ransakning, der uti witnas på

Petrus, at han 2 resor dragit skreddaren af håret och gåt med en yxa; det skräddaren hafwer blödt näseblod, är förr witnadt.

Voterades sedhan, och ginge der ut vota.

Resol.: At Petrus Simonis böter för 2 hårdrag 2 g:r 6 *mg*. s. m:t och för det han tagit till yxan 6 *mg*. s. m:t efter det 12 c. i S. m. m. w. i S. L. till treskiptis.

Den 20 Maii. P:sentes Rector, M. Simon, M. Bergius, M. Axelius, M. Miltopæus, M. Petræus, M. Flachsenius, M. Laurbecchius.

1. Resol.: Att inspectores Bibliothecæ och Typograph. såsom och Aedilis inlefwerera wisse förteckningar, efter som Dn. Procancellarius dem fordrar.

2. Beswäradhes öfwer Qvæstore för hans räkningars skull, och han nu rest ut på bygden.

3. Acad. postulata skolla öf:rsendas.

4. Saken emellan Stadium och Herman Lilieholm blef uppskuten till parternes sammankompst.

5. Voterades uti Achrelii, Lagi och Collinii saak, och brukades pro ratione detta: at Achrelius hafwer först warit ophåf och alt bort åth i sine skrifter farit fort med schofftiker, Lagos af sin enfaldigheet communicerat med Collinio och Collinius åter skrifteligen vindicerat, äre ty nogot och in culpa. Sedhan publicerades denne sententia dem emellan:

Senatus Acad. sentens och dom emellan candidatum Gustavum Collinium och Gabrielem Lagum, begge kårande, och stud. Daniele Achrelium, swarande, angående nogre injurier han är angifwen före, afsagd den 20 Maii 1669 *):

Ehuruwål Senatus Acad. befinner, det Daniel Achrelius sig högeligen försedt icke allenast mot sijne wederparter, uthan och otillbörligen angripit Facultatem philos. och derföre hade bordt undergåå det straff, som Constit. innehålla, dogh af anseende till hans ungdom och förhåpning, at han sig här efter bettrar, förskones denne gongen der med, at han böter arbitraliter 10 d:r s. m:t. Collinius och Lagos erkennes frije för the af Achrelio påförde beskyllningarne, men för sitt förseende uti sin skrift

*) Misskrifning. Bör vara 1668.

böter Collinius 2 d:r s. m:t, och Lagos för sitt procedere munteligen förmahnes.

6. Henrich Ruut angaf Johannem Laihandrum och Laurentium Mathiæ och gjorde denne relation: Den 2 Maii komo 6 st. studenter till mig och begärte dricka, som the och finge, och sedhan the hade kommit uti oenighet med pigan för ett ölglas wärde, ginge the bort, men desse två och flere med them komo igen på porten med werior och stenger, och desse hade hwar sin pistol. Sidlychtone komo så widt, att the slagit hans hustru, hårläckor utrifwit, så at hon most all blå liggia till sängz i 3 wekors tidh. Erickus Swanestrupe war och i fölie. Bårgaren Erich Jören aflade sin edh å book och bekende sedhan, at han hade afrådt Ericum Swanestrupe på gatan at gå till Ruten, där då perlementeradhes, men han swarat: iag most gå till at hielpa mine landzmän; gick så och hade en annan med sig, den och slog till med stenen på porten; at porten gick up, det sågh han, men anten af sparkande, slående eller genom nogot annat sätt, det wiste han intet, och sedhan illa slagit Guberneurens bakare. Swanestrupens fullmehtige Johan Peerson berättade såledhes, at igenom ölglaset skedde först oenigheeten, då Ruten tagit Laurentium af håret, slagit neder, ynkeligen tracterat, tagit pistolen och hatten utaf honom och kört ut. Nu medhan han hölt på at basa på Laurentium, badh Johannes, at han skulle slippa inn. Ruten släpte honom in och begynte äfwen basa på honom. Sedhan kommer Ericus Swanestrupe, som hade med sig Johannem Vanæum och en lieutenant, och bedher Ruthen, han wille intet taga lifwet af Johanne, då Ruten och hans partie med stenger gofwe hugg på Ericum, och då slog han Gouverneurens bakare igen. Stengerne, them studenterne hade, them fingo dhe af sine contra parter på gatan. Ruten berojade sig på lieutenantz Zacharias Ehrichsons witne. Johannes refererade, at då han blef basat på gården och Ericus wille inn, så slengde iag mig på porten, och då gick klinkan up, der med Ericus kom in, och sedhan Rutens partie komo med stenger på gatan efter studenterne, då slogo dhe först emot. Res.: Johan Person förmantes, at han skrifwer till

Ericum Swanestrupe, at han innan 14 dagar ställer sig inn och förer ut sin saak. Dhe andre 2 studiosi arresterades, till des saken utföres.

7. Emot een discretion till Acad. bewiliades bokförarens Pauskartz tienare Caleb effter ansökiande privilegium at få hemta in licent frij sine böcker.

8. Oppå Petri Simonis ödmiuke bön lofwadhe Senatus nogot moderera i hans böter.

9. M. Petræus insp. begärte, at Acad. fougden må tillhållas colligera peningarne der uppe, och böndren må ej betala här etc. Res.: Det skall så fougden förhållas.

10. Beslötz, at promotio magisterii skall skee den 26 Maii och Rector Magnif. geer licentiam i Dn. Procancellarii fronwaro.

NB. M. Simon togh till sig sitt rectoratz åhrs 4 st. lengder, item D. Olaus afkor[t]ningz lengden.

Den 23 Maii. Præsentes Rector, D. Enevaldus, M. Simon, M. Bergius, M. Miltopæus, M. Flachsenius, M. Laurbecchius.

1. Approberades 1666 åhrs afkortningz lengd, den Rector D. Olaus hade hos sig och öfwersåg, underskref den tillijka med Secretario, och Qvæstor skulle den sig afcopiera.

2. Jacob lijnwäfware anklagade Fredrich bokbindares son Fredrich, som hafwer lägrat hans syster och låfwat ächta henne, men will nu ej komma fram, uthan stuckit sig undan. Res.: Sendes budh till fadren, at, der han ej skaffar sin son för rätta till näste onsdagen, så skall han sättias till en bossman.

3. Uplästes Jonas Holmingii klagomåhl mot Sigfridum Danielis om edzbrott och 3 d:rs geld. Sigfridus swarade sig hafwa i sin replica allenast repeterat hans formalier, och saken är nu i Rådstugu Rätten. Resol.: Detta kan blifwa, till des domen faller på Rådstugu. Och Sigfridus interea blir qwar i stadhen.

4. Taltet om invitandis och at skall inviteras nomine Promotoris M. Axelii. Hwem som skall recitera juramentum, beslutes in Facultate. Detta gjorde Amanuens. Bibliot.

Den 29 *Maii*. Præsentes Rector, M. Bergius, M. Miltopeus, M. Flachsenius, M. Laurbecchius.

1. Giorde Rector åter en påminnelssse om Qvæstoris och dhe andres räkningar. Aedilis M. Bergius sadhe sig hafwa stort beswär till at igenomföhra boken och extrahera. Rector befalte, at han gör det ju förr ju better. Befaltes och, at Secretarius går och sejer Qvæstori, at effter han redha bekommit afkortningz lengderne, insinuerar sine räkningar endeligen.

2. Skrifwes till Cancellarium, der uti betackas Hans Hög Grefl. Nådhe för hafd omwårdnat för Acad. etc.

3. Taltes om dhe 22 t:r sp:ll och boskapen etc., som Qvæstor haf:r lef:rerat till D. Bång på 1666 åhrs löhn, som lijkwäl är innehollen, och de nu äre borta för andre professorer, som borde niuta sitt.

4. Talte Rector om den skymfen, som honom är skedt i promotions act, i det hans son uti Josephi Mathesii ställe blef skuten nedher och fick ingen book. Promotor war eij nu tillstädhes.

5. Twisten emellan Magnum Lage och M. Liungbärg, opped i promotions gesteddh, remitterades till Inspectorẽ nationis der at bijläggias.

6. Jacob Baxter let inlefwera en räkning mot Ericum Collinum på 66 d:r k. 21 öre. Collinus låfwade betala till näste Henrici marknad. Han arresterades at blifwa så lange i stadhen han betr.

7. Magnus Laage angaf Danieleum Roselium, för det han skulle kastat stenar effter honom på gatan och kallat honom en penal. Roselius sadhe nej till detta. Res.: The hafwa fram sine witnen här näst.

Den 30 *Maii*. In ædib. Rectoris p:s. Rector, M. Bergius, M. Laurbecchius.

1. Insinuerade M. Bergius en extract af sine ædilis räkningars summerne. Den ladhes ad acta.

2. Befaltes Henricus cursor at spana effter, om nogon student har gjort barn med Tornæi kona på Ryssbacken, som M. Bergius sejer sig hafwa hört.

3. Inkom konan Margeta och angaf Fredrih bokbindarens son för lägersmåhl. Han war eij tillstädhes, ty sendes Carl wachtmestare åter efter honom, men han fan honom intet hemma. Afsadhes, at domen skall falla här näst.

Den 3 Junii. Præsentes Rector, D. Enevaldus, M. Bergius, Dn. Qvästor, M. Miltopœus, M. Petræus, M. Flachsenius, M. Laurbecchius.

1. Examinerades konan Margeta Jörens d. och Fredrih bokbindares son om lägersmåhl. Och hon eij kunde bewiisa honom läfwat ähta sig, uthan hon heller gifwit tillfälle till sammanlag, ty publicerades denne sententia emellan dem:

Senatus Acad. resolutio uti saken emellan Margeta Jörens dotter, kâranda, och Fredrich Fridrichson, swarande, angående ett lägersmåhl han, Fredrich, angifwes före, afsagd den 3 Junii 1668:

För dhe skäl in actis finnas, erkenner Rätten, at Fredrich Fridrichson böter för lägersmåhl 40 *mp.* s. m:t efter Strafford. Kyrkioplichten remitteres till Consist. ecclesiasticum.

Födher hon barn, så kan der om sedhan determineras.

2. Refererade M. Math. Wijkman, huru en part studenter hafwer undsagt honom, då han war efter Rectoris befaling hos inspectores nationum för det tumult, som är sket, och en som heter Henricus Lavinus har nu slagit hans wärdinnas fönster sönder aldeles. Beropade sig på Carl Hiernes och unge Valstenii witne. Cursores hade eij funnit Valstenium hemma. Carl Hierne inkom och witnade, at han, Henricus, som gester i Nie[l]s Olfsons gård, hade kl. 9 om afttonen slagit med wärian änkians fenster sönder, och sedhan det hade giort, hafwer Hierne sagt: hwarföre gjorde I det? Han swaradhe: candidatin tähden se oli. Res.: Till här näst.

3. Qvästor begärte, at 1666 åhrs afkortningz lengder, 2 exemplar, skulle blifwa in Senatu underskrefne, det och Rector tillijka med Secretario gjorde.

4. Begärte Qvästor, at Senatus Acad. wille än göra en skriftelig påminnelssse hos Gen. Gouverneuren på the Acad. insinuerade postulater. Res.: Det skal ske i dag efter mid-dagen.

5. Taltes om Lappo syn och ting. Doch blef ingen wiss dijt förordnat denne gongen.

6. Angaf Elin Thomas dotter Saunala Ambernum Boderum för en sölfskedh, then hon hade gifwit Amberno at pantsättia allenast för en daler, men han henne satt på Frankens kellare för 7 d:r; nu den som är rätte skedens ägande, fordrar igen skedhen. Ambernus war eij tillstädes. Blir ty till här näst. Och hon kan få attest, at saken är här anhengig giordt.

7. Swanestrupes fulmechtige anhölt, at studenterne moge blifwa frijkallade eller åtminstone at the nu finge resa hem, efter som Henrich Rut hwarken comparerar på Rådstugun eller will här utföra saken. Res.: Them bewiliades at få tillstånd resa hem till Bartholomæi tidh.

8. Mutatio Rectoratus sker den 25 Junii, och skall biudas der till om midsommars affton.

9. Refererade Rector, huru Collinius ech Businen hafwa förlij[k]tz med en borgare dhe hafua haft göra med om 60 d:r och nu har eij annat fåt af dem uthan en gullring, och the gifwit honom en mörk skriff. Res.: Rector kallar dhem till sig etc.

10. Qvæstor får copiam af Kröjare Privilegio.

11. Johan Nielson beswärade öfwer M. Achrelium på Bautellii wäg[n]ar för den sölfkannan, som ännu borto är. M. Wichman befalltes gå och förmahna M. Achrelium, at han tillfredz steller honom.

12. Matz Staffanson i Caloia och Lundo sochn, Acad. bonde, som är fälter till 40 *mg*l., skall få een copia af Privil., at häradzougden har eij med sådhane böter at beställa, uthan bör wara frij för fremmande executore utom jurisdiction.

Den 6 Junii. Præsentes Mag. Rector, D. Enevaldus, M. Bergius, M. Miltopœus, M. Jac. Flachs., M. Laurbechius.

1. Efter profis Dn. Tunandri egen anmodan beslötz, at hans introduction till prof. theol. må skee nästkommade tidsdag.

2. Oplästes Hans Högh Grefl. Nådhes bref om Bibliothecarij vacerande tienst, at nogra blefwe der till föreslagne etc. Då insinuerade Secretarius Acad. sin supplication här om.

Och begärte Rector, at hwar wille wara betänkt här om till här näst.

4. Oplästes Joh. Walstenii skrift, der uti han sejer nej till skiutandet, som han af prof. Bergio war angifwen, och excuserar sigh der med, at han eij kan slippa uth för Gabrielis Mathesii otidhigheet skull. Res.: Effter han så monga gonger citerat, hafwer eij comparerat, dy kan han sättas i proban. Des förutan har han warit citerat för Frantzila borgarens skull.

5. Ambernus mot Saunala hustru böter för stemningz försittande.

6. Refererade Rector, hwad swar M. Wijkman hade fått af prof:re M. Achrelio i Rautelii ansökning om een sölfkanna och 2 st. begare och 4 st. sölfskedhar, de ännu äre borte, nembl. at han skulle allaredho hafwa öf:refwererat 600 d:r, item huru Achrelii hustru sagt hoos Rectorem och hos M. Miltop., at den kannan, som Rauthelius fordrar, har hon full, men släpper intet ifron sig. Johan Nielson på Achrelii och Joh. Palmberg på Rauthelii wägnar inkomo. Johan Nielson käradhe som för om b:te partzeler och intedde Dn. Thomæ Fabricii attest af den 3 Junii 1668 om sölfkannan.

Joh. Palmberg sendes till M. Achrelium med samme attest, och at han wille med fog affinna sig med actore. Igenkom Palmberg med M. Achrelii swar, at han sagt sig aldrig hafwa haft den samma kannan händer emellan, fast han attesten underskrifwit, uthan den kannan most wara på Rådstugun, effter om henne der war en twist, och Borgmestare och Råd har kundskap der om, men aldrig skulle M. Achrelius fått ut kannan, uthan allenast bannor af salig Landzhöfdinge Linden. Johan Nielson sadhe, at den kannan är såldt till en prest i Haliko eller Loio.

Res.: Effter det icke är ännu bewijst, at den sölfkannan är M. Achrelio lefwererat, dy kan Johan Nielson förnimma hos Borgmestare och Råd om des beskaffenheet.

7. Joh. Valstenius blef tilltalt för sin olydno och skiutandet, derföre han sig och excuserade etc. Honom blef tillsagt, at han skulle betala dhe 6 d:r, som ännu restera, till

Frantzila Simon, det han och låfwadhe. Det öfrige kan stå till en annan tidh.

8. Uppå Saunala hustruns begäran resol., at der Ambernus sielf icke geer nykelen till kammaren ifron sig, skola cursores och wachtmestaren taga up dörren.

9. Skrifwes till Cancell. Acad. om promotione, som förr war slutet. Det och sedhan skedde.

Den 11 Junii. Præsentes Rector, D. Enevaldus, M. Bergius, Dn. Qvästor, M. Axelius, M. Miltop., M. Petræus, M. Flachsenius, M. Laurbechius.

1. Påminte Rector om Qvästoris, Bibliotheqvetz och Typographiæ räkningar, att dhe inlefwereras, för än han deponerar Rectoratet.

2. Oppå Lappå bönders ifron Caukola etc. begäran at få assistence af Acad. på tinget emot Skinnala och Culiu boar om en eng etc. resol. tandem, at Secretarius reser till Raumo och dhem förswarar i tinget, item bijwistar åker- och engdelningen i Lappo by etc. Honom tillsadhes respengar 30 d:r, dhem Qvästor honom tillsteller.

3. Giorde Dn. prof:r Tunander sitt juramentum assessoris och satte sig på wänstra sidan, men sedhan flytte på den högra.

6. Insinuerades en förtekning på Amberni saker uti hans cammar i Saunala.

7. Inladhes och en förtekning på Joh. Rachlicii saker, som blefwe hos Wächters Grels.

8. Uplästes M. Fortelii supplication om adjunctura, och talte Rector, at han är wäl tienlig där till, men effter sahl. Alanus har lönen till Johannis tidh, dy kan detta blifwa till novi Rectoris ährander.

9. Gabriel Mathesius kårådhe åter på sin brodhers wägnar till Saclinium och begärte doom i saken, effter saken är longo utagerat. Resol.: Effter som förr war resolverat, at Saclinus skulle lemna en procurator effter sig, dy kan höras der effter, om han det giort.

10. Petro Simonis sadhes, at dher han eij kan betala sina böter, så most han gå i proban.

11. Oplästes åter Grefwens bref om bibl. tienst, item M. Joh. Flachs. supplication att få behålla jembte bibliot. tiensten anten adjuncturam eller secret. tiensten. Sedhan begärte Rector sig och blifwa der till mentionerad, för dhet at han tillförende haft ringa lön och mist sin egendom för rysen och moste för honom undan etc. Talte och för wälb. Samuele Gyllenstolpe, at han wid detta tillfälle kunde insinueras hos Hans Högh Gref. Nådhe, så blefwe och hans brödher Acad. mehra beforderligare. Rector tog affträdhe och begärte, at här om skulle voteras och nogon annan nomine Collegii brefwet till Cancell. underskrifwa.

Voterades för den skull här om widlyftigt, qvæ videantur inter acta. Och blef denne resolution:

Att Doctor Olaus, M. Axelius, M. Miltopæus, Secret. Joh. Flachsenius, sedhan Samuel Gyllenstälpe, M. Liungberg och M. Fortelius skulle sättias alle i denne bette ordning i wahlet till bibliothecarii tienst. Men sielfwa brefwet skall censeras af dhem, som intet der till begära.

NB. Uti samma brefwet äre hwars och ens prætensioner införde.

Protocollum sub Rectoratu Plurimum Reverendi
Dn. Enevaldi Svenonii,

S. S. Theol. Doctoris et Professoris Primarii.

Ifron den 25 Junii 1668 till den 15 dito a:o 1669.

Den 26 Junii. Lade Secretarius ad acta en extract om sin beställing i Lappo, gjorde och der om en muntelig relation.

Den 30 dito. Præsentes Rector Magnif., D. Tunander, D. Olaus, M. Kexlerus, M. Bergius, M. Miltopæus, M. Jac. Flachsenius, M. Laurbechius.

1. Resol., at M. Bergius och M. Miltopæus blifwa ännu inspectores Aerarii.

2. M. Bergius reser at beseë the ängiar i Corvis, som äre Acad. på staten tillslagne och icke inrymde, och Qvæstor af Fisci medell gifr honom reesp.

3. M. Miltopœus blifwer inspector Typographiæ, såsom och Bibliothecæ tillijka med Bibliothecario futuro. Och skall boktryckiaren blifwa tilltalt så wäll om columnerne han gör, som och att han eij hafwer inlewererat exemplaria af alt det han trycker.

4. Beslötz, at M. Miltopœus drar på ransakningen i år.

5. Elenchus lectionum skall slås up Visit. Mariæ. Då intimeres och om feriis.

6. Talte Rector om Facultatum kistor och böcker, at dhe borde hafwa sådhant, item om icke det wore af nödhen, at Acad. historia kunde continueras, så lenge som nogon af dhe gamle profess. lefwer. Res.: Detta kan blifwa till hösten, då historiarum prof:r kommer hem.

7. Discurrerades om Decanatu Facultatis philosophicæ. Och sadhe M. Simon Kexlerus sig böra nu i år, och det war orätt, at M. Petræus blef i fiord. Rector swarade: Constitutiones, dhem man efterlefwa skall, förmå, at det går a senioribus ad juniores, och ty, effter M. Petræus war Decanus i fiord, bör M. Flachsenium nu i år effter ordningen. Och effter här om nu denne gongen skulle omröstas, steg M. Simon ut och sadhe: Doctor Oluf och Rectorem cassetar iag, det dhe förtykte och Rector uptog för en sidwyrdning så wäl som D. Olaus, som sadhe sig i sitt rectorat hafwa giordt effter Constitutiones, steg ut och låfwadhe beswära öfwer Kexlerum härföre. Sedhan framtoz Constitutiones, och då om deres rätta förstånd discurrerades, sadhe Rector och Dn. Tunander (the härutinnan opartiske wore), at sensus är icke såsom M. Simon och Bergius ptendera, ty så skulle så stå: a senioribus ad juniorum aliqvem och icke juniores. Beslötz för den skul och befalte Rector noteras, at M. Jac. Flachsenius blifwer i år Decanus effter Constit.

NB. Det som emellan Kexlerum och D. Olaus härutinnan upwäxte, blef sedhan privatim componerat.

8. Anklagade regementskrifwaren Anders Larson skriftteligen studiosos Johannem Mathiæ för horerij med sin piga Carin Clas dotter och för nogon tyfnat, såsom och Georgium Clementis för tyfwe[r]ij. Be:te pigan bekände sig hafwa beddat engång studentens säng: och då kastade han mig i sängen, men intet gjorde han med mig nogot, och där war då en annan med inne; han, Johannes, har intet stulit peng:r, uthan iag gifwit honom 4 d:r k., dem iag tog af min matmors kista; den skiortan han fick, tog iag till borges af Woltersdorff, och den betalte han igen. Dhe 39 d:r k. bekende hon, at the ej finnes i Johannis, uthan i hans brors skrin, dijt hon hade gömt them. Åt Georgio sadhe hon sig ofta gifwit peng:r, men kan ej weta huru mykit i sänder. Studiosi sadhe full der till nej. Dhe andre wistes utt, och pigan admonerades witna sant. Hon refereradhe, huru Koukars dotter etc. gåt der i kistan en lång tidh och hon sielf med en annan nykel gåt i sin matmors kista och tagit der ut peningar och Georgius Clementis två eller [tre?] resor om wekan tagit peningar af henne, och wäl är det 30 d:r ihoop, alt till den endan, at han skulle ächta henne; men det Johannes fick af henne, skulle han igen betala. Nekadhe och, at studenterne icke kunde weta, hwadhan hon skulle få peningar, ej heller fregade dhe der effter, item at Georgius skulle igen hafwa updrukit der i gården de samma peningar. Detta förehöltz Georgio. Och han sadhe nej till det, at han ärnat ächta henne eller och tagit eller begärt peningar af henne, uthan nogra ~~777~~r hade hon gifwit honom, då han der speelte.

Resol.: At studiosi ställa caution för sig, till des saken dömes först på Rådstugu och Senatus Acad. sedhan kan få af den ransakning nogon uplysning, huruwidha desse äre intresserade.

9. Joh. Rajalenius blef citerat skriftteligen till den 9 Sept. mot Bengt Erikson i Pitkämäki för geld.

10. Brita Jörens dotter angaf skrifttel. Jacobum Jacobi Commolandrum för lägersmåhl under echtenskaps låfwen, der till Jac. sade aldeles nej. Konan wiste intet, om hon är

hafwandes eller ej, och Jacobus kunde ej aldeles seja sig frij för henne. Sententia:

Sen. Acad. dom etc.:

För dhe skäl in actis finnes, erkenner Rätten, det han, Jacobus, böter för lönskeläger med Brita Jörens dotter 40 *mp*. efter Strafordningen och relegeras till ett år. Kyrkioplichten remitteras till Consist. ecclesiasticum, och der hon i rättn tidh födher barnet, skall han wara förpflichtat at wårda det efter lagen.

11. Oplästes M. Salmenii supplication om vacerande adjunctura. Res.: Blifwer till en annan tidh.

12. Assessores minoris Consistorii öfr detta år nämndes Dn. Tunander, D. Olaus, M. Laurbechius.

NB. Joh. Mathiæ arresterades skrifttel., till des han affinner sig med Nothenbergio.

Arresterades och den 21 Jul. Carl och Philip Rosenlindernes saker hos D. Olaus, till des dhe betala Simon Skragge för kosten.

Den 5 Julii. Præsentes Rector, Dn. Tunander, D. Olaus, M. Bergius, D. Qvästor, M. Miltop., M. Petræus, M. Laurbechius.

1. Oplästes illustriss. Dn. Cancellarii bref af den 28 Junii, der uti Senatui Acad. swaras och wälb. Samuel Gyllenstälpe constitueras at blifwa Bibliothecarius.

2. Postulata, som skola gå öfr, hafwes in parato.

3. Fregade Rector efter Qvästoris rekningar. Q:stor låfwade i dag eller i morgon lefwerera dhem inspectoribus.

4. Uppå Grelse Wechtärs beswär emot Henricum Clementis, som skulle nogot slagit hans lilla flicka, resol., at han går i proban, till des han steller caution för sig, ifall at barnet ej nogot wårre kunde tillstunda.

Den 8 Julii. Præsentes Rector, D. Tunander, M. Miltop.

1. Samuel Wernberg mot Jacob. Caroli böter 3 *mp*. för stemmingz försittande.

2. Befaltes Jören skinnars fulmechtige näste Consistorii dag inläggia skrifttel. det han haf:r mot prof. Petræum.

Den 22 *dito*. P:sentes Rector, Dn. Tunander, M. Bergius, Dn. Qvæstor, M. Miltopæus.

1. Begärte Dn. Qvæstor, at Rector wille underskrifwa assignations lengden till Jacob Person, Acad. fougden, på 1666 och 1667. Det och Rector gjorde, och den lefwereradhes M. Miltopæo, som skulle reesa på ransakningen.

2. Sedhan M. Bergius, som med M. Laurbechio hade warit at besee Acad. engiar, hadhe refererat om deres beskaffenhet, ladhe en skriftelig berättelsse om dhem ad acta.

4. Uppå Bertill Letzles præstension till Gustavum Ede-nium om een pantsatt kappa för 70 d:r resol., at han, Letzle, ännu skrifwer till honom med en wiss post, och swarar han intet, så kan han förselia henne.

5. Skreddaren Petter Munk angaf skrifteligen Jonam Eck för nogon beskylning. Intedde Jonæ inlaga och Rådstugu domen. Jonas fick hans inlaga at swara uppå.

6. Bewiliades Amberno Boderø, at han behåller sitt stendium nu ifron nyåhret 1668 till midsommaren, och der han framdeles continuerar sina studier här wed Acad., så behåller han det öf:r hela åhret.

7. H. Brita Grels dotter, som är Fredrik bokbindares sons konas swägerska, föregaf, at efter konan har blifwit dödh i barnsäng, begär ty, at Fredrick upfödher barnet. Der om fältes denne resolutio:

P. T.

För dhe skäl ad acta finnes, erkennes Fredrik bokbindares son frij för h. Britas ansökian, och begge rätta sig efter det 13 c. i Erfd. Balk. och S. Lagen, nembl. efter 3 åhrs förlåp söke barnefadhren.

9. Kämnbären Bertill Letzle på Bårgmestare och Rådhs wägnar och skinnares Anders Skogz fullmehtige Hendrich Häggeman angofwo prof:m M. Petræum för dhe böter, som lieutenanten Johan Helleberg är fälter till och M. Petræus under action hade gåt i caution. M. Petræus intedde sin cautions skrift, der uti han allenast caverar för personen och eij för saken, det han caverar ännu, at han lär ställa sig till-

städhes. Res.: Upskiutes till här näst, och prof. Petræus legitime citeres.

10. Henricus Pistorius i Rowesi blef citerat till den 16 Sept. skrifftel. at afwachta Senatus Acad. dom om det lägersmähl etc. han medh konan Brita Grelss dotter haft. Den dirig. till pastorem loci.

11. Resol.: At brefwen till Kongl. Cammar Colleg. och Cancellarium jempte Acad. postulaterner skulle skrifwas färdige.

12. Jören Jämbsa, som har anklagat Michaëlem Castrenium, war ej tillstädhes. Ad notam.

13. Resol., at mätesmän, som utmäta af Acad. bönder, bekomma af bötes peng: r 6 *mg*. s. m:t för sitt omak, der fougden skall sig efterretta.

Den 29 Julii. P:sentes Rector, D. Tunander, D. Olaus, M. Petræus.

1. Swarade Jonas Eck skrifftel. på Petter Munkz inlaga och anhölt at få resa till Stockholm. Skreddaren fick hans inlaga.

2. Joh. Sandronius citeras till den 16 Sept. at swara scholarem Andr. Mathiæ.

3. Saken om prof. Petræi caution remitteres till hösten, då freqvens Senatus är tillstädhes.

[4.] Resol. och befaltes Secret. på Acad. wägnar skrifwa en gratulations skriff på latin till nya Skattmestaren. Det och skedde med neste post.

Den 31 Julii. Oplästes M. Justandri supplication, der i han anhåller at få behålla prof:ris lön för heela åhret 1667 för dhe motiver han indrager. Och fick hans hustru det till swars, at lönen kan stå in seqvestro, till des frequentior Senatus kommer tillstädhes.

Den 5 Augusti. P:sentes Rector Magnif., M. Bergius.

1. Insinerade skreddaren Petter Munk sin andre inlaga emot Jonas Ek. Res.: Remitteras till hösten, der de icke kuna förlikas.

2. Emellan Sveno Caliander och Petrum Acandrum resol. såledhes: Arresten anlangande, så må wederböranden den maintainera; och där Acander blir befunnen animo calumniandi

hafwa kallat honom Buller, så lär der på falla dom in frequentiore Senatu, der de icke eliest kuna förlikas. Acander intedde en attest, af Henrich Carlson Stääk skrefwen, der ut Sveno kallas Buller och at han eij får agera i Håfrätten.

3. Prof. M. Bergii pigor erkendes frii för Grelss wachtkarls hustru Malins beskylningar, och fick hon ex gratia tillstånd ät förlikas med bette pigor, dem hon efter inlagd attest injurierat haftr.

4. Uppå M. Zachris gulsmedz beswär emot Henrici Clementis hustru om ett lakan etc. resolv., at hon skall lefwera lakanet ifron sig, efter Zakris låfwar betala henne det, som än restera kan i arbetzlönen; gör hon eij det, så skall Acad. wachtmästaren det uttaga.

Den 12 Aug. P:sentes Rector, M. Bergius, M. Miltopæus, M. Laurbechius.

1. Resol.: At postulata tillijka med brefwen öfrsendes med Secretario till prof. Flachsenium.

2. Alldenstund Ericus Michaëlis, som angaf Carolum Hierne och Fabianum Viburgensem, icke hade hwarken blånad eller blodsår, som han sielf bekende, ty erkendes dhe frije för hans tillmäle, och studiosi må sökia the dieknar, som dhem hafwa schanderat med skålsorden. Förmantas sidst, at the här efter icke inlåta sig i sådhant corell.

3. Joh. Palmberg och Ambernus recommenderes till Grefwen etc.

Den 12 Sept. P:sentes Rector, D. Tunander, M. Achrelius, M. Bergius, M. Miltopæus.

1. Taltas om Cuotiala smeden i Kyro sochn, som är en försummelig karl och är Acad. 90 dr skyldig föruthan 1668 åhrs renta, antingen han eller hans son skall blifwa wid hemmanet. Blef resolverat, at Jacob Person skall göra sin flijt, huru såsom räntan och resten kan blifwa betalt, och sedhan skrifua till Consist. der om; då kan det finaliter blifwa resolverat.

2. Om Niemis ödhes hemmanet resolverades, at Simon Larson, som är där på kommen, skall biudhas 4 åhrs frijheet

ifron Junii månad 1668; doch om han ingalunda der på will antaga det, så må han hafwa 6 åhrs frijheet.

3. Den enkian, som rymbde ifron Niemis hemman i Wesilax och är dömbder till at betala 90 d:r k., supplicerade om tillgift, och blef resolverad, at hon skulle betala 50 d:r k., 20 d:r i år och 30 d:r åth året.

4. Om Oravala hemman blef resolverat, at Jacob Persson gör sin flijt med den smeden Simon Bengtson, at han må uptaga det hemman på fyra eller 5 åhrs frijheet till det högsta.

NB. Eliest skall Acad. laga så, at the små hemman blifwa contraherade till ett hemman, och der om skall talas med H:r Landzhöfdingen.

5. Häradzhöfdingens Psilandri swar blef upläsit på Urbani Valandri citation.

Den 14 Oct. P:sentes Rector, D. Tunander, D. Olaus, M. Achrelius, M. Bergius, M. Milt., M. Peträus.

1. Intedde Rector Magnif. candidati Henrici Blankz deprecations skriftt öfr det han hafwer försedt sig.

2. Samuel Burs hattmakare angaf Dn. Qvästorem för en oxe, den han hadhe af Haihu bonden köpt, den sedhan Q:stor låtit taga för bondens räst. Här om discurreradhes, och parterne agerade widlöfteligen, in till des dhe den 24 Novemb. in ædib. Rectoris godwilleligen och med handstrekning inginge en sådhan förlijkning, at Dn. Qvästor lefwererar till hattmakaren 26 d:r k. och söker igen bonden, best han kan.

2 [3]. Sveno Caliander angaf åter Petrum Acandrum om det samma som för och sadhe till Petrum: iag håller edher för ingen ehrlig dreng, till des I bewijse det I sagt hafwen. Dhe wore eij citerade och befaltes at förlijkas.

3 [4]. Anhölt Anders bagare at blifwa betalt för $\frac{1}{4}$ åhrs hyra, det är 12 d:r k., af salig Christian Gewolfz saker och egendom, dem postmestaren innehaf:r. Res.: Han är eij huius fori.

4 [5]. Daniel Unger och Andreas Hanstenius intedde skrifttel., det dhe hafwa med sin wederpart förlijkt, begärandes det blefwe af Senatu Acad. gillat och dhem deres förseende för-

lätet. Fregades sedhan af Michaële Brudgumme, om han är alldeles förljckter. Han sadhe ja och sig wara nu frisk igen. Taltes sedhan om deres facta, at the druckit cornut och utdragit wäriorne. Res.: Upskiutes till här näst.

5 [6]. Bewiliades, at Jacob Person skulle bekomma denne skrift af Sen. Acad.:

Efttersom Acad. i Åbo upbördzman Jacob Person af oss uti ödmiukhet en sanfärdig uthtydning och förklaring ansöker, huruledes och med hwad wilkor han dhe twenne förlammadhe hemman i Kalkumäki by och Kyro sochn besittia och häfda monde, ty hafwe wij rättwijsan till styrkio sådhanth honom icke kunat förwägra, uthan detta honom till en san attest, således som det sig och bör, uthtydha, at be:te twenne hemmanen ähre honom icke på hans löhn, uthan ex gratia till en behageligh tidh förunte at possideras frije för alle Acad. tillfallande räntor och utlagor. Tienstl. för den skull förmodhe, det wäl:ne Her Landzhöfdingen gunstigest behagade honom wid sådhan frijheet maintainera och uti det, som extraordinarie böra utgöras Kongl. Maj:tz nådige behag till nöje, i besta motto hafwa hos sig recommenderat.

6 [7]. Lefwererade Rector Magnif. desse att läggias ad acta: 1. Henrici Thuronii bref at få behålla stipendium sitt; 2. en copia af Kongl. bref de dato 19 Mart. 1660 om en eng för Israël Grabbe, den Academien skall nu mista; 3. Her Rikz Skattmestarens responsorian på Acad. gratulation; 4. Cancellarii recommendation för cand. Erico Falandro at blifwa promoverat framför nogon annan till adjuncturam; 5. Urbani Vallandri excusation uppå Acad. citation och förklaring om slagzmåhlet.

7 [8]. Refereres inter expectantes desse supplicantes om stip.: Joh. Milovius, Simon Valinius, Petrus Andreæ, Magnus Westman, Joh. Thomæus, Ericus Klint.

Den 21 Octob. Præsentes Rector, D. Tunander, D. Olaus, M. Kexlerus, M. Miltopæus, M. Petræus.

1. Oplästes Cancellarii bref om M. Laurbechii aflöning för detta år, nembl. at han får $\frac{1}{2}$ prof. och $\frac{1}{2}$ bibliothecarii löhn etc., vid. lit.

2. Supplicerade Christianus Nicol. Nycopensis, det Senatus wille recommendera honom till Cancellarium. Och ehuru wäl han war med och drack cornut, då det tumult skedde ibland Viburg. etc., lijkwäl låfwades honom recommendation.

Och gjorde Daniel Unger denne relation om det dryckes-måhl, at en novitius Viburgensis effter sin fadhers ordre spenderade då ett faat öl, det ingen af honom fordrade, och bödh han och hans præceptor landskapet at updricka det.

Här om voterades sedhan, och publicerades denne sententia:

Resol.: Daniel Unger och Andreas Hanstenius med sine intressenter böta arbitraliter för blodsåren och giord excess 8 d:r s. m:t, så förståendes, at der nogre gröfre circumstantier upkomme, dhe då framdeles äre förplichtade at swara derföre. Dhe deprecerade om tillgift åter igen och finge intet.

3. Det Brita Grelss dotter angaf Henricum Pistorium för lägersmåhl och 36 d:r, dem Kämnär Rätten henne effter förlikningz skrifften tilldömer, swaradhe Henricus aldeles nej och weet icke, hwad i den skrifften blef infördt, effter han då låg siuk och ganska swag. Hon beropadhe sig på cursoris hustru, som weet, at hon födde barn, 10 wekor gammalt.

Res.: Till här näst.

4. Frijkalladhes Petrus Acander, för det at han skulle skyndat Vallas utur stadhen. Det öfrige blir wid förre resolution.

Den 1 Nov. Intimeres till inscriptionem lectionum. Skall och elenchus upslås. Och skedde inscr. den 5 dito.

Den 4 Nov. In ædib. Rectoris præsentis Rector, D. Tunander, M. Milt.

1. Uppå Martini Turenii Viburg. klagomohl om exclusionem, item Mich. Brudgummes prætension resol., at der Ungern och Hanstenius icke ställa dhem klagelös, så refereres detta till Consist. majus. Och förmante dhem Rector, at dhe copiera detta med al flijt.

2. Sedhan konan Brita, Pistorius och Abrah. cursoris hustru förhördes, blef resolverat:

Efter konan Brita sielf bekändt sig födt dödt barn, 10 wekor gammalt, och hon icke wille tillåta nogon barnmoderska,

som till henne war af h. Margeta curs. hustru kallat, ty sendes efter stadztienaren och befaltes, at han skulle hafwa henne på Rådstugun, och cursor sejer Consuli, at hon examineras wäl här om efter Kongl. utgongen Placat. Stud. Pistorius blef arresterat.

Den 11 Nov. Præsentes Dn. Procancellarius, Rector, D. Tunander, D. Olaus, M. Achrelius, M. Bergius, M. Miltopæus, M. Petræus.

1. Resol. för dhe skäl skull, som Cancellarius uti Falandri recommendation införer, at cand. Ericus Falander blifwer adjunctus philos. Fac. och begynner straxt excercitia, der till Rector och honom önskade lycka.

2. Proponerade Rector, huru Håffrätz fiscalen Vigelius hafwer begärt weta, hwarföre Rector har understådt sig at citera Urbanum Vallandrum ifron Åhland och utom 6 milen emot Privilleg., och huru Rector hafwer swarat honom, bero pandes på 24 p. af Prest. Privil. och at han adhuc e. sub jurisdictione. Här om sadhe hwar sin mening, och tyktes, at han kunde wäl citeras af Acad. och det war rätt, som Rector swarat.

3. Sidst talte Dn. Procancellarius om Qvæstore och hans räkningars richtigheet, då inspectores sadhe sig eij få weta om hans lefwereringar. Och beswärade sig M. Petræus där öfr., at Q:tor skulle tagit peningar af nogra bönder för korn och låtit dhem föra sitt korn tillbakas. Det här sedhan yppades emellan D. Ol. och Kexlerum, blef sedhan componerat.

Den 18 dito. In ædib. Rectoris præsentes Rector, D. Tunander, M. Miltopæus.

1. Då emellan Rectorem scholæ och Petrum Pauli om sochneköp liqvideras skulle, förlijktes dhe såledhes med handstrekning, at Petrus betalar till Rectorem scholæ een tunna spannemåhl uprågad, och då skall Rector der emot lefwerera hans sölfkanna igen jembte obligationerne.

2. Simon Olufson angaf Henricum cursorem för 3 d:r 28 öre geld. Dhem skall han betala innan Thomæ dag.

3. Liqviderades emellan Brita Hendrichz dotters fulmechtige Sveno Calliander och Henricum Clementis. Och efter

Calander ej hadhe skäl till sine p:ensioner, ty betalar Henricus det han sielf tillstår, nembl. 6 MP peng:r och 1 S lijn garn och peng:r för gifne citationer i denne action. Det och blef sententia, som dem emellan publicerades.

4. Joh. Mathiæ ifron Hwittis citerades skrifttel. till den 2 Decemb. at swara regementskrif:r Anders Larson.

5. M. Justandri hustru fick effter Rectoris befallning en relation, huru lenge han läsit på 1668, nembl. till pingst, och M. Laurb. introducerat den 19 Maj der effter.

Den 23 Nov. P:sentes Dn. Procancellarius, Rector, D. Tunander, D. Olaus, M. Achrelius, M. Simon, M. Bergius, M. Axelius, M. Miltopæus, M. Petræus, M. Laurb.

1. Oplästes M. Justandri bref, der i han begär hela löhnen på 1668. M. Laurb. exciperadhe Senaturn Acad. wäl weta, hwad han haf:r bådhe läsit och expedierat i Stockholm, och då insinueradhe upläsas: 1. Cammarens bref på Acad. postulerat till Gen. Gouverneuren, at Acad. får behålla oafkortat det henne är engong tillslagit; 2. Kongl. confirmation på dhe bönder i fiord Acad. immitterades, in originali; 3. copia af Kongl. bref till Cammaren. Talte och sidst om matheseos lectione, at den så nyttig som adjuncti tjenst, som nu är Falandro förundt, der till Dn. Proc. swaradhe, at och adjuncti böra läsa.

2. Refererade Rector, huru den konan Brita Grels dotter haf:r på Rådstugun huggit Pistorii modher med en knif, at hon nu är död blefwen der af, och konan åter bekent annorlunda på Cämbnårs Cammaren, än hon tillförende bådhe här och där bekent hadhe. Befalte opläsa Cämbnårs ransakningen, der i hon, konan, nekar sig warit hafwande etc. Oplästes sedhan den Pistorii förlijknings skrift om 36 d:r, der på ungefehr 23 d:r ähre betalte. Och begärte Rector weta, at effter konan, som skall afrättas, fordrat af Pistorio till sin begrafning det ännu jembte expenserne kan restera, huru der om är hwars och ens mening. Här om sadhe hwar sin mening, och Rector sadhe för Cämbnären denne resol., at när konan har gjort sin yttersta bekennessse, så kan dömas der om. I medler tidh kan han gee henne nogon förtröstning.

3. Cammarens bref till Gen. Gouverneuren sendes öf:r med posten till Her Jacob, at han der om beställer.

4. Dn. Proc. talte om cantorum aflöhning, at assess. i Håfrätten hafwa låfwat dem 100 d:r; begärte, at och detta Collegium wille betänkia them med nogon hielp. Låfwades altså således:

M. Laurb.: 2 d:r s. m:t.

M. Peträus: Det samma.

M. Milt.: Qvästor betale så mykit af min del.

M. Berg.: 5 d:r k. m:t.

M. Simon betänker sig till här näst.

M. Achrelius: 2 d:r s. m:t.

D. Olaus will och komma dhem ihog.

D. Tunander determinerar intet huru mykit.

D. Bång will och som the andre.

Dn. Proc. sadhe Consist. eccles. låfwat 50 d:r k., om the andre prof. här och gofwe 50 d:r.

5. Talte Dn. Proc. åter om Qvästoris räkningar och at honom och bör see dhem. Res.: Det exemplar, som är underskrifwit, lefwereres och affordres hijt.

Den 24 dito. In sedib. Rectoris Rector, D. Tunander, M. Miltopæus.

1. Excuserade sig Qvästor, för det han ej kunat för förfärdiga sijna räkningar, af orsak at ransakningz lengder blefwe först i åhr underskrefne och han haf:r Landzhöfdingens befallning, at qvittentierne och documenterne skulle sendas öf:r till Cammaren, derföre iag och begärt dupletter; effter det nu ej är effterkommit, är iag icke wällande till, och skall ingen orichtigheet finnas i mine räkningar.

2. Inspector nationis D. Tunander söker till componera det Michaël Brudgumme emot Daniel Unger skrifttel. p:tenderar.

3. Mathias Lähtenkorfwa klagade på Petrum Valandrum för 4 blodhsår, hårdrag och för det han utdragit wärian, det och Nils Rasiainen witnadhe. Georgius Clementis angaf Andream Georgii Caërisium. Effter begge rei woro drukne, ty fördes dhe i proban och skulle ge wärian ifron sig. Domen faller här näst.

Den 27 Nov. Öfwersendes med posten Cammar Collegii bref till Gen. Gouverneuren.

Den 2 Decemb. P:sentes Rector, D. Tunander, M. Simon, M. Bergius, M. Axel., M. Milt., M. Petræus, M. Flachs., M. Laurb.

1. Rector begärte, at hwar inspector nationis wille up-tekna öf:r dem dhe haa inspection, effter Dn. Proc. begär catalogum öf:r alla studenter.

2. Resol.: At studiosi Christianus Melartopæus, Henricus Erici, Abrah. Neocleander, Jacobus Leistenius för den begågne excess i Raumo citeres hijt till Henrici tidh. Och skrifwes swar till Raumo, at Senatus will låta ske hwad rätt förmår.

3. Inladhe regement skrifwaren Anders Larson skriff-tel. emot Joh. Math. och Georg. Clementis om det dhe tubbat pigan at stiela etc. Studiosi fingo hans inlago at swara uppå.

4. För det M. Anders Prytz beswärade sig öf:r Abrahami cursoris otidhighet, resol., at cursor sitter i proban 1 dygn, nisi intercessio interverit.

5. Gabriellis Mathesii käromåhl emot Saclinium remitterades till inspectorem nationis der at componeras.

6. Georgius Clementis och Andreas Caërisius böta hwar-dere 6 *℔* för hådrag, och Caërisius betalar halssduken.

7. Uppå Lechtenkorwa Mathiæ käromohl till Petrum Valandrum om slagzmåhl resol., at Petrus böter för 1 blodsår, 2 hådrag 1 gong 12 *℔* och 2 gongor 6 *℔* och söke igen Mathiam best han kan in suo foro.

Den 11 Decemb. P:sentes Rector, D. Bång, D. Tunander, D. Olaus, M. Simon, M. Berg., M. Axelius, M. Milt., M. Laurb.

1. Inkomo Gabriel Mathesius och Saclinius och åter agerade mundteligen, inladhe och Saclinius nogre attester och invectiver, der emot Mathesius på sin brors wägnar exciperade. Och fan ej Senatus denne gongon ej annat expedient, uthan M. Axelius och M. Flachsenius tentera ännu composition.

2. Reviderades catalog. stipend. ifron midsommaren 1668 till nyåhret 1669 sålunda:

Supremæ classis.

Bened. Laurb., Am. Bibl.	M. Gabr. Fortelius.
M. Joh. Salmenius.	M. Math. Wikman.
M. Gust. Collinius.	M. Andr. Strandenius.
M. Isacus Florinus.	M. Petrus Schefferus.
Joh. Palmberg.	Gabriel Lagos, N. stip.
Isacus Wedbechius.	Ambernus Boderus.
Laur. Jonæ Julinus.	Henricus Pijlqwist.
Cursores Acad.	Magnus Drysenius.

Mediæ classis.

Carolus Gyllenstålpe.	Nicol. Krabbe.
Ericus Kexlerus.	Jonas Collanius.
Jonas Eck.	Nicol. Christopheri.
Henricus Mallenius.	Joh. Figreliaus.
Magnus Ekman.	Olaus Brodinus.
Daniel Achrelius.	Math. Carlagius.
Joh. Thesselef.	Andr. Lithomannus.
Laurentius Bochius.	Jacob. Simolenius.

Infimæ classis.

Bened. E. Vestrog.	Bened. Halinus.
Petrus P. Gers.	Mart. Busingrius.
Gustavus Allenius.	Joh. Sigfridi.
Erlendus Alsonius.	Olaus Hartman.
Joh. Voivalenius.	Christoph. Moræus.
Magnus Laage.	Gabriel Leander.
Eney. Widbechius.	Petrus Caroli.
Ericus Klint.	Petrus A. Rydenius.

3. Bewiliades Olao Boman af peccunia diligentium så mykit thet belöper in infima classe för 1 termin. Äfwen så mykit åt Zachariæ Roselio. Men Bened. Laurbechio så mykit som in media classe för 1 termin.

4. Resol.: At desse komma in här näst inter stip.: Henricus Carcuensis, Henricus Richaleniuss, Petrus Tilenus, Joh. Hörling och Castelmannus.

5. Studiosi inladhe mot regementskrifwaren Anders Larson.

6. Blef bewiliat, at prof. M. Axelius får tillstånd at upbära nogre åhmer höö af Acad. böndren i Wesilax till afräkning på sitt 1668 åhrs salario, hwar effter befalningzmannen Jacob Person hafwer sig at rätta.

Den 21 Dec. Rector, D. Olaus, M. Simon, M. Bergius, M. Milt., M. Flachsenius.

1. Oplästes så wäl Rådstugu domen som Kongl. Rättz resol. öfr regem. skrifwarens Anders Larsons tyfwar, ne verbum quidem de studiosis.

2. Ankom ett bref till Sen. Acad. ifron Magistraten af Wolfenbentel, begärande underrättelsse om sahl. Gewolfz effterblefne saker och begrafningz bekostnad. Res.: Rector förehåller postmestaren detta.

3. Oplästes Her Jacobs bref ifron Stockh. om Gen. Gouverneurens swar.

4. Till den 29 Jan. påladhes skrifttel. unge Stiernekors at inställa sig på tinget i Töfsala at berättta emellan Carpelan och Sölfwerarm så mykit han weet.

Till den 17 Febr. citerades skrifttel. Lyncius emot Rectorem scholæ och Nicol. Johannis för lägersmåhl, item Isacus Abrahami för geld mot Oluf Bengtson.

Den 3 Febr. 1669. Præsentes Rector, D. Tunander, D. Olaus, M. Achrelius, Dn. Qvæstor, M. Miltopæus, M. Laurbechius.

1. Angaf Henric Ruut sin gamble dreng Henrih Thomasson, som nu tienar hos Acad. Typog., för nogre saker, som han låtit bortkomma etc. Och resol. Senat. Acad., at bete

drengen skall tillijka med dhe andre Butens betiente, dem han beskyller, infinna sig på Rådhestugu ransakning; dåg effter Privil. skal han dömas här in Consistorio.

2. Admonerades Saclinius om titelen i sin oration, der han titulerar vice Præs. för Rectore Magnifico och kallar honom generosissimum. Han skall låta tryckia om i arket.

3. Inspectores stipend. constitueradhes D. Bång, D. Olaus. Och Fac. phil. kommer öfrens, hwilke af dem blifwa skola. M. Flachsenius war i fiord för M. Achrelio.

4. Skrifwes till Gen. Gouverneuren om staten och för-måhles the som äre ödhe des wederlag igen begäres af Wehmo mantals peng:r. Item till Her Jacob. Desse ginge öf:r med näste post.

5. Uppå Qvästoris relation om majorens Lindelöfz protest mot det till Acad. donerade hemman resol., at honom förhålles Kongl. bref; sätter han sedhan sig der emot, så kan han angifwas för Häffrätten.

6. Murtama Simon Andersson i Lappo sochn får tillstånd at uptaga ött ödheshemman på 4 åhrs frijheet, ifron 1668 mid-sommaren reknandes. Hans cautionister förmåhles i Qvästoris skriffit desse: Alakere Hendrich, Kifwikylä Sigfred, Mäentaka Mickel, ib:m Matz, Suckala Sigfred och Caukola Simon.

7. För cand. Henrico Blank blef talt, at han med första på nogot sätt försees och får tillstånd at hålla colleg. priv. i poësi. Af peccunia diligent. är eij igen.

8. Resol.: At stipendiaterne få spannemåhl proportio-naliter, 2 t:r in infima, 4 media och 6 t:r in suprema classe.

9. Skall sökias execution på den gamble Acad. fougden, som är skyldig 34 d:r s. mt.

10. Qvästor får afcopiera bådhe Kongl. confirm. på sta-ten och Cammar Collegii brefwet.

11. Prof:r Laurbecchius refererade sig giordt i Stockh. expenser på 108 d:r k. Res.: Dhe låfwadhes refunderas framdeles af Fisco.

12. Intedde Dn. Qvästor fougdens Jacob Persons bref af den 19 Jan. 1669, der uti han förmåhler om bonden Simon Bengtson i Oravala, som skal begära frijheetz bref och har

sijsne cautionister, så framt dhe 2 förlammadhe hemman blifwa till ett och han fåhr 6 åhrs frijhet. Cautionisterne ähro: Kutola Thomas Larson (bom.), ib:m Sigfred Person (bom.), Oravala Anders Jenson (bom.), Kutola Henrich Claesson (bom.), Kaifuo Henrich Pålsson (bom.), Kero Jöns Sigfredson (bom.).

Förmähler och om Niemis by Simon Larsons cautionister, dhe i M. Miltopœi ransakning opnåmbnes, det dhe eij wela eliest cavera, om han icke fåhr 6 åhrs frijheet. Brefwet tog Q:stor igen till sig. Res.: Om desse är förr resol. den 12 Sept. 1668, vid. protocoll.

Den 25 Febr. Præsentes Rector, D. Bång, D. Olaus, M. Simon, M. Bergius, M. Axelius, M. Miltopœus, M. Petræus, M. Flachsenius, M. Laurb.

1. Resol.: At Johannes Nicolai, som tillstår factum, böter för lägersmåhl 40 *W* s. efter Strafford. och för releg. 20 d:r k. m:t. Kyrkioplichten remitteres till pastorem loci.

2. Förklaradhe sig postmestaren på sahl. Gewolfz saker, at han med dhem lagligen procederat, af fremmand inventerad och af fiscalen Vigelio och secret. Rydönio werderat. Res.: Skall skrifwas swar till Wolfenbeutel.

3. Uplästes Qvæstoris protest mot Acad. fougden, som ännu för gammalt är skyldig 919 d:r 31 öre 18²/₅ dh:r s. m:t, at han skaffar caution för sig, will wara frij för alt eftertaal; 2. begärte weta, huru Dn. Tunander och M. Laurbecchius skola för 1668 contenteras. Res.: Det förra kan blifwa till fougdens ankombst. På det andra kan eij falla swar, förr än Acad. får staten.

Den 3 Martii. In ædib. Rectoris præsentes Rector, M. Miltop.

1. Fältes Joh. Nicolai till 6 *W* för en pust, den han borgaren Markus Bengtson slagit på torget.

2. Det Ambernus Boderus kåradhe till M. Jacobs Acad. skreddares gesell, resol., at M. Jacob skal gifwa der om en skrifftel. relation.

Den 15 Martii. Sendes brefwet öfr till Wolfenbeutel.

Den 17 Martii. Præs. Rector, D. Bång, D. Tunander, M. Simon, M. Axelius, M. Miltop., M. Petræus.

1. Oplästes copia af Gen. Gouverneurens bref till Landzhöfdingen om dhe 48 t:rs i Masko och 6 hemmanenz immision. Och befaltes, at Secretarius p:senterar sielfwa originalet, men Q:stor afwachtar swaret.

2. Dn. Episcopus angaf Olaum Hamnium, Philippum Vichelium och Christiernum Bachman för det tumult dhe giort på gatan och illa farit med hans mölnare etc. Carl mölnare intedde en förlikningz skriffth dem emellan om 55 d:r k., der med målsäganden förnöjes, der widh Senatus det och låter blifwa. Men publicum skall des föruthan vindiceras.

3. Resol. och dömbdes, at Abrah. Odorinus betalar innan 14 dagar till Thomas Herfwie dhe 14 d:r han sig honom skyldig bekänner, och söker sielf Märten bagare om sin skuld.

Den 25 *Martii*. Præsentes in ædib. Rectoris Rector, D. Tunander, D. Olaus, M. Miltopæus.

1. Det sahl. M. Frisii änka h. Elizabet kärade skriffthel. till prof. Laurbecchium om gårdz hyran, förliktes dhe sins emellan effter Rättens begäran.

2. Resol.: At stud. Ericus Collinus effter klar obligation betalar till Jacob Baxter 66 d:r 22 ör k., item Ericus Stååk till bete Baxter 12 och $\frac{1}{2}$ d:r k. m:t, begge innan 14 dagar.

Sententia publicerades för parterne.

3. Jören trögårdzmestare angaf prof. M. Laurbecchium för nogon hushyra och contract de novo.

Res.: Der dhe icke kuna komma öfrens sins emellan, så faller dom in majori Consist.

Desse acta lenda till 25 Febr.

Peer Matson Lill-Wallus och Lehmo sochn beswäradhe skriffthel., det Qvæstor ännu fordrar på dhe 99 d:r s. m:t 50 d:r k., derfor han lijkwäl gifwit en häst om 55 d:r.

Res.: M. Bergius, M. Petræus och M. Flachsenius, Qvæstor och Johan Hakes i dag kl. 1 skola liqvidera här om; är intet hästen opförd, så skall han upföras.

4. Skall förbiudhas näste söndag intimatione publica fåfångt skiutandet här i stadhen pœna 40 *mg.*, föruthan det Constit. förmå.

Den 27. Skrefz till landzbokhållaren om staten.

5. Dn. Proc. lät inlefwera Theatrum Genealogiæ Hieronymi Henningz i 2 band in fol., dhem han förährte till Biblioteq., dhe och dit insinuerades.

6. M. Flachsenius och M. Laurbecchius constit. inspectores stipendiariorum.

7. Begärte M. Simon, Stephanus Svenonis skulle komma in i Julini stella, som är dödh blefwen, det och låfwadhes. Begärte och arrest på dhe 20 t:r miöl hos Hakz.

8. Sendes med första 1 transumpt af Qvästoris bref till Jacob Person.

9. På M:r Pål badhares klagomåhl om 4 d:r k. till Henricum cursorem, som war hundbiten, swarade M. Axelius sig betalt 3 d:r k.

10. Agerade Andreas Mathesius på sin brors wägnar emot Saclinium, och sedhan hwar sadhe sitt betänkiande, publicerades denne sententia:

Sen. Acad. sentens och doom emellan M. Josephum Mathesium, kârande, och studiosum Henricum Saclinium, swarande, angående nogre injurier dem emellan passerat, afsagd den 10 Martii 1669:

Efter dhe skåal in actis finnes, erkenner Rätten, det Henricus Saclinius böter arbitraliter till de fattige 6 d:r s. m:t och söke Mathesium om sin prætion in foro competente, best han kan och gitter.

11. Uppå Per Matsons Lill-Wallus skrifftel. ansökian om tillgift resol., at han ex gratia får tillgift på den gamble resten 100 d:r k., men dhe andre 100 d:r k. skal han betala till Fiscum och inspectorerne.

12. Lefwererade Qvästor Acad. statz rekningar på 1664, 1665, 1666, 1667.

13. Oplästes Grefwens recommendation för Nathan Figrelie at blifwa stipendiarius. Res.: Inter expectantes.

14. Ericus Stodius, fulmechtig på en hustrus Elin Knutzdotters wägnar, angaf studiosum Carolum Torlenium för 7 1/2 d:r, dem hustrun hade gifwit honom at köpa lijn i Hwittis.

Her Anders witnadhe det, at hustrun på sitt yttersta äfwen så bekendt. Studiosus sadhe neij, sig intet tagit emot, men hon budit honom. Och det wille skreddaren Erik Mårtenson edeligen witna, at han ej tog emot.

Res.: Studenten må niuta sit witne tillgodho. Och skötz till här näst.

Den 31 Martii. P:s. Rector, D. Bång, D. Tunander, D. Olaus, M. Bergius, M. Axelius, M. Milt., M. Peträus, M. Flachsenius, M. Laurb.

1. Resol.: At M:r Frederik bokbindare arbetar till Acad. behof för sin sons böter och Fisci deel, som han gick god före, nembl. för 10 d:r k. 5 d:r gifwes honom till.

2. Oplästes wälb. Bosiins förklaring emot Thomas, Acad. betiente, at icke han, uthan corneten Beureus honom öfrfallit i hans logemente, eo frustra renitente. Resol.: Beureus skall publico nomine angifwas i den Kongl. Rätt.

3. Regement skrifwaren Anders Larson tillijka med sin hustru agerade nogot mundteligen mot sine förre wedherparter, då och Oluf Wärekorfwa opsadhe sin caution för Joh. Mathiæ. Hustrun wiste 2 st. förg. ringar, dhem hon skulle funnit i Joh. eller hans brors wacka.

Studiosi admoneradhes, och dhem förhöltz p:suntionerne, och dhe knapt derföre slippa uthan edh, at dhe ej wille beswära sitt samwete. The låfwadhe göra sin edh.

Inkalladhes och Anders Larson och fregades, om han än med wissare skäl kunde dhem binda der till, att the hafwa wetat af pigans tyfnat. Han swaradhe: iag wet ej annat, uthan effter Johannes geste hoos mig et helt år.

Här sadhe hwar sitt betänkiande, och effter dhe ej kunde gå ifron sig det, at the icke hafwa åtnutit af pigans tyfnat, ty föll denne sententia:

Senatus Acad. interlocutoria dom emellan regementz skrifwaren w:tt Anders Larson, kärande, och studiosos Joh. Mathiæ och Georgium Clementis, swarande, angående nogre grofwe beskyllning:r them tillägges, afsagd den 31 Mart. 1669:

För dhe skäl in actis finnes, erkenner Rätten, at beste studiosi med 12-manna edhe och trowärdige personer befrisa sig första Consist. dag effter helgen, nembl. 5 dag påska, för det dhe hwarken tubbat pigan Karin till tyfnat eller wetat wara stulit det dhe af henne anammat hafwa. Och i medler tid arresteres sub poena infamis relegationis.

4. Anders Göstafson fick Laurentii Bochii inlaga at swara der uppå.

5. Talte Rector om successore M. Kexleri och fregade, om Fac. philos. har nogot confererat här om. Decanus Fac. M. Jacob. Flachsenius swarade, at Facultas har talt här om och beslutit enhälligen, at professor M. Laurb. byter profession och blifwer mathesios professor och secretarius Acad. M. Joh. Fl. succederar honom till prof. poëticam.

M. Laurb. sadhe det falla full för swårdt at profitera den profession, ty der will mykit till och han, sahl. antecessor, haft derföre pibendum: dog, gör Senatus nogon förändring, är iag tillfridz och will effter krafterne förträda den profession.

Sadhe och dhe andre sitt betänkiande.

D. Olaus: Det in Facultate belefwat är, der emot är iag icke.

D. Tunander: Blir der wed, som in Fac. är beslutit.

D. Bång: Det samma, och sig eij hafwa mot nogotdera subjectum; dog propter decorum hålles up med bref, till des begrafningen föregår.

D. Enev. Rector: M. Laurb. afträder poësius profess., och M. Joh. Flachs., effter Fac. och nu hela Senatus slut såsom wäl fallen der till, succederar M. Laurbecio in poët.

Dn. Proc. tyckte, at begrafningen går an först, och in genere kunde nu först skrifwas till Cancellarium. Och håller eij före, at nogon kommer i election med M. Joh. Flachsenio: hans venam har iag seedt.

Resol.: At brefwet styliceras så, at Senatus beslutit, at poësius prof: M. Laurbecchius afträdhder poëticam och antager mathematicam professionem såsom förnembligare, och M. Joh. Flachsenius succederar honom till prof. poëticam.

10 April afgick detta bref.

6. Tandem föll emellan Jacob Jörensön Jembssa och Michaëlem Castrenium denne sententia:

För dhe skäl in actis finnes, böter studiosus Michaël Castrenius för 1 pust och 1 hårdrag 12 ~~7~~ till 3-skiptis efter 12 c. S. B. med wilia och hafwer tillstånd at sökia sin wedherpart in foro competente, best han gitter.

7. En rådman ifron Nändala intedde Maanpää bönders supplication om förmedling och Härads Rättens attest om deres ringa ägor. The ladhes ad acta. Och res., at det blir till här nest.

8. Emellan Jören trögårdsmestare och prof. M. Laurbechium om hushyra the twistadhe om, föll denne sententia, sedhan hade utagerat och Senatus skälen fattat:

För dhe skäl in actis finnes, erkänner Rätten, at prof: M. Laurbechius betalar trögårdsmestaren för träbygningen tillfyllest 40 d:r k. efter förste afftaal, och emedhan den prætension på senare åhret ej funderar sig på nogot wist contract efter lag, ty frijkallas wäl:te prof: Laurb. derföre.

9. Resol.: At Swanestrupe betalar till slachtaren Jyli för barberare löhn 6 d:r. Och skall han så wäl som Gabriel Åhlman efter helgen gå i proban, för dett dhe öf: D. Olai arrest bortreste. I medler tid arresteres sub pœna releg.

10. Bewiliadhes den siuklige Pythio 2 t:r sp:ll af den deelen, som gifwes åt the fattige, dem Q:stor låter honom bekomma.

Den 15 April. P:sentes Rector, D. Bång, D. Tunander, D. Olaus, M. Bergius, M. Axelius, M. Milt., M. Petr., M. Flachs.; M. Laurb. sedhan parentation war öf:rstånden.

1. Resol.: At Phil. Jacobi dag skulle Bibliotheq. revideras och novus Bibliothecarius det antaga.

2. Georgius Clementis och Joh. Mathiæ, som nu skulle purgera sig, hadhe intet compurgantes, uthan bödo sielf sins edh. Georgius inladhe skrifftel. pigans Karins bekennelse.

Sedhan voterades om dem, och vota föllo, at efter dhe ej kunde fylla edhen, ty skola the först restitnera det dhe åtnutit, och sedhan der utöf:r relegeras.

Regement skrifwaren berättadhe, at han ej heller will see deras ruin: Joh. Mathiæ har iag gifwit till, allenast han

betalar det han nutit hafv, men Georgius sejer sig aldeles frii.

Res.: Dhe arresterades, och gafz dhem ännu respiit at affinna sig med målsäganden.

3. Regementz qvartermestaren Erich Ekenbärg angaf stud. Andream Mathesium, Henricum Mallenium och dhe andre, som kunde vara med dem intresserat, at dhe 2 dagar för juulafton honom öf:rfallit. Först på Gottskalkz kellare hafwer en fregat af honom efter sin wäria, efwen så och en annan giordt, och casseuren ifron Wiborg honom sedhan warnat för nogre studenter, som skulle achta på honom på gatan. Och när han skulle fram, så hafwa studenter ropat på honom och sedhan folgt honom till ass. Vassenii port, då han wende sig och tog ut sin stukat, och då ginge dhe nogot tillbakars och blasphemeradhe honom, men en af dhem huggit honom öf: hufudet med wäria, och kenne intet, hwem den war. Detta berättadhe Ekenberg först vara skedt för porten, men sedhan uprättadhe han sig och sadhe skedt på gården, det han blef slagen. Det studiosi begärte noteras.

På assessorens Vassenii wägnar för violerad husfred beswäradhe sig Olaus Bothvidi, at samme partie huggit och stuckit på porten 10 eller 11 skrämmor och assessoren sielf i lähret samt med skamlige ord öf:rfallit, då han wille styra dhem till godho. Däg mot Andrea Mathesio will han eij strengt agera. Mallenius, Hanstenius och Mathesius sadhe aldeles nej till detta.

Mallenius berättadhe: Jag blef af Ruten inkallad på Herfwens kellare kl. 3, och sedhan iag gick dedhan, stodh borgmester Skefer för sin port; dijt kom Vassenius och tog mig i klädhe och sadhe åt wachten: tar och sätter fast denne här; iag war eij på hans port eller skälte honom, der war 30 eller 40 st. studenter på kellaren, hwem weet hwilka där woro. Där war en frij gata; iag fick där stå, och ingen handel hadhe iag med Ekenbergen, aldrig fregade iag af honom om nogon wäria, eij heller hadhe iag sielf nogon wäria.

Hanstenius sadhe: Jag gick ifron kellaren, sedhan dhe redha hade warit på Vassenii port, ingen wäria hadhe iag eller

Mallenius, uthan Mathesius hade wärian i handen; honom såg iag stå för Vassenii port, och porten war igen, Ekenbergen innanföre; der ordkastades dhe, och sedhan wij hörde buller på gatan, ginge wij ut at see på. Sadhe sig intet giort på porten.

Mathesius sadhe: Intet högg iag honom; iag kan ej minnas, huru iag kom till Vassenii port; på gatan togz gehenget af mig af den mykenhet der war af Vassenii drengar, wachten etc.

Ignatius sadhe sig ej weta nogot om detta at berätta: uthan efter der war buller, så gick iag dijt at see på, iag hadhe allenast en tobakzpipa i handen och gjorde ingen nogot.

Resol.: Ekenberg har fram sine witne och agera här näst skrifftel.

4. M. Laurb. beswårade, at M. Justander haf:r försåldt sitt afwels hemman till Tafwasten. Res.: Der efter skall höras.

Den 22 April. P:s. Rector, D. Bång, D. Tunander, M. Bergius, M. Milt., M. Flachsenius serius accessit, M. Laurbechius.

1. Regementz skrifwaren Anders Larson inladhe en skriff, der i han bekenner Joh. Math. hafwa sig med honom affunnit, men begär dom på Georgium Clementis, som alt framhårdar i spätskheet.

Voterades sedhan om dhem och publicerades denne sententia:

P. T.

Efter dhe skääl in actis finnes, erkänner Rätten, at Georgius Clementis restituerar till b:te regements skrifwaren dhe 30 d:r k. han efter ransakningen finnes hafwa af pigan Karin Clas dotter åtnutit, och publice relegeras. Men Johannes Mathise, som sig med målsäganden affunnit haf:r, förskones för det öfrige der med, at han sitter i proben i 3 dygn och sedhan ifron den 1 Maj till den 1 Nov. nästkommande håller sig ifron stadhen och Academien.

Georg. Clementis releg. är förständes perpetua.

NB. Den 28 dito intercederade Anders Larson skrifftel. för denne Georgio, at med hans straff måtte lindras. Och

kom Senatus der med sedhan öf:r ens, at han skulle relegeras till 2 åhr. Relegation blef upslagen söndagen näst 5 Majj.

2. Det Olaus Hedræus angaf Ambernus Boderum för 9 d:r, som han med sine camrater haf:r druckit up för honom, och ej skaffat honom wäria derföre igen, som afftal warit, bleff detta den 9 Junii såledhes resolverat, at Ambernus betalar 9 d:r till Hedræum och söker sijne camrater, best han kan och mår.

3. Uppå Hofvenii landtmeteres begäran at få arbeta instrumenta math. wed Acad. och komma under des jurisdiction, resol., at här om communiceras med Cancellario, och får han swar framdeles.

4. Secretarius befaltes at gå till Consulem, för det dhe hafwa slagit D. Bångz skårsten nedher ipso absente. Consul swaradhe, dhe skola få reprimend derföre.

5. Inlade Anders Göstafson skriftel. emot Laur. Bachium. Der på skal han swara här nest.

6. Olaus Bothvidi inlade Ekenbergz bref och inlago emot studenterne.

Mallenius på sambtliche angifnes wägnar inladhe och en skriff, der af skal han ge copiam Olao.

7. Karin Jacobs dotter, wachtkars hustru, angaf studiosum Nicolaum Agricolam för 3 $\frac{1}{2}$ d:r k., dhe ännu obetalte. Studiosus sadhe full, at och dhe äre betalte, men då det gick så widt, at studiosus skulle med sin edh, som för honom stafwades den 12 Majj, stadfesta, dristadhe han det ej göra, uthan wille heller betala. Och blef så resol. den 12 Maii, at han betalar dhe 3 $\frac{1}{2}$ d:r k.

8. Johannes Laurentii skal innan 14 dagar betala till Brita Matz dotter 1 t:a råg och witterlige expenser.

9. Resol.: At Johannes Milerus betalar till dieknen Mart. Georgii 6 d:r k. innan 14 dagar jempte 3 Md . för expenser.

10. Om Secretarii successore och D. Erico Falandro kan beslutas, sedhan om professionerne kommer swar.

11. Acad. boktryckares M. Petters dreng Henrich Thomason inladhe Kämbnär Rättens ransakning af dato den 11 Febr. nästförliden. Der efter Senatus Acad. erkänner honom

frij för Henrich Rutz p:ensioner och angifwelsser, såsom och gifwer honom tillstånd at sökia bette Ruten såsom sin gamle husbonde om sin återstående löhn och anwende expenser in foro competente, best han kan och gitter.

Den 28 April. Præsentes Rector, D. Bång, D. Tunander, D. Olaus, M. Bergius, M. Miltopæus, M. Peträus, M. Flachsenius, M. Laurbecchius.

1. Discurrerades om dhe studenter, som Dn. Episcopus för scandalo och slagzmähl på gatan angifwit haf:r, och war en del af prof:bus i den mening, dhe skulle incarcereras, och superiores, at dhe relegeras på nogon tidh. Men sedhan the här effter intedde en oförswarlig skriff emot Episcopum och Senatum, des culpa allena blef hos Olaum Hamnium, effter dhe andre ej wetat af contentis, blef denne sak swårare. Och sedhan dhem förhöltz, huru dhe sig i sin skriff illa försedt hafwa, och dhe depreceradhe med stort alfwär och excuseradhe sig ej annat intenderat, uthan allenast supplicerat.

Sadhe hwar sitt betänkiande, och publicerades denne resolutio den 5 Maii:

Senatus Acad. resolutio öf:r studiosos Olaum Hamnium, Philippum Vichelium och Christianum Backman angående det tumult dhe dhen 11 Martii nästförledhen på gatan och för ampliss. Dn. Procancellarii port begädt hafwa, at the alle 3 relegeras till ett halft åhr, men för den otidhelige och oförswarlige skriff, som han, Olaus Hamnius, sielf conciperat och in Senatu Acad. inlagdt haf:r, förskonas han der med, at relegationen för honom prolongeres till ett heelt åhr in alles; med Christierni plichtz execution upskiutes, till des man får see, hwad förändring skeer med hans siukdom.

Den 12 dito supplicerade Olaus Hamnius och deprecerade hos Dn. Proc., at och Dn. Procancellarius för dhem intercederadhe, at pœna motte mitigeres; och war Senatus der med öf:rens, at med executione mitigeras sålunda, at Hamnius relegeres allena till Michaëlis dag, dhe andre halfft mindre. Badh sedhan Hamnius ödmiukeligen om tacita relegatione. Det och dhem alle af nådhe bewiliadhes med alfwarsam förmahning, the för sådhant achta sig här effter.

2. Resol.: At Matz Grelson håller i qwarstadh sahl. Israël Åbergz saker till vidare ordre och lefwererar inventarium hijt till Acad.

3. Inladhe Olaus Bothvidi på Vassenii wegnar mot studenterne. The inlade emot igen, dhe och uplästes. Och resol., at actores hafwa här nest up sine witnen.

4. Medhan Anders Göstafson agerade emot Laur. Bachium om fönstretz söndersläende, inlägger Gustavus Bosin och bekenner, at hans poicke har det sönderslagit, och will betala derföre. Blef för den skull denne sent. publicerat:

P. T.

För dhe skääl ad acta finnes, erkenner Rätten, at wälb. Gustaf Bosiin betalar till Anders Gustafson dubbelt hans sönderslagne fönsterrutor såsom och anwende expenserne, och hans poike, som sielf tillstår gerningen, skall wederbörligen rijsas, det hans hosbonde skall werkställigt göra låta.

Den 5 Majj. Præsentes Dn. Proc., Rector, D. Bång, D. Tunander, D. Olaus, M. Bergius, M. Miltopæus, M. Flachsenius, M. Laurbechius.

1. Oplästes Jacob Persons bref till Dn. Qvæstorem om Sakois smedz försummelsse på hemmanet och andre fehl, ansöker ty, at han kome ifron och Johan, sonen, som will betala resten, antoge hemmanet. Jacob Person nembner i sitt bref 5 st. cautionister för b:te Johan. Rector sadhe sig redha swarat uppå Senatus behagh, at Johan må stiga der till.

2. Paulus Heintzius inter expectantes.

3. Taltes om Biblioteq. lefwererande, och då sade Dn. Proc., det hade warit af nödhen, at en eldre skulle der till kommit etc.

4. En studiosus Gustavus, som har Schelenii testim. ifron Rewel, kan här effter hans begäran inskrifwas.

5. Talte Rector om Aedilis M. Bergii räkningar, at M. Miltop. och M. Laurbechius them öfrsedt och honom kunde determineras nogon löhn. M. Bergius begärte af Fisco allenast 100 d:r k. denne gongen. M. Milt. och M. Laurb. sadhe sig allenast examinerat summerne och eij specialia.

Rector begärte vota här om.

M. Laurb.: När credit och debet grant öf:rsees, så kan först nämnbas wist quantum, men in genere så kan nogot lijkwäl nu gifwas.

M. Flachs.: Hans arbete är werdt betalas, men hwadan skall det tagas? Ju mer det föres på Fiscum, ju mer afgår för professorerne. För alt efftertal böra räkningarne pröfwas richtige, och sedhan må få sin lön, doch at den ej går af andre.

M. [Bergius]: Kan ges en assign. till Qvæstorem.

M. Milt.: Fiscus hinner intet på ett åhr betala, uthan det afgår af andre prof:ne. Det wore best han finge af dhe 600 d:r s. m:t, som äre till Acad. reparation förordnade.

D. Olaus: Jag är ej emot at han fåår 100 d:r, helst af dhe 600 d:r s. m:t, men föör up ännu compendiosius och justerar räkningen sijn.

D. Tuuander: Han kan fåå af dhe 600 d:r eller Fisco, dåg uthan andras skadhe, men räkningarne böra först wara richtige.

D. Bång: Senatus drifwer med all flijt, at the gå ut af dhe 600 d:r s. m:t; der ej det kan ske, så af Fisco med tidhen, doch moste κατ' ἀνθρώπων räkningarne wara richtige. Retulit de templo Salomonis adversariorum sinistra judicia.

Rector: Tog han omaket på sig at byggia, så tog han och på sig at göra räkning derföre, och för alt fall bör det skee, och får ta 100 d:r af dhe 600 d:r eller af Fisco, så at dhe andre ej mista.

Dn. Proc.: Om han finge een assignation, at han då finge uth, när dhe kunde falla.

Resolverades, at dhet skall drifwas på, at prof. M. Bergius bekommer 100 d:r k. och sin betalning af dhe 600 d:r s. m:t; kan det ej skee, så kuna de falla af Fisco, så at dhe ej afgå för the andra.

6. Om futuro Rectore begärte Rector vota.

M. Laurb.: Effter M. Simon war sidst af Fac. phil., ty fölier, at M. Bergius blir der näst.

M. Flachs. talte om Constitutionibus i detta fall, och effter M. Miltopæus warit nu professor i 9 åhr, at han blefwe. Falla och ej vota dijt, så faller iag på D. Bång. Der och twenne

theologi ej kunna blifwa på radh, så faller iag endteligen på M. Miltopœum.

M. Petræus: Holler sig wed det förr är slutit.

M. Miltopœus: På M. Bergium.

M. Bergius: På M. Miltopœum.

D. Olaus refererade, huru M. Simon kom sidst till Rectorat, nembl. at det war för M. Justandri skull etc., som wäl är witterligt. Tykte, at Constitutionerne hålles wed macht. Wij andre sedhan warit Rectores som M. Bergius, och prof. Miltopœus war ej då än professor, när M. Bergius war för detta Rector. Ty blir nu M. Bergius. M. Milt. full och tienlig, som redha tient i 9 åhr.

D. Tunander: Om Rectorisienst wore beneficium, så voterade iag på M. Miltopœum, men nu vot. på M. Bergium.

D. Bång: Faller på M. Miltopœum, effter han så lenge tient.

D. Enev. Rector: Vot. på M. Bergium, och M. Miltopœus blir effter åhr, tu eller så.

Dn. Procancell.: Då M. Bergius 1660 afladhe Rectoratet, blef M. Miltopœus professor; wore ty orät, om nu M. Axelius kome för honom här näst. M. Miltopœum voterar iag uppå.

Resolwerades enhälleligen sedhan, at M. Bergius blir nu Rector, och M. Miltopœus blifwer här näst framför M. Axelio, när ordo kommer till Fac. philosophicam, af detta fundament, at M. Axelius redha en gong sedhan warit Rector, som M. Miltopœus blef professor.

7. Studenterne woro tillstädhes med sin inlaga, men Ekenbergz och Vassenii fulmechtige absenterade.

8. Medhan som togz före granneligen ransaka effter dhe studenter, som hadhe ner rifwit Acad. krydgårdzplanck och Acad. fenster sönder slagit, kom det så widt, at the, som brotzlige wore, sielfwe bekende sanningen, besynnerligast sedhan Johannes Millerus röijde Simon Vallenium, som hadhe med sig rifwit planket nedher, och Thomam Pauli, som fenstret sönder slog. Denne Thomas wille beswärligen bekänna sig skyldig. Dhe andre sedhan deprecerade sit factum. Och ehuru wäl Senatus gerna hadhe welat med nogot lindrigt detta afhielpa, dogh kunde ej annars skee propter exemplum, uthan sedhan hwar

hade sagt sitt betenkiande, för dhem publicerades denne sententia, och det skedde den 9 Junii.

Senatus Acad. sentens öfr den excess Joh. Millerus, Simon Vallinius och Thomas Pauli på Acad. fönster och plank för nogon tidh sedhan begådt hafwa, afsagd den 9 Junii:

Ehuru wäl Senatus Academicus hadhe orsak dhem alle 3 exemplariter med relegation at straffa, lijkwäl af anseende deels till den förhåpning man haf:r om deras förbetring, och deels egen bekännelse förskones dhe der med, at Millerus och Vallinius begge sittaa i proban öfr 3 dygn, men Thomas Pauli publice relegeras till hösten.

Thomas supplicerade om tacita releg. Res.: Kan skiutas up ännu till 8 dagar.

Den 6 *Maii*. In ædib. Rectoris. Resol.:

1. At Swanestrupe contenterar Jyli 4 d:r s. m:t och 8 d:r k., item till smedzgesellen 1 d:r s. m:t och barberaren och expenser 6 d:r k.

2. Hos Joh. Laurentii skall exeqveras 1 t:a råg och 2 d:r k. för expenser eller i proban.

3. Castrenius skall betala till Jören Jembsä ännu för expenser 3 d:r k. m:t.

Den 12 *Maii*. P:sentes Rector, D. Bång, D. Tunander, D. Olaus, M. Bergius, M. Milt., M. Petræus, M. Flachs., M. Laurbecchius.

1. Ericus Forssman refereres inter expectantes.

2. M. Bergius, tutor öfwer sahl. Hendrich v. Mindes barn, inlefwereade en extract af inventario eller en liquidation, underskrefwen af Anders v. Minden, Gudmund Rothovio, œconomio T. Aboëns., och Erich Gottskalk, Åbo den 19 Oct. 1667. Qvittentzierne behölt M. Bergius sielf.

3. Framhadhes Acad. stat, den bokhållaren sende öfr. Johan Person fick den samma.

4. Oplästes Her Jacobs bref ifron Stockholm.

5. Grelss Matson Pæssi angaf Petrum Melartopœum för 13 d:r geld och 2 d:r expenser. Han kunde eij seija nej till gelden. Derföre resol., at han, Petrus, betalar till Grelss Matson

13 d:r k. och 3 ~~mp~~ k. för expenser innan 14 dagar efter 16 c. Rådst. B.

6. Resol.: At för mag. Bergio skrifwes recommendation till Cancellarium at få Pikis sochn, förr än någon annan den p:ocuperar. Dn. Proc. har det begärt, at han, M. Bergius, der till recommenderes.

Item skrifwes om Halis qwarnstelle at få der byggia qwarn etc.

7. Examen begynnes näste måndag. 4 prof. om dagen examinera.

8. Om termino mutat. Rector. determineras här nest.

9. Frantzila borgaren fick denne resol., at den gullringen han har af Bousiin etc. till underpant, wilia the eij igen lösa, så får han honom utsättia.

Den 24 Maii. Præsentes Rector, D. Tunander, M. Bergius, M. Milt., M. Peträus, M. Laurbechius.

1. Inlefwererade Rector catalogos på dhem, som hafwa stådt examina, och befalte läggias ad acta.

2. Uplästes Erich Mickelsons libell om s. Åberg emot Laurentium Bilovium. Res.: Laurentius med sakerne skall in, och 2 wachtkarlar skola dijt.

3. Inkom Andreas Mathesius och begärte låf att reesa heem, efter hans wederpart Vassenius reser nu till Stockholm, och sadhe sig wara förlijkt med Ekenberg, allenast han betalar honom sin wäria och hatt. Res.: Han lemnar en fulmeh-tig, sin brodher, och at han parerar strax, när citation kommer, om så fordras, och så får han resa hem och steller caution för sig.

4. Intedde Joh. Bekman på ass. Vassenii wägnar stadz casseurens attest ifron Wijborg emot Mallenium. Res.: Parterne äro eij citerade, blir ty till framdeles.

5. Determinerades åt Anders Göstafson af M:r Bousiin till expenser 4 d:r k. m:t.

6. Biblioteqvet begynnes inventeras näste onsdag.

7. 15 Junii mutato Rectoratus.

8. Michaël Castrenius mot Jämsä fick tillgift på bö-terne så på Rectoris som Fiscis deel.

Den 9 Juni. Præsentes Rector, D. Bång, D. Tunander, M. Bergius, Dn. Qvæstor, M. Axelius, M. Miltop., M. Peträus, M. Flachs., M. Laurb.

1. Bertill Henrichson i Randaby inkom och refereradhe, at majoren Lindelöf fordrar åter räntan af bonden, och han är nu fordrat till tinge. Res.: Qvæstor sender en dijt och har documenterne med sig. Dn. Qvæstor tog Kongl. brefwet in orig. till sig.

2. Talte Rector om Vassenii sak, at ingen der på nu drifwit.

3. Talte Rector för M. Salmenio, at han åstundar få dhe peningar, som här i Consistorio honom kan wara bewiliat, efter dhe i Consistorio ecclesiastico redha hafwa betalt.

4. Elias Jönson Käck angaf skrifftel. Keckonium, Laurentium Bochium och Businerne för hårdrag, släp och skälsord. Keckonius swarade skrifftel. och begärte dilation, till des dhe andre och kuna komma tillstädhes. Res.: Det blir der wed.

5. Laurentius Bilovius förklarade sig skrifftel. mot lagläsaren Erich Mickelson, ladhe in inventarium och heel hop andre documenter. Res.: Matz Grelsson släpper ej sakerne ifron sig, förr än han fåhr Acad. tillstånd.

Denne Matz Grelson läfwade med sin edh detta betyga, at han, sahl. Åberg, bekendt sig warit betwingat at skrifwa under den obligation och ej wetat contenta af samma skriff.

6. Jacobus Tammelander, när han kommer hijt, skall han bewijsa sonticas causas, hwi han, till denne dagen sub pœna releg. citerat, icke comparerat haf:r; eliest straffas efter Constit.

7. Nathan Figrelius och Laurentius Warg inter expectantes.

8. Sigfridus Mich. Kalandar angaf Rectorem scholæ skrifftel., för det han honom illa tracterat med hugg och slag. M. Mat. Rothovius swarade skrifftel. sig allenast med handen engong slagit honom och her till p:tendera 4 t:r sp:ll. Jacobus Lyncius efter aflagd edh på book wiånade, huru Sigfridus hadhe bedt honom med sig till Rectorem at componera saken dem emellan, då M. Rothovius kallat M. Johan Gråå en huns-

fott etc., at han och predikar och talar som een katta. När nu Sigfridus wille defendera Gråå, öfriföll Rector scholæ Sigfridum först i stugun med örfijlar uthan modo; at tumultet war och på gården, det hörde iag, men iag war ej uthe. Och sedhan hölt han i honom och stötte honom för sig, så at Sigfridus blödde näsablodh och hade i pannan en bula som halft ägg. Rector beropade sig på consulis sons Joh. Laurentii witne. Res.: Blir till här nest, efter dhe ej kunde förlikas.

9. Wälb. Samuel Gyllenstälpe afladhe juramentum Bibliothecarii.

10. Examinera des Jacob Person, och förstältes honom desse frågor:

1) Huru han ej flere peningar än som extraordinarie sig belöper för 1668 lefwererat. Hwar äre då ordinarie ränterne? Respondebat: Det flyter af antecessoris rest 3,000 d:r, som moste först utgå.

2) Hwi han icke lefwererar ifron sig wid dhe terminer, som af Kongl. Maj:tt äre för sätte. Resp.: Sig ingalunde kuna det göra.

3) Om han tröster här bekenna, at han ej flere peninger upburit, än han lefwererat haf:r och han sedhan på ransakningen kunde bestå sig. Resp.: Jag will lefwerera lengden in.

4) At han inlägger, förr än han reser hedhan, en riktig och underskrefwen förteckning på by och bonde, huru mykit han upburit haf:r och huru stor är innestående resten. Resp.: Det will iag göra, item ger åhrl. saköres lengden in.

5) Caution för sig, som fordras. Resp.: Han intedde sin cautions skriff, underskrefwen af pastorib. M. Abrahamo Ikalense, Dn. Johanne Favorini [= Favorino] och Abrahamo Kolconio, item Arwed Tuni. Den ladhe Secret. uti en lādha inter Regias literas.

6) Befaltes Jacob Person med alfwar förskaffa den boskapen, som hijt ärnas, om Larsmesse tidh, at han kunde nogot komma sig före till slachte tidhen.

11. Jören Knutson ringare angaf skriffel. Andream Mathiæ för 2 rd:r, 1 swensk d:r och 3 d:r k. m:t. Andreas

sadhe det så wara, men betalt der på 1 L $\ddot{a}$ tåbak för 3 d:r. En lijnwäfware fordradhe och af honom 6 d:r k. Dhe finge till swars, at der han, Andreas, får nu nogon sochn, så kuna dhe sig göra der af betalte.

12. Oplästes illustrissimi Dn. Cancellarii bref och swar på Sen. Acad. elections bref, at effter M. Laurbechius hafwer förmedelst sin skrifwelsse exciperat, ty kan mathem. professio honom ej obtruderas. Och medhan prof. log. och excuserade sig höffigen ej kuna wäl bestå profession sin förre sambt och M. Laurbechius ännu ingalunda wille der till, uthan hade åtskillige difficulteter och inwendingar at förewända, dhe full af andre då kunde debatteras, ty blef Rector åter förorsakat at begära af Fac. philos., dhet hon wille här om ännu sins emellan tala. Facultas steg ut at conferera här om och åter inkom, då Fac. Decanus refererade, alle warit öf:r ens, at M. Joh. Flachsenius nämbnes allena till mathematicam professionem för dhe motiwer skull, som dhe sins emellan rört hafwa. Rector begärte dhe andres vota.

Dn. Qvästor biföll det samma.

D. Tunander: Der ej M. Laurb. will, så blir M. Joh. Flachs. effter Fac. decretum. Och kan han än widhare perfectionera sig, der så behöfdes.

D. Bång talte, det han warit förr recommenderat till mathem. lectorat i Wijborg, och sahl. Kexlerus sagt hos Wexionium engong, at 3 hans disciplar, nembl. Laurb. och begge Flachsenii skulle wara capable at succedera honom: ty seer iag gerna, at M. Joh. Flachs. kommer der till.

Rector D. Enev.: Iag håller och där med, at M. Joh. Flachs. blir mathematicus, och han, en ung, kan göra sig än bekant, om han än toge sig före en resa till Leiden.

Dn. Proc. sendt till Rectorem skrifttel. sit votum, at der log. prof:r afslår, så voterar han på M. Joh. Flachsenium.

Resolverades enhälleligen, at Secret. M. Joh. Flachsenius recommenderes allena till mathematicam professionem. Och gick brefwet här om näste påstdag till Cancellarium Acad.

Den 10 Junii. Apud Rectorem præs. Rector, D. Tunander, M. Miltopæus.

Efter Rättens tillståndh förlijktes Mathias Francisci och ryttmester Falkenhakens fulmehtige, en stud., Joh. be:d, i så motto, at han, Mathias, skall låta sin styfdotter Margeta gå tillienst hos ryttmastaren Falkenhagen till Michaëlis tidh.

Protocollum Consistorii Acad. sub Rectoratu Pl.
Reverendi M. Petri Bergii.

Ifron den 21 Junii 1669 till den *) dito 1670.

Den 21 Junii. Præsentes Dn. Procancellarius, Dn. Rector, D. Bång, Dn. Tunander, Dn. Qvæstor, M. Axelius, M. Miltopæus, M. Petræus, M. Jacob. Flachsenius, M. Laurbechius.

1. Dn. Procancellarius taalte om at med Acad. räkningar skulle blifwa klart engång, och förundrade sig storligen, at med aflöhningar går så lamt till; förmante sedhan Qvæstorem, at han skaffar richtigheet och gör sitt embete. Begärte och Dn. Procancellarius detta noteras, at han hafv: talt och drifwit der på, at det skulle engong blifwa nogon richtigheet. Medhan och om räntorne och fördeelingen discurrerades, sadhe Dn. Procancellarius sig hafwa wist beskedh, at fougden tager muutor och låter ræsten stå inne hoos bönderne. Rector begärte, hwar wille seja sitt betänkiande, huruledhes man kunde komma till nogon richtigare aflöhning.

M. Laurb.: [1.] Fougden strenger[a]s till wisse terminer: 2. i rättarens ställe brukas utdrifware; 3. at gamla ræsten skilies ifrå det, som *) bör utgöras.

M. Flachs.: At upbördzmän stringeras till wisse terminer med alfwar och åtskillige åhrs räntor icke confunderes.

M. Petræus: Det samma, och om Jacob Person icke tager uth i tijdh, at man låter mäta ut hos honom.

M. Miltop.: Jag är och i samma mening; wij motte hafwa wisse karlar, Johan Person är här neder och Jacob Peerson

*) Tomrum i originalet.

där uppe, fougden och bonden ähre förobligerade till wisse terminer, extraordinarie räntorne bära utgå till Michaëlis och spannemåhlen till 1 Martij sequentis anni och tridie termin till midsommaren.

M. Axel.: Jag håller der med, at upbördz männen blifwa tillhåldne at bära up i tidh, hwar dee icke det göra, så exsequeres hoos dhem, och at räntorne intet confunderes.

Dn. Qvästor: Det samma.

D. Tunander: Terminer moste sättias och låtas sij alfwar der med, eliest är det fåfängdt; men på hwad termin den gamla rätten skall betalas, at bonden intet ruineras, må dhe andra determinera.

D. Bång: Jag är och tillfredz med terminerne, som sagde äre, och iag håller räntemestaren för min man, och han söke fougden. Dhe, som hafwa gammal räst, må transigera med Qvästore och fougden, huru det best låter göra sigh.

Rector: Wij holle oss wedh dhe terminer, som äre af Kongen försatte.

Blef enhälligen beslutit, at Johan Person blifwer wed upbörden här neder, och föruthan det at Dn. Qvästor betänker honom med nogon löhn, så låfwade hwar professor komma honom ihogh, om han är richtig.

2. Taalte Dn. Procancellarius om at professoros få den ena mehr än den andra och der utaf kommer orichtighet och oenigheet. Och förmante, at inspectores Aerarii göra sitt embete och at delningen går proportionaliter.

3. Constituerades inspectores Aerarii i detta åhr D. Bång och M. Petræus.

4. Inspectores Bibliothecæ blifwa prof. Tunander och M. Laurbechius.

5. M. Jacob. förordnades at resa på ransakning i åhr.

6. Assessores i Consist. minori nämbdes D. Olaus, M. Axelius, M. Laurbechius öfr detta åhr.

7. Påmintes, at i instruction för fougdarne införes, at the intet onödigt draga kring hos bönderne.

8. Uti ransakningen skall fregas effter sakören hoos bönderne.

9. Qvæstor blef tillsagd, at han intet blandar saaköres peng:er med staten och räntorne, uthan upteknar på en särdeles lengd.

10. Det skrifwes öfr: om qwarnstället, at Secret. pulserar på swar.

11. Inkom Pieti wachtkarl och angaf Jacobum Tamme-landrum, at han har stuckit honom med swärd wed proban uthan skuld, derföre at han wille hafwa probdören igen. Jacobus sadhe: iag slog med wärian på lustighet i gatan, så kom Pieti och sadhe: hwad wilia studenter med sådhan wäria? Jag swaradhe: noch kan och skadhan skee med denne; sedhan kom han och gick på min wäria. Jacobus beropade sig på Grelss wachtkarls witne.

Den 22 Junii. Præsentes Rector, D. Bång, D. Tunander, Dn. Qvæstor, M. Axelius, M. Miltop., M. Flachsenius, M. Laurbechius.

1. Taltes om instruction för upbördzman om alle circumstantier, dhe och copialiter särdeles äre ad acta förwarade.

Om fougden försummar at upbära räntan, skall han betala ex proprio, och sidste termiin till 18 Junii i. e. Henrici dag. Fougden skall intet ruinera bonden, men i tijdh moste han achta på, när bonden har nogot uti hwariehanda partzeler som humbla, erter, talg, lijn etc. Fougden skall upspana, hwilka bönder hafwa swidieland; the samma skola betala tionde der af efter Kongl. ordning.

2. M. Miltop. begärte på D. Abraham Thauvonii wägnar attestatum ex protocollo Consist., på hwad tidh han är introducerad till professionem p[h]ysicam.

3. Chergianten Johan Collin angaf studiosum Ericum Estolanum och refererade, huruledhes han har sändt nogra peningar, som han till finska kyrkian opburit haf:r, till sijne systemsöner Thomæos, at Ericus Estolan har warit i omgånge med them och blifwit warse samme peningar, då först begärt af dhem tillåns, men dhe nekade. Nogot der efter kom peningarne bort, och dagen efter som pening. wore borta, haar Ericus betalt sin geld åt Rajalenio 3 d:r, den plåten kende Thomæus igen, och spenderat par dagar der efter ros solis på andre

studenter på källaren. Deres namn äro desse: Ericus Elg, Christ. Melartopæus, Henricus Salkerus. Chergianten sadhe, at Andreas Pacchalenius war med, det Ericus nekade. Ericus swaradhe här uppå sig hafwa tagit tillåns 7 d:r af een hustru, der af sedhan spenderat för 3 *℥*. brennwijn; skona har han fåt hemman ifron. Collin beropade sig på Kepleri witne.

4. Företogz wachtkarls Pietis saak mot Tammelandrum. Grels Staffanson wachtkarl gjorde sin witnessedh och bekände, at emellan dem war ingen träta, uthan Jacobus hade bar weria, då Pieti sadhe: hwad will du med din wäria, begynte så slå wärian undan med handen, och huru dhe pareradhe, fick Pieti såår i sidhan. Studiosus Elias Strängh gjorde och relation, men äfwen som Tammelander sielf.

Här voteradhes åtskilligt:

M. Laurb.: På 6 d:r s. m:t efter 14 c. i Rådst. Balk och 1 c. Sårn. B. med wilia.

M. Flachsenius, Qvästor, D. Bång och Rector: Efter 9 c. Sårn. B. med wilia.

M. Milt., M. Axel., D. Tunander: Efter 1 c. Sårsmål med wådha 6 *℥*. s. m:t. Sententia:

Senatus Acad. dom emellan Pieti wachtkarl, kårande, och Jacob. Tammelandrum, swarande, angående den skadhan, som Jacobus honom tillfogat haf:r, afsagd den 22 Junii 1669:

Senatus erkenner, at Jacobus Tammelander böter 12 *℥*. s. m:t till 3-skiptes efter det 9 c. Sårsmål med wilia St. L. och betalar barberarelönnen.

5. Laurentio Kiellino låfwadhes stip. wid första inscription.

Den 22 Julii. In Consist. minori præsentis Rector, D. Olaus, M. Laurbechius.

1. Grels Thomassons kårsmål om geld mot Acad. glassmestaren, som ej war tillstädhes, uppskötz till en annan tidh, dher han ej eliest med godho kunde få sitt igen.

2. Carl wachtmestare angaf Acad. skreddarens M. Jacobs gesäll för skålsord, der till han då inge witnen hadhe och gesällen Thomas aldeles nekade, skiutandes orsaken på sin

stallbrodher, som då och war med. Denne sak uppskötzt till Consist. majus, och Thomas arresterades i medler tidh.

3. Företogz Andree Cytræi sak, hwilken war af desse för geld angifwen, nembl.:

Jören Ehrichson fordradhe först 100 d:r, sedh(?) liquid til 15 d:r,

Stud. Andreas Jacobi . . . . 29: 25 efter rekn.,

Acad. wachtkarl Knut 2 t:r malt i.e. 14 d:r efft. oblig.,

Christer Ehrikson . . . . . 9 d:r, den reus bestod,

Jören Jöranson först . . . . 40 d:r, reus allenast 12,

Anders wäfwares gesäl Erick . 20 d:r,

Matz Sonni war eij då tillstädes,

men sedhan fordrat . . 13 d:r,

M. Math. Rothovius . . . . 20 d:r.

Efter somblige af these icke hade nogon obligation at bewijsa sin geld, och dhe som igen hade obligationer, dhe kunde eij gå ifron sig det, at dhe icke der på nogot upburit hade, som reus urgerade, ty påladhes dhem alle, att the liquidera med Cytræo och sedhan widhare utföre uti Consist. majori, dijt och denne saaken uppskötzt. Och blef der sedhan afdömbt, videantur sequentia.

Den 24 Aug. Præsentes Dn. Procancellarius, Rector, D. Tunander, M. Miltopæus, M. Laurbecchius.

1. Taalte Rector om dhe hemman, som Gref Wittenberg hafwer afståt till Chronan, om det skulle skrifwas till Reduction der om, at Acad. kunde få dhem. Så beslötz enhälleligen, at der om med näste post skulle skrifwas till Niels Ehrson Rosenfeldt, vice Præsidenten uti Reduction, som och in particulari till H:r Secret. Daniel Plan.

2. *)

3. Hwad wore till at seja om M. Liungbergio, om han skall blifwa adjunctus efter Grefwens recommendation. Dn. Procancell. sadhe, här uthinnan som alt annat wore mykit peccerat, at dhe löpa till Grefwen inconsulto Consistorio, men mente lijka wist, at där M. Liungberg wille blifwa adjunctus, skulle han tillijka med dhe andre göra prof och disputera. Wore önskeligit, at man funne nogon expedient för Blancken.

*) Lucka i originalet.

4. Uplästes M. Collinii supplication om depositura. Och voterades åtskilligt; särdeles war Dn. Procancellarii votum, at ingen depositor skulle wara öfr 2 åhrs tidh, eliest motte Senatus Academicus utsee, hwad skulle skee om depositura, antingen med Collinio eller ochså Blanken. Isynnerhet sadhe Rector med Senatu sambtl., at Collinius skulle wara såsom designatus depositor till vidare gottfinnande.

Nogot der efter afgick bref till Cancellarium för M. Collinio at blifwa depositor. Samma bref uplästes i kyrkian af Rectore och Dn. Tunandro. Secret. gick sedhan der med till D. Enevald. och M. Miltop. och wijste them.

Den 10 Sept. Præsentes Rector, D. Bång, D. Tunander, M. Miltopæus, M. Flachsenius, M. Laurbecchius.

1. Resol.: At näste söndagen skulle intimeras och studenterne till tissdagen där näst k. 8 convoceras, at man kunde see deras frequentiam och sedhan hasta med läsandet.

2. Refererade Rector, huru Qvæstor hafwer i otidh, nembl. Erics tidh, låtit taga en koo af en bonde i Sago, der öfr bonden sig beswärar. Och bör detta noteras.

3. Sahl. Alani enkia uppå sitt andragen förfrågande bekommer detta till swar, såsom det och länge sedhan är bewiliat, at hon niuter sin sahl. sons M. Johannis Alani löhn och salarium till midsommaren 1668.

4. Begärte Rector weta, huru adjunctus Ericus Falander skulle löhnas för 1668. Des till underrättelse uplästes twenne Grefwens bref, der af Senatus eij annars kunde besluta, uthan at såsom M. Laurb. skulle trädha för $\frac{1}{2}$ år 1668 till professoris löhn, han då skulle så novo Bibliothecario som adjuncto Falandro lemna för samme $\frac{1}{2}$ år deras löhn. Men prof. Laurbecchius reposuit, [1.] at han eij kunde komma efter billigheten till den professions afwels hemman, efter som anten M. Justander eller bonden sielf bördzrätten hade bortsåldt till inspectoren Erick Tafwast; 2. föregaf sig på Acad. wägnar och bestälningar i Stockholm haft stort beswär; 3. M. Petræus och M. Jacob. Flachsenius första åhret tient uthan ny löhn, och Falander, som 1669 först begynte läsa, kunde wäl ge sig tillfredz, at han och då för det åhret blefwe aföhnt. Swarade

Rector, [1.] det ej wara billigt, at Falander skulle omgälla M. Justandri eller bondens gerning och försende; 2. prof. Laurb. är betalt eller kan betalas af Acad. för derföre hafda beswär; och hade varit bättre, at the böndren aldrig blifwit Acad. tillslagne, emedan hon intet hafr af dhem på en tidh och lijkwäl Acad. i det ställe mist mantals peningarne, föruthan det at prof. Laurb. hade nogot viktigare för sin egen person at beställa. Justander kan sökias om hemmanet. Och låfwadhe Senatus maintinera bördzrätten igen under Acad. Och resol. effter klara consequentier af Cancellarii bref, at Ericus Falander bekommer halfwa adjuncturæ löhn för 1668, der icke Hans Hög Grefl. Nådhe gör nogon annan disposition eller annars utyder sitt bref, än Senatus har kunat förstå. Här om skrefz till Grefwen, och sändes innelycht en copia af Falandri recommendation till adjuncturen.

5. Inkomme åter the 8 creditorer emot stud. Andream Patur, och hade dhe nu såledhes liqviderat, at han ej mera kunde dhem disputera thet the fordradhe, uthan och sielf tillstodh, at

Jören Ehrson hadhe at fordra	. 15 d:r,
Andreas Jacobi	29 d:r,
Acad. wachtkar Knut 2 t:r malt:	14 d:r,
Christer Ehrson	9 d:r,
Jören Jörenson	12 d:r,
Gesellen Ehrick	20 d:r,
Matz Sonni	13 d:r,
M. Math. Rothovius	20 d:r.

Nu hafwer denne studenten varit i carcere insat en tidh och där worden bespijsat af nogre desse creditorer; och war ej annat hos honom at uthmäta än en klädning, den som war af en skreddare wärderat för 20 d:r k., och kunde han ej eliest komma ut, om icke en af miskundsamhet hade ståt honom bij med en gammal klädning, den nu först begär af de 20 d:r betalt blifwa, nembl. 4 d:r. The, som hafwa spenderat och födt honom i fängelsse, upsättia och kosten för 4 d:r. Discurrerades sedhan, om alle desse skulle participera eller the allenast, som hafwa honom födt i fängelsse.

Voterades här om. Och publicerades denne sententia:

För dhe skäl in actis finnes, resolverar Senatus Acad., at be:te desse 8 creditorer, som här till klagat hafwa, participera af studiosi Andreæ Paturs kledning om 20 d:r såledhes, at af dhe 20 d:r först afdrages 8 d:r för kosten i carcere och the försträkte klädhren, dhe öfrige 12 d:r deles sambtliche creditorer emellan effter reg. Societatis.

4 [6]. Oplästes Ehrik Mickelsons inlaga mot stud. Laur. Bilovium af 8 p. Bilovius sade, at der utinnan är icke ett ord sant: uthan alt det iag har refererat, det will iag med witnen bewijsa, dhe och redan äre insinuerade.

5 [7]. Supplicerade Wesilax böndren och begärte skonsmähl för sine utlagor och dilation, effter the i åhr fådt misswäxt på sommarsädhen, det full fougden och sannadhe, men han uttydde böndrens mening, at dhe eij annat sökia, uthan at det dilationeras med dem till winteren, då dhe kunde få förytra sijna wahror. Här föllo vota der på, at med dem kan nogot dilationeras, och tages så mykit dhe förmå utgöra, men the, som framdeles uti ransakningen befinnes rätt arme, hos dhem kan sedhan förmedlas, som the hafua fåt skadhan till. Då när det publicerades, förmahntes fougden om span:ls räntans tidhige upbörd.

[8.] Sedhan upreknade M. Jacob. Flachsenius det han på ransakningen noterat hade, at med ödeshemman går så, at först sättes up det dhe ränta och på andra sidhan så afdrages icke allenast den ordinarie räntan, uthan och den delen af extraordinarie räntan, som icke äre Acad. på staten upförde, uthan ex Privilegio tillydha. Jacob Person och Johan Person, då dhe tillspordes här om, bekände dhe, at på ödshemmanen afdraga the så wäl ordinarie som extraordinarie räntan.

[9.] Resolverades och bewiliades, at Jacob Person får taga sig 2 utridhare och för hwardere till löön 20 d:r k. Der han och får godha karar der till, kan sedhan nogot förbetras.

Bewiliades sammeledes Raupio Jacobs son för hans 1668 åhrs tjenst och utrijdhande 20 d:r k. m:t.

[10.] Taalte och M. Flachsenius obiter, at fougden för sin beställning skull esomoftast intet binner förswara Acad. böndren

på tinget, och derföre kan stundom af deras ägor gå dem ifrå, Acad. till afkortning.

[11.] Förmahnte Rector Johan Person, at han näste Consistorii dag inlägger en specification på rästen, som hwar be-tiente kan hafwa.

[12.] Supplicerade Johan Hakes och begärte at få skatta för Staffans hemman i Ritanpä och Merimasko för $\frac{1}{2}$ mantal, aldenstund han hemmanet upsagt och ingen här till derföre för helt mantall skattat hafwer. Res.: Han får swar här näst.

[13.] Resol.: At Thomas Lalli citeres hijt at swara prof. Flachsenium för den sidwyrdning han på ransakningen giordt haf:r nogon dag för eller effter Michaëlis dag. Det och skedde skrifttel.

[14.] M. Laurb. begärte detta protocolleras, at han ej är wällande till det, at han haft skadha af sitt afwels hemman, ifall han kunde tentera nogot hos öf:rheten till refusion.

[15.] Refereradhe Secret. Acad. Joh. Flachsenius, huru Grefwen i Stockholm hadhe befalt honom på Acad. wägnar supplicera till Rådhet om tillstånd at byggia qwarn i Haalis. Det han gjorde och bekom detta till swars, at när Senatus will omständeligen remonstrera om det stället och sin rättig-heet at bygga, så will Regering då utsee, om där kan stads qwarne icke till p:judice byggias.

[16.] Insinuerade M. Joh. Flachsenius sin fullmacht på pro-fess. mathematicam, den fick Rector åt M. Laurbecchio at upläsas. Honom önskades lycka, och han igen Senatui tienstl. betackade.

[17.] Sidst proponerade Rector för Nickarla Laarss, at han för sijne ringe ägor skull begär förmedling på $\frac{1}{3}$ mantal och at han finge innlösa till sig skatterättigheeten med 100 d:r k. m:t. Här till samtyckte D. Olaus denne gongen, ifall han ej här näst wore tillstädhes. Res.: Han får swar nästk. tissdag.

Den 14 dito. Præsentes Rector, D. Enevaldus, D. Tunander, Dn. Qvæstor, M. Miltopæus, M. Flachsenius, M. Laurbecchius.

1. Förr än Rector och prof:res ginge in i Consist., stege dhe in i auditorium, och der admonerade [Rector?] studiosos in p:sentia professorum till pietatem och diligentiam in lectio-nibus et disp. Inqvirerades in frequentiam stipendiariorum,

och Joh. Figrelius tog sig på at notera nomina præsentium stipendiariorum.

2. Taalte Rector åter om Nickarla bonden, at honom är omöjeligit skatta tillfyllest för det hemmanet effter jordboken, med mindre han får förmedling, aldenstund där äro altför ringa ägor. Dn. Qvästor witrnade och, at det är omöjeligit skatta derföre tillfyllest, om han intet får förmedling. M. Jacob. Flachsenius, som på detta åhr war på ransakningen, sadhe och, at ägorne ähro för ringa.

Rector begärte vota:

M. Laurb.: Det är betänkeligit; kanske Cronan består oss intet, och wij få intet refusion etc.

M. Flachsenius: Han må förmedlas till $\frac{1}{2}$ (?) mantal, effter där är altid mykit större affkortningar skedde.

M. Milt.: Ifrå Acad. begynnelse äre där intet betalt mehr än halfwa räntan, derföre må och han niuta för $\frac{1}{2}$ mantall.

Dn. Qvästor, Dn. Tunander, D. Enevaldus, Rector: Alle det samma. Det och blef resol.

Bonden kallades in, och sadhes honom, at han blir förmedlat till $\frac{1}{2}$ mantal, och frågades, om han will stå sitt köp och gifwa 100 d:r k. m:t för bördzrätten. Han swaradhe ja och låfwade betala halfwa delen der aff i winter, det andra sedhan.

3. Sedhan talte och Rector om Johan Person Hackz, at han begärer skatta för Rijtanpå och förmedlas till $\frac{1}{2}$ mantal, och effter som han och antager capitalet och upbörden här nedre, om han finge det på sin lön. Vota:

M. Laurb.: Han skatte för $\frac{1}{2}$ mantal, och afräknas på hans löhn, effter han tager emot upbörderna.

M. Flachsenius: Det samma, och niuter nu först det på sin löhn.

M. Milt.: Det samma om hemmanet, men i löön kan honom låfwas ett wist qwantum, nembl. 40 d:r s. m:t.

Dn. Qvästor: Jag är intet där emot, at han får hemmanet och antager räntorne, men mig det förbehållit, at iag får taga på min lön honom otillfrågat, der till Senatus samtyckte, så widha proportion går an. Men caution moste han ställa för sig.

Dn. Tunander: Skatte för $\frac{1}{2}$ mantal, men om lön må in pleno Senatu determineras.

D. Enev.: Om hemmanet och förmedling som the andre, men om han får det på sin lön eller at han antages öfr upbörderne, wore best det taltes om in pleno Senatu.

Magn. Rector: Det samma.

Johan Person kallades inn, och sadhes Senatus betänkiande, nembl. at han får Ritanpä at skatta före och för $\frac{1}{2}$ mantal och hemman och at han här efter bekymbrar sig om räntornes upbörd här nedre, och till lön skall först afräknas honom hemmans ränta, sedhan determineras in pleno Senatu, huru stor lön han der till skall få för upbörden. Men Dn. Qvæstor skall löna honom för profwianta räkningars arbete.

4. Sedhan kom Erich Simonson, förrige Academiæ fougden, och gaf tillkenna, huru han 1661 åhrs ränta sende med Sigfred Setä neder 70 L $\mathcal{R}$ smör, men Sigfred wed utlefwere randet gjorde mig tillkorta 10 L $\mathcal{R}$, der på han, Sigfred, giordt sin edh och befriad in Consistorio; allenast begärar Ehrich Simonson, at Senatus wille gifwa honom efter dhe 10 L $\mathcal{R}$ smör, efter dhe än föras på honom till räst. Ex actis slogz up det, som i den saken för war dömt.

Den 20 Septemb. Præsentes Dn. Procancellarius, Rector, D. Enevaldus, M. Miltopæus, M. Jac. Flachsenius, M. Laurbecchius.

1. Efter Cancellarii recommendation föres Joh. Collinius inter expectantes stipend. och skall kommas ihog uti revisione catalogi.

2. Oplästes Cancellarii bref för M. Collinio, der uti han confirmeras till deposituram. M. Collinius kalladhes in, han præsenterade sin confirmation på deposituram, hwilken blef upläsen. Rector talte, om han icke nu straxt skulle trädha till deposit.ienst. M. Laurb.: Liungbergen får ingen lön för nyåhret. D. Enevald.: Det samma. Rector urgerade på swar. Dn. Procancell. mente, at det kan stå, till flere sammankomma. Det tykte och Senatus. Och sadhes detta Collinio, at när flere komma tillstädes, så får han swar.

Den 6 Octob. Præsentes Rector, D. Enevald., D. Bång, D. Tunander, D. Olaus, M. Miltopœus, M. Petræus, M. Flachsenius, M. Laurbecchius.

1. Effer föregongen deliberation och förhör bewiliade Senatus Acad., at den gamle rättaren i Lundo Matz Staffanson, som i monga åhr för rättare Acad. tient hafwer, bekommer till löhn 5 d:r sölf:r m:t, dem Dn. Qvæstor honom tillställer af the bötes pening:r, som Acad. tillfalla, intet blandandes dem eller afräknandes på hans innestående räst.

2. Sedhan lenge och åtskilligt discurrerades om inscriptione ad lectiones publ., war Senatus öf:r ens, at hon skeer nästkommande torssdag, och detta intimeras näste söndagen.

3. Inscriptio stipendiariorum och revisio catalogi skiutes op till Allhelgons tidh.

4. Talte Rector, huru Ericus Favorinus är worden 2 resor skrifttel. citerat, uthan han sig excuserat och eij comparerat haf:r. Resol. ty, at han till 14 dagar här näst ännu citeras 3:die resan peremptorie at swara sin landbonde Johan Grelson.

5. Refererade prof. M. Petræus om sin bestälning i Stockholm: [1.] Om the af Gref. Wittenberg reduceradhe bönder, som skulle sökias under Acad., at Dn. Cancellarius hafwer låfwat hielpa der till och han, Petræus, låfwat på Acad. wägnar 100 d:r k. secret. Daniel Gyllenstälpe, der han der på wärkeligen drifwa wille; begärte och, at Senatus ännu der om wille honom tillskrifwa och försäkra, det och låfwadhes göra sampt der jempte öf:rsändas en specification på samme bönder.

2) Om tillstånd at få byta Acad. böndren remitterade Grefwen till General Gouverneuren.

3) Om dhe 600 d:r s. m:t, som Acad. reparation äre tillslagne, har och Cancellarius tykt illa wara, att the eij lenge sedhan ähre utfalne.

6. Resolverades, at af Johan Person skall fordras summan så wäl på upbördens som lefwereringen, alt sedhan ransakningen ändades.

7. Begärte M. Joh. Flachsenius weta, när han skulle begynna läsa publice. Res.: Der om kan först talas in Facultate.

Sedhan talte Rector för adjuncto Falandro, som och skal blifwa secretarius, at han begär blifwa antagen at afläggia sit juramentum secretarii, icke menandes der medh at göra någon difficultet i sin antecessoris löhn, uthan han den behåller, intill des han kan komma till professoris löhn, uthan at han så mykit mehra blefwe om sin tjenst försäkrat. M. Flachsenius sadhe sig wilia full till nyåhret, såm det och borde, förträda secret. tjenst: men efter Dn. Falander sielf nu begär till, kan jag ej vara emot, allenast min löhn icke på något sätt der igenom går undan; det Senatus och försäkradhe.

Res.: At han, Falander, kan efter 14 dagar præstera sitt juramentum.

NB. På Senatus wägnar skall Secret. fordra af Episcopo the af Consist. uttagne acta emellan prof. M. Petræum och M. Mathiam Rothovium.

Den 15 Octob. Præsentes Rector, D. Enevaldus, D. Bång, M. Axelius, M. Miltopæus, M. Petræus, M. Jacob. Flachs., M. Laurbechius.

Dito skedde inscriptio ad lectiones publicas, der efter och b:te professores stego in uti Consist.

1. Taalte Rector om constituto mathem. professore, at thet lär ej wäl behaga Grefwen, der icke med lectione mathem. fortfares, och har ej ännu Facultas warit der om convocerat. Swaradhe Fac. phil. Decanus, det har ej warit periculum in mora, och kan han här nest intimera. Men om Erico Falandro, som skulle nu kallas in at afläggia juramentum secretarii, moverades detta, at man hafwer sport honom icke allenast vara underlagman öfr Närpis, uthan och häradzhöfdinge eller lagläsare öfr Rassbårgz lähn, och det icke wäl tiena, at Secretarius, som och adjunctus skulle vara, skulle med så munga tienster vara occuperat, ty bara upwachtingen wed Academien behöfr en heel karl; kunde och skeep, at Grefwen, Cancellarius, knapt sådhant wille tillåta. Prof. Laurbechius begärte noteras för alt efftertaal, det han will vara exciperat der utinnan, at han ej kan consentera till så munga beställningars conjunction. Sedhan blef Falander inkallat och tillspord om dhe tienster han uthom Acad. tänker at behålla, och huru med dem wore

beskaffat etc. Han swarade sig full hafwa lagmanstiensten öfr Närpis, der han allenast hwar tridie åhr tingtar och det sker in Januario; om den andra tiensten sadhe allenast wara talt om uthan nogon widhare wisshet och slut. Begärte tienstl. sitt ringa tillstånd tagas i consideration och at han finge behålla den lagmanstiensten; försäkrade sig wilia med flijt göra sin tienst.

2. Sedhan talte Rector och professores nogre det eij tiens, at math. confirmatus professor skulle upwachta här för nogon secretario, uthan såsom han här behöfwes inter assess. Consistorii, så kunde han och göra det juramentum och hafwa sitt säte inter professores, dåg så förständes, at han behåller sijn förre secretarii och adjuncti löhn, till des han trädher till fulla professoris löhn. Detta förhöltz M. Joh. Flachsenio, och han full tackade derföre, men sadhe sig det eij begära, helst han eliest den tidhen behöfde at see sijn profession till besta.

3. Giorde han, M. Joh. Flachsenius, juramentum assessoris Consist. Academici och tog effter befalning sitt säte hos prof. Laurbechium.

4. Antogz och adjunctus M. Ericus Falander till at förträda secretarii tiensten och giorde då juramentum secretarii.

5. Sedhan framkom Mäenpää boars fulmechtige, en rådman ifron Näändal, och begärte förmedling såsom tilförende. Då uplästes åther igen tingetz bewijs. Johan Hakes tillspordes om deres räst. Han sadhe, den ena, Hendrich, har fögo räst, men den andre, Thomas, kan hafwa 15 d:r s. m:tz rest.

Sedhan hwar hade sagt sin mening och besynnerligen prof. Jacob. Flachsenius berättade om dheres förmögenheet, såsom och eliest alle ihop såge det eij kuna af Acad. göras, at mantalet kunde förmedlas, uthan den fattigare kunde effter misswäxten niuta förmedling som tilförende, resol.:

The kuna hos Landzhöfdingen om förmedlingen blifwa i besta motto recommenderadhe.

6. Johan Hakes blef befalt, at han har fram i morgon summerne, på det sedhan kan wara lefwererat, som ransakningen war öfr:ständen. Och inspectores skulle öfr:see sedhan räkningarne.

7. Bonden i Smörwijk i Sagu sochn, som haf:r brukat ödhes tegar och haf:r af åkren fådt 5 tr haf:r blandat korn och fyra åhmer höö, der af behåller han för sitt arfwode 2 tr och 1 åhm höö, dhe öfrige Acad. behåldne.

8. Om M. Collinii ansökiande till deposituram talas om in pleno Senatu.

Den 20 Octobris *). In Consist. minori præsentas D:nus Rector, M. Miltpœus.

Johan Grelsson, en bonde ifron Pemar sochn, hwilcken sig öfwer Ericum Favorinum på det högsta beswärådhe, det han honom icke allenast i otijdh ifron sitt hemman Saris, hwar på han honom till landbonde städt haf:r, drifwit hade, uthan och hans hustru medh hugg och slagh illa handterat, inlade een supplication, hwilcken blef Favorino föreläsen. Och begärade han få sig skrifteligen der på förklara, det och honom blef bewilliat till nästkommande den 3 Novemb., då dhe bägge sina skähl och witten tillstädes hafwa skola. Vide acta 3 Novemb. et 3 Martii a: 1670.

Den 27 Octob. Præsentas Dn. Rector, M. Axelius, M. Petræus, M. Laurbecchius.

Een skraddare gesell Olof Apalroth anlagade Academiæ skraddarens M:r Jacobs gesell, Petter ben:dh, det han nästledne den 24 hujus hade honom oförskyt medh öhrfijlar och håårdrag öf:rfallit, så och hans ansichte mechta illa rifwit, som det och nu syntes; inlade der hoos en students Erics Salandri attest, dat. d. 26 Octob. 1669, här på. Petter compare-radhe intet, hwarföre inkallades M:r Jacob sielf, hwilcken sade, det Petter icke stadigt arbetar hoos honom, uthan är sinnadh reesa till Thorwöstens bruuk, sig fördenskull intet kunna swara för honom. Olof badh, det han till sin rätt kunde förhulpen blifwa, efter han nu medh skepet ärnar nästkommande weka reesa till Lübech. Och blef här på resolverat, att wachtmästaren skall sökia efter Petter, hwar han kan igen finnas, sedan skall han för mootwilligheetz skull insättias i proban under scholan. I medler tijdh skall Olof låta bese sig

*) Här vidtager åter i originalet en ny handstil och med den en något förändrad ortografi.

af 2 goda män och räkna såren; där han och, för än Petter kunde finnas och lagföras, skulle reesa bort, skall han ställa en fullmechtig, då honom hwadh rätt och skälighet är wederfahras skall.

Den 3 *Novemb.* Præsentes Dn. Rector, D. Enevaldus, Dn. Tunander, D. Olaus Wexionius, M. Axelius, M. Miltopæus, M. Jacob. Flachsenius, M. Laurbecchius, M. Johan. Flachsenius.

1. Oplästes den Kongl. Rättz bref till Senatam Academicum af dato den 26 Octob. nästledne, angående wachtmestarens på Stockholms slott prætion moot professorem M. Axelium, för det han sal. Jordan skött och på honom acht gifwit hadhe den tiden M. Axelius för hans persohn cautionist war. Och förklaradhe sig profess. Kempe här på sålunda, att han medh wachtmästarens fullmechtige H:s Excell. Præsidentens Sparrens kåck hadhe så warit öf:r eens, at han tillkommande währ will honom, wachtmestaren, 40 d:r k. m:t tillställa, och endoch han då 90 d:r fordrat hafwer, haf:r doch professoren honom eij mehra kunnat bestå än dhe 40 d:r k. m:t.

2. Oplästes H:r Arffwedh och H:r Gustaf Horners bref till Senatam, hwar utinnan dhe sig öf:r studenten Christiernum Georgii Birgerum beswära, att han af deras h:r faders fateburs pijga Malin Engelbrechts dotter haf:r under echtenskaps låfwen och tillseijelse åthskillige saker låckat och tubbat, som brefwet wedh acten uthwijsar, anhollandes fördenskull om skriftelig citation till studenten.

Resol.: Studenten citeres till den 17 hujus. Citation afgick d. 5 Nov.

3. Inladhe Gabriel Melartopæus sin fullmacht, af Baronerna Hornerna sig gifwen, saken emoot Christiernum at uthföra. Fullmachten finnes wedh acten.

4. Inladhe Petrus Simonis sin fullmacht, af lagläsaren Erich Michelson sig gifwen d. 20 Octob. 1669, saken moot Israëlis Åbergz fullmechtige Laurentium Billovium, hwilcken efter Åbergz dödhd sade sig påtagit hans saak att förswara, att uthföra, angående det sal. Åbergh Erich Michelsons syster besåfwit haf:r och doch sielf i Swerige medh Catharina Brochenia gift warit samt medh mehra det i acten finnes. I

lika måtto inladhe Billovius sin fullmacht, af Zacharia Brochenio, boktryckare i Strengnäs, och hans dotter Catharina gifwen, att swara Erich Michelson. Så emädan parterne tillförende sina skähl inlagt hadhe, fullmechtigerne och nu sade sig intet wijdare i denna saak hafwa att inläggia, ty bleef denna saak opskuten till den 17 hujus, och skola documenterna i medler tijdh inbindas och af D:re Olao Wexionio samt M. Joh. Flachsenio extraheras och sedan Senatui refereras.

5. Revisio catalogi skall ske den 5 hujus, sedan oration är öfwerständen.

6. Dn. Rector proponeradhe om den tijman logices et physices professores läsa, om dhe icke kunde taga den tijman fron 10 till 11 eller och fron 6 till 7. Och resolverades efter noga discurrerande, att det förblif:r wedh det, som gammalt och want warit hafwer.

7. Proponeradhe Dn. Rector om rännterij boden, anten hon då skall höra rentemästaren eller Academien till, mädan Qvästor förebär henne kosta 600, om icke 700 d:r k. m:t. Och resolverades, att Qvästor skall inläggia een specification på alt det, som på bodans bygning kan wara användt, och således göra een fullkommelig räkning, att man kan see, huru mycket Academien tillkommer p.

8. Liqvidation, som skedde hoos inspectorem Aerarii M. Petræum, skall lefwereras ränntemestaren; sedan skall Qvästor hafwa fram stadga längden, räst- och afkortningz längden.

9. Såsom Favorini saak war till detta datum opskuten, altså inkallades han medh sin wederpart Johan Grelson. Favorinus förklarade sig nu skrifteligen på bondens supplication, hwilcken förklarning finnes ad acta. Johans hustru, hwilcken nu tillstädes war, bekände, det bonden tillförende klagat hadhe, att Favorinus sökt hafwer bedrifwa hoor medh henne, hwar till Favorinus aldeles nekade och inladhe een attest, af twänne bönder i Pemar gifwen, nembl. Clemet Mattson och Jacob Mattson, lydande huruledes Johan på Saris hemmanet hafwarit försummelig. Skriften fins ad acta. Landbonden Johan beropade sig på en bonde i Pemar, Sigfredh Johanson ben:dh. den han och nu fram hadhe, begärandes att han afhöras måtte.

Men Favorinus exiperadhe emot honom, seijandes honom wara sin wederdeloman, emädan han sökt at tubba hans folck ifron honom, hwarföre wille han icke tillåta honom att witna. Och emädan i denna saak åthskillige discourser förelupe, om saken här nu strax kunde finaliter blifwa afdömdh eller om hon först till häredz tinget remitteras skulle till ransakning, ty voterades här om:

M. Joh. Flachs.: Detta ärendet uppskiutes, till des ransakningen ifron häredz tinget efter Privilegierne inkommer, ty på desse skähl kan man denne gongen intet döma.

M. Laurbecchius: Det samma, ty wij få intet döma, för än wij hafwa skähl för oss.

M. Miltopœus: Jag kan intet medh gott samwethe annat döma, än bonden är orätt ifron hemmanet drifwen; där och Favorino någon orätt wore skedd, i det bonden hans arbethe försummat hafwer, då hafwer jus reconventionis per cap. 26 Jord. B. L. L.

M. Axelius: Saken böhr ransakas wedh häredz tinget först.

D. Wexionius: Det samma, emädan wedh häredz tinget lära liusligare skähl framkomma; det spörs i bygden, huru folcket är i dygden, säger man i ett gammalt ordspråk.

Dn. Tunander: Saken ransakas wedh häredz tinget och afdömes här.

D. Enevaldus: Det samma.

Dn. Rector: Jag är icke heller der emoot.

Resolverades fördenskull i denna saak sålunda, att saken remitteres till häredz tinget att ransakas och ransakningen insändes sedan till Senaturn efter Drot. Christinæ Privilegiers I puncth, pålegges och Favorino wedh ransakningen sig at inställa, sedan skall wijdare uthslag i saken falla.

(9.) Pålades Secretario at tala medh H:r vice Præsidenten, at han som häredz höfdinge å den orthen wille saken emellan Favorinum och bonden optaga.

10. Inkallades Abrahamus cursor och förmantes at taga sig till wahra, det han icke drucken här efter distribuerar theses i kyrckian eller Academien. Han låfwadhe sigh förbättra.

11. Opskötzt till i dagh 14 dagar till, då om mag. Collinio talas skall, när han får träda till deposituram.

Den 5 Novemb. Præsentes Dn. Rector, D. Enevaldus, D. Bångh, Dn. Tunander, M. Axelius, M. Miltopœus, M. Petræus, M. Jac. Flachs., M. Laurbecchius, M. Joh. Flachsenius.

1. Benedictus Laurbecchius inladhe en supplication, begärandes föruthan amanuensis bibliothecarii löhn stipendium, men emädan här många fattige äre, som hielpas måste, ty kunde det honom icke denna gongen bewillias, doch wille Senatus framdeles hafwa honom i gott minne.

2. Mag. Gustavus Collinius inkom och begäradhe, det hans stora olägenheet måtte ansees och honom ännu framdeles förunnas det stipendium han för detta åthnutitt hafv, begärade och där hoos, att honom kunde efterlåtitt blifwa nu strax träda till deposituram. Och blefwe här öfwer än ytterligare Grefwens brief opläsne. Collinius badh inständigt, det hans condition för Liungbergz måtte considereras. Och blef där uti beslutitt, att Collinius beholder stipendium ännu, men om depositura skall här nest talas.

3. Om M. Isaco Florino voterades, om han ännu längre fähr åthniuta sitt stipendium. Och fölle alla der opå, at han det beholder till midsommaren af innewarande åhr 1669, sedan strykes han uth, emädan han godh lägenheet hafwer wedh Tawastehuus.

4. Sedan skedde inscriptio stipendiariorum.

Catalogus

Ifron nyåhret till midsommaren anno 1669.

Supremæ classis.

M. Joh. Salmenius.	M. Gabriel Fortelius.
M. Gustavus Collinius.	Gabriel Lagus.
M. Isacus Florinus.	Ambernus Boderus.
Am. Bibl. Benedictus Laur- becchius.	Henricus Pijlwist.

Isacus Wedbecchius.	Magnus Drysenius.
Laur. Jonæ Julinus.	Daniel Achrelius, Am. Secret.
Nob. Carolus Gyldenstolpe.	Andreas Lithomannus.
Cursores.	Nicolaus Christopheri.

Mediæ.

Jonas Eck.	Nicolaus Krabbe.
Magnus Eekman.	Johannes Collanius.
Henricus Mallenius.	Joh. Figrelius.
Magnus Lage.	Olaus Brodinus.
Ericus Kexlerus.	Matth. Carlagius.
Johannes Thesleef.	Jacobus Simolenius.
Laurentius Bâcchius.	Benedictus Halinus.
Benedictus Westrogothus.	Gustavus Allenius.

Infimæ.

Petrus Girss.	Joh. Sigfridi Miltopœus.
Erlandus Alsonius.	Enevaldus Wedbecchius.
Joh. Wojwolenius.	Olaus Hartman.
Ericus Klint.	Christopherus Moræus.
Petrus Caroli.	Gabriel Leander.
Olaus Boman.	Petrus A. Rydenius.
Joh. H. Aschlinus.	Zacharias Roselius.
Magnus Vietius.	Stephanus Castelmannus.

(4.) Moot den processen, at några in revisione catalogi dragas fram för andra och intet ordine procederes, disputerade-professor Miltopœus.

5. Magno Hageman, Laurentio Wargh och Johanni Thomæo tillsades stipendium wedh första inscription.

6. Blef teslijkes läfwat, at Jacobus Jac. Ambergh wedh samma tillfälle bliffr i hogh kommen.

7. Medh andra termins, nembl. ifron midsommaren och till nyåhret 1670, opsköts ännu 14 dagar eller till des skutorna komma ifron Stockholm, at man finge see, om några af absentibus stipendiariis komma tillbaka eller eij.

Den 17 Novemb. Præsentes Procancellarius, Dn. Rector, D. Bångh, Dn. Tunander, M. Axelius, M. Miltopæus, M. Petræus, M. Jacob. Flachsenius, M. Laurbecchius, M. Joh. Flachsenius.

1. Proponeradhe Dn. Rector, när M. Gustavus Collinius fåhr tråda till deposituram. Wedh detta inkomme både Liungbergens och Collinii supplicationer, och voterades i denna saak:

M. Joh. Flachs.: Om depositor wore på staten opfördh, skulle han fuller det åthniuta, till des han något bettere finge, men så är och der hoos swårt att taga alt ifron honom, hwarföre tycks mig skäligh, att Collinius tråder till deposituram wedh nyåhret 1670, men Liungbergh beholder tiensten och acciden-tierne der till.

M. Laurbecchius: Bägge hafwa skåhl, men emådan Liungbergh så länge hafr förestått depositoris tiensten, först i Holstii tijdh warit vice depositor och sedan altijdh stålt sig wål, ty borde honom än det åthniuta, mådan han och är så wål fattigh som Collinius, måste och nu både medh collegiis lectoriis och disputatoriis adjuncti tiensten förestå; tycker fördenskull migh, det wore wål, det Liungberg finge där widh förblifwa, men kunde han på något annat sätt och af andra medel hulpen blifwa, är iag intet der emoot, att bägge blifwa hulpne.

M. Jac. Flachs.: Begges skåhl äro in æqvilibrio, och båda kunna behöfwå; är fördenskull nogh att considerera stöta den ifron, som sig wål stålt hafwer; considerabelt är och uthsluta den, som hafr confirmation. Detta tycker iag wara det säkra: efter Collinius har Grefwens confirmation, så är fuller rätt, att han stiger till deposituram, ty adjunctus bör icke hafwa några histrionicos gestus för sig. Löhnen anlangande, så byta dhe den sin emellan till nyåhret, sedan beholder M. Gustavus alla intraderna, och M. Liungberg får igen af pecuniis diligentium någon hielp.

M. Petræus: Det synes fuller falla swårt stöta Liungberg ifron det lilla han kan hafwa; doch skeer det intet emådan större uthseende medh honom är, hwarföre wore wål, at Collinius nu strax trådde till deposituram, men delar intra-

derna medh Liungbergh till nyåhret, sedan beholler Collinius dem allena, och Liungbergh kan af pecunia diligentium hielpas.

M. Miltopæus: Liungbergh haf:r mycket wäl förestått sitt embete, wore fördenskull rätt, att han af Fisco kunde hulpen blifwa, men emådan Fiscus swager är, wore wäl, att han af pecuniis diligentium finge så mycket som adjunctus ordinarie hafwa böhr, hwar och det icke kan ske, då står saken, till des wij communicera medh Cancellario.

M. Kempe: Collinii skähl äro prægnantiores: [1.] han är af Grefwen confirmeradh, 2. fattigh, 3. haf:r och många bröder; bör fördenskull intet skrifwas R. Drotzen till, uthan Collinius träder nu strax till tiensten. Liungbergh kan försees på annat sätt, han kunde få stipendium in suprema classe.

Dn. Tunander: Bäst wore dhe kunde sin emellan förlijkas, ty elliest är för hårt låta Liungberg tiena uthan löhn. Och böhr determineras, hwar medh Liungberg skall hulpen blifwa, elliest kan iag om tempore intet sluta.

D. Bångh: Tycker det wara swårt, Liungbergh skulle nu kastas tillbaka in på konungen och taga stipendium eller och att honom skulle något af pecuniis diligentium tillslås, det wore oförswarligt. Elliest mådan R. Drotzen har honom confirmerat, så må han och determinera tempus. Detta är mitt votum.

D. Enevaldus: Will fuller om sitt syskona barn intet stort hafwa at seija, men efter han eedh giort hafwer, will han detta seija, att med alla tjänster är så beskaffat, at den någon function hafwer, han beholler den, till des han får någon bättre. Doch är hans meningh, at Liungbergh beholler deposituram till nyåhret och sedan träder Collinius till, och Liungberg får stipendium in suprema classe.

Rector: Jag kan intet wara emoot R. Drotzens bref, hwarföre är min meningh, att Collinius träder nu strax till deposituram.

Sedan inkallades Collinius, och blef honom af Dn. Rectore sagt, det hans supplication war opläsen och det han wedh nyåhret får träda till deposituram, om han nu wille låta Liungbergh beholla så länge. Collinius swarade sig för sin fattig-

dom skull intet kunna det efterlåta, mädan nu allaredo 20 st. wore deponeradhe, sedan han fick confirmation.

Resolverades: M. Gustavus Collinius träder nu strax till tiensten och delar medh M. Nicolao Liungberg till nyåhret 1670, sedan beholler Collinius intraderne ensam.

Sedan inkom Procancellarius, hwilcken fuller hade welat, at Liungbergh skulle blifwit wedh tjänsten till nyåhret, men efter det af Senatu tillförende war resolverat, dy war han och der medh till fredz.

2. Oplästes R. Drotzens bref om poëseos professoris, bibliothecarii och adjuncti Falandri aflöningar. Brefwet finnes ad acta.

3. I lijka måtto blef secretariens Daniel Gyldenstolpes bref till Dn. Rectorem opläsit, af inneholdh, at dhe bönder, hwilcka af Grefwe Wittenbergh borde Cronan för $\frac{1}{4}$ parten tillfalla och nu under Academien äre sökte blefne, icke kunna Academiska staten tillslås, mädan dhe äre graveradhe och, för det Wittenbergh af Cronan hafwer att fordra, honom förundte. Brefwet fins ad acta.

4. Profess. M. Jac. Flachsenius sade sig hafwa fått spaning på några bönder i Sagu, dhe under Academien sökias kunna, skola der hoos wara wäl beholdne.

5. Inkallades Gabriel Melartopæus och Christiernus Georgii. Christiernus begärade få skrifteligen agera. Honom förelästes Hornernas bref till Senatum, det och tillförende d. 3 hujus in Senatu opläsit war. Och blef Melartopæo sagt, at han skall förfärdiga sin inlaga och bära den till Rectorem, då och Christiernus skall få copia der af, att Christiernus på hans inlaga till nästa Consistorii dagh swara kan, då saken företagas skall.

6. Dn. Procancellarius proponerade, huru länge det så skall stå, att medh aflöningarne ingen richtigheet blif:r, hwadh der till orsaken är; sade sig draga stoor ömka medh stipendia-terne, hwilcka klaga, att dhe aldrig få sitt. M. Jac. Flachsenius sade, det Qvæstor wedh senaste liqvidation hade inlagt een förteckning på hwadh hwar och een pro a:o 1668 hadhe bekommit, hwar emoot han hadhe inlagt räslängden för samma

åhr; förmente det skulle ej stort wara, som Qvæstor skulle blifwa skyldig, mädan han restlengden här nedre medh rästlängden der oppe och det hoos bönderna innestår opfylla och betala kunde.

7. Procancellarius badh opponentes måtte blifwa tillholdne, att dhe intet öfr: tiden opponera, såsom at primus opponerar till halfgott 11. Decani wille här om in Facultatibus tala.

8. Än frågade Procancellarius, hwij Senatus enteliga wille hafwa acterna emellan M. Matthiam Rothovium och professorem Petræum tillbaka ifron Consistorio ecclesiastico och qvo titulo dhe hafwa dijt kommit. Sedan Petræus hade giort en relation här om, sade Procancellarius: det wore bäst, dhe acterne blefwe opbrände, ingen har ära der af, doch skola dhe wedh anfordran nästkommande lögerdagh igen restitueras. Detta begärte Petræus måtte protocolleras.

9. Refererades saken emellan Erich Michelson och Billovium, och voterades om dhe saker Erich Michelson säger sig mist hafwa.

M. Joh. Flachsenius: Erich Michelson bekommer för 10 wekors skötsel 5 dal:r k. m:t om wekan, och skall Erich Michelson bewijsa, att wärian och böckerna, som han fordrar, höra honom till, då dhe och skola honom restituerade blifwa.

M. Laurbecchius: Det är skäligit, at lagläsaren efter det 21 cap. B. B. St. L. bekommer för 10 wekors kost och skötsel 5 dal:r om wekan. Men där han will hafwa sina saker igen, skall han bewijsa sig dem Åberg länt hafwa, men haf:r han dem Åbergh föräkrat och will nu hafwa dem igen, då afslås af den skötslen så mycket dhe kunna värde wara.

M. Jac. Flachsenius: Jag säger som professor Laurbecchius, allenast det är nogh 4 dal:r om wekan.

M. Petræus: Jag kan medh gott samweth intet räkna skötslen högre om wekan än på 3 d:r k. m:t; i det öfriga bewijse Erich Michelson medh klara skähl det honom tillkomma, som han nu fordrar.

M. Miltopæus: 3 d:r om wekan är nogh, och om det än wore 2.

M. Kempe: Jag holler mäst medh D. Olai voto, det han skrifteligen inlagt haf:r; allenast 3 d:r bestås om wekan, och sakerna restitueras Erich Michelson.

Dn. Tunander: Erich Michelson skall bewijsa, at det han fordrar, honom tillhör, bewijsar han eij, så blifwa sakerna där dhe äro; om wekan kan honom beräknas 3 d:r.

D. Bångh: Jag holler medh det som sagt är, att han får 3 d:r om wekan af studentens egendomb, och bewijse, för än han detta får, at studenten är betalt för det han för hans barn præceptorerat haf:r, och studenten, som böckren in possessione haf:r, beholler dem, der icke Erich Michelson bewijsar, det dhe höra honom till.

D. Enevaldh: Erich Michelson skall bekomma af sakerna hwadh han medh sin eedh, om så gälla skulle, kan ehrholla honom tillhöra, och för skötslen om wekan 3 d:r.

Dn. Rector: Det samma.

Sedan voterades om sielfwa Åbergz facta, i det han Erich Michelsons syster besäfwit hafwer.

M. Joh. Flachs.: Åberg böther efter Straffordningen 80 d:r s. m:t, efter han en gift persohn war, såsom för enkelt hoor.

M. Laurbecchius: Factum är notorium, ratio etiam facti kunnig, det är enfalt hoor och bör efter Straffordningen straffas.

M. Jac. Flachs.: Han haf:r inbillat henne, det han wille ächta henne, hwarföre kan hans gärning icke för annat än enfalt hoor æstimeras.

M. Petrus: Det går efter Straffordningen, men intet får kånan morgongofwor, som broderer protesterar på.

M. Miltopæus: Han böter efter Straffordningen.

M. Kempe: Factum är notorium och går efter Straffordningen.

Dn. Tunander: Karlen är fuller dödh, men doch procederes efter Straffordningen.

D. Bångh: Om karlen lefde, skulle han wäl straffas efter Ordningen, men nu tykes mig skäligt wara, att der något efter honom finnes, då går der af efter Straffordningen 80 d:r

s. m:t, men intet tages af barnsens goda, lijkämtigt det 23 cap. Dråpm. med willia L. L.

D. Enevaldus: Det är best, at barnen beholla hans qwarlätenskap, ty iag seer intet, huru dhe kunna medh böther beläggias.

D. Rector: Åbergh böther efter Straffordningen, doch där här af hans egendom så mycket finnes, tages det uth, men intet fordras något af hans hustru eller barn i Swerige.

Domen i denna saak finnes igen in notatis 1 Decemb. 1669.

Den 24 Novemb. Præsentes Dn. Rector, D. Enevaldus, D. Bångh, M. Miltopæus, M. Petræus, M. Jac. Flachsenius, M. Johannes Flachsenius.

1. Oplästes Senatus recommendation till H:s Excell:s General Gouverneuren öf:r Narfwen och Ingermanlandh H:r Helmfeldt för borgaren här i staden Simon Skragge. Och blef bewilliat, at recommendation skall uthgå.

2. Rector refereradhe sig hafwa i dag in Consistorio ecclesiastico talt om acterne emellan profess. Petræum och M. Matth. Rothovium, och har H:r Gudmund låfwat see efter dem och skaffa dem till Consistorium Academicum.

3. Proponeradhe Rector, att wedh denna tiden plägar skrifwaren reesa till Töfsala och skaffa in penningar, om nu icke rådeligit wore, att han dijt reeste denna weka. Och blef beslutit, att skrifwaren reser dijt och försällier rågen, men kornet böhr komma hijt.

4. Nickirla bonden skall under sitt förmedlingz bref få Academise sigill.

5. Oplästes Melartopœi inlaga och förteckning på dhe saker Christiernus af Malin Engelbrechts dotter skall bekommit hafwa; i lijka måtto oplästes Christierni exception och Melartopœi replica. Desse skrifter finnes alla wedh acten.

6. Inkallades Malin Engelbrechts dotter, hwiloken om denna handelen medh Christierno gjorde en sådan relation, att Christierni sal. fader hade för några åhr sedan kommit till gamla herren H:r Mauritz Horn sal. på Kärekis, då hade han om aftonen, sedan han blef gladh, sagt till henne, Malin,

bidandes, att emädan hon här till töfwat hadhe, skulle hon ännu töfwa tw åhr, medan hans son studerar, sedan skulle det blifwa par folck af dem. Andra dagen hade han haft samma taal; hon swarat: käre Hr Jöran, intet behöfwer iag eder son; Christiernus sedan sielf i jungfru kammaren låfwat henne echtenskap, skrifwit och henne äthskilliga gongor till, och, efter hon intet kunde läsa, hafr han sielf sine skrifter henne föreläsit, i hwilcka han i den H. Trefaldighets namn låfwar echta henne, som sielfwa brefwen, hwilcka wedh acten finnes, det uthwijsa skola. Här igenom hade han bracht henne i dhe tanckar, at hon menthe medh tijden få honom till man. När gamla herren det förnam, at det sålunda mellan henne, Malin, och Christiernum aftalt war, hade han blifwit ondh och welat slå henne. Sedan hade Christierni moder kommit dijt och lefwererat herren å sin sons wägnar een ring, den herren skulle gifwa Malin till tekn, att han henne echta wille. Såsom hon nu således war inbilladh, så begynte hon och Christiernum att älska och gaf honom således dhe saker, som på förteckningen opsatte äre, herren aldeles owetandes. Christiernus swarade sig intet annat wist, än dhe saker han bekom, henne sielf tillhörde; sade sig och icke alt det hon opförer, bekommit hafwa, som hans contra förteckning uthwijsar. Melartopæus sade, hwadh Christiernus icke sielf bekommit hafwer, så är det för hans skull lijkwäl uthgifwit. Christiernus blef tillfrågat, om han det sölftopet hon opför, bekommit hadhe. Christiernus swarade sig det aldrig sedt.

Den 1 Decemb. Præsentes Dn. Procancellarius, Dn. Rector, D. Enevaldus, D. Bångh, M. Miltopæus, M. Jac. Flachsenius, M. Laurbecchius, M. Joh. Flachsenius.

1. Procancellarius frågade, när inscriptio stipendiariorum blifwer. Sedan talte han, at här äro så många nyss komna studenter, dhe som strax immediate ifron scholan komma till Academien och äro mechts swaga in studiis; när dhe komma fram begära blifwa präster, då är det slätt medh dem bewendt, särdeles in lingwis, derföre wore rådeligit, att inspectores hölle dem till, det dhe intet finge reesa uth på landet etc., uthan såge efter, hwadh dhe göra och taga sig före.

2. Att icke allenast adjuncti, uthan och andra studenter finge läsa privatim som Sachlenius, Blancken och andra, och dem icke måtte föreläsas Curtius, uthan Sulpitius Severus, af den dhe kunna få stylum theologicum.

3. Att af hwart landskap åthminstone 2 hade stipendium, det och blef bewilliat.

4. Proponeradhe Procancellarius, att Gabriel Leander kunde blifwa promoveradh in superiore classe.

5. Frågade Procancellarius, hwilcka äro inspectores Typographiæ, mädan typi alla blifwa gamla, där är och ingen hebraisk styl, grækiskan står som hårkranckar stoge där. Prof. M. Jac. Flachsenius beswärad sig der öf:r, at booktryckaren är dyr, för den stylen Cicero tager han 7 dal:r för arcket. Procancellarius tyckte rådeligast wara, at där medh hades inspection, derföre wille Miltopæus eller Rector tala medh Tunandro, at dhe såge efter, hwadh af stylen hörer Academien eller booktryckiaren till, sedan och at den dageliga stylen, som in disputationibus brukas, blefwe något bättre, dhe kunde skrifwa öfwer till Lübeck, at dhe finge en godh styl, den uthnötta kunde gifwas i betalningh.

Sedan gick Procancellarius uth.

6. Saken emellan professorem Achrelium och Rauthelii fullmechtig opskiutes till näste Consistorii dagh.

7. Inkallades Melartopæus och Christiernus igen. Melartopæus inlade Christierni sedel till Willam Wergentiin, den wed acten finnes, där medh han will bewijsa Christiernum satt det sölfstopet, det han senaste Consistorii dag sadhe sig aldrig sedt hafwa, hoos honom, Wergentin, i pant. Sedan inkallades Christiernus allena, och då förhöll Rector honom, hwadh för en fahrlig saak han haf:r, om han icke ännu kunde sinnadh wara att ächta henne, Malin. Han swarade sig intet kunna taga henne till echta för det han henne skyldig är, han wille henne det restituera; henne will han intet taga, medan han sade gått oppenbart rychte om henne, men intet kan han få någon attest der på. Sedan badz honom taga afträde. Rector badh, hwar wille seija sin meningh.

M. Joh. Flachs.: Christiernus restituerar hwadh han tagit haf:r, och borde här procederas efter Straffordningen till tredubbelt, men i regard till hans oförstondh, när han det gjorde, förskones *medh* relegation till 2 åhr, här uti räknes och blasphemia.

M. Laurbecchius: Det är ingen annan uthwäg uthan till doms; för blasphemia borde honom efter Religions Stadgan stå kyrckiostraff, i det öfriga holles hans factum för bodz drecht, och skulle stå tyfs rätt, men doch är min meningh han restituerar hwadh han tagit haf:r och relegeres till 2 eller 3 åhr.

M. Jac. Flachs.: Såsom det 10 cap. Tiuf. B. St. L. wijsar på Straffordningen, så kan han fuller intet undångå tyfs rätt; doch synes mig skäligt, att han restituerar simpliciter till herrarna det han tagit haf:r, och relegeres på 6 åhr, men om han i medler tijdh supplicando inkommer och något hopp om honom är, så kan det remedieras; här inräknes blasphemia.

M. Peträus: Han restituerar partzelerna och salveras intet fron det 10 c. T. B., som wijsar på Straffordningen; medan det och en grof blasphemia är skrifteligen missbruka den H. Trefaldigheet, ty böhr han derföre efter lagh straffas.

M. Miltopœus: Christierni menederij kan icke elliest expieras, uthan han skall stå oppenbar kyrckioplicht; i det öfriga, om man stricto jure medh honom procedera skulle, kan han intet för bodz drecht befrijas. Doch tycker mig, at han restituerar dhe partzeler han allaredo bekendt haf:r, för det öfriga skall han, om actor påstår, edeligen befrija sigh, sedan böhr han fuller relegeras; tempus anlangande, så är han commiseratione dignus för det straffet Gudh öfr hans faders huus har gå låtit, inclinerar fördenskull till en mening medh dem, som tempus remediera.

M. Kempe: Misbruket *medh* meenederij haf:r man i Sweriges lagh, hwad den böther, som en falsk eedh gör; sakerna skall han restituera och relegeres 1 åhr.

D. Tunander war fuller denne gongen icke tillstädes, men när han näste Consistorii dag der efter inkom, war detta hans votum: Jag kan fuller intet see, huru detta kan kallas tiufwerij, och om iag än många gongor frågade mig sielf, weet

iag intet, hwad titulum iag huic facto gifwa skall; doch tycker mig, att blasphemien separeres ifron det andra och om partzelerna dömes allenast nu, wore och något kunde man procedera medh incarceration och icke relegation.

D. Bång: När han brefwen skrifwit haf:r, har han warit mechta ung, medan det är allaredo 5 åhr sedan, så har och fadren budit uth honom, han och kunnat hafwa någon raptum. Och kan fördenskull intet annars æstimera detta än den, som elliest har gjort en falsk eedh och derföre böhr sittia i proban 8 dagar. Titulum på hans gärning anlangande, så är fuller lagen klar om bodz drecht och är wäl factum där, men animus har der intet warit, restituerar fördenskull efter ransakningen wedh häredz tinget och relegeres till 2 åhr.

D. Enevaldus: Mig tycker man kan mitigatius handtera honom, emädan pijgan är gammal och han har warit ung, altså hon bedragit honom och han intet låckat henne, hwarföre restituerar han det han af henne tagit haf:r, för det öfriga sökes hans föräldrar, men intet skall han relegeras. Blasphemia kommer Consistorio eccles. at döma om, och kan han intet undslippa kyrckioplicht. Relegeras han, så ruineras heela hans huus, medan han och in frænesi skrifwit haf:r, derföre tager iag det icke på mitt samwete att han relegeres, men för det han nekade sin skrift, plichte medh incarceration.

Dn. Rector: Huru skall han befrijas för relegation mehr än dhe studenterne, som hoos Anders Larsson regementskrifwaren talte medh pijgan och det hon stahl äthnöte. Här är par casus, hwarföre kan iag intet see, huru han kan befrijas för cit. cap., och tycker mig skäligit wara hwad som discurrerat är, och sker honom nåde nogh, om han på 2 åhr relegeras. För blasphemia skall han stå kyrckioplicht.

Och blef denna gången i denna saak sålunda interlocutorie resolverat, at emädan Christiernus nekar till een hoop saker, som hon, Malin, på förteckningen opförer, dy remitteras detta till häredz tinget om de partzeler han till nekar at ransakas, sedan skola parterne komma till Senaturn, då wij dare uthslag i saken falla skall. Christiernus skall wedh

tinget comparera och ställa här nöjachtig caution för sig, som baronerna kunna wara nöjde medh.

Vide acta diei 2 Martii anni sequentis 1670.

8. Publicerades domen emellan Erich Michelson lagläsaren och Billovium.

Senatus Academicus sentens och doom emellan underlagman wäll:tt Erich Michelson å den ena sidan, kârande, samt studiosum Laurentium Billovium å den andra, swarande, angående sal. Israëlis Åbergz skötsel den tijden han siuklig war, som och någre saker han, Erich Michelson, säger sig Åberg lånt och icke igen bekommit hafwa, så och Åbergz förhollande medh mehrbarn:te Erich Michelsons syster Lisbetha Reuter, afsagd den 1 Decemb. a:o 1669:

Efter dhe skähl ad acta finnes, erkenner Senatus Academicus skäligt, at af Israël Åbergz qwarlättna egendoom, sedan det afdrages, som på hans begrafning skähligen och nödwändigdigt pröfwes wara användt, tillställes underlagman wäll:tt Erich Michelson, för det han barn:te Åbergh tijo wekor i sin siukliga lägenheet skött och ansatt hafv, tre d:r k. m:t om wekan; wärian, myssan samt Kexleri Geometriam hwadh wedkommer, så skola dhe barn:te Erich Michelson igen restitueras, så framt han bewijsa kan dhem sig tillhöra och at han berörde Åberg samma saker icke förährt eller på någon betalning för sina barns information gifwit, uthan lånt hafwer; anlangande sielfwa Åbergz factum och förhollande medh Lisbetha Reuter, så emädan han, Åbergh, en gifter karl war och henne, Lisbetha, lijkwäl besåfwit och barn medh henne aflatt hafv, dy skall af den egendoom han efter sig låtit hafwer och här inventerad finnes, ehrläggias efter Straffordningen ottatijo d:r s. m:t; mehrbarn:te Erich Michelsons syster, den han, Åberg, under echtenskaps tillseijelse till otijdigt sängelag bedragit hafv, hwadh anlangar, så skall henne af samma Åbergz qwarlätenskap för barnets christendoom, begrafning och annan omkostnadh tillställas tijo d:r sölf:r m:t, i det öfriga remitteres hon till häredz tinget, som ad competens forum. Actum ut supra.

9. Professor Miltopæus protesterade emoot den clausul i domen, at det kallas otijdigt sängelagh; teslijkes protesterade

professor Peträus emoot dhe 10 d:r s. m:t Lisbetha Reuter tilldömes.

10. Sigfredh Michelson Salcko klagade öfwer glasmästaren Jören Erichson, hwilcken af honom en ring om tre duca-ter, ett beltte och två skedar till läns tagit haf:r, begärandes, at han till sitt kunde förhulpen blifwa. Glas mestaren låfwade betala honom till juhl, hwar medh dhem bleef befalt taga afträde.

11. D. Bångh proponeradhe på renttemästarens wägnar, om stipendiaterne in suprema classe skulle få 6 t:r, in media 4, in infima 2 t:r spannemåhl. Och blef resolverat, att för 1668 procederar Qvästor som då resolverat är och i protocollet finnes, men för 1669 går per proportionem.

12. Inscriptio opskiutes till i dagh otta dagar till kl. 12.

Den 8 Decemb. Præsentes Dn. Rector, D. Enevaldus, D. Bång, Dn. Tunander, M. Miltopæus, M. Jac. Flachs., M. Laurbecchius, M. Johannes Flachsenius.

1. Inkallades Daniel Achrelius och Rauthelii fullmechtig Johan Nilson i saken emellan professorem Achrelium och Dn. Rauthelium angående en sölfkanna. Johan Nilson berättade sig intet annat om kannan wetha, än det han beropar sig på inventarium, där hon läser finnas, hwarföre han, som tutor warit haf:r, bör derföre swara. Sedan oplästes M. Achrelii inlaga, där uti han sig beropar på inventarium, där han säger kannan intet finnas skola. Daniel Achrelius berättade, det hans fader sagt hade sig aldrig hafwa fått den kannan, medan hon då warit borta. Achrelius låfwade och skaffa qvitanacet, det Rauthelii apotekarens änckia gifwit haf:r. Och blef här utinnan sålunda resolverat, at M. Axelius, M. Miltopæus och M. Joh. Flachsenius hoos Dn. Rectorem komma tillhopa och öfrsee dhe gamla acterna medh inventario och sedan det in Senatu referera.

2. Oplästes Benedicti Laurbecchii supplication, och blef honom bewilliat pro hoc anno af pecuniis diligentium 20 d:r sölf:r m:t.

3. Rectori cantus låfwades alt stadigt stipendium in suprema classe.

4. Sedan skedde inscriptio ifron midsommaren 1669 till nyåhret 1670.

Catalogus stipendiariorum
ifron midsommaren 1669 till nyåhret 1670.

Supremæ classis.

M. Joh. Salmenius.	M. Gabriel Fortelius.
M. Gustavus Collinius.	Gabriel Lagus.
Benedictus Laurbecchius, Aman. Bibl.	Ambernus Boderus.
Carolus Gyldenstolpe.	Henricus Pijlqwist.
Jonas Eck.	Daniel Achrelius, Aman. Secret.
Magnus Eekman.	Andreas Lithomannus.
Magnus Lage.	Nicolaus Christophери.
Cursores.	Johannes Figrelius.

Mediæ.

Ericus Kexlerus.	Olaus Brodinus.
Johannes Thesleef.	Matthias Carlagius.
Benedictus Westrogothus.	Jacobus Simolenius.
Petrus Girss.	Benedictus Halinus.
Christopherus Moræus.	Gustavus Allenius.
Gabriel Leander.	Joh. Sigfridi Miltopæus.
Erlandus Alsonius.	Enevaldus Wedbecchius.
Israël Dynesius Ang.	Olaus Hartman.

Infimæ.

Johannes Wojwolenius.	Laurentius Wargh Hels.
Ericus Klint.	Stephanus Castelmannus.
Petrus Caroli.	Petrus Rydenius.
Olaus Boman.	Zacharias Roselius.
Joh. H. Aschlinus.	Johannes Brochius Aboëns.
Magnus Vietius.	Paulus Heintzius Wiburg.
Laurentius Kiellenius.	Andreas Hasselqwist Calm.
Magnus Hageman.	Johannes Thomæus.

5. Stephano Castelmanno låfwades wedh första inscription komma in supremam classem.

6. Nathan Figrelius kommer efter juul in secundam classem.

7. Bewilliades Laurentio Johannis hielp af pecuniis diligentium, om han är wärdig, efter ingen af d:nis professoribus kände honom.

8. Andreæ Ignatio, Jacobo J. Ambergh, Sylvestro Biugg, Angelio samt förbem:te Laurentio Johannis låfwades stipendium efter juhl.

9. Academien resigneres den 10 hujus.

Den 13 Decemb. Præsentes Dn. Rector, M. Axelius Kempe, M. Petræus, M. Jac. Flachsenius, M. Johannes Flachsenius.

1. Företogz saken emellan M. Achrelium och Dn. Joh. Rauthelium, hwilcken den 1 hujus blef opakuten, hwarföre in kallades accijs skrifwaren Johan Nilsson, Rauthelii fullmechtigh, hwilcken insinueradhe den domen, som emellan hans principal och professorem Achrelium sub rectoratu M. Kempes den 16 Decemb. 1664 afsagdh är, beswärandes sig öfr: profess., det han samma doom icke fullgiort hafwer, emädan sölfstopen och skedarna, som i samma doom förmähles, ännu hoos honom innestå, inlade der hoos een specification, af Rauthelio sielf underskrefwen, hwar uthi han af profess. Achrelio fordrar en sölfkanna om 120 lodh, twenne sölfremare à 12 lodh st.: 24 lodh, och 4 st. sölfskedar à 5 lodh st.: 20 lodh. Daniel Achrelius war nu på sin faders wägnar tillstädes och tillfrågades, hwadh han här emoot hade att seija, swarade sig intet fått något cathégoriskt swar af sin fader, huru medh samma kannu förewether, hwarföre han nu intet wiste, huru der medh fatt wore. Han förmantes att bekenna sanningen och hielpa till, at saken kunde till ändskap komma. Daniel swor sig samma kannu iblandh sin faders sölf: icke sedt, ej heller skedarna och sölfstopan. Honom blef och sagdt, at skählen så klara wore, hans fader kunde der ifron som tutor icke befrijas.

Här om blef voterat:

M. Joh. Flachs.: Emädan Achrelius under inventario skrifwit sig sedt kannan, det och H:r Thomas Fabricius attesterar, dy böhr han som tutor, den pupilli saker böhr see till bästa, kannan Rauthelio tillhanda stella, endoch han, Achrelius, nu förebär sig kannan icke handfångit, ty det war hans plicht henne at infordra; och æstimeres wichten på kannan efter Rauthelii opsatz, hwilcke witzordh gifwes.

M. Jac. Flachs.: Det samma, allenast medh execution suspenderes, så länge man får wetha, hwar kannan är, och kan ännu intet determineras, huru mycket hon wäger.

M. Peträus: Achrelius skall göra räkenskap för pupilli saker, och böhr detta intet opskiutas, emädan saken nu så länge hängt hafwer, Rauthelius sig och på det högsta beklagar, at han genom sådan prolongation blif:r ruineradh; ty tillställer Achrelius honom strax kannan, men qvantum, huru mycket hon wäger, kan iag intet determinera.

M. Kempe: Tutor, som och löhn derföre tagit haf:r, böhr till kannan swara; wichten æstimeres på 100 lodh, men i domen sätties intet wist qvantum, uthan Achrelius dömes betala kannan.

Magnificus Rector: Achrelius betalar kannan och lodet å 9 *℥*. k. m:t.

Johan Nilson fullmechtig och Rauthelius sielf blefwe inkallade, och frågades af Rauthelio, huru mycket kannan wogh. Resp.: Sig hört af sin sal. fadher kannan wara wärdh 100 rd:r; då den tiden galt 1 rikzdal:r 4 d:r k. m:t. Sade sig och af stopan och skedarna hafwa makan af lijka wicht. Honom frågades, huru mycket han will låta falla, det han Senatui hemstälte. Dhem befaltes taga afträde och see till, om dhe kunde förlijkas. Sedan discurrerades her om och slogz, efter Rauthelius sköt det i Senatus skön, af kannan 10 lodh, och det öfriga betales medh 9 *℥*. k. m:t lodet, sölfstopan och skedarna betalas efter Rauthelii opsatz å 9 *℥*. dito lodet. Sedan inkom Johan Nilson och sade Rauthelium willia eftergifwa 20 lodh. Detta tillstodh Rauthelius sielf. Här efter blef efterfölliande doom publiceradh:

Senatus Academici sentens och doom i den twistiga saak

emellan Dn. Johannem Rauthelium, kärende, och professoren M. Ericum Achrelium, swarande, angående en sölfkanna han, Rauthelius, af professoren fordrar, afsagdh den 13 Decemb. 1669:

Efter dhe skähl ad acta finnes, erkänner Senatus, at professoren Achrelius tillställer D:no Rauthelio kannan eller, der det eij ske kan, då betalar han etthundrade lodh, antingen medh annat nyttigt sölf:r eller i p:ng:r å 9 *III* k. m:t lodet, sammaledes och det öfriga sölfret för 2 sölfstop och någre skedar, som tillförende dömt är och sig till fyratijofyra lodh belöper, der professoren det eij restituerar. Teslijkes erlegger professoren till Rauthelium 40 d:r k. m:t för expenser.

Den 15 Decembris. Præsentes Magnificus Rector, M. Axelius Kempe, M. Petrus, M. Jac. Flachsenius, M. Petrus Laurbecchius, M. Joh. Flachsenius.

1. Inkom studiosus Ambernus Boderus och gaf tillkenna, huru såssom han förledit åhr sub rectoratu D:ni D. Enevaldi hade anklagat Academiæ skräddarens gesell, Erich ben:dh, och intet uthslag i saken fallit, ödmiukeligen bidiandes, han kunde till sin rätt förhulpen blifwa. Res.: Abrahamus cursor skall gå till mester Jacob skräddare och seija hans gesell Erich, det han är arresterat, till des han saken medh Amberno uthförer. I medler tijdh opkom M:r Jacob sielf, hwilcken tillijka medh Amberno blef inkalladh, och tillfrågadh, om Petter är hoos honom i tjänst, swarade nej. Magnif. Rector förehöll honom, det den andra gesellen Erich sagt Petter hafwa sina saker hoos M:r Jacob. M:r Jacob sade begge gesellarna wara förlijkta, men sig bedit dem sökia tillstondh af Magnif. Rectore att få förlijkas, sig och intet annat wetat, än saken skulle wara riktig och dhe fått låf att förenas; mädan wederparten Erich haft nyckelen till den kammaren, der Petter sina saker innehadhe, haf:r han nu medh godh willia uthgifwit sakerna, så må han see sig om. Boderus stälte sig tämmeliga dristig och ohöfligh för rätta, seijandes, der han eij finge rätt elliest på Erich, will han sielf göra sig rätt. Efter långt munbruk medh hwar annan sade Boderus, det han holler M:r Jacob för en skälm och tyf, till des M:r Jacob bewijsar honom, det skona

och halsdukarna icke äro inkomna i rechningen. Itereradhe två gongor samma ordh. Boderus begärade, det hans wederpert Erich måtte i egen persohn comparera och Mr Jacob pålagt att inläggia en rechning. Detta ährendet opsköts till efter juhl.

2. Andreas Hasselqwist, Magnus Rizenius och Daniel Medelius actores kärde till heela Smålandz landskapet, det dhe af dhem hadhe illa blifwit tracteradhe, det dhe fuller privatum hoos Magnificum Rectorem angifwit hafwa, men wille nu på sitt jus intet stå. Magnif. Rector förmante dhem, dhe wille ingenue bekenna, hwilcken det giort hadhe och dem så illa handterat; badh och, att den i saken oskyldig wore, skulle sig der ifron entlediga, att han således sin oskyldigheet kunde sig till godo äthniutha, i synnerheet Liungbergius, som nu interdocentes är och intet skulle sig till sådant bruka låta. Liungbergh swarade det wara fuller illa giort, doch ingen skola sig kunna öfirtyga, det han sig där till haf:r bruka låtit; sade och, det begge parterne hadhe i går om mårgon godwilleligen ingått förlikning, mädan dhe på bådhe sijdor hadhe skuldh. Actores sadhe sig icke willia stå efter dheras skada. Magnif. Rector sade det wara för seent, emädan saken senaste Consistorii dagh war angifwen. Och efter actores tego stilla, refereradhe Magnif. Rector, huru dhe för honom klagat hafwa, det Smålandz landskapet i söndagz hadhe druckit hoos Härckä Bengt, och när dhe Calmarienses hadhe kommit in, dhe andre strax farit uth på dhem medh skälzordh, kallat dhem hunsfottar, asinos etc., brutit och swärdet af för en af dhem. Liungberg sade det ännu wara heelt, men bekende, det swärdet blef dem ifron tagit, emädan dhe der med ränt galna; actores kunde och intet bewijsa det wara sig ifro tagitt medh ondo. Daniel Medelius refereradhe, at när han hade kommit in, hade Isacus Wedbecchius budit honom dantza medh sig, satt fötterna för honom, och när han intet mehra dantza wille, hade han slagit honom medh knifwen, doch icke stort skada kunnat. Isacus sade, det Medelius hade dragit knifwen öfwer honom, det han doch intet bewijsa kunde. Än berättade Medelius, det Enevaldus Wedbecchius bidit honom skänckia in,

kallat honom penal etc., och när han hade welat gå bort och allaredo war på gården, hade Wettersten medh gewalt burit honom in. Rizenius sade Wettersten slagit sig en örfijl, sedan Daniel slagen war; trodde och, det han honom det wänstra ögat illa sparkat hade. Wetterman sade Rizenium kommit in och knutit näfwarna, hwarföre han som wärldh slagit honom en örfijl. Petro Jonæ gafs och lijka skuldh. Rei sadhe Calmarienses kommit druckna dijt, det dhe doch intet bewijsa kunde. Hasselqwist berättade Wettersten och Petrum Jonæ Bergium tagit sig in och slagit, så at både näsan och hufwudet wäl en kanna blött hadhe. Enevaldus Wedbecchius sadhe Hasselqwist kummit fuller in, satt sig i bordzändan och kastat op. Hasselqwist nekade der till. Ån sade Enevaldus, det Hasselqwist hadhe kallat Liungberg och honom hunsfott. Liungberg sade Hasselqwist skrifwit ett skamlöst älskogz bref till en adels dam på landet, det en Ubsaliensis honom i sommars i kyrckian wijst, och när han honom för sådant i wänligheet corrigeradhe, hadhe han sagt sig kunna skrifwa bettere bref än sådana etc. Liungberg frågade, om han skulle wijsa brefwet, hwilcket han nu hade i handen. Wettersten sade Hasselqwist sagt ingen ärlig karl kommit fron Wisingsborgz schola, låfwadhe een annan gongh hafwa fram witnen här på. Hasselqwist nekade här till, sade sig och willia göra sin eedh der på. Actores sade så nu som tillförende, det dhe intet willia stå på sin rätt. Enevaldus sade sig intet wetha, om han slog mehr än en gongh. Der medh togo dhe afträde.

Sedan inkallades alla 3 actores allena, och frågade dhem Magnificus Rector, om dhe fullkomligen hade gifwit sin saak efter. Hasselqwist bejakade. Medelius sade sig elliest förliktz, men saken skola stå öpen. Frågades, hwij dhe ginge dijt. Resp.: Sig gått som till goda wänner, sade och sig willia gifwa sin rätt aldeles efter, allenast dhe få en särdeles nation och p:ng:rna igen, som dhe till Smolandorum Fiscum gifwit hafwa. Resol.: Inspector nationis skall här om disponera.

Sedan publicerades denna doom:

Senatus Academici sentens och doom uti saken emellan Andream Haselqwist, Magnum Rizenium och Danielem Mede-

lium, kârande, samt Isacum och Enevaldum Wedbecchios, Petrum Wettersten och Petrum Jonæ Bergium, swarande, angående något slagzmåhl dhe hafwa twistat om, afsagd den 15 Decemb. 1669:

Senatus erkenner skåligt, att Isacus Wedbecchius böther för et blodhsår efter det 9 cap. Sårn. B. medh willia St. L. 12 *mp.* samt för en pust 6 *mp.* efter det 12 cap. i samma balck. Theslijkes böther Petrus Bergius och Petrus Wettersten hwardera för blånadh 12 *mp.*, för blodhwijte 12 *mp.* och för hådrag 6 *mp.* I lijka måtto böter Enevaldus Wedbecchius för det han Medelium kallat penal 1 rd:r in specie och för 2 pustar 2 gångor 6 *mp.*, så och för hådrag 6 *mp.* För det öfriga finge dhe muntelig correction, och låfwades om conventiculis studiosorum tala in pleno Senatu.

3. M. Axelius Kempe begärade, det han af fogden oppe i Tawastelandh kunde få 2 eller 3 åhmar höö efter marckegången, emädan han det för sitt hemman skull i Janacala behöfwer. Och blef det honom låfwat, allenast han sielf låter afhämta det.

Anno 1670 den 26 Januarii. Præsentes Magnificus Rector, Dn. Tunander, M. Miltopœus, M. Petræus, M. Jac. Flachsenius, M. Laurbecchius, M. Johannes Flachsenius.

Proponerade Rector Magnificus om den brandh sidstledne d. 16 Januarii uti Hans Hög Ehrewörd:tz Kyrkioherdens D. Enevaldi Svenonii huus sig tilldragit hafwer, berettandes, huru D. Enevaldus hade honom ombedit, det saken in Senatu måtte företagas och hans domesticus Enevaldus Wedbecchius i detta måhl förhöras. Jemwål berättadhe Magnif. Rector, det Borgmestare och Rådih här i staden hafwa skickat till honom stadsens secretarium Rydenium medh begäran, at emädan stadsens kyrckioherde gårdh är oförmodeligen till en godh deel afbrändh, det här om måtte ransakas. Sedan inlade Magnif. Rector kyrckioherdens skrift, hwar uti han begärrar, det ransakas måtte: 1. Om begynnelsen till branden. 2. Om dem, som hafwa gräfwit i kistan, och medh hwars befallning det skedde. 3. Huru der medh förewetha måtte, at dhe det som mindre war, som små runstiken, pungen och andra saker, som

wore i kistan, funnit hafwa, men det förnembsta, som een försilfrat ask, der uti 27 ducater, 9 dubla ducater och 6 rosno-blar samt en hoop rikzdal:r medh en gullring medh desse ordh uthi: liebe mich als ich dich, inlagde wore, icke framwijst.

4. Om en sölfkanna, som hade warit uti studentens kammar efter Simons, kyrckioherdens drengz, berettelse. 5. Om ett gull armbandh. 6. Om ett credentz, af hwilcket foten är funnen, men det andra intet. Sedan inkom stadzfogden Tyris Erichson och anhölt nu in Senatu på Borgmestare och Rådzwagnar, at det måtte ransakas, huru elden i stadsens kyrckioherde gårdh war löös kommen.

Inkallades fördenskull Enevaldus Wedbecchius, hwilcken efter noga och alfwarsam förmaning sanningen at bekenna och en sådan berettelse göra, som han framdeles den medh eedh bekräfta kunde, gjorde denna relation: att han den 16 Januarii hade om middagz tijdh kommit ifron sin faderbroder kyrckioherden i Tenala H:r Per Ingemari, den han nu wedh jublehelgen besökt hafwer, och sedan till honom kommit Bibliothecarius Mons:r Samuel Gyldenstolpe samt Enevaldi broder Isacus; då hafwer Enevaldus begynt dhem om sin reesa berätta, och när det mörkt blef, hafwer han gjort eldh på spijsen; när den war uthbrunnen, haf:r han tänt eldh i liuset, och efter dhe ingen lius staka hade, haf:r han gått i bakare stugan och begärt en staka, men intet fått; sedan hadhe han gått i sin kammar, och i medler tijdh hade Bibliothecarius och Enevaldi broder Isacus hållit liuset i henderna, gick fördenskull han andra gongen i bakare stugan och badh, det någon af legofolcket wille gå in och begära en staka, men ändå icke fått, hwarföre hade han igen gått in i cammaren, då Bibliothecarius skulle sagt, dhe skulle så länge sticka liuset medh gaffelen i wäggen, till des dhe kunde få någon staka, efter dhe så när wore, at dhe kunde see efter liuset, det dhe sedan gjorde och stucko liuset öfwer bordet wedh fönstret i wäggen. Några tijmar der efter hade Bibliothecarius gått uth på gården och Enevaldus följt honom, då hade Enevaldus bedit sin broder Isacum blifwa i kammaren och gifwa acht på elden. När dhe nu en lijten stundh på gården stått hafwa, kommer Isacus uthgåendes till dhem; då

haf:r Enevaldus warit illa till fredz, at han gick uthur kammaren, gått så in at see till, huru där tillstogh, Bibliothecarius och Isacus blifwit ståendes på gården. När Enevaldus inkom, hafwa papperen, som på bordet låge, medhan han een hoop exemplaria af sin disputation der liggjande hade, brunnit; då hade han stigit till och fått papperen nedh på golfwet och trampat elden så uth, at han ingen eldh mehr see kunde och mente nu ingen fahra der medh mehra wara, men om gaffelen hade fullit uthur wäggen eller om linset hade brunnit nedh till gaffelen och sedan fullit på papperet, wiste han intet berättta. Sedan hade han gått uth till dhem, som stodo på gården, och dem berättat, huru i kammaren tillstått hade, då Bibliothecarius strax frågat, om elden wäl war släckter, han swarat sig intet annat troo, än han medh Gudz hielp wore uthslächt; doch hafwa dhe alla fölgzt äth in, och när dhe komme in om döran, hafwa dhe sedt ljttet eldh under sängen, lijka som någre halmstrån hade brunnit, då han, Enevaldus, stigit till at släckia elden och tagit op ryan, men lågan strax slagit honom moot ögonen och elden uthi ett moment blifwit så starck, at det intet mehra stogh at hielpa. Framwijste och nu sin handh, den han i elden i den hastigheten, för än han kunde uthkomma, illa bränt haf:r, beklagandes sig der hoos, at alt hwadh han hade, både i kläder och böcker, wore af denne häftige elden opbrände, så at och skiortan, den han då på kroppen hade, brunnit haf:r. Wedh tillfrågan, om dhe då hafwa warit druckna, swarade han Isacum fuller warit något drucken, emädan han för om dagen hade warit inne hoos kyrckioherden, men sig och Bibliothecarium warit nyctre och hela den afton, alt sedan aftonsången uthe war, icke öf:r twå kannor öl, dhem dhe ifron Jonas på källaren hämtat hade, druckit, uthan tijden mest medh taal förnödt, efter han dhem om sin Nylandz resa och hwar han alt på wägen hade inne warit, refereradhe. Sedan tillfrågades han, hwij dhe icke till det ringesta budo till at salvera antingen i stugan eller farstugan. Swarade sig fuller kunnat salvera kistan, som stodh i farstugan, men dhe blifwit så försåffade och af den oförmodeliga olyckan så förskräckte, at dhe sig intet kunde företaga, alle-

nast det han den äldste dottran uthur elden frälste. Än tillspordes han, om han icke efter branden i kistan gräfwit hade och efter hwars befallning det skedde. Swarade sig fuller gräfwit, men där medh så föreweta, at en finsk borgare, den han intet kände, men sadhe kämnären Bertill Letzle wetha hans namn, hade gräfwit i kistan och haft en förgylt sölfkanna i handen, då borgmastaren Schäfer frågat, om icke någon af gårdzfolcket wore, som kunde taga emoot kannan och elliest hielpa att sökia, då hafwer han stigit till och sökt, och alt hwadh han funnit hade af sölf:er eller gull, det hade han lefwererat doctorinnan i händer, föruthan det han öfwersten wälb:ne H:r Gustaf Horn i hender gifwit hafwer, som en kanna, några sölfstop och skedar. Wedh tillfrågan, om han och icke den asken, som ofwan förm:t är, funnit hafwer, efter han mycket annat smått och af fast mindre värde än den öf:rkommit hade, swarade sig samma ask hwarken sedt eller funnit, och efter han icke allena uti kistan gräfwit hade, kunde till äfwentyrs någon annan honom tagit hafwa och han således derföre icke swara. Än frågades, hwij han icke uthtogh den sölfkannan, som war i hans kammar. Swarade där ingen sölfkanna warit, uthan dhe druckit först af tråkannan och sedan uthur ett glass. Om gullarmbandet berättade han, det han ett armbandh och en gullkädh funnit hade, men så kädan som armbandet lefwererat doctorinnan i händer, hwilcken nu säger det warit tu armbandh, men sig intet wetha af mehr, än det han funnit hade. Af credentzet sade han sig funnit foten, men sielfwa credentzet warit borta. Enevaldus blef tillfrågadh, om dhe icke hade warit uthom gården, hwar till han inständigt nekadhe. Ytterst tillfrågades han, huru elden så hastigt kunde komma igenom warmtaket op i kalltaket, mädan det allareda bran, för än kyrckioherden blef opwächt. Swarade elden genom kammardöran, hwilcken öpen war, slagit op i kalltaket, mädan öf:r farstugan intet annat än kalltaak war.

Sedan inkallades Bibliothecarius, hwilcken gjorde en lijka relation om brandens begynnelse som Enevaldus, allenast i detta gick han der ifron, at när Enevaldus kom uthur kammaren, haf:r han haft en psalmbok i handen och sagt: iag

tror iag får denna boken intet för slächt, än iag har henne i snön; det han och giort hade, då Bibliothecarius honom frågat, huru i kammaren tillstodh, Enevaldus honom det berättat, der medh dhe alla fölgitz åth i kammaren. Då Bibliothecarius sedt ett papper ännu brinna på gålfwet och elden i några halmstrån under sängen, han lupit strax i bakare stugan efter watn, men där intet warit; sedan hade han lupit öfr: gården i steenköket, men icke heller där något watn funnit. När han sedan kom tillbaka till kammaren, stodh alt i liusan låga. Hwilcken i kistan gräfwit hade och om dhe bortkomne saker wiste han ingen underrättelse göra. Ölet, det dhe druckit hade, det han sade icke öfr: två kannor wara, berättade han warit hemtat ifron Nils Käck, bekände och inständigt sig och dhe andra sina camrater icke warit uthom gården.

Isacus Wedbecchius war nu intet i staden, uthan till Biörnberg förrest.

Den 5 Februarii. Præsentes Magnificus Rector, D. Enevaldus, D. Bångh, Dn. Tunander, D. Olaus Wexionius, M. Miltopæus, M. Petræus, M. Jac. Flachsenius, M. Laurbecchius, M. Joh. Flachsenius.

1. Sophia Hindrichz dotter, Acad. skräddarens för detta legopijga, inlade een supplicåson, hwar uti hon sig högeligen öfr: mester Jacob beklagar, som skall han henne oförskylt mechts illa hanterat och åthskilliga blånader slagit, så at hon der efter een godh tijdh har spottat blodh. Denne hennes supplicåson gafs mester Jacob till näste Consistorii dag där på at swara.

2. Academiæ wåfware Johan Matson beklagade sig öfr: lijnwåfwarne här i staden, hwilcka hafwa senast kommit till honom, welat in genom fönstren, mädan dören war stengdh, men efter fönstren wore frusne och dhe genom dem icke insluppe, hafwa dhe slagit farstugu döran sönder, kommit in i stugun, slagit mössan och hatten af hustrun, hadhe och slijtit sönder wåfstolen, der hustrun icke hade kommit emellan. Såssom han fördenskull är under Academiens förswar, så anhölt han och ödmiukeligen, att han emoot Wåfware Skråen måtte förswaras och dhe för hemgong straffas. Och blef resolverat,

at Secretarius skall gå till justitiæ borgmastaren och på Senatus wägnar förholla honom den öfrwäldh och oförrätt lijnwäfwarne Johan Matson tillfogat hafwa, medh begäran dhe måtte för sådant corrigeradhe blifwa. Det och Secretarius efterkom, och borgmästaren låfwade skaffa boot här på.

3. M. Joh. Flachsenii inauguration till professionem mathematicam skall ske torsdagh otta dagar till, som är den 17 Februarii, mädan Magnificus Rector nu sade sig medh Procancellario för hans afreesa talt, hwilcken icke där emoot warit hadhe.

4. Bewilliades och M. Joh. Flachsenio, att Qvästor honom af hans resterande löhn tingu dal:r k. m:t öfr proportion lefwerera skall.

5. Inspectores stipendiariorum blifwa i år D. Tunander af theologis, af philosophis Magnif. Rector och M. Joh. Flachs.; om quarto inspectore, som medici vices sustinerar detta år, skall wedh mag. Axelii hemkomst talas. M. Peträus begärade, det protocolleras måtte, at ingen annan än physicus pro medico disputerar och vices inspectoris på sig tager. M. Laurbecchius förmehte sig i år wara berättigt till att blifwa inspector i medici ställe, ehuru wäl han i fiord pro loco war inspector, och det derföre, emädan både professor Peträus och M. Jac. Flachs. hade och tillförende icke allenast pro loco warit inspectores, utan dhe hafwa och hwar sitt år sustinerat medici vices; skulle fördenskull honom nu ske för när, om han wedh detta tillfället förgätas skulle.

6. Rector Magnificus proponerade, huru såssom han för Academiens reparation många år bort åth stort omak och beswär haft haf:r, slijtit sina kläder sönder och satt sitt eget arbethe tillbaka, hwarföre honom är förledit år in Senatu låfwat 200 d:r sölf:r m:t. Så ehuru wäl denna summa ganska lijttet förslår emoot hans hafda omak och honom åthminstone så mycket bestås måste som et åhrs löhn, begärade han likwäl, at han af 1669 åhrs Fiscii medel kunde få 100 d:r sölf:r m:t och af 1670 åhrs dito medel 100 d:r samma mynt. Här på blef resolverat, at här om måste sees efter i förra åhretz protocoll, huru då blef resolverat.

Detta blef Magnifico Rectori sedermera bewilliat.

Den 12 Februarii. Præsentes Magnificus Rector, D. Enevaldus, D. Bångh, M. Axelius, M. Miltopœus, M. Petræus, M. Petrus Laurbecchius.

1. Oplästes sal. Acad. fogdens Jacob Persons änkias h. Margeta Abrahams dotters bref till Senaturn, hwar uti hon sin mans dödelige fränfelle beklagar etc. Och blef resolverat, det henne skulle tillskrifwas och 1669 åhrs räntta i brefwet förmähles, så och at hon sig intet befattar medh 1670 åhrs inkomst, det ware sig i partzel eller penningar; åkeren skall säes, och skärer hon sielf op, men om något inventarium warit haf:r, lefwererar hon det ifron sig, såssom hon det emot tagit haf:r. Men i dett öfriga blef voterat:

M. Laurbecchius: Hon måste hafwa en trogen, som räkningarna öfr:seer; will hon på sitt äfwentyr taga opbördz skrifwaren Sigfredh Simonson, den hon i brefwet nämner, så at balancen betalas af cautionisterna, och han, Sigfredh, förmanas rätträdeligen at handla, så kan så wara.

M. Flachsenius: Hon går till råd:z medh cautionisterna, om hon skall taga Sigfredh.

M. Petræus: Som Laurbecchius, men iag ser intet, hwij icke Qvæstor skall see här på.

M. Miltopœus: Hon går till råd:z medh cautionisterna och tager ingen annan än den dhe råda henne till, förtror och ingen annan räkningarna. Men Sigfredh kan dhem intet öfr:see, räntorne kan han fuller opbära och lefwerera änkian; bör fördenskill hon see sig om en man, som räkningarna clarera skall, och det consensu fidejussorum.

M. Kempe: Jag är intet där emot, som sagt är, och är skäligt, at ens begäran wilfares.

D. Bång: Som dhe andre, allenast: 1. hon förseglar räkningarna och lefwererar dhem intet cautionisterna, gör doch intet dhem oåtsport; 2. at dhem tillskrifwes, det dhe intet så taga uth denne gongen af bonden, at Academien intet får uth åhret.

D. Enevald.: Det skrif:s cautionisterna till, at dhe här om efter skyldigheet äre bekymbrade, sedan tager Qvæstor som

plenipotentiaris Academise eedh af Sigfredh, at han är änkian trogen, och Qvæstor gör sedan rechning derföre och swarar.

Magnif. Rector: Sigfredh är en samwetz karl och gör änkian ingen orätt.

Brefwet, som ofwan förm:t är, gick af samma dagh.

2. H:r Hindrichz Elosinii klageskrift emoot studiosum Martinum Michaëlis gafz studenten till nästkommande odensdaggh sig der på att förklara. Sedan hadhe dhe i medler tijdgh sig förlijkt, och kom saken intet mehra för retta.

Den 16 Februarij, Præsentes Rector Magnus, D. Enevaldus, D. Bångh, M. Miltopœus, M. Johannes Flachsenius.

1. Magnus Rector inlade ett transsumpt af ransakningen, som höltz på Rådstugan om dhem, som i höstars wedh det execution på Sigfridum Simonis ske skulle, hafwa stenat mestermannen, hwilcken ransakning inneholler, det Hindrich Larsson Stäki skall 1669 d. 25 Novembris på Rådstugun bekänt hafwa, att en studiosus, Clemens Ambrosii wedh namn, hade haft i sin byxesäck en steen och der medh inne i ringen slagit mestermannen i hufwudet, hwar till Clemens, när han a:o 1670 den 24 Januarii blef på Rådstugun opkalladh, aldeles nekat hafwer, hwarföre detta ärende till Consistorium Academicum remitterat är. Inkallades fördenskull Clemens Ambrosii, och blef honom förehollit, huru såssom Hindrich Larsson & Rådstugun på honom bekent hade, och nekade han här till inständigt, beropandes sig på sin oskyldigheet. Blef honom fördenskull sagt, han skulle nu strax skaffa sig några witnen på sin sijda, dhe honom ifron denne beskylning befrija kunde. Han anhölt ödmiukeligen, det ofwan bem:te Stäke måtte blifwa opkalladh och tillhollen sin relation edeligen at bekräfta. Honom blef befalt skaffa honom op och, där så ske kunde, lagläsaren Christer Carlsson. Efter en stundh inkommo både Stäki och Clemens. Och förmantes Stäki göra här utinnan en sanfärdig berättelse, hwilcken efter denna förmaning gjorde denne relation, at Clemens hade lupit ifron honom, där han för honom stogh, in åth andra sijdan på ringen, då och andra medh honom lupit hade som getter, hwilcket skedde sedan mestermannen sig i sitt embete försågh, kunde fördenskull han

honom hwarcken till saken binda eller der ifron lösa, men det sade han, att han åth böfwelen lupit hade. Sedan blef honom transsumptet af Rådstugu ransakningen föreläset, hwar emot han exiperade, seijandes: den lofi. Rättens ransakning i högsta wördning, men iag hafwer aldrig således där berättat eller bekent, som i ransakningen infört är. Stäki tillfrågades, om han hade sedt Clementem hafwa någon steen eller den på mestermannen kasta, hwar till han inständigt nekade, sadhe sig och denna sin bekenelse medh eedh verificera kunna. Transsumtet af Rådstugu ransakningen finnes ad acta.

2. Magnificus Rector proponeradhe, det många af studiosis äro gifta, hwarföre Borgmestare och Råd h hafwa gifwit honom på dem en opsatz, förfrågandes sig, om dhe under Societate Academica tåblas kunna eller icke. Och wore desse, som opsatte wore: Matthias Francisci, Andreas Henrici, Martinus Michaëlis, Nicolaus Warpuinen, Henricus Clementis, Petrus Erioi, Nicolaus Erioi, Ericus Simonis, Bartoldus Georgii, Sigfridus Stephani, Eschillus Benedicti, Michaël Erioi, Johannes Laurentii, Henricus Thomæ och Henricus Andreæ. Desse blefwe inkallade och tillfrågade, huru dhe under Academiska jurisdiction kunna försvarade blifwa. Och befans, att Petrus Erioi medh det första haf:r ärnat begära sitt afskedh ifron Academien, Bartoldus Georgii är en diekne, hwarföre Senatus intet medh honom sig befattar, af Michaële Erioi wiste Senatus och slätt intet, om någon studiosus af Aboënsibus så heter eller intet; dhe andre finge admonition, det dhe lectiones publicas flitigt höra skulle, det dhe och låfwade, ödmiukeligen anhållandes, at dhe eij för den orsak skull, att dhe gifta äro, måtte uthur Societate Academica slutas.

D. Bångh protesterade der emot, att Eolenius, som tillförende för swartkonsten angifwen är och derföre oppenbar kyrckioplicht stätt hafwer, skall hollas för membro Academico.

3. Jacob skräddeles hustru inkom medh sin wederpert Sophia Hindrichz dotter, hwilcken nu framhade sina witnen, h. Maria Michels dotter, Beata Mårtens dotter och Bengt Johansson, hwilcka mester Jacobs hustru jäfwa wille, efter hon sade dhem medh pijgan wara slächt, togh sig och Gudh till hielp, att

pijgan aldrig någon blånadh i hennes gårdh fått haf:r, begärade och der hoos, at detta ärendet måtte till lögerdagen opskiutas, då hennes procurator skall skrifteligen hennes skähl inläggia. Icke des mindre hördes witnens bekennelse. Beata Mårtens dotter sade pijgan haft 12 blånader på ryggen och armarna, sombliga större, sombliga smärre. Först sade hon pijgan haft 10 på ryggen och 2 på hwardera armen; när henne sades det wara 14 blånader och sträfwa moot förra bekennelsen, sade hon pijgan haft otta allenast på ryggen. Sammaledes berättade Maria Michels dotter och beslogh sig som den förra. Bengt Johanson sade sig räknat 9 på ryggen och 3 på högre armen. Agneta Hindrichz dotter, pijgans syster, berättade blånaderna warit 12, men sig intet wetha på hwilkendera armen, men på ryggen och en arm. Jacob skräddeles hustru sade, det Bengt Johanson för henne berättat, det pijgan skulle haft 18 blånader och det Magnificus Rector dhem sedt och räknat hade, hwar till Bengt nekade. Magnificus Rector sade sig och pijgan icke besedt. Denna sak opskötz till nästa Consistorii dagh.

4. Andreæ Mathesii supplication at få medh begge wachtmestarne förlijkas blef opläsen. Stadz wachtmestaren, som nu tillstädes war, sade Andream slagit sig 2 örfijlar, beklagade sig och, at han som een gammal krigzman således är hanterader blifwen. Res.: Det står till här näst.

Den 25 Februarii. Præsentes Rector Magnificus, D. Enevaldus, D. Bångh, Dn. Tunander, M. Miltopæus, M. Peträus, M. Jac. Flachs., M. Petrus Laurbecchius.

1. Magnificus Rector proponeradhe, huru medh Academise wäfware blifwa skall, angående den oförrätt och wäldzwärokan honom senest af Wäfware Skrän här i staden är tillfogat, mädan han sielf inga medel har saken at utföra, uthan will, det Senatus, som och tyckes wara læsus, skall utföra actionen. Här om sadhe hwar sin mening.

M. Laurbecchius: Här äre 2 frågor: 1. Om Academien haf:r privilegium at förswara någon wäfware, så wore fuller lätt at sluta, så framt man wiste, om Academien i Upsala haf:r det privilegium, ty Academien här haf:r lijka privilegium

medh henne i Ubsala. 2. Hafwa wij sådant privilegium, så måste wij och förswara wäfwaren.

M. Jac. Flachs.: Det samma, och ehuru wäl i Privilegierna icke nämnes någon wäfware, kan lijkwäl Senatus hafwa macht at antaga en och förswara honom, hwarföre kan en fullmechtig constitueras, som tillijka medh wäfwaren uthför saken.

M. Petræus: Det samma som Flachsenius, och blifwer Achrelius fullmechtig.

M. Miltopæus: Emädan wäfwaren är antagen, så måste man förswara honom, hwarföre kan Amanuensis Secretarii taga detta på sig saken at uthföra.

Dn. Tunander: 1. Måste wij förswara honom. 2. Måste och saken uthföras och en så atrox iniuria icke tolereras. 3. Medh hwars omkostnadh saken bör uthföras, så måste wäl wäfwaren stå derföre, så mycket han tåål.

D. Bång: Som Tunander, och är tillfredz, at Achrelius driffr detta. Wore och gått, att wäfwaren biuder sig under Skråen, taga dhe då intet emoot honom, så kunna wij medh bettere maner förswara honom; det är och icke så mycket, som dhe efter nya taxan till Skråen gifwa skola, 20 d:r k. m:t ungefähr, så haffr han fritt taga emot ens och annans arbete.

D. Enevald.: Wij försware honom på Kongl. Maj:ttz wijdare behagh, och emädan wij medh Academien så stor skada tagit hafwa, hafwe wij extenderat detta privilegium, doch efter wij icke speciale privilegium hafwa på någon wäfware, at detta då denne gongen ifras moderate, och kan man det framdeles skärpa, der sådan excess på någon handtwärckare, den wij speciale privilegium hafwa på, bliffr bedrifwit, hwarföre kunde Rector medh en borgmestare och Secretario saken componera, doch detta som ett secretum oss förbehollit.

D. Rector Magnificus: Som D. Enevald., och måtte wij caute gå till wärcka, för iag törs intet rätt wäl skärpa saken. Opläste och Constitutiones Ubsalienses, der allena 5 handtwärckare nemnes, men ingen wäfware.

Resolv.: Daniel Achrelius skall tillijka medh wäfwaren uthföra saken.

2. Sedan inkallades Christiernus Birgeri [= Birgerus] och Gabriel Melartopæus uthi den gamla saken, som blef skutin till häredz tinget förledit åhr d. 1 Decemb. Melartopæus inlade H:r Sigfridi Laurentii, V. D. ministri i Haliko, attest emoot Christiernum, dat. d. 13 Feb. 1670, så och Christierni eget bref till baronerna, dat. d. 9 Feb. 1670, hwar utinnan han factum deprecerar, hwilcket Melartopæus nu hårt emoot honom drifwer, protesterar och der på, at Christiernus nu wedh tinget icke hafwer några witnen framhaft at bewijsa sig dhe partzeler han till nekar icke bekommit hafwa. Christiernus sade det bort Melartopæum göra, som söker honom till saken binda. Sedan oplästes vota, som fölle i denna saak d. 1 Decemb. 1669. Bägge blefwe der efter inkallade, och blef dem sagt, at dhe näste Consistorii dagh få uthslagh. I medler tijdh skall acten genomsees och göras en opsatz på det Christiernus bekommit haf:r, och hwadh han icke fått har.

3. Opå Kexleri änckias supplication at få penningarna, när någon candidatus in Facultate philosophica examineras, kan intet resolveras, för än M. Joh. Flachs. kommer tillstädes, som här utinnan hafwer at seija, medan han samma profession hafwer.

4. Proponerade Rector Magnus, huru medh studioso Erico Scradero blifwa skall, den medh lönskeläger sig försedt haf:r, om han skall relegeras eller ej. Han tykte, at steen ej böhr läggias på börda, efter hans fadher, pastor i Låkalax, är nu nyligen genom döden afgongen. Voterades:

M. Laurbecchius: Han sitter 8 dagar i proban och relegeres till hösten.

M. Jac. Flachs.: Den drengen är mig ofta af fadren recommenderadh, men aldrig har han kommit till mig eller hört mina lectiones, och endoch iag gärna wille hielpa honom, kan iag doch ej annars seija, än at han till Michaëlis tijdh relegeras och intet incarcereras.

M. Petræus: I anseende till hans moders bedröfweliga tillstondh kan han slippa medh relegation till Michaëlis tijdh.

M. Miltopæus: Äfwen som Petræus.

Dn. Tunander: Han måtte relegeras, men tiden anlangande, så är det likt till Michaëlis, borde fördenskull tiden extenderas längre.

D. Bångh: Min mening är, han relegeres på ett år, men inkommer han i höst medh supplication, så kan det remedieras.

D. Enevaldus: Efter här äre præiudicata, så skall han bötha 10 d:r s. m:t eller gå i proban och således dhem betala, i det öfriga relegeres han till $\frac{1}{2}$ år.

Resol.: Studiosus Ericus Scraderus, som sig medh lönskeläge försedt hafwer, relegeres tacite till $\frac{1}{2}$ år eller mår-mässan.

5. Sedan oplästes M:r Jacob skräddeares förklaring på för detta sin pigas Sophia Hindrichz dotters klageskrift. Sedan tillfrågades pijgan, om hon hadhe släpt bonden och hästen uthur Jacob skräddeares gårdh, hwilcken bonde honom skyldig war, och således gifwit Jacob orsak att slå sig. Swarade sig intet wist, at bonden M:r Jacob något skyldig war. M:r Jacob exciperadhe moot Bengt Johanson, seijandes honom icke wara witesbär, det han låfwade bewijsa, sade och honom tagit af penningarna, som en gong skickades till scholmestaren för scholan, 1 d:r k. m:t och intet gifwit fram mehr än 6 *mp*. M. Gustavus Collinius skall och wetha om denne Bengt berättta, at hans egen broder har kommit honom på åhreröriga böther, der om låfwadhe han skaffa beskedh. Frågades, huru länge pijgan hadhe tiänt honom. Resp.: Halft år och 9 wekor, men på det $\frac{1}{2}$ åhret hade han stätt henne, doch intet giort något wist stadga, hwadh han henne gifwa skulle; när det uthe war, har hon blifwit längre hoos honom, och han låfwat wäl betala henne, om hon troligen tienat skulle. Mattz Staffanson, som för en tijdh sedan M:r Jacob tiänt haf:r, bekende, at den tiden han honom tiänte, har han aldrig hört ett ondt ordh af honom, men denne pijgan Sophia sade han hafwa altidh warit en laathynda och esomoftast sig försummat. Här om voterades:

M. Laurbecchius: För kiortelen, den Jacob skreddare uth-togh åth henne, bekänner pijgan sig hafwa låfwat tienat $1\frac{1}{2}$ år;

kiortelen warit wårdh 18 d:r k. m:t, löper fördenskull på $\frac{1}{2}$ åhr 6 d:r, och för det öfriga proportionaliter. Efter M:r Jacob och något öfr skredet gått haf:r och henne något mehr än till bettring slagit, dy böther han för en blånadh 12 ~~772~~, det andra ophäfwes.

M. Jac. Flachs.: Jag kan intet see, huru M:r Jacob kan medh böther beläggias, efter han bono animo och pijgan till rättelse slagit haf:r, doch admoneras han at billigare här efter medh domestica disciplina procedera, och endoch hon sin tjänst förlupit för skälig correction skull och således sin löhn förwärckat, lijkwäl och efter hon fattig är, dy betalar han för den tiden hon tient hafwer, efter contractet 8 d:r k. m:t.

M. Peträus: Slagen och blånaderna ophäfwes, men för $\frac{1}{2}$ åhret, mädan hon till den tiden blef antagen, måste han henne contentera och intet mehra.

M. Miltopæus: Endoch pijgan hade bort låta sig syna af någon opartisk, doch tror iag aldrig, at desse, som hon producerar, äre så extreme mali, at dhe skulle seija det aldeles osant wore; och ändoch hon wore berättigadh till 1 åhrs löhn, måste hon lijkwäl åthminstone hafwa 8 d:r. Men att desse blånader aldeles skola gås förbij, kan iag intet för mitt samwethe skull bifalla, uthan han måste plichta, men huru mycket, lämnar iag till det flere vota concludera.

Dn. Tunander: Hwad blånaderna wedkommer, så ophäfwes dhe, och hon får $\frac{1}{2}$ åhrs löhn, men efter hon uthur tiensten lupit, derföre bekommer hon intet mehr; har hon och släpt uth bonden, så afdrages det af $\frac{1}{2}$ åhrs löhnen.

D. Bång: M:r Jacob gifwer henne 8 d:r, och der medh äro dhe åthskilde.

D. Enevald.: M:r Jacob har intet slagit henne så illa, at man skulle honom medh böther beläggia, uthan hållit en skälig huus disciplin patriarcharum et bonorum virorum exemplo. Efter hon och har lupit uhr tiensten, för det hon skäbligen blef corrigerat, dy kan iag intet tilldöma henne någon löhn, der han icke sielf godwilleligen henne något gifwa will.

Magnificus Rector: At iag alla huggen skall göra till intet, tager iag intet på mit samwete, och endoch det synes

wara res mali exempli, så måste man lijkwäl blifwa wedh lagh och rätt. Men huru mycket han bötha skall, lämnar iag till pluralitatem votorum; doch är min mening, at M:r Jacob betalar hela åhrs löhnen och der i räknas blånader och alt och dhe således blifwa åthskilde. Denna mening bijfölle M. Miltopæus och M. Laurbecchius.

Senatus Academici sentens uthi saken emellan pijgan Sophia Hindrichz dotter, kârande, och M:r Jacob skrâddare, swarande, angående dhe hugg hon säger sig af honom fått hafwa den tiden hon hoos honom tiente, och han, M:r Jacob, nu är angifwen före, afsagd d. 23 Feb. 1670:

För dhe skäl ad acta finnes, erkenner Senatus skäligt, att M:r Jacob betalar pijgan för den tiden hon honom tiänt hafwer, 8 d:r k. m:t, uthi det öfriga erkennes han för pijgans klagan frij, hwar medh dhe och skole åthskilde wara.

6. Oplästes Andreæ Mathesii supplication, så nu som tillförende inhollandes att få tillstondh sig medh sine contraparter Academiens och stadsens wachtmestare att förlijka. Tillfrågades fördenskull dhe, om dhe willia någon förlijkning ingå, efter dhe af Senatu få der till lof, sades dhem och der hoos, at dher dhe icke kunde komma öfr ens, skulle dhe komma till Senatum igen, då dhem hwadh rätt och rättwijst är, wederfahras skall. Här medh wore dhe wäl till fredz. Men Mathe-sius, som sin wäria på gatan blottat haf:r, har den efter Constitutiones förwärcat.

Den 2 Martii. Præsentes Magnif. Rector, D. Enevaldus, D. Bångh, Dn. Tunander, Dn. Qvæstor, M. Miltopæus, M. Jac. Flachs., M. Laurbecchius.

1. Oplästes lagläsarens Canuti Munselii bref till Rectorem Magnificum, hwar uti han begärrar, at dhe 120 d:r k. m:t, som ännu hoos profess. mag. Axelium inestå af det wälbem:te professor till capten Lepsen skyldig är, måtte arresterade blifwa, till des Munselius kan lagl. medh Lepsen uthföra den skuldfordran han till honom haf:r. Och blef resolverat, at bem:te p:ng:r arresteras till midsommaren hoos M. Axel., och i medler tijdh skrifwes Munselio till, at han medh det första uthförer actionen medh Lepsen.

2. Oplästes Johan Thomassons supplication till Senaturn, begärandes efter wahnligheeten hielp åth sin broder Pyttium, som hufwudswag är. Och blef resolverat, at det förbliffr wedh det i fiordh resolverat är.

3. Georgius Henrici, en student, född i Cangasala sochn, är för 9 åhr sedan deponerat och har sedan dhe heela 9 åhren icke 9 wekor warit wedh Academien, förer der i församlingen et förargeligt lefwerne, som præpositus ib:m nu in Senatu berättar, begärandes, det Senatus wille kalla honom hijt till sigh och holla honom i skäligh inspection. När ländzman och en nämbdeman skulle hoos hans fader, som tillförende kyrckiowårdh warit hade och till kyrckian 25 d:r skyldig blifwit, detta exeqvera och modren godhwilleliga budit dhem en kettel och 1 sölfstop i pant, han då sprungit dem i håret och dem torrultat och sedan wedh tinget sagt, det dhe honom som lättfärdiga skälmar hanterat hafwa i hans faders huus, rymt sedan ifron tinget och intet afwachtat rättens uthslagh, dessföruthan skält heela nembden, ländzmannen etc. för skälmar. Om juhledagen hade han och stält sig otillbörligen på kyrckedöran medh sparkande och bultande på foderbrädet på tröskelen 8 eller 9 gångor; sedan döran öppnades på gafwel, hadhe han satt sig i slädan och åket ifron kyrckian. Præpositus begärade, at en sådan macula kunde komma uthur sochnen. Och blef efter noga discurrerande så resolverat, at om hans otillbörlige förhollande där i församlingen som och dhe skäls ordh han på ländzmannen och nembdemännerna har farit uth medh, kan wedh häredz tinget ransakas och afdömas, efter det uthom fredz mijlerne skedt är, men om saakören blifwer efter Privilegieerne.

4. Företogz saken emellan Christiernum Georgii och baronerna Hornerna, hwilcken senast Consistorii dagh blef här till opskuten. Och voterades i saken, anten Christierni eller pijgans Malins opsatz skulle witzordh gifwas:

M. Laurbecchius: Henne lämnas öpet efter clausulen, som i domen infördh är, framdeles honom at sökia om dhe partzeler Christiernus nekar till.

M. Jac. Flachs.: Jag kunde wäl gifwa hennes opsatz witzordh, men doch in favorem ejus holler iag medh Laurbecchio.

M. Miltopæus: Remittera wij saken till en annan gongh, så blif:r äfwen det samma och wij hafwa större omak, hwarföre är min meningh, det den clausulen, som i domen införes, blif:r ståendes.

Dn. Qvæstor: Som Laurbecchius.

Dn. Tunander: Karlen är multiplici fraude circumventus, hwarföre bör hans förteckning witzordh gifwas? Blif:r förden-skull wedh clausulen i domen.

D. Bångh: Jag gillar clausulen och wille, att en annan clausul komme der till, at hwadh studentens förelrdar eller syskon af dhe partzeler bekommit hafwa, då sökes det af dem in foro competente.

D. Enevald.: Det görs en åthskilnadh emellan det han har fått till skänkss, och det han har tagit på betalningh, och det kan han intet dömas at betala, det han till skänks fått hafwer.

Magnificus Rector: Clausulen, som står i domen, blif:r där, och haf:r studentens moor något gifwit pijgan igen, då stånde henne fritt det att sökia.

Sedan publicerades efterföllande doom:

Senatus Academici sentens och doom uti den twistiga saak emellan wälb:ne herrarna baronerna Hornarnas till Kärckis fullmechtige Gabrielem Melartopæum, kärande, och Christiernum Georgii Birgerum, swarande, angående några saker han, Christiernus, är angifwen före at hafwa af wälbem:de h:rna baronernas fateburs pijga Malin Engelbrechts dotter under echtenskaps läfwen och tillseijelse läckat och bekommit, afsagdh den 2 Martii a:o 1670:

För dhe skähl ad acta finnes, erkenner Senatus, at Christiernus Georgii Birgerus restituerar till herrarna baronerna efterföllande partzeler:

Riksdal:r . . . 6 st.	Torra gäddor . . . 1 Lß.
Ducater . . . 2 st.	Tort kött . . . 1 Lß.
Sölfstöp . . . 1 st.	Malt . . . . . 2 tr.

Demantz ring . . . 1 st.	Råfskin . . . 1 st.
Swart klädes kofta 1 st.	Råfladh bössa 1 st.
Smör . . . . . 1 L $\mathcal{E}$.	Höö . . . . . 1 lass.

Doch där framdeles bewijsas kan honom, Christiernum, mehr bekommit hafwa, skall han och det fullgöra och betala, såssom och där Christierni moder hafwer henne, Malin, något gifwit, stånde henne fritt det på orth och ställe som wederböhr, igen att sökia. Men hwadh dhen halfwa oxen, 2 st. fähr, 5 st. höns och 3 harar wedkommer, så emädan sal. H:r Baron desse partzeler till Christierni fader förährat hafwer, dy erkennes Christiernus derföre frij. För det öfriga, emädan Christiernus haf:r i sina skrifwelser till Malin Engelbrechts dotter missbrukat Gudz namn, skall han uthstå kyrckioplicht, och execution remitteres till Consistorium ecclesiasticum, och för det han dolose alt bort åth omgätz haf:r, benådes där medh, at han relegeras till 2 åhr.

[5.] Efter domens pronuntierandhe protesteradhe bägge parterne på expenser. Och voterades där utinnan:

M. Laurbecchius: Der baronerna hade förment sig hafwa någon rätt till expenser, hadhe dhe förr under action det sökt, hwarföre ophäfwes dhe å bägge sijdor.

M. Jac. Flachs.: Tyks wäl wara billigt, at baronerna något hafwa skulle, men emädan han stackare kan hafwa nogh at betala, dy holler han medh Laurbecchio.

M. Miltop.: Afflictio non est addenda afficto, hwarföre han och förskones för expenser.

Dn. Qvæstor: Expenserna ophäfwes.

Dn. Tunander: Det är stricto jure nogh procederat medh honom, hwarföre förskones han för expenser.

D. Bång äfwen så, sammaledes D. Enevaldh och Magnus Rector, ty det kan wara lijtet för baronerna.

Resol.: Expenserna ophäfwes; terminum relegationis anlangande, så skall Christiernus först uthstå kyrckioplicht, hwilcket beroor till biskopens hemkomst, sedan relegeras han tacite.

6. Daniel Achrelius inladhe på sin faders wägnar några skrifter, medh hwilcka han den domen fullgöra wille, som sidst-

ledne den 13 Decemb. in Senatu föll, såssom: 1. Johannis Rauthelii obligasjon till Hindrich Tyrison på 30 d:r, dat. d. 4 Maji 1664, den Achrelius betalt och inlöst hafr. 2. Jochim Wergentins qvittance, dat. d. 17 Junii 1655 på 60 d:r, dhem profess. Achrelius för Rauthelio betalt hafr. 3. Opförer profess. 50 d:r för sitt omak han för H:r Johan in Consistorio, Råd-stugan och Hoffrätten haft hafr. 4. Rauthelii qvittance, dat. d. 17 Maji 1667, gifwit Zimmermans änckia på 133 d:r 12 öre k. m:t. 5. Opförer Achrelius för en finsk bibel, den Rauthelius bekommit hafr, 8 rd:r. 6. Differencen på en sölfkanna, den dhe bytt hafwa, 22 lodh å 9 ~~mp~~ lodet. 7. För medicamenter 8 d:r k. m:t, pro labore 3 rikzd:r. Desse skrifter gofwes Rauthelio sig der på att förklara.

7. Dn. Qvæstor inladhe en skrift, hwar i han till Senatus wijdare gott finnandhe hafr efterlätit Påfwel Matsson ifron Calima at optaga det förlammadhe hemmanet i Hinnerjoki by om 8 öre skatt, mehnandes det änckian, som hemmanet nu åbor, det qvittera skulle, efter hon des opkomst icke söker; och hafr Dn. Qvæstor gifwit honom 4 åhrs frijheet. Här om voterades:

M. Laurbecchius: Påfwel Matson begärar oskäligt, mädan hemmanet intet är öde, utan gifwer likwäl ödes spannemåhl 5 t:nr åhrligen, hwarföre wore wäl, om man honom disponera kunde att emottaga 2 åhrs frijheet och sedan skattar; will han eij det, då beholler änckian hemmanet, till des någon bättre kommer.

M. Flachs.: Qvæstor disponerar honom till mindre frijhetz tijdh; elliest seer iag heller, at änckan är där och wij see till, huru wij kunna hielpa hemmanet.

M. Miltop.: Till det högsta 3 åhrs frijheet, elliest bliffr änckan der widh; dagzwärcken kunna tagas af dhe andra bönderna at täckia lador etc.

Dn. Tunander: Påfwel begärar för mycket. Än om han dör innan 2 åhr, så äro wij lijka när bonde. Elliest är min mening som dhe andras; gärna will man hielpa änckan, men hon har elakt namn på sig, at hon kan trolla.

D. Bångh: Qvæstor söker wäl Academiens bästa, men

mehr skulle han prutat af; på 2 åhr will iag samtyckia, elliest efwentyra på änckian.

D. Enevald.: Bör considereras, om det är större nytta för Academien unna Påfwel 4 åhrs frijheet och han i medler tijdh bygde och wij sedan finge full ränta, eller nu åhrl. taga 4 tnor och några capp:r. Det är och samwetz wärck drifwa änckian emoot sin willia uth, men Påfwel begärar för mycket.

Magn. Rector: Om man considererar, at af hemmanet böhr uthgå moot 100 d:r åhrligen, så kunde den skadan wij på dhe 4 Påfwels frijheetz åhr hafwa, blifwa refunderat, när han kommer till full skatt; och när iag war der, så kunde iag intet see, än at det så skulle wara Academien nyttigt.

Resol.: Att änckian beholler hemmanet till hösten, och kan hon i medler tijdh något reparera, så wore gott; Påfwel kan och blifwa dher, till thes han får swar i höst.

8. Hindrich Mårthenssons och Johan Hakes supplicationer att komma till den vacerande Academiae fogde tiensten blifwe opläsne. Och voterades:

M. Laurb.: Det är gott ju förr ju heller någon i den vacerande fogde tiensten at förordna, och seer iag ingen, som better kan wara berättigat der till än Hakes; dhe andra, som denna tjänst sökt hafwa, är intet rådeligit att committera detta. Hakes haf:r så länge tiänt Academien spe promotionis, hans qualiteter i räkningar äre noggsamt kunniga, är och wäl wahn at uthfordra räntorna, efter han hoos Lars Jönson tiänt haf:r.

M. Flachs.: Skickelig och trogen är Hakes, har och i[n] spe promotionis tiänt, är fördenskull intet emoot hans persohn; men at holla them i sightet och at undfly förtreet, wore rådeligit at förobligera fogden, endoch iag om Hakes intet twiflar, hwarföre tyckes rådeligit, at han inlägger en revers och, om så wore edeligen, sig här förplichtade sin instruction at efterlefwa wedh sitt embetes förlust.

M. Miltop.: Johan Perssons begäran är skälig, efter han sig och haf:r giort meriteradh, samtycker fördenskull ther till, at han på dhe conditioner, som hans antecessor haft haf:r, träder ther till, blif:r och tillhollen i rätten tijdh opfordra

räntorna, är fördenskull wäll påmint af profess. Flachsenio om reversen etc.

Dn. Tunander: Ju förr ju bättre, att någon blif:r tillsatt, har och emoot Hakes intet, men så är och nödwändigt: [1.] at fogden weth han är fogde och böhr tiena, 2. att terminerne just achtas, 3. att han försvarar bönderne, 4. på prob antages, doch icke så slätt, utan så länge han steller sig wäl, så blif:r han och der wijdh.

D. Bångh: Är intet emot Hakes, doch så, at han antages på prob och intet confirmeras, för än alt är riktigt medh Qvæstore, sedan at han reverserar sig.

D. Enevaldh: Intet emot Hakes, utan han reverserar sig och steller caution 2 bolfaste män.

Magn. Rector: Hafwer ingen tingh der emot, uthan är wäl till fredz, men efter Hakes nu reser medh Qvæstore, så haf:r han confirmation af nödhen, elliest blif:r han intet achtat, hwarföre wille Qvæstor ställa confirmation.

Sedan inkallades Hakes, och blef honom detta förehollit, han skulle fördenskull inläggia sin cautions skrift och mehr, som vota det inneholla. Hakes insinueradhe caution skriften, hwilcken blef opläsin och lagdh ad acta. Honom önskades lycka och wälsignelse medh förmaningh sig flitig och trogen att förholla.

Den 3 Martii. Præsentes Magnificus Rector, D. Enevaldus, D. Bångh, Dn. Qvæstor, M. Kempe, M. Miltopœus, M. Jac. Flachsenius, M. Laurbecchius.

1. Proponeradhe Rector Magnif. om dhe böther, som Andr. Hanstenius och Daniel Unger medh sina interessenter in superiori rectoratu äre fälte till, för dheth dhe hafwa slagit brudgummen. Här om voterades:

M. Laurb.: Emädan desse, som nu wedh Academien äre, Hanstenius och Unger, icke hafwa tillförende welat bekenna den sanskyldiga, dy är min meningh, att desse, som tillstädes äre, betala hela summan 8 d:r s. m:t, hälst emädan Ungern brudgummen stuckit och Hanstenius honom trampat och illa tracterat haf:r.

M. Flachs.: Jag kan intet wäll falla der på, at den ena skall plichta för gärningen och en annan haf:r henne giort; doch tyckes skäligt, at desse 2, efter dhe under action den sanskyldiga icke bekände, swara för bötherna.

M. Miltop.: Jag ser det warit Senatus meningh, at desse skola betala bötherna, efter dhe eij hafwa welat oppenbahra dhe andra, hwarföre tyks wara skäligt, at desse swara, som för handen äre.

M. Peträus, M. Kempe, Qwæstor, D. Bångh och D. Enevald.: Desse närwarande betala.

Resolwerades fördenskull, att desse närwarandhe Andreas Hanstenius och Daniel Unger skola betala hela summan för sig och sine interessenter, som nu bortreste äre, 8 d:r sölf:r mynt, som dhe in superiori rectoratu är dömde för det slagzmähl dhe på Brudgummen begått hafwa, att betala.

2. Inkallades Andreas Mathesius medh sina contraparter i den saken tillförende är worden angifwen, at Mathesius skall så Academiens som stadsens wachtmästare den 16 Januarii nästförledne, när det hoos kyrckioherden bran, slagit hafwa. Mathesius beropadhe sigh på Johannem Bechman, hwilcken berättadhe sig intet sedt Mathesium slå Academiæ wachtmästare någon örfijl, sadhe sig och intet sedt stadz wachtmästaren. Carl sadhe Mathesium slagit sig 2 örfijlar och wärian emot honom blottat. Stadz lieutenanten inkom och beswäradhe sig i lijka måtto öf:r Mathesium, dett han honom 2 örfijlar slagit och 2 gongor öfwer ända stött haf:r. Bertill wachtkarl angaf tesslijkes Mathesium och sadhe sig 2 slängiar af honom fått. Mathesius nekadhe sig sedt Bertill, men att han wachtmestarne slagit hadhe, sade han skedt der af, at dhe warit drukna och intet welat uthur cour de gardet at gifwa tillkenna om elden. Stadz lieutenanten sade detta aldrig bewijsas kunna, uthan sadhe sig medh wachten, för än Mathesius till cour de garde kom, warit gongen at hielpa och gifwa om elden tillkenna, sade sig och hela dhen dagen icke mehr än en pijpa toback druckit, än sadhe han Mathesium lupit efter wachten medh dragen wäria, men sig aldrig sagt, det Mathesius skulle sin wäria mot honom blottatt. Bibliothecarius Dn. Samuel

Gyllenstolpe inkallades at witna i denna saak, och gjorde han denna relation, at när han först kom på gatan, hadhe lieutenanten stått der, då Mathesius kommit och frågat: hwadh äre I för wacht etc., der medh slagit honom en örfijl; sadhe och lieutenanten warit drucken, men i saken emellan Carl och Mathesium wiste han intet berätta. Mathesius blef ensammer inne och blef förmant sanningen at bekenna, och sade han: det kan wäl wara, att hwardera wachtmestaren hadhe fått 1 örfijl och 1 stööt, och hafwa dhe det wäl förtiänt, om dhe något fått hafwa, men Bertill wachtkarl sade han sig för Gudh icke känna. Honom befaltes taga afträde. D. Enevald. berättadhe Mathesium warit medh och hulptit den gongen undan elden. Här om voterades:

M. Laurbecchius: Mathesius böther för 1 örfijl och 1 st. 2 gongor 6 *℥*; något kunde arbitraliter tillökas, at dhe andra intet hafwa sig der öfr at beswära.

M. Flachs.: Af kyrckioherden hörer iag, at han haf:r budit till att rädda undan elden, och man weet, at den det gör, är efter lagh man så mycket bettere, böther fördenskull Mathesius simpliciter.

M. Peträus: Det borde honom intet göra, och tyks wara rådeligit, efter the hafwa tillstondh at förlijkas, dhett dhe sin emellan det göra wille. Skall det dömmas, så måste man medh cap. icke flattera, ligge fördenskull efter det 32 cap. Rådst. B. i tweböthe. Har och wachten försedt sig, så böthe och the efter lagh.

M. Miltop.: Saken kan afhielpas medh arbitral böther, och tycker mig wara nogh af 2 rd:r målsägandens ensak, efter inga synnerliga wittne äro till. Doch der detta ej geller, böther han för 3 pustar 3 gongor 6 *℥*, libererar honom fördenskull ifron det 32 cap. Rådst. B.

M. Kempe: Bäst wore dhe förlijktes, och der man witten hadhe och stricte medh honom procedera skulle, kunde man intet liberera honom för det 32 cap. R. B. Doch efter han en godh intension hadhe, må han för reputation skull bötha arbitraliter.

Dn. Qvæstor: Dheras wittnen böra afläggia sin edh, och kan intet libereras ifron det 32 cap.

D. Bångh: Det 32 cap. Rådst. B. appliceres hijt. Obstant ipsi: 1. privilegium personarum, 2. locus, 3. occasio. Doch remedieras, at han efter detta cap. böther allenast för 1 pust till hwardera.

D. Enevald.: Efter han tillstår 2 örfijlar, haf:r och haft bonam intentionem, efter han togh min kapp och kofta uthur elden, hwarföre bör detta icke ifras, uthan han böther för 2 pastar 2 gongor 6 *mp*.

Mag. Flachsenius: Böthe arbitraliter 3 rikzd:r.

Här wedh acq[vi]esceradhe M. Miltopœus, M. Kempe, Dn. Qvæstor, D. Enevald. och Magnificus Rector.

Senatus befinner skäligt, at studiosus Andreas Mathesius böther arbitraliter tre rikzdal:r till treskiptes. Wachtkarlen Bertill skall framdeles skaffa sig bättre skähl och bewijs i saken.

3. Academiæ wachtmestare Carl fick een repriment, för det Academiæ wacht intet achta Academiens fönster och professorum huus, och der dhe framdeles eij bättre achta, skola dhe straffas för sin försummelse.

4. Profess. Flachsenius refereradhe, det Borgmestare och Rådth hadhe sent fålck p:ng:rs lengden till honom, förfrågades sig, om det icke der wedh blifwa skulle, som förr want warit haf:r, at professores sielfwa skicka Borgmestare och Rådth een längd och at dhe sig wijdare, der medh eij befatta, hwar till hela Senatus samtykte.

5. Favorini landbonde Johan Grelson och Favorinus sielf blefwe inkalladhe uthi den saak, som här in Senatu d. 20 Octob. förledit åhr anhängig giordes, och tillfrågadhe, hwij dhe icke saken för häredz tinget efter afsagdh interlocutorie doom den 3 Novemb. sidstledne uthfört hafwa. Favorinus swarade sig töfwat wedh tinget in till aftonen, och Johan i medler tijdh intet sökt, det saken för rätta skulle optagas och afhielpas, och såssom han sadhe sin kapp blifwit honom der ifrostulin, har han nödgas om aftonen reesa der ifron. Favorinus sadhe sig hafwa misstancka till Johan om kappan,

mädan han och tillförende är på kyrokiowallen rijsat. Johan tillfrågades, hwarföre det skedt war. Swarade sig blifwit öf:rtalt af bönderne at gifwa wijnflaskan uthur kyrckian den tijden han klockare war i Pijkis, och derföre i Hofrätten blifwit resolverat, at han rijsas skulle. Johan medh sin hustru beskylte Favorinum för lönskeläge, förwitte honom, det han ofta försummar kyrckian och nu senest 2 bönedagar sig absenterat, holler der hoos sin moder illa och lefwer medh sin kånna på hemmanet. Detta begäradhe Favorinus protocolleras måtte och låfwadhe det medh dhem uthföra. Sedan tillfrågades Johan, hwadh Favorinus honom låfwat hadhe, när han honom till landbonde på sitt hemman Saris antogh. Swarade på hemmanet warit twenne landbönder, dhem hadhe han låfwat i hoop, sedan uthsädet war afdragit, 12 tönnor sädh och 5 lamb, lopp fördenskull på hans andeel 6 t:nor och 2 1/2 lamb; slagzmåhlet hemstälte han Gudh och Rätten. Favorinus förmantes att förlijka sig medh bonden, och blef dhem bägge befalt taga afträde. Sedan voterades, om i denna saak här nu sententieras kunde.

M. Laurbecchius: Jag seer intet, hwij wij icke skulle kunna sententiera i saken, efter detta inom fredzmijlerna passerat är. Favorinus betalar fördenskull af det på hemmanet det åhret fallit haf:r, 1/4 part. Slagzmåhlet kan intet alt räknas, emädan bonden och haf:r warit elack; böthe fördenskull för en blånadh 12 *℥*., för en pust och ett håårdragh hwar sin gongh 6 *℥*..

M. Flachs.: Emädan det är wist, att bonden sub priori rectoratu är af Favorino blodig slagen, dy böther han för 2 blodsår och ett håårdragh. Den andra saken kunde fuller skiutas till tinget, doch faller iag på den mening, at han restitueerar bonden 1/4 deel af det på hemmanet det åhret fallit är, och der han saken om förwiltelsen innan näste tingh medh bonden icke uthför, då ware fallen till saken.

M. Petræus: Bonden får 1/4 parten, och Favorinus söker honom igen om försummelse wedh tinget; i det öfriga böther Favorinus för 2 blodsår och 2 håårdragh efter lagh.

M. Miltopæus: Efter Favorinus säger det åhret varit ett oåhr, så betalar han $\frac{1}{4}$ parten efter mätzmanna ordom, doch honom sin rätt förbehollin efter det 23 cap. Jord. B. L. L. Slagzmåhlet är ogilt.

M. Kempe: För slagzmåhlet böthe efter lagh eller arbitraliter 6 d:r s. m:t, men intet kan iag påläggia Favorino at opfylla contractet, efter bonden det på sin sijda intet fullgiort haf:r, hwarföre skiutes detta ännu till häredz tinget att ransakas.

Dn. Qvæstor: Som M. Kempe.

D. Bångh: Hwadh hemmanet wedkommer, kan man intet nu döma, ty det wore præpostere handterat, för än det wedh tinget ransakat blif:r, i lijka måtto om slagzmåhlet, ty wij wetha intet, om blånaderna äro 2 eller 10, för än här om ransakas.

D. Enevald.: Favorinus haf:r giort orätt, att han olagligen och i otijdh haf:r kört landbonden bort, borde fördenskuil hafwa $\frac{1}{4}$ part. Skall det änteliga skiutas till tinget, så är ej heller iagh där emoot, doch böthe Favorinus för 2 blånader och 2 hårdragh.

Magnif. Rector: Det är skäligt, at Fav. gifwer bonden $\frac{1}{4}$ af det hemmanet räntat haf:r det åhret, och böther för 2 blodsår och 2 hårdragh, men wedh tinget skall sestimeras om qvanto af fierde parten.

Senatus Acad. sentens och doom i saken emellan stud. Erics Favorini landbonde Johan Grelson, kårande, och Ericum Fav., swarande, angående det Favorinus honom ifron sitt hemman, i Pemar sochu belägit och Saris ben:dt, i otijdh drifwit haf:r, så och något slagzmåhl han på bonden och hans hustru föröfwat haf:r, afsagdh den 3 Martii 1670:

För dhe skåhl ad acta finnes, erkänner Senatus skäligt, at Ericus Favorinus betalar till landbonden $\frac{1}{4}$ part af det hemmanet för det åhret kunde importera, och det efter mätzmanna ordom, efter han, Fav., förebär sig på det åhret lijdit misswäxt; doch efter landbonden är skyldig efter det 23 cap. J. B. L. L. rätta jordäganden skadan, stände Favorino öpet att sökia landbonden wedh tinget för försummelse på hemma-

net, så och för förwiltelsen, det bästa han kan och gitter. Men slagzmålet anlangande, så skall Favorinus efter det 9 cap. Sårn. B. m. wil. St. L. bötha i ett för alt för 2 blodsår 2 gongor 12 *mp.*, såssom och för 2 hårdragh två gongor 6 *mp.* efter det 12 cap. i samma balck.

6. Oplästes profess. Achrelii inlaga emoot Rauthelium, den och gafs Rauthelio att swara på. I lijka måtto oplästes Rauthelii contra rechning moot professoren, hwilcken gafs Danieli Achrelio sig der på till näste Consistorii dagh att förklara.

Den 7 *Martii*. Præsentes Magnificus Rector, D. Enevaldus, Dn. Tunander, Dn. Qvæstor, M. Kempe, M. Miltopæus, M. Jac. Flachs., M. Petrus Laurbecchius.

1. Proponeradhe Magnif. Rector om det höet, som hoos några bönder blif:r för det ena året till rest och inneständes, huru där medh förblifwa skall, om fogden skall det opbara och det således blifwer commune bonum, eller om den professor, hwilcken bonden kan tillslagen wara, det böhr opbara. Sedan disputerades noga om den disordre, som här utinnan inriktat är, att när en bonde det ena året en professori tillslagen är, kommer en annan professor och opbar af samma bonden det andra året höet, så att ingen är wiss på, hwadh han haf:r eller icke. Rector Magnif. berättade, att där öf:r är ett wist instrument författat, hwilcket hoos Hakes finnas skall, och böhr det stricte efterlefwas och den oreda, som in kommen är, rättas och corrigeras. Professores beswäradhe sig, att dhe aldrih här utaf wetat hafwa. Rector läfwade, at där i instrumentet något ännu fattas kan, då skall det corrigeras och sedan ett exemplar här in Consistorio förwahras.

2. Discurrerades om tertio inspectore i detta år. M. Laurbecchius stodh fast där på, att han måtte blifwa inspector efter dhe skähl tillförende finnes wara införde inter acta d. 5 Feb. M. Miltopæus begärade och det samma, sadhe sig och bettere där till wara berättigat, efter han äldre professor än Laurbecchius är, där och Laurbecchius twenne gongor skulle wara inspector och han der emoot allenast en, då skedde iu honom oppenbahr orätt. Och emädan dhe sin emellan här om

icke kunde förlijkas, dy kastades lätt, och föll lätten på Laurbecchium, hwilcken blif:r inspector i detta åhr.

NB. Det missförståndet, som emellan bägge professorerne Miltopæum och Laurbecchium under discurrerandet de inspectione sig där af förorsakade, att Laurbecchius låfwadhe om profession och hwilcken sin bettere förestått haf:r, skrifwa Rikzdrotzen och andra magnatibus till, hwilcket Miltopæus begärade annoteras måtte och honom af Senatu en attest meddelas, huru han sin profession förestått, blef sedermera componerad.

3. Academiæ fogde Johan Hakes bewilliades det ena hemmanet, som hans antecessor Jacob Person tillförende det haft haf:r, fritt att niuta, så länge han wedh tjensten är, men det andra till en behagelig tijdh.

4. Inkallades Hachsen och tillfrågades, huru det är medh dhe bönderne, som äre i fiord professoribus tillslagne på höö, halm och wedh, om han haf:r det opburit. Swarade sig opburit efter Crono werdering, hwilcket remonstrerades honom wara orätt och bönderna wara plichtige att betala förhögningen och det till den professoren, som bonden kan wara anslagen. Hachsen gafs och specification, som för omtalt är i detta ärendet, att justera den medh Qvæstore. I lijka måtto pålades Hachsen att förfärdiga en längd på den rågh och korn, som hijt till räntterij är nedhkommit.

Den 7 *Martii*. In ædibus Rectoris a meridie præsentis Magnif. Rector et M. Axelius Kempe.

Jacob Jacobson, en trumslagare under öfwerstleutenantens Dusins compagnie, angaf studiosos Martinum Isaci Buscerum och Johannem Henrici Stichæum, at dhe förledne lögerdagz hafwa honom i Lars Hofmans gårdh öfrfallit, och berättade han der medh så förewetha, att när han kl. 9 om aftonen kom ifron sin lieutenant, mötte honom knifzsmiden och frågade, hwar dhe skulle få brennewijn, sedan hadhe dhe gått till Lars Hofmans och begärat där af wärdinnan brennewijn eller ööl, men hon intetdera haft, sedan sände dhe till swarfwaren der bredewijdh och fått köpa en kanna ööl, då hadhe denne Jacob frågatt wärdinnan, om han finge tillstondh

att slå på trumban, det hon honom tillåtit hadhe; när han då slogh på trumban, hafwa studenterne kommit nedh uhr sin kammar, skält honom för hunsfott och tyf, då han wänt igen att slå på trumban, och när öolkannan war uthe, hafwa dhe båda gått sin wägh, och när dhe komme uthom porten, hafr han begynt slå på trumban och skält studenterne för tyfwar och skälmar igen, då dhe kommit nedh, slagit honom, rånt hans hatt och sönderslagit trumban. Här emot berättadhe studenterne, att denne Jacob medh knifzmeden komme medh skrijande och ropande på Hofmans port, när dhe alla säfwe, sedan dhe blefwe insläpte och finge köpa en kanna öl uthur byn, hafr han begynt slå på trumban och fålas fram som en turck. Wärdinnan, som intet skaffa kunde medh det hon badh honom wara stilla eller gå dijt, der dhe sålde öl, wille intet sådant lätan hafwa om söndagznatter i sitt huus, sände altså sin lilla poike op till studenterne, bidiandes dhe wille komma nedh och see till, om dhe kunde stilla honom, men dhe kunde intet uthrätta medh gode ordh, emädan Jacob sagt, han wore intet under staden, utan under regementet, derföre rådde han slå på trumban ehwar det wore, fast det än wore i borgmestarens egen sängecammar; sadhe honom och aldrig bewijsa skola, det dhe honom skält hafwa. Kl. 11 wedh pass, när dhe wore uthkomne uthur gården, hafwa dhe på nytt waknat af hans skällande: komman nedh edra hunsfottar, tyfwar och skälmar ifron hyllan; sådant många gongor itererat, då dhe förtretadhe gått nedh och gifwit honom några slängiar, tagit hatten af honom, icke att råna honom, uthan till widermähles, nekade sig och slagit sönder trumban, låfwade der hoos saken uti Cämmers Cammaren uthföra emot Jacob och knifzmeden. Här på resolverades, att studenterne uthföra saken medh Jacob på orth som wederböhr; blifr och han i medler tijdh intet till fredz stält, kan han komma till Academien igen och saken emoot studenterne uthföra.

Den 9 Martii. Præsentes Magnif. Rector, D. Enevaldus, D. Bångh, Dn. Tunander, M. Miltopæus.

1. Oplästes Casper Hörlingz klage libell emoot Jonam Bodenium Calmariensem, angående hans otillbörliga förhollande

medh Caspers hustru, som han klagar öfr. Denne Hörlingz skrift gafs Jonæ till nästkommande Consistorii dagh sig der på att förklara.

2. Om Petro Vernlandro beslötz, det han skall fasttagas, hwar han kan finnas, och propter contumaciam incarcereras. Sedan inkom Academiæ wachtmestare Carl och berättade Vernlandrum wara medh sin wederpert borgmestarens drengh Erich förlijkt. Men emädan han i sommars är angifwen, det han på landzwägen af berörde Erich en kannu, 1 par ullwantar och 1 påsa rånt och borttagit hafwer, som protocollet in actis Junio mense uthwijsa skall, dy kunde intet saken nedläggias, uthan blef af præsentibus der utinnan voterat:

M. Miltopæus: Han böther efter det 41 cap. Edz. B. L. L., men propter calorem juvenilem remedieras medh honom efter det 23 cap. E. B. St. L.

Dn. Tunander: Är intet der emot, uthan han böther 20 *mp.* till treskiptes.

D. Bångh: Det är i hastigheet och af skalckheet skedt, dy efter det 41 cap. Edz. B. L. L. böthe 6 *mp.*

D. Enevald.: Omnes actiones specificantur a fine, han hafz och detta intet animo prædandi giort, dy är best holla medelwägen, och böther han 6 *mp.*

Magnif. Rector: Böthe 20 *mp.*, men om arresten, som han förrymt hafz, blifz annat.

Om det han uthur arresten rymt hafz, voterades:

M. Miltopæus: Emädan dhe andra goda herrar fölle på 6 *mp.*, dy kan och det han undan arresten flydde, expieras medh dhe 20 *mp.*

Dn. Tunander, D. Bång, D. Enevald. och Magnif. Rector: Sitte 3 dagar in carcere Academico.

3. Oplästes så profess. Achrelii som Rauthelii fullmechtiges Samuel Nilsons förklaring uti den twistiga saak, som tillförende sub hoc rectoratu d. 2 Martii här in Senatu agerat är. Och eftergaf professorens son Daniel: [1.] dhe 60 d:r, som Wergentijn lefwereradhe äre; [2.] än dhe 133 d:r 12 öre, som han tillförende opförer. 3. Afgår efter Senatus gottfinnande dhe 8 d:r k. m:t pro medicamentis och dhe 3 rikzd:r pro labore den

tijden Rauthelius, som då war 4 åhr gammal, hadhe haft epilepsiam, emädan professoren denna sin skuldh innan 20 åhr icke sökt haf:r, dess föruthan och warit mycket godh wän medh Rauthelii förelldrar. 4. Afgå dhe 50 d:r för procuracion, efter han som tutor och den löhn för tutela tagit hafwer, war skyldig det att göra. Men dhe 30 d:r, till Hindrich Tyri-son lefwereradhe, såssom och dhe 32 d:r för bibelen, den Rauthelius bekommit haf:r, måste han, Rauthelius, gottgöra. Dhe 22 lodh sölf:r dhe twista om, så bythe kannorna och tage hwar sitt igen.

Den 16 Martii. P:sentes Magnif. Rector, D. Enevald., D. Bångh, M. Axelius, M. Miltopæus, M. Jac. Flachsenius, M. Joh. Flachsenius.

1. Inkallades en novitius Johannes Nicolai Kalm ifron Waza, hwilcken af Samuele Wernberg, Daniele Anglenio och Christierno Bachman är på Anders Merthens källare illa handterader worden, och blef Johannes nu tillfrågat, huru här medh förewether. Resp.: Att när han i sidstens war uthgången att besökia sina landzmen, hadhe Bachman kommit moot honom på tårget och haft honom in på källaren. Frågades, hwilcka där wore. Swarade sig intet kunna minnas. Om han blef där slagen? Sade sig icke grant wetha; han hade och sielf lätteligen kunnat falla och stöta sigh. Angelius [= Anglenius] blef tillfrågadh, hwadh han här till hade att seija. Resp.: Sig intet stort här till swara kunna, mädan han nu ensam är och the andre hans camerater borto. Johannes bekende omsijder Christiernum sig något slagit hafwa. Och emädan then, som princeps causa warit haf:r, nembl. Wernbergh, nu icke tillstädes är, dy opskiutes detta, till dess han kommer i staden.

2. Brita Märthens dotter, en knifsmecz hustru, angaf Martinum Georgii Carandrum och boktryckarens gesell Carl, det dhe af hennes son hafwa hoos Jacob Erichssons änckia i söndagz otta dagar sedan spelt fyra dal:r. Martinus sade sig läfwat betala henne denne weka, men hon icke warit där medh till fredz. Poiken tillfrågades, huru mycket dhe af honom wunnit hadhe. Swaradhe: 6 öre ringare än 3 d:r k. m:t. Booktryckare gesellen sadhe poiken sielf budit sig till att spela,

kommit på dheras gelag kl. 7 om aftonen och warit drucken, och emädan han tillbödh sig, hade han af honom wunnit ett stop öl, mehra hadhe han ej wunnitt, uthan gått der medh sin wägh. Pojken stogh fast der på, att Martinus hadhe först wunnit 2 d:r och 2 öre k. m:t, sedan hadhe han wunnit 2 tolföre stycken, gesellen hadhe wunnit först ett stop öl och sedan spelt medh honom affen too(?) och således wunnit på poicken een kanna.

Sedan voterades:

M. Joh. Flachs., M. Jac. Flachs., M. Miltop., D. Bångh: Martinus sitter i proban 4 dagar sig till correction och restituerar det han wunnit haf:r.

M. Kempe och D. Enevald.: Martinus böther efter lagh, som i Doblare Balcken exprimeres, 3 *℥*.; orkar han ej bothum, då gånge i carcerem.

Senatus erkänner skäligh, att Martinus Georgii Carander restituerar till poikens Påfwel Märthensons modher h. Brita Märthens dotter 2 d:r 26 öre k. m:t och för sitt förseende plichtar in carcere Academico fyra dygn. I lijka måtto skall booktryckarens gesell Carl Hindrichson gifwa henne, h. Brita, en kanna öhls wärde 9 öre k. m:t. Poikens Påfwel Märthensons förseende remitteres till behörig orth att afdömas.

3. Fransila Simon, som sal. Arvidi Colliandri böcker i pant hafwer, fick till swars, att emädan han allena för dhe 8 d:r Arvidus honom är skyldig blefwen, efter obligations lydelse böckerna i pant haf:r och nu änteliga will sina p:ng:r igen hafwa och pantten qvittera, altså tager Secretarius panten till sig och betalar honom, Simon, dhe 8 d:r, sedan skall Secretarius samma rättigheet hafwa på pantten, som Fransila haft haf:r.

4. Stadztienaren Erich inkom och sadhe sig medh Petro Wernulandro om det rånet, hwarföre Petrus är angifwen, på sin anpart hafwa förlijktz, doch Rätten sin saak förbehollin. Och emädan någre af d:nis professoribus icke wore senaste Consistorii dagh tillstädes, när i denna saak voterades, dy badh Magnificus Rector, dhe wille seijsa sin meningh.

M. Joh. Flachs. och M. Kempe: Wernulander böther 6 *℥*.

M. Jac. Flachs.: Böthe 20 *℥*.

Sedan publicerades denna doom:

Senatus finner skälighet, at Petrus Vernulander, som förledne sommars af stadztienaren Erich en kanna, en påsa och ett par wantar på allmanne wägen bortränt hafwer, böther efter det 41 cap. Edz. B. L. L. 20 *III*, doch emädan han sig medh målsäganden affunnit haf:r, afdrages här af hans dehl. Men för det han, Vernulander, undan arresten rymt haf:r, plichte in carcere Academico 3 dygn.

5. Jonæ Bodenii förklaring blef opläsin och Casper tillfrågat, om han något där på wille swara. Sade nej, anholandes allenast, att hans wittnen måtte edeligen afhörde blifwa.

Eskill Jöranson ifron Tammissari by och Märimasko sochn bekende efter aflagd edh, att förledne nyårs dag hadhe Caspers hustru medh studenten och Caspers son kommit till honom, då han sina grannar hoos sig hade, då hadhe han Caspers folck fagnat, som han kunde; när dhe nu om natten skildes äth, haf:r Caspers hustru legat främst på golfwet, sedan gässen och efterst studenten, men om dheras förholande medh hwar andra, såssom och om dhe alla hafwa sutit i en släda, när dhe dijt komme, wiste han intet berätta.

Clemet Eskilson ifron samma by, Eskils son, berättadhe efter aflagd edh, att när dhe dijt komme, hade studenten sutit på släde hörnet och Caspers hustru i slädan medh sonen; när dhe sedan ätit och druckit hadhe, till des toppen 2 gongor hadhe ropat, lade studenten sig wedh bordet, sonen emellan och Caspers hustru wedh döran. Casper frågade Clemet, om han icke hadhe hämtat 3 kannor öhl, när hans hustru, Bodenius och en annan student drucke här i staden, och om den fremmande studenten icke gått bort och hustrun blifwit ensam medh Jona. Clemet swarade sig hämtat allenast 1 kanna, då där fuller warit en främmande student, men för än han gick bort, hade Caspers hustru warit borta. Casper blef än ytterligare tillfrågat, om han icke wille swara på studentens förklaring, der till han nekade, seijandes: intet gifwer iag mig i widlyftigheet. Hwarföre opskötz denna saak, till dess studenten saken emot Casper, den han allaredo begynt hafwer, uthförer. I medler tijdh wäntas linsligare skähl i saken.

6. Inkallades Daniel Achrelius och Rauthelii fullmechtigh Samuel Nilsson, och blefwe bägge parterne tillsporde, om dhe ännu något hadhe att inläggia eller munteligen påminna, och emädan dhe på bägge sijdor där till nekadhe, dy företogz saken. Och befans, 1. att på den förra domens fullgörande, som föll den 14 Decemb. 1664, rester 232 d:r 8 $\frac{1}{2}$ öre k. m:t, när af hela summan, nembl. 1040 d:r 8 $\frac{1}{2}$ öre k. m:t, som han, professoren, då dömdes är till Rauthelium att betala, afdrages 808 d:r samma mynt, som Achrelius i spannemåhl och penningar där på betalt hafwer. 2. Böhr Rauthelio efter den domens lydelse, som förledit åhr d. 13 Decemb. föll, bekomma 364 d:r k. m:t; doch böhr af desse 364 d:r afdragas: 1) dhe 30 d:r k. m:t, som Achrelius till Rauthelii fullmechtig Hindrich Tyrisson betalt hafr; 2) dhe 32 d:r dito mynt för finska bibelen, den Rauthelius tillstår sig bekommit hafwa; 3) dhe 22 lodh Achrelius fordrar, för det han Rauthelio en kanna af sådan öfrwicht gifwit hafwer för den han af Rauthelio togh, som sig i penningar belöpa 49 d:r 16 öre k. m:t. Så att summan, den Achrelius efter den senare domen skulle betala, blif:r 252 d:r 16 öre k. m:t. Men emädan Achrelius genom stadz secretarii Rydenii attest, det han inlade och ad acta finnes, söker disputerä wichten på den kannan Senatus den 13 Decemb. æstimeradhe för 100 lodh, föregifwandes efter attestens lydelse henne icke wägit mehr än 66 lodh, och om denna differencen, som för 34 lodh till 76 d:r 16 öre k. m:t bestiger, inter professores contrariæ sententiæ wore, således att M. Joh. och M. Jac. Flachsenii, M. Miltop., M. Kempe, D. Bångh wille, att desse 34 lodh icke skulle af ofwanber:de 252 d:r 16 öre k. m:t afdragas, som Achrelius lijkwäl påstår, för än det blif:r bewijst, att den kannan Rydenius i sin attest skrifwer om, är den samma kannan, som nu omtwistas och d. 13 Decemb. blef dömd om, men Rector Magnificus sade sig intet annorlunda kunna förstå, än at det af Rydenii attest klart är, at den kannan han skrifwer wägit 66 lodh, är den samma, som in Senatu senest är æstimerat å 100 lodh, alt fördenskull beslö[tz], att differencen, nembl. för 34 lodh, skall stå så länge å part och nu strax exeqveras efter förra domens lydelse 232

d:r 8 $\frac{1}{2}$ öre k. m:t och efter den senares lydelse allenast 176 d:r dito mynt.

Sedan publicerades efterföljande doom:

Senatus Academici sentens och doom uti den longliga och twistiga saak emellan H:r Johannem Rauthelium, kårande, och professorem M. Ericum Achrelium, swarande, angående twenne här in Senatu fälte domars af datis den 14 Decemb. 1664 och 13 Decemb. 1669 fullgörande, som dhe hafwa warit twistige om, afsagdh den 16 Martii a:o 1670:

För dhe skähl ad acta finnes, dömes profess. M. Ericus Achrelius att betala till H:r Johannem Rauthelium dhe 232 d:r 8 $\frac{1}{2}$ öre k. m:t, som ännu restera på den domen a:o 1664 d. 14 Decemb. föll, i lijka måtto och dhe 176 d:r samma mynt, som återstå på den domen den 13 Decemb. förledit åhr afsades; differencen i kannorna dhe strijda om och professoren säger wara 34 lodh, hwadh wedkommer, så opskiutes det, till dess liusligare skähl införskaffas, i medler tijdh skall och dess wärde, som sig till 76 d:r 16 öre k. m:t belöper, hoos Qwæstorem Academiæ af professorens löhn Rauthelio till säkerheet stå in seqvestro. Actum ut supra.

7. M. Kempe begäradhe arrest på desse penningar, efter han af Rauthelio haf:r att fordra och elliest för honom i staden caverat. I lijka måtto begärade D. Bångh arrest på 20 d:r af desse p:ng:r, hwilcket blef bewilliat.

Den 26 Martii. Præsentes Rector Magnif., D. Enevaldus, M. Miltop., M. Johannes Flachsenius.

Rector Magnificus proponeradhe efter D. Enevaldi flitige an-hollande, huru som medh sal. M. Matthiæ Rothovii barn och det han efter sig lämnat haf:r, förblifwa skall. Och blef enhälleligen bewilliat, at sakerna nu strax skola inventeras af en professore, adjuncto sibi Secretario. Men om tutoribus blif:r talat in pleno Senatu.

Sedan inkom profess. Laurbecchius, hwilcken sade: det är rätt, att sakerna inventeras, och hörer förmynderskapet efter Privilegierna till Academien.

Resol.: Hwilcka af d:nis professoribus skola gå dijt och inventera, skall slutas nästkommande tisdagh kl. 8, när flere komma tillstädes.

Den 29 Martii. Præsentes Dn. Procancellarius, Rector Magnif., D. Enevaldus, M. Kempe, M. Miltopæus, M. Jac. Flachsenius, M. Laurbecchius, M. Joh. Flachsenius.

1. Dn. Procancellarius talte om en gammal academico, den och hafir rest medh sal. Rikz Skattmestarens H:r Sewedh Bätz söner, som skall wara öfr 40 åhr gammal, wedh namn Petrus Råssheim; och war Procancellarii mening, det här om till Cancellarium Academiæ skrifwas skulle, att han framdeles kunde komma i Achrellii ställe, efter han och mehta felix är särdeles att curera lungsottan.

2. Proponeradhe Dn. Procancellarius om en bookbindare, Larss Larsson ben:dh, som har lärt här hoos mester Fredrich salig och sedan i Refle hoos Petter Buub, om icke han kunde i Fredrichs ställe hulpen blifwa. Och blef resolverat, att det skall skrifwas honom till, om han på sitt efwentyr will komma hijt, att Senatus får tala medh honom om dhe conditioner, som honom kunna bestås.

3. Rector Magnificus förfrågade sig, huru medh Academiæ fordom bookbindares sal. M:r Fredrichz begrafning blifwa skall, mädan han inga medel efter sig lämnat hafwer, snöpligitt wore och begrafwa honom på kyrcke gården, efter Academiens respect spelar här under. Procancellarius tyckte det wore billigt, at han åthminstone skulle få halfwa parten frij, och låfwadhe han betala för honom en ringning. Mehra skall här om talas i kyrcke rådet.

4. Blef så nu som tillförende omtalt, hwem skall blifwa tutor för sal. scholmestarens M. Rothovii barn. Och blef resolv., at der medh förblifwer, till dess Pratanus kommer in ifron Kimitho, som dheras näste slächtinge ähr.

5. Mester Petter skomakare beswärade sig öfr studiosum Nathanem Figrelium, som skall han icke willa betala det arbethe han för honom och hans sal. broder Johanne giort haf:r. Så emädan Nathan af cursore citerat är och doch icke comparerat haf:r, dy saakfälles han för swarslösa till 3 *mp*.

6. Hustru Brita Simons dotter angaf Johannem Collinium, som skall han dhe 15 d:r k. m:t han henne efter obligation skyldig är, henne icke willa betala. Och emädan Collinius sielf

gälden tillstår, dy dömdes han och samma 15 d:r medh dhe expenser hon på saken användt hafwer, innan fiorton dagar henne, h. Brita, att tillställa och betala.

7. Dn. Procancellarius talte om, huru man beqwemligast kan komma tillrätta medh studiosis, ty när dhe komma fram och begära blifwa präster, kunna dhe till det ringeste intet; wore fördenskull bäst, at dhe, som intet undergå examina, blefwe hårt af Rectore tilltalte eller, där det ej hielper, at då der på straff skaffas kunde.

8. Paulus Båge anklagade Joh. Walstenium och Andream Prytz, hwilcka hafwa honom förledne fredagz, enär probstens söner i Kangasala blefwe absolweradhe, på Gottshalckens källare illa handterat och slagit, sadhe och Johannem Rajalenium dhem absolwerat. Öfwer Walstenium kunde han intet stort klaga, efter han sadhe sigh icke sedt honom slå sig, men Prytzen berättade han wist slagit sig. Walstenius sadhe här medh sålunda wara beskaffat, at M. Johannis Frisii söner hafwa spenderat för sina landzmän, och det efter sin faders befallning, då hadhe Bågen af longo wräkt slagit Frisii ena son, hwilcket dhe andra landzmännerna hafwa förtrutit och gifwit så Paulo Båge någre örfijlar för hans otidighetz skull. Sade och det intet finnas i sanning, att Rajalenius dhem absolwerat hafwer, hwar på doch Bågen inständigt stodh. Här till kunde nu intet göras, efter Prytzen, på den Bågen enkannerligen klagar, icke nu war tillstädes. Och emädan han i denna saak citeradh är och icke comparerat, dy saakfältes han för stemningz försittande till 3 *mq.*

9. Rector Magnificus förfrågadhe sigh, hwadh han medh Laurentio Bäckchio skall taga sig före, emädan han för någre dagar sedan hafwer stuckit Gabrieleum Lagum mycket illa och sedan förrymt, frågadhe fördenskull, om han skall sökia adsi-stence hoos Landzhöfdingen. Och blef resolverat, att Rector Magnificus skall låta höra till hoos målsäganden, hwadh han i detta fall will att ske skall, såssom och fråga Rågenbocken, som Lagum förbinder, om såret är dödligt eller någon förhopning om bettringh.

10. D. Jörans Alani änckias inlagde skrifter gofwes D:mo Procancellario att swara henne på.

11. Rikzdrotzens recommendation för studioso Petro Petri att komma till stipendium blef opläsin och lagdh ad acta, låfwades och komma honom i hogh, när inscriptio stipendiariorum blifwer.

Den 8 *Aprilis*. Præsentes Magnificus Rector, D. Enevaldus, D. Bångh, Dn. Tunander, Dn. Qvæstor, M. Miltopœus, M. Jacobus Flachsenius, M. Laurbecchius, M. Joh. Flachsenius.

1. Paulus Båge angaf Andrean Prytz och Joh. Walstenium så nu som tillförende, att dhe d. 25 Martii honom på Gättskalckens kallare slagit och illa hanterat hafwa, sadhe och der hoos, att endoch han senest gjorde Walstenium nästan frij, lijkwäl hadhe han nu fått attest, att han honom ochså slagit hadhe. Honom frågades, om han hadhe någon blånadh eller blodsår. Swarade sig haft ett blodsår på läppen. Och emädan wederparterne nu icke tillstädes wore, ty opskötz denna saak till här näst, om dhe icke i medler tijdh kunna förlijkas.

2. Resolverades, at i dag skall afgå bref till förra fogdens Jacob Perssons änckia medh befallning, att emädan Senatus hafwer förnummit, som skall pro a:o 1667 all resten af bönderna opburin wara och för samma åhr icke öfwer 30 d:r s. m:t hoos bönderna innestå, det hon fördenskull medh det första sänder det neder till dhem, som assignationer hafwa, doch så at 1667 och 1668 åhrs renttor ingalunda tillhopa blandas och confunderas. I lijka måtto skall hon förmahnas, at hon hwadh pro 1668 och 1669 opburit är, hijt neder medh det första förskickar och medh räkningarna skyndar så mycket möjeligit är efter wahnligheten till den 1 Maji.

3. Hindrich Christersson och Påfwel Hindrichson ifron Caukola by och Lappo sochn beklagadhe sig på det högsta öfwer sin fattigdoom och swaga lägenheet, i det dhe ganska lijten åker hafwa, så att dhe eij mehr än 2 t:r det ena åhret och 1 t:a och 10 cap:r det andra uthså, lijkwäl är dhem hwardera 1 helt mantal påfört, hwar öfwer dhe äre råkadhe i stor räst, den dhe aldrig kunna betala, begäradhe fördenskull

ödmiukeligen, att dhe finge åthniuta någon afkortning. Och gafs dhem till swars, att för 1667 och 1668 kunna dhe ingen afkortning niuta, medan dhe tillförende för dhe åhren äre förmedladhe, men för 1669 will Senatus tillsee, at något kan dhem tillgifwas. Hindrich beklagadhe sig der öfwer, at han hafwer fröst fingrarna af sig, kan fördenskull intet arbeta, elliest så får hwarcken han eller hans granne Påfwel någon spannemåhl till läns at så sin åker medh, efter dhe så mycket skyldige äre och den som läner befarar, det han aldrig kommer till sitt för den stora resten skull. Och blef dhem sagt, att den, som dhem läner, han skall wara försäkradh om sitt, och skall Qvæstor intet så taga af dem, att dhe icke kunna först betala honom, som dhem uthsädet länt hafwer.

4. Emådan under Academien några bönder doneradhe äre, som man icke weet, hwar dhe äre belägne, alt derföre låfwades här om skrifwa H:s K. Maj:tt i underdånighet till, att Academien kunde få något wederlagh.

5. Mester Petter skomakare beswäradhe sig öfwer studiosum Nathanem Figrelium, som skall han intet willia betala hwadh hans sal. broder Johannes hoos honom haf:r arbeta låtit, der han likwäl sin broder ärft hafwer, och fordradhe han efter inlefwererat rächning 14 d:r 21 öre k. m:t. Här emot framwijste Nathan det hans sal. broder sielf opsatt hafwer, efter hwilcken opsatz sal. Johannes gör sig skyldig 3 d:r k. m:t. Erterna och maltet, som Johannes mester Petter lefwererat hafwer, opförer Petter mindre, nembl. $\frac{1}{2}$ t:a erter för $9\frac{1}{2}$ cappa, malt 10 cap:r för 6. Doch stodh Nathan inständigt der på, at det sig så förewetter, som hans sal. broder skrifwit hafwer, bidiandes, att doch en dödh mans handh måtte witzordh gifwas.

Här utinnan voterades:

M. Joh. Flachs.: Figrelii skrift gifs witzordh, och der skomakaren bewijser sig giort det skoparet dhe twista om, och derföre ingen betalning bekommit, då pålägges Nathan det att betala.

M. Laurbecchius, M. Jac. Flachs., M. Miltopœus, Dn. Qvæstor: Partzelerne opføres, som sal. Figrelius dem opsatt

hafwer, och skoparet betalar Nathan, medan han och sielf består sin broder det bekommit hafwa.

Dn. Tunander: Sal. Figrelii skrift gifs witzordh, och måste skomakaren bewijsa sig gjort det ena skoparet dhe twista om.

D. Bångh och D. Enevald.: Som professor Laurbecchius.

Blef fördenskull denna räkning parterne emellan oprättadh:

Studiosus Nathan Figrelius:

Debet:	d:r öre	Credit:	d:r öre
2 par skor å 4 d:r 16 öre k. m:t 9: —		$\frac{1}{2}$ t:a hwijta erter å 6: 16.	
1 par dito å 5 d:r	5: —	10 capp:r malt å . 3: —	
Förskor på 1 par stöflar	4: —		Summa: 9: 16.
Gifwit cursoribus, som Nathan citerat hafwa	— 6.	Rester	8: 22.
	Summa: 18: 6.		Summarum: 18: 6.

Sedan publicerades domen:

Senatus erkänner skäligt, att studiosus Nathan Figrelius betalar till mester Petter skomakare kopp. m:t 8 d:r 22 öre.

6. Jonæ Gelsenii klageskrift öfwer Jonam Walbman blef opläsin, hwar utinnan han sig högeligen öfwer Jonam Walbman beklagar, som skall han honom åthskilliga gongor slagit, vexerat och illa hannat hafwa, hwar till Walbman nekar aldeles. Och emädan dhe på bådhe sijdor sig på witnen beropa och ingendera dhem nu tillstädas hafwer, ty opskiutes saken till näste Consistorii dagh.

7. Olai Lauræi supplication om stipendio blef lagdh ad acta, och blef han inter expectantes opfördh.

8. Abrahamus Kimpæus Aboënsis suppliceradhe om att komma i Henrici cursoris, som nu döder är, stelle. Och emädan professores gifwa honom gott låfordh, dy blef han inkalladh och antagen till cursoratet, och förmantes han at achta sigh för fyllerij. Om löhnen blef resolverat, att medh dhen förblifr, som det om dhen resolveradhes, när hans antecessor där till kom. Vid. acta d. 27 mens. April.

9. Inkallades Zacharias Lietzen, hwilcken begärrar blifwa antagen under Academien uthi sal. Fredrich bookbindares ställe, och blef honom swarat, att han till näste Consistorii dagh inlägger skrifteligen dhe conditioner han undergå will, sedan skall wijdare resolveras.

10. Magnificus Rector förfrågadhe sig, huru medh Academia fogden Hakes blifwer angående Ritanpä hemman, hwilcket honom är förmedlatt till $\frac{1}{2}$ mantal, och efter det ränttar 18 öre skatt, begärrar han och, att skatten kunde halfweras till 9 öre. Och blef resolverat, att hwar skall seija sin mening här om nästkommande Consistorii dagh.

Den 13 Aprilis. Præsentes in Consistorio a meridie Magnificus Rector, M. Miltopæus, M. Jac. Flachsenius, M. Laurbecchius. Sedan inkom D. Enevaldus.

1. Företogz saken emellan Gelsenium och Jonam Walbman, som senest till denne Consistorii dagh blef opsekuten. Gelsenii klageskrift blef Walbman så nu som tillförende föreläsin. Walbman nekadhe till altsammans. Företoges förden skull witnen.

Nicolaus Christopheri bekende efter aflagd edh sig intet warit i Clemet Sigfredsons huus, sadhe sig och i denna saak icke till det ringeste wetha witna.

Johannes Trosundius bekende efter aflagdh edh sig warit tillstädes i Clemet Sigfredsons huus, men intet sedt Walbman sända Gelsenium efter toback eller slå honom, i lijka måtto hadhe han eij sedt, det Walbman skulle twungit Gelsenium att bära uth askan, der i Walbman sitt watn skulle kastatt hafwa, som Gelsenius föregifwer. Sadhe och Walbman hwarcken i cursoris eller Bertill Schultz huus rört Gelsenium, det sadhe han sig allenast hört, att Walbman skulle sagt hafwa: iag troor, du kan intet göra något rijss.

Benedictus Laurbecchius sadhe efter aflagdh edh sig hwarcken hoos sig eller annorstädes sedt Gelsenium blifwa slagen af Walbman, men det bekende han sig hört hafwa, när dhe bägge hoos honom i Joest Schultz huus wore: om du icke wore i detta huus, iag skulle så och så slå dig; detta hadhe Walbman sagt derföre, at Gelsenius kallat honom

Jugan och honom till despect bedt hans discipel gifwa honom ett stort rijss.

Nathan Figrelius, som och sin eedh afladhe, sadhe sig här af slätt intet wetha.

Magnus Swenman afladhe i lijka mätto sin edh och hadhe intet at berätta.

Jonas Semenius bekende efter aflagdhd eedh, det Gelsenius hadhe gjort så longt rijss, som han sielfwer är, och bedt, dhet Walbmans discipel skulle gifwa det sin præceptori, mehra wiste han intet berätta.

Sidst oplästes Inspectoris nationis Ostrogothicæ D. Olai Wexionii skrift till Rectorem Magnificum, hwar utinnan han begärrar, saken kunde på några dagars tijdh differeras, till des han kunde bettere blifwa informeradh, emädan han Gelsenium aldrig sedt hafwer. I lijka mätto oplästes Henrici Wergentins attest, huru såssom Gelsenius brukar sig i kortspelandhe om penningar.

Resolv.: Detta skall här näst slutas.

2. Oplästes handelsmannens Simon Skragges supplication, hwar i han begärrar, att depositor M. Collinius måtte tillhollin blifwa efter sitt contractz lydelsse betala för $\frac{1}{2}$ åhrs kost, cammar etc.; inladhe och sielfwa contractet samt rechning, på debet och credit stält. M. Collinius begäradhe få göra en contra rechning. Parterna badz taga afträde. Sedan inkallades M. Collinius ensammer, och honom förhöltz af Magnifico Rectore, det lagen synes pugnera på Skraggens sijda, han wille fördenskull sig till det möjeligaste beqwäma och tillsee, att han kunde komma till liquidation medh Skraggen. Sedan inkallades Skraggens hustru, och sades parterne, att dhe taga gode män hwar på sin sijda, som dhem emellan liquidera kunna; komma dhe eij öfr ens, då skall dhem emellan här in Senatu dömas.

3. Oplästes studiosi Felandri supplication, hwar uti han sig beklagar öfr det rychtet han är råkadh i, att kånan, som sitter på Rådstugun för kyrcketiufnadhen skall hafwa sagt, det han henne medh barn skall rådt hafwa, det han och sadhe Magnifico Rectorem om honom talat, begäradhe fördenskull, att Rectori Magnifico påläggias måtte honom sådant

att bewijsa. Magnificus berättadhe sig detta för Felandro uthi godh mening sagt, emådan borgmestaren Jesenhaus detta för honom och Hans Högehrewörd:tt Kyrkioherden sagt hafwer. Vide acta 15 Maji infra.

4. Oplästes Erici Favorini supplicatïon om tillgift eller lindring på dhe böther han sidstförledne den 3 Martii är fälter till, och blef detta skutit till plenum Senatam.

5. Borgarens Simon Persons Fransilas supplicatïon öfwersåg, hwar uti han sig öfwer studiosum Jonam Bodenium beklagar, som skall han den 11 hujus honom i sin egen stugu medh hugg och slagh öf:rfallit om natten mellan 2 och 3, när han drucken hem kom. Bodenius sadhe sig då begärt eldh, williandes gå i sin kammar, men det af wärden blifwit honom förwägrat och han, wärden, kallat Bodenium skälm och hoorkarl, som pijgan i gården skall wetha att intyga; sadhe sig och intet wist wetha, om han honom slagit hafwer eller icke. Pijgan war nu intet tillstädes, hwarföre opskötz detta till näste Consistorii dagh.

Den 27 Aprilis. Præsentes Dn. Procancellarius, Magnif. Rector, D. Enevald., D. Bångh, Dn. Tunander, M. Kempe, M. Miltpœus, M. Petræus, M. Jac. Flachs., M. Laurbecchius, M. Joh. Flachsenius.

1. Inladhe Rector Magnif. restlengden oppe i Tawaste landh, som af D:no Qvæstore honom lefwererat är. Procancellarius sadhe sig intet dubitera om resten, sadhe sig och aldrig annat hafwa intenderat, än att det en gong kunde komma till richtigheet, emådan åhren altijdh blandas, berättadhe och, at när han senest hadhe sedt efter, hwadh på staten hafwer fattatz, då resterat tijotusendhe d:r k. m:t, önskadhe och intet högre, än at det en gongh komme till endskap; sadhe, det M. Abraham i Ikalis hadhe honom låfwat all flijt använda, det alt skulle efter hans swåger sal. fogden Jacob Persson richtigt blifwa.

2. Berättadhe Rector Magnificus, det förra cursoris sal. Henrici änckia är nu dödh blefwen och haf:r ingen tingh efter sig lämnat, der medh hon kan komma till grafwa. Sadhe och Rector sig förmant Hachsen, att han af Henrici återstående löhn skulle så mycket nu strax gifwa, att hon komme till

jorden. Medh löhnen blifwer som want warit hafwer, att barnen beholla det wissa salarium, som går af Cronan, i sitt nådhe åhr och nyss constitutus cursor Kimpæus på samma åhr dett owissa, som det studenterne gifwa, item för citationer etc.

3. Proponeradhe Rector Magnificus om futuro Rectore, och tyktes honom skäligit, att det efter Constitutionum förstonth ginge igen ifron philosophis ad theologos, emådan af juridica Facultate nu nyligen Rector warit hafwer och man nu pro tempore ingen in medica Facultate hafwer. Här utinnan voterades:

M. Joh. Flachs. och M. Laurbecchius: Det går till Facultatem theolog.

M. Jac. Flachs.: D. Bångh hafwer Constitutiones på sin sijda, M. Miltopæus det, att han förr warit professor, och ware Rectoratus sig beneficium eller onus, så böhr doch ingen förbijgås.

M. Miltop.: Emådan i fiordh war paritas votorum emellan nu warande Rectorem och mig och iag då någon rättighet hadhe, så måste iag och hafwa dhen i åhr. Sensus Constitutionum är och denna, att det alternis vicibus bör gå ifron dhen ena Facultate till den andra, och när theologi hafwa alla 3 warit, så går det till en annan Facultatem; sedan iagh blef professor, hafwa 3 theologi warit, hwarföre bör det nu migh.

M. Kempe: Voterar på D. Bångh, och där han sig excuserar, så går det till Miltopæum.

M. Petræus: Det har fuller gått långsamt till in Facultate philosophica, men så tror iag, att ingen stort längtar der efter.

Magnif. Rector sadhe sig hört D. Olaj Wexionii votum hemma hoos honom, och han voterat på D. Bångh.

Dn. Tunander: Som M. Kempe, och annorlunda sadhe han sig intet förstå Constitutiones.

D. Bång: På M. Miltopæum.

D. Enevald. och Dn. Procancellarius: Som Kempe och Tunander.

Resolverades, att D. Bångh blifwer tillkommande åhr Rector Magnificus, hwar på honom och önskades lycka.

4. Proponeradhe Rector Magnif., at emådan medicus M. Ericus Achrelius är nu genom döden afgongen, så måste fuller här om skrifwas Cancellario till, och emådan här på orthen ingen är, som samma profession antaga kan, dy begäres ödminkeligen, det Cancellarius här om som tillförende drager nådig försorgh; i brefwet kan och Petrus Råsheim nämnass, och styliceras brefwet så, att Academien medh det första kan få någon medicum. Råsheim berömdes mycket af Procancellario och D. Bångh. I samma bref skall och nämnass om electo novo Rectore.

5. Om måndagh otta dagar till begynnes examen, och examinerar hwar professor en tijma.

6. Än proponeradhe Rector Magnificus, huru såssom den nyss komna musicanten sig anpræsenterar och begärar blifwa här ordinarius, berättadhe der hoos, huru Borgmestare och Rådthadhe till honom skickat och begärat, at det måtte proponeras, om d:ni professores willia något hielpa till hans oppehålle.

Här utinnan voterades:

M. Joh. Flachs., M. Laurbecchius, M. Jac. Flachs., M. Peträus, M. Miltopæus, Dn. Tunander och D. Bångh: Wij hafwa af Academien dhe som siunga, och är det intet skäligit, at professores betala stadz musicanterne och taga således en contribution på sig.

D. Enevald. och Dn. Procancellarius: Den, som hafwer lust att gifwa, kan skrifwa i boken.

Resolverades, att honom skall gifwas till swars, det så framt Borgmestare och Rådthwela å stadsens wägnar hafwa någon musicant, så må dhe och löhna honom sielfwa, men är någon af d:nis professoribus, som godwilleligen något gifwa will, så kan han skrifwa i hans book.

7. Förfrågadhe sig Rector Magnif., huru medh mester Zachris Lietzen blifwa skall, hwilcken begärar komma i mester Fredrichz stelle, af hwilcken och Rector esomoftast blifwer öfwerlupen. Lietzens opsatz företogz, och befans det wara af nöden, att han specificerar alphabeten, huru många han efter sin opsatz will inbinda för det wärde han opförer. Elliest

opskiutes detta ärendet ännu något, emädan man måtte och så sökia hielpa mester Fredrichz änckia, hwilcken nu hafr en tämmeliga godh gesell och will oppeholla wärckstaden; så måtte hon och detta föruthan hafwa sitt nådhähr.

8. Procuratoren Olaus Bothvidi beswärade sig på sin principals Johan Frankz wägnar öfr studiosum Joh. Miltopœum, som skall han intet willia comparera, uthan prolongerar tiden, till des någon skuta går åth Stockholm, då han ärnar reesa öfwer. Wachtmästaren berättade Miltopœum wara siuk och sig mehta illa klaga, hwarföre gafs wachtmestaren Olaj Bothvidi inlaga at bära den till Miltopœum, hwar på han skall wara förtänt sig att förklara.

9. Om Eolenio blef enhälleligen slutit, at han intet framdeles för något membro Academico hollas skall.

10. Revisio catalogi skall ske, sedan examen är öfwerstonden. Dn. Procancellarius påminte, at dhe, som snälle och fattige äre, kunde ihog kommas.

11. Jonas Bodenius inladhe sin förklaring på Fransila Simons förledne Consistorii dagh inlagde klageskrift. Fransila inladhe en rådmans ifron Nystadh Johan Hindrichsons attest, lydande, huru Bodenius hafr sin wärddh om natten uthmant. Detta ärende opskiutes, till des Fransila pijgan, som studenten insläpt hafr, bliffr eedeligen afhördd. Vid. acta 4 Maji.

12. Petrus Petri Westrogothus refereres inter exspectantes.

13. Petri Bergii, Petri Wetterstens, Isaci och Enevaldi Wedbecchiorum supplication at slippa dhe bötherna dhe senest d. 15 Decemb. äre fälte till [, oplästes]. Och opskötz detta till här näst.

Den 29 Aprilis. Præsentes Dn. Procancellarius, Magnif. Rector, D. Enevaldus, D. Bångh, Dn. Tunander, M. Miltopœus, M. Jac. Flachs., M. Laurbecchius, M. Joh. Flachsenius.

1. Professor M. Martinus Miltopœus begäradhe, at emädan Rector Magnificus senest sagt hadhe det wara tillförende slutit, at efter honom skall Rectoratus gå till theologos, det honom måtte pålagt blifwa, hwar och när sådant är resolverat. Rector swarade, at han sig allenast refererat hadhe på det i fiord blef slutit, sedan och på Constitutiones, dhem han nu oplass.

Der nest oplästes och hwadh 1664 in Martio resolverades, at Rectoratus ifron M. Axelio skulle gå ad superiores. Miltopœus sade detta icke böra förstås in infinitum, hwilcket skedde då, att om mutatio ofta sig in superioribus Facultatibus tilldraga skulle, at andra i dheras ställen, som nu i samma Facultatibus sittia, komma och förordnas skulle, då finge dhe altijdh Rectoratum för philosophis; begärade och, att här om till Academiæ Cancellarium skrifwas måtte. Rector bekände sig för detta warit i samma mening, som Miltopœus nu är, men sadhe detta fundamentet wara kullslagit. Dn. Procancellarius bekände Miltopœo fuller skedt orätt, men emädan det så slutit är, at det ifron M. Axelio skulle gå till superiores, så kan det intet immuteras. Och blef resolverat, at M. Miltopœus blifwer tillkommande åhr Rector efter D. Bångh, så att ingen drages fram för honom. M. Miltopœus protesteradhe der på, att honom war skedd orätt, det han och begäradhe protocolleras måtte.

2. Oplästes brefwet, som medh näste påst skall öfwer-sändas till Academiæ Cancellarium, om futuro medico et electo novo Rectore.

3. M. Andreas Prytz, svenska sacellanus här wedh domkyrckian, anlagadhe professorem M. Jac. Flachsenium, för det hans hustru förledne söndagz i likj processen hadhe sökt præcedencen för hans hustru, sagt: du är en caplans hustru, hwadh inbillar du digh? Prytsens hustru swarat sig wara äldre hustru och henne derföre böra förträdet. M. Jacobs hustru sagt: åkare käringar i Stockholm äro och gamla. Beswärade sig fördenskull, at honom hadhe blifwit förkastat, det han är en caplan, är och lijknadh wedh en åkare och hans hustru wedh en åkare käringh; nu såssom han intet will cedera M. Jacobs hustru, för än det af Majestetet blifwer slitit, om hustrun föllier mansens condition eller intet, altså beropar han sig i medler tijdh: 1. på gammal och här brukelig wahna; 2. att hans är äldre hustru; 3. och af så förnähme föreltrar som M. Flachsenii, emädan hon, Prytsens, en professoris dotter är. M. Flachsenius swarade Prytsens hustru gått offensive på sin käresta och hon defensive allenast sig förswarat, medan Prytsens kommit och stött henne uthur wägen, sedan hon

intet kunde reeta regement skrifwarens Anders Larssons hustru på sin käresta. Sadhe och Prytsens förkastat henne detta: see fru professorskan, hwadh för grefwar hafwa professorum hustrur till män, må man intet kenna eder, I ären en bryggare dotter; och icke allenast trätt på henne heela wägen, uthan och hela kyrcketijden i bäncken, sagt och: fast din man läser för några studenter i Academien, så läser min man för heela församlingen. Detta senaste sadhe Prytsen sig intet förswara willia, om hans hustru sådane ordh skulle fält hafwa. M. Flachsenius sadhe sig hafwa främmande witnen här på, begäradhe och maintineras wedh Privilegiis professorio ordini a:o 1669 d. 1 Maji datis, Constitutionibus item Academicis etc., efter och hela professorius ordo här igenom iniurierat är. M. Flachs. nekadhe till, det Prytsen säger hans hustru liknat sin wedh åkare hustru, men det hadhe hans hustru sagt, när Prytsens på ålderen påckadhe, en åkare hustru kan och wara äldre, men intet föllier der af, att hon Prytsens hustru kallat eller liknat wedh åkare hustru; wore och någon sensibilis differentia emellan hans och Prytsens hustru, så wille han gifwa efter, men Prytsens kan icke hafwa öfwer 2 åhr för hans, är och galit fundament, at den, som äldre är, skall strax hafwa præ för en förnämblicare mans hustru. Ytterst begäradhe M. Flachsenius, at professorum hustrur måtte få niuta sin bänck i kyrckian allena och at dhe, som der intet hafwa at skaffa, måtte gå der uth. M. Andreas sade sin hustru warit berättigat till den stolen, emädan stolen hörer hans swärmoder så wäl som någon professoris hustru till, och emädan swärmodren altijdh är uthe på landet, dy förmodde han dottran få stå där, och om det så wore, så kunde han wäl finna rum för sin hustru i kyrckian, illa tiente han då i församlingen. Parterne badz tentera förlijkning sin emellan, eller skulle några arbitri constitueras, som saken privatim förhöra. Der medh toge dhe afträde. Procancellarius refereradhe, at när han senest talte medh Cancellario Academiæ om, det professorum hustrur blifwa af borgarnes undertrykte i processer, hadhe han swarat det wara omöjeligt att determinera något här uthi, men gaf doch det rådet, at den, som intet kan förlijkas, må blifwa hemma.

Sedan inkallades M. Prytz och förmantes, att dhe, som männer äro, skulle sin emellan förlikas, och sedan tillsee, att hustrurna och blefwe förenthe. M. Andreas sadhe sig intet vara obenägen till förlikning. Sedan inkom och M. Flachsenius, och blef honom det samma sagt, hwar till han swarade sig och vara benägen till förlikning, allenast M. Prytz bekänner sin hustru hafwa injurierat hans. Och efter dhe nu icke kunde förlikas, dy opskötz detta till en annan gongh.

Den 4 Maji. Præsentes a meridie in Consistorio Rector Magnificus, Dn. Tunander, M. Petrus, M. Jac. Flachsenius, M. Laurbecchius, M. Joh. Flachsenius.

1. Företogz igen saken emellan borgaren Simon Fransila och studiosum Jonam Bodenium, hwilcken den 27 Aprilis nästfördedne opskötz här till, emedan pijgan, som witna skulle, då icke tillstädes war. Framkallades fördenskull nu Fransila pijga Walborg Jacobs dotter, hwilcken efter aflagd edh bekende, att hon hadhe släpt Bodenium in om natten; då hadhe han begärat eldh, men hon hadhe icke så snart hunnit, uthan gått i badstugan at kläda på sig, då hadhe wärden kommit uthur stugun och frågat, hwem hon hadhe insläpt, hon swarat: eder egen gäst; då hadhe Jonas, som war oppe i sin cammar, begärat eldh att dricka toback, Simon frågat, hwadh tijdh det då war at begära eldh, Jonas der medh gått in i werdens stuga och Fransila följt efter. Mehr wiste hon intet berätta, efter hon intet warit i stugun, der slagzmåhlet angick; men det sadhe hon, att Simon hadhe kallat henne studentens hors och honom horkarl, det Jonas begärte noteras, bekende och, at wärden frågat Jonam, när han först kom på gården, om han hadhe slagit fönsterna sönder i andra stugan, han sig uhrsächtat och sagt sig warit uthe och druckit, men inga fönster sönderslagit, elliest gå ochså många på gatorna, hoo weet, hwilcken af dhem det giort haf:r. Jonas bekende sielf sig medh en käpp slagit efter wärden i stugan, men sadhe det honom icke träffat.

Här utinnan voterades:

M. Joh. Flachs.: Jag seer intet, huru studenten kan bindas där till; lijkwäl emädan han sielf bekänner sig slagit efter

wärden, böter han, om vota komma öfwer ens, för en blånadh, ehuru wäl ingen sedt wärden haft blånadh, blodwijte eller annat.

M. Jac. Flachs.: Han klagar fuller studenten groft an, men kan det intet bewijsa, allenast det studenten bekänner sielf, så emädan han fuller något grof emot werden warit hafwer, dy plichte ett dygn eller 2 in carcere. Har han något emot Fransila för skälsorden, så uthføre det in foro competenti.

M. Peträus: Som M. Jacobus. Det är lijkwäl mycket at göra något i ens huus.

Dn. Tunander: Så framt studenten icke hadhe sielf bekändt sig slagit efter honom, så hade iag intet skähl att binda honom till saken, sitte fördenskull i proban ett dygn och söke sedan wärden för skälsorden in foro suo.

Rector Magnif.: Sitter i proban 2 dygn, der medh och dhe andre wore till fredz.

Sedan publicerades efterfölliande doom:

Senatus erkänner skäligt, at studiosus Jonas Bodenius, som sielf tillstår sig sin wärth Simon Fransila i sin egen stugu hött och efter honom slagit hafwa, plichtar in carcere Academico tu dygn. Anlangande det han föregifwer werden honom medh skälsordh öfwerfallit hafwa, så uthføre han det moot honom på rum, som wederböhr.

2. Daniel Wernberg beswäradhe sig på sin principals Casper Hörnigz wägnar öfwer Jonam Bodenium, at han hafwer burit uthur Caspers gårdh, när han för hans barn præceptoradhe, hans bibel och gifwit den Caspers hustru, som sig annorstädes ifron mannen uppehöll, anhöll fördenskull, at Bodenio påläggias måtte bibelen igen förskaffa, efter han honom och icke hustrun förtrodd war. Bodenius nekade sig burit uth bibelen. Magnus Rizenius bekände sig köpt bibelen för 30 d:r, Bodenius kommit twenne gongor till honom och budit uth bibelen, som han och den till honom burit hadhe, sedan hadhe Magnus efter Bodenii begäran gått till musicantens sal. Hermans gårdh, där Caspers hustru inne war, hon då grätit och bidit, han wille gifwa penningar på bibelen, då han gifwit Jonæ förste gongen 12 d:r, andra gongen 9 d:r och detta alt partewijs, tridie gongen hadhe han reent af köpt honom och

gifwit dhe återstående penningar. Wernberg anhölt, det desse för olaga procedere straffas måtte och Casper få sin bibel igen.

Sedan voterades:

M. Joh. Flachs.: Bibelen lefwereres tillbaka till Casper, och Rizenius söke sina penningar af sin man, och Bodenius söke Casper, det bästa han gitter.

M. Laurbecchius: Studenterne wiste, 1. hon war en gift mans hustru och intet ifron honom skild; 2. hennes wahna; 3. att hon för sielfzwäldh lupit uthur huset; ty gifwe bibelen igen uthan lösn.

M. Jac. Flachs.: Jonas har handlat malitiose, Magnus imprudenter, altså seer iag intet annat, uthan bibelen lefwereres Casper igen, och Magnus söke Jonam om sina penningar, bäst han kan.

M. Petræus: Caspers begäran är skälig, han måste hafwa sin bibel, och Magnus söke Jonam, bäst han kan, Jonas igen Casper, om han någon prætion haf:r.

Dn. Tunander: Casper måste hafwa sin bibel igen, och han, som imprudenter handlat haf:r, plichtar nu der medh, at han medh beswär måste sökia sina penningar igen; men mig tycker, att æqvitas fordrar, det Casper låter falla dhe 6 dr., som hustrun af bibelens värde förtärt haf:r.

Rector Magnificus: Såssom discurrerat är.

S. A. sentens uti saken emellan advocaten Daniel Wernberg & Casper Hörnigz wägna, kärke, och studiosos Jonam Bodenium och Magnum Rizenium, swarande, angående en bibel, den han, Bodenius, som föregifwes, uthur Caspers gårdh skall burit och till Rizenium försält hafwa, afsagdh etc.:

För dhe skähl ad acta finnes, erkenner Senatus skäligt, at Magnus Rizenius, som medh Caspers hustru och Jona Bodenio uthan mansens wetskap handlat haf:r, tillställer Casper nu strax bibelen och söke sedan sin man Bodenium, som honom till köpet dragit haf:r, om penningarna, det bästa han kan och gitter.

3. Oplästes handelsmans Johan Franks klageskrift emot studiosum Johannem Miltopœum, så och Miltopœi exception der emot. Francken inladhe Daniel Wernbergz och Paul Teiners

attester, hwilcka finnes ad acta. Sedan parterne uthgongne wore, inkom handelsman och sadhe, att Miltopæus skäller honom der uthe för garp och lappare, beropadhe fördenskul sig på cursorem Abrahamum Kimpæum till witnes. Miltopæus nekadhe här till, Kimpæus sadhe sig och aldrig det hört hafwa. Uthi sielfwa hufwudsaken om slagzmåhlet beropadhe Francken sig på studiosos Magnum Brochium och Olanum Brodinum, jemwål på handelsman Christian Gärtz, som witnen i saken. Miltopæus beropadhe sig på studiosum Smedeman, hwilcken skall sedt hafwa, att Francken först togh af Miltopæo peruchen. Och emådan witnen nu icke wore tillstädes, dy opskötzt detta till en annan gongh.

NB. Denna saak blef sedermera sub rectoratu D:ni Doctoris Petri Bångz förlijkt, som acta ad diem 22 Junii uthwijsa.

4. Studiosus Jonas Walbman inkom och badh Senatam ödmiukeligen, det han kunde få uthslagh i saken medh Jona Gelsenio, emådan han senest så många witnen framhadhe, som honom ifron Gelsenii beskylning befrijadhe, hwarföre anhölt han, at Gelsenius, som honom så groft angifwit hadhe och det icke kunnat bewijsa, måtte för sådant sitt tillmähle wederbörligen ihog kommas och straffas. Jonæ Walbman blef förhollit, att han sielf under action bekent hafwer sig stundom något welat lära honom mores, hwilcket icke uthan någon vexation kan hafwa afgongit, sedan och honom hött, hwar emot den andra är barnslig och oförstondig, han wille fördenskull, medan Gelsenius skall få skarp repriment och han för hans beskylning frij erkendh, gifwa sin rätt efter. Sedan inkallades Jonas Gelsenius och blef af Rectore Magnifico hårt tilltalt, för det han obewijsligen hadhe Walbman angifwit, och ändoch Senatus hadhe haft fogh at låta honom för sådant sitt förseende plichta in carcere Academico, lijkwål för hans barnslighetz skull blef han denne gongen förskont och förmant här näst bättre taga sig till wahra.

5. Rikz Drotsens recommendation för Petro Petri att komma till stipendium oplästes och lades ad acta. Petrus opføres inter exspectantes.

6. **Johannis Keckonii** supplication om depositura och recommendation till Rikz Drotzen oplästes. Detta skiutes till plenum Senatam.

7. **Billovii** supplication om Åbergz begrafningzkost, at den måtte honom oafkortat bestås, öfrsägcz. Och resolverades, att der om skall in pleno Senatu talas.

Den 10 Maji. Præsentes Magnif. Rector, D. Enevaldus, D. Bång, D. Tunander, M. Axelius, M. Miltopœus, M. Petræus.

1. Kyrckioherden D. Enevald. sadhe sig wara kommen i erfarenheet, hwilcken det är, som in Februario hans fönster sönder slagit hafwa, begäradhe fördenskull, det dhe, som här om wetha berätta och han nu tillstädes hadhe, måtte afhörde blifwa. Inkallades fördenskull candidatus Magnus Ekman och Isacus Wedbecchius, hwilcka bekende sig af novitio Johanne Kalm hoos H:s Hög Ehrewördigheet D. Enevaldum hört hafwa, det Bothnienses hadhe d. 27 Feb. nästförledne druckit på Anders Merthens källare, då hadhe Saloander och Christiernus Bachman gått der ifron kl. 12 om natten, och när dhe komme för D. Enevaldi gårdh, hadhe Bachman frågat, om det icke war kyrckioherdens fönster, Saloander swarat ja, Bachman der medh tagit uth wärian och medh twenne gonger slagit fönstret sönder. Sedan inkallades Christiernus Bachman, och blef honom detta förehollit. Han nekadhe inständigt der till, sadhe och, det Andreas Saloander och Laurentius Kellinus hadhe warit medh honom, hwilcka nogsamt intyga skola, det han är oskyldigh; sadhe der hoos, att när dhe kl. 12 eller 1 om natten ginge ifron källaren och komme åth gropan, hadhe en hoop studenter kommit emot dhem på kyrcke gatan och ropat honom wedh nampn, sedan hadhe dhe stannat för kyrckioherdens huus; när dhe skulle gå dhem förbij, hafwa dhe dragit uth wäriorna och öfrfallit honom, men intet hadhe han slagit fönstret sönder. Men det bekende han, at samma natt war kyrckioherdens fönster sönderslagit; när han frågades, huru han det wiste, swarade novitium Kalmen så sagt. Sedan inkallades Johannes Kalm, hwilcken, noga förmant sanningen at bekenna, gjorde denne relation, at Bachman hadhe kommit

hemm i hans qwarteer och bett honom komma på källaren att skänckia in, gått så medh honom kl. 8 om aftonen och warit där till kl. 12. En hadhe Bachman haft medh sig, den han intet kände; när dhe fron källaren ginge, hafwa dhe gått kyrcke mellan gatan, men ingen hadhe mött dhem, eij heller wiste han af något slagzmåhl, men Christiernus hadhe medh wärian slagit fönstret sönder, doch wiste han icke wist, om han mehr än en gong slogh. Detta låfwadhe han medh eedh bekräfta, der så af honom fordras. Laurentius Kellinus bekende efter aflagd h eedh, at när dhe komme wedh gropen på kyrcke gatan, haf:r ett partij kommit kyrcke grop gatan och ropat, men han kände dhem intet, då hadhe Saloander och han fölgtz åth först, men Christiernus medh novitio gått efter. Frågades, om någon dhem ropat wedh namn eller kommit att slås medh dhem. Resp.: Nej. Frågades, om han wiste, det Christiernus hadhe slagit fönstret sönder. Swarade sig der af intet wetha. Honom sades, det Kalmen det bekent hadhe. Resp.: Det må han see sig om, men sade sig sannerliga der af intet wetha. Frågades, om han kunde befrija Christiernum. Resp.: Sig hwarccken kunna fälla eller wäria honom. Kalmen stodh fast der på sig sant sagt hafwa, ladhe och detta där till, att Christiernus begynte gå sacht, när dhe komme moot kyrckioherdens huus, och trodde, det dhe som före gingo, wore allareda Doct. Terseri hörne förbij. Detta förehöltz Christierno och förmantes sanningen medh godo att bekenna, det han låfwade göra och sadhe en sin faders förra skrifware, den han menthe nu wara i Nylandh, slagit fönstret sönder, men det skedt något för. Honom frågades, om han kunde medh edh befrija sig, det han intet göra kunde. Frågades, om han wiste, hwem andre gongen hadhe slagit kyrckioherdens fönster sönder, der till han nekadhe. Detta differeres till näste Consistorii dagh.

2. Oplästes Påfwel Matsons ifro Eolima frijhetz bref, hwilcken haf:r optagit Jacob Heurus hemman i Hennerjoki by och Lappo sochn. Och blef honom låfwat 4 frijheetz åhr, räkandes ifron midsommaren 1669, och går till skatt midsommaren 1673.

Den 11 Maji. Præsentes Dn. Procancellarius, Magnificus

Rector, D. Enevaldus, D. Bångh, D. Tunander, M. Axelius, M. Miltopæus, M. Petræus, M. Jac. Flachs., M. Joh. Flachsenius.

1. Talte Dn. Procancellarius om, at examina publica äre nu ändade, och contesteradhe en synnerlig gratulation öfwer docentium så wäl som discentium flijt. Refereradhe och sig sinnadh wara innan kort reesa öfr till Stockholm och begäradhe wetha, om något wore på Academiens wägnar at committera, sadhe sig det på sig taga willia; särdeles begäradhe han en gruntelig information om Qvæstoris räkningar, i fall att illustriss. Cancellarius Academiæ torde fråga der efter. Här om låfwadhe Rector Magnificus conferera medh Qvæstore.

2. Oplästes depositorys M. Collinii supplication at få beholla depositorys intrader till nyåhret, emådan han nu kommer ad ordines. Och blef resolverat, at M. Collinius niuter intraderne för depositura till nyåhret, men han skall ingen macht hafwa sielf at skaffa sikh någon vicarium, utan Facultas philosophica är om substituto betäncker. Wedh detta tillfället påminte Dn. Procancellarius det wara wäll, af [= at] Collinii successor blifwer af denna orthen och landsens barn.

3. Öfwersågz studiosi Johannis Keckonii supplication, hwar utinnan han ödmiukeligen anholler att blifwa generaliter recommenderat till Academiæ Cancellarium. Och blef der på resolverat, att han får en general recommendation till Grefwen, och wore wäl, at han på den orthen kunde blifwa promote-radh; kan det eij gå an, så kan han sedan ändå här ihog kommas.

4. Företogz at göra ett slut uthi Christiærni Bachmans saak. Då intercederadhe D. Enevaldus för honom, att endoch han sig groft försedt och hadhe förtient hårdeligen ihog kommas, lijkwäl emådan han nu skrifteligen och elliest munteligen hierteligen deprecerat hafz, at han då måtte för relegation förskonas. Det öfriga hemstelte han Senatui.

I denna saak voterades:

M. Joh. Flachs.: Trij dygn in carcere.

M. Jac. Flachs.: 14 dagar i proban.

M. Petræus: Några wekor.

M. Miltopæus: Emädan dåwarande Rector Magnificus låter falla sin rätt, som doch här utinnan læderat är, dy är nogh, att Bachman inkommer medh deprecation eller böther arbitraliter en summa.

M. Axelius: Erlegger arbitraliter 6 eller 8 rikzd:r.

D. Tunander: 14 dagar i proban.

D. Bångh: Det samma.

Dn. Procancellarius: Faller och där på, at han plichtar in carcere.

Men alla komme enhälleligen öfr ens, att han skall reparera skadan och deprecera här in Senatu.

Sedan resolverades, att han sitter 14 dagar i proban och reparerar dhe sönderslagne fönstren.

Senatus Academicus sentens öfwer den excess, som studiosus Christiernus Bachman hafwer begått på H:s Ehrewördigtz Dn. Doct. Enevaldi fönster, afsagd den 11 Maji 1670:

För dhe skåhl ad acta finnes, hadhe Senatus Academicus wål orsak efter delicti grofheet straffa studiosum Bachman medh en swår relegation, lijkwål i anseende så wål till hans deprecation som Hans Ehrewördigtz actoris flitige intercession förskones han, Christiernus, der medh, att han sitter i proban 14 dygn och reparerar dhe sönderslagna fönstren.

Sedan domen war publicerad, anhölt Bachman ödmjukeligen, att han finge lösa sig ifron proban medh penningar, emädan han nu är ressfärdigh hem till sina förelldrar. Honom swarades det intet kunna förändras, som en gong afsagt är. Han badh ytterligare, gråtandes, det han måtte få lösa sig, emädan hans saker wore allaredo på skutan. Och emädan han så hierteligen och medh tårar afbeder sitt förseende, dy blef honom af särdeles mitigation efterlåtit att lösa sig medh 10 d:r s. m:t. D. Enevaldus låfwade sin dehl antingen åth dhe fattiga, eller at han medh den tertialen botar fönstren. Detta låfwade Bachman gärna efterkomma.

Den 15 Maji. Præsentes Dn. Procancellarius, Magnificus Rector, D. Enevaldus, D. Bångh, D. Tunander, Dn. Qvæstor, M. Miltopæus, M. Petræus, M. Jac. Flachs., M. Laurbecchius, M. Joh. Flachs.

1. Studiosus Nicolaus Felander inladhe en skrift emoot Rectorem Magnificum om det, att Rector för honom sagt hadhe, att tyfkonan på Rådstugun skulle på honom, Felandrum, bekent hafwa, det han henne medh barn rådt hafwer etc., begäradhe fördenskull doom i saken. Rector Magnificus förklaradhe sig, som acta ad diem 13 Aprilis uthwijsa, men Felander wille intet där medh wara till fredz, uthan påckadhe först emot Rectorem Magnificum, sedan och emot Dn. Procancellarium; sadhe, att dhe hans förra supplication supprimerat och af practiker in persona errerat hafwa, och när han kommer hijt, sadhe han sig få snubbor, förde och elliest mycket näsewist sitt taal.

Här utinnan voterades:

M. Joh. Flachs.: För sin olijdliga dristigheet och osanna taal emot Rectorem Magnif. och Dn. Procancellarium måste han åthminstone gå i proban.

M. Laurbecchius: Incarcereres för sin näsewijsheet ett dygn.

M. Jac. Flachs. refereradhe, huru Rector Magnificus ex nobili officio Nicolao optäckt, a quo sådant taal om honom fält är och ubi, han der öfwer nu inlägger en protest icke allenast moot Senatam, att han senest eij blef cursor, uthan och nu pockar emoot Dn. Procancellarium och Rectorem Magnificum, bör han fördenskull intet slippa onäpst, uthan incarcereres 3 dygn.

M. Peträus: Är fuller intet där emoot, men tycker och der hoos, att emädan han eij bettere revererar sina præceptores och förmän, så kan han och wäl excluderas.

M. Miltopæus refereradhe hela saken och tycker, att han eij meriterat hafv exclusionem; är han gift, så äre och någre andre, och bör han så wäl som dhe andre åthniuta privilegia studiosorum så länge, till des Majestas excluderar dhem. Tykte fördenskull, att han bör frijkallas.

Dn. Qvästor: För sin näsewijsheet må han wel incarcereras.

D. Tunander: Det är eij straffwärt, at han söker sig ifron sådan beskylning befrija, men han procederar intet rätt.

Refereradhe wijdlyftigt om hans pockande, är fördenskull dignus relegatione på åhr och dagh.

D. Bång: Han hafwer här till per conniventiam nutit privilegia och förholler sig nu intet bättre emoot Senatium Academicum, ty må han wäl ifron Societate Academica excluderas.

D. Enevaldus: Rector är aldeles uthan skuldh, läste så officium Rectoris op af Constitutionibus, och han för sitt pockande skull bör incarcereras 3 dygn.

Dn. Procancellarius: Holler medh D. Enevaldo, at han sitter i proban 3 dygn och får hårdh admonition, men om han kan komma ad ordines, troor han knapt ske lära.

Sedan publicerades denne doom:

Aldenstundh Rector Magnificus ratione officii och uthi en godh meningh hafwer studioso Nicolao Felandro tillkenna gifwit det, som om honom, doch af missförstondh och ex errore personæ war försport, ty är Magnificus Rector här utinnan aldeles uthan skuldh, och han, Nicolaus, niuter sin oskyldigheet sig till godo, men för sin oskälige protest och otillbörlige förhollande inför Senatu förskones han der medh denne gongen, at han blifwer incarcererat 3 dygn.

2. Oplästes kämbnärens Bertill Läslingz skrift, hwar utinnan han förmåler, att den kyrketiufkonan, som på Rådstugun sitter, haf:r fött barn och bekänt på studiosum Henricum Andreæ Pistorium, det han barnefadren wara skall. Studiosus insinueradhe der emoot sitt skrifteliga swar, begärandes få åthniuta sin oskyldigheet till godo, emädan hon honom det aldrig i ewigheet bewijsa skall. Detta opskiutes till en annan gongh, och han arresteres i medler tijdh.

3. Refereradhe åter Dn. Procancellarius sig wara sinnadh att reesa till Stockholm och påminte, huru mycket det är anslagit på staten, och landsens barn äre icke wäl exerceradhe, hälst i latina lingua, tykte fördenskull, att man kunde ansökia hoos Majestatem om en lectore här i scholan, remonstreradhe det wara wäl för Academien, ty professores måste läsa som professores. 2. Talte Dn. Procancellarius och om adiunctis uthi superioribus Facultatibus, at dhe för mutatio-

ners skull behöfdes, ty då giordes intet behof sökia successores uthom landz, som man nu göra måste; begärade fördenaskull wetha, om detta kunde proponeras hoos Cancellarium. Här [till] swarades, att så framt medlen funnes, så funnes wäl subjecta, när man seer på wår stat, så felas der noch etc. Sedan discurrerades widlyftigt, huru det kunde ske, att studiosi blefwe lärde och man finge lärde präster, och tyktes det wara rådeligit, att inspectores nationum gjorde sin flijt och bästa till. Elliest tesmoigneradhe hwar sin flijt i sin profession, och om här komme privati doctores till, så hadhe publici tanto pauciores auditores.

4. Insinueradhe Dn. Qvästor the postulata, som borde fordras resolution opå hoos Majestetet. Dhem opläste Dn. Procancellarius och låfwadhe här om göra sin flijt, fick dhem så professori Laurbecchio att öfwersees.

5. Sedan talte Dn. Procancellarius om Academiæ räkningar, dhem Qvästor nu framwijste. Dn. Procancellarius begäradhe, att Senatus wille dhem öfwersee, emädan han will wara underrättadh, huru medh dhem är fatt, på det man kunde göra en wissare relation för Cancellario; synnerligen påminte han, att eftersees skall, det åhren icke blandas, opbäres af det ena och betalas på det andra. Qvästor låfwadhe medh det första resa öfwer och lefwerera sina räkningar i Cammaren.

6. Taltes om Qvästoris skrifware och en opbördzman här nedre. Professor Laurbecchius gaf detta förslag, att en kunde bägge tiensterne förestå.

7. Begärade Dn. Procancellarius ytterligare, att om Senatus hade något mehra påminna, dhe wille det opsätta, begäradhe tesslijkast, att han finge attest på det han proponerat hafwer.

8. Om Mäenpä boarnas hustrur taltes, at dhe begära förmedling på $\frac{1}{2}$ mantal. M. Jac. Flachsenius gjorde relation om dheras tillstondh och sade dhem ej behöfwa förmedling, der doch och skillias wedh hemmanet, will han taga emot bägge. Laurbecchius och M. Petræus inclinera och der till. Här utinnan resolverades, att där dhe blifwa qwar, will Sena-

tus tillsee, att dhe åhrligen och småningom få förmedling, men willia dhe icke blifwa, så få dhe draga af. Sades och, att Qvæstor kan sättia dhem inter postulata.

9. Intedde handelsman Johan Franck sitt swar emot Johannis Sigfridi Miltopœi exception, item en attest, af Paul Bensin och Jonas Roos underskrifwen, hwilcka bekenna, att Bojen Francken icke slagit hafwer, som Miltopœus föregifwer. Detta extraderades Miltopœo at swara på.

10. Låfwades Thomas wachtkarl sal. Åbergz grå klädning, som för 10 d:r wårderat är, efter han en Academiens tienare [är].

11. Insinueradhe Petter Munck en inlaga emoot Jonam Eek om jure reconventionis och 30 d:r s. m:tz expenser, efter Hoffrätten har approberat Rådstugu domen. Jonas Eek sadhe sig wara nödgat at begynna action för det faderlösa barnetz skull, som war under hans inspection, och witnen hafwer han haft. Och blef Petter Munck pålagt att inskaffa den Kongl. Rättz resolution, efter dhe eij sin emellan förlijkas.

12. Inlades catalogus examinatorum. D. Olaus Wexionius inskickadhe och sina auditorum nomina iemte ett bref till Senatun, efter han för sin siukliga lägenheet skull icke haar kunnat præstera något examen publice i detta år.

Den 1 Junii. Præsentes vice Rector Magnificus D. Enevaldus, D. Bångh, D. Tunander, Dn. Qvæstor, M. Petræus, M. Jacobus Flachsenius, M. Joh. Flachsenius.

1. Proponeradhe Rector om die mutationis Rectoratus, och blef resolverat, att mutatio skall ske tijsdagen för Hénrici marcknadh den 14 Junij. Där medh war också futurus Rector Magnificus Doctor Petrus Bångh wäl till fredz.

2. Procuratoren Daniel Wernbergh förekom och på sin principals Casper Hörlingz wägnar begäradhe execution på den domen, som sidstförledne den 4 Maji emellan hans principal och studiosos Jonam Bodenium samt Magnum Rizenium här in Senatu fallen är, inladhe der hoos Magni Rizenii skrift, hwar uthi han förmähler sig strax efter det Senatus doom föll, hafwa tillstelt Jonæ Bodenio bibelen. Här emoot berättadhe studiosi Petrus Gardinus, Daniel Medelius och Andreas Hassel-

qwist, at Magnus hadhe tagit Caspers bibel uth på Heinäs i Rimitho och Jonas den aldrig af Magno igenfått, det dhe medh edh sadhe sig erholla kunna, låfwadhe i det öfriga caverä för Jona Bodenio.

Här utinnan voterades:

M. Joh. Flachs.: Här är dom fallen i saken. Magnus bör lefwerera bibelen till Casper, doch är rådeligit, att Jonas, som berättas bibelen af Magno till sig tagit hafwa, arresteres och Magnus inhempstes.

M. Jac. Flachsenius och dhe andre professores voteradhe det samma, allenast någre wille, det Jonas så länge skulle incarcereras.

Resolutio: Magnus Rizenius skall sub pœna relegationis citeras hijt till lögerdagen, och cautionisterna skaffa citation fort, doch skola dhe af dhem, som in actione succumberar, betalte blifwa. Jonas arresteres sub eadem pœna relegationis att eij wijka staden, för än Magnus inkommer.

3. Vice Rector D. Enevaldus berättadhe, det några hafwa begärt loff aff honom att reesa uth på landet, såssom secretarius Falander, adiunctus Liungberg och studiosus Giurdo Wickelgreen. Exposuit eorum rationes.

4. Företogz återigen studiosus Pistorius, hwiloken förra Consistorii dagh af kämbnären angafs att wara barnefadren åth det barnet tiufkonan på Rådstugun fött hafwer. Pistorius inladhe en attest om sin oskyldigheet. Och blef här på resolverat, att dhe, som attesten uthgifwit hafwa, skola på Rådstugun examineras, sedan skall han här in Senatu få uthslagh.

5. Berättadhe Rector Magnificus, att skreddaren Petter Munck haar eij ännu uthlöst den Kongl. Rättz resolution i saken emellan sig och Jonam Eek, hwarföre kunde och denne gongen intet till saken göras.

6. Handelsmannen Johan Franck begäradhe uthslagh i saken emellan sig och studiosum Johannem Miltopœum, men emädan studiosus nu icke war i staden, ty kunde och saken denne gongen intet afhielpas.

7. Om Hanstenii saker, som äre exequeradhe, resolverades, att dhe werderes och sällies, så mycket som gälden är.

8. Opråknadhe vice Rector Magnificus deras namn, som ännu äre för bötherna skyldige. Qvästor caveradhe för Wettersten, särdeles för Fisci deel. Ungern kan gifwa obligation. D. Bångh caveradhe för honom 12 d:r k. m:t.

9. Insinueradhe Dn. Qvästor 9 st. Academiae postulata, som skola andragas i Stockholm, dhe blefwe opläste, sedan begäradhe och han, att twenne af Senatu förordnas måtte, som öfwersee hans räkningar, begäradhe i lijka måtto treduble qvitancier. Blefwe fördenskull D. Bångh, M. Peträus, M. Jac. Flachsenius, eller i hans ställe professor Laurbecchius, constitueradhe att öfwersee Qvästoris räkningar.

10. Refereradhe M. Jac. Flachs., huru såssom M. Andreas Prytz har begynt en action medh hon om och [= om] begge hustrurnas præcedence, och emädan han saken desererat hafwer, dy begäradhe han, att denne controversia må decideras, opläste der hoos en punct af Kongl. Ma:ttz resolution, uthgifwen 1669 den 1 Maji, som maintinerar professores och deras hustrur att hafwa rum iblandh adelen och klädedrächt som adelen etc. Men denna saken opsköts, till des Rector Magnificus kommer sielf heem.

Den 9 Junii. Præsentes Rector Magnificus, D. Bångh, D. Tunander, M. Jac. Flachsenius, M. Laurbecchius, M. Joh. Flachs.

1. Academiens gamla fogde Erich Simonson anhölt skriftel. om tillgift på dhe 10 Lß smör, som han dömder är at betala. Och resolverades, att detta opskiutes, till des Qvästor kemmer tillstädes.

2. Taltes om invitandis ad mutationem Rectoratus, att spirorna ej missbrukas. Och resolverades, att medh spiror skola inviteras alle Professores, Assessores, Gyllenstaken, Consules, Secretarius Regii Judicii, Notarius, Fiscalis, Secretarius Academiae, men till Sacellanum, Oeconomum, Actuarium och vice Fiscalen böhr ej gås medh spiror.

3. Carolus Alanus refereres inter expectantes ad stipendium.

4. Talte Rector Magnificus om dem, som ännu äre skyldige för sakören, af hwilcka man intet kan få uth, begärte

och consilium, huru man kunde få uth bötherna af Johanne Nicolai 20 d:r s. m:t för lönskeläge och relegation, item för en pust 6 d:r, emädan han nu är under annan jurisdiction. Opläste sedan Joh. Nicolai skrift, hwar utinnan han tillbiuder sig att willia efter Strafordningen betala 40 *mp.* för lönskeläge, men för relegation will han intet betala. Tyckte förden-skull Senatus, att relegation expirerar, efter han i annan condition stadder är, men dhe 40 *mp.* och 1 d:r s. m:t för en pust måste han erläggia Rectoris och Fiscis deel.

5. Inladhe Jonas Bodenius sin supplication att blifwa befriat för Caspers Hörlingz beskylning om något dristigt om-gänge medh hans hustru, efter han honom sådant icke haer bewijisa kunnat.

Resolutio: Den suspicion, som Casper Hörlingh hafwer fattat till sina barns præceptorem Jonam Bodenium för något dristigt omgång medh hans hustru, är bem:te studioso intet intygat och fördenskuil holles af intet wärde.

6. Johan Franck inladhe en expens rächning på 32 d:r k. m:t emot Johannem Miltopœum. Miltopœus war ännu intet inkommen i staden ifron Hollola, hwarföre kunde saken denne gongon icke medh doom afhielpas.

7. Saken emellan professorem M. Jac. Flachsenium och M. Andream Prytz opskiutes till frequentiorem Senatam.

8. Cursor Kimpæus äthniuter för detta första åhret medh sin antecessoris sal. Henrici änckia, såssom Henricus wedh sitt tillträde till tiensten äthnutit hafwer.

9. Studioso Clementi Ambrosii bewilliades at få af Secretario ex protocollo det som in Febuario om honom resoluerat är, om det han mestermannen medh en steen skall kastat hafwa, när han sitt ämbete på en syndare göra skulle.

10. Decanus Facultatis philosophicæ M. Laurbecchius begärte noteras om studioso Sacclinio, at han senest parente-radhe och ingen öfrsedt orationem eller för honom intimerat; contenta orationis hafwa och ex parte warit olideliga, såssom comparatio cum Christo in exinanitionis statu etc. Och war ingen af dhem, som tillstädes wore, som wiste, af hwilcken oration war öfwersedd.

Resolutio: **Facultas** skall komma här om tillsamman och **Saccolinius** corrigeras.

11. Medh **Andrea Pistorio**, som för lönskeläge medh tiufkonan, som fast sitter, beskylter är, förblifwer, så länge hon föres uth och gör sin yttersta bekenelse. **Henricus Palm** inkom och sadhe sig sådant medh **Pistorio** aldrig förstätt, ehuru wäl dhe i en kammar hafwa gästet tillhopa, sadhe sig och så wijda honom befrija willia.

12. **Rector Magnificus** betackadhe nu närwarandhe **collegis** för gott adistence uthi sitt rectorat.

**Protocollum Consistorij Academici sub Rectoratu
Plurimum Reverendi D:ni D. Petri Bongz.**

Anno 1670 d. 21 Junij.

Den 21 Junij *). Præsentes Dn. Procancellarius, Magnificus Rector, D:nus Tunander, D. Olaus Wexionius, M. Petrus Bergius, Dn. Quæstor, M. Axelius Kempe, M. Miltopæus, M. Jac. Flachsenius, M. Laurbeccius, M. Joh. Flachsenius.

1. Novus Rector proponeradhe om assessoribus Consistorii minoris futuro anno. Och bleef där till förordnadh aff Facultate theologica D:nus D. Enevaldus Svenonius, af philosophis M. Johan. Flachsenius.

2. Inspectores Aerarii tillkommande åhr blefwo M. Axelius Kempe och profess. Petræus.

3. Bleef och talat om inspectoribus Typographiæ, emedan Dn. Tunander och Laurbecchius hafwa förledit åhr warit, om nu dhetta officium skulle på dhem förlängias eller några andra i dheras ställe constitueras, och samtyckte begge professores att blifwa ännu i dhetta åhr inspectores. Wedh dhetta tillfellet discurerades och om, huru tryckeriet skall komma sigh före, medan stjärnerne äro heelt och hollit uthnötte. Och

*) Här vidtager åter i originalet en annan handstil och med den en något förändrad ortografi, äfven hvad nomina propria beträffar.

tyckte Procancellarius rådeligit wara, att emädan nu förledne åhr Fisci medell äro anwenda på profess. Bergium, som för Academiens reparation stort omak haft hafwer, det dhe nu i åhr kunde anwendas på trycket.

4. Inspectores Bibliothecæ blifwa dhe ännu, som i fiordh wore. Och af alla dhe documenter, som in archivo finnas, skall excerperas och läggias hijt in Consist.

5. Proponerade Rector Magnificus, om icke rådeligit woro, att aff Constitutionibus skulle tagas een copia, emedan dhe Constitutiones, som doch bäst tyckas wara inbundne, ähro söladhe och illa medh farne der af, att dhe dageligen aff Rectore hanteras, hwarföre blef beslutit, att Daniel Achrelius skall dhem affskrifwa.

6. Om elencho prælectionum blef talt, och i synnerheet huru medh medico blifwa skal uthi elencho, effter han nu döder åhr, om icke dhetta woro rådeligit, att physicus skulle något loco medici proponera. Procancellarius tyckte rådeligast, att dhett går effter gamble praxin och refereras in elenco in på futurum medicum, och här om skrifwas Cancellario till.

7. Magnificus Rector frågade, om Facultas philosophica hade kommit öfwer ens om futuro Decano. M. Joh. Flachs. betackade Senatui Academico, som förledit åhr wedh den mutation här wedh Academien då skedde, icke har welat gå honom förbij, såssom han fördenskull har fått Kongl. confirmation, haar och ett heelt åhr haft beswär för profession, hwij han icke nu skulle få Decanatet, såssom gammalt warit hafwer, att dhett a senioribus ad inferiores gå skulle. M. Petrus Bergius förmente sigh där till wara berättigadh propter sequentes rationes: 1:o att dhett duplici Senatus consulto hörde honom till; 2:o M. Joh. Flach. är ännu ungh och recens widh tiensten; 3:o att dhen, som till Decanatet komma skall, moste ad minimum warit 2 åhr professor; 4:o Flach. och ännu icke läsit för sigh sielf, utan för vidua, och emedan honom icke principale tillkom, huru han till accessorium kunde wara berättigadh. Emoth dhett att Facultas philosophica hade förledit åhr, när Laurbeccius blef Decanus, beslutit att dhett skulle gå ad seniores, exciperade Flachsenius dett warit otidit,

emedan dhet intet war aff nöden då wara bekymbradh om successore åhret där effter, beropade sigh fördenskull på Constitutiones, som på hans sijda äre, jemwäl och förmodde, att han för dhe skiääl han särdeles inlagt haf:r, där till berättigat wara.

Här utinnan voterades:

M. Laurb.: Dhet bör blifwa wedh dhet slutet, som i fiordh skedde, och där wedh blifwer iagh, så länge som dhen regula är sann: provisio hominis tollit provisionem legis.

M. Miltop.: Om iagh än sade min meningh, så blifwer dhet clusorium, hemsteller fördenskull dhetta Cancellario; elliest tycker rätt wara, att Decanatus hänger wedh professionibus, quippe qui perpetuæ, och intet wedh professoribus, som dödellige ähro, blif:r fördenskull stadigt där wedh, att saken devolveras till Cancellarium.

M. Kempe: Holler helt medh Laurbecchio. Dhet är skiäligt, att effter periodus är förbij, dhet blifwer wedh seniores.

Dn. Quæstor: Wäll wore dhet, om Bergius wille cedera, ty Flachs. behöfwer, men effter han intet will, så seer iagh intet, huru dhet kan gå ifrå decreto.

D. Olaus: Begge parterne hafwa skiäl; sant är, Bergius har tient länge, hafwer och decretum Facultatis för sigh, Flachs. igen Constitutiones, hwarföre wille Procancell. och Mag. Rector förlijka dhem; får icke Bergius i åhr, så får han åth åhret, willia dhe icke, så gånge sedan till Cancellarium.

D. Tunander: Bergius har goda skiähl, Flachs. Constitutiones, och hwadh decretum Facultatis wedhkommer, så är dhet skedt emot Constitutiones, ty där står a senioribus ad inferiores; nu föllier etdera, att Flachs. är professor eller inter professores includeras, tycker fördenskul rådeligit, att M. Axelius wille tillkommande åhr cedera Decanetet M. Flachsenio. M. Axelius lofwade taga dhetta i betenckiande.

Magn. Rector: Som dhe andre, att skiähl ähre på bägge sijdor, och nekar intet till, att icke dhet borde Bergio, och förstär icke annorlunda Constitutiones, än att dhet fuller motte gå a superioribus ad inferiores, doch intet in infinitum, tycker och, att dhet intet är decorum, att dhen, som nyligen är tagen

här ifrån bordet och sitter nu iblandh professores, skall medh heder och maner dirigera heela Facultatem. Hwar öfwer och Constitutiones blefwo opläsne.

Dn. Procancellarius: Holler medh Miltopæo, och ehvad här slutes, så blifwer doch där intet wedh, dett går ändå till Cancellarium; seer och intet, huru Constitutiones och Rijkz Drotzens bref blifwa salverade.

Heela Senatus anhölt, att M. Axelius wille tillkommande åhr unna M. Johanni Flachs., således att han åhret där effter igen blifir Decanus. M. Axelius gaf dhet effter. Här till samtyckte M. Miltopæus, M. Flachs. och M. Laurbecchius, allenast dhet wille Laurbecchius, att Flachs. kommer nu för Bergio. Sedan inkallades både M. Bergius och M. Flachs., och blef dhem dhetta sagdt, att dhe wille förlijkas här om.

Resolv.: Magister Petrus Bergius blifir Decanus i åhr, M. Flachs. tillkommande åhr och 3 åhret M. Axelius och så bort åth effter Constitutiones.

8. Academien resigneres medh dhet första.

9. Proponerade Magnif. Rector om Academiæ bookbindare och sade sigh aff D:no Procancellario wara recommenderat en ungh person, den och Consistorium ecclesiasticum antagit hafir, om nu Academicum Consistorium will och antaga honom. Vota, an placeat monopolium:

M. [Joh.] Flachs.: Jagh weet intet, om han kan hinna uth medh att arbetha för Academien, Consistorio eccles. och heela stiftet, men säkrare är förtro Litzen, som är een bofast man.

M. Laurb.: Man skulle först låta Litzen weeta här aff, om han will öfwerge sitt handtwärk eller eij, emedan han sigh här om giordt sperance. Monga kunna knafft subsistera, doch att flere sättia sigh här nedh och man får låta arbete hoos hwem man will, tyckes icke wara orådligit.

M. Jac. Flachs.: Monga kunna intet oppeholla sig, och denna, som ensam är och är till stiftet antagen, kan intet hinna där medh, uthan Academiens arbete skulle studza; elliest kan och Academien sielf hafwa sin bookbindare.

M. Miltopæus: Effter han är antagen i Consistorio eccles., så kan han illa hinna till, är een löss karl, som man

intet stort kan lijta på, och kan man här medh skinta op, till dess man får höra af Litzen.

M. Kempe: Som Laurbecchius och Miltopæus.

D. Quæstor: Om han kan så hinna medh, men kan skee han kan wara så snål.

M. Bergius: Effer han är antagen i Consistorio ecclesiastico, så kan man intet taga sit votum tillbaka; såge gierna han kunde tagas an wedh Academien, att han kunde komma till några medel, kunde och taga sigh så monga mester swen, att han kunde komma uth medh arbetet.

Doct. Olaus: Effer Lietzen har tillbudit sigh och så någorleedes fått sperance där på, så kunde man först förnimma, huru han sinnad wore. Denne kunde på ett prob till een tijdh antagas.

D. Tunander: Seer gierna, att dhenne kunde tagas an wedh Academien och blefwe allena, ty elliest kan han icke lefwa här, hinner och uth medh arbete, när han considereras med sina geseller.

Magn. Rector: Såge gierna, att här wore 2 karlar i staden, ty om en blir, huru högt han uthlofwar, så holler han ändå intet, hwarföre wore rådeligit, att man förnummo om Litzen, och där han will, så blifir han, såssom dhen där bofast är och hafir sin slecht och förwanter på dhenna orthen. Will icke Lietzen, då faller han strax på dhenna.

Dn. Procancellarius: Faller uppå dhenna, och om än Lietzen skönt blefwo, antingen huru högt han sigh reverserar, så holler han det ändå intet, och är Lietzen uthropat, att han är alt för dyr.

Resol.: Den gesellen, som Consistorium ecclesiasticum antagit hafir, får ett attestatum, att Academien är benägen att antaga honom, allenast att han blifir mestare och Academien sedan wijdare får see seij om.

10. Rector Magnif. sade, dhet professoren M. Jac. Flachs. hade warit hoos honom och begiärat uthslagh i saaken emellan sigh och M. Andream Prytz. Begge kommo nu in och repeterade hwadh tillförene passerat och protocollerat är. M. Andreas sadhe professoren farit uth medh scofticer och pijker emoth honom, dhet profes. begiärade protocolleras motte.

Laurb.: Jagh kan intet see, att Flachs. hustru haffwer giordt orätt där i, att hon har gått fram om Prytzens hustru, ty Kongl. stadgan war då redan uthgifwin 1669 den 1 Majj.

Milt.: Jagh kan intet detrudera dhem ifrån sitt ställe, dhet dhe aff Kongl. Majjt fått hafwa.

M. Bergius, D. Olaus, M. Kempe: Som Miltop.

D. Quæstor: Dhetta kan intet slitas uthan aff mixto Consistorio, will fördenskull inneholla medh sitt voto, effter han ätshkilligt hört här om talas i staden.

D. Tunander: Kan fuller intet see, huru man kan gåå ifrån Kongl. stadgan, men såge aldrähälst, Senatus icke wille skrijda till een doom ännu, uthan tentera förlikningh.

Magn. Rector: Kan intet see, huru Flachs. hustru skall haffwa giort orätt, i dhet hoon har gott öfwer Prytzens hustru.

D. Procancellarius: Om dhet skrider till een doom, så kan skee dhet utthättas mindre där medh än wij troo, kan och intet säija, anten Flachs. hustru har giordt rätt eller orätt, i dhet hoon har gått fram om Prytzens hustru, ty man weet ännu intet, hwar hennes rum blifwer. Refererade och dett, som Cancellarius här om 1668 talat hafwer.

Senatus A. sentens och doom uthi saaken emillan swänkska caplan M. Andream Prytz, kårande, och professorem M. Jac. Flachs., swarande, angående den orätt M. Andreas förmenar sin hustru skedd wara, i dhet professorens hustru nästförledne d. 24 Aprilis uthi een lijcz process hafwer gått öfwer henne, och dhe hafwa warit stridige om, afsagd d. 21 Junij 1670:

För dhe skiähl ad acta finnes, erkiennes professorens M. Jac. Flachs. hustru frij för dhen orätt M. Andreas säger henne sin hustru tillfogat haffwa, i dhet hon præcedencen för henne i processen tagit haf:r, och stonde parterne fritt om verbal iniurierne på orth och stelle som weder böhr emot hwarannan framdeeles att uthföra.

11. Miltopæi supplication att få på Cämner Kammaren uthföra saken emot Franken blef opläsin, desslijkes och Smedemans attest.

12. Saaken emellan skræddaren Petter Munk och studiosum Jonam Eek opskiutes till her nest. I medler

tijdh skall eftersees, hwadh i dhenne saak kan inkommit wara.

13. Magnificus Rector proponerade om, hwem i år skall resa på ransakningen, och fölle alla på profess. M. Petrum Laurbecchium.

Den 22 Junij. Præsentes Magnif. Rector, D. Olaus Wexionius, M. Miltopæus, M. Laurbecchius, M. Joh. Flachsenius.

1. Abrahamus Kimpæus cursor supplicerade om att få weta, huru medh aflöningen blifwa skall, emedan Dom. Henrici cursoris barn åthniuta nådhår, dy will han gierna wetha, hwadh han, som doch tienar, skall för sitt omak hafwa.

Och blef resolverat, att Henrici barn för dhetta år niuta och bekomma sielfwa ordinarie löhnen, nembl. 25 d:r s:r my:tt, och Abrahamus, som Henrico succederadhe, beholler halfwa stipendium såssom och the accidentier, som pläga falla aff studenterne wedh Academien.

2. Henrici Svenonis Pijlqwists supplication att få prolongation på stipendium till nestkommande år 1671, emedan han nu är sinnadh reesa heem, blef opläsin och hans begiäran honom bewilliat.

3. Danielis Achrelij supplication att blifwa depositor blef opläsin och lagd ad acta. Refererades fördenskull inter expectantes och lofwades hafwa i gott mine, när mag. Collinus [= Collinius] träder ifrån depositura.

4. Skraddaren Petter Munk beswärade sigh öfwer studiosum Jonam Eek, som skall han honom tillagt tiufwerij, således at skraddaren och hans hustru skall hafwa bortstulit een godh deel miöhl uthur 4 säkiar och något häklat lijn aff dhet till honom burit år; såssom fördenskull skraddaren medh sin hustru i Rådhistugu Rätten år 1668 d. 13 Julij frij erkiendh för miölet, men för lijnet hans hustru pålagt medh sielf sins ede sigh befrija, och Jonas sedan dhetta ärendet till Hoff Rätten dragit, hwar igenom han honom på expenser och infamiam bracht hafwer, dy anholler han, at han för sin obewijliga beskyllningh må plichta och för sin anwende expenser må komma till sitt, och fordrade han för expenser 30 d:r sölf:r

my:tt. Men emedan Jonas detta till sin discipels wälfärdh, hwars saker dhesse och warit hafwa, dhetta drifwit hafwer, studenten och skraddaren icke för tiufnadt angifwit, uthan söckt at han miölet och linet som ett depositum hoos sigh skulle så fult restituera, som dhet honom lefwererat är, hwarföre tycktes oskiäligt, att skraddaren skulle få 30 d:r s:r my:tt. Dem föreslogz förljknigh, den dhe medh handsträckningh för rätta godhwilleligen inginge, hwar wedh och Rätten leet förblifwa.

5. Företogz igen Frankens och studiosi Miltopæi saak. Inkallades fördenskull Paul Bensin, hwilken bekiende, att han medh borgmästarens Jonas, Boijen och Franken hade drukit på Rådhestugu kiellaren, sedan hade Franken gott bort och dhe blifwit qwar; mehr wiste han intet berätta. Miltopæus beswärade sig där öfwer, att Rector Magnificus hade arresterat honom, där han doch mente sigh effter den 24 punct i prester-nas privilegier böra wara frij, därföre effter han med ingen missgiærningh war beträdder. Rector sade honom nesligen swarat honom i går, när han wille arresterera honom, och sagt sigh willia töfwa och intet reesa äth Swerige, så framt winden skulle wara honom emot, men elliest wille han det intet giöra. Magnificus Rector togh detta för een stor skimpf op, att han honom i hans embete så despecterat och skymffat hafwer, lofwade dhetta och wederbörligen emot honom uthföra, medan han honom för rätta så skambligen sidwördade och sade Rectorem af sielftagen myndigheet sigh arresterat hafwa. Miltopæus depræcerade strax. Sedan voterades:

M. Joh. Flacchs.: Miltopæus sitter i proban, äthminstone till des han kan blidka Rectorem.

M. Laurb.: Kan intet befrijas ifrån sidwördningh och woro medh rätta fält till dhet straff i det efftersta cap. K. B. St. L., doch sitter i proban 4 dygn.

M. Kempe: Som Flacchs.

M. Bergius: Sitter i proban 8 dagar, doch Rectori sin rätt förbehollin att gifwa här utinnan effter, om han will.

D. Olaus: Gonge i proban 8 dagar, om han icke kan affinna sigh.

Prof. Tunander: Jag apprehenderar factum som een sidwördningh, effter han kom in och hade rätt spitzat sigh på een särdeles punct, och borde honom *propter* *authoritatem* Consistorii et Rectoris Magnifici sittia öfwer 8 dagar, men effter flere falla där på, så må dhet så wara.

Sedan publicerades dhenne doom:

Endoch Senatus A. hade wäl macht och skiäl effter lagh och Kongl. privilegier till att straffa studiosum Johannem Miltopæum för sidwördningh, lijkwähl förskones han denne gongen där med, att han för sitt förseende emot Magnificum Rectorem, för sittande rätt giort, plichtar in carcere 8 dagar.

Rector intercederade för Miltopæo, att han kunde slipa medh 2 dygn.

Saaken emillan Franken och Miltopæum opskiutes till här näst, då dhe sina wittnen skola hafwa på bägge sijdor tillstädas. Sedermera inkom Franken och sade sigh wara medh Miltopæo förlikt, således att Miltopæus gifwer Franken i förlijkningh 14 d:r k. my:tt, dhet dhe på bägge sijdor begiärade protocolleras mothe.

6. Professoren M. Joh. Flacchs. begiärade, att när lingvarum professor stiger till Pijkes pastorat, han då kunde lijkmatigt Cancellarij bref komma till afwels hemmanet, som lingvarum professori tillslagit är. Och sades dhem, dhe skulle här om sin emellan förlikkas. Elliest tyckte Senatui M. Flacchsenii begiäran skiäligh, hwar emot de och intet sade, utan honom dhet lofwade.

7. Nästkommande lögedagh skall afgå bref till Cancellarium och notificeras: [1.] om mutatione Rectoratus, 2. om elencho, 3. om medico, emedan monga spetelska här på orten finnas.

Den 30 Junij. Præsentes Magnificus Rector, D. Tunander, M. Petrus Bergius, D. Quæstor, M. Axelius Kempe, M. Miltopæus.

1. Oplästes Hans Hög Grefl. Nådes Cancellarii Academiæ breff till Senatum Academicum om futuro depositore, hwar i cand. Magnus Ekman i bästa motta recommenderes. Och blef enhälleligen slutit, att den Collinus [= Collinius] hafwer

constituerat till vicarium, blifwer där wedh, så länge hans annus inne är; i medler tijdh är eij aff nöden att determinera något wist här om, ty hoo weet, hwad innan dheth skee kan.

2. Magnificus Rector förfrågade sikh hoos Senatam, om något in elencho wore att påminna och om Academien nästkommande lördagh, som är visitationis Mariæ, resigneres, hwilket blef beslutit.

3. Inspector nationis Aboënsis M. Miltopæus lofwade hafwa bekymmer om, huru studiosus Henricus Andreae, som är nyligen dödh blefwen, kommer till jorden.

4. M. Axelius, M. Petræus och M. Jacobus Flacchs. blefwe förordnade hoos Rectorem Magnif. i morgon klock. 8 att öfwersee extracterne aff Academiæ rechneringar tillijka medh Magn. Rectore och Quæstore.

5. Instruction för fougden Johan Haaks skall reen skrifwas.

6. M. Laurbeccius reser på ransakningen först till Töfsala och desse nermare orther, sedan på åth Tawastelandh.

7. Gabrielis Lauræi supplication för sin broder Olof att få stipendium i Matthiæ Carlagii ställe blef opläsin, lagd ad acta och han inter expectantes fördh.

8. Elisabeth Jörans dotter supplicerade och beswårade sikh öfwer wachtmästarens Carls son Eliam Caroli, som skall han henne under echtenskapets tillsäielse besofwit och medh barn rådt. Och emedan saken om echtenskapet hörer till Consistorium ecclesiasticum, ty skiutes den och djit; sedan skall dheth öfriga hon sikh öfwer beswårar, som skall Carl i sitt huus tillstädia ett ochristeligt och horachtigt lefwerne, här in Senatu optagas och lagl. afhielpas.

9. Rector Magnificus proponerade, huru såssom studiosus Johannes Gunnari hafwer åthskilliga gongor warit hoos honom och sikh iämwähl medh tårar beklagat, dheth han hadhe råkat försee sikh medh lönskeläge, där till han doch af henne, som han belägrat haf:r, är retat worden, ödmiukel. fördenskuil begiäranches, att emädan han här till i den Kengl. Hoffrätt ausculterat och dess recommendation till Rijks Drotzen bekommit, dheth saaken motte i stillheet componeras och honom

effterlåtas medh kohnan förlijkas och henne till fredz ställa, hwar om Rector Magnif. begiäradhe få wetha Senatus betänckianckandhe. Och emädan Johannes Gunnari nu ähr på sin reesa äth Swerige stadd, där sin opkomst att sökia, sigh och här wedh Academien mächta stilla förhollit haf:r och dhetta sitt förseendhe medh tårar ångrar, dy will och Senatus intet förhindra hans promotion, uthan effterlåter honom, att han sigh i stillheet medh kohnan förlijker.

Den 13 Julii. Præsentes Magnificus Rector, D. Enevaldus Svenonius, P:r Tunander, M. Miltopæus, M. Petrus Laurbeccius, M. Petræus, M. Jac. Flacchsenius.

1. Rector Magnificus proponerade om dhen poiken, som hafwer här till tient hoos Academiæ snickaren och är nu ifrån honom till een annan mästare, som under staden är, förrymdh, hwarföre förfrågade Magnificus sigh, om icke Academien kunde hafwa macht att taga sielf poiken igen och honom tillholla att upfylla contractet. Och blef Carl wachtmästare skickad att kalla op poiken medh hans mestare, den han nu är hoos, att Senatus får höra, huru här medh tillståår.

2. Hwem skall blifwa tutor för sahl. scholmästarens barn, blef voterat:

M. Laurbeccius: Faller på M. Bergium.

Och alla dhe andra föllo eenhälligt på professorem Laurbeccium, att han tillijka medh professore M. Bergio blifwer tutor för sahl. scholmästarens M. Matthiæ Rothovii barn, hwar till professoren Laurbeccius samtyckte; men M. Bergius war nu intet tillstädes. Prof. Laur. badh, dhet motte protocolleras, att där han nu endteligen skall taga moth tutelam, dhet dhe andra goda herrar aff D. Professoribus taga een annan gongh emoth.

3. Corporalen Hindrich Jöransson besuärade sigh öfwer Gutzeos, att dhen ena broderen Nicolaus Gutzeus hade ridit honom på gatan öfr ända och sålunda så illa medh honom farit, att han intet wentade sigh få beholla lifwet, hwilket när broderen hade sedt, hade han gått till honom och lofwat honom i förlijkningh 20 d:r kopp:r mytte, hwilka han icke kan på något sätt mächtig blifwa. Fabian Gutzeus tillstodh

sielf sig hafwa lofwat corporalen 20 d:r, men han welat hafft först 30, sedan 23 d:r, men sade sig nu ingentingh kunna gifwa, efter brodern ähr borta. Corporalen begiärade intet mehr än dhe samma 20 d:r, som Fabian på sin broders Nicolai wägnar honom till sagdt hafwer i förlikningh. Fabian sade dhet icke warit någon förlikningh, mädan de intet hade kommit öfwer eens, uthan corporalen begiärat 23 och Fabian allenast budit 20. Fabian blef allena inkalladh, och honom blef remonstrerat, i hwadh fara han steller sin broder för 20 d:r, att han moste effter lagh wårda såren natt och ähr, han hafwer och sielf lofwat 20 d:r, hwarföre wore Senatus råd, han hülle förlikningen och gofwe corporalen 20 d:r, hwart till han samtyckte, hwarföre inkallades och wederparten, och blefwe dhe begge således medh handsträckningh förlikte, att Fabian gifwer corporalen 20 d:r.

4. Jonas Swensson Holmingius bleef inkalladh och tillfrågat, om han hafwer sigh underståt att taga aff sahl. skolmästarens qwarlåtna egendomb och dhe redaste medell några penningar, som dhet Senatui förekommit ähr. Och bekiende han sigh in præsentia H:r Gudmundz och barnens hafwa förledne söndagz tagit 70 rd:r till een hoop gieludz affbetalningh, som till sahl. mans begrafningh uthtogz. Och blef här på Jonæ sagdt, hwilka tutores äro, och där hoos honom pålagdt coram tutoribus sigh att förklara, hwart dhe 70 rd:r kombne äro, dhet han lofwade effterkomma.

5. Rector Magnif. refererade, huru såssom han haffwer examinerat saken emellan konan Elisabeth Jörans dotter och studiosum Eliam Caroli, om och Elias henne under echtenskapetz tillsäielsse besåfwit haf:r, och sade konan inga gåfwor, dhem henne skola gifwne wara, framwist eller wittnen framtedt eller och bewisadt, dhet någon trolofningh dhem emillan skedt är. Och emedan konan tillförene een farlig skriff emoth Carl wachtmästare inlagdt hafwer, dy blef och honom samma skriff gifwen till här näst där på att förklara. Men saken och [= om] echtenskapet skiutes till Consistorium ecclesiasticum, doch blefwe desse wittnen, som konan sigh på beropade och Elias icke jäfwa kunde, afhörde.

Britha Knutz dotter efter aflagd edh bekiende, att hon medh Lissbetha Jörans dotter intet horerij hört eller sport hafwer, men i sidstens hade Lissbeth haft sina saker på skutan och welat öfwer åth Sverige, då hade Carls broder dotter dhetta för henne upptäckt.

Sigredh Jakobs dotter efter aflagd edh bekiende, att hon med Lisbeta Jörans dotter intet wiste, mer än dhet hoon medh Carl wachtmästares son hafwer sammanlagh hafft, och alderigh hört, att hon medh annat manfolck sig beblandat hafwer, som Carls son henne dhet nu förwijter.

6. H. Maria Herfwe besuärade sigh öfwer booktryckare gesellen Carl Hindersson och hans interessenter Erich Hindrichson och Erich Pärsson, hwilka hade förledne söndagz affton kommit till henne och begynt på gården ett oskickeligt wäsandhe, huggit medh wäriorne i stenarne, och sedan dhe sin emillan hafwa slagitz och hårdragitz, hafwer Carl slagit fönstren sönder och kallat henne hora. Carl nekade intet till sig fönstren sönderlagit, men sade sigh icke kallat henne, h. Maria, uthan pijgorne horor.

Erich Hindersson, een lijnwäware gesell, beklagade sigh öfwer Carl Hindersson, att han honom då samma gongen slagit några slag med en wäria.

M. Laurbeccius: Medan dhe intet haffwa gått dijt medh wr[e]dt modh, hon och dhet icke drifwer, så blifwa dhe fuller för eedzöre frij, men betale fönstren och böte efter lagh för skiäls ordh; för impugnatione ædium skulle han efter Constitutiones relegeras, men så kan han få lösa sigh där ifrån.

M. Jac. Flacchs.: Betale fönstren, och för dhet han kastade i hennes gårdh, har man i lagen expresse 12 *mp.* i Särn. B., men dhet ähr lijtet, borde fördenskull relegeras, doch kan dhetta medh skällz ordhen arbitreras.

M. Peträus: Böther för wärians blottande, betalar fönstren och sitter i proban 2 eller 3 dygn, efter hoon och har slagit honom.

M. Miltopæus: Reparerar fönstren, böter efter lagh 12 *mp.*, för dhet han kastade i gården, och om skäls orden arbitreras, men wärian faller till Rectorem.

D. Tunander: Betalar fönstren, wärian förfallen, och böther arbitraliter för kastet; skäls orden kan han bidias före och sitter i proban.

D. Envaldh: Efwen så böter effter lagh för kastet, reparerar fönstren, wärian förfallen, deprecerar och sitter i proban några dygn.

Eadock Senatus Acad. hade wäl orsak booktryckiare gesellen Carl Hindersson för sitt förseende hårdeligen att straffa, hafr lijkwähl Senatus hans ungdoms oförstondh ansetd och honom där medh förskoner, att han reparerar fönstren och, för dhet han medh steenar i h. Maria Herfwes huuss kastat hafwer, böther effter dhet 13 cap. Sårn. medh willia 12 *mp.*; skäls ordet anbelangande, så skall han dett hoos h. Maria deprecera och sittia i carcere Acad. 3 dygn. Wärian, den han blottadt hafr, ware förfallen.

Uthi dhen andra saaken sententierades:

Senatus Acad. erkänner skiäligdt, att booktryckare gesellen Carl Hindersson, som lijnwäwaren Erich Hindersson illa slagit hafwer och trachteradt, böter för 1 blodhsår 12 *mp.* s:r my:tt effter dett 9 cap. Sårn. B. och betalar balberare löhnen.

7. Profess. Laurbecchio, som nu reser på ransakningen äth Tafwestelandh, bewilliades en wachtkarl, som reeser medh honom dijt op äth.

8. Thomas Larsson, Academiæ snickares gesell, inkallades och frågades, hwi han sin tienst förrymbt hafwer. Och gjorde han den relation, att emedan han ingen nytta där aff hafwer, att han hoos honom lærer, emedan han hoos ingen annan mestare blifwer antagen, effter Academiæ snickaren intet ähr i Skråån. Snickaren sadhe sigh medh poikens föräldrar så contraherat.

Här utinnan voterades:

M. Laurbec.: Poiken insteller sigh i tiensten och plichtar in carcere, för det han emot contractet har rymbdt uthur tiensten.

M. Jac. Flacchs.: Poicken motte tillhollas att installa sigh igen i tiensten.

Petræus: Efwen så, och plichtar 3 dygn i proban.

M. Miltopæus: Poiken blifwer hoos Acad. snickaren till hösten och betalar för läran.

D. Tunander: Poiken lider och är commiseratåone dignus, men effter det är intet längre tijdh än till hösten, som nu omfrågas, så kan han lijda dhen eena oråtten på dhen andra och tiena till hösten.

D. Envaldh: Wij förswara snickaren under våra privilegier, och poicken steller sigh in i tiensten.

Magnif. Rector: Poiken blifwer i tiensten till hösten, ehuru wähl han lijder, och betalar snickaren inga lärepenningar.

Resolv.: Poiken Tomas Larsson skall instella sigh i tiensten till hösten hoos Acad. snickaren Simon, effter han medh honom på 3 åhr contraherat hafwer, och afbeder, för dhet han uthur tiensten rymbdt hafwer, eller går på een natt i proban.

9. Snickaren Simon lofwade nästkommande hööst innan Michaëlis tijdh gifwa sigh under Skråen.

10. Johannes Sillenius citeres peremptorie hijt till nästkommande odensdagh att swara Alexander Mattsson om det han honom på sin swärssons regementz skrifwarens Erich Bongz wagnar kan hafwa att tilltala.

Den 2 Augustij. Præsentes in sedibus Rectoris a meridie Magnif. Rector, M. Petrus Bergius, M. Jac. Flacohsenius.

1. Magnificus Rector proponerade, huru såssom stadtzens secreterare Rydenius hafwer warit hoos honom och sigh beswärat öfr Academiens snickare Simon, som skall han snickarna i staden icke allenast i alt arbethe för deela, utan särdeles nu taga på sigh kyrkiones arbethe och benkiars förfärdigande, där doch dhet egenteligen hörer dhem till, emedan sådant arbete icke så aff Academiæ staten som af borgerskapet böhr betalas, hwarföre dhe ähre förorsakade wordne Stadz Magistraten att ombidia, han wille räckia dhem handen, att där dhe honom finna i stadz arbethe, dhe då må macht hafwa att iaga och tractara honom som een bönhåås. Här till swaradhe Simon sigh willia effterkomma dhet han senast in Senatu lofwat hafwer, nembl. ställa sigh under Skråen, till hwilken ända han och i dag hafwer sigh hoos Borgemästare och Råd

sampt ålderman i Skråen anpræsenterat, hwilka honom tillsagdt hafwa, att han ännu denne wecka skall i Skråen intagen blifwa, hwarföre emedan han nu sinnadt ähr stadtzens snickare således till fredz och klagelöse ställa, dy lät och Senatus det där wedh beroo.

2. Förfrågade sigh Magnif. Rector, huru han medh Svenone Falck procedera skall, hwilken är angifwen aff een pijga, för dhet han henne skall skyldigh wara i d:r kopp: my:tt för hâår han till sin peruk af henne tagit hafwer, och när Rector honom citerar, comparerar han intet, hwarföre blef slutit, att om han, tertium citatus, intet comparerar, skall han af wachtknechten ledas till Rectorem.

3. Proponerade Rector, huru såssom Nathan Figrelius har begiärat, det han kunde få weta, när hans sahl. broder Johannes fick stipendium, såssom och huru mykit han bekommit och huru mykit ännu återstå skall. Och blef resolverat, att där han något beskedh här om hafwa will, må han töfwa, till des rentemästaren hem kommer, hwars embete dhetta egenteligen ähr.

4. Academiæ smedh skall förmahnas att betala profess. Petræo och Flacchs. dhett han dhem kan skyldigh wara, i dhet han deras arbete försummat hafwer.

5. Proponerades, om Academien skall antaga een skytt, mädan een nu är, som sigh tillbiuder, och tyckte fuller Rector det wara billigt honom antaga på dhesse conditioner han offererar: 1. för hwar 60 fogel 1 sk:pp:d [= skålpund?] kruut; 2. hwar gongh han kommer nedh medh foglar, få drijckz penningar; 3. nu straxt. få en byssa, hwar på han 4. will ställa caution för sigh. Och fans rådeligit, att dhetta defereres ad Senatum maiorem; i medler tijdh kunde Rector antaga honom.

6. Beslötz, att dhe unga studenter, som begiära någon sochn pro vale i scholan, att dhe få testimonia aff professoribus, hwilkas lectionibus dhe ausculterat hafwa, på dhet dhe sin begiäran måge aff Consistorio ecclesiastico blifwa willfaradhe.

Den 4 Augusti. Præsentes Mag. Rector, D. Enevaldus, Dn. Tunander, M. Petrus Bergius, M. Miltopæus, M. Petræus.

1. Proponerade Rector Magnificus, att emedan fougde-skrifwaren ähr nederkommen ifrån Tawastelandh i går och bracht medh sig några bäckar och fåhr sampt lijtet penningar, hwar och när dhe distribueras skola. Och blef beslutit, att bockarna och fåren bytas i dagh klock. 1 effter middagen i Rendemäki prästegårdh. Bockarna och fåhren komma på 1670, penningarna på 1669 åhrs rest.

2. Oplästes profess. Laurbecchii bref till Rectorem Magnif. de dato d. 30 Julij, innehollandes iblandh annat, det förra fougdens änkia intet will såå heela wintersäden på Kallekumäki hemman, utan allenast så munga teegar hoon för sikh hafwer funnit, funderandes sikh på Senatus bref, dat. in Februario sidstleden. Och blef resolverat, att enkian skall tillskrifwas, att emedan hennes man 2 hemman åthniutit hafwer, ty skall hoon såå heela åkren, hwadh winter säden wedh kommer, och där åkren illa brukat är, så att han icke såås kan, skall hon wara förtenkt därförre att swara; där hon och några wiktiga skiähl på sin sijda hafwer, så kan hoon framdeeles få refusion, men åkren skall hoon heel såå. Fodret får hon intet bortföra ifrån hemmanet.

3. Proponerade Rector som senast in Consistorio minori, om dhet är rådeligit antaga een skytt. Och tyckte Rector, Senatus kunde förswara honom således, att emedan Academien altidh behöfwer een handtlangare, som kunde löpa emellan fougden och här, så kunde han medh dhet samma skiuta; där och heela Senatus icke will antaga honom, så will han det allena giöra. Och blef bewilliat, att han antages aff den titel som Academiens post; hwilka som sedan participera wela här uti, det kan sedan slutas.

4. Profess. Petræus beklagade sikh öfwer Acad. smedh Axel Berendson, hwilken hafwer tillsagdt att arbeta åth honom ankare till hans muur, dhet han honom lofwat hafwer, och profess. honom där på öfwer een 30 eller 40 d:r gifwit; nu ligger arbetet nedre, han måste betala murmästaren och andra arbets karlar och ankarna har han intet fått, hwarföre arbetet stutztzar, hade och senast, när profess. sände sin student till honom, swarat: jagh geer den och den Academiens frijheet,

iag achtar dem intet. Begiärade fördenskull, att han för een sådan motwilligheet motte straffas och honom betala den skada han här igenom tagit hafwer. Smeden hade intet annat här emot att säija, än att han har legat siuk och stundom inga kohl haft, dhet doch intet befans sandt wara. Och fick han af Rectore Magnifico munteligh repriment och befalt att deprecera dett han lugit hafwer, så och opfylla arbetet äth professoren, och där han framdeeles liuger, skall han sine exceptione krypa i proban.

5. Studiosus Georgius Simonis, som citerad är af cursore i saaken emellan sigh och H:r Gudmundz son ahngående skäls ordh, falles för swars lösa till 3 *mp.*

6. Carl Hinderßons booktryckare gesellens supplication att slippa dhe böter han d. 13 Julij är belagdh medh, i regard till hans fattigdoom och att han nu ärnar till att ressa, oplästes. Och blef där på resolverat, att hwad den saaken wedhkommer han medh h. Maria Herfwe hade och hon sin målsägande rätt efftergifwit hafwer, dy gifwer och Rector sin deel effter, Senatus efftergifwer och Fiscis deel, men den andra saaken medh lijnwäware gesellen här under icke begrepen.

Den 20 Augusti. Præsentes Rector Mag., M. Bergius, M. Miltop., M. Petrus, M. Laurbechius.

1. Rector Magnif. berättade, huru som han i afftons hade fått bref ifrån adiuncto M. Liungbergh, hwar i han begiärrar, dhet han icke motte uthslutas här, utan ännu wijdare ibog kommas, effter han än nu där nedre ingen promotion bekommit hafwer.

2. Handlings skrifwaren i den Kongl. Hofrätt Henricus Brennerus anhölt på lagl. Canuti Munselij wägnar, att dhen arrest, som den 2 Martij nästförledne gifwen blef på dhe 120 d:r kopp:r my:tt, som hoos H:r Profess. M. Axelium inne stå, kunde prolongeres till nästkommande winter, effter han här till för den longa wägen skull saaken icke har kunnat uthföra. Och blef dhet honom bewilliat.

3. Rector Magnificus proponerade, huru såssom studiosus Billovius begiärrer, det 2 aff Senatu kunde förordnas, som liquidera emellan profess. Bergium och honom angående opsatzen

på Åbergz begrafningh dhe twista om. Och blef där på efter noga discurerande slutit, att dhetta differeres, till des saaken här in Senatu företages.

4. Inkallades Elias Sarchovius, studiosus, och Elisabeth Jörans dotter, och tillfrågades nu Elias, om han wille echta henne, efter han sigh där till skrifteligh förplichtadt, det och sielf hemma hoos Magnif. i o[dens]dagz lofwat, modren och sielf för Magnifico klagat, at sonen henne echta will. Men Elias nekade heelt och hollit till sigh wela ächta henne, hwarföre skötz dhett ärende till Consistorium ecclesiasticum.

5. Sahl. cursoris Abrahami Kimpæi modher bewillades att få efter sin son halfwa stipendium pro a:o 1670 och till förbättringh 4 dr s. my:tt aff saakören, dem förra Rector Magnificus magis. Petrus Bergius henne tillställa skall, när han något får opbära. Den, som tilkommer, blif:r ordinarie på staten opfördh för 1671 och lefwer i medler tijdh aff accidentierne.

6. Om successore till cursoratum kan intet slutas utan in pleno Senatu, och i medler tijdh brukar Rector Magnificus Andrea Jacobi Roichero att löpa ärender och ministrera sibi, doch så att han intet blifwer publico nomine antagen, utan allena nomine Rec. Magn.

7. Erics Simonis, Andreæ Roicheri, Petri Ruthelij, Clementis Ambrosij, Henrici Clementis och Nicolai Felandri supplicationer att blifwa till cursoratum förhulpne, blefwe lagda ad acta.

8. Georgii Jacobi een dieknes saak, som sigh öfwer studiosum Andream Matthiæ Walli beswärar, att han honom i läppen stuckit hafwer, blef opskutin till här näst, efter studenten intet är citerad.

9. Om ransakningen och profess. M. Laurbecchii, som ransakat hafr, afbetalningh för ransakningen här nedre blifwer till Quæstoris ankomst.

10. Locus, hwar boskapen skall delas, som nu ifrån Tafwestlandh kommer, blif:r i Rannistula eller Rendemäki.

11. Academis skrädwares supplication blef opläsin, hwar i han ödemiukeligen anholler, att emedan Rector Magnif. D. Bongh

hafwer sigh tillhandlat sahl. biskopens i Wiborg M. Nico. Nyc. gårdh här i staden och han aff sahl. biskopens arfwingar hafwer på 400 d:r att fordra, det då samma peningar hoos Magnif. Rectorem kunde sequestrerade blifwa, honom i framtijden till säkerheet. Och blef där på resolverat, att bette summa blifwer sequestrerat, till des han uthörer medh arfwingarne, hwadh dhe medh rätt kunna honom skyldige blifwa.

12. I lijka motto anhöl profess. Petræus, att dhe 60 d:r, som hans moder af sahl. biskopens arfwingar hafwer att fordra, kunde henne till säkerheet sequestreras, det och blef bewilliat.

Den 10 Septemb:r. Præsentes Rector Magnificus, D. Envald., Dn. Tunander, D. Wexionius, M. Bergius, M. Miltopæus, M. Petræus, M. Jacob. Flacchs., M. Laurbecchius.

1. Blef discurrerat om fougdens Johan Haakz wågh, medh dhen han tager smöret och annat emoth af bönderna, hwar till han swarade sig bruka samma wågh, som hans antecessores ifrån Academiens begynnelse brukat hafwa.

Här utinnan voterades:

M. Petræus tyckte skiäligt wara, att professorer motte hafwa een wågh sielfwa.

M. Jac. Flacchs.: Att hwar wäge med sitt eget besmar, men så är lijka när, emedan man icke weest, om alla hafwa så lijka besmar.

M. Bergius: Thet smör wij taga på gammal räst, thet tages effter marckgongen.

M. Laurbecchius: Bönderna klaga, att professorerna taga intet så högt dheras godtz för gammal rest, som the elliest kunna få för sitt godtz aff borgaren.

Beslut på dhetta blef, att smöret, som tages af bönderna för gammal rest, quitteres hwart pund för fiortom *III* s., moste och så giöras effter som markgongen är.

2. Bonden Salmon Jacobsson i Pargas sochn angaf studiosum Samuelem Arvidi, att han hade ridit honom omkull och hästen trampat honom på sijdan; när bonden kom i gården, thär studenten red in, och begynte tala &th studenterna, fattar präste sonen i Loirijjocki [= Loimijocki] Johan Walstenius honom i håret och togh bondens egen stridzhammar och slogh

honom. Procuratoren Werenbergh säger, att bonden är ganska illa medhfahren.

Resolv.: Att M:r Bergius motte skrifwa peremptorie till kyrkioherden i Loimijocki, att han uthan något drögzmåhl straxt skickar hijt sonen sin.

3. Accijs skrifwaren Johan Nilsson ahngaf studiosum Danielelem Madelinum, dhett han hafwer slagit besökiaren Mattz Sigfridhsson, tå han war på sitt ämbete nu om marknadz dagen stadder. Thet samma säger och besökiaren sielf. Madelius säger, att han intet wiste aff någon, förr än the trängde kull honom medh een kista iblandh folket, och tå han söckte efter sin hatt, kom han i misstanka, att han skulle hafwa slagit besökiaren, hwarföre togo the honom fatt och förde honom till borgmästaren.

Petrus Gardinus efter aflagdh edh bekiende, att tå han gick thetta anhangell förbij, lågh D. Daniel Madelius nedre och söckte efter sin hatt, men intet sågh han honom slå besökiaren.

Senatus tager saaken så i betenkiande, att Johan Nilsson motte söckia klara skiähl, om han will winna något, och studenten får intet resa uthur staden, för än saaken blifwer slitin.

4. Jacob Scures enckia begiärte tillgiffit på rästen och will få beholla något aff åhrs wäxten.

M. Laurbech. voterat [= voterar], att enkian får tillgiffit något på rästen och bonden Påfwell Mattsson beholler gården Hinderjocki.

M. Jac. Flacchs.: Att bonden beholler gården efter förra beslut och Quæstoris breff.

M:r Peträus: Att enkian får ingen tillgiffit på rästen.

M. Miltopæus: Att, om något kan finnas, moste enkian betala resten.

M. Bergius: Att bonden blifwer widh hemmanet och enkian moste betala rästen, så frampt något fins att betala medh.

D. Wexionius vot. thet samma.

D. Tunander och D. Envald. vot. så, att man hafv wäl orsak att förbarma sig öfwer henne, effter heon är enkia, och när man tenker effter dhet, som förr war ventilerat, så skulle enkian få beholla gården; men effter beslutet är nu thär emot, så beholler bonden gården.

Resolverades, att bonden Påfwell Mattsson beholler gården Hinderjoki och enkian får intet af säden, utan moste betala rästan, så frampt något fins.

5. Bonden Hindrich Christersson i Kaukala i Lappo mette betala heela summan han är skyldigh på staten för a:o 1670.

6. Thet beslötz, att thet skall skrifwas till Erich Michelsson, att han skiuter up medh skogzdeelningen, till des den nyia medicus kommer sielf, att han icke får orsack att klaga delningen skee in præjudicium eius, quia periculum non est in mora.

7. Fougden Johan Haakz begiärrar een zedell här från Consistorio tijt up till bönderna, att the fåå see sielfwa här wara beslutit, att thet smör han tager aff them för gammal rest, skall han quittera them effter markgongen intet öfwer 14 ~~mg~~.r pundet.

Den 8 Octobr. Præsentes Magnificus Rector, D. Envaldh, M. Miltopæus, M. Peträus, M. Laurbecchini.

1. Oplästes H:s Högh Grefl. Nådes Rijkz Drotzens bref, dat. Bogesund d. 2 Sept., till Senatam Academicum om futuro medico D. Elia Tillandz, hwar uthi han hoos Senatam i bästa mottan recommenderes. I lijka motto oplästes D. Eliæ breef till Senatam, hwar i han till kienna gifv sigh af Kongl. Maj:tz wara till vacerande professionem medicam confirmerad, hwarföre han medh sin skrifwelsse inkommer och sig in Senatu insinuerar.

2. Sedan badh Rector Magnificus, att professores, som hafwa inspectiones nationum, dhe wille seniores i hwart landskap tillholla, att dhe intet så inhumaniter handtera sina novitios, som nu där öfwer klagat blifwer.

3. Johannes Walstenius anhölt ödemiukeligen, dhet han i den saken han är angifwit före att hafwa senast d. 8 Sep.

ridit een bonde ifrån Pargas öfwer ända och så illa honom handterat, kunde få dilation, till des han kunde ochså få Samuelem Ollenium tillstädes, hwilken och i saken interesserad är. Och blef honom dilation bewilliat på 6 weckor, räknandes ifrån d. 5 huius sidstledne. I medler tijdh skall och Samuel Ollenius sub pœna relegationis citeras till samma termin och Johannes Walstenius arresteras så länge.

4. Borgmästarens Johan Schöpfers drängh Erich Hindersson angaf ofwanbete Walstenium, för dhet han om senaste mårmässe marknaden hade ridit honom på gatan öfwer ända och hästen sedan trampat honom på hakan mechta illa, så att han all blodigh warit. Här till neekade Walstenius och sade drengen slagit sikh öfwer axlarna med een stoor kiäpp. Och emedan dhe på ingendera sijdan sina wittnen nu tillstädes hade, dy opskötz dhetta till her näst.

Den 15 Octobr. Præsentes in Consistorio mixto D. Pro-cancellarius, Rector Magnif., Dn. Tunander, D. Wexionius, M. Bergius, M. Kempe, M. Miltopæus, M. Petræus, M. Jac. Flacchs., M. Joh. Flacchs., Rector scholæ M. Tammelinus.

Då proponerade Rector Magnificus, huru såssom auscultanten i den Kongl. Hofrätt Olaus Brodinus hade förledne tijssdagz kommit i Rectoris Magnifici huus och lembnadt där, emedan han då sielf icke war hemma, den klageskrift, som några bönder i Rendemäki i den Kongl. Hofrätt emot Rectorem Magnificum inlagdt hafwa, med begiäran han wille sikh där på förklara; dagen effter hade han åter giort een påminnelse här om. Ty discurerades, om dhet är rådeligit, att Rector Magn. sikh inför den Kongl. Hoffrät förklarar och således gifwer sikh under dheras jurisdiction.

Här om voterades:

M:r Tammelinus: Dhet är rådeligit, att här om skrifwes Cancellario Academiæ till.

M. Joh. Flacchsenius: Hoffrätten seer där på, att på een person cumuleras 2 officia, såssom professoris och pastoris, men emedan iagh intet annat förstår, än att e. g. dhet pastoratet, som D. Bong hafwer, dhet äger han som een professor, borde fördenskull in civilibus till Academicum, in eccle-

siast. till ecclesiasticum Consistorium lända, tycker doch dhet intet wara orådeligit att skrifwa Cancellario till.

M. Jac. Flacch.: Migh tycker rådeligast, man säger antingen H:s Excell:s Præsidenten eller sielfwa Hofrätten reent uth, dhet wij i dhenne saaken kunna oss intet uthlåta, för än wij communicera medh Rijkz Drotzen.

M. Petræus: Dhetta böhr communiceras medh Rijkz Drotzen och giöras een påminnelse om Rijkz Drotzens förr ankombne brief till Senaturn om autoritate Senatus Academici.

M. Miltopæus: Rector Magnificus kan excipera emot forum antingen munteligen eller skrifteligen, till des saken communiceras medh Cancellario, ty dhet är aldeles emot Constitutiones, att dhe i Hoffrätten aldeles willia draga academiska personer förbij Academicum Consistorium och immediate till sigh.

M. Kempe: Äfwen som Miltopæus, antingen saken är civil eller criminal.

M. Bergius: Rector Magnif. kan inläggia een klageskriff i Hoffrätten emot bönderna och begiära doom på dhem, men intet gifwa skriften dhet nampn, som skall dhet wara een förklarningh.

D. Wexionius: Secretarius kan upleta alla bref, som Academien kan hafwa om sin jurisdiction, att man får see, hwad clausuler där finnas kunna, att man sedan med deste bättre skiähl kan förswara Academien. Rector Magnif. kan i medler tijdh excipera emot forum, kan och här om skrifwas Cancellario till.

D. Tunander: Wij beholla vår jurisdiction, så länge wij immer kunna; dhet behöfwes och intet skrifwa Rijkz Drotzen till, ty dhet han tillförene beslutit hafwer, där wedh låter han dhet wähl blifwa. Pastoratet har han som een theologus wedh Academien.

M. Rector: Man kan inläggia i Hofrätten een protest här emoth.

Dn. Procancellarius: Finner på dhetta expedient, att een af hwart dhera Consistorio ginge till Præsidenten och berättade, dhet wij hafwa Constitutiones, Privilegia, bref etc., för hwilkas

skull begge Consistoria intet kunna submittera sikh Hofrätten, begiära altså H:s Excell:s wille så laga, att dhetta blifwer componerat; där dhet då intet kan låta giöra sikh, så är tijdh nogh skrifwa Cancellario till.

Resolwerades, att professor Tunander och M. Jacobus Flacchs. skola gå till H:s Excell:s Præsidenten och mundteligen bidia, dhetta kunde blifwa componerat, och då kunna dhe säia H:s Excell:s som vota dhet inneholla.

Den 17 Octob. Præsentes Rector Magnificus, D. Envald., D. Tunander, D. Wexionius, M. Kempe, M. Miltopæus, M. Petræus, M. Jac. Flacchs., M. Laurbeccius, M. Joh. Flacchs.

Proponerades så nu som förledne lördagz, om nu warande Rector Magn. D. Petrus Bongh skall sikh i dhen saak han aff Rendemäki bönder i Hoffrätten är ahngifwen före, hoos den Kongl. Rätt förswara.

M. Joh. Flacchs.: Ehuru bönderna intendera actionen civiliter och huru högt, så kan endock Senatus Academicus intet gåås förbij, hwarföre kan Hofrätten få till swars, att Academien haar sin egen jurisdiction, Academien kan intet gåå förbij sina Privileg. och Constitutiones.

M. Laurbeccius: Som dhet är in eccles. Consistorio dömbt dhet bönderne ecclesiastice intenderat hafwa, så hör dhet dhe civiliter intendera hijt. För Hoffrätten kan man achta sikh sålunda, att Rector Magnif. intet swarar, uthan will dhe haffwa swar, så komme op i Senatam.

M. Jac. Flacchs.: Hoffrätten considererar Rectorem intet som professorem, uthan som pastorem. Dhen difficulteten haffwa dhe, doch faller han på samna votum som Laurbecchius, att Rector giör sikh intet bekymmer om swar.

M. Petræus: Dhet är iutet åth att swara; doch faller han på dhet expedient, att Rector Mag. begiärrar åthniuta lagh och rätt på bönderna, så hafwa dhe swar nogh. Pastoratet är accessorium.

Miltopæus: Dhet Hoffrätten begiärrar declaration på böndernas klagomåhl, sträfwar alldeles emot Constitutiones, swarar och Hoffrätten intet annat åhn dhet han exciperar emot forum. Doch behöfwes intet gåå och säija dhem dhetta swar.

M. Kempe: Som Miltopæus. Kan intet wara orimligt, att man exciperar emoth forum skriffteligen och där hoos inlägger beswären emot bönderna. Swaret gifwes honom, som till Rectorem skickas.

D. Wexionius: Såssom Rector har angifwit saaken emoth bönderna i Häradtz Rätten, så begiärer han doom på dhem där och i dhet öfwriga står dhet hårdt på. Så communiceres med Cancellario.

D. Tunander: Dhet som förr. Hade gierna sedt, att dhet hade låtit sigh giöra, som senaste sades, men effter dhet ähr förskutit, hwarföre swares som dhe andre professores tyckia; går dhet hårdt på, då communiceres medh Rijkz Drotzen.

D. Envald.: Mere ecclesiastica höra till Consistorium ecclesiasticum, och om Hoffrätten hafwer något där i att criticera, då willia wij skrifwa till Archi Episcopum och Consistorium i Upsala; mere civilia höra effter Constitutiones och Privilegierna till Senatam Academicum.

Alla komma öfwereens, att emedan Præsidenten hafwer sendt återbodh, att han intet will hafwa, dhet några komma till honom, som senast slötz, at fördenskull ingen går dijt; men sända dhe någon till Rectorem effter swar, då swarar han honom som ofwan förmält ståår.

Den 20 Octob. Præsentes Procancellarius, Magnif. Rector, D. Envald., D. Tunander, M. Bergius, M. Axelius, M. Jac. Flacch., M. Laurbecchius, M. Joh. Flacchsenius.

1. Hans Högh Grefl. Nådes twenne recommendationer, een för Magno Wetterman och dhen andra för Johanne Heshlingh, att komma till stipendium blef upläsne och lagde ad acta, lofwades dhem och komma i hogh.

2. Michaël Brudgum blifwer wedh dhenne förste inscription ihogkommen, och Petrus Petri Westrogothus kommes här näst i hogh.

3. Om någon frågar effter sahl. Roselij sidsta termin, så skall dhet honom medh een annan termin gott giöras.

Sedan skedde inscriptio stipendiariorum ifrån nyåhret 1670 till miss sommaren af samma åhr.

Petri Hortelii, Johannis Coliandri, Fabian Gutzæi och Svenonis Falks supplicationer om stipendio blefwe lagda ad acta, och dhe refererades inter expectantes.

Petri Håfs supplication om att komma in supremam classem blef lagd ad acta.

Catalogus stipendiariorum ifrån nyåhret 1670 till
midsommaren samma åhr.

Supremæ classis.

Mag:r Johannes Salmenius.	Cand. Benedictus Laurbecchius, Am. Bibl.
Carolus Gyllenstolpe.	Gabriel Lagus.
Magnus Eekeman.	Cand. Jonas Eeck.
Andreas Lithomannus.	Henricus Pijlqwist.
Daniel Achrelius, Am. Secret.	Magnus Lage.
Nicolaus Christopheri.	Gustavus Allenius.
Stephanus Castelmannus.	Olaus Brodinus.
Johannes Tessleef.	Cursores.

Mediæ.

Ericus Kexlerus.	Benedictus Westrogotus.
Petrus Girss.	Benedictus Halinus.
Christopherus Moræus.	Johannes Sigf. Miltopæus.
Gabriel Leander.	Envaldus Vedbecchius.
Erlandus Alsonius.	Israël Dynesius Ang.
Olaus Hartman.	Johannes Woivalenius.
Ericus Klint.	Olaus Boman.
Joh. H. Aschlinus.	Paulus Hintzius Wib.

Infimæ.

Laurentius Wargh Hels.	Petrus Rydenius.
Johannes Brochius.	Magnus Vietius.
Laurentius Kiellinus.	Andreas Hasselqwist Calm.
Magnus Hageman.	Johannes Thomæus.
Jonas Angelius Smol.	Laurentius J. Westgothus.

Andreas Ignatius Wib.	Olaus Lauræus.
Michaël Brudgum Wib.	Sylvester Bingg.
Jacobus Jacobi Anbergh.	Petrus Tillenius.

Den 21 Octobris. Præsentes Magnificus Rector, D. Envaldus, D. Wexionius, M. Bergius, M. Miltopæus, M. Petræus, M. Joh. Flacchsenius, M. Axelius.

1. Emedan den bonden, som af Wetterman slagin är, sigh nu icke instelt hafwer anten i egen persohn eller igenom sin fullmechtigh saaken emoth Wetterman att uthföra, dy kan och saken denne gongen intet företagas, utan opskiutes, till dhes han, som actor är, sielfwer inkommer.

2. Hustru Magdalena Hindrichz dotter besuärade sigh öfwer Olaum Hamnium, för dhet han för 2 åhr sedan hafwer kiöpt af henne een rankgiordh med kåpa och messingz beslagh för 7 1/2 d:r kopp:r my:tt och dhet hon nu samma wärde icke kan mechtigh blifwa. Hamnius sade sigh icke kiöpt, uthan tagit till läns.

Här om voterades:

Joh. Flacch.: Hamnius betalar effter mätes manna ordom.

Laurbeccius: Betalar, som han henne lofwat.

Petræus: Effter mätes manna ordom och som han henne lofwat.

Miltopæus: Hon måste binda honom där till, att han kåpan aff henne kiöpt och henne så mykit därföre lofwat, elliest kan man fullar intet binda honom att betala henne så dyrt som hoon säger, utan effter mätes manna ordom.

M. Axelius: Committitur arbitrio bonorum virorum.

M. Bergius: Effter han så länge hafft kåpan hoos sigh, dy gifz henne witzordh, att han betalar som hon begiärrar, ty een sådan kåpa är wärd 10 d:r.

D. Wexionius: Effter han så länge kåpan hoos sigh hafft, dy holler han dhet för kiöp och icke låån, hwarföre bör honom betahla, doch som han bewijsa kan medh wittnen kåpan warit wärdh, när han henne togh.

D. Envald. och Rector Magnificus: Äfwen så.

Senatus erkienner skialigt, att Olaus Hamnius betalar h. Malin kåpans värde, och dhet efter mätis manna ordom.

3. Henricus Salmenius refereres inter expectantes ad stipendium.

4. Rector Magnificus förfrågade sigh, om Cancellario Academiæ notificeras skulle dhet missförstondh, som emellan Academien och den Kongl. Hofrätten warit hafwer.

M. Joh. Flacchs.: Dhet onödigt är att skrifwa öfwer, om icke Hofrätten skrifwer; skrifwa dhe och, så skrifwa dhe till Konungen.

M. Laurbecchius: Dhet är intet orådeligit, att man skrifwer öfwer och rådfrågade sigh hoos Grefwen, ty dhet är icke giordt medh denna gongen, utan dhe lära deducera här af flera consequentias, därföré kan man giöra een relation hoos Grefwen.

M. Jac. Flacchs.: För alt fall är rådeligit att skrifwa öfwer.

Petræus: Dhet må stå, till dhes een Rijkzdagh blifwer och een får weta, huru Konungens Privilegier blifwa achtade; låta dhetta falla tienar intet, k[1]aga är onerera Grefwen.

Miltopæus: Jagh seer ingen nöd, som twingar oss att skrifwa öfwer, doch är fuller så: causio abundans non nocet, och om flere falla där på, att dhet skall skrifwas öfwer, så är och iag intet där emot.

M. Axelius: Som Miltopæus, och tror att Hofrätten lærer acq[ui]escera, och komma wij ofta igen, så giöra wij Grefwen ogunstigh emot oss.

M. Bergius: Äfwen så. Wij wela töfwa, och där medh winne wij.

D. Wexionius: Emedan wij desse dagar intet hafwa hört af Hofrätten och dhetta tyckes falla af sigh sielf, så tycker migh, dhet wij fullar intet hafwa någon hast att skrifwa; doch in omnem eventum kunde Hans Magnificens skrifwa secreteraren Gyllenstolpen till, att där Hofrätten skrifwer öfwer, han då i bästa motta wille repræsentera saaken hoos Rijkz Drotzen.

D. Envald.: Dhet skrifwes af Senatu Academico den Kongl. Hoffrätten till, att bönderna motte påläggias fort att agera emot Rectorem.

Mehra blef denne gongen till saaken icke giordt.

Den 9 *Novemb.* Præsentes Magnificus Rector, D. Tunander, M. Bergius, M. Axelius, M. Miltopæus, M. Petræus, M. Joh. Flacchs.

1. Rector Magnificus gaf tillkienna, huru såssom dhen nys ankombna fransosen Alexandre du Cloux begiärar blifwa antagen under Academiens jurisdiction, och begiärade, dhet hwar och een af d:nis professoribus wille säia sin meningh.

M. [Joh.] Flacchs.: Så frampt han will holla sigh wedh information, ty kunde han ahntagas under Academiens defension, elliest intet, men så att han icke framdeeles söker att draga något ifrån Academiens stat.

M. Petræus: Dhet wore ett ornamentum för Academien, och wore fullar intet sådant att befahra, som nu maintionerat är; doch kan han antagas, om han blifwer wedh bahra information.

M. Miltopæus: Dhet faller betenkeligit att ahntaga honom, ty wij hafwe exempel, huru M. Justander han kom i staten till beswär; doch tillåtes honom intimera, om någon aff juventute will höra honom.

M. Jac. Flacchs.: Tycker dhetta kan opskiutas, och i medler tijdh tillåtes honom intimera, som Miltop. voterat hafwer.

M. Kempe: Han kan antagas på een behageligh tijdh.

M. Bergius: Man motte wara mycket cautus i dhetta fall, och kan han således på een tijdh antagas, doch att han framdeeles intet något tenterar moth Academien.

D. Tunander: Han kan framtee sitt testimonium, hwar han har warit, sedan kan han antagas, doch så, att här præcaveras, att han intet emot Academien stemplar.

D. Envaldus: Faller där på, att han till ett prof kan antagas och dhet præcaveres, att han intet tager pædagogierne ifrån dhe fattige studenterne.

Resolv.: Du Cloux antages på ett prob, och dhet præcaveres, att han intet ondt moth Academien stemplar eller sitter staden som een wårdh, hwilket lijtet för Academiene wore repeterligt. Han skall och framwijsa sina testimonia, hwar han warit hafwer.

2. Oplästes booktryckiarens i Strängnäs Zachariæ Brochenij breeff till Hans Höghwörd:tt Biskopen, hwar uthi han disputerar den doom förledit &hr den 1 Decemb. föll [i] saaken emellan Billovium och underlaghmannen Erich Michellsson.

Voterades:

M. Joh. Flacch.: Här om skrifwes till biskopen i Strängnäs.

M. Jac. Flacchs.: Här om skrifwes till Cancellarium och begiäres defension och att han skaffar both där på.

M. Petræus: Dhet hastas intet medh skrifwande, förr än dhet communiceras medh Erich Michellsson, men sedan skrifwes Cancellario till.

M. Miltopæus: Emedan han wedh domens afsäiande exciperade emot dhe böther, som henne tilldömdes, dy will han intet hafwa votum där i; men att han så har angripit Academien, dy skrifwes anten Magistraten där i staden eller Episcopo till, men intet beswäres Cancellarius.

M. Kempe: Saaken communiceras medh Erich Michellsson, sedan kuna wij hielpa under, men intet beswäres Grefwen, utan skrif:s Magistraten till där i staden.

M. Bergius: Dhet samma.

D. Tunander: Communiceres medh Erich Michellsson, och dhet han Academien angripit hafwer, communiceres medh Rijkz Drotzen.

D. Enevaldus: Communiceres medh Erich Michellsson, och skrifwes Landzhöfdingen där in loco till.

Rector Magnificus: Saaken communiceres medh Erich Michellsson, och han ifwrar som han dhet will, och intet skrifwes Cancellario till.

Resolv.: Secretarius tager till sigh Brochenij bref och gifwer dhet Erich Michellsson, och aff dhet förra brefwet

gifwes honom een transumpt, doch så, att Academien sin rätt sigh förbehollit hafwer.

3. Företogz saaken emellan borgmästarens Schäfers drengh Erich Hinderson och studiosum Johannem Walstenium. Drengen war nu icke tillstädes, utan een stadz tienare war i hans stelle. Walstenius inlade een leutenantz Sigfridh Carlins attest på dhet drengen Walstenium först slagit hafwer. Fullmechtigen begiärade få medh Walstenio förlijkas. Och emedan han nu ingen fullmacht framwijste, dy opskötz dhetta, till des drengen sielf inkommer; kan och Walstenius förlijkas, då giöre dhet och gifwe Rectori Magnifico till kienna, Academiens rätt opræiudicerat.

4. Johan Boije inkallades och befaltes giöra een relation uthi saaken emellan sigh, broder Hindrich och studiosos Olaum Hamnium och Daniele Anglenium angående een grof hemgong studenterne hoos Hindrich giordt hafwa den dagen hans bröllop stodh. Och berättade han, dhet dagen för bröllopet, som war den 30 Octob., hade denne Johan sendt att kräfwia Hamnium och han sedan kommit dagen effter till Johan, hafwandes med sigh Anglenium, bidiandes dhet han wille honom för godh antaga, dhet han intet giordt, utan Johan gått i sin moders gårdh och Hamnius medh Anglenio kommit dijt effter och itererat sin begiäran. Och emedan Hindrich Boie nu eij tillstädes är, dy opskötz dhetta till hans ankomst. Johan sade sin broder intet hafwa att klaga på Hamnium.

5. Rector Magnificus förehöll Olao Hamnio, huru såssom stadtzens opsyningzman Zacharias Witte hade klagat öfwer honom, dhet han på ett bröllop hade slagit hans drengh, men nu warit här in Senatu och bidit för honom. Hamnius sade sigh hans drengh icke slagit, uthan sin wärddz kangiutarens drengh, hwilken för een öhrfijhl på Rådhestugun bött hafwer. Och emedan Hamnius neekar här till, målsäganden och nu icke tillstädes är, dy opskötz dhetta till her näst.

6. Rector Magnificus proponerade, hwilka som blifwa tutores för sahl. skolmästarens M. Rothovii barn, tillfrågade så professorem M. Laurbecchium, om han wille taga dhet på sigh, som han dhet och tillförene lofwat hafwer, hwar till han

swarade sikh fullar lofwat, doch ista conditione, att han **M. Bergium** till *παρὰσ[τ]άσην* bekomma skulle; förr än han och wille taga emot förmynderskapet, effter substantia icke mehr är integra, så will han heller erläggia sina penningar där emot effter lagh. Dhetta begiärade professoren motte blifwa protocollerat.

7. Regementz quartermästaren wälb. Hindrich Spåran angaf studiosum Michaëlem Chastrenium, för dhet han förledne torsdagz hade på kiällaren, när dhe aff brådom skildnat wore kombne tillhopa, skält honom för een skiälm och sacramentiske hund, hwarföre han nu begiäradhe, han motte därföre straffas. Castrenius förklarade sikh här på skrifteligen, att han Spåran ingalunda skält, uthan sagdt, dhet han honom på skälmskt maner slagit hafwer, emedan han honom medh skoklacken illa och oförsvarligen öfwer ögonen slagit. Spåran lofwade gifwa honom till, om han betalar halfärmarne, som han sönderrifwit hafwer, och begiärar till aff honom. Sedan inkom Castrenius och gjorde denna relation, att när han medh Johanne Collino hade sutit och druckit på Anders Martens kiällare och druckit ett stoop öhl, då hade Spåran kommit in och satt sikh i dheras gelagh; huru dhe då af brådom skildnat wore kombne tillhopa, hade han, Castrenius, satt sikh neder hoos Collinium [= Collinum] och Spåran satt sikh wedh ett annat bordh och sedan kommit, där han alderig wiste af, och slagit honom öfwer ögonen och i hufwudet; då hade han sagdt, som förr protocollerat är. Dhetta opskötz till her näst, emedan Spåran sina wittnen icke tillstädes hafwer.

8. Studiosus Andreas Hasselqwist förekom och på rådhamans Hindrich Schöpfers änkias wägnar anhöll, att emedan Dn. Nicolaus Nycopensis är henne skyldigh blefwen tingufyra d:r kopp:r my:tt, dhet samma peng:r kunde arresterade blifwa af gårdhzwärdet hoos Rectorem Magnificum, hwilket sålunda togz ad notam.

Den 16 Novemb. Præsentes Dn. Procancellarius, Magnif. Rector, D. Envaldus, M. Bergius, M. Miltopæus, M. Petræus, M. Laurbecchius, M. Johan. Flacchsenius.

1. Magnif. Rector proponerade, huru såssom häredtz-

höfdingens wählb. Matthiæ Lillieholms son är för några wecker sedan af den Kongl. Hoffrätt på slättet fångslader, och emedan han bör sortera under Academiens jurisdiction, ty war Rector här igenom förorsackat sigh hoos Senatam Academicum att förfråga, huru han sigh här utinnan skicka skall. Berättade och där hoos, huru här medh war procederat, nembl. förledne lördagz hade landzsecretarius Mathias Boëtius kommit till H:s Magnificens och stälte sigh, som han aff H:r Landzhöfdingen icke wore dijt skickat, utan som H:s Magnificens granne gott dijt, frågade sedan, om Lillieholmen hade supplicerat till H:s Magnif:s om bijstondh att blifwa tagin under Academiens jurisdiction. Där till hade Dn. Magnif:us nekat, som och Lillieholmen dhett alderig munteligen, fast mindre skrifteligen giordt hafwer. Här öfwer hade H:s Magnif:s fattat sina rationes skrifteligen, hwarföre han tyckte Lillieholmen böra sortera under dhetta forum. Förledne måndagz för middagen är Hoffrättz fiscalen sender till H:s Magnificens att berätta, hwilka orsaker hafwa drifwit den Kongl. Rätt att fatta i saken, som: 1:o emedan han så länge hafwer warit från Academien, att han där igenom sina privilegier är förlustigh worden; 2:o har och hans moder i dhen Kongl. Rätt klagat; 3:o har och denna Lillieholm sigh åthskilliga gongor försedt och därföre intet tilltalt eller straffat worden. Här emoth hade H:s Magnif:s wijst fiscalen Constitutiones, att studiosus, nisi toto biennio abfuerit, privilegia non amittit; nu hade Lillieholmen icke öfwer ett åhr warit borta. Effter middagen samma dagh klock. 2 haf:r fiscalen åter kommit till H:s Magnif:s och sagdt, att Hofrätten haar tagit Rectoris Magnifici rationes i betenkiandhe och nu cederat Academien Lillieholmen, dhett och Boëtius sedan på Landzhöfdingens wägnar H:s Magnif:s sagdt hafwer, då Magnificus swarat, effter Landzhöfdingen inscio et inconsulto Rectore Magnif. haar tagit och fångslat honom, så kan och Hans Magnif:s intet taga emot honom, för än saken refereras ad Senatam.

M. Joh. Flacchs.: Af alt dhett discurerat är, så hörer han under Academien, och som jurisdiction är grofft læderat, så motte dhett antingen medh Cancellario eller Hans Kongl.

Maj:tt communiceras. I medler tijdh kan Academien intet taga emot honom, utan giöre Hofferätten aff honom hwadh dhe willia.

M. Laurbecchius: Hofferätten hade bort förfråga sigh hoos Academien, om han war student eller ej; effter ej dhet, så communiceras medh Kongl. Maj:tt och Cancellario om violata jurisdictione. Effter och han, Lillieholmen, intet anholler om något bijstondh, så må dhet så stå, men intet kan Senatus något befatta sigh medh sielfwa saaken, för än wij få swar, så framt Senatus sielf icke will giöra sig till någon underrätt.

M. Jac. Flacchs.: Som dhe andra. Och dhet Hofferätten nu gifwer honom tillbaka till Academien, är ej att ångra, utan som en underrätt att befalla, hwarföre befatta wij oss intet medh saaken, för än wij få swar, giöre af Lillieholmen hwadh dhe willia i medler tijdh. Men hwadh där till swaras skall, att dhe hafwa budit honom nu Academien, res.: post vulneratam causam et violatam jurisdictionem hafwa dhe dhet giordt; slutel.: wij kunna intet taga emot honom.

M. Petræus: Här hielper intet, utan saken moste gifwas Cancellario till kienna, som hon är, ty jurisdictio är aldeles violerat; dhet dhe ex post facto hafwa budit honom Academien, dhet är skedt, sedan Academien är förfördelat. I medler tijdh så sittie Lillieholmen, som han sitter.

M. Miltopæus: Emedan wij befatta oss intet medh saaken, så giöre wij oss och intet bekymber om honom, Lillieholmen, om han fånglas längre eller ej. Hofferätten hade och bordt senda modrens klageskrift hijt, skrifwes fördenskull till Cancellarium.

M. Kempe: Jurisdictio är grofft violerat, skrifwes fördenskull öfwer medh ödmiuk begiäran, Cancellarius wille så laga, att jurisdictio må salveras. Lillieholmen, som een gongh från oss tagin är, bekymbra wij oss intet om.

M. Bergius: Om Lillieholmen har varit borta ifrån Academien öfwer 2 åhr, sedan han blef här arresterat och dhet han kom igen, så bör han intet höra under Academien. Och så länge iagh här utinnan intet är informerad, så will han och här utinnan intet votera; elliest frågar han, om intet een faar och moor fåar taga sin sohn ifrån Academien, när hon will,

som hon nu synes giordt hafwa, effter hoon för Hofrätten klagat hafwer. Doch skrifwes öfr.

D. Wexionius: Skrifwes öfwer till Cancellarium så här om som om dhet förra, som emellan Rectorem Magnificum och den Kongl. Hoffrätt senast passerade.

D. Envaldh: Dhet borde lijkwäl wist frågas effter, om han är student eller ej; är han wist student, så skrifwes öfwer till Cancellarium medh een remediation, att dhet klages som ett missförstondh och doch jurisdictio är læderat.

Rector Magnificus: Jagh will till större säkerheet taga aff fadren een skriff, att han sin son för ett membro Academico holla skall. Jurisdictio är læderat, och fördenskull att bewara något förtroende kunna 2 skickas till Hoffrätten, om dhe willia efkienna, dhet dhe orätt giordt hafwa, men emedan dhe dhetta intet för respect skull göra lära, dy skrifwes öfwer.

D. Procancellarius: Holler honom för student, och intet får han taga afträde, när han will, utan dhet skall skee ordinarie per testimonium, hwarföre tycker han rådeligit, att dhetta refereres Cancellario, ty hoc est officium Procancellarij, som uthi Constitutionibus förmähles. Och så länge om person icke är hoos Magnificum klagat, så kunna wij oss om honom och intet bekymbra. Jagh för min person törs intet gåå Cancellarium förbij. Och dhetta kan man låta Hoffrätten weta, på dhet dhe må intet säija, att dhetta är clam skedt; doch styliceras brefwet icke som man skulle klaga, utan relative.

Resolv.: Secretarius skall säija dhetta fiscalen Vigelio.

2. D. Procancellarius proponerade om, hwilka som skola blifwa tutores för sahl. scholmästarens barn, om någon aff dhetta collegio är att wänta eller ej. Och blef eenhälleligen slutit, att professor M. Bergius blifwer aff dhetta collegio förmyndare.

Den 29 Novemb. Præsentes D. Procancellarius, Magnificus Rector, D. Envaldus, Dn. Tunander, M. Bergius, M. Kempe, M. Miltopæus, M. Peträus, M. Jac. Flacchs., M. Laurbecchius.

1. Oplästes Kongl. Maj:ttz fulmacht för den nyia ankombne medicinæ professore D. Elia Tillandz, wedh hwilket

tillfälle Magn. Rector förfrågade sigh, om han pro introductione skulle efter Constitutiones disputera publice, efter han för juhl will disputera. Och blef resolv., att dheth ej är af nöden, dheth han disputerar, och terminus introductionis blifwer den 13 Decemb. nästkommande.

2. Oplästes Cancellarij recommendation till Senatam för Johanne Keckonio att komma till deposituram. Och efter här wore åthskillige competitores, som Achrelius, Castrenius, Keckonius och Magnus Lage, dy blef här utinnan voterat.

Laurbecchius: Wore bäst, dheth någon graduerat person för Acad. respect komme där till; elliest af studenterne voterar han på Danielelem Achr.

M. Jac. Flacchs.: Holler medh Kreckonio *), som har Rijkz Drotzens bref; tycker dheth är ringa för Achrelio, han kan framdeles komma inter docentes.

Petræus: Äfwen så på Achrelium.

Miltop.: Achrelius är torftig, professoris son, skickeligh, flitigh, lærer medh dheth första sökia gradum, voterar ty på honom.

Kempe: Han faller intet emot Achrelium, men tycker dheth är för ringa, efter han allareda är vice secretarius, faller fördenskull på dhen Rijkz Drotzen recommenderat hafwer.

Bergius: Dubiterar om Kreconio *), om han någon professoris lectione hört hafwer, hwarföre bör Senatus hielpa den, som flitig är; och ändoch Cancellarius Kreconium *) recommenderar, så om han wiste af Achrelio, fölle han så snart på honom, faller dy på Achrelium, men begge giöre först prob.

Tunander: Dheth prævalerar, som är på Achrelij sijda, faller dy på honom.

D. Envald.: Achrelius, som för här in munere publico warit hafv, har præ för Kreckonio *), och Kreconius *) kommer i Achrelij ställe.

M. Rector: Holler och där medh efter pluralitatem votorum.

D. Procancellarius: Holler fullar medh Achrelio, men tycker dheth wara swårt, efter Kreckonius *) lijkwähl har Cancel-

---

*) Felskrifning i originalet. Namnets rätta form är Keckonius.

larij breef på sin sijda, skulle fördenskull tillsees, att Keckonius blefwe till fredz stält.

Resol.: Där dhe sin emillan, Achrelius och Keckonius, icke här om förlijkas, som nu discurrerat ähr, så kunna dhe per literas stellas Rijks Drotzen begge före.

3. Proponerade Rector Magnificus om adiunctura, som nu bliffr vacant där igenom, att Liu[n]gbergh ej kommer tillbaka, sade och, att desse äre candidati, som begiära samma tjänst: M. Salmenius, cand. Laurbechius och Saclinius. Sedan oplästes Benedicti Laurbechij supplication om samma ärende. Dhetta står, till des man wist får höra om Liungbergio.

4. Oplästes Rijks Drotzens recommendation för Achrelij änkia att blifwa effter nådåhret medh någon extraordinarie hielp ihogkommen.

5. Oplästes i lijka motto Cancellarij recommendation för studioso Andrea Andreæ Mertens at få stipendium.

6. Framtedde Rector Magnif. cautions skrifften för Herman Lillieholm, af 2 borgare Johan Tolpo och Nils Steensson Kock underskrefwen, hwar i dhe cavera för person, att dhe wela skaffa honom in till Consistorium Academicum, när saaken där företages.

7. Item lades ad acta een copia af den Kongl. Rätts resolution, uthgifwen den 28 Aprilis 1670, angående een häst een borgare i Nådendal Jakob Jöransson hafwer klagat, det professoren M. Petræus skall bortagit hafwa.

8. Inkallades åter Daniel Medelius och besökiaren Matz Sigfredsson om dhet slagzmähl studiosus är angifwin före d. 10 Septemb. att hafwa förledne mårmässa på honom föröfwat. Besöckiaren beropade sigh på acciis skrifwarens Johan Nilssons son och een borgare, Simon Jöransson be:dh, men Johan Nilssons son war öfr maga och partisk, borgaren tordes intet afläggia sin edh, det Medelius besöckiaren slagit hafwer. Mattz Sigfridhsson sade sigh ännu hafwa een sin cammerat Jöran besöckiare. Denne inkom, och effter han är denn andras cammerat, den och Medelium slagit, ty kunde han ej admitteras till eden.

Senatus Academici sentens och doom emellan besöckaren Matz Sigfridsson, kårande, och studiosum Daniele Medelium, swarande, angående det slagzmåhl, som Medelius är angifwen före att hafwa på bem:te besökiare föröfwat förledne mårmässe marknadz dagen, afsagdh d. 29 Nov. anno 1670:

För dhe skiähl ad acta finnes, erkiennes studiosus Dani[e]l Medelius för besökiarens Mattz Sigfridhssons kårsmål aldeles frij. Actum ut supra.

9. Hustru Lissbeth Jörans dotter, som tillförene privatim hoos Rectorem Magnif. hade angifwit studiosum Ericum E. Löökmän för något owäsende han i hennes huus drucken föröfwat hafwer, kom nu fram och badh för honom. Rector sade, at när han för dhetta sitt owäsende blef satt i proban, hade han där grufweliga perlemerat. Och blef här utinnan såleedes sententierat:

Senatus låter förblifwa wedh förlijkningen, all[e]nast han mister wärian, den han blottat hafwer, och för dhet han i proban tornerat haf:r, plichtar han 2 dygn in carcere Academico. I dhet öfwriga sith studiosus förmaningh att ställa sith wackert.

10. Johannes Miltopæus, som är citerat att swara Johan Frank och icke comparerat, böter för stemningz försittande 3 *mp.*

11. Botzmannen Jöran Pärsson beswårade sith öfwer Clementem Ambrosii och Johannem Matthiæ, att dhe för några dagar sedan hafwa honom öfwerfallit och illa slagit hoos wägaren Jöran Pärsson; beropade sith på Mattz Jakobsson, emot hwilken studenterna exiperade, dhet han honom tå och samma gongh slagit hafwer. Doch togz hans relation ad notam. Denne sade, att när han medh sina cammerater hade druckit hoos wägaren, då hade desse studenterna medh...*) kommit in, bådzmennerna gifwit dem bordzändan, Clemens då strax begynt ropa och skrika och slå i bordet, werden nekat honom slå i bordet, då hade Clemens slagit först wården och sedan denne Jöran Pärsson. Hindrich Jakobsson ryttare, emot hwilken Clemens samma exception hade som emot dhen förra, sade sith medh dhe andra tagit emellan, men Johannes huggit Jöran

*) Tomrum i originalet.

medh wärian. Anders Mattsson bekende som dhe förra, att när studenterne wore inkombne och hade tagit een kanna öhl och slagit i bordet, då wärden sagdt, dhet är een skiälm, som slår i bordet, Clemens då slagit honom först, och sedan som dhe förra. Studenterna berättade, att bådtzmennerna hade budit dhem dricka medh sigh, och när dhe dhet recuserat och sagdt sigh wara nyskombna och willia straxt gåå bort, hade bådtzmennerna straxt begynt kalla dhem tuchka suu etc. Och emedan wärden nu eij war tillstädes, dy opsköts dhetta.

12. Nicolaus Nicolai angaf Johannem Matthiæ, för dhet han förholler honom 8 d:r 24 öre kopp:r my:tt han är skyldigh för huushyra. Johannes sade denne Nicolai broder tagit af honom 1 sölfskedh och Novum Testamentum på dhesse 8 d:r 24 öre. Och resolverades, att Nicolaus skaffar här om beskedh.

13. Gustavus Hemelinus, Ericus Forsman, Simon Tolpo och Johannes Sig. Brunnerus refereres inter expectantes till stipendium.

14. Pyttio lofwades 4 t:r spanmähl af hela summan, som heela Academiæ staten gifwer till hospitalet, och Quæstor inneholler så monga t:r där af till Pyttium.

15. Erich Simonsson inlade supplication och begiäradhe tillgift på 10 L $\mathcal{R}$ 2 *mp*. smör han 1662 ähr dömbder till att bethala. Dhett opskiötz till här näst.

Den 15 Decemb. Præsentes Dn. Procancellarius, Magnif. Rector, D. Envald., Dn. Tunander, M. Bergius, M. Kempe, M. Miltopæus, M. Petræus, M. Jac. Flacchs., M. Laurbecchius.

1. Novus medicus D. Elias Tillanz affade nu juramentum assessoris och badz taga sitt säte floos tertium theologum Dn. Tunandrum.

2. Refererade Rector Magnif., huru såssom han förledne tijosdagz blef kallad till H:s Excell. Præsidenten och där råkat i discurs medh H:s Excell. om jurisdiction, då och H:s Excell. hade gifwit Rectori Magnif. alla dhe documenter den Kongl. Hofrätt emot Academien i dhetta fall hafwer. Och blef där utinnan resolverat, att Rector i lijka motto skrifftel. tanquam suo nomine wille medh Hans Excell. communicera dhe skiähl Academien där emot hafwer.

3. Berättadhe Rector, dhet han i afftons hade bekommit för dhetta adiuncti Liungbergii bref, hwar igenom han een gunstig dimission ifrån Academien begiärrar, betackandes så Rectori som heela Senatui för godh information, gunstigh affection och promotion, frågade fördenskull Rector, hwem i hans stelle förordnas skall. Facultas philosophica begiärade, dhet här om in Facultate öfwerläggias skulle, hwilket och blef bewilliat, allenast Facultas effterföllier Constitutiones.

4. Bewilliades Andreæ Rochero att komma till cursoratum, hwar till han förledne sommars blef så interims wijs antagen.

5. Inkallades Herman Lillieholm, och blef honom uthi Salomon swärdfäiares fullmechtiges Jöran Michellssons närwaru Salomons inlagu föreläsin, hwar i han sigh öfwer bem:te Lillieholm beswärar, för dhet han medh hans stiuftotter Lisbetha Johans dotter sammanlag hafft hafwer och barn medh henne afladt, hwar igenom hoon och är dödh worden, som supplication dhet med mehra inneholler. Inlade och där hoos fullmechtigen H:r Johannis, finska cohr prästens, attest där på, att hoon på sitt yttersta bekient hafwer, det Lillieholm medh henne sammanlagh hafft hafwer. Lillieholm neekade här till och begiäradhe copia af inlagan, dhet och honom bewilliat blef.

6. Thomas Jakobsson ifrån Ikalis sochn och Ikalis by begiärade på sin faders Jakob Mårtenssons wägnar att få optaga ett Academiæ hemman i Kalema och Ikalis sochn och lofwade skaffa dhesse till cautionister: Mattz Olofsson Kangoi, Mattz Johansson Kurkoi, Hindrich Erichsson i Sickurila, Jöran Mattsson i Pyreniemi, Michell Johansson ibid. och Nils Mårtensson i Ikalis. Och blef honom lofwat hemmanet att optaga och där på niuta 6 åhrs frijheet, så att han 1677 först går till skatten, emedan hemmanet så länge haf:r legat ödhe, som M. Jac. Flacchs. wiste att intyga.

7. Michell klockare klagade öfwer Academiæ glassmästaren, att han honom een öhrfijhl slagit hade, men emedan han inga wittnen nu för handen hade, dy opskiötz dhetta till her nest.

8. Inscriptio differeres till effter juhl för termin ifrån förledne midsommar till tillkommande nyåhret.

9. Emellan hustru Anna Clemmetz dotter och Academiæ murmästare blefwe professores Miltopæus och M. Jac. Flacchsenius förordnade att liquidera.

10. Studiosus Johannes Miltopæus saakfältes för stämningz försittiande till 3 *mp*. emot handelsman Johan Franck.

11. Förekom Jakob Jöransson och inlade Borgemästare och Rådhs i Nådendal ransakningh de dato d. 29 Novemb. 1670 om dhen häst Jakob Jöransson klagar professoren M. Andream Petræum hafwa sigh afhändt.

Professoren sadhe sigh icke böra swara dhenne Jakob, emedan han honom aldrig någon häst afhändt hafwer, utan är något skieedt, så har han att söckia hans swärfolck där om; elliest är dhenne Jakob fält wedh tinget till ährerörige böther, hwarföre han intet kan swara honom. Professoren beropadhe sigh och på dhe documenter han hemma hafwer, och att han nu icke är citerat worden, dy opskiötz dhetta till efter juhl.

12. Andreæ Hasselqwists supplication att komma in secundam classem blef lagdh ad acta.

13. Olai Hedræi supplication att komma till stipendium blef lagdh ad acta.

14. Johanni Gunnari lofwades testimonium diligentæ.

15. Till H:s Höghwörd:tt Biskopen skall afgåå literæ, quasi ex fide collegiali, att han styrer sielfkrafdh den oreda där af flyta kan, att hans döttrar klifwa öfwer gamla hederliga matröner och hustrur.

16. Twisten emellan h. Anna Clemmetz dotter och Academiæ murmästare Joseph Jakobsson angående 15 dr kopp:r my:tt hon, h. Anna, af Joseph fordrar, blef sluten till liquidation. Och blef samma sach dem emellan dagen efter, som war d. 16 Decemb., i professorens Bergii huus sålunda förlijkt och bijlagdh, att ingen dera dhen andra nu eller fram-deeles om samma skuldh söckia skall, hwar medh dhe blefwe wenner och wähl förlijkte.

Den 19 Decemb. Præsentes Magnif. Rector, D. Enevaldus, Dn. Tunander, M. Bergius, Dn. Quæstor, M. Miltopæus, M. Petræus.

1. Beslötz så nu som tillförene, att stipendiarii in infima classe få 2 t:r spanmåhl, där wedh dhet och altidh förblifwa skall, på dhet dhe må wetha, huru mycket dhem per proportionem uthaf spanmählen tillkommer.

2. Isacus Gunnerus inkom och klagl. till kienna gaf, huru såssom han är i Refwle in för Consistorio angifwen för några characterer, och berättade han denna wara saaksens beskaffenheet, att han een afton war uthur sitt qwarkeer uthogongen, där haan hoos H:r Jacob Cupræum gäste, då hade hans wärth gådt in i hans kammar och tagit där några caracterer, dem han, Isacus, i sin barendoom hade af een som heeter Henricus Ilveis afskrifwit, men dhem alderigh brukat; sedan denne Cupræus hade desse characterer $\frac{1}{2}$ åhr hoos sigh haft och denne Isacus skulle blifwa förhulpen till diaconatet i klöstret i Refwle, då hafwer Cupræus upteckt detta för Consistorio Revaliensi och giordt Isacum mycket suspect; ifrån Consistorio är han skuten till Borgrätten, hwarest alla hans documenter äre honom ifrån tagna; sedan han ifrån d. 1 Decemb. till d. 1 Martij hade sutit under arrest, blef honom sagdt, dhet han på dhen orthen skulle ingen promotion hafwa att förwänta, därföre skulle han sigh där ifrån begifwa. Där hoos uplästes Rijkz Drottzens bref till Senatum om dhetta ärende, hwar i Isacus i bästa motta recommenderes.

Wedh tillfrågan, hwadh för characteres dhet wore, resp.: der woro någre konster, huru man skall få lycka, item huru man skall bedraga qwinfolck etc.

Här utinnan blef unanimi consensu et suffragio dnorum professorum slutit, att här om skrifwes till Refwle, på dhet Senatus må få een copia af ransackningen och domen, som i Refwle fallen är.

Dn. Tunander tyckte allenast dhetta wara rådeligast, att han, Gunnerus, blefwe förmant att taga sigh något annat vitæ genus före.

3. Academiæ fogden Haakz förfrågade sigh, huru högt han skall giöra bonden gott den humblan han af dhen uptagit hafwer på dhen gamla rästen. Och resolverades, att pundet giörs gott för 3 d:r kopp:r my:tt.

4. På Karecku böndernas supplication ifrån Sarkola by att slippa eller få remediation på tionden, för dhet dem är händt eldzwåda, blef resolverat, att dhet icke kan låta göra sigh, medan uthi tionden och sticker sigh prestens tertial, uthan söcke assistens hoos sitt härskap, dhet bäst dhe kunna.

5. Academiæ fougden lofwade göra sin högsta flijth att skaffa till Hendrici marknadh een post penningar, då den och skall in præsentia inspectorum deelas efter proportion, som hwar och een större eller mindre rest hafwer.

6. Academiæ fougden blef alfwarligen tillhollen att rätta sigh efter sin instruction, dhet han och lofwadhe ställa sigh till effterrättelsse.

7. Breef skall afgå medh Johan Haaks till förra fougdens änckia, att hon bereder sigh på klarerningh och kommer neder till Hendrici tijdh.

8. Rector Magnif. lofwade wara Johan Franck behielpeligh, att han blifwer till fredz stält för dhe 14 d:r 16 öre kopp:r my:tt Johannes Miltopæus har honom i förlijkningh lofwat. Och han, Miltopæus, som citeradh är och icke comparerar, böter för stämningz försittande 3 *mp.*

9. Ambrosius skoomakare lät nu förste gongen opbiuda dhet uhrwärket, som mag. Gustavus Collinius hoos honom för 62 d:r kopp:r my:tt pantsatt hafwer.

10. Bådtzmännerne, som senast angofwo Clementem Ambrosii för slagzmåhl, woro nu intet tillstädes, dy begiäradhe Clemens dhetta protocolleras motte.

11. Carolus Tornelius inkom och klagl. till kienna gaff, huru såssom han för 2 åhr sedan haar råkat besofwa sin kokerska, een lööss kohna, Margeta be:dh, och barn medh henne här i staden aflat, begiärade fördhenskull, att han finge plichta och således blifwa denna synden qwitt.

Laurbecchius, M. Jac. Flacchs., M. Miltopæus, M. Bergius, D. Tunander voterade, dhet han böter 10 d:r sölf:r my:tt efter Straffordningen och löser sigh ifrån relegation medh 5 d:r dito m:tt.

M. Andreas Petræus: Böthe efter Straffordningen 10 d:r och för relegation i lijka motto 10 d:r s. m:tt.

Dn. Quæstor: Dhet är nogh, att han effter Straffordningen böter.

D. Envaldh: Dhet är bäst, att han för lönskeläger böter 40 *mp.* och relegeres på $\frac{1}{2}$ åhr, så kan ingen seija, att wij hafwa colluderat medh honom.

Dhetta slötz sedan till fölliande sentens och doom:

Senatus erkienner skiäligt, att Carolus Tornelius böther för lönskeläge 40 *mp.* s. m. och lösser sigh ifrån relegation medh 5 d:r dito m:t.

A:o 1670 d. 20 Decembris. Höltz Consistorium uthi Rectoris Magnifici D. D. Petri Bongs huus præsentibus Rectore Magnifico, D. Nicolao Tunandro, M. Petro Bergio, M. Miltopæo, M. Andrea Petræo, M. Jac. Flacchs.

1. Då blef omtalt om dhen twistige rechningen emellan professore[m] M. Petrum Bergium och Laurentium Billovium, som dhe hafwa oprättat på s:r Israëlis Åbergz effterlempnadhe egendoom och begrafwningz bekostnad, antingen Billovii eller professoris contra rächningh skall approberas. Tå befans:

1) Att diferenten på båda rechningarna intet war öfwer mottan stor, uthan bestodh allenast aff 28 d:r kopp:r my:tt.

2) Befans inventarium på s:r Åbergz egendomb bestiga till dhe 240 d:r 2 *mp.* och 4 öre.

Här utinnan blef effter Rectoris Mag. befallningh voterat:

M. Jac. Flacchs.: Ehuru wähl man kunde wähl hafwa fogh att låta studiosum Billovium ståå heela skaden, effter han emot Rectoris förbodh hafwer giordt sådan onödlig expens, lijkwähl i anseende till dhet han een fattigh karl är, dy beståås honom heela summan effter sin opsatz.

M. Petræus: Billovius mister af dhen summan han öförer 10 d:r.

M. Miltopæus: Dhet kan halfveras, och Billovius mister 14 d:r.

Dn. Tunander: Dhet halfveras.

I samma tancka war och Rector Mag.

Resolv.: Studioso Laurentio Billovio beståås 84 d:r kopp. m:tt, och stonde honom fritt att accordera medh Mattz Graelsson.

2. Lofwades, att alla dhe aff d:nis professoribus nu tillstädes ähra, willia på dhet högsta recommendera Hendricum Karkoensem, att han nu kan få hielp af pecunia diligentium, till des han kan komma in inter stipendiarios.

3. Skedde revisio catalogi ifrån missommaren 1670 till nyåhret 1671.

Catalogus stipendiariorum ifrån midssommaren 1670
till nyåhret 1671.

Supremæ classis.

Mag. Johannes Salmenius.	Cand. Benedictus Laurbecchius, Am. Bibl.
Carolus Gullenstolpe.	Gabriel Lagius [= Lagus].
Cand. Magnus Ekeman.	Cand. Jonas Eeck.
Andreas Lithomannus.	Hendricus Pijlqwist.
Daniel Achrelius, Am. Secret.	Magnus Lage.
Nicolaus Christophéri.	Gustavus Allenius.
Stephanus Castelmannus.	Olaus Brodinus.
Johannes Tessleef.	Cursores.

Mediæ.

Ericus Kexlerus.	Benedictus Westrogotus.
Petrus Giers.	Benedictus Halinus.
Christopherus Moræus.	Joha. Sigf. Miltopæus.
Gabriel Leander.	Enevaldus Wedbecchius.
Erlandus Alsonius.	Israël Dynesius.
Olaus Hartman.	Johannes Woivalenius.
Ericus Klint.	Olaus Boman.
Joh. H. Aschlinus.	Paulus Hintzius Wiburg.

Infimæ.

Johannes Brochius.	Petrus Rydenius.
Laurentius Kiellinus.	Magnus Vietius.
Magnus Hageman.	Andreas Hassellqwist Calm.
Jonas Angelius Smol.	Johannes Thomæus.

Andreas Ignatius Wiburg.	Laurentius Joh. West:gotus.
Michaël Brudgum Wib.	Olaus Lauræus.
Jacobus Jacobi Anbergh.	Sylvester Bingg.
Jacobus Kaskas.	Petrus Tillenius.

Anno 1671 den 24 Januarij. Præsentes Rector Magnificus, D. Enevaldus, Dn. Tunander, D. Elias Tillantz, M. Bergius, M. Miltopæus, M. Petræus, M. Jacob. Flacchs., M. Laurbecchius.

1. Inspectores stipendiariorum för innewarande 1671 blifwa af theologis D. Enevaldus, af philosophis M. Axelius och M. Miltopæus. J:c:tus och medicus få sin emellan öfverläggia, hwilken dhera af dhem i dhetta åhr omaket på sigh tager.

2. Rector Magnificus frågade professoren M. Jacob. Flacchs., huru dhet sigh föreweter medh dhet spanmåhls lasset, som een Academiæ bonde nu i marknaden bortmist hafwer. Och berättade M. Flacch., det een bonde ifrån Korcku [= Karcku] sochn och Karcku by war i marknaden till honom kommen och hade klagel. till kienna gifwit, dhet han uthom staden war kommen i handell medh een finsk borgare om sädes lasset och säden sedan effter borgarens begiäran i Kårois nederlagt; när bonden sedan fölgde borgaren in i staden, hade han af borgaren blifwit bedragen och icke een fyrick för lasset bekommit. Och blef resolverat, att Quæstor skall här om tillfrågas, om bonden och sin sädh bekommit hafwer; hwar och icke, då skall borgaren swara där till.

3. Rector Magnif. talte och om, dhet twenne comœdier ähre denne tijdhen agerade här i staden, och hafwa budit fremmande och lupit larvati kringh stadhen och intet begiärat tillstondh af Rectore Magnifico, som och [att] nu een M. Gustavi Collin[i] landtzman hafwer ärnat till M. Gustavi bröllop agera, hwilken tyckes wara temmeliga scandaleux. Och blef här utinnan slutit, att denne commœdien, som nu ärnas fram, förbiudes och lägges ad acta, men dhe, som tillförene inconsulto Rectore Magnifico agerat hafwa, citeres till Consistorium.

4. Bertill wachtkarl gaf klagel. till kienna, huru såssom han blef förledne lördagz natt på torget, där han stogh på sin wacht, öfwerfallin af Herman Lillieholm, och berättade dhenne wara saaksens beskaffenheet: om natten hade han medh några andra, dhem han icke kiende, utan Lillieholmen må sielf nempna, kommit på torget och där begynt tumultuera, hugga och sönderslå den nys kombna oculistens lafwa på torget; när han då medh sin andra camerat Jöran hade bidit dhem wara stilla och wackert, hafwer Lillieholmen slagit honom medh een fimmellstongh i nackan, så att han föll neder och wiste intet till sigh, sedan hade han stigit till och huggit honom medh wärian öfwer ansichtet, som han dhet och nu för rätta wijste, bortrånt sedan hans bardisan; hwilka sedan honom slagit hafwa, må Lillieholmen sielf uthsäja. Fabian Gutzæus, som gästabodet den dagen i sitt qwarteer hoos Carl wachtmästare giort hade, giorde denne relation, att han dhen dagen war af några bunden [= biuden?], hwarföre han giort een lijten collation; om natten woro dhe uthgongne, då några tagit fimmelstenger i hendren, men sade sigh intet haft hoos sigh något eller något giort, där till han togh sigh Gudh och sitt sammwete tryggeligen till wittne. Lillieholmen neekade till dhet wachtkaren på honom bekiende, utan sade wachten först sagdt till Fabians broor Johannem Gutzæum, dhet han war nassewijs och dhet dhe medh rätta skulle hafwa gifwit honom een slängh öfwer nackan, då skulle Johan Gutzæus sagdt: will du gifwa migh een slängh, så skall iagh först försöckia digh; där medh hade dhe kommit ihoop, och han allenast medh een stock, som han hade i handen, tagit emellan och afwärdt slagzmåhlet. Daniel Angelius bekende, dhet han hade warit medh och druckit några glaas öhl, men gådt strax om aftonen hem; sade sigh i dhetta slagzmåhl intet interessera. Fabian Gutzæus inlade personal caution för sigh, aff Samuel Nielsson och Paul Tringer underskrefwen. Lillieholmen blef sagdt att skaffa innan 2 tijmar nöiachtigh caution, elliest skall 2 wacht karlar förordnas för hans döör och han wara i sin kammar arresteradh.

[5.] Oplästes Herman Lillieholms förklaringsh på Salomon

swärdfhåjares inlaga om dhet lönskeläge han medh hans stiuft-dotter skall hafft hafwa, hwar utinnan han heelt och hollit negerar factum.

[6.] Oplystes andra gongen M. Gustavi Collinii seijare, som han till skomakaren Ambrosium pantsatt hafwer.

Den 26 Januarij. Præsentes Rector Magnificus, D. Enevaldus, Dn. Tunander, D. Tillans, M. Bergius, M. Miltopæus, M. Petræus, M. Jac. Flacchs., M. Laurbecchius, M. Joha. Flacchs.

[1.] Regementz fältskiären Olof Påfwelsson Tufwa gaf till kienna, huru såssom han a:o 1667 efter H:s Excell:s General Gouverneurens befallningh hade burit ett mässingz uhrwärc till een uhrmakare, som giäste hoos sahl. skolmästaren M. Mathiam Rothovium, hwilket uhrwärc han sedan försatt hafwer och gifwit sahl. skolmästaren i betalningh för dhet han honom skyldigh är; såssom fördenskull uhrwärcet hörde H:s Excell:s till och han, uhrmakaren, icke hade macht een annars abalienera, dy begiäradhe han på Hans Excell:s wägnar uhret igen bekomma. Rothovij arfwingars fullmechtige studiosus Paulus Båge sade, att här om skall finnas underrättelsse i skåpet, som förseglat är, hwarföre anhöll han om dilation så länge, till des skåpet kunde öppnas, hwilket blef honom bewilliat.

[2.] Studiosus Jonas Grimsteen blef inkalladh och tillfrågat, medh hwars förlof han sigh underståt hafwer nu nyligen agera een comediam och dhet inscio et inconsulto Rectore Magnifico, och alt sådant icke exercitii causa, utan in spem lucri. Och emedan argumentum comedie war Senatui okunnigt, ty pålades honom att skaffa in heela comedien. Larvatores hafwa warit Christopherus Moræus och Petrus Tornander, Olaus Scottelius Nericius, Magnus Hwenman bönder, Christopherus Alanus, Johannes Stalenius, Ericus Klint och And. Alanus hafwa warit agenter.

[3.] Bengdt Mårtensson, Mattz målares ryttare, gaf klagl. till kienna, huru såssom han förledne fredagz natt klock. 10 blef af een hoop studenter öfwerfallen således: han satt uthi badstugan wedh fönstret, där blefwe både stenar och snöö bollar inkastade, och när han wende sigh om och fattade medh

wänstra handen i fönsterkarmen, då hafwer een stuckit in genom fönstret medh wäria och honom genom tumman; när han då gick uth genom porten att see, hwadh dhet war för sälskap, då hade een huggit honom medh wäria öfwer hufwudet, så att han stupadhe i gatan, där medh hade een annan slagit honom medh een fimmelstongh öfwer armen, där han lägh på gatan. Och emedan han af Fläskilä son hade hört, att sådant partij war uthur hans faders gårdh samma affton uthgongit, ty kunde han ingen annan än Lillieholmen och hans sälskap, som samma natt på torget grasserat hafwa, här före ahngifwa, hälst emedan han och sedt hade, att een ett hwitt gehengh och hwitt håår, som Lillieholmen, haft hade.

Axell Hinderesson, Fläskilä son, bekende effter aflagdh edh, att när han samma natt hade stått wacht, då hafwer Lillieholm, Fabian Gutzæus och hans brodher, som under Ammiralitetet är, Simon besöckiare och Caroli Brochii skrifware Matthias kommit första gongen klock. 1 på torget och då lådtz sin emellan träta. Klock. 2 hade dhe andra gongen kommit medh stenger och Fabians broor först slagit Bertill wachtkarl, sedan Lillieholmen kommit och där till och medh stongen slagit Jöran wachtkarl hohl i hufwudet. När dhe tumultet på torget lyctat hafwa, hade dhe gått öfwer broon på andra sijdan om åhn.

Jackob Mattsson Walli, som och samma natt hade hollit stadtz wacht, bekiende effter aflagdh edh, att någre studenter, een, som dhe sade wara een häredtz höfdinges son, och 2 andra brenwijns brennares gäster, samt på några andra hade kommit första gongen emellan klock. 12 och 1 om natten och sedan 2 gongor öfwerfallit wachten, kiört dhem in i cour de gardet och welat medh gewalt in, då wachten hollit dören igen innan till och dhe medh fimmelstenger stöt på döran, som dhet ännu wähl synas skall.

[4.] Finske caplan H:r Johannes Henrici, som uthi saaken om Lillieholmens hordom attesterat hafwer, inkallades och badz göra relation, huru sahl. Lisbetha Johans dotter bekient hade, när han henne medh Herrens Nattwardh besöckte. Och refererade han, att effter hon war hafwandhe, hade han henne frågat,

förr än han gaf henne Herrens Nattwardh, hwilken barnefadren wara skulle, där till hoon stadigt swarat, att Lillieholmen är dhen samma, som medh henne sammanlagh uthi sahl. Engelbrecht Nillssons gårdh på slätz gatan för påsk haft haffwer. Ähn tillfrågades H:r Johan, huru han dhe ordh i attesten förstår, då ibland andra bekiende hon sikh wara hafwande uthaf wälb:gh Herman Lillieholm, om dhesse ordh förståås skulle om andra, som henne besofwit hafwa, eller eij, hwar till han swaradhe sin meningh wara dheenne, att iblandh andra bekiennelsser och confessioner hade hon etc. sagdt. Lillieholmen hade intet här emot säija, utan frågade, hwar hans wedertpart wore. När Rector Magnif. och Senatus wänligen förmannte Lillieholmen att bekienna sanningen, gaf han dristiga och nässwijsa ordh, seijandes Senatum söckia twinga på honom dhet han alderigh weet uthaf och aldeles är oskyldigh till.

Den 8 Feb. Præsentes Dn. Procancellarius, M. Rector, D. Envald., Dn. Tunander, D. Tillanz, M. Bergius, M. Miltopæus, M. Petræus, M. Jac. Flacchs., M. Laurbecchius, M. Joh. Flacchsenius.

[1.] Magnificus Rector förfrågade sikh, huru in Facultate philosophica slutit är om dhen vacerande adiunctura i Liunghbergz stelle. Professor Bergius berättadhe Facultatem kommit öfwereens, att emedan M. Salmenius senast war i wahlet satt, när M. Liunghbergh kom till adiuncturam, att han då nu i hans stelle kunde befordrat blifwa, men emedan här äre nys tijender inkombne, att Liunghbergh ännu intet är hulpin i Swerige till något pastorat, ty kan här om intet något wist nu slutas, hwar medh dhet och så länge beroor, till des man här om någon wissheet bekommer. I medler tijdh effterlåtes M. Salmenio, Benedicto Laurbecchio och Henrico Saclinio att lässa privatim någon authorem, till des man får höra, huru medh Liunghbergh blifwer.

[2.] Proponerade Rector, dhet Abrahamus cursor och Academiæ skomakare sikh beklagat hafwa, att af dhem för folckpenningar tagne äre spiellen uthur skorsten. Och emedan dhe i Academiens jurisdiction gripit hafwa och dhetta inconsulto Rectore giordt, dy förfrågade sikh Rector, huru här medh

blifwa skulle. Och beslötz, att här om skall medh H:r Landtzhöfdingen tahlas, emedan borgemästaren Brochius berättat hafwer för Magnifico Rectore, att dhetta uthom hans weett och willia skiedt är, dhet och Secretarius sedermehra hoos H:r Landtzhöfdingen effterkommit och förrättat hafwer.

[3.] Oplystes 3 gongen M. Collinii uhr, som han till M:r Ambrosium skoomakare pantsatt hafwer för 62 d:r kopp. my:tt.

[4.] Förfrågade sigh och Rector, huru man sigh åth bära skall, när Landtzhöfdingen hemkommer, på dhet execution på dhet M. Petræus är falter till, icke må hastas medh, om då twenne professoros eller Secretarius allena skall gå till honom och wijsa privilegierna.

M. Petræus anhöll, dhet acterna motte begiäras uthur Hofrädten uthi dhen saaken, för hwilken han i Hofrädten fält är. Och blef voterat:

M. Johan. Flacchsenius: Det går aldrig an, och är bättre söckia dhen, som högre är, emedan dhet och tillförene till H:s Högh Grefl. Nåde skrifwit är om dhet Hofrädten i Academiens jurisdiction gripit.

M. Laurbecchius: Dhet är eij af nödhen att begiära acten, men så kan man intet gifwa execution, förr än man fullkommeligen seer, hwar utinnan han skyldigh är, så må dhe så monge acter extradera, som nödige ähro.

M. Jac. Flacchs. och M. Miltopæus: Dhet är fäfenft att begiära acterna, men elliest söckia wij att hielpa wår collegam, huru wij kunna, skrifwes fördy till Cancellarium, och hoos Landtzhöfdingen anholles om dilation.

M. Bergius: Dhet tahlas medh Landtzhöfdingen, när han kommer hemm, att han hwarken nu eller framdeeles exequerar något hoos academicos inconsulto Rectore; der han dhet och neekar, så skrifwes Rijkz Drotzen till.

D. Tillantz: Anholles hoos Landtzhöfdingen om dilation, till des man får swar af Cancellario.

Dn. Tunander: På samma sätt.

D. Enevald.: Man kan anholla hoos Hans Excell:s Præsidenten, om man kunde så mycket see af acten, som dhetta

ahngåår; där dhet och eij sigh giöra låter, då skrifwes Cancellario till.

Mag. Rector: Som Miltopæus. Doch söckes först hoos Hans Excell:s Præsidenten, som D. Envald. sagdt.

Dn. Procancellarius: Tycker skiäligt man söcker dilation medh execution, till des H:r Lorentz Creutz hijtkommer, då kan dhet kan skee låta giöra sigh, om H:s Excell:s Præsidenten finge adiungera sigh een annan af Rijkz Rådih, och hoo weet, då kunde dhetta här bijläggias, och moste anten förr talas medh Præsidenten än medh Landtzhöfdingen eller tillijka.

Resol.: Rector Magnificus och Laurbecchius gåå till Præsidenten.

[5.] Jacob Jöransson Jolli ifrån Nådendal förekom och så nu sigh öfr professoren Petræum som tillförene d. 15 Decemb. beswärade angående een häst. Professoren inlade sina documenter, som ad acta finnes, hwar utinnan voterades:

M. Joh. Flacchs., M. Laurbecchius och M. Jacob. Flacchs.: Professor Petræus erkiennes frij.

Miltopæus: Uthföre sedan medh kyrckioherden.

Bergius: Söcke sedan sin mann.

Tillanz: Efwen så.

D. Tunander: Borgaren är fullar skedd orätt, men efter Petræus intet interesserar, dy erkiennes han frij.

Dn. Procancellarius: Petræus libereres, och Jolli söcke kyrckioherden eller drengiarna.

Vide acta ad d. 25 Februarij infra.

[6.] Thomas Pålsson i Wirtzonoia och Elias Erichsson ifrån Aipu angaf nu Lillieholmen och Gutzæum, att dhe dhem på gatan öfwerfallit hafwa, men kunde nu inga wittnen framhafwa, dy kunde och där till intet wijdare nu giöras.

[7.] Bertill wachtkarl klagade så nu som tillförene öfwer Lillieholmen, att han mechta illa handterat war. Gutzæus bekiende, att hans broder Johannes hade slagit Bertill medh wärria dhe 2 skrämor han i ansigtet hafwer. Bertill sade sig förutan dhe 2 sår blifwit slagen åtskilliga blånader.

I saaken om wachtkaren voterades:

M. Johan. Flacchs.: Dhet dhe på wachten giordt hafwa, ligger i 2 bothum effter dhet 32 cap. Rådht. B. St. L., och betale Bertill barberare löhnen, så och för sweda och wärck.

M. Laurbecchius, M. Jacob. Flacchs.: Äfwen så och arbitraliter för torr hugg.

M. Petræus, M. Miltpæus: Förutan dhet marknadz freden brutin, voterar som M. Johan.

M. Bergius: Äfwen så och sedan för torr hugg arbitraliter 4 d:r s. m:t.

Tillanz: Lagen är klar där uthi.

Tunander: Dhe, som i folck och fahrmöthe warit hafwa, stå lijka fahra som dhe andra och böthe effter 32 cap. Rådht. stugu B.

Om courdeguardet är een annan saak.

[8.] Karin Pærs dotter, swärdfäiarenens hustru, bekiende sin dotter bekient för sikh, det Lillieholmen sammanlagh medh henne hafft, och på sitt yttersta bedt Gudh straffa Lillieholmen; barnet skulle blifwit Laurentij tijdh födt, men dött af durchlop; dottren bekiendt om Hindrici tijdh om sommaren, när modren förnam henne wara hafwandes, det Lillieholmen warit fadren. Och sade swärdfäijarenens hustru: där du Herman mycket talar, så tör iag något säija, att du blifwer steckre (?) före.

Resolv.: Lillieholmen skall till nästa Consistorij dagh befrija sikh ifrån dhet lönskeläge han är angifwen före, sielf siette.

[9.] Michell Brusiussøn blef bewilliat att optaga begge hemmanen i Calli by och Ikalis sochen på 5 åhrs frijheet, räknandes ifrån nästkommande midsommar.

[10.] Till ett prob lässer Tillanz ifrån 3 och till 4.

[11.] Ofwersågz Academiæ skomackarens Hans Mårtenssons inlagde supplication, huar utinnan han sikh öfwer dhen despect och neessa, som honom af åldermannen M:r Hans Bruno wederfahrin är, beklagar, således att ändoch han 9 åhrs tijdh dheras ämbetz skrifware warit hafwer och dhes för uthan nu een gammal mestare åhr, hafwer lijkwähl åldermannen näst-förledne d. 26 Januarij, enär een annan bisittiare uthi sahl. M:r Markus stelle wellias skulle, framdragit för honom een

uthlänsk, den och een af dhe alldra yngsta mästare ähr, Mr Lorentz Tijm, oachtadt dhet han, Hans Mårtensson, 6 bijsittiares vota hafft, som attesten, in Senatu Academico inlagdt, det uthwijsar; och när han här emot protesterade, hafwer ålder-mannen swarat: du kan intet komma där till, du äst een förswars karl under Academien. Nu såssom han dhet alderigh trodt, att han för dhet han under Academien är, skulle förachtad och tillbaka satt blifwa, emedan och andre förswars karlar blifwa i dheras skråå för bijsittiare tolde, som han dhet med Ambrosii skomakares exempel bewijste, dy anhöll han om Senatus assistence i saaken. Och blef här på sålunda resolverat, att där Skomackare Skråån icke nu straxt will hielpa Hans Mårtensson, då skall här om ansöckningh skee hoos H:r Landzhöfdingen.

Den 8 Feb. A meridie in ædibus Rectoris præsentis Rector Mag., D. Til-landz, M. Petræus, M. Joh. Flacchs.

Ransackades i Pöytis bönders action emot studenterne, som natten effter marknadzdagen dem på gatan öfwerfallit hafwa. Hurri Gabriels dreng Simon Thomasson aflade sin eedh å book och bekiende, at någre studenter widh pass klock. 2 kommo öfwer åån gent mot Rågenbockz grendh och där ginge dhe op; een af dem, nembl. brendwijns brennarens studenten kende han, alle hade dhe wärrior, två ginge in till brendwijns brennaren. Item sade sigh så wähl som the 2 pijgor wara sändt af sin huussbonde at lura effter dhem, sedan dhe hade warit effter desse 2 bönder och huggit medh wärrior på porten.

Kirstin Johans dotter aflade och sin edh och, föruthan dhet drengen bekiende, tillade hon detta, att hon kiende Herman Lillieholm igen af rösten, och när hon skulle effter elden, hade dhe gådt up åth dijt som ryttaren blef slagen, och när dhe skulle gåå och lura effter dem, hörde honn deras liudh, och ginge the neder widh Vassenii grendh och op widh Rågenbockz, sågh och sedan them een deel gå in till brendwijns brennaren.

Margeta Erichz dotter aflade och sin eedh och bekiende

som the andre, men sade sigh kienna ingen af them, efter hon war aldeles fremmande här.

När som frågades af them, hwarföre the endteligen wiste gå till brenndwijn's brennaren, sade Kirstin, att Hurri Gabriel och böndren hade gådt till wachten och där fåt någon kundskap, sedan och Gabriel kommit heem och sendt desse 2 pijgor och drengen at lura efter dhem. Brendwijn's brennars pijgan hade först swarat Kirstin gester eij wara hemma, men sedan Kirstin sade, at han har och warit och perlementerat, sade pijgan igen, at gästen är hemma och eij warit uthe i natt.

Elliest berättadhe the, at studenterna mächta perlementerat på Hurris Gabriels port och tracterat böndren äfwen, som the berättat hafwa.

Den 15 Febr. Præsentes Dn. Procancellarius, Rector Magnificus, D:r Enevaldus, Dn. Tunander, D. Tillanz, M. Bergius, M. Kempe, M. Miltopæus, M. Petræus, M. Jacob. Flacchs., M. Laurbecchius, M. Johan. Flacchsenius.

[1.] Rector Magnificus förfrågade sigh, huru medh M. Gustavi Collin[i]ji uhr, den Ambrosius skomakare i underpant hafft hafwer och sedan hoos landz bookhollaren för 47 d:r igen uthsatt hafwer, blifwa skall. Begiärade fördenskull Rector Magnif. få wetha, om någon aff d:nis professoribus wore sinnadh den så länge till sigh at löossa; särdeeles mente Rector Magnif., att professor Kempe kunde taga den så lenge till sigh och beetala bookhollaren. Och bleef här utinnan sålunda resolverat, att professor Kempe sööker komma öfwereens medh skomakaren och bookhollaren, at han löser uhren till sigh, till des Collin[i]jus igen den till sigh löser, men i fall att professoren medh dem eij öfwereens kommer, då procederes medh panten efter lagh, emedan den allaredo 3 gongor är oplyst.

[2.] Rector Magnif. begiärade och, at sacken emellan honom och hans wederparter bönderne i Rendemäcki kunde företagen och afhulpen blifwa, angående den obewijsliga beskyllningh dhe honom som sin kyrkioherde i den Kongl. Rätt pålagdt hafwa, begiäradhe fördenskull till den ända, at hans wittnen, emedan wederparten nu icke tillstädes är, kunde i edhstadh

förhörde blifwa. Caplan H:r Niels berättadhe, att Halisten Johan hade kommit och begiärat grafstelle åth sin döda och då hade blifwit talt om att han, Johan, war till kyrckian på kyrckie arbetet skyldigh, blef fördenskuldh sagdt, han skulle sättia pant, där han sin döda begrafwa wille. När dhetta honom genom spögubben sagdt blef och dhe medh lijket komme på wägen åth kyrckian, tå hade han tillijka medh dhe medh honom wore, sagdt: hwi togh du icke spadan medh digh, så hade wij fådt begrafwa den döda här på wägen; sagdt och, lijket är pandt nogh, dhet skall och intet alt så gå, som prästerna weela, dhe blifwa alt för stora på sigh, säijandes: pappit tule aiwan ylpäx. Sedan hade dhe stigit op i klockstapelen och ringdt kläppen uthur den eena klockan; 2 werser hade kyrckioherden befalt H:r Mårten siunga af lijksalmen effter lijketz begrafningh, men inga personalier låtit opläsa. Klockaren berättade, at han effter predikan hade nekat dhem ringia, effter kläppen war uthur den eena klockan ringdh. Lars Erichson i Mahala, nembdeman och kyrckiowärldh, berättade sigh och wara befalt at neeka dem ringia, men dhe det intet achtadt. När han då dhetta igen berättade kyrckioherden, hade han gådt uth uhr kyrckian och då frågat först klockaren, om dhet hans willia war, at dhe så ringia skulle. Där medh hade klockaren gådt godhwilligt i stocken effter kyrckioherdens befallningh, sedan hade kyrckioherden bedt dhe andra, som Niuskala Hindrich och Halis Grels, gå och i stocken, dhet dee intet giöra wille. Wedh tillfrågan, om han el:r någon annan hade sedt kyrckioherden slåå någon och medh gewalt fördt någon i stocken, neekade han där till och sade sigh aldrigh sedt kyrckioherden meer göra än dhet han togh Niuskala bonden i armen och bett honom gå i stocken, mehr intet. Rector begiärade effterfrågas motte, om han sigh till profoss giordt och bönderna slagit hade, hwar till dhe alla neekadhe, sade och kyrckioherden icke warit i kyrckian, där doch stocken inne är. Denne Grels, som lijket har begrafwa welat, är skyldigh 70 spånor föruthan tiära till kyrckian. Luckas Jöransson i Tojas kyrckewärldh, Oloff Clemmetsson i Kerwis, Erich Jöransson i Raunistula nembdeman, Pipoia Jöran kyrckiowärldh, spögub-

ben Eskill Madtsson bekiende i lijka motto, som ofwan för-
mält är.

[3.] Herman Lillieholm inkallades och frågades, om han nu
är beredd at afläggia sin eedh för dhet roop han är kommen
i att hafwa medh swärdfäiarens dotter beställa, hwar till han
sade: den, som något will migh påläggia, han skall hafwa
skiähl.

Procuratoren Olaus Bothvidi, fullmechtig på dhe bönders
wägna, som förra Consistorii dagh öfwer Lillieholmen klagade,
beropadhe sigh på den ransachningh förledne odensdagz i Recto-
ris huus anstelt bleef, begiärandes Lillieholmen och hans säl-
skap wederböhrligen straffas motte. Här uthinnan voterades:

M. Joh. Flacchs.: Effter ytterste cap. J. B. St. L. och
efter han intet har kunnat gå sin eedh, dy fälles han till
sacken och cap. de moribus studiosorum § 5 fälles till 40 *mp*.
Doh om dhe andre påläggia relegation, är han icke heller
där emot.

Laurbecchius: Är i samma meningh, böther 40 *mp*. Och
om relegation talas här näst, effter hann annat giordt, det in-
famiam meretur.

M. Jacob. Flacchs.: Wij kuna slippa honom medh ett
omak (?) och relegera honom ut inutile membrum, de quo nulla
spes redeundi ad meliorem frugem. För lönskeläge fälles till
sielfwa gierningen och straffas effter Straffordningen, men bäst
han relegeres.

M. Petræus: Honom är större beneficia wederfahren, än
han wärdh är, och effter han wår jurisdiction förachtar, dy
relegeres och excluderes aldeles.

M. Milt.: Honom uns dilation till nästa Consistorii dagh
att befrija sigh medh eedh; där han det eij gör, då effter det
25 cap. R. B. felles till hufwudh saaken och böther el:
relegeres.

M. Kempe: Det samma effter processen och Strafford-
ningen.

M. Bergius: Han dömes nu strax till hufwudh saaken,
effter han förachtar det beneficio honom anbiudes.

D. Tillanz: Effter det skärskodande i saaken skiedt är, så tyckes han nogsampt wara skyldigh, dömes fördenskuldh effter Straffordningen.

D. Tunander: Det är intet mörkt; när han intet fan dottren, då söcker han bedrifwa sin otucht medh modren. Och effter han intet tar emot beneficium, dy fälles till sacken och böthe sampt relegeres till 1 år.

D. Enevaldh: Äfwen som D. Tunander.

D. Bong: Samtycker och till D. Enevaldz och Tunanderi votum.

Sammaledes voterade och Dn. Procancellarius. Doh holles inne medh relegation, till des man får see om dhen andra sacken.

Uthi andra sacken voterades:

M. Joh. Flacchs.: Effter det 4 cap. Eedzöre B. St. Lagen 40 *M* för hemgongh. För bardisan relegeres eller effter peculiare statutum Senatus Academici.

M. Laurbecchius: Effter § 1 cap. 4 Edz. B. och 26 sauma balck böther.

M. Jacob. Flacchs.: Intet eedzöre är brutit, men hafwa doch förtient hårdt straff, derföre arbitreras anten medh penning:r el:r relegation, som man hafwer hopp om dhem.

M. Peträus: Som förr är i denne saak voterat. Och relegeres bägge för bardisan, äfwen så Fabian, som i flock och farmöthe warit haf:r.

M. Miltopæus: Som förr. Dhet ligger i twebothum, om cour de gardet arbitreras.

M. Kempe: I twebothum för slagzmåhlet, och relegeres in perpetuum för grassation den ingen bättringh om är att wänta. Den andra kan lössa sigh medh arbitral ifrån relegation.

M. Bergius: Effter dhetta förste gongen skedt är, ty synes kunna arbitreras medh peninge böther och åth minstone 40 *M* eller relegeres.

D. Tillanz: Relegeres in perpetuum, i dhet öfwriga i twebothum om slagzmåhlet.

Dn. Tunander: Det är edzöre och därför 40 *mp.*, för råån relegeres.

D. Enevald.: Slagzmåhlet i twebothum, grassation och rånet drifwes som edzöre, doch arbitrereres medh desse unga drengiar och relegeres till 3 åhr, men blifwa dhe skyldiga för böndren, då in perpetuum.

Rector Magnif.: Gutzæus relegeres till 3 åhr, och Lillieholmens alla fauter slås i een hoop och aldeles relegeres in perpetuum.

D. Procancellarius: Relegeres cum infamia.

Senatus Acad. sentens och doom i saaken emellan Bertill wachtkarl, kårande, och studios Herman Lillieholm och Fabiam Gutzæum, swarande, angående något slagzmåhl dhe på wachtkaren på hans wachtställe föröfwat hafwa, afsagdh d. 15 Feb. a:o 1671:

Senatus erkienner skiålgt, att studios Herman Lillieholm och Fabian Gutzæus bötha för 3 köttsår twå gongor 12 *mp.* för hwart dera såret effter det 32 cap. R. B., jembwähl och erläggia till wachtkarlen Bertill för sweda och wårck 4 d:r s. m:t och bethala barberare löhnen. Om grassation och dhe andre grofwa excesser opskiutes till framdeeles.

[4.] Rector Magnif. begiårade, at några af d:nis professoribus wille obeswårade komma till samman at arbetha på det instrument, som ehnhålligen slutit är at förfårdigas och Hans Excell:s Præsidenten lefwereras uthi den twist om jurisdictione.

[5.] Senatus Acad. sentens och doom emellan borgaren i Nådendal Jakob Jöransson Jolli, kårande, och professorem M. Andream Petræum, swarande, angående een häst, den borgaren säger professoren för 2 åhr sedan i Nådendal honom ifrån tagit hafwa och han nu igen fordrar, afsagdh d. 15 Feb. a:o 1671:

Effter dhe skiåhl ad acta finnes, erkiennes professoren för Jakob Jöranssons åtalan i dhetta måhl frij, och söcke borgaren professorens för dhetta ryttare och prästegårdz dren-giarna, som hästen optagit hafwa, det bästa han kan och gitter.

Den 25 Febr. Præsentes in ædibus Rectoris Magnif. Rector, M. Axelius, M. Petræus, M. Jacob. Flacchs., M. Laurbecchius.

Då öfwersågz den skriff, som Senatus Academicus eenhälleligen slutit haf:r att fattas och H:s Excell:s Præsidenten i d. Kongl. Hoffrädt öfwerlefwereras, emot den nu nyliken opkombne praxin i den Kongl. Hoffrätt, i dhet dhe i Academiens jurisdiction åthskillige gongor gripit hafwa, som sielfwa skriffen, hwilken ibland acta Academica finnes, detta omständeligen inneholler och exprimerar.

Den 15 Martij. Præsentes Magnif. Rector, D. Enevaldus, Dn. Tunander, D. Tillanz, M. Bergius, M. Miltopæus, M. Petræus, M. Jac. Flacchs., M. Laurbecchius, M. Joh. Flacch.

1. Bonden i Bredhwijk hafwer bekommit frijheets bref på Bredhwijkz hemman, det han optagit haf:r, och är honom lofwat 6 åhrs frijheet; han hafwer fuller 2 åhr sutit redan på hemmanet, men om dhe böhra afdragas af dhe 6 honom tillsagde frijheetz åhr el:r eij, emedan bonden begiärade på 10 åhr frijheet, det får Senatus om frambdeeles disponera.

2. Refererade Rector Magnif., huru såssom Dn. Procancellarius haf:r i går sendt till honom och bedt, at Rector ratione officii wille tillholla Academiae booktryckare at bekienna, huru mycket paper han af Hans papermakare bekommit haf:r, emedan han nu blif:r dolose handterat aff papeermakaren. Och hade booktryckaren bekiendt sigh fådt 8 rijss paper, hwilket Procancellarii uthskickade på hördt haf:r, och troor, att Procancellarius är der medh till fredtz, doch begiärade dhetta protocolleras.

3. Än berättade Rector, huru såssom Johannes Keckonius hafwer senast warit hoos honom och protesterat emot den disposition Senatus om depositura giordt haf:r, och ändoch Rector war sinnad at låta citera honom op i dag, så hafwer han doch förnummit honom wara uthreest, det doch Rector begiärade annoteras måtte.

4. Professoren M. Axelius, som nu nyligen all sin egendoom och särdeles alla sina böcker bortmist, anholler om recommendation så till Rijckz Drotzen som Kongl. Majj:tt, det

och blef honom bewilliat, och skall i recommendationerne göras een omstendigh relation om den skada honom händt och tijmat är.

5. Erich Mårtensson skräddare angaf skriftteligen studiosum Eliam Streng, at han den 8 Martii sidstförleden hade öfwerfallit uthi hans huus een bonde ifrån Teenala sochn och Mingiö by, Johan Philipsson ben:dh, tagit honom i skiägget, slagit honom i golfwet, gifwit bonden een öhrfjål och slagit honom een skråma i hufwudet, för dhet bonden skulle sagdt hafwa: toge iagh i studenter, iagh skulle kasta dhem som hwalpar, som han och inlade Hans Flygares ifrån Christina stadh samt een borgares Christer Anderssons och twenne bönders Thomas Sigfridhssons och Erich Jacobssons attester af samma innehoud, allenast at dhe bekienna honom på skiämt lagdt bonden i golfwet. Studiosus sade sigh i skräddarens huus wara in kommen at fordra sin skuldh, hade han sagdt, at öhlet war starkt, hwilket bonden optagit, som skulle Strengen skrytt af sin starkheet, hwar på han tagit bonden under halsen och lagdt honom i golfwet och sachta lyfft honom op igen, och emedan bonden hade skält alla studenter för skielmar och hwalpar, har han honom slagit, där till han intet neekade. Ähn angaf skräddaren studenten, at han uthi een rächningh hade honom afhändt 13 d:r k. m:t, hwar om han hoos andra skall skrytt hafwa, som han det medh Flygarens attest bewijste.

Balberaren M:r Paul bekiende såret warit fingers långt på sijdan i hufwudet, begiärade därföre 4 d:r.

Sedan voterades:

M. Joh. Flacchs.: Wärian conficeres, och böther för ett blodssår och barberare löhnen.

M. Laurbecchius: 12 *℥*. för ett blodssår och 4 d:r barberare löhnen, wärian conficeres.

Sammalunda M. Jac. [Flacchs.], M. Miltopæus, M. Petræus.

M. Bergius: Lägger 6 *℥*. för een örfjål.

D. Tillanz: Som M. Joh. Flacchs. och dhe andre.

Dn. Tunander: Det wore rätt at här om taltes, at sådane tagas till auscultanter. Culpa redunderas in præceptores, hwarföre: 1) betalar 12 *℥*. för ett blodssår, 2) för een örfjål,

3) gifwer bonden för sweda, 4) mister wärian, 5) bethalar barberare löhnen.

D. Enevald.: För een puust, ett blodhsår, mister wärian, betalar sweda och wärk.

Rector Magnif.: Äfwen så.

Senatus erkienner skiälligt, at studiosus Elias Streng, som sielf tillstår sigh slagit bonden Johan Philipsson ifrån Thenala sochn och Mingjö by, böther för een pust 6 *mp.*, för ett blodhsår 12 *mp.*, så och för swedan 1 d:r s. my:tt, jembwähl betalar barberare löhnen 4 d:r kopp. my:tt, och wärian conficeres. Där och Strengen något om skälz ordh moth bonden haf:r, så uthføre dhet medh honom på orth som wederböhr, bäst han kan och gitter.

Rächningarna anlangande borgaren Erich Mårtensson medh honom, Strengen, twistar om, så opskiutes dhet, till des dhe blifwa öfwersedde.

6. Procuratoren i den Kongl. Hoffrädt Daniel Werenbergh ahngaf på sin principals bondens ifrån Pargas Salmon Jacobssons wägnar studiosum Johannem Walstenium, för dhet han hade förledne hööst marcknadh ridit bonden öfwer ända och ridit honom sijdebenet af samt sedermehra, när han här om talade medh sine cammerater, då öfwerfallit bonden; och emedan studenten beder, dy will och bonden gifwa honom efter, begiärandes tillstondh at få förlijkas. Ty efterlåtes och målsäganden efter lagh få gifwa sin rätt efter, men Academien sin rätt förbehollin.

Om Academiens deel voterades:

M. Joh. Flacchs.: 20 d:r kopp:r m:tt.

M. Laurbechius: Arbitrerar för marcknans fredhbrott 40 *mp.*

M. Jac. Flacchs.: 10 d:r sölf:r m:tt.

M. Peträus: Äfwen så.

M. Miltop.: Effter det 1 cap. Sårn. B. ligger i twebothum och effter dhet 9 cap. samma balck 2 gongor 12 *mp.*, doch effter pluralitatem votorum.

D. Tillanz, D:nus Tunander, D. Enevaldus, M:us Rector: Som Laurbeccius och M. Jacob. Flacchs.

Sedan inkom både procuratoren och bonden och sade sigh wara förlikte således, at Walstenius gifwer bonden i ett för alt 62 d:r kopp:r m:tt, hwar medh hans prætion nu och framdeeles till studenten är dödh och af intet wärde. Men för Academiens 2 dhelar resolverades, att studiosus Walstenius gifwer till Academien trettijo d:r kopp:r m:t.

[7.] Nicolaus Fontelius refereres inter expectantes.

Den 21 Martii. Præsentes in ædibus Rectoris Rector Magnificus, M. Miltopæus, M. Petræus, M. Jac. Flacchs.

Thomas Herwie förekom och skrifteligen föredrogh, huru såssom professoren Petræus hafwer den 15 Martij nästförledne wunnit emot honom een domb på Kiämbnårs Rätten, hwar uthinnan Herfwien dömes at bethala till sahl. arrendatorens Jöns Peerssons arfwingar, hwilkas förmyndare professoren är, 3 rd:r in specie jempte een guldringh om 3 dukater, såssom och 3 d:r 12 öre k. m:tt, som skiuta öfwer een kappas wärde, som Herfwien på bethalningh för dhe drycker sahl. arrendatoren af honom tagit hafwer, bekommit, hwar emot Herfen appellerat, emädan han medh een särdeles rächningh, den medh hans book skall öfwereens stemma, söcker at bewijsa sigh af arrendatorens arfwingar hafwa, sedan alle lefwereringarne afdragne blifwa, 10 d:r 7 öre kopp. m:t at fordra, hwar emot professoren framtadede een annan rechningh, den han efter sahl. mans dödh a:o 1661 d. 19 Aug. af Herfwien bekommit hafwer, hwilken medh den senare icke öfwereens stemmer. Och aldenstundh professoren Petræus i dhetta måhl icke repræsenterar sin, uthan pupillorum person, till hwilka och anten skadan el:r winsten, som här af flytha kan, egenteligen hörer, ty remitteres och denna saak till Rådhsstugun at afhielpas.

Den 5 Aprilis. Præsentes Rector Magnificus, D. Enevaldus, D. Tunander, M. Bergius, M. Miltopæus, M:r Petræus, M. Laurbecchius, M. Joh. Flacchsenius.

[1.] Christiernus Tauvonius blef inkalladh, och blef honom af Rectore Magnifico förhöllit, huru såssom Gabriel Melartopæus hade privatim hoos Rectorem angifwit honom, för dhet han hade slagit honom på gatan ett blodhsår i hufuudet och bort tagit hans hatt, och ändock han så war af honom hante-

rader, har han doch icke welat söckia högsta rätten medh honom, uthan begiärat, det Rector Magnif. wille dhett privatim componera. Thauvonius berättade Melartopæum kommit medh een stöör i handen och mant honom uth, hwar af dhe sådan räckade äro i action, slagit hwarandra, då råokat byta hattar, när han sedan sin af Melartopæo fordradhe, haf:r Melartopæus behollit hans hattbandh hoos sigh.

Ericus Forsingh och een novitius Ericus Koskmannus ahngofwo Thauvonium, att han i går hade stådt i försåth för dhem på broon, frågat Koskmannum, hwi han icke går och hoos sina landzmenner aflägger de servitia han skyldigh är, kallat honom åthskilliga gongor penal, och när han wille gå till Rectorem Magnif. och söckia rätt, haf:r han efterfölgdtt dhem till kangiutarens gårdh på kyrcke gatan, dhett dhe lofwade medh wittnen bewijsa. Thauvonius neekade sigh stoddt i något försåth, men tillstodh sigh honom frågat, hwi han icke går till landzmennerna.

Jonas Grimsten studiosus bekiende efter aflagdhd eedh, at i afftons hafwer han och Ericus Forsing kommit gåendes öf:r broon och Koskmannus gått efter dhem; där hade Thauvonius stått för dhem medh några andra och strax frågat Forsingen, hwi han icke efterlåter penalen gå till landtzmennerna, ropat och några gongor penal, och när dhe wore kombne till kyrcke emellan gatan, hade Thauvonius kommit efter dhem och då några ordh fullit dhem emellan.

Här utinnan voterades:

M. Joh. Flacchs.: För oqwädins ordh sitter in carcere Academico.

M. Laurbecchius: Borde plichta efter det 31 cap. Rådst. B., men doch kan dhetta ännu opskiutas, till des flere wittnen komma, men man kan och låta honom sittia 1 dygn ell:r 2 i proban.

M. Petræus: Plichtar in carcere 3 dygn.

M. Miltop.: 1 dygn.

M. Bergius: Åth minstone 2 dygn i proban.

Dn. Tunander: Inga penninga böther pålægges han medh, ty dhett går uth på fadren. Sitte fördenskuldh 3 dygn i proban.

D. Enevaldus: 3 dygn; och præcaveres, att ingen får komma in till honom att dricka.

Sedan publicerades denne domb:

Senatus erkienner skiähligt, att Christiernus Thauvonius plichtar, för dhet han Koskmannum åthskilliga gongor penal kallat på broon, 3 dygn in carcere.

2. Rector Magnif. berättade, huru spräckmästaren Du Cloux hade varit hoos honom och beklagat sigh, at han intet underholdh hafwer, och emedan han sinnadh är at söckia här om Kongl. Maj:tt, dy begiärade han een recommendation till Academiæ Cancellarium.

Här utinnan voterades:

M. Joh. Flacchs.: Det woro fullar skiähligt, effter han är torffigh och nyttigh; men Academien är i lijcka motto torffigh, om nu Academien recommenderar honom, så studtzar hennes egen befordringh. Annat dubium har han intet.

M. Laurbecchius: Om han får recommendation, så måtte den så gransambligen stellas, att wij lijka som medh honom supplicera om något augment och förmähla, att fuller Academien behöfde een spräckmästare, där medlen kunde så tåhla.

M. Petræus: Sammaledes.

M. Miltopæus: Än om han får tillbaka någon recommendation till Academien? Doch får han recommendation, så måste den mechts caute stellas.

M. Bergius: Man gifwer honom een attest, att han har varit här öfwer winteren och woro här nödigh, men intet uthlåta oss till någon recommendation.

D. Tunander: Emädan wij mäst äre rädda om Wemo mantals penningar, dy kan man i skriften taga dem undan och begiära dhem under Academien och sedan recommendera honom.

D. Enevaldus: Dett kan suppliceras på Academiens wägnar till Kongl. Maj:tz, att Academien finge sina restantier, och gifwa sedan om hans person till kienna.

Magnif. Rector: D:nus Cloux blef antagen för juhl, och intet hafwa wij sedan om honom notificerat Rijkz Drotzen, nu kunna wij gifwa här om till kienna, sedan lærer fullar Rijkz Drotzen uthse honom medell att uppeholla sigh.

D. Procancellarius sade sigh förnummit, att Landzhöfdingen weth wähl uthsee några medell och lærer fullar intet tagas af Academiens stat, wore fördenskuldh gått att för honom skrefwes, som Præsidenten begiärat hafwer, till Kongl. Maj:tt, Rijkz Drotzen och Rijkz Cantzleren.

Resol.: Detta opskiötz, till des Senatus får bättre betenckia sigh.

3. Kämnbären Bertill Lessle ahnklagade efter Landzhöfdingens befallningh studiosum Eliam Streng, som skall han hafwa förpassat een lööss karl Anders Brynielsson Wästgiöth, hwilken sedermera är på Åhlandh fasttagen och befinnes åthskilliga gongor stuhlit hafwa. Elias Streng begiärade skriffteligen få swara, men när honom blef pålagdt munteligen sigh att förklara, berättade han, at denne drengen Anders Brynielsson hade gått här i staden, då han kommit till tals medh honom och frågat, hwadan han war, drengen bekient sigh tiänt hoos befallningzman Hindrich Meltzer, men för hans strengheetz skull förrymbt tiensten, sade sigh och 2 weckor här i staden wäntat på sin hussbonde, och emedan han icke kom, så nödgades han nu söckia annan tienst, han på een sådan berättelsse antagit drengen i sin faders tienst och honom förpassat att reesa hem till sina föräldrar, men drengen tagit sigh een annan wägh, stulit och något af honom sielf. Kämnbären stogh där på, att han ingen wägh åth Nylandh eller annor wart nemt hafwer, wore fördenskuldh illa at troendes.

Strengen sade, drengen, som nu på slottet fångsligh sitter, skall ännu bekienna detta således passerat wara. Strengen blef befalt at skaffa sigh caution.

4. Företogz igen Isacus Gunnerus, och blef honom föreläsit biskopens Johannis Jacobi Pfeiffi swar, dat. Reval d. 3 Martij 1671, på Academiens bref, som afgick d. 2 Jan. förledne, innehollandes, huru såssom denne Gunnerus war a:o 1669 d. 19 Novemb. till honom kommen, klagel. till kienna gifwandes, huru såssom finska pastoren H:r Jacobus Cupræus, hwilkens baren denne Gunnerus informerat, hafwer ett slem ttaal och rychte om honom uthfördt, nembl. att han medh troldoms sacker omgå skulle. När nu biskopen hade här på

den 20 Novemb. låtit sammankalla Consistorium, då Gunnerus sin klagan emot H:r Cupræus munteligen förebracht, producerade H:r Cupræus een tillhopa hefftat skriff om 13 blad in octavo, den han iblandh Isaci skriffter funnit hade, full medh nicromantisk styggelsse, allahanda circlar, medh characterer betecknade, iblandh hwilka een horrendus abusus nominis divini war. Gunnerus hade tillstodt, att han samma skriff för monga åhr, mådan han den intet förstodh, skrifwit hade och den af en borgare son i Åbo, Hendricus Ilwes ben:dh, bekommit, men det hade honom blifwit remonstrerat, at både handen så wähl som figuræ circulorum medh characteribus swårliga kunde wara een så ungh menniskios handh, så war och wedh een punct ett tredubbelt NB giort, hwilket icke een ungh gosses skriff war. H:r Cupræus hade på tillfrågan, huru han wiste sådant efterforska, swarat een student ifrån Finlandh, Johannes Wasilii ben:dh, hafwa honom härföre warnat; denne studiosus war då till Dorpt förrest. Isacus hade blifwit tillfrågat, effter han nu till annos discretionis kommen war och så widt at han i predicko ämbetet träda wille, hwi han icke hade afskaffat een så skadeligh skriff, uthan den iblandh sin faders predickningar och concepter, som Cupræus berättadhe, bewarat. Resp.: Det wore magia naturalis. När han blifwit tillspordh, hwadh magia naturalis wore, om dhenn uthi adiurationibus och apparitionibus dæmonum bestå skulle, om där wedh deels fremmande, deels bekandte grekiske och ebreiske ordh cum abusu nominis divini skulle bruckade blifwa, medh hwadh slijk styggelsse mehra, som hans sharteck innehöll, kunde han där till intet swara. Hade fördenskuldh Gunnerus den 26 Novemb:r blifwit skuten ifrån Consistorio, effter icke allenast så skadeligit tingh hoos honom funnit är, uthan och H:r Cupræus af andra, som här om kundskap hade, blifwit äthwarnat, så hade och Gunnerus sigh där medh blottat, at det wore magia naturalis, och förargelsen här öfwer i heela staden stoor worden; Gunnerus skulle sigh och holla så ifrån prediko embetet som ifrån barnens information i Refwels stift. Sacken är sedan som een criminal action till Gouvernamentet till wijdare inquisition och dijudication blefwen remitterat. Och

ändoch documenterne äre af Borgare Rätten affordradhe blefne, så hafwer doch Consistorium funit nödigt några puncter af Gunneri sharteck i protocollet att införa för större effterrättelse skull, hwar af een copia, således lydande, hijt skickades:

Excerpta ex libro micromantico Isaci Gunneri:

Cor hirundinis edendum et certo caractere scindendum et quidem nocte feria Johannis Baptistæ ex Lullio et Agrippa adduntur verba superstitiosa, character notandus vel suo vel vespertilionis sanguine, post hæc addebatur superstitiosa et grandis abusio nominis divini contra secundum præceptum: Ut aliquis in momento doctus fieri possit, appellet dæmones ac proprio sanguine scribat vicissim verba superstitiosa et ignota. Circulum faciat et pedem dextrum ponat in ea parte circuli, ubi sunt dæmones, insuper effundat sanguinem ex dextra manu et quidem digito annulari sumptum. Dicat etc. inter alia formidolosa verba: pax inter te et me, potentissime rex; ac incendat candelam ex hominis adipe factam his verbis: hanc candelam tibi dabo pro tuis molestiis. Hoc faciendum concubia nocte nativitatis Christi inter undecimam vel duodecimam vel festo Paschæ ante ortum solis. Circulus faciendus et novies cum digito annulari circulum illum debeat circumire ac latina verba proprio sanguine scribere et peregrina vocabula cum sanguine gravidæ mulieris etc. etc. Alii circuli faciendi cum sanguine hirci, vespertilionis et bubonis.

Sedan detta war opläsit, sade Gunnerus sigh sådant lapperij hoos sigh haft, men det aldrigh brukat, som han och sitt samwete här på till wittnes togh. Tillspordes han, hwi han sådant medh sigh till Refwle öfwerförde och iblandh dhe få böcker han medh sigh hade, förwarade. Resp.: Sigh intet wetat el:r kunna tänckia sigh där medh så högd't försedt hafwa. Frågades, hwadan han dhe gäfwor hafwer at predijka. Resp.: Sigh effterfölgd't Creidium, effter han någorlunda förstår tyska. Gunnerus anhöll, det han ifrån sådan suspicion, som honom påbördat är, må libererat blifwa.

Om person voterades, huru han förwaras skall.

M. Joh. Flacchs.: Säkerst är, at han blifwer insatt,

M. Laurbecchius: Incarcereres el:r tages caution. Doch

är för hårdt incarcerera honom, efter Grefwen factum icke så grofft apprehenderat haf:r, doch slipper han, om han sätter cautionister för sigh.

M. Petræus, M. Miltopæus: Det samma.

M. Bergius: Och dhet samma.

D:nus Tunander: Incarcereres.

Magnif. Rector: Äfwen så.

D:nus Procancellarius: Sedan han nu förnam detta wara oss kunnigt, så är honom så mycket mindre troendes, därföre blif:r han incarcererat. Det och skedde.

Den 7 *Aprilis*. Præsentes D:nus Procancellarius, Magnif. Rector, D:nus Tunander, M. Bergius, M. Miltopæus, M. Petræus, M. Jacob. Flacch., M. Laurbecchius.

1. Oplästes Rijkz Drottens recommendation, dat. d. 30 Martij innewarande åhr, för M. Salmenio att komma till den vacerande adiuncturam i M. Liungbergii stelle. Här om blef nogsampt discurerat, att Facultas philosophica inscio Senatu för Salmenio hoos Rijkz Drotzen intercederat haf:r.

2. Vice Bibliotechario Benedicto Laurbecchio lofwadhes af pecunia diligentium 20 d:r sölf:r my:tt för innewarande åhr.

3. Företogz åter igen Gunnerus och förmantes wedh Gudh och sitt samwete sanningen at bekienna, huru här medh förewette. Och berättade, at när han war een ungh dreng, hade Henricus Ilves gått här i skolan och Gunnerus haft privatam præceptorem, dhe då sina loftijmar kommit till samman, Ilves sagdt sigh hafwa särdeles medicamentum at blifwa lärdd, då han af owetenheet skrifwit dhetta af, men neekade wedh Gudh och sitt samwete sigh dhet någonsin bruckat. Honom förehöltz, hwi han så länge dhet hoos sig bewarat, medh sigh här ifrån till Refwle iblandh sina fåå böcker fördd, lagdt iblandh sin faders concepter, han hade ju i sinnet dhet at brucka. Där till neekade han heelt och hollit. Honom frågades, om han medh någon dhetta communicerat. Resp.: Neij. Tillspordes, huru Johannes Wasilii hade wetat warna H:r Cupræum. Resp.: Sigh een afftonstundh warit uthgongen; då Johannes gått i hans kammar och där blifwit samma skriffit warse, då strax gått till H:r Cupræum och

Cupræus samma skrift bort tagit. När han, Gunnerus, hade hem kommit, hade han strax sacknat skriften, men intet frågat efter den, fruchtandes någon widlöftigheet där af komma, tänckian-des där hoos, att Cupræus skulle bortkasta el:r sönder rjfwä samma skriff. Och blef resolverat, at emedan han till factum neekar, dy skall han privatim hoos Rectorem Magnif. uthi twenne philosophorum och 1 theologi närwaru examineras.

4. Lofwades än ytterligare M. Axelio recommendation till Rijkz Drotzen, så och attestatum på hans restantier.

5. Efwen sådant attestatum lofwades M. Bergio på hans restantier.

6. Det skall eftersees in actis, om bocktryckiare gårdhen hörer Academiæ boocktryckiare allena till el:r om Academien något där uthi äger, såssom och huru medh stylerne beskaffat är, efter icke mehra än bara Cicero hijtkommen är.

7. Item taltes om, huru medh Bibliothecæ och Typographiæ intrader beskaffat är. M. Jacob. Flacchs. berättade, at här äre allenast 200 d:r s. m:t Fisco tillslagne och där af deputeres till Bibliothecet och Typographien.

8. Dn. Procancellarius berättade, det Academiæ boocktryckiare drager sina stalldrenghar in i tryckeriet at tryckia och draga op bollarna, och emedan sådana blifwa kallade hutlare, dy måste sådant afskaffas, på dhet icke så han som D:ni Procancellarii tryckiare må efter Skrán härföre plichta.

9. Oplästes M. Axelii Kempes skriff till Senatam Academicum, hwar uthinnan han tienstel. anholler, at emedan Pijkis pastorat nu blifwer vacant förmedelst M. Bergii promotion till Töfsala, det han framför någon annan till samma pastorat kunde befordrat blifwa.

Här utinnan voterades:

M. Laurbecchius: Där M. Axelius will blifwa präst, så är ingen af Facultate philosophica som närmare är, elliest kan han och recommenderas så till Procancellarium som Cancellarium sielf. Recommendation kan ej så stort giöra, dheeråda giöra hwadh dhe willia.

M. Jac. Flacchs.: Att han recommenderes för sin tagne skada, det är barmhertigheetz gierningh, men om dhet andra,

Pijkis, wet man intet, huru det kan angå, om han intet will blifwa präst.

M. Peträus: Det samma.

M. Miltopæus: Begiärar intet votum, efter han står efter samma lägenheet.

M. Bergius: Om M. Axel wore sielf tillstädes och wille blifwa präst, så wore quæstion snart resolverat, men där han intet will taga mot prästekappan, så är och då snart resolverat.

D. Tunander: Man bör weta dhetta fundamentet, om M: Axel will blifwa präst eller ej; will han intet, så kan han och intet komma till pastoratet.

Rector Magnif.: Är i samma meningh, det kan intet gå an, at den som intet är präst, skall genom een substitut förestå pastoratet, ty om een sådan skulle in ecclesiasticis något galit resolvera i sin församlingh, hwar skulle han swara? In ecclesiastico Consistorio will han intet swara, quia non sacerdos, till academicum komma åther inga casus ecclesiastici. Slutet fördenskuldh där medh, at dhet förnimmes, om M. Axel blifwer präst el:r ej. Elliest badh Rector Magnif., det D:nus Procancellarius wille wara behielpeligh, at under Academien kunde sochnar komma, på dhet literæ kunde blifwa här beholdne.

D:nus Procancellarius lofwade på dhet högsta så här efter som här till söckia, at under Academien komma sochnar, på dhet academici må kunna subsistera. Men om M. Axel tyckte han dhetta, at han har swårt wedh förestå sina professioner, sittia där till in Consistorio ecclesiastico och wara pastor på landet blifwer ännu swårare.

10. Simon Michaëlis angaf Andream Streng, at han hade samma dagh Simon blef deponeradh sändt efter honom, slagit honom några örfijlar och basat honom medh ett wedhträ; i lijka motto hade och Gunnerus slagit honom een örfijhl. Gunnerus bekiende sigh gifwit Simoni ett munslagh, men sadhe sigh det icke giort medh onda, som han och intet ondt ordh honom gifwit hade. Strengen sade novitium kommit drucken till sigh och honom öfwerfallit, seiandes: ios se ia se olis

minun wienut, ennen kuin minä tännä tulin. Strengen begiärade det motte noteras, att Simon säger honom sigh mot Constitutiones vexerat.

Här utinnan voterades:

M. Laurbecchius: Gunnerus, som nu under een swår action ligger, han sitter i proban och får alt i sender, men Strengen böther för 2 öhrfijlar och för ett hårdragh, straffas insuper effter Constitutiones.

M. Jac. Flacchs.: Strengen böther för een öhrfihl och för ett hårdragh. Gunnerus får alt i sender.

M. Petræus: Strengen för een öhrfihl, item Strengen för sparkande.

M. Miltopæus: Strengen böther för een öhrfihl 6 *mp.*

M. Bergius: Strengen böther för een öhrfijhl, för hårdragh, sparkande och för det han medh ett wedhträ slagit hafwer. Bäst wore, han relegeres effter Constitutiones.

D. Tunander: Blifwer wedh Constitutiones, at han relegeres, men huru länge, det hemsteller han collegiis [= collegis?]. Där till samtyckte Petræus och Miltopæus.

M. Jac. Flacchs. berättade honom wara een flijtigh dreng och begiärade, dhet motte tagas i consideration.

Rector Magnificus: Går intet ifrån Constitutionibus.

Resolutio: Andreas Streng blifwer effter Constitutionum lydelse relegerad, för det han novitium Simonem Michaëlis slagit och vexerat hafwer. Om tijden blifwer framdeeles determinerat.

11. Rector Magnif. förfrågade sigh, huru han medh Elia Streng sigh åtbära skall, hwilken senast blef pålagdt at skaffa sigh cautionister, det han contumaciter förwägrat. Resolwerades fördenskuldh, at han, Elias, propter contumaciam incarcereras och endå skaffar sigh cautionister.

12. Secretario blef pålagdt at gå till Landzhöfdingen och bidia honom, det han wille tillholla Skomakare Skrán i staden effter Rådhsstugu domen lefwerera Academix skomakarens Hanses mesterswen ifrån sigh, på dhet han må tiena sitt åhr uth hoos sin mestare.

Den 8 *Aprilis*. Præsentes Rector Magnificus, Dn. Tunander, D. Tillanz, M. Bergius, M. Miltopæus, M. Petræus, M. Jac. Flacchs., M. Laurbecchius, M. Joh. Flacchs.

1. Oplästes det brefwet, som till Rijkz Drotzen afgå skall ahngående Pijkis vacantien, och begiärades, det H:s Högh Grefl. Nådhe behagade conservera sochnen under Academien.

2. Företogz å nyio Gunnerus at examineras, som senast resolverat war. Tillfrågades fördenskuldh, hwadh han läsit hade. Resp.: Grammaticam, syntaxin, prosodiam. I sina predickningar sade han sigh fölgdt först Tilesium, sedan Creidium. Professor Tunander interrogavit, contra quod præceptum peccaverit. Resp.: Adversus secundum. Suntne omnia attributa divina nobis perspecta? Quænam sunt opera divina? Resp.: Primum est creatio. Cui tribuitur? Resp.: Deo Patri. Excludunturne reliquæ personæ? Resp.: Non, sed Deo Patri opus hoc tribuitur. In quem finem creavit Deus mundum? Resp.: In gloriam sui et usum hominis. Resp.: Secundum opus est redemptio. Resp.: Filius Dei nos redemit sanguine suo. Resp.: Non excluduntur reliquæ personæ. Resp.: Filius Dei appellatur Jesus Christus. Resp.: Christus est unctus. Resp.: Duse naturæ compositæ sunt in persona Christi. Resp.: Unio ista est sacramentalis. Redemptionis beneficium qua ratione cedit in nostrum commodum et propter quos redemptionis opus suscepit? Resp.: Propter homines peccatores applicatur nobis fide. Föruthan monga andra frågor, hwar till han föga och nästan altz intet swara kunde.

Den 13 *Aprilis*. Præsentes Dn. Procancellarius, Rector Magnif., Dn. Tunander, D. Tillanz, M. Bergius, M. Miltopæus, M. Petræus, M. Laurbecchius, M. Joh. Flacchs.

[1.] Rector Magnificus förfrågade sigh, huru han på Lillieholmen exequera skall, lät och opläsa Rijkz Drotzens bref i denne saak. Voterades fördenskuldh om tempore relegationis:

M. Joh. Flacchs.: Will intet votum hafwa, effter han aij consenterat till relegation.

M. Laurbecchius: På 6 åhr.

M. Jac. Flacchs.: 3 el:r 4 åhr.

M. Petræus: Blifwer wedh sitt förra voto.

M. Miltopæus: Relegeres från Academien på 3 åhr och ware skildh ifrån jurisdictione in perpetuum.

M. Bergius: Relegeres på 4 åhrs tijdh, men om dhet han sin moder slagit hafwer, så motte modren åth minstone förhöras och hennes relation protocolleras.

D. Tillanz: Samtycker till 3 åhrs relegation.

Dn. Tunander: Holler det före, at man intet så får släppa den sacken om modren, ty Hoffrätten har lijkwähl sat karlen därföre fast. Sacken medh bönderna motte och bättre skärskodas, ty bönderna hafwa genom relegation ingen satisfaction. I dhe öfwriga 2 sacker blifwer han wedh sitt förra voto.

Rector Magnif.: Hade wij gott effter det förra slutet, så hade ingen haft at danta på dhet, men effter dhe andra falla där på, at modrens saak skall förhöras, ty låter han och där wedh blifwa.

D. Procancellarius: Har fuller högst apprehenderat saaken senast och samtyckt relegation cum infamia, men effter dhe andra intet falla där på, så må då sacken wijdare förhöras.

2. Rector förfrågade sigh, om Laurentius Bocchius skall tagas sub jurisdictionem Academicam, effter han i fiordh, när han stack Gabrielem Lagum, rymbde uthur arresten. Han är lijkwähl professoris filius.

Resolverades: Emådan Laurentius Bocchius godwilligdt hafwer sigh dragit i fiordh undan Academisha jurisdiction, lofwat och aldrih igen komma, är och een sådan, som sigh ut studiosum decet intet förhollit haf:r, nu och så intet beneficium hoos Academien söckt, låtit och ett tahl om sigh uthgå, at han een corporal är, dy kan han och intet under jurisdictione Academica förswaras, uthan excluderas aldeeles.

3. Ingeborg Brasks klagelibel emot Laurentium Bocchium angående arresten på hans patrimonium blef opläsin och skall gifwas M. Axels hustru at swara på.

4. Regementskrifwaren Stadius angaf Johannem Kekonium, för det han i afftons hade huggit honom medh een wäria öf:r wänstra ögat på Anders Martens kiällare, begiäradhe fördenskuldh, honom motte pålagdt blifwa at säia, hwar-

före han honom slagit hafr. Keckonius sade sig aldrig ett ondt ordh haft medh Stadio, men det sig nu i hastigheet och swagheet tilldragit, begiärade tillgiff. Om Gabriele Keckonio påminte Rector Magnif., hwilken i desse dagar har gjort valet och skutit medh pistolar, om icke pistolerna skulle wara förfalna.

Senatus erkienner skiähligdt, att studiosus Joh. Keckonius böther för ett blodhsår 12 *mp.* efter det 9 cap. Sårn. B. S. L. och bethalar barberare löhnen.

5. Företogz nu ytterligare Isacus Gunnerus och tillfrågades, om han något nu hade at berätta. Resp.: Sig ångra, att han sig försedt hafwer och sådant hoos sig giömt, hwilket honom nu aff hiertat ondt gör, men tog sigh så nu som tillförene Gudh till wittne, att han alderig det bruckat. Frågades, hwar Ilves nu är, af den han skrifwit hade. Resp.: Sig intet wetha, om han är i Lieflandh el:r eij, men Hendricus hade han heett, den andra brodren heeter Mårten. Gambla gubben Ilves blef efter sändh och tillfrågat, huru monga söner han haftt hade. Resp.: 2. Hwadh den älsta heeter? Resp.: Hindric, den yngre heeter Mårten; Hindrich är kommen i mans skada och rymbdt ifrån Tafweste huus, men hwar han nu är el:r om han lefr, weet han intet, doch hafwer han förnummit, det han skall hafwa warit i Refwle; den yngre, Mårten, är fongde i Hauho. Frågades, om han kiende Gunnerum. Resp.: Neij. Gunnerus frågades, quo anno han hade dhetta afskriffwit. Resp.: Den tijden stora sijdan här i staden bran a:o 1656. Frågades, huru gammal han är. Resp.: Sig för juhl fylt sina 28 åhr. Förmantes ännu ytterligare att bekienna sanningen och bekiende som tillförene. Frågades, om han hade sedt Sathan. Resp.: Gudh skola bewara honom där ifrån. Om han icke en gong hade tenckt att brucka sådan diäfwullskap? Resp.: Sigh det alderigh giordt el:r tenckt een gong, tog sig och Gudh här på till hielp. Om han icke, sedan han till förstondh kom, samma skriff igenom läsit hafr? Det han fullar bekiende, men sade sigh nu på några åhr icke sedt det, uthan låtit den wräckias iblandh andra sina sacker. Detta opskiötz till i morgon.

6. Proponerade Rector Magnif., huru såssom Academien nu ingen boockbindare hafwer, och emedan Zacharias Lietzen

nu begiärrar samma tjenst, ty resolverades, att Rector Magnif. gör een opsatz och skickar den till Lietzen; will han den underskrifwa, så kan han i morgon få swar.

7. Än berättade Rector Magnif., huru såssom Justander hafwer honom tillskrifwit och begiärrar 2 ting: 1:o att han motte få een attest på dhet, att dhe, som reesa ifrån Academien, få $\frac{1}{2}$ åhrs el:r 1 heelt åhrs löhn, hwilket han icke bekomma kan. Sedan begiärade han och recommendation för sin swäger Olao Hartman till Rijkzrâdet Bolamb, men emedan han een ung gosse är, det och synes för mycket, att heela Senatus skulle föör een så ung intercedera, dy kunde dhet och intet bewillias, uthan om någon af d:nis professoribus privatim hafwer haft inspection öfwer honom, så kan han och privatim recommendera honom.

8. Om Johanne Valstenio, hwilken sig medh H:r vice Præsidis Grassens dotter förbundet hafwer och sedermera medh henne lijka som bortrymt, voterades, om han citeras skall el:r ej.

M. Joh. Flacchs.: Factum est notorium, Valstenius och reest uthur arresten, ty kan han nu straxt dömas och relegeras uthan föregongen citation.

M. Laurb.: Han kan intet citeras, för än man får see, om han kommer under stadgan el:r ej; doch i medler tijdh citeres peremptorie.

M. Jac. Flacchs.: Giörs intet behof at citeres, effter han utur arresten reest haf:r.

M. Petræus och M. Miltopæus: Processen fordrar, att han peremptorie citeres.

D. Tillanz: Det blif:r, till des vice Præsidentens skriff inkommer, hwad han begärrar.

D. Tunander: Citeres.

Rector Magnif.: Dömes strax och relegeres.

Dn. Procancell.: Effter ordinarium processum skulle han fuller citeras, doch moste man see på dhe bedröfwade föräldrarna, kan man då räckna, det Rector lät citera honom och wij kunna det förswara, så är bäst, att han intet kommer hijt.

9. Än förfrågade sigh Rector, om han skall exequera på Academise skräddares gesell Erich dhe 15 d:r 20 öre kopp. m:t han dubbelt är belagd medh i Skräddare Skråån, där emot han intet appellerat hafwer.

10. Henricus Anterus angaf Casparum Kikalenium, för dhet han honom några örfijlar slagit hafwer, och emedan Kikalenius beder om förlåtelse, dy beder Anterus, hans förseendhe motte honom tillgifwas. Och resolverades, att Kikalenius plichtar in carcere Academico till söndagen.

11. Nicolaus Agricola, Thomas Christopheri Tavastensis och Claudius Nylandus caverade för Elia Streng uthi saaken om dhet han är angifwen före att hafwa förpassat tufwen.

Den 13 Aprilis. A meridie in ædibus Rectoris Magnifici præsentēs Rector Magnificus, M. Bergius, M. Joh. Flacchsenius.

1. Företogz Herman Lillieholm, och blef om dhen saaken ransakat, hwarföre han af den Kongl. Hoffrädt fångslader ähr, nembl. att han sin modher slagit hafwer, hwarföre och emädan Senatus war i ehrfarenheet kommen, dhet rådhyannen Bertill Jöransson skall här om kundskap hafwa, dy blef han hijth kalladh och tillfrågadh, om han något här om wiste. Hwar till han swaradhe, att Lillieholmens fru plägar fullar altijdh i sin mans häredtz höfdingens frånwaru lijta till honom och tillkiänna gifwa, om någodt wijdrigit henne wederfars, men denne gongen har hon intet kommit till honom, hwarföre han och i dhenne saak ingen ting weth berätta mehr ähn dhet, att fru Beatha Uglä hadhe då gäst hoos honom och för henne hadhe Lillieholmens modher uthför porthen thalat om een lijthen hundh, dhet hon sådan för sin wärth berättadt, men om hon slagen war medh hunden eller intet, hadhe hon intet sagdt. Gaf i dhet öfriga Lillieholmen dhetta testimonium, att ändoch han Lillieholmens granne ähr, hafwer han doch aldrigh sedt honom druckin. Lillieholmen berättadhe siälf, dhet han war druckin om affton hemkommin och då hadhe han oförwarandes råkat slå sin syster een öhrfijl, och när hon här öfwer greeth, hadhe modhren inkommit och frågat, hwi hon så greeth, hon då swarat sin brodher sig slagit, då hadhe modren i sådant furi gådt uth, och af dhetta är all dhenna oreeda skedh. Sadhe

sig och nog för een öhrfijhl, dhen han sin syster gifwit hafwer, dhet doch nu skriffteligen förlåtit ähr, som af actis i dhenne saak är att see, plichtadt, sutit fångslig 5 weekor på slåttet, warit och i arrest och bewakadt af Academiens wacht een tijdh. Dhet han om affton skulle hafwa haft yxa eller något annat, neekadhe han heelt och hullit till. Secretarius berättadhe, att när han förledne höst war åthskilliga gongor af Magnifico D:no Rectore skickadt till häredtz höfdingen Lillieholmen, då hadhe fruun inkommit och wedh sin siähls sahl. sworet, att Härman Lillieholm aldrig i sina dagar någonsin sin handh wedh henne kommit hafwer, tagit sig här på Gudh till hiälp och slagit sig för bröstet.

2. Såssom förr i dag blef in Consistorio majori resolve- rat, att och om dhen andra saaken, som Herman Lillieholm är anklagadt före, att hafwa slagit några bönder på andra sijdan om åån, nu wijdare ransakas skulle, altså skickades nu twenne gonger cursor effter böndernas fullmächtige Olaum Bothvidi, hwilken doch icke nu comparerade, ehuru wähl han cursori lofwat första gongen sig inställa, elliest ähr han och tillförene tillsagdh, när Consistorium hullit ähr, doch sig icke infunnit.

Den 14 Aprilis. Præsentes D. Procancellarius, Rector Magnif., Dn. Tunander, D. Tillanz, Mag. Bergius, Mag. Miltop., M. Peträus, Mag. Jac. Flacchsen., M. Laurbeccius, M. Joh. Flacchs.

1. Företogz åter Isacus Gunnerus, och blef i förstone så Rijksz Drottzens recommendation för samma Gunnero, dat. Stockholm d. *) Nov. 1670, opläsin å nyio, så och Consistorij Stockholmiensis berättelsse till Kongl. Maj:tt. Och voterades:

Mag. Joh. Flacchs.: Sandt är, dhet han tillstår sig skriff- ten skrifwit, men dhet förr ähn han till annos discretionis kom; dhet graverar, att han så länge skrifften hoos sig behollit. Tycker fördenskull, att dhetta ähr een suspicion, och hafwer han nog plichtadt medh dhet han sin tjänst i Räfle qwitt och där ifrån relegeradh är, holler fördenskull honom effter domare reglornas 31 § aldeeles frij. Een bör wara benägnare att hiälpa ähn stälpa.

*) Tomrum i originalet.

M. Laurbeccius: Aldenstundh han dhet hoos sig hafft hafv, sedan han till annos discretionis kom, dy ähr han här före fallen under kyrckioplicht, effter han och siälf tillståår sig illa giordt. Dhet Grefwen begiårar, han här wedh Academien blifwa och conserveras skall, så ähr den conditionaliter stält, 2:o han kan förderfwa andra, dy relegeres in perpetuum.

Mag. Jacob. Flacxsenius: För ofwantalde skiåhl straffes medh relegation till een tijdh, och seer jag på Grefwens bref, att där han någon bättring wijsar, kan han emoth tagas sedan, men kyrckioplicht böhr han uthstå.

M. Petræus: Om han ähn skiönt af simplicitate har syndat, så bör han doch intet här widh Academien tolereras, uthan excluderas in perpetuum. Om kyrckioplichten hemstelles ecclesiastico Consistorio.

M. Miltopæus: Fattar sacken så, att han ex simplicitate et imprudentia syndat hafwer, när han skreef; giordt doch illa, att han så länge dhet hoos sig behollit, förargat mongen och uthskämt Academien så i Råfle som hoos Kongl. Maj:tt i Stockholm. Skulle fördenskull giärna see, om något hopp om honom wore, dhet han medh några åhrs relegation kundhe skonas, men emådan han sådant befarer, dy hemsteller han dem, som om tempore determinera, skall fördenskull relegeres, och i stellet för kyrckioplichten såge han giärna, att relegation extenderas, effter dhet andra länder Academien till despect, han och tillförene i Råfle plichtadt.

M. Bergius: Ändoch han imprimis ex simplicitate syndat, har doch han illa giordt, att han, sedan han medh predijko ämbetet sig befattadhe, sådana saaker hoos sig hollit, relegeres dy ifrån Societate Academica in perpetuum, till des anten Kongl. Maj:tt eller Grefwen honom restituerar. Adduxit enim varia exempla. Och stonde kyrckiostraff.

D. Tillanz: Effter han så länge sådana skriffter hoos sig behollit, dy kan han intet libereras, att han icke någon lust där aff hafft, går fördenskull kyrckestraffet för sig fort, kan och intet wåhl tåhlas på dhenne orthen, uthan relegeres.

D. Tunander: Quidditas delicti est negatio Dei; 13 åhr har dhenne warit gammal, när han dhetta skref, böhr och så-

dant delictum uthi den ålder straffas. Concurrunt enim hic actus intellectus et voluntatis, han bordhe och wedh dhen ålderen så widt i sin christendomb kommen wara, att han dhetta hadhe bordt wetha; sedan ifrån dhen tijdhen har han dhetta cum complacentia et destinatione behollit, till des han 27 åhr gammal åhr. Apud Romanos consultores magorum capite puniuntur. Och om wij considerera factum som dhet åhr, så horrendum som dhet åhr, så hade han förwärkat lifwet, men effter flere skrida där hän, att han skall relegeras in perpetuum, dy samtycker han till perpetuam relegationem effter uthstonden kyrkioplicht.

Magnif. Rector: Apprehenderar: 1) att han har befattadt sig medh predijko ämbetet, sedan han låg under så grofwa misstanckar, hadhe och intet lof af ordinario Episcopo att predijka, hafwer fördenskull där medh förtiänt relegation på tw eller tree åhr; 2) dhet han siälf tillstår sig skrifwit i sin ungdom sådan diäfwulskap, och då hadhe han förtiänt straff, mycket mehra nu, sedan han dhet hoos sig behollit, till des han nu ad annos discretionis kommen åhr, hwilket åhr horrendum factum, kan fördenskull intet dragas undan pœnam civilem. Emådan man fördenskull intet har kundskap om actu secundo, om han sådant brukadt, dy lägger han till dhe 2 eller 3 åhr, som han förr bordhe relegeras, nu perpetuam relegationem, måste och uthstå pœnam ecclesiasticam, men om modo slutes in Consistorio ecclesiastico.

Dn. Procancellarius: Will allenast läggia ett till dhet, som nu discurerat åhr, att han intet kan liberera honom där ifrån, att han dhetta brukadt hafwer, effter han aldrig hört professors och uthan lof så i Råffe som Stockholm predijkadt, moste fördenskul ifras. Consenterar fördenskull till perpetuam relegationem. Och måste uthstå kyrkioplicht.

Senatus Acad. sentens och doom öfwer studiosum Isacum Gunnerum, hwilken siälf så här i Consistorio Academico som tilförene i Consistorio Revaliensi tillstådt hafwer sig een hoop förbudna characteres medh divini nominis abusu i sin ungdom af een diäkne här wedh scholan, Henricus Ilves ben:dh, afskrifwit, hoos sig till sine mogne åhr bewarat och i medler

tijdh understådt sig medh predijko ämbetet att inlåtha, afsagdh d. 14 Aprilis a:o 1671:

Endoch Isacus Gunnerus instendigdt neekar sig dhe förbudna konstler och skriffter, som hoos honom i Räfte fundne ähre, brukadt hafwa, uthan säger sig dhem i sin ungdom af oförstondh uthaf een annan diäckne gosse afskrifwit och per imprudentiam hoos sig så länge, till des han efter egen bekiännelse ähr 27 ähr gammal blefwen, förwarat, lijkwähl kan han för dhe skiähl ad acta finnes, icke förskonas, uthan skall för ett sådant grofft förseendhe och syndh skull uthstå kyrckio- plicht och relegeras ifrån Societate Academica in perpetuum.

Isacus uthlofwadhe sig icke allenast siälf wela achta sig ifrån sådana characters bruk, uthan och willia tillkiänna gifwa, där han förnimmer någon sådana förbudna konstler bruuka.

2. Johannes Keckonius inkallades, och blef honom af Rectore Magnifico förehollit, huru såssom han förledne sommars hadhe begiärat af Senatu Acad. till Grefwen recommendation att blifwa hulpen till den tjänst han hoos een grefwinna söckte, men när han till Stockholm kommen war, hadhe han wändt om recommendation och brukadt den till att befordra sig till då vacerande deposituram, som han och där å har förmått Grefwens recommendation tillbaaka hijt till Senatam, män emädan Senatus eenkannerligen reflecterade på Achrelium, hwilken för honom in studijs et vita förmon hafwer, såssom och att hugna hans bedröfwadhe och fattiga modher, dy hafwer Senatus præfererat Achrelium honom uthi deposituræ förwal- tandhe, hafwandes doch i sinne framdeeles att komma honom i hog; ehuruwähl dhetta så war, hafwer doch han, Keckonius, skrifwit till Rijkz Drotzen och sig beklagat, att Hans Hög Grefl. Nådhes recommendation ingen effect wunnit hafwer, hwar öfwer Grefwen å nyio hijth skrifwer. Förmantas fördenskill Keckonius sanctius att tänckia om sina præceptoribus och dhem icke här och där förtala, som doch nu förnimmes. Kec- konius excuserade sig in totum och lätt intet annat förmärckia, ähn att han medh Senatus disposition ähr wähl tillfredtz.

3. Refererade Secretarius Academiae så nu som i går,

hurulunda Hr vice Præsidenten Grassen hadhe honom ombidit på sina wägnar proponera, hwadh skam studiosus Johannes Walstenius hadhe i hans huus begädt, i dhet han hans dotter Anna Maria medh sig bortlockat hafwer, och ändoch han wähl orsack hadhe effter Kongl. Majj:ttz allernådigste uthgongne placat om sådana ährendher att ifra och honom, Walstenium, till ewärdelig förwijsning bringa, lijkwähl i anseendhe: 1) att dhe nu ähro igenom hans hastiga tillstädielse sammanwigde; där han och 2) skulle förwijsas och sålunda hans dotter öfwergefwe, då blefwe hon dhen älendigeste, som på allmenne wägen och för hwars mans dörar wräkias skulle; där och 3) dhetta länge så stå skulle och till något finalt sluth icke komma, uthan dhe in continuo metu lefwa, så tordhe dhe genom Satans tillskyndan taga sig någodt desperat råd för, hwilket på sidhlychtone honom mehra ähn dhet första sarga och bedröfwa torde; skulle och här 4) brukas processu ordinario och han, Walstenius, hijt citeras, så måste och hans hustru, vice Præsidentens dotter, föllia medh; huru dhet honom, som faderen ähr, till hiärtadt gå skulle, att hon ifrån dhen eena orthen till dhen andra slääptes och fadren sig medh sin dotter anten i mundt- eller skriftelig action inlåta skulle, dhet kundhe hwar rättsinnig menniskia, som anten barn hafr eller wänter sig få, lätteligen aftaga, war fördhenskull vice Præsidentens begiäran genom Secretarium, att Procancellarius, Rector Magnificus och professores samptl. wille ofwantaldhe skiähl behiärta och straffa Walstenium, andra till warnagell, medh relegatione perpetua ifrån Societate Academica, doch uthan infamia, hwar medh han och wille tillfredtz wara; att han hijt citeras skulle, ähr eij af nödhen, effter factum ähr notorium, han och icke effter Magnifici Rectoris citation comparerat, uthan emoth förbudh reest uth uhr stadhen.

Här uthinnan voterades:

M. Joh. Flachsenius: Johannes Walstenius relegeres ifrån Societate Academica till tw ähr.

M. Laurbecchius: Borde endteligen straffas effter placatet, men aldenstundh mästa deelen falla på perpetuam relegationem och faderen där medh är content, dy relegeres han in perpe-

taum medh den effect, att han intet kommer till någon tjenst, som Constitutiones förmåhla.

M. Jacob. Flacchs.: Efter han så grofft scandalum giordt, andra och böhra åthwarnas, dy relegeres han ifrån Academien in perpetuum.

M. Petræus: Efter den 4 § af Kongl. placat förwijses rikjet och söckie sådan Kongl. Maj:tt.

M. Miltopæus: Relegeres in perpetuum.

D. Tillanz: Relegatio moste skie ifrån Academien till een tijdh.

D. Tunander: Han relegeres in perpetuum eller till een tijdh.

Rector Magnificus: Jag haar citerat honom een gong, andra gongen skickadt dijt wachten, men har reest uthur staden, ty har man icke mehr behof att bruuka processens form. Delictum anlangandhe, efter han har lockat och sedermehra åchtadt vice Præsidentens dotter som een adels damm, plichtar ecclesiastice till kyrckian, för scandalo relegeres. Faller fördenskull där på, att han, som flere professores voterat hafwa, relegeres in perpetuum.

Dn. Procancellarius: Dhetta delictum bordhe ifras, men efter måhlsäganden gifwer så widha sin rätt efter, dy relegeres han ifrån Societate Academica in perpetuum, men kan han winna någon nådh hoos Kongl. Maj:tt, då söcke och niute dhen.

Resolverades, att studiosus Johannes Walstenius relegeras in perpetuum ifrån Societate Academica, och skall relegation upslås nästkommandhe söndag.

4. Berättadhe Rector Magnificus sig nu i dag och så sändt till Olaum Bothvidi, att han skulle komma op, men och nu recuserat att upkomma.

Den 29 Aprilis. Præsentes Dn. Procancellarius, Rector Magnificus, D. Enevaldus, D. Tunander, D. Tillandz, M. Bergius, M. Miltopæus, Mag. Jacob. Flacchsenius, M. Laurbecchius.

1. Rector Magnificus begiäradhe consilium af Senatu, huru man medh Lillieholmen sig åth bära skall, angående dhet han sin modher skall slagit och kastadt hafwa medh een

lijthen hundh, hwar öfwer Rector lätt opläsa landtz secreterarens Matthiæ Boëtij skriftelige relation, dat. d. 20 Aprilis 1671, hwar uthinnan han förmähler Herman Lillieholms modher in Aug. sidstförleden wara kommen till sig och berättat hennes sonn Herman henne medh een lijthen hundh slagit på munn, hwar af läppen warit opswullen, medh fleere circumstantier, som siälfwa Boëtij relation inneholler. Frågadhe fördenskull, om Lillieholmen skall fast sättias eller ej, emädan sacken seer något grofft uth.

Här uthinnan voterades:

M. Laurbecchius: Par wachtkarlar kunna sändas dijt medh bardizaner, som bewachta honom, men intet fast sätties på slättet.

M. Jacob. Flacchsenius: Samtycker där till.

M. Miltopæus: Han ähr oförhördh, och ingen ähr hans actor, ty samtycker han intet till något bewakandhe, för han blifwer öfwertygat.

M. Bergius: Hans modher står intet wedh sina ordh: modo ait, modo negat; ty låtes ännu stå några dagar, och blifwer under caution, icke bewakas.

D. Tillanz: Han motte icke aldeeles släppas handlöst, uthan bewakas.

D. Tunander: Man måste bewaka honom medh två wachtkarlar.

D. Enevaldus: Här infaller dhen discursus, an secundum conscientiam vel secundum acta et probata judicandum sit. Och ändoch Boëtij attest kan någorlunda stadhfästa conscientiam, doch kan han icke convincere.

Rector: Han bewakas hembl. af een wachtkarl, att han icke kommer sin koos.

Dn. Procancellarius: Holler och där medh, att han hembiligen bewakas. Hwar till och dhe andra professores samtyckte.

2. Proponerade Rector Magnif., att emädan wår Herre hafwer täcktz kalla juris professoren D. Olaum Wexionium, huru här medh procederas skall, om här om skall allaredo, för ähn han begrafwes, notificeras Grefwen. Och resolverades, att här om skrifwes relative till Rijkz Drotzen och præcaveres,

att Senatus får framdeeles sättia 3 i wahlet af dhem, som Senatus pröfwar wara capaces här borta.

3. Oplästes dhe recommendationer, som så till Kongl. Maj:tt som Rijkz Drotzen för professoren M:r Axelio Kempe afgå skola om dhen skadha honom genom dhen heftiga wådhelden hände och tijmadhe.

4. Taltes om futuro Rectore, och blef förledit åhrs protocoll i dhetta fall opläsit och så nu som då slutit, att mag. Miltopæus blifwer i åhr Rector. Terminus mutationis blifwer 5 dag pingsdag, och bindes den 3 pingzdag, blef honom och lofwat af Quæstore till hiälp så mycket, som Rectores tillförene på sin resterande löhn fått och bekommit hafwa.

5. Examen blifwer anstält i gongdagzweekan.

6. Oplästes Zachariæ Lietzens opsatz, huru och för hwadh prijs han will binda in för professoribus och academicis, hwar medh fullar alla woro tillfredtz, allenast att där hoos nämpnes, att han wähl planera och gådt pergament bruuka skall, som och att han sig om godha geseller befijtar och medh honom tahlas, hwadh han hafwa skall, när han binder in medh spenner; hwar medh han och blef antagen, och gafz honom försäckring, dhet, så länge han dhetta efterkommer, ingen annan då af Academien förskrifwes.

7. Rector Magnificus inladhe in originali Isaci Gunneri relegation, effter han förnummit honom wara sinnadh att klaga på Senatum i Stockholm.

8. Simon Fransila lätt nu 3:die gongen oplysa een guldring medh litt. B. U. T., hwilken studiosi Gustavus Pauli, Johannes Andreæ och Johannes Petri a:o 1667 till honom för några och 60 d:rs giäldh till honom pandtsatt hafwa.

9. Oplästes Petri Norinbergii [= Notenbergii], collegæ i Biörenborg, supplicasjon, hwar uthinnan han begiärar blifwa förswarat under Academiens jurisdiction. Men emedan han för tw åhr sedan hafwer skildt sig wedh Academien, sig och i Biörenborg försedt, dy kan han och under Academien icke förswaras, uthan skall där in loco, där han kohnan besäfwit hafwer, swara, doch så, att han prästernas privilegier sig tillgodho åthniuter.

Den 2 Maj. Præsentes Dn. Procancellarius, Rector Magnif., D. Enevaldus, M. Bergius, M. Miltopæus, M. Petræus, M. Joh. Flacchsenius.

1. Berättadhe Rector Magnificus professoren Bergium hafwa lefwererat sig een rächning på dhe sackören i hans rectorat faldne ähre, så och på dhe han för sin antecessoris ähr böhr swara före, men sadhe sig intet haft tjdhdhen öfwersee.

2. Gaf Rector tillkiänna, huru såssom Laurentius Billovius hadhe warit hemma hoos honom och bidit, att han kundhe mächtig blifwa dhe 6 d:r honom på een bibell efter sahl. Åberg återstå, dhem han fordrar af professoren Bergio. Och resolveradhe sig där på Bergius, att där Billovius icke blifwer tillfredtz stält af Madtz Grellsson, då will han taga bibelen till sig och contentera Billovio.

3. Secretarius berättadhe sig efter Magnifici D:ni Rectoris befallning gifwit advocat fiscalen tillkiänna om Olao Bothvidi, dhett han intet på böndernes wägna, som föregifwa sig af Lillieholmen slagne wara, saaken uthföra will, ändoch han böndernas fullmächtig i saaken ähr. Dhetta begiäradhe Rector Magnif. protocolleras motte.

4. Företogz åter igen Herman Lillieholms saak, och inkallades så häredtz höfdingens fru som landtz secreteraren Matthias Boëtius. Och bleef henne föreläsin Boëtij attest, då han opstodh och sadhe sig nu een gammal man wara, hwilken dhen eena fothen i grafwen hafwer och dhen andra på grafwenes brädd, men så sandt honom Gudh hiälpa skulle, så ähr såleedes passerat, som i attesten stäär och senaste Consistorii dag protocollerat bleef. Hwar emoth hon exciperade dhett aldrig så i sanning finnas, som Boëtius skrifwit hafwer, sadhe och, som han sin egen son på obestondh bracht hafwer, så söcker han och komma hennes. Boëtius berättadhe sig willia på sin skriftelige relation anamma Herrans nattwardh. Fruun anhölt att få sig på attesten skrifteligen förklara, dhett henne och efterleetz till nästkommandhe freedag, hwar öfwer henne och extraderades attesten.

5. M. Petræus anhölt på sahl. Wexionij äncckias wägnar,

att Quæstor kundhe nomine publico tillsagdt blifwa att skaffa penningar till hennes sahl. mans begrafning, dhett Rector lofwadhe effterkomma.

6. Johannes Martini Lyra hadhe tillförene bekiändt för sin præceptore Gabriele Lago, att Elias Streng hafwer hoos Jobbi Simon kastadt honom medh ett glaas på wänstra handen, så att han dhenna tijdhen har legat under barberaren, därföre blef han inkalladt och befalt sanningen at bekiänna. Swaradhe sig fullar warit hoos Jobbi och blifwit medh ett glaass oförwarandes kastadt, men sadhe sig intet wetha af hwem. Lagus blef inkalladh och sadhe Lyram bekiändt Strengen oförwarandes sig kastadt, men Strengen neekadhe heelt och hållit här till, sadhe sig och medh eedh dhett ehrholla kunna. Strengen tillfrågadhes, hwilka där woro. Resp.: Thomam Pauli, Gabrielem Eriki Sarki och Sigfridum Calandrum warit där tillstädes. Lyra tillfrågades, när han blef depositus. Resp.: In Martio. Huru långo sedan dhetta skedde? Resp.: För 6 weekor seedan. Om han sått medh dhe andra till bordtz? Resp.: Ja. Och emädan dhett aldeeles ähr otroligit, att dhe äldre studiosi hafwa tagit een så ung novitium medh sig till bordz, uthan dhett synes att han will förleeda Senatun, dy blef och han som snarast satt i proban, till des han sig besinna skulle och sanningen bekienna.

7. Om dhen bonden græcæ lingvæ professori tillslagen warit hafv, resolverades eenhälleligen, att mag. Joh. Flacchs. får honom effter Bergium, men om tijdhen, när han bonden antager, lofwadhe dhe siälfwa sin emellan föreenas.

8. Carl wachtmästare angaf Academiæ skræddarens gesell, för dhett han een weeka för pååsk hadhe skrickit och ropat på torget, där till han neekadhe, men Karl stodh där fult och fast på, gesellen kundhe och medh intet skiähl här till neeka. Wachtkarlen Knuuth intygadhe dhett samma som Carl.

Mag. Johannes Flacchsenuis: Bøther 2 d:r k. m:t till dhe fattiga.

M. Peträus: 1 d:r s. m:t ad eundem usum.

M. Miltopæus: Dhett samma.

M. Bergius: Dhett samma.

D. Tunander: $\frac{1}{2}$ rd:r eller 1 d:r s. m:t.

D. Enevaldus: 1 d:r s. m:t eller plichtar 2 dygn i probam.

Senatus erkienner skiäligdt, att skräddare gesellen Simon böther 1 d:r s. m:t eller plichtar i dreng probam 2 dygn.

Den 5 Maj. Præsentes Rector Magnificus, D. Tunander, M. Bergius, Dn. Quæstor, Mag. Miltopæus, M. Petræus, M. Jacob. Flacchaenius, M. Laurbecchius, M. Johan. Flacchsen.

1. Företogz än ytterligare Herman Lillieholms sack medh sinn modher, och blef modrens förklarning på secreterarens Boëtij attest opläsin, hwar uthinnan hoon heelt och hullit exciperar moth Boëtium, inladhe där hoos twenne attester, hwilka finnes ad acta.

Maria Hindrichz dotter bekiändhe efter aflagdh eedh, att när hon förledit åhr hadhe tiänt hoos Matthiam Boëtium, då hadhe Lillieholmens frw förledne höstars om afftonen, men om klockan war allaredha otta, wiste hoon intet wist säija, kommit till honom; bådhä hadhe dhe suthit allena i stugan och ingen kommit in till dhem, hwarken skrifwaren eller någon annan, som doch Boëtius i sin attest skrifwer, hwilket hon äthskillige gongor ittererade, sadhe sig och aldrig af fruun hört, att sonen henne medh een hundh slagit hafwer, ehuruwähl hon fölgde henne hem. Henne tillspordes, om icke drenngen fölgde medh. Resp.: Honom icke gådt längre ähn till Boëtij egen pordt, men sadhe sig gådt medh henne först hem; då hadhe dhen älsta jungfrun stådt för porthen, pijgan då frågat, hwadh hennes broor giordhe, hon swarat, att han war gången i säng. Tillspordes, huru hon wiste fråga efter hwadh brodren giordhe, om icke något på wägen war om honom talat. Resp.: Dhen medlersta jungfrun berättadt Herman kommit mächta druckin hem. Tillfrågadhes, om frun gick in eller någon annan wärt. Resp.: Frun gådt till häredtzhöfdingens modher i Mätäjärfwi, hwilken då låg mycket illa siuuk, swor och, att fruun icke för någon räddhoga skull har gådt hemman ifrån, som Boëtius skrifwer.

Hindrich Swensson, Matthiæ Boëtii skrifware, berättadhe efter aflagdh eedh, att när häredtzhöfdingens fru hadhe kommit till secreteraren, då hadhe han warit i indre kammaren,

kommit så in och påhört hwadh hon klagat hafwer öfwer sin son Herman, aldeles som attesten inneholler, allenast dhet sadhe han sig ingen strömming och brödh sedt hafwa.

Nilss Peersson, Boëtij dreng, bekiändhe sig intet varit inne, när fruun talte medh secreteraren, men fölgdt henne till Rauwala Bertils knut och då sedt, att hon intet gådt hem. Mehr wiste han intet berätta, effter han hwarken något hört eller sedt haf:r.

Vota:

M. Johan. Flacchsenius: Wore honom dhet alt öfwertygadt, att han sin modher så handterat, hadhe jag intet betänckian-dhe att döma honom ifrån lifwet, men såssom dhetta intet ähr bewijst, så tager han sig till styreckio domare reglornas 31 §, att een rättwijss domare heller böhr falla på een lindrigare mening ähn hårdare, holler fördhenskull honom i dhetta måhl frij, i dhet öfriga blifwer widh Grefwens breef, att han relegeres till 2 åhrs tijdh.

M. Laurbecchius: Slår tillhopa horet, grassation, rånet och dhet oskickeliga wäsendhe han hemma fördt, som af actis klaradt ähr, ähndoch han icke öfwertygadt sin modher slagit hafwa, dy relegeres på 3 åhr.

M. Jacob. Flacchs.: Wille fullar hälst blifwa wedh sin förra mening, men för Grefwens breef skull faller där på, att han på 3 åhr relegeres.

M. Petræus: Om dhet han sin modher skall slagit hafwa, tycker att ingen böhr gissa sig till skiähl, effter modren så skräckeliga sig bedyrar, dy erkiennes därföre frij; relegeres för dhet öfriga effter Grefwens breef, till des han något prof af bättring see låter.

M. Miltopæus: Effter lag, när som någon icke kan uthi högmåhlo m annan tillbinda, då ligger dhet till 12 manna nämnd, ähr och därföre frij. Men för dhet öfriga tycker så för föräldrarnas ödmiuka förböön som och Grefwens breef skiähligdt, att han för bardizan och dhet han på courdegarde döran slagit, ligger i twebothum eller relegeres högst till 2 åhr.

Dn. Quæstor: För åthskilliga excesser relegeres till 3 åhr.

M. Bergius: Troor fullar intet, att dhet sandt ähr, som hon för Boëtio sagdt hafwer, uthan giordt dhet i wrede och calore iracundiæ, doch lägger alt tillhopa dhe åthskilliga ex-
cesser, och relegeres på 3 åhr.

D. Tunander: Dhet ähr dhet högsta, att han sin modher slagit; när acterna sees igenom, så seer man fuller, att modren intet ähr så hastig i sin bekiännelse, och henger dhet inthet så ihop som dhet bordhe, men effter wij hafwa giordt wårt till att få någon oplysning i sacken och intet längre kunnat komma, ty ähr fullar han därföre frij som och för bönderne, effter Olaus Bothvidi intet framkommer. För dhet öfriga blifwer han wedh sitt voto, där icke bewijses honom wara swag i hufwudet.

Magnif. Rector: Uthi een så groof sack kan man intet af conjecturer döma, uthan moste hafwa klarare skiäbl, kan fördenskul intet annat ähn civiliter absolvera honom i sacken medh modren. Om bönderna står och så länge, till dhes dhe siälfwa inkomma och klaga, effter fullmächtigen intet will uthföra action. Absolveres fördhenskull ifrån dhen förra, dhen andra blifwer så länge ståendes. För dhe andra två sakerna, som först för horet, såge giärna han sluppe medh penninge böther, som och för råhnet, men när dhessa conjungeres, som och att han oskickeligt lefwerne i modrens huuss fördt, att hon medh 7 karlar honom har most bewaka, deelar fördenskull 1 åhrs relegation för horet, ett åhrs för bardizan, ett åhrs för sitt raserij. Samtycker fördhenskull till 3 åhrs relegation.

Dn. Procancellarius: Om modrens saak troor fullar, att hoon så klagat, men mycket af calore, troor och, att han dhet så grofft icke giordt, som säjjes, kan fördhenskull hwarken exasperera eller aldeles släppa. Blifwer i dhet öfriga där wedh, att han relegeres till 3 åhr, dy om råhnet på bönderna ähr han intet öfvertygadt, han ähr och icke aldeles så wedh sitt weth som en annan, hwar af Dn. Procancellarius sadhe sig särdeeles prof hafwa.

Om relegation skall opslåås, voterades:

Mag. Johannes Flacchsenius: Slåås intet op.

M. Laurbecchius: Skieer tacite.

M. Jacob. Flacchs., M. Petræus, M. Miltop., Dn. Quæstor: Han ähr een wettwilling, därföre tacite.

M. Bergius: Peccata sunt notoria, ergo etiam pœna debet nota esse.

D. Tunander: För M. Jacob. Flacchs. och dhe andras skiähl skull samtycker till tacitam.

Magnif. Rector: Tycker dhet ähr för lijtet.

Dn. Procancellarius: Nog wore dhet wähl, han tacite blef relegerad, om dhet kan försvaras, men dhet håller han medh, att han är rätt en fläcker.

2. Om Gutzeo voterades, som war medh Lillieholmen på wachten.

Mag. Joh. Flacchs.: Relegeres $\frac{1}{2}$ ähr.

M. Laurbecchius: 1 ähr tacite relegeres.

Mag. Jacob. Flacchs.: Relegeres på ett ähr eller löser sig där ifrån.

M. Petræus: På ett ähr tacite, men inkommer han medh supplication, då remedieres, eller om han kan lössa sig.

M. Miltop., Dn. Quæstor, M. Bergius, Dn. Tunander: Som professor Petræus.

Mag. Dn. Rector och Dn. Procancellarius: Sammaledes.

Den 13 Maj. Præsentes Rector Magnif., D. Tunander, M. Bergius, M. Miltopæus, M. Petræus, M. Jacob. Flacchs., M. Laurbecchius, M. Joh. Flacchs.

1. Rector Magnificus berättadhe mag. Salmenium warit hoos sig och begiärat at få wetha, om han effter Rijkz Drotzens recommendaſion kan komma till adjuncturam. M. Bergius berättadhe ingen i Facultate philosophica wara emoth honom. Här på swaradhe Rector Magnif., att han motte strengel förmahnas att handla redeligen och icke så hembel. och occult, som han doch nu medh bägge sina swågrar Walstenijs giordt hafwer. M. Jacob. Flacchsenius påminte, att han motte förmahnas inhämta Facultatis betänckiandhe i alt, servare fidem, intet practikist handla, uthan sig ährligen och redligen förholla. Inkalladhes fördhenskull han, och blef honom så dhetta af Rectore Magnifico som och dhet, att han af Decano Facultatis

dependera måste, sagdt. Blef fördenskill publice till adjunctum antagen, hwarföre han ödmuikeligen betackadhe.

2. Oplästes Gutzei skriftelige protest emoth Rectorem Magnificum, för dhet han fängzl. insatt ähr för dhe böther han för sina grofwa excesser ähr sidstförledne den 15 Februarij fälter till.

Fabian Gutzæus bleef inkalladh och tillfrågadt, hwadh han medh sina pijker i sitt breef till Rectorem Magnif. skrifwit, intendarar, hwarföre han een mundtelig repriment fick. Sedan publicerades domen öfwer Herman Lillieholm och Gutzæum, hwilken förledne dhen 5 Majj föll in Senatu.

Senatus A. sentens och doom öfwer studiosos Hermanum Lillieholm och Fabian Gutzæum, hwilka anlagadhe och öfvertygadhe ähre medh grassation, waldtzwärkan på courdegardet och andra där wijdh hängiandhe grofwa excesser sig under marknadz freden försedt hafwa, föruthan lönskaläge och något otillbörligit förhollandhe, som Lillieholmen eenskjilt hemma i sina föräldrars huus brukat hafwer, hwilken saak nästförledne d. 15 Feb. opskutin bleef, afsagdh d. 5 Majj 1671:

För dhe skiähl ad acta finnes, förskones Herman Lillieholm medh 3 ährs relegation, och erkienner Senatus i lijka motto skiäligdt, att Fabian Gutzæus relegeres på ett ährs tijdh.

4 [3]. Markus Jöransson, som sig öfwer Eolenium beswärat hafwer, blef sagdt, att han intet sorterar under Academien, som af actis d. 27 Aprilis 1670 ähr att see. Remitterades fördenskill sacken till Rådhestugu Rätten.

4. Ryttaren Johan Simonsson beswäradhe sig öfwer professoren mag. Andream Petræum, som skall han förholla honom 63 d:r 24 öre k. m:t, dhem han honom som sin ryttare löhn skall skyldigh wara. Professoren lofwadhe sig här på wedh general munstringen förklara, sadhe sig och honom 3 gongor mehra gifwit, ähn han förtiänt haf:r; han, Johan, wore och ännu ingen gong gången genom general munstringen. Ändteligen lofwadhe professoren sig här i Senatu förklara, så snart han får attest af officerarne.

5. Magnus Brochius lätt inläggia sin supplicasjon om Bibliothecariatet, hwar på ingen resolution falla kundhe, emädan dhett ännu icke wist ähr, om Guldenstolpen qwitterar tjänsten eller ej. Doch kan han framdeeles komma i godh consideration.

6. Ringen, som Fransila Simon har låtit opbiudha, skall i Secretarij närwaru af een guldsmedh wärderas.

7. Sedan förfrågadhe Rector Magnificus, om något in Facultate philosophica är talt om successore M. Bergii till lingvarum professionem.

Den 15 Maj. Bleef efter Senatus Academici befallning i Secretarij närwaru wärderadhe ett par pistoler, som studiosi Gustavus Pauli, Joh. Andreæ och Johannes Petri a:o 1667 d. 21 Novemb. för 65 d:r k. m:t, jämbwähl een guldhring medh lit. B. V. T., dhen ofwanbem:te studiosi för samma giäldh pandtsatt hafwa, hwilket skedde af pijstolmakaren Anders Andersson, pijstolerna för 16 d:r, för hwilket wärdhe pijstolmakaren sadhe swenska pijstoler, sådana som dhesse ähre, nya köpas kunna, ringen, som i obligation säjjes wara om 5 duca-ter, ähr af M:r Hugo guldsmedh, som Anders Andersson berättadhe, wärderadh å 4 cronor, 6 d:r 16 öre k. m:t cronan, och 1 d:r för cronan i arbetz löhn ähr 30 d:r k. m:t, så att summan blifwer 46 d:r k. m:t.

Den 17 Maj. Præsentes Magnif. Rector, Dn. Tunander, Dn. Quæstor, M. Jacob. Flacchs., M. Laurbechius, M. Joh. Flacchs.

1. Hustru Britha Johans dotter beswäradhe sig öfwer studiosos Samuelem Tillenium, Petrum och Eliam Woivalenios, att dhe förholla henne dhen huusshyra dhe henne för ett heelt ähr tillsagdt hafwa, af dhen orsack att dhe förledne juhle tijdh ähre uthur qwarteret dragne och dhett uthan dhen ringeste gifwen orsack, hwilket såssom dhett emoth lag sträfwer, altså anhölt hon, dhett dhenn motte pålagdt blifwa heela ährs huusshyran till henne att bethala. Samuel Tillenius berättadhe sig medh Petro och Elia Woivalenijs sampt Petro Pauli hyrdt kammaren förledne Michaëlis och där intet längre warit ähn till juhl, emädan Petrus Pauli blef af henne slagen medh ett wedträ stort blodhsår i hufwudhet, hwarföre hon på Kämnär

Cammaren sackfält ähr, och emädan desse alla fyra uti ett mathlag wore och Petrus Pauli flytte sin koos, dy måste och dhe wijka qwarteret, hwar om dhe och strax Rectori Mag. till kiänna gifwit hafwa, som Magnificus dhetta nu och siälf sadhe, hon och icke neeka kundhe såleedes passerat wara.

M. Johannes Flacchsenius, M. Laurbeccius, M. Jacob. Flacchsenius, M. Miltopæus, Dn. Quæstor, Dn. Tunander, Rector Magnif.: Erkiänner studenterne för hustru Brijthas tilltalan frij.

Senatus erkiänner studiosos Samuelem Tillenium, Petrum och Eliam Woivalenios för h. Brijtha Johans dotters äthalan i dhetta måhl aldeeles frij.

2. Vice Bibliothecarij Benedicti Laurbecchij supplication om Bibliothecariatet bleef opläsin och lagdh ad acta.

3. Rector Magnificus berättadhe borgmästaren Brochium warit hoos sig i dag och begiärat een general recommendation för sin son Magno Brochio till Rijkz Drotzen, dhet och blef honom lofwadt, doch att intet wist nämnes.

4. Henrico Karckoënsi, Johanni Hessling, Henrico Sacklinio, Christierno Pallmano och Gustavo Hemelino lofwades nu stipendium wedh dhenna inscription.

5. Benedictus Halinus bleef för dhenna termin ifrån nyåhret till midsommaren 1671 uthstrucken, doch om han igenkommer, lofwadhes honom få sitt rum igen.

6. Johanni Colliandro lofwades stipendium, när Angelius reeser bort; så lofwades och sahl. Doct. Alani son medh dhet första stipendium.

7. Inscriptio ifrån förledit nyåhr till nästkommandhe midsommar af innewarandhe ähr 1671 skedde till stipendium.

Catalogus ifrån nyåhret till midsommaren 1671.

Supremæ classis.

Benedictus Laurbecchius, Am.	Daniel Achrelius, Am. [Secr.]
	Bibl.
Carolus Guldenstolpe.	Gabriel Lagus.
Andreas Lithomannus.	Magnus Lage.
Nicolaus Christopheri.	Gustavus Allenius.

Stephanus Castelman.
 Johannes Tessleef.
 Petrus Girss.
 Henricus Saklinius.

Olaus Brodinus.
 Benedictus Westrogothus.
 Enevaldus Wedbecchius.
 Cursores.

Mediæ.

Christoph. Moræus.
 Erlandus Alsonius.
 Olaus Hartman.
 Ericus Klint.
 Joh. H. Asclinus.
 Joh. Brochius.
 Laurentius Kielinus.
 Magnus Hageman.

Gabriel Leander.
 Israël Dynesius
 Joh. Woivalenius.
 Olaus Boman.
 Paulus Hejntzius.
 Petrus Rydenius.
 Magnus Vietzius.
 Andreas Haselqwist.

Infimæ.

Jonas Angelius.
 Andreas Ignatius.
 Michaël Brudgum.
 Sylvester Biugg.
 Petrus Tillenius.
 Henricus Karkoënsis.
 Christiernus Palmannus.
 Nicolaus Fontelius.

Johannes Thomæus.
 Laurentius Joh. Westrogothus.
 Olaus Lauræus.
 Jacobus Jacobi Anberg.
 Jacobus Kaskas.
 Johannes Hessling.
 Gustavus Hemelinus.
 Olaus Hædræus Gothlandus.

8. Benedictus Cleander, Jonas Stolstadius och Andreas Lihander refereres inter expectantes.

9. Professoren Petræus lätt inläggia een supplication, tward uthinnan han högeligen sig beswärar där öfwer, att effter den Kongl. Hoffrådtz för juhl faldne domb årh på hans hemman Littois uthmätt och exequerat uthan någon communication medh Senatu Academico, och dhet medh ohörligit tyrani, som siälfwa supplication omstendel. inneholler. Och blef resolverat, att Secretarius skall gåå till Landtzhöfdingen och förnimma, om han där af wethat.

10. Rector Magnificus berättadhe M. Petrum Bergium begiärt få beholla löhnen till hösten för profession. Men emä-

dan nu frequens Senatus icke ähr tillstädhes, dy opskiuthes dhetta till een annan gong.

11. Abrahamo cursori lofwades af dhe böther skräddare gesellen senast ähr fälter till, 9 *Mj.* k. m:t att inlösa dhen barkadhe huden, som af honom för baakungz penning:r i pandt tagen ähr.

12. Academiæ fougden Johan Haakz bewilliades att få rändtan af Rijtanpä hemman på sin lön för opbörden här nedre pro annis 1669 och 1670.

13. Senatus Academicus lofwadhe bestå Academiæ fougden dhe expenser, som ahnwändas kunna att lagel. igenskaffa under Academiens hemman dhe ägor, som ifrån dhem kunna kombne wara, så frampt icke uhrminnes häfdh i wägen ähr, att dhet såleedes är fåfängdt något att söckia.

14. Professoren M. Joh. Flacchsenio lofwades att få uhr protocollet dhet som så om Decanatu som bonden resolverat ähr.

15. Academiæ befallningzman Johan Haakz förfrågadhe sig, huru han sig medh Tuokola hemman förholla skall, alldenstundh Simon Johanssons styfbarn söckia att drifwa styf-faderen Simon där ifrån. Och resolverades, att emädan bördtz rätten på samma hemman hörer Academien till, professoren M. Jacob. Flacchs. och wedh sin håldne ransackning Simon på hemmanet antagit, dhen och sedermera dhet medh flijth söckt hafwer at excolera, dy skall och Simon Johansson oturberat hemmanet besittia, så länge han där af till Academien uthgåendhe rentor förmåhr afläggia och bethala.

16. Resolverades på Academiæ befallningzmans förfrågan om Hiediko hemman i Kyro sochn, att emädan bördtz rätten ähr Academien tillfallen, professoren M. Petrus Bergius och Eskill Jacobsson wedh sin där oppe på Academiens wägnär holdne ransackning antagit, han, Eskill, och richtigdt otta ähr till Academien af hemmanet uthgåendhe rendtor betalt haf:r, dy skall och han, Eskill, hemmanet besittia, så länge han för där af gåendhe uthskylder swara kan, och Madtz Bengdtsson, Eskils swärfadher, ware där ifrån skildh.

17. Resolwerades, att Johan Andersson, som Tåkåis hemman i Kyro sochn nu åbor, rändtan och till Academien för förlutne åhr richtigdt betalt och erlagdt hafwer, skall för sin fadher, hwilken för dhetta från hemmanet skildh åhr, samma Tåkøis hemman besittia, så länge han där af till Academien gåendhe uthskylder erläggia och bethala kan, effter bördtz rätten på hemmanet Academien tillhörig åhr.

Den 19 Maj. Præsentes Rector Magnificus, D. Tunander, Dn. Quæstor, Mag. Miltopæus, M. Jacob. Flacchsenius, Mag. Laurbecchius, M. Joh. Flacchsenius.

1. Oplästes Rijkz Drotzens brief de dato d. 12 Maj 1671, innehollandes, näst condolencen öfwer D. Olofz Wexionij dödh, professores skola wedh Constitutiones in electione professorum handhafde blifwa, jämbwähl och een admonition om inkommandhe medh election till lingvarum professionem, så och om Pijkis pastorat, om M. Axelius eller M. Miltopæus där till skulle befordrat blifwa. Ytterst recommenderar Hans Högh Grefl. Nådhe sahl. Doctoris Wexionij änckia på dhet bästa befordrat blifwa. Och resolwerades: 1) att election till juris och lingvarum professiones skall såssom dhen in pleno Senatu fattadh åhr öfwergå, och 2) Hans Högh Grefwelige Nådhe förstendigas enhälligt så af Consistorio ecclesiastico som academico slutit wara, att mag. Miltopæus emothtager Pijkis pastorat.

2. D. Olaj Wexionii änckia lofwades recommendation till Rijkz Drotzen att blifwa förhulpen till sin sahl. mans restantier, så och att få een attest på, huru stora dhe wara kunna.

3. Secretarius berättadhe sig åthskilliga gongor så i går som i dag söcht H:r Landtzhöfdingen att berätta dhet honom senast pålagdt bleef, fråga, om han sin consens till execution på professorem Petræum gifwit hafwer, men honom icke någon gong funnit oförhindrat.

— — — *) Præsentes Magnif. Rector, Dn. Tunander, M. Miltopæus, M. Petræus, M. Jacob. Flacchsenius, M. Joh. Flacchs.

*) Datum saknas.

[1.] Frankkommo befallningzman wäll:tt Erich Madtssonn och studiosus Møelartopøus, twistige om een brandstudz hiälp, som förundt war till Melartopøi och hans swågrars gårdz och Melartopøi böckers reparation, hwilken befallningzman för samma gårdz ränta af Melartopøi swåger qwarteermästaren uthtog för *) åhrs ränta, doch af obyttan deel. När nu studenten will fordra sin deell igen af samma brandhstudh, kommer dhet till action både för Häredzrätt och Hoffrätten och blifwer dömt, att alla arfwingarna skohle wara lijka deelachtiga i brandstuden. Befallningzman säger, att studenten hafwer honom medh skälzordh öfwerfallit, hwar till studenten neekar, säijandes, befallningzman kom intet okalladh till hans faders arfskifte, och welat drifwa honom ifrån hemmanet, och emädan Melartopøus war omyndig, updrog han sina swågrar hemmanet medh dhet acord, att hwilken af swågrarna hemmanet beholla skulle, han skulle och betala rändtan. Ytterligare berättadhe befall[nings]mannen qwarteermästaren uthwärdt, att han skulle få brandstoden, och efter qwarteermästaren hadhe bönder, så fick han wähl betala rändtan. Møelartopøus säger, att dhet dömbdes på häredtz tinget, att brandstuden skulle komma dhem till, som gårdhen tillhörde.

Vota:

Mag. Jacob. Flacchs.: Melartopøus läger in skrifftel. och förklarar om skaksens [= saksens] beskaffenheet och blifwer under Academiens jurisdiction.

Mag. Miltop., M. Petræus: Dhet samma.

Tunander: Såge giärna dhe förljktes; will icke befallningzman dhet, så släppe wij änn då intet studenten ifrån oss.

2. Hindrich Ruuth ahnklagadhe studiosum Henricum Eri, såssom skulle han hafwa ridit in i farstugun uthe på hans kroog och ridit sönder gålfwet. Studenten neekar dhet och säger, att han reedh allenast in för farstugu dören och strax kommer Hindrich Ruthz dreng och slår hästen i skallen medh een klubba, så att hästen faller kull och studenten under.

*) Tomrum i originalet.

Axell Ottossons ryttare Hindrich hadhe warit medh. Johan Andersson wittnadhe medh studenten.

— — — *) Præsentes Magnif. Rector, D. Enevald., Dn. Tunander, M. Miltop., M. Petrusus, M. Jacob. Flacchs., M. Laurbeccius, Mag. Joh. Flacchs.

[1.] Vice Præsidentens tjänare Axell Anderssonn ahnklagadhe studiosum And. Wallinium, för dhet han hafwer jagdt honom medh steenar öfwer två eller tree rännstenar, men doch lijka wist hafwer han förlijktz medh honom och wille till godho taga alla dhe hugg han fick af honom och intet willia tahlä där mehr om.

Resol.: Senatus låter förblifwa wedh den förljknig, som parterna sig emellan giordt och oprättadt hafwa. Doch, att påminna D:no Wallinio hans förseendhe, skall han plichta i carcere tree dagars tijdh.

2. Doct. Enevaldi uthskickadhe Dn. Isacus Widbecchius ahnklagadhe Doct. Enevaldi drängiar, dhet dhe hafwa stultit ifrån D. Enevald. öhl uhr hans källare; på huru long tijdh dhe dhet giordt hafwa, weeth han intet, men han troor dhet hafwer warit länge och begiärar på Doctorens wägnar, att Senatus Academicus will taga drängiarna i förhöör och ransaka där effter.

Framkalladhes fördenskull drengen Greelss, hwilken bekändhe, att poicken Lasse hafwer gådt genom dhet hohlet, som stödt war på källar muhren, och plägat honom genom hohlet, men säger sig siälf intet hafwa där genom gådt. Dhetta opskiötz till nästa Consistorii dag.

Den 2 Junii. Præsentes Rector Magnif., Dn. Tunander, M. Miltopæus, Mag. Jacob. Flacchs., M. Laurbeccius, M. Johannes Flacchsenius.

Föhrehades D. Enevaldi drengiar, och bekiänner dhen gambla, att dhe andra hafwa warit 2 gongor i källaren, men sig hafwa allenast warit een gong, och då hafwer han tappat i ett trää fath och drucket.

---

*) Datum saknas.

Isaac Widbecchius säger kyrkioherden willia beholla drängiarna qwar, så frampt dhe willia deprecera och aldrig stiahla mehr.

Vota:

M. Joh. Flacchs.: Voterar, att drängiarna sättes i jern.

M. Laurbecchius: Will, att dhet skeer hoos wachtmästaren.

M. Jacob., M. Miltopæus: Samtyckia dhet samma, doch kan man först communicera medh kyrkioherden.

Dn. Tunander: Voterar, att dhe ett heelt dygn stå i jern, om dhet icke bedes för dhem.

Bilagor.

I.

Ex Protocollo 1666 *).

Den 16 Maj 1666. § 5. Framsteg M. Miltopæus och beswärade sig öfwer M. Petrum Bång och sade, at han i lögerdagz kom ex composito op, när iag disputerade, och opponerade en sådan syllogismum: qvi non novit se ipsum, non est bonus philosophus, at Dn. Præses etc. Minorem proberade han med sin disputatione graduali och begynte röra om det, som passerade i disp. grad. När wij nu discurrerade en stund, skildes wij gode wenner. Söndagen der effter anslog han een intimation på Academiæ döör om mig; huruledes han mig der utinnan har angripit, har iag författat i min inlaga. Den och oplästes.

M. Bång replicerade: allom är kunnogt, huru iag är kommen till den[na] Academien, har och wunnit hos alle stor ynnest, och är mig imponerat af dem, som wederbör, at disputera, och tog iag mig det före effter Facultatis gottfinnande, och den materiam, som the nämbede, tog iag, och när disput. angick, inviterade iag M. Miltopæum till at oppone[ra]. Tå

---

*) Följande protokollsutdrag af den 16, 18 och 23 maj, den 13, 16 och 28 juni samt den 3 och 5 juli 1666 angående det celebra målet mellan professorerna Miltopæus och Bång ingå i originalet å sidd. 363—372. Målet behandlades dessutom den 30 maj 1666 under § 8 (se ofvan sid. 145), hvilken dock återfinnes hvarken i protokollet eller bland utdragen, den 11 aug. (se sidd. 155—156) och den 10 okt. s. å. (se sidd. 165—166). — Luckorna i det följande bero därpå, att originaltexten vid inbindningen delvis bortskurits i kanten.

angrep han min thes. 20, der uti iag talte om Eccl:æ forma in[ter]na et externa; han begynte opponera och wille committera mig D. Enevaldum, som hade nogot annorlunda definierat formam Eccl:æ; då sade han åt mig: hæc non debent proponi in Academi[a], och per *ἀλλοτριεπισκοπίαν* censerade min disp. och föll i Facult. [theol.] embete. Widare refererade Bången: när Miltopæus disputerade i l[öger]dagz, begynte iag invitatus opponera på honom, då sade han desse [or]den åt mig: si termini philos. sic applicabuntur, falsissima qvæqve in theologiam introducuntur. När iag sådhant hörde, wiste iag intet, huad iag skulle göra; efter Dn. Procancellarius, Rector och Decanus [wo]ro borta, så mente iag, den som publice syndar, han skal public[e] rättas, så fan iag rådeligit at, förr än juvenus Acad. förskingras, på det at det motte icke utspridhas, at pessima qvæqve introducera[s] genom mig, skref iag denna intimation. Sedhan begynte Bånge[n] explicera sin intimation och sadhe, at i detta fallet är Miltopæi philosophia stupida och insana, och låfwade bewijsa det.

M. Miltopæus sade: är iag defamandus derföre, at iag invitatus opponerar; iag war opponens, mig stod fritt at opponera och hono[m] at swara.

Parterne togo afträde.

Rector sade sig warit i staden den lögerdagen och söndagen, som M. Bång intimerade. Item talte om, at studenterne hade anslagit een intimation och convocerat cœtum studiosorum, det sijr illa ut, wor[e] wäl det kunde förekommas vidare oreda. Senatus discurrerade der om, och [om] M. Petrus Bång begärer skriftteligen at swara, så får han det göra. Dee kallades in och sades, at M. Bång swarar skriftteligen. M. Miltopæus intedde nogra attester, af studiosis gifne, at han studiosam juventutem aldrig med sin philosophia hafwer sökt at förföra. Samme attester begärte M. Bång till sig. Och blef effterlåtit.

Den 18 Maj. § 3. Inlade M. Petrus Bång sin inlaga emot M. Miltopæum, den oplästes. Miltopæus sade: efter iag sijr ännu, at han står på sina ord och håller mig för en deprædatore juventutis etc., derföre beder iag få förklara mig

skriftteligen. Eliest will iag referera, huru iag förhölt mig i min opposition; jag confererade nogra theses af D. Enevaldi disp. och Bångens, och derföre anklagar han mig.

Sedhan begärte Rector Senatus vota, om Miltopœus skal få swara på Bångens inlaga.

Voterades:

M. Flachsenius: Processus juris tillåter huar och en at agera, derföre kan man intet förwägra honom at swara, men best wore, dhe kunde blifwa förlikta.

M. Petræus, M. Justander, M. Axelius: Det samma.

M. Kexlerus: De moste förlikas. Senatus kan imponera dhem, eliest har det widt utseende.

M. Achrelius, D. Olaus: Det samma.

D. Enevaldus: Här äre twenne saker; den ena tycker mig skal per deputatos transigeras, den andra söker man at förlika.

Rector: Detta är ingen privat sak, uthan Rectoris och Senatus autoritet är læderat, altså kan man intet detta leggja så slät neder, utan detta moste corrigeras.

Dn. Procancellarius: Om detta skal gå till doms, så blir här af ett fahrligit wäsende, och till förlikning synes the obenägne; huru man skal bära sig åt, will stort betänckiande till.

Sedan discurrerades, om dhe icke skulle förlikas.

Senatus beslöt, att the förmanas till förlikning och exaggereras för dhem begge deras förseende, på det at förlikningen kan gå des betre för sig.

Miltopœus kallades inn, och förhöltz honom, det han synes hafua försedt sig, och råddes till at förlikas. Han sadhe: fama et vota pari passu ambulans; om det står at lidha, at han kallar mig deprædatorem, hemsteller iag Senatui, doch kunde det skee nogon förlikning commode salva existimatione mea, är iag der till intet obenägen.

Sedhan kallades Bången in, och förhöltz honom sitt förseende af Rectore effter Senatus beslut och råddes till förlikning. Han swarade: om det är hela Senatus mening, som nu föres, så begär iag dom, som iag hafwer förtient. Sadhe och: Miltopœus har hissat studenterna på mig och sendt kring

till studenterne. Rector bad notera det. Omsidher sadhe Bänge[n]: iag skiuter under Dn. Procancellarij, Rectoris och Senatus Acad. betenckiande. Förordnades tree af professoribus, som sökia at förlijka them.

Den 23 *Maij*. § 10. Refererade D. Enevaldus sig hafua sendt bodh till M. Bång och M. Miltopœum, dhe och comparerade, men intet tillijka, hwarföre blef sagt, at the åter i dag skulle comparera, men dertill war intet M. Miltopœus resolverat.

§ 13. M. Bång begynte opläsa sielf en skrift, der han hade antecknat M. Miltopœi senaste taal in Senatu. Då sadhe Miltopœus: jag refererar mig på protocollet och min inlaga. Då oplästes Miltopœi replica emot M. Bångens exception.

M. Bången refererade M. Miltopœum sagt:

- 1) Profecto hæc thesis eget lima;
- 2) Committerar D. Enevaldum och mig, då han sadhe: oportet inter vos esse schisma;
- 3) Talia non sunt proponenda in Academia;
- 4) Termini philos. således applicerade in theologia, sic falsissima qvæque inferrentur.

Talte och om motu in creatione etc. Då sadhe Dn. Procancellarius, at sådhant gör intet till saken. Sedhan begärte M. Bång sig b[lif]wa dömd för sin intimation, der effter wille han see till, huad han göra kan, och om hela Facultas wille hålla med Miltopœ[o], så wille han ändog wara der emot. Sedhan togo the affträ[de].

Dn. Procancellarius sade: saken är ledh nok, och kan ske blir sedhan oendelig, när hon går till doms, och tyktes, at det wore best, the kunde förlij[kas]. Rector mente, at Senatus kunde remediera denne saken så, at han, Miltopœus, læsus nogot blir refunderat. Dn. Procancell. sadhe: här most wara en censura af Facultate theologica.

D. Enevaldus tykte, och andre professores med honom, at en skulle [gå] först till den ena och sedhan till den andra och repræsente[ra] detta best, såsom och med all fiit tentera composition och förlijk[ning]. Då sadhe och D. Enevaldus sig tykt nogot wara, det M. Bång i sin di[sp.] kallar Deum causam instrumentalem, och mente, at Bongen skulle förstå Chri-

stum, hwarföre reverendiss. Dn. Episcopus der emot oppon[er]ar], såsom och jagh sielf. Sadhe och: det synes wara nogon novite[t] statuera formam theologicam, och iag will detta honom remon[stre]ra. Der nest talte Dn. Procancellarius, at det fins nogot i M[ilto]pœi inlaga, som intet borde lidhas. Sist wore alle der med öfwerens, at the sökias till composition, och sakerna må in[tet] disiungeras, och D. Enevaldus först debatterar qvæstiones in Facult. theol. och sedhan söker till at reconciliera. Och till at salvera existimationem læsi will Senatus wara be-tänkt om.

Sedhan inkallades M. Bång allena, och Dn. Procancell. förhölt Senatum önska den saken genom arbitros reconcilieras och befructar, at der M. Bång träder till jus reconventionis, så lär det gå för långsampt, tyckes ty, hon slutes inte snart. M. Bång swarade: efter Miltopœi inlago går ut på min intimation, ty dömer mig, och sedhan skal Miltopœus stå mig och all hans anhang, och fast det wore sielfwe helfwete. Då sade D. Enevaldus, reprehenderandes Bången: mene Ij, at wij skulle släppa nogot, som är animadversione dignum. Huadh det iag har censurerat edher disputation, det wil iag således förklara, som iag hafwer förståt. Befaltes sedhan, at M. Bång författar sin reconvention och lägger in. Tillijka tog och Bången till sig Miltopœi replicam. Sedhan p:tenderade M. Bång på dhe studenter, som hafwa befriat M. Miltopœum, och angaf dem för crimine falsi testimonii.

Der efter inkom M. Miltopœus, och sadhe Dn. Procancellarius, huru Senatus har önskat dem komma till composition och at han har nogot fehlit i sin inlaga qvoad stylum och offenderat der med Senatum. M. Miltopœus swarade: iag är læsus, och der affecter nogot regera, bedher iag om förlåtelse, och det kan wara snart rättat. Altså tillgaf honom detta Senatus.

Den 13 Junij. § 1. Inlade M. Petrus Bång sin duplicam emot M. Miltopœum, huilken oplästes. Der efter togo parterne affträde. Senatus discurrerade om den saken och rådhslogo med flit, huruledhes dhe kunde förlikas. Tyktes och nogot

wara, om M. Petrus Bång skulle promovera, förr än här på skulle falla något utslag.

D. Enevaldus sadhe: kan ske promotor torde fåå tilltal derföre. Rector sadhe, hwar och en wille seja sin mening.

M. Flachsenius: Bången förehålles hårdt, at han beqwemer sig till förlijkning, och sejes, at Miltopæus har begärt, denne saken skulle slitas, förr än promotion skeer.

M. Peträus: Det samma, såsom och alle the andre professores, tyckiandes något åt wara, om Bången skulle promovera pendente lite.

Dn. D. Enevaldus discurrerade widlöfftigt och sadhe, der äro 3 obstacula, at det intet kan skeep: 1) a parte M. Petri Bångz, 2) a parte Miltopæi, 3) a parte studiosorum; sic ille pergeret in honoribus accipiendis, Miltopæus, qvasi convictus interea incederet.

Rector: Det samma.

Sedhan kallades Bången in, och förehöltz honom Senatus mening. M. Bång swarade: mig gör och ondt, at sådhant är opkommit och at här är kommit sådant rychte i landet, som wore iag en ignorant. Sadhe biskopen sagt för sig, at twenne pastores haa taalt om, hurudan en Bången är, at Miltopæus har confunderat honom; derföre ligger det mig på hiertat, men så är iag intet obenägen till förlijkning, allenast iag får satisfactio[n]. Senatus sadhe, Miltopæus är injurierad.

Sedhan tog Bången affträde, och Miltopæus kallades in. Frågades, om han icke will beqweme sig till förlijkning. Han sade: iag är intet obenägen till förlijkning, allenast min fama och existimation blifwer salverad, effter intimation är utspriddt och mitt namn illa noterat i hela riket. Och tog affträde.

Senatus discurrerade der om åter igen.

D. Olaus sadhe: om Bången icke will förlijkas, så får Miltopæus den atteste[n], at han har budit sig till allan rätt och Bången är obeqwemlig.

Bången kom åter in och sadhe: iag sijr gerna, at förlijkningen skeer, allenast iag får satisfaction. Senatus sade, den andra är injurierad. Omsidher samtyckte han till förlijkningen.

Den 16 Junij. § 3. Sedhan togz M. Petri Bångz och Miltopœi saak före. Dhe bådhe togo affträde. Rector framtog sit concept af förlijkningz expedient, som beslutit war. Nogle tykte full[er], at der uti war nogot durius infört, men samma conce[pt] oplästes lijkwål för Bången. Han sadhe: der är myk[et], som stöter mig, derföre begärrar iag tidh at betenk[ia] mig der på. Han tog till sig conceptet och befaltes at co[m]-municera med Miltopœo.

Den 28 Junij. § 1. Inlade M. Miltopœus sin 3 inlaga, den blef opläsen. Exrector D. Abraham talte till Bång: iag begärrer weta: [1.] hwarföre I intet communicerade förlijkningz skriften med Miltopœo efft[er] Senatus decretum, det war en stor contemptus; 2. hwarför[e] Ij icke ophörde med läsandet i Acad. efter init. som Rect[or] förbodh, det gjorde Ij intet, uthan seja, at Decanus theol. F[a]cultatis gaf ehr låf; nu will iag weta besked der på. Bången sadhe: iag förlade den skriften och har ännu in[tet] funnit igen. D. Enevaldus Decanus sade: iag kom ifro Lä... och wiste intet af deras wäsende; när Bången kom till mig och iag fick nogot weta der om, sadhe iag honom, han skulle i sin lection röra minst der om, som han kunde; när han i medler tidh fick Rectoris förbodh, sende han sin poike till mig; iag swarade, min mening sade iag honom före, han må holla sig der efter.

Den 3 Julij. § 4. D. Bång sade M. Miltopœo: I äre intet sanus, effter I intet wele förstå rätt. Miltopœus begärte det skulle noteras, at D. Bongen supprimerade Senatus förslag om förlijkningen. D. Abraham sadhe: emedan Bången har så schimphat mig och håller mig för en hæretico derföre, at iag effter Senatus betenkiande förslagzwijs gjorde ett utkast till deras förlijkning, och provocerar mig emot sig, confuderade fördenskull, huadh han göra skulle. Senatus sadhe, det war allenast förslagzwijs fattat och det borde intet så criticeras.

Den 5 Julij. § 1. Sadhe Rector M. Kexlerus, här är ingen annan sak denne gongen än D. Bångens och Miltopœi sak. Rector fregade effter den intimation, som Miltopœus hade anslagit för en student, effter den skal wara suspect. Miltopœus swarade: will nogon göra action emot den intimation, så

will iag swara, men den intimation angår intet denne saken. Sedhan talte D. Enevaldus, at the woro på en god wäg till förlikningen hoos mig uti nogre professorum närwaro. Sedhan framtedde Rector ett fragmentum af Miltopœi intimation, den læstes op. Miltopœus sadhe som förr. Dn. Procancellarius fregade, huad han mente med *antistites* och *cives*, som står i intimatione. Miltop. swarade: den intimation rörer intet denne saken, och iag bedher, E:s Högwyrdigheet intet wille confundera den med denne saken. Dn. Procancellarius urgerade mehra, han skulle förklara sig på dhe orden. Han sadhe: wij forstå alla latin; sadhe omsidher, med *civibus* förstodh han *patres Acad.*, *rex etiam est civis* etc.

Förr än parterne togo affträde, sadhe Bången, at emot den förlikningen exciperade iag strax, och emedan D. Thauvonius undsadhe mig at wela gå på min disputation, derföre will iag först sij, huad han gör.

Sedhan læste D. Enevaldus up det förslaget han hade fattat. Der om frågades af huar och en des sentiment.

Voterades:

M. Flachsenius: Såsom det är förslagzwijs upsatt, så må man læsa up för dem; äre dhe, som partes äro, tillfredz der med, det är gott, ty ingen sijr heller än *Senatus Acad.*, at the blefwe förlikte.

M. Petræus: Effter både begärte, at hwardsderes förseende motte införas, och det är nu infört, derföre så må det wara.

M. Bergius: Det samma.

D. Thauvonius: Kan skee adm. rev. Dn. Procancellarius har intet hört det förslaget iag effter *Senatus* beslut fattad[e]. Dn. Procancellarius swarade nej. Sedan læste D. Abraham det up och sadhe: detta förslaget förkastade Bången och inveherar sig på mig derföre, har och desförutan injurierat mig som då warande *Rectorem* etc., derföre kan iag intet stort seja här uti, uthan acterne och hela saken må gåå öfwer till *Acad. Cancellarium*.

D. Enevaldus: Jag har fattat, som iag tyckte best och såsom dhe sielfwe begärte.

Dn. Procancellarius: Jag tycker full, at det är wäl fatta[t], men skal man submittera deras crisi, så blir ingen ende på, derföre tycker mig best wara, at Senatus först skärskådhar expedienten och steller i den form, som hon skal war[a], och det sker så, at hwar sejer sin mening om saken, der eff[ter] man sedhan kan retta detta förslaget.

Sedhan discurrerade Senatus om Miltopœi intimation, och sen[des] till Miltopœum, at han skulle gee henne fram. Han sad[e]: den kommer intet här till, wela dhe afhielpa denn[e] saken först, så will iag sedhan ge fram intimation. Sedhan sendes effter den studenten Andream Nicolaj, för hwilken han intimerade; begärtes, at han skull[e] gee fram intimation. Han sade: professorn tog den [af] mig; och sade, at han ingen copiam hafwer. Rector lä[ste] up det fragmentum han der af hade. Studiosus sadhe: iag kenne igen dhe orden stogo der.

Post hæc accessit D. Bång. Honom förelästes den expedien[t] D. Enevaldus fattat hade. D. Bång sadhe: iag har intet stor[t] emot det conceptet, allenast et ord eller tu, det förenrades straxt. Sedhan sendes effter Miltopœum, effter han war opasslig blefwen, at han skulle komma up och höra på expedienten, men han excuserade sig och sende först en skriff till Senatum, sedhan sendes conceptet till honom. Han exciperade der emot och sadhe: förr än iag will, at den skriffen skal så slås up, will iag låta falla hela saken, ty D. Bång har mera giordt mig emot än bara intimerat studenterne ihop.

Dito effter middagen. Rector proponerade, at Senatus war samman kommen för D. Bongens och Miltopœi saak. Parterne taaltes wid. D. Bång begärte, at Miltopœus wille gee fram den intimation han har slagit up. Miltop. swarade: iag har slutet denne action, och wele I göra en ny action, så få I det göra. D. Peer Bång begärte utslag. Miltopœus sadhe: iag är och tillfredz, at utslag skeer, men in pleniori Senatu.

Dn. Procancellarius beswärade sig öfwer Miltopœum, at han swarade honom så spotskt, när han frågade effter den intimation; sadhe fördenskul: iag will intet komma här up, om här icke blir betre obedience, uthan iag skrifwer

Cancellario till. Senatus sadhe, Miltpœus skal derföre blifwa tilltalt *).

Tandem beslötz, at med det första, som skee kan, refereras Cancellario Acad. historice om heela saken, som han är passerad, och sedhan sendes öfwer den senaste expedienten, när den är först nogot öfwer sedd, och begäres Hans Högh Grefl. Nådes Cancellarij sentiment der uti och at Hans Högh Grefl. Excell. täktes interponera sin autoritatem, at det motte der wedh stadna och intet blifwa större wäsende. I medler tidh förmanes Miltpœus at gifwa fram den intimation.

Johannes Flachsenius.
Acad. a secretis.

II.

D. Enevaldi declaratio, habita Acad. ibique excerpta Dn. Procancellarij **).

I thes. Qvod Deus causa instrumentalis etc. Interpretatio: Intellige medium: 1) qvo se Deus hominibus revelavit et maxime qvod est verbum Dei non *ὑποστατικόν*, sed 2) *προφορικόν* nec qvod sit *ἐνδιατ[ικόν]* neque plane discrepet.

2) Instrumentalis causa Deus qvod non *ἀνεργον*, sed *ἐνεργητικόν*. Hebr. 4: 12 etc.: Verbum Dei gladius anceps etc.

*) Här följa i originalet tvänne öfverstrukna ord: och näpst.

**) Denna deklaration och de därpå följande tre protokollparagraferna ingå i originalet utan sammanhang med den öfriga texten och utan datering å sidd. 373—374. Af särskilda uttryck i protokollen för den 7 nov. 1666 (§ 9, se ofvan sid. 172) och den 14 nov. s. å. (§ 5 [6], sid. 175) synes framgå, att de äro att hänföras till ett möte af Consistorium majus, hållet någon dag mellan nämnda data.

3) Non proprie, sed *ἐν πλάτει* quod organon effectus producit. Et fiat applicatio sublata imperfectione. Etsi verbum non est ipse Deus, est tamen *ἀπόρροια*.

II. Olim Deus causa instrumentalis: 1) per apparentiam in V. Test., sc. in sensu conjuncto includens se ut causa principalis.

III. Eccl:a duplicem habet formam. Si forma Eccl:æ interna negatur, negatur et Eccl:a invisibilis et communicatio cum Christo etc. In applicatione omnis tollatur imperfectio.

1 quæstio: Qvale fuit testimonium, quod Christus petivit a discipulis suis?

Resp.: 1) Ipse non petivit, sed admonuit Caiapham officij iudicis. 2) Non de sua doctrina, sed num clam aliquid docuerit, quod non in templo & synagoga publice confessus sit. 3) Testimonium facti, non juris, postulavit. Hic ex Brentzio multa legit.

Inst.: Cur Deus provocavit ad inconstantes suos discipulos, nam omnis homo mendax etc.?

Resp.: Non ut confideret authoritati humanæ, sed ut argueret Caiapham iudicis præposteri officij.

2 quæstio: An seducibilis possit dare testimonium de se non seducto?

Resp.: Seducibiles sunt: 1) impii, 2) eruditi etc. Hi vel vocati, qui possunt seduci, vel electi, qui etiam, sed non finaliter. Concluit hoc syllogismo:

N. Seducibilis potest testimonium dare se non seductum.

O. Homo est seducibilis. Ex.

Sedhan stego alle och heela Senatus op och stego in i Consistorio efter Rectoris begäran.

1. Fregade Rector, om Grefwens bref skull aldeles efter lefwas eller decretum Senatus. Res.: Det skrifwes öfwer till Grefwen, at M. Joh. Alanus betalas af pecunia diligentiorum och af stip. in 3:a classe och M. Laurbecchius får adjuncti löön, item M. Laurbecchius läser in audit. inferiori kl. 10.

2. Talte M. Petræus om en Acad. bonde, som emot M. Abrahamum Collanium har appellerat till Häfrätten, och han skal wara 5 gonger citerat, men intet comparerat, och i morgon blifwe the åter anslagne.

Res.: M. Petræus fregar der efter hos Notarium Reg. Jud.

3. Theolog. Decanus D. Thauvonijs begärte in eventum noteras, at han war tillstädes i går in Facultate om det som nu är förrättat: men sielfua instrumentet fick iag intet see. Det förre såg iag och sadhe mit sentiment der om. Och ratione officij admonerar, at cautius der med bordt hade han[d]las, och iag hade gerna och welat see. Och iag kan intet samtyckia der till, quod Deus sit *causa* instrumentalis, emedan iag weet ingen så sagt och är novum, seer ingen necessitatem så at tala, har intet fundament in S. Sacra och orthodoxia, och kan fölia monga absurditeter. Kan ej heller inbilla, at verbum Dei *προφορικόν* är intet aut creator eller creatura. Verbum *προφορικόν* est ens actu. Ex.: creator vel creatura.

D. Bång sadhe, den *sylogismus* doger intet.

Dn. Procancellarius begärte, detta heller skull skriftligen inleggias.

D. Thauvonijs sade: *conclusio*: iag kan intet samtyckia där till, at Deus [i] nogon motto kan sejas *causa* instrumentalis.

Rector befalte Secretarium stryka ut alt detta.

D. Thauvonijs sadhe: I råda intet allena, lät gå till vota.

Då steg Dn. Procancellarius, Rector, M. Flachs. och M. Laurbechius up och ginge bort. Dhe andre blefue qwar.

Sedhan sadhe D. Thauvonijs: *ministerialis causa non potest dici nec proprie nec improprie, quod proprie notat ministrum qui exsequitur iussa superioris, improprie autem personam se ad instar servi submittentem, ut Hebr... **

Sedhan talte D. Thauv. och D. Bången: *ad hanc(?) naturam pertineat exinanitio.*

Thauv. sadhe: *est idioma humanæ naturæ.*

D. Bång sadhe nej, sed *divina natura secundum majest. modum gloriæ.*

D. Thauv. sade: *acter edher, huad iag ratione officij seijer, warer intet inflatus socius och kommer intet novam opinionem på ban.*

*) Tomrum i originalet.

D. Thauv.: Dee andre alle är wäl explicerade, men om desse wille iag seja min mening och ber detta förwahras in omnem eventum sub juramento Secretarij.

III.

Dhee skiähl dhen Högl. Kongl. Hoffrätt i Åbo emot Academien ther sammastädes hafwer angående jurisdictionen bägge Kongl. Collegier äre twistige om *).

1. Hennes Kongl. Maj:tz Drottningh Christinæ Privilegiens första punct, gifne Ubsala Academia åhr 1646 den 22 Decembris, vid. Constitut. Academicas antiquas.

2. Wällborne Frijherre H:r Rijkz Rådth och Præsident, wällborne Frijherre H:r Rijkz- och Hoffrättz Rådth samt edle, wällb:ge, höghläarde, wijse och wijdtlaghfarne godhe herrar och män Hr vice Præses och Assessores sampteligen.

Uppå Kongl. Maj:tz allernådigeste skriffteligen till migh gifne befallningh, hwars affskrift här bijfogas, så wääl som dhen Kongl. Hoffrättens till migh ankombne bref angående dhe ährendher, hwilka, sädan the i Consistorio Academico af-dömbde äre, till dhen Kongl. Hoffrätten infordras, kan iagh dhen Kongl. Rätt wänligen eij förhålla, att såssom Academi-ske Constitutionerne böhra wara ett rättesnöre dheruthinnan, altså på dett man theres rätte och egenheliga förståndh motte weta, hafwer iagh om praxi emellan dhen Kongl. Hoffrätten här i Stockholm och Academien i Ubsala, hwars Constitutioner komma medh the i Åbo öfwereens, uthöfwer samma ährende låtit undersökia och således dher om funnit, som dhen Kongl. Hoffrätten af häär hoos fölliande extract uhr proto-

*) Efterföljande dokument inlämnades till akademins rektor i dec. 1670 (se ofvan sid. 466). De ingå i originalet å sidd. 843—849.

collet wille intaga, hwar effter Kongl. Maj:tz allernådigeste willia tillföllie dhen Kongl. Hoffrätten behagade så wääl dett, som allredo kan wara förelupit, såssom och hwardh här effter lærer förefalla, skicka och lämpa. Och påminner iagh jemwääl Consistorium Academicum ther om, att the rätta sigh ther effter etc., och förblifwer

Dhen Kongl. Hoffrättz
tjänst- och wällwillige

Stockholm den 26
Aprilis 1667.

Per Brahe
Grefwe till Wijsingzborgh.

3. *Anno 1667 den 25 Aprilis.* Samma dagh begärade H:s Högh Grefl. Excell:s H:r Rijkz Drottzen Höghwälborne Grefwe Peer Brahe genom dess secreterare wälb. Daniel Guldenstälpe den Kongl. Rättens swar opå efterskrefne frågan:

Om dett practicerades i dhen Kongl. Hoffrätten, att alla causæ criminales, som uthi Senatu Academico Ubsaliensi ventileras och afdömas, underkastas den Kongl. Hoffrättens wijdare omdöme.

Res.: Lijffzsaker och dhe, som angå ähra och redelighet eller amputationem membrorum, böhre effter Academiæ Constitutiones och Processens 20 punct § 6 komma under Kongl. Hoffrättens decision. Actum ut supra.

Ex protocollo

P. Nordman.

L. Not. S. R. Dicest.

4. Transumpt af Ridderskapetz och Adelens Privilegier, gifne af H:s Kongl. Maj:tt, glärwyrdigest i äminnelse, sahl. Konungh Gustaff Adolph anno 1617 den 8 Octobris, 16 punct:

Så wele Wij och här medh hafwa wåre godhe män af Ridderskapet och Adelen privilegierat och benådat, att the icke skohle wara förplichtade att stå till rätta för någre lijffzsaker för mindre män än theres wederlijke etc.

Gustavus Adolphus.

5. Transumpt af Kongl. Maj:tz Rättegångz Ordinantie, gifwen i Öhrebro den 10 Februarij 1614, 16 punct:

Till dett fiortonde. Sedan på thet hwart och ett ståndh widh sin wääl fångne frijheet och rättigheet må handhafd warda, tå wele Wij, att hwar någon adellzman uthi Konungedömet sigb således förbryter och misshandlar, att han ther igenom (så framt han till saken bindas kan) förwärckar lijf, ähra, adeligh frijheet och privilegier, godz eller arfligh rättigheet, han skall allenast comparera för den Konunglige Hoffrätt och ther anamma sin doom, däch så förståendes, att saken och gärningen först, ther hon giordh, ransakas och skiärskådas, & häredz- eller laghmans tingh i landh eller åth [= &] Rådstugu i städerne, och att persohnen sådan medh ransakningen förskickas till thenne wår Konungzlige Hoffrätt, ther att anamma sentens och doom etc.

Gustavus Adolphus.

6. Transumpt af Kongl. Maj:tz Rättegångz Process, gifwen i Stockholm den 23 Junij 1615, 20 punct., 5 paragr.:

Till thet fämpte. Alle privilegierade persohners saker, förnämblich Ridderskapsens och Adelens, effter Privilegiernes lydelse, och att ther medh hålles, effter then Rättegångz Ordinantie, som i Öhrebro bewilliat är.

Gustavus Adolphus.

7. Transumpt uthaf Constitutionum Academicarum capite 1, 5 paragr.:

Majores vero criminales causas, quæ mortem aut membri amputationem seu mutilationem pœnæ loco inferunt, adhibito arcis præfecto, duobus consulibus et urbis judice Senatus Academiæ cognoscet et ad Regem referet.

8. Extract af Academiæ Constitutionibus Academicis, gifne af glårwrydigest i åminnelse, sahl. Konungh Carlh Gustaff den 27 Junij a:o 1655, cap. 1, paragr. 5:

Majores autem criminales causas, quæ mortem et membri amputationem seu mutilationem pœnæ loco inferunt, Senatus Academiæ cognoscet, judicabit et communicata re cum Cancellario ad Supremum Regis Judicium referet.

Carolus Gustavus.

9. Transumpt af H:s Grefl. Excell:oes H:r Rijkz Drottzens Höghwålborne Grefwes Grefwe Per Brahes bref till denne Kongl. Rätt af dhen 22 Martij anno 1661:

Elliest har iagh wedh detta tillfället icke kunnat undergå Eder, godhe herrar, att tillkänna gifwa, dett Senatus Academicus i Åbo sigh någre reesor för migh hafwa beswärat, dett dhem i någon motto afskiähres dhe saaköhrer, som dhe effter privilegiernes tenor af dhem, som under Academiens jurisdiction sortera, förmeene sigh wara berättigade till. I synnerheet referera dhe een särdeles casum, som medh professore mag. Axelio Kempe är passerat, dhen dher i den Kongl. Rätten är belagdh medh 50 dal:r sölf:r myntz böther, för dett han cautions man för Carll Jordan war och till förelagdh tijdh icke kunde skaffa persohnen till ställe, hwilke 50 d:r sedhermehra äre af landzbookhållaren der i orthen igenom slättzknechterne medh gewalt uptagne, ehuruwääl Senatus Academicus der emoot så skriftteligen som elliest exciperat hafwer. Nu kan iagh fuller dheras privilegier, särdeles i dhe puncter om saaköhren, icke annorlunda förstå och uthtyda, än att bem:te böther böhre Academien heemfalla till bästa uppbyggelse dess, emedan ingen exception uthi samma privilegier finnes, som synes stängia dhem dher ifron, eller någon portion wara någrom androm reserverat att bekomma af dhe böther, som pålægges Academiens ledamöther och dhem som af dheras jurisdiction dependera, mehra än mållzägende rätten, som och hwadh ther tijma kan, som är dhen Kongl. Rättens eensak, den Academien icke kan disputera, uthan böhr wara dhen Kongl. Rätten integre förbehållen etc. Datum ut supra.

Min käre frändes och Edher, godhe
herrars, resp. tjänst- och wällwillige
Peer Brahe
Grefwe till Wijsingzbärgh.

10. Wällborne H:r Præsident, käre frände, samt wällborne, edle och wälbördige, ehreborne, wijse och lagharne Assessores, samtelige godhe wänner.

Min wänlige hellssan försändt medh Gudh allzmechtigh tillförenne. Hwadh min käre frände och I, godhe herrar, migh berättan om edert procedere emot Senatam Academicum uthi mag:ri Axelii Kempes borgensaak, hafwer iagh nochsamt intagit och kan icke annars befinna af dhe skiähl migh dher uthi föredrages, än att min k. frände samt dhe herrar till samma resolution hafwa haft godt fogh, hwarföre iagh och migh dett samma wäl låther behaga. Jagh will icke förmoda, att bem:te Senatus Academicus skall förwägra att emootaga appellation uthi den twistige gjäldsak, som bårgaren Robert Rancken hafwer medh studenten Johanne Rauthelio, så framt capital summan är appellabel och appellans præsterar præstanda, efter som dhe nochsamt weta, att Rättegångz Processen så wäl som Constitutiones Academiæ sådant uthtryckeligen tillåta, hwilket iagh lämbnar uthi min k. frändes samt dhe gode herrars försichtige moderation, förmodandes, att sakerne så warda lämpandes, att hwar och een uthi sin rätt blifwer handhafd och gådt förstånndh societeterne emällan befordrat, etc. etc.

Aff Stockholm den 26 Aprilis a:o 1661.

M. k. frändes och Eder, gode
herrars, män

resp. tjänst- och wällwillige
Peer Brahe
Grefwe till Wijsingzbårgh.

[Akademins svarsskrifvelse till Kongl. Hofrätten i
Åbo *).]

Såssom uthi den Högl. Kongl. Hoffrätt här i Åbo en ny praxis opwäxer emot oss under denne Kongl. akademiske

*) Denna skrifvelse, hvilken i originalet å sidd. 855—860 följer efter hofrättens dokument, är påtagligen den som omtalas i protokollet för den 25 febr. 1671 (se ofvan sid. 487). Den saknar rubrik, datum och underskrift. Om dess tillkomst se sid. 486.

jurisdiction sorterande, så kunnom wij intet annorlunda än effter vår eedz förplichtelse emot samma praxin excipera, önskandes och sökiandes, såssom den våra Kongl. Constitutionibus och Privilegiis emoot sträfwär, det den fördenskull måtte ophäfwen och afskaffat warda, på det effter Gudz och Kongl. Maj:ttz nådigeste willia förtroende må conserveras Collegierna emellan, såssom H:s Hög Grefl. Excell:s vår nådige Cantzeler uthi sina gunstiga skrifwelser oss på båda sijdor plägar troligen råda och påminna.

Samma praxeos grundh synes härflyta af sådant principio, som skulle den Högl. Kongl. Hoffrätt wårt Kongl. Academicum Consistorium nästan medh samma characterer såssom sina underrätter æstimera och sköta, der doch at saken sig annorlunda haf:r noggsamt kan skönias och påminnas af effterföllliandhe skähl, som man till talet allenast några will opsättia, både för det at till påminnande allenast fåå behöfwes och på det wij medh mångas sammanletande icke måge göra så wist principium till sin grund misstenokeligit.

I. Om Consistorium Academicum wore en total underrätt, då förmätte den Kongl. Hoffrätt arbitrera öf:r notatos infamia et perpetuo exclusos, såssom och contra sententiam Consistorii restituera dhem in integrum, som den Kongl. Hoffrätt elliest brukar medh sina underrätter, hwilcket alt löper twert emoot glorwyrdigest i åminnelse Konung Gustavi Adolphi Constitutiones, cap. 1, § 8: „Nec ita exclusum“, såssom och höglåfligest i åminnelse Kånung Carl Gustafz Constitutiones, cap. et § iisdem: „Nec ita relegatum“, item cap. 23, § 28, ibi: „In transgressores deprehensos“.

II. Hadhe och den Kongl. Hofrätt macht att infordra alla Academiens doomböcker så in civilibus som criminalibus effter Rettegongz Ordinantiens 15 punct, hwilcket sträfwär emot officium Cancellarii och Const. Academicas Gustavi Adolphi et Caroli Gustavi, cap. 2, § 4: „Habebit potestatem“.

III. Så skulle och den Kongl. Hoffrätt hafwa macht at remittera causas criminales majores under Academien tillbaka till execution, så och påläggia Consistorio dhe domar och resolutioner, som i den Kongl. Hoffrätt fälte äre, att opläsa

och publicera, hwilcket är contra praxin och Gustavi Adolphi privilegia, artic. 5: „Men angår saken lifwet“, som och Kongl. Maj:ttz samt Rikzdrotzens bref till den Kongl. Hofrätt i Åbo, daterat Stockholm den 6 Maji 1668, samt Hoffrättens i Stockholm swar på Rikz Drotsens fråga. Uthi Rikz Drotsens bref införes desse ordh: „Och i thy befinnande der medh icke anorlunda warda omgongit, än det criminal ransakningen och domen, sedan den först af Consistorio är slutin och yttermehra i Hoffrätten öf:rlagdh, thädan ifron Hofrätten genast för-sendes till executoren uthan någon publication uthi Consistorio, så haf:r iag icke kunnat underlåta den Kongl. Hofrätten der om att påminna, williandes, at i detta måhlet, så wäl som i det förra förbemelte, en enligheet medh Academisce Constitutionerne och dhe andra universiteternes rättigheeter må blifwa bijbehollen och Collegierna här utinnan samt i alt öfrigit måge stå i gott förstondh medh hwar andra, hwilcket förmedelst Kongl. Maj:ttz iemwäl ett nådigt nöje sker och det gemena bästa wederbörligen befrämies“.

IV. Finge och Academien då icke arbitrera eller bruka processu summario, uthan måste stricte observera alla solennia processus, der doch det förra är klart af Const. Gust. Adolphi och Caroli Gust., utrobis cap. 7, § 3: „Partes plene audiantur“.

Och består man wäl, att Consistorium Academicum effter Constitutionum lydelse bör in criminalibus majoribus, som till den Kongl. Hofrättz öf:rläggande refereres, införskicka sina ransakningar och domar, jemwäl och att appellation effter Const. Caroli Gustavi, cap. 7, § 5 tillåtes, præjudiceres doch der ige-nom intet jurisdictio Academica, emädan alt sådant sker: 1:o på det professores, hwilckas embete besynnerligen uthi läsande och ungdomens informerandhe består, icke måtte genom så-dane saker oppeholdne och förhindrade blifwa, hwarföre dhe: 2:o effter Privilegiernas inneholdh der ifron i sådane casibus releveradhe äre effter § 6, artic. 20, Rättegongz Processen, såssom och: 3:o att Academien såssom en status ecclesiasticus entledigas ifron execution in causis criminalibus majoribus och den remittera till brachium seculare effter den 5 articul.

af Privilegiis Gust. Adolphi, hwilcken: 4:o der igenom medh någon omkåstnadh icke blif:r graveradh.

Emot alt detta hafwer den Kongl. Hoffrätt nova praxi uthi Academiens jurisdiction infallit, och det nyligen åthskiljiga gongor, såssom:

I. Medh supplicationers emot tagande och förklarings infordrande uthom dhe ärender, som uthi Constitutionibus och Privilegierna förmähles, som nu nyligen uthi nu warande Rectoris Magnifici medh några sina bönder och professoris Petræi saak, så wäl d. 29 Aprilis 1669 uthi den Kongl. Hofrätt skedde, som och medh borgaren i Nådendaal, der doch supplicanterne och actores hadhe bort wijsas till Consistorium Academicum och der emot sina wederparter tanquam in proprio foro sökia, lijkmatig Const. Carol., cap. 24, § 1: „*Studiosus*“.

II. Hafwer och den Kongl. Hoffrätt uthan den ringeste communication medh Rectore Magnifico oombedin twenne gongor pålagt Borgmestare och Rådth i Nådendaal at ransaka uthi saken emellan professoren Petræum och borgaren, der doch Academien sielf hafwer macht ransakningar af ordinarie landz och stadzretterne att fordra i dhe saker, som academicos angå inom 6 mijl kring Åbo, efter Dr. Christinæ Privilegiens 1 §: „*Der och effterskrefne*“ etc. Och ehuru wäl detta synes ringa och af slätt impotence, solliciteres många lijkwel der igenom att öf:rlöpa den Kongl. Hofrätt och komma Academiens jurisdiction uthi föracht.

III. Hafwer den Kongl. Hoffrätt i lijka måtto icke allenast emot Caroli Gust. Const. cap. 24, § 1, doch som föregifwes owetandes, tagit Herman Lillieholm för hufwudet och honom på slättet fångzlig insatt, uthan och sedermera förnekat Consistorio at döma i hans saak, befalt allenast ransaka och. ransakningen i den Kongl. Rätt inlewerera, twert emot Const. Gust. Adolphi och Caroli Gust., cap. 1, § 4 et 5: „*Majores criminales Senatus Academicus cognoscet et judicabit*“.

Och endoch här emot exciperas kan, at Lillieholmen är en adelsman och fördenskull efter Adelen Privilegier icke

bör uthan i den Kongl. Hofrätt dömas, lijkwäl ära: 1:o Constitutiones Academicæ universales och sträcker sig jurisdictio Academica in omnia Academicæ membra, [se] Const. Gust. Adolphi et Caroli Gust., utrobis cap. 1, § 4: „Jurisdictio illa“ etc., så holles och comitum, baronum et nobilium filii för membris Academicis uthi Caroli Gust. Const., cap. 10, § 1: „In publicis actibus Academicis“ etc., såssom och uthi Dr. Christinæ Privilegiens 1 §, hwarest desse ordh finnas: „alla studenter“, item: „en eller annan af akademiske persohner“, så att och alla, som wedh Academien studera, blifwa notati infamia perurii, som icke bewijsa professoribus en skyldig respect och hörsamheet, [se] Const. Carolinarum cap. 23, § 7: „Omnes Magistratui“ etc. 2:o Böhr och Adelen Privilegiens 16 punct om under rätterne allenast förstås, som den och uthi Gustavi Adolphi Rättegongz Ordinanties, gifwen i Örebro den 10 Feb. a:o 1614, 14 punct klarligen expliceres, hwarest Academien och Consistorium icke en gongh nämnes. 3:o Der och den 5 punct af den 20 articel i Rättegongz Processen wore en universal regel, så kunde intet Adelen, som sig i krigzwäsende bruka låter, der ifron exciperas, hwilcket doch sker effter Rättegongz Ordinantiens 14 punct in fine. 4:o Ära och exempel så wäl wedh Academien i Ubsala som här, att studiosi nobiles in criminalibus dömde äre. I Ubsala är en för ett skätt, der af den andra döden lutit hafwer, relegerad på 6 år etc. Här wedh Academien äre äthskillige och många, hwar af man ett eller tu nämpna will. En adelsman är för några år sedan dömdh för wäldh på cour de gardet och en annan för tråtor i kyrckian etc. 5:o Är och praxis apud exteros, at dhe adelsmän, som studenter ära, icke mindre än andra studiosi in Consistorio dömes, det hwar och en bewandradh jemwel oss förnthan weet sig påminna och för andra berättä.

IV. Uthi nu warande Rectoris Magnifici saak medh sina bönder i Rendemeki hafr den Kongl. Hofrätt resolverat, at den och så på hans sijda wedh häredz tinget skulle optagas och afdömas, som af sielfwe den Kongl. Hofrätts resolution de dato den 19 Octob. 1670 nogsamnt är at ses, hwar utinnan desse ordh införes: „Resolverades, att assessoren och häredz-

höfdingen höghachtad Anders Anderson warder uthi någons på Consistorii ecclesiastici wägnar närwaru så bem:te kyrckioherdes som böndernas beswär optagandes och der utinnan görandes hwadh lagen och Prästerskapetz Privilegier kunna tillåta“. Hwilcket sträfwer emot Gustavi Adolphi Privilegiens 8 §: „Då skola och alla dhe saker“, samt Dr. Christinæ Privilegiens 1 §.

Nu ehuruwål Rector Magnificus är och pastor i Rändmeki och man kunde här förebära, at han i detta fall icke considereres som någon professor, uthan som en pastor, så är doch här emot klart, att professores äga pastoratet: 1) såsom annexer under profession, 2) till ett salarium för det dhe ära assessores in Consistorio ecclesiastico, som dhe och derföre wedh sina annexer och pastorater frije ära för den tunga, som andra präster till Cronan. uthgöra böra, effter Kongl. Maj:ttz consistorialibus allernådigest förundte bref, daterat Stockholm den 17 Julii a:o 1662. Hwarföre kunde Rector Magnificus såssom reus wedh häredz tinget icke comparera, non: 1) ut academicus in genere, hwilcket skulle sträfwa emot bådhe Gustavianas och Carolinas Constitutiones, cap. 1 § 4, cap. 24 § 4: „Studiosus intra se“ etc.; nec: 2) tanqvm professor, hwilcken ninter adeliga Privilegier (1) uthi processer för sitt embete skull, [se] Const. Gustavianarum et Carolinarum cap. 10, § 1: „In publicis actibus“, (2) uthi inkomster, [se] Priv. Gust., art. 13 et ult., som och (3) medh gästebodh och kläde drechter effter Kongl. Maj:ttz stadga, uthgifwen 1669 den 1 Maji. Kan man för den skull intet see, hwarföre den Kongl. Hoffrätt hafwer resolverat, att saken skulle afdömas på Rectoris Magnifici sijda effter Prästerskapetz Privilegier och intet effter Constitutiones Academicas.

V. Hafwer den Kongl. Hoffrätt: 1) antagit och dömt professorem Petræum såssom swarande uthi en saak angående twistiga rechner, hwilcket ärende doch effter Dr. Christinæ Privilegiens 1 § hadhe bort in Senatu Academico optagas, skärskådas och afdömas; 2) belagt honom medh böther, som hwarcken under dess jurisdiction sorterar eller in tali casu för den Kongl. Hoffrätt pliktig war att swara; 3) bötherna effter Privilegierna icke bestyrt till behörig ort.

VI. Så äre och på några orther Konungens saakören af våra academiska, dömde uthom frijheetz mijlen, oss förholdne wordne twert emoot Privilegia Gustaviana, puncto 5: „I lijka mätto“ etc.

Således korteligen excipera wij emot den Högl. Kongl. Hoffrätz opstigande nya praxin, i ödmiukheet hemställandes den rättwijse och gunstige domaren att förklara, om wij effter Constitutionum och Privilegiorum lydelse uthi alt hafwom wår rätt fått äthniutha samt om wij wedh Rettgongz Processen ährom handhafde wordne.

Register.

A.

- Aalman*, Gabriel, se Ahlman.
- Aboönses (studiosi), 282.
- Abraham*, cursor, 77, 107, 108, 111, 182, 217, 232, 268, 269, 304, 343, 361, 477, 523; — hans hustru, se Margeta Grelsdotter.
- Abrahamus* Abrahami, kyrkoh. i Ikalis, se Ikalensis.
- Jacobi, stud., 256—258; — hans far, se Jacobus [Stephani].
- Absolutionsgästabad, se under Mål.
- Acander*, Petrus, stud., 68, 87, 88, 119, 296—298, 300.
- Achrelius*, Daniel, stud., sedan akad. sekr. amanuens, 16, 52, 233, 265, 268, 275, 279, 282, 283, 305, 345, 357—359, 374, 381, 390, 393, 397, 428, 433, 453, 463, 464, 472, 508, 521.
- Achrelius*, Ericus, prof. med., 1, 8, 12, 14, 16, 17, 19, 25, 46, 65, 74, 98, 108, 112, 113, 115, 116, 119, 120, 123, 124, 126, 128, 129, 133, 139, 146, 183, (195), 196, 199, 205, 210, 218, 220, 227, 239, 257, (266), 267, 288, 289, 303, 307, 353, 357, 359—361, 369, (381), 382, 390, 393, 397—399, 408.
- , närv. i konsist., 7, 8, 19, 24, 29, 51, 54—57, 63, 66, 73, 75, 77—79, 88, 94, 98, 129, 131, 135, 138, 140, 141, 144, 146, 147, 151, 160, 164, 167—169, 185, 189, 195, 203, 206, 208, 210, 212, 242, 243, 251, 252, 256, 297, 298, 301, 302, 306.
- , vota i konsist., 8, 31, 55, 76, 80, 93, 137, 139, 141, 143, 160, 187, 196, 205, 256, 530.
- , hans hustru, 289, 464, 508.
- Acta Consistorii, spridda af student, 178.
- Adjunkter o. adjunkturer, 31, 38, 69, 75, 84, 167, 169, 234, 257, 263, 290, 294, 299, 301, 302, 330—332, 338, 339, 346, 353, 421, 464, 467, 477, 496, 518, 538.
- Aedilstjänsten o. ædilerna, 30, 39, 231, 247, 270, 279, 283, 286, 318.
- Aemilæus*, Jacobus, stud., 212.
- Aenæus*, Andreas, stud., se Enæus.
- Aerarium Acad., 110, 114, 138.
- Aeschillus* Benedicti, stud., 372.
- Erics, stud., 9, 21.
- Afföningar, se Löner.
- Agnes* Johansdotter, hustru, 148.

- Agneta Casparsdotter*, 131, 133.
 — Hansdotter, hustru till Lars Olufsson, 63; — hennes son, se Hortelius, Joh.
- Agrelius*, Sveno, med. stud., 9, 15, 25, 26, 31, 42, 43.
- [*Agricola*,] Christer, kyrkoh. i Uskela, 97, 98, 102—104, 116, 117, 119, 147, 148; — hans mor, 97, 98, 116; — svärfar, 103; — systrar, 97, 98.
 — , Jacobus, stud., 269, 277.
 — , Nicolaus, stud., 316, 504.
- Agrippa*, 495.
- Ahlman* (Aalman, Åhlman), Gabriel Petri (ock blott Gabr. Petri), stud., 232, 269, 276, 277, 313.
- Aipu*, 479.
- Akademins album*, 142.
 — arkiv, 428.
 — auditoria, 146, 538.
 — bibliotek, 9, 12, 117, 118, 133, 138, 142, 203, 234, 252—254, 279, 282, 290, 310, 313, 318, 322, 497.
 — bibliotekarie o. bibliotekarietjänst, 9, 69, 72, 84, 113, 118, 129, 140, 169, 288, 291, 292, 294, 318, 324, 520, 521; se för öfr. Petrusus, Andr. (till sid. 140), Laurbecchius, Petr. (sidd. 140—294) o. Gyllenstolpe, Sam. (fr. sid. 294).
 — bokbindare, se Elers, Fredr. o. Lietzen, Zach.
 — boktryckare, se Petter Hansson.
 — boskap, 5, 154, 158, 286, 324, 445.
 — byggnader, 13, 19, 30, 39, 114, 342; se ock Granarium.
 — bönder o. hemman, 5, 19, 20, 26, 31, 59, 65, 66, 75, 76, 91, 92, 114, 117, 129, 134, 138, 144, 145, 153—155, 157—163, 165, 170, 171, 189, 212, 244—248, 252, 259, 281, 288, 296—299, 302, 306—308, 324, 326—328, 331—334, 337, 339, 343, 349, 382—384, 390, 391, 401, 402, 422, 446—452, 456, 467, 469, 470, 480, 487, 523, 524, 538.
 — — , ransakningar ang., se Ransakningar.
 — cursores, se Cursores.
 — embetsmän (handtvärkare), 257.
 — fiskare, 5, 35, 36, 39.
 — fogde, se Jak. Persson o. Hachz, Joh.
 — glasmästare, se Jöran Eriksson.
 — hemman, se Akad. bönder.
 — historia, 292.
 — jurisdiktion, konflikter med Åbo hofrätt ang., 167—169, 208, 220, 221, 223, 231, 273, 277, 449—452, 455, 456, 460—462, 466, 478, 479, 486, 487, 522, 540—550.
 — kryddgård; 320.
 — murmästare, se Jos. Jakobs-son.
 — ombud hos regeringen, 3, 7, 39, 58, 237, 245, 248, 253, 270, 297, 302, 307, 334, 337, (418, 422).
 — post (skytt), 442, 443.
 — postulata, 3, 7, 29, 39, 40, 46, 47, 58, 237, 241, 245, 270, 281, 283, 287, 294, 296, 297, 302, 422, 423, 425; se ock Akad. ombud.
 — privilegier, 35, 168, 243, 273, 478, Bilaga III.
 — regalielåda, 324.

- reparation efter våldelden, 44, 46, 281, 319, 337, 369, 428.
- räntor, 67, 324, 326, 327, 333, 370, 401.
- rättare, 65, 113, 159, 326, 337.
- sakören, 543, 550.
- sigill, 135, 201, 280, 351.
- skomakare, se Lambert.
- skrifvare, 5, 252, 351.
- skräddare, se Jak. Persson.
- skytt, se Akad. post.
- smed, se Axel Berendsson o. Gustaf.
- snickare, se Simon.
- socknar, 39, 67, 78, 153.
- spannmål, 201, 327.
- stat, 89, 182, 186, 225, 241, 256, 259, 280, 292, 307—310, 321, 333, 348, 406, 421, 422, 445, 456, 493.
- tomt, 231.
- tullprivilegium, 58, 67, 166, 281.
- — , öfverlåtelse af, 134, 166, 285.
- tryckeri (typographia), stilar m. m., 39, 146, 166, 187, 210, 254, 280, 282, 290, 306, 353, 427, 497.
- utridare, 76, 333.
- vakt o. vaktkarlar, 14, 387.
- vaktmästare, se Flesk, Carl.
- väfvare, se Joh. Mattsson.
- ängar, 117, 129, 241, 245, 259, 295, 299.
- Alakerä**, by i Lappo, 160, 307.
- Alandenses (studiosi)**, 85, 91.
- Alanus**, Andreas, stud., 475.
- , Carolus, stud., 425, (521).
- , Christopherus, stud.?, 475.
- , Georgius, teol. doktor o. prof., 4, 5, 21, 31, 38, 48, 52, 58, 260; — hans barn, 193; — enka, se Elisabetha Nilsdotter; — mor, 194; — söner, se Alani, Carolus, Christopherus, Johannes o. Nicolaus.
- , Johannes, mag., adjunkt, 12, 13, 15, 38, 66, 69, 72, 77, 84, 129, 169, 170, 195, 232, 260, 264, 265, 290, 331, 538.
- , Nicolaus, stud., 9, 52, 66, 260.
- Albogius**, Johannes, stud., 44, 46, 47, 49, 50, 55, 56, 59, 63, 64.
- , Justus, stud., 63, 130.
- Alexander Mattsson**, 441.
- Alle** (Alli), Henrik, 107, 130—132, 136, 137, 148, 179; — hans hustru Valborg, 107, 148, 149.
- Allenius**, Gustavus, stud., 215, 222, 233, 265, 266, 305, 345, 358, 453, 472, 521.
- Alsonius**, Erlandus, stud., 265, 266, 305, 345, 358, 453, 472, 522.
- Aluskylä**, by i Karkku, 157, 159.
- Amanuensis Bibliothecæ** l. Bibliothecarii, 12, 13, 267, 279, 344.
- Secretarii, 20, 174, 182, 185, 263, 273, 374.
- Ambergh** (Anbergh), Jacobus Jacobi, stud., 345, 359, 454, 473, 522.
- Ambernus** l. Ambiernus, se Boderus.
- Ambrosius Georgii**, „herr“, 222, 263, 266, 268.
- , skomakare, 127, 470, 475, 478, 481, 482.
- Amiralitetet**, 476.
- Anberg** (Anbergh), Jacobus Jacobi, se Ambergh.
- , Jonas, referendarius, 157.
- , Nicolaus Jacobi, stud., 124, 125, 293.
- Anders Andersson**, assessor i Åbo hofrätt, 80, 81, 193, 253, 549.

- Anders Andersson*, pistolmakare, 520.
 — — , stud., 181, 185.
 — , bagare, 298.
 — Bengtsson, tullnär, 121, 134;
 — hans hustru, 121, 134; —
 måg, se Bodelius, Nic.
 — Eliasson, stadsvaktmästare, (2).
 — Eriksson, tjänare, 90.
 — Gustafsson, kontrollör, 35, 37,
 60, 216 (?).
 — Göstafsson, 312, 316, 318, 322.
 — — , tjänare, 28.
 — Jakobsson, fiskal, 138.
 — Jöransson, 2.
 — Larsson, regementskrifvare,
 293, 302, 304, 306, 311, 313,
 315, 355; — hans hustru,
 311, 411.
 — Mattsson, 466.
 — , skräddare, 33.
 — , väfvare, 330.
- Andreas Henrici*, stud., 372.
 — Jacobi, stud., 330, 332; se
 ock Roicherus.
 — Johannis, stud., 110, 111; —
 hans bror, stud., 110, 111.
 — Magni, stud., 197, 212—215,
 218, 227—230.
 — Mathiæ, scholaris, 296, 324,
 325.
 — Nicolai, stud., 536.
- Angelius*, Jonas, stud., 359, 453, 472,
 521, 522.
- Anglenius* (Angelius), Daniel, stud.,
 394, 458, 474.
- Aningais tullport i Åbo, 191.
- Anna Clemetsdotter*, hustru, 468.
 — Eriksdotter, 178.
 — Jöransdotter, 34.
 — Knutsdotter, 2.
 — Larsdotter, 207; — hennes
 mor, 207.
 — — , hustru, 65.
 — Olufsdotter, hustru, 33.
- Annex*, 153, 549.
- Annika Påfveldotter*, 126, 131.
- Anterus*, Henricus, stud.?, 504.
- Apalroth*, Olof, skräddargesäll, 340.
- Apotekare*, 25, 86, 357; se ock Ker-
 nisk, Joh.
- Appellation från Senatus academici
 dom, 37, 151, 167, 168, 538.
- Arctopolitanus*, Gregorius, mag., 15.
- Arpenius*, Olaus, stud., 15.
- Artes magicæ*, se Svartkonst.
- Arvicander*, Brynto, stud., 108.
- Arvoden, se Löner.
- Aschlinus*, Johannes Henrici, stud.,
 345, 358, 453, 472, 522.
- Asp*, Jöran Mårtensson, löjtnant, 20,
 21.
- Assessores Consistorii minoris, 1, 59,
 65, 161, 239, 294, 327, 427.
 — i Åbo hofrätt, 303, 425.
- [*Aurelius*,] Johannes Gregorii, kyr-
 koh. i Lappo, 154, (189).
- Aurimontanus* (Auromontanus), Hen-
 ricus Henrici, stud., 40, 41,
 200.
- Auvala, by i Masku, 160.
- Axel Andersson*, tjänare, 526.
 — Berendsson, akad. smed, 259,
 442—444.
 — Henriksson, se Fläskilä.
 — Ottosson, 526.

B.

- Baaz* (Baazius, Baz, Bazius), Magnus,
 stud., 8, 42, 46, 137.
- Bachius*, Laurentius, stud., se Bo-
 chius.
- Bachman* (Backman), Christiernus,
 stud., 309, 317, 394, 416—419;
 — hans far, 417; — föräl-
 drar, 419.
- Bachster* (Baxter), Hans, 13, 28(?),
 221.

- Bachster*, Jakob, 28(?), 286, 309.
Bagge, Nicolaus, mag., 15, 51.
Bakare, 284.
Balckholm, Johannes, kpl. i Haukipudas, 34.
Barckman, Mathias, 9.
Bark, Johan, stud., 207.
Barkerus, Isacus, stud., 171.
Barkman, inspektor, 142.
Barnmorskor, se *Jordegummor*.
Bartholdus, Georgii, djäkne, 372.
Barthollinus, Johannes, stud., 141.
Baxter, se *Bachster*.
Beata Eriksdotter, skrädd. Jöran Månssons hustru, sedan enka, 28, 32—34, 40, 58—62, 64, 77, 79, 85, 87, 89—91, 93.
 — Larsdotter, båtsmanshustru, 217.
 — Nilsdotter, hustru, 65.
 — Staffansdotter, 108.
Becchius (Bechius, Beckius), stud., 95, 218, 221, 240.
 — , Johannes, stud., 216.
Beckman (Bechman), Andreas, stud., 215; — hans föräldrar, 215.
 — , Johannes, stud., 240, 322, 385.
Begrafning, 5, 410, 511.
Begravningshjälp, 141, 200, 399, 436.
Belkou (Belkow), Philip, 107; — hans enka, 104, 106, 107.
Belterus, Carolus, stud., 146.
Benedictus Erics, stud., se *Hovander*.
Bengt Andersson, 184; — hans son se *Gust. Benedicti*.
 — Bengtsson, 227.
 — Johansson, 69, 173, 372, 373, 376.
 — , kapt. 152, 180, 208, 217; — hans dotter Margeta, hustru, m. fl., 152.
 — Mårtensson, ryttare, 475.
 — Persson, 161.
Bensin, Paul, 423, 434.
- Berg*, Claës, svärdfjäre, 242, 243, (247).
 — , inspektor, 28.
Bergius, Petrus, prof. ling. (akad. rektor 326—427), 3, 4, 5, 7, 8, 17, 26, 37, 38, 43—47, 49—51, 53—56, 58, 60—62, 65, 74, 77, 79, 80, 82, 98, 106, 108, 112, 120, 126, 137, 146, 153, 159, 161, 164, 182, 194—196, 200, 202, 209, 219, 224—226, 230—232, 236—239, 247, 253, 257, 260, 262, 268, 270, 279, 286, 289, 291, 292, 295, 303, 309, 318—320, 321, 322, 330—332, 334—339, 342, 351, 361—364, 369, 370, 372, 373, 375, 390, 398—400, 405—410, 415, 418, 420, 421, 425—430, (435), 437, 444, 445, 447, 459, 462, 468, 471, 477, 497, 513, 514, 518, 520, 522, 523.
 — , närv. i konsist., 1—5, 7, 8, 12—14, 16, 19, 24, 26, 29, 36, 40, 46, 48, 51, 54, 56, 57, 59, 61, 63, 65—68, 70, 73, 75, 77—79, 81, 83, 86, 88, 91, 95, 98, 99, 102, 104, 108, 112, 113, 117, 123, 136, 143, 144, 146—149, 151, 153, 155—157, 160—162, 164, 167—169, 173, 176, 177, 180, 183, 188—192, 195, 198, 200, 201, 203, 206, 208—212, 214—217, 220, 222, 223, 230, 232, 234, 236, 238, 239, 241, 243, 244, 248, 250, 251, 256, 260, 261, 263, 267, 269, 273, 275, 278, 281, 283, 285—288, 290, 291, 294—298, 301, 302, 304, 306, 308, 311, 313, 315, 317, 318, 321—323, 326, 328—331, 334, 336—338, 340, 341, 344, 346, 351, 352, 357, 359, 361, 364, 368, 370.

- 371, 373, 378, 384, 390—392, 394, 398, 399, 401, 404, 406, 409, 412, 416, 418, 419, 425, 427, 435, 441, 442, 444, 446, 449, 452, 454, 456, 459, 462, 466, 468, 471, 473, 475, 477, 482, 487, 490, 496, 500, 504, 505, 510, 513, 515, 518.
- , vota i konsiat., 4, 13, 31, 61, 70, 76, 84, 92, 105, 109, 114, 115, 119, 120, 125, 137, 139, 143, 153, 160, 175, 180, 196, 205, 218, 229, 256, 264, 319, 320, 327, 329, 335, 336, 343, 347, 350, 351, 355, 360, 371, 374, 377, 380, 381, 383, 384, 387, 389, 393, 397, 413, 414, 431, 432, 434, 446, 447, 450, 454—457, 461, 463, 470, 478—480, 484, 485, 488, 491, 492, 496, 498, 499, 501, 506, 511, 514, 517, 518, 535.
- , hans hustru, 120.
- Bergius*, Petrus Jonæ, stud. Smol., 72, 77, 164, 188—191, 259, 363, 364, 409.
- [*Bernovius*.] Mathias, kyrkoh. i Ekenäs, 122, 128.
- Bertil* Hermansson, 21, 22.
- Jöransson, rådman, 96(?), 504.
- Mickelsson, 269.
- , vaktkarl, 385—387, 474, 476, 479, 480, 486.
- Bertula*, gård i Åbo, 96.
- Betulander*, Nicolaus, stud., 20.
- Beureus*, kornett, 311.
- Bevakning, hemlig, 511.
- „Biblia sacra polyglotta“, 252.
- Biblioteket, se Akad. bibliotek.
- Bibliothecarius, se Akad. bibliotekarie.
- Billovius* (Bilovius), Laurentius, stud., 322, 323, 333, 341, 342, 349, 356, 416, 444, 457, 471, 513.
- Binningius*, Ericus, stud. Neric., 8, 68, 133, 140; — hans föräldrar, 8.
- Birgerus* Christiernus Georgii (ock blott Chr. Georgii), stud., 179, 341, 348, 351—355, 375, 379—381; — hans far, se Jöran; — föräldrar, 355, 380; — mor, 352, 380, 381.
- Birkelman*, Severinus, prost i Mesuby, (20, 21).
- Biakopsämbetet i Strengnäs, 457.
- i Wiborg, 8.
- Biugg*, 177, 178, 221.
- , Georgius, stud., 194.
- , Johannes, stud.?, 121.
- , Sylvester, stud., 359, 454, 473, 522.
- Biur*, Johannes Michaëlis, stud.?, 122.
- Björneborg, 125, 368, 512.
- Björnklou*, Mathias, riksråd, 253.
- Blanck* (Blank), Henricus, stud., sedan cand., 15, 27, 52, 107, 174, 176, 177, 257, 298, 307, 330, 331, 343.
- Bochius* (Bachus, Bocchius, Bockius, Bäckchius, Bäck), Laurentius Laurentii (ock blott Laur. Laurentii), stud., 52, 191, 233, 265, 266, 305, 312, 316, 318, 323, 345, 400, 501.
- Bock*, Erik Henriksson, stadsvaktmästare (stadslöjtnant), 373, 378, 385, 386.
- Bodelius*, Nicolaus, stud.?, 121; — hans svärfar, se Anders Bengtsson.
- , Petrus, stud., 15.
- Bodenius*, Jonas, stud. Calm., 392, 393, 396, 406, 409, 412, 413, 414, 423, 424, 426.
- Boderus*, Ambiernus l. Ambernus, med. stud., 95, 97, 100,

- 102, 106, 114, 116, 118, 123, 126, 129, 133, 151, 156, 163, 164, 168, 174, 183, 184, 192, 195, 196, 199—205, 211, 212, 219—221, 232, 238, 243, 244, 249, 251, 255, 264, 265, 288—290, 295, 297, 305, 308, 816, 344, 358, 361, 362.
- Boëlius*, Zacharias, stud., 9, 25.
- Boëtius*, Mathias, landssekreterare, 281, 460, 511, 513, 515—517; — hans son, 513.
- Bogesund, 448.
- Boij* l. Boije, 423, 434.
- , Henrik, 458.
- , Johan, köpman, 23, 26, 27, 458; — hans o. föreg:s mor, 458.
- „Bokförare“, 134, 156, 285.
- Bokhållare, 183, 204.
- Bolmstadius*, Petrus, stud.?, 43.
- Boman*, Olaus, stud. 131, 306, 345, 358, 453, 472, 522.
- Bong*, Erik, regementskrifvare, se Bång.
- Borgrätten i Reval, 469, 495.
- Borgmästare i Åbo, 153, 374, 434; se ock Brochius o. Jesenhaus.
- Borgmästare o. råd i Nådendal, 468, 547.
- i Åbo, 9, 15, 31, 148, 161, 162, 188, 289, 295, 364, 365, 372, 387, 408, 441.
- Bosiin*, Gustaf, 311(?), 318; jfr Bousiin o. Busin.
- Bothnienses (studiosi), 416.
- Bousiin*, 322; jfr Bosiin o. Busin.
- Brahe*, Per, greve, riksdrots, akad. kansler, 14, 19, 37, 43—46, 49, 50, 53, 56, 58, 71, 155, 167, 175, 177, 183, 245, 253, 270, 280, 330, 334, 337, 338, 391, 411, 418, 422, 432, 496, 541, 545.
- , bref, rekommendationer m. m. från, 1, 7, 9, 12, 19, 29, 39, 57, 66, 71, 74, 75, 77, 78, 84, 86, 102, 146, 165, 166, 169, 170, 172—174, 177, 181, 186, 187, 218, 220, 223, 225, 231, 240, 245, 248, 253, 254, 256, 258, 280, 281, 288, 291, 294, 299, 301, 310, 325, 330—332, 336, 344, 346—348, 401, 415, 435, 448, 450, 452, 463, 464, 469, 496, 500, 505, 506, 508, 516, 518, 524, 538, 540 (in extenso), 543 (in extenso), 546 (citatur).
- , bref, rekommendationer m. m. till, 3, 4, 8, 12, 14, 38, 40, 46, 48, 53, 58, 59, 65, 68, 69, 71, 72, 74, 77, 79, 81—83, 86, 98, 99, 129, 137, 140, 142, 153, 167, 170, 174, 198, 199, 204, 205, 208—211, 215, 221, 223, 236, 238—241, 247, 258, 261, 262, 268, 270, 273, 274, 277, 280, 286, 290, 296, 297, 300, 312, 316, 322, 325, 331, 332, 347, 399, 408, 410, 416, 418, 422, 428—430, 435, 436, 449, 450, 452, 455, 457, 460—462, 464, 478, 479, 487, 492, 493, 496, 497, 500, 508, 511, 512, 521, 524, 537, 538.
- Brandstod, 154, 158, 525.
- Brant*, Sigert, tobaksinspektör, 222.
- Brask*, Ingeborg, 501.
- Bredvik, hemman, 487.
- Brennerus*, Henricus, handlingskrifvare i Åbo hofrätt, 444.
- , Jacobus, stud. 42, 46, 47, 240, 255.
- Brentzius*, Johannes, reformator, 538.
- Brinkala, hus i Åbo, 131.

- Brita* Mårtensdotter, smedshustru, 394, 395.
 — Thomasdotter, skrifvarhustru, 3.
Brochenius, Zacharias, boktryckare i Strengnäs, 342, 457; — hans dotter Catharina, gift med stud. Israël Åberg, 341, 342, 351.
Brochius, Carolus [Laurentii], stud., 476.
 — , Isacus Jonæ, stud., 6.
 — , Johannes [Laurentii], stud., 220, 282, 324(?), 358, 453, 472, 522.
 — , Johannes Olai, stud., 151.
 — , Laurentius, borgmästare, 220, 221, 231, 478, 521; — hans hustru, 220.
 — , Magnus [Laurentii], stud., 220, 415, 520, 521.
Brodinus, Olaus, stud., sed. hofr. ausk., 233, 265, 305, 345, 358, 415, 449, 453, 472, 522.
Brotz, Johannes, stud., 207.
Brudgum, Michaël, stud. Vib., 299, 300, 303, 384, 385, 452, 454, 473, 522.
Brunnerus, Johannes Sigfridi, stud., 466.
Bruno, Hans, skomakarålderman, 36, (240), 480, 481.
Brusius, borgare, 271.
Bryniel, „herr“, se Kiellinus.
Brynolphus, „herr“, 151.
Brynto Jonæ, stud., 9, 10.
 Bränvinsbrännare, 476, 481, 482.
 „*Buller*“, 297; jfr Calliander, Sveno.
Burs, Samuel, hattmakare, 298.
Buscerus, Martinus Isaci, stud., 391, (392).
Busin, 234, 257, 288, 323; jfr Bosiin o. Bousiin.
- Busingrius*, Martinus, stud., 305.
Buub, Petter, bokbindare i Reval, 399.
Båge, Paulus, stud., 400, 401, 475.
Bång (Bong), Erik, regementskrifvare, 441.
Bång, Petrus, prof. theol. (akad. rektor 427—527), 19, 52, 66, 67, 74, 78, 81, 94, 98—100, 104, 114, 135, (139, 143), 145, 146, (151, 153), 155—157, 161, 164—166, 170—172, 175, 177, 182, 184, 187, 192, 199, 202, 215, 218, 231, 235, 236, 253, 256—258, 260, 268, 271, 280, 286, 307, 316, 319, 327, 357, 372, 398, 407, 408, 410, 423, 425, 428—431, 434—438, 441—445, 446, 448—452, 455, 458—460, 462—467, 470, 471, 473, 475, 477—479, 482—484, 486, 487, 490—492, 497—505, 508, 510—514, 518—521, 528—536, 539, 547—549.
 — , närv. i konsist., 95, 98, 99, 102, 108, 112, 113, 117, 123, 128, 129, 136, 138, 140, 143, 144, 146, 148, 149, 151, 153, 155, 156, 160—162, 164, 167—169, 173, 180, 183, 185, 188, 190, 191, 195, 198, 215, 217, 222, 223, 232, 234, 239, 241, 250—252, 256, 260, 261, 263, 267, 273, 275, 281, 304, 308, 311, 313, 315, 317, 318, 321, 323, 326, 328, 331, 337, 338, 344, 346, 351, 352, 357, 368, 370, 371, 373, 378, 384, 392, 394, 401, 406, 409, 416, 418, 419, 423, 425, 427, 433, 435, 437, 441, 442, 444, 446, 448, 449, 451, 452, 454, 456, 459, 462, 466, 468, 471, 473, 475, 477, 481, 482, 487, 490.

- 496, 500, 504, 505, 510, 513, 515, 518, 520, 524, 526.
- , vota i konsist., 109, 114, 115, 119, 120, 125, 137, 139, 141, 143, 153, 161, 175, 180, 187, 195, 196, 198, 218, 224, 225, 229, 256, 303, 312, 319, 320, 325, 327, 329, 347, 350, 355, 370, 374, 376, 377, 380—382, 384, 385, 387, 389, 393, 395, 397, 403, 407, 408, 419, 421, 429, 431, 432, 441, 450, 454, 457, 462, 463, 471, 479, 485, 486, 489, 492, 496, 498, 499, 501, 503, 507, 510, 511, 517, 518, 521.
- Bååt*, Seved, friherre, riksskattmästare, (296, 299); — hans söner, 399.
- Bänkrum* i kyrkan, 31, 75, 169, 170, 411.
- Böcker*, se *Literatur*.
- Bönhaseri*, 441.
- C.**
- Caërisius*, Andreas Georgii, stud., 303, 304.
- Cajanus*, Göstaf, „herr“ (kpl. i *Lochteå*?), 262.
- Calander*, Sigfridus, stud., 514.
- Caleb*, bokförelaren Pauscharts tjänare, 285.
- Calima*, se *Kuolimaa*.
- Calli*, se *Kalli*.
- Calliander* (Caliander), Sveno, stud., 2, 85, 86, 161, 162, 296—298, 301, 302.
- Calmarienses* (studiosi), 362, 363.
- Caloander*, Bertil, postmästare i Åbo, (105, 106, 109, 110, 298, 306, 308).
- Caloia*, se *Kahloja*.
- Cammaren*, Cammar Collegium, se *Kammarkollegium*.
- Cancellarius* Academiæ Upsaliensis, se *De la Gardie*, Magnus Gabriel.
- — *Aboënsis*, se *Brahe*, Per.
- Cangasala*, se *Kangasala*.
- Cantores*, 303.
- Carander*, Martinus Georgii, stud., 394, 395.
- Carcerstraff*, 3, 124, 125, 127, 153, 181, 185, 190, 217, 277, 317, 392, 355, 396, 413, 419.
- Carcuensis*, Henricus, stud., 306.
- Carelia*, 250.
- Carl* Henriksson, boktryckargesäll, 394, 395, 439, 440, 444.
- , mjölnare, 309.
- , vaktmästare, se *Flesk*.
- Carladius*, Mathias, stud., 8, 52, 211, 233, 265, 305, 345, 358, 436.
- Carlén*, Sigfrid, löjtnant, 458.
- Carlstadius*, Olaus, stud., 116, 119, 147, 148, 150—152, 167.
- Carolus* Christophori, stud., 43.
- *Johannis*, stud., 222.
- *Simonis*, stud., 179.
- Carpelan*, 306.
- Castelman(nus)*, Stephanus, stud., 306, 345, 358, 359, 453, 472, 522.
- Castrenius* (Chastrenius), Michaël, stud., 15, 51, 171, 269, 272, 274, 276, 279, 282, 296, 313, 321, 322, 459, 463.
- Cathechesis*, tysk, 144.
- Cauhanen*, se *Kauhanen*.
- Cauklenius*, Jacobus Aeschilli, stud.?, 93.
- Caukola*, se *Kaukola*.
- Chastrenius*, se *Castrenius*.
- Chirurgi*, 95.
- Christer* Andersson, borgare, 488.
- *Carlsson*, lagläsare, 371.

- Eriksson, 330, 332.
 — , kyrkoh. i Uskela, se Agricola.
- Christiernus* Georgii, stud., se Birgerus.
- Christina*, drottning, bref af, 117.
- Christopherus* Olai, stud., 197, 198, 212—215, 218, 227—230; — hans bror, se Gabriel Olai.
- Chytræus*, se Cyttræus.
- Cicero*, „De Oratore“, 144.
 „Cicero“, stilsort, 353, 497.
- Citation, försittande af, 12, 23, 29, 35, 49, 59, 60, 86, 100, 102, 104, 106, 123, 151, 156, 163, 178, 215, 236, 289, 294, 323, 337, 400, 465, 468, 470.
- Claudius*, „m:r“, se Holstius.
 „Clavis S. Theologiæ“ af Jac. Reineccius, 281.
- Cleander*, Benedictus, stud., 522.
- Clemens* Ambrosii, djäkne, 262, 266.
 — Ambrosii, stud. (densamme som föreg.), 371, 372, 426, 445, 465, 466, 470.
- Clemet*, accisskrifvare, 3; — hans hustru, se Brita Thomasdotter.
 — Jakobsson, 163.
 — Månsson, 61, 62.
 — Sigfridsson, 404.
- Clénart* (Clenardus), Nicolas, grammatiker, 34.
- Cloux*, Alexandre, se Du Cloux.
- Cnut*, se Knut.
- Cœtus studiosorum*, 243, 246, (331).
- Coliander*, se Colliander.
- Collanius*, Abraham, mag., underlagman, 538.
 — , Johannes Johannis, stud., 16, 52, 233, 264, 265, 345.
 — , Jonas (= Johannes?), stud., 305.
 — , Mathias, stud., 173.
- Collegia privata*, 166, 307, 353, 477.
- Collegium concionatorium*, 109, 269.
 — epistolicum, 167.
- Colliander* (Coliander), Arvidus, stud., 60, 100, 102, 141(?), 233, 264, 395.
 — , Johannes, stud., 453, 521.
- Collin*, Johan, sergeant, 328, 329.
- Collinius* (stundom Collinus), Gustavus, stud., sedan mag. o. depositor, 9, 168, 172, 175—178, 210, 221, 233—235, 265, 268, 275, 279, 282—284, 288, 305, 331, 336, 340, 344, 346—348, 358, 376, 405, 418, 433, 435, 470, 473, 475, 478, 482; — hans bröder, 347.
 [— ,] Johannes Mathiæ, kyrkoh. i Karkku, 244.
- Collinus*, Ericus Johannis, stud., 52, 123, 178, 214, 219, 233, 259, 265—267, 274, 279, 281, 286, 309.
 — (Collinius), Johannes, stud., 336, 399, 459.
- Comenius*, 210; — hans „Janua linguarum“, 220.
- Commolander*, Jacobus Jacobi, stud., 293, 294.
- Comœdier*, se Skådespel.
- Consistorium ecclesiasticum* i Upsala, 64.
 — — i Åbo, 39, 69, 78, 81, 94, 109, 125, 126, 136, 138, 143, 173, 236, 245, 257, 273, 280, 287, 294, 303, 323, 349, 351, 355, 381, 430, 431, 436, 438, 442, 445, 450—452, 498, 506, 507, 524, 549.
 — minus (i Åbo), 1, 59.
 — — , assessores i, se Assessores.
 — mixtum (i Åbo), 432, 449.
 — Revaliense, 469, 494, 495, 507.

- Stockholmiense, 505.
 — Upsaliense, 452.
Constenius, Michaël, stud., 107.
Constitutiones Academiæ, renskrifning af, 428.
Consules, 301, 316, 425.
Corps de garde i Åbo, 279, 476, 480, 516, 519.
Corte, se Kort.
Corvis, se Korvis.
Corycæus (ss. skymford), 175, 177, 178.
Crepidius, 495, 500.
Creijer, Johan, 240.
Creutz, Ernst Johan, frih., landshöfding i Åbo, 105 (?), 114 (?), 121 (?), 172, 173, 185.
 — , Lorentz [d. ä.], frih., riksråd, 479.
Crottila, se Krottila.
Culiu, se Kulju.
Cuotiala, se Kuotiala.
Cupræus, Jacobus, finsk pastor i Reval, 469, 493, 494, 496, 497; — hans barn, 493.
Cursores Academiæ, 1, 10, 15, 26, 51, 52, 61, 100, 125, 128, 132, 164, 165, 179, 180, 183, 216, 233, 244, 247, 264—266, 274, 287, 290, 305, 345, 358, 399, 403, 444, 445, 453, 467, 472, 505, 522.
Curtius, 121, 353.
Cygnelius, Olaus, mag., 56, 57, 59, 66, 67, 78, 79, 81, 82.
Cytræus (Chytræus, ock Patur), Andreas, stud., 330, 332, 333.
- D.**
von Dahlen (Dalen), Claës, kopparslagare, 14, 33, 35—37.
Dalbergius, Brynolphus, stud., 43.
Daniel, korpräst, se Juslenius.
David Petri, stud., 122, (124, 136, 140), 141, 179, 183; — hans bror, se Jonas Petri; — far, se Petrus Ingemari.
 — Sigfridsson, 97.
 „De Oratore“ (af Cicero), 144.
Deinert (Degner), Pää, badare, 118, 123, 213, 227—229, 310.
Dekanatet o. dekaner i Fac. phil., 58, 68, 70, 142, 210, 238—240, 249, 250, 252, 292, 312, 325, 338, 349, 426, 428—430.
 — i Fac. theol., 4, 48, 166, 349.
Dekanusval, se under Val.
Deklaration ang. teologisk stridsfråga, 156, 166, 170—172, 175, 537, 538.
De la Gardie, Magnus Gabriel, grefve, rikskansler, kansler för Upsala akademi, (46, 50, 53, 67, 493).
Depner (Döpner), Martinus, stud., 9, 11, 14, 35, 37, 38, 42, 46, 49, 60, 63.
Depositores o. depositura, 149, 151, 174, 257, 331, 336, 340, 344, 346—348, 416, 418, 433, 435, 463, 487, 508.
Diakonat i klostret i Reval, 469.
 „*Dictionarium*“ [Lat. Sveco Germanicum] af Jonas Petri Gothus (Lincopensis), 281.
Disciplinsmål, se under Mål.
Disputationer, orationer m. m., 59, 81, 166, 171, 172, 182, 225, 226, 230, 250, 251, 257, 260, 307, 313, 342, 349, 426, 463, 528—532, 535.
Doktorsutnämning, 57.
Domkval, 120, 124, 210, 212.
Dorpt, 39, 166, 239, 494.
Dryckenskap, 2, 38, 44—46, 50, 53, 54, 56, 77, 173, 182, 183, 190, 197, 207, 255, 262, 303,

- 343, 366, 385, 386, 403, 465,
498, 504, 515.
- Drysenius*, Magnus, stud., 13, 15,
52, 64, 117, 233, 264, 265,
305, 345.
- Dråp, 302; se ock under Mål.
- Du Cloux*, Alexandre, språkmästare,
456, 457, 492.
- Dunderhof, 167.
- Dukmakare, 131.
- Dusin*, öfverstlöjtnant, 391.
- Dynesius*, Israël, stud. Ang., 358,
453, 472, 522.
- Dödsstraff, 507, 516.
- Döpner*, Martinus, stud., se Depner.
— , Märten (= föreg.?), 222, 224,
225.
- E.**
- Eck*, Jonas Olai, stud., se Eek.
- Eckerö (Åckerö), socken, 42.
- Edenius*, Gustavus, stud., 8, 73, 295.
- Edgärdsmän, se Värjemålsed.
- Eek* (Eck, Eeck), Jonas Olai, stud.,
sedan cand., 13, 171, 264, 265,
295, 296, 345, 358, 423, 424,
432—434, 472.
- Een*, Nicolaus, stud., 63, 64, 94, 97,
104, 105, 109, 110, 119, 126,
127, 144, 152; — hans släkt
(?), 152.
- Ekenberg*, Erik, regementskvarter-
mästare, 314—316, 320, 322.
- Ekenäs (Eknäs), 122, 128.
- Ekerot*, Johan, 122.
- Ekman* (Eekman, Eekeman, Eke-
man), Magnus, stud. Smol.,
sedan cand., 8, 16, 52, 233,
265, 305, 345, 358, 416, 435,
453, 472.
- Elenchi prælectionum, se under Före-
läsningar.
- [*Elers*,] Fredrik, akad. bokbindare,
3, 128, 133, 285, 311, 399,
404, 408; — hans enka, 409;
— son:
[—] Fredrik Fredriksson, 285,
287, 295, 311.
- Elg*, Ericus, stud., 329.
- Elias Caroli*, stud., se Flesk.
— Johannes, stud., 2, 3.
- Elin*, klockarenka, 231.
- Elisabetha* Nilsson, enka efter
prof. Georgius Alanus, 5, 31,
38, 47, 52, 66, 67, 98, 100,
104, 135, 157, 185, 191—196,
199—201, 204—209, 221, 226,
230, 260, 273, 331, 401.
- Elosinius*, Henrik, „herr“, 371.
- Emporagrius*, Ericus, biskop i
Strengnäs, 222, 257.
- Enæus* (Aensæus), Andreas Nicolai,
stud., 150, 242.
- Enberg* (Eneberg, Eneberg), Salo-
mon, stud., sedan cand., 15,
52, 119, 149, 174, 212, 216,
222, 232, 234, 237, 241, 256, 264.
- [*Enesköld*,] Engelbrekt Nilsson, kam-
rerare, 87, 477(?).
— , Johannes, stud., 90.
- Enevaldus*, se Svenonius.
- Engelbrekt* Nilsson, se Enesköld.
- Enholm*, Johan, kammarfiskal, 262.
- Eolenius*, Henricus Thomæ, stud.,
372, 409, 519.
- Eolima = Colima, se Kuolimaa.
- Episcopatus, se Biskopsämbete.
- Ericus Gabriellis*, stud., 25 (?), 167,
168; — hans hustru, 167.
— Gabriellis, stud. Kimitoönsis,
25.
— Michaëlis, djäkne?, 297.
— Simonis, stud., 49, 101, 102,
372, 445.
- Erik* Henriksson, linväfvargesäll,
439, 440, (444).
— — , vaktkarl, 76, 254.

- Johansson, bakugnskrifvare, 2.
 — — , rådmän, se Sylvast.
 — — , tullskrifvare, 17, 18, 23, 63.
 — Jöran[sson?], borgare, 284.
 — Jöransson i Raunistula, nämde-
 man, 483.
 — Mattsson, befallningsman, 525.
 — Mickelsson, underlagman (lag-
 läsare), 142, 179, 247, 322,
 323, 333, 341, 342, 349, 350,
 356, 448, 457; — hans barn,
 350, 356; — syster, se Reu-
 ter, Lisbetha.
 — , murmästare; — hans enka,
 269.
 — Mårtensson, skräddare, 243,
 311, 488, 489.
 — Olufsson, 102, 103, 112, 116.
 — — af Varsala, 142.
 — Simonsson, f. d. akad. fogde,
 (307), 336, 425, 466.
 — , skräddargesäll, 361, 362.
 — , stadstjänare, 393, 395, 396.
 — , väfvargesäll, 330, 332.
Erlander, Olaus, stud., 13, 59, 63,
 64, 94—97, 101, 104, 126, 127,
 152, 153, 180, 216, 222, 227,
 242, 249.
Ernest Eriksson, skräddare, 28, 29,
 35, 40—42, 49; — hans hustru,
 se Koukar, Karin; — svärmor,
 se Koukar, Valborg.
Eschillus, se Aeschillus.
Eskil Mattsson, spögubbe, 483, 484.
Eskola, hemman i Kaukola by i
 Lappo, 154.
Estolanus, Ericus, stud., 328, 329.
Examen, 30, 51, 59, 91, 109, 129,
 137, 140, 142, 144, 147, 167,
 183, 218, 221, 257, 270, 322,
 375, 408, 418, 423, 512.
Exklusion fr. akad. jurisdiktion, 180,
 181, 282, 300, 409.
- Exspectantes** (expectantes) till sti-
 pendier, se under Stipendier.
- F.**
- Fabricius**, [Hieronymus], italiensk
 läkare; — hans „Chirurgia“,
 133; — „Opera chirurgica“,
 151; — „Pentateuchum“, 133.
 — , Thomas, kpl. i Masku, 289,
 360.
Facht, Karin, hustru, 259.
Facultas juridica, 407.
 — medica, 241, 407.
 — philosophica, 58, 70, 71, 109,
 129, 198, 240, 248, 249, 261,
 270, 283, 307, 312, 320, 325,
 337, 338, 375, 407, 418, 426,
 428—430, 467, 477, 496, 518,
 520.
 — theologica, 48, 67, 172, 239,
 257, 260, 407, 528, 529, 531,
 532, 539.
Falander, Ericus, cand., sedan akad.
 sekr. o. adjunkt, 299, 301,
 302, 316, 331, 332, 338, 339,
 343, 348, 369, 374, 395, 398,
 424—426, 450, 457, 462, 478,
 499, 505, 508, 509, 513, 520,
 522, 524.
Falck (Falk), Sveno, stud., 442, 453.
Falkenhagen, Henrik, ryttmästare,
 143, 144, 258, 326.
Fattigunderstöd, se Understöd.
Favorinus, Ericus, stud., 57, 69, 257,
 267, 337, 340, 342, 343, 387—
 390, 406; — hans mor, 388.
 — , Johannes, kyrkoh. i Tavast-
 kyro, 324.
Felander, Nicolaus, stud., 405, 406,
 420, 421, 445.
Ferier, 13, 239, 243, 258, 292, 359,
 430, 436.
Festing, Bertil, 104.

- Figrellius*, Johannes Benedicti, stud., 67, 172, 176, 177, 233, 265, 305, 335, 345, 358, 399, 402, 403, 442.
- , Nathan Benedicti, stud., 310, 323, 359, 399, 402, 403, 405, 442.
- Fvndt*, Hans, 68; — hans syster, 68.
- Fvnsenius*, Johannes, stud., 28, 29, 33, 35, 40—42, 48, 168, 214, 219, 267; — hans bror, 41.
- Fisci nationum, 145, 363.
- Fiscus Academiæ, 9 (Rectoris), 12 (Rectoris), 13, 89, 100, 113, 118, 134, 171, 182, 187, 200, 231, 262, 280, 292, 307, 310, 318, 319, 322, 347, 369, 425, 426, 428, 444, 497.
- Flachsenius* (Flacchsenius), Jacobus, akad. sekreterare o. adjunkt, sedan prof. log., 1, 6, 9, 12, 19 (?), 20, 35, 38, 58, 59, 64, 66, 69—71, 73—75, 84, 99, 100, 113, 114, 129, 142, 144, 145, 168(?), 169, 177, 185, 186, 201, 206, 210, 223, 231, 236, 239, 245, 259, 266, 271, 280, 292, 297, 304, 307, 309, 310, 312, 325, 327, 331, 333—335, 339, (342), 348, 353, 369, 375, 384, 387, 410—412, 422, 425, 426, 431, 432, 436, 442 (?), 451, 467, 468, 473, 497, 518, 523, 539.
- , närv. i konsist., 1—3, 86, 94, 99, 102, 107, 108, 112, 117, 123, 135, 138, 140, 141, 144, 147—149, 151, 153, 155, 156, 160, 164, 167—169, 173, 176, 177, 179, 184, 185, 188, 189, 192, 195, 203, 209—211, 214, 220, 222, 223, 230, 232, 234, 238, 240, 242—244, 247, 248, 250, 252, 255, 256, 259, 260, 263, 266, 268, 269, 271, 273
- 276, 278, 281, 283, 285—288, 290, 291, 304, 306, 308, 311, 313, 315, 317, 318, 321, 323, 326, 328, 331, 334, 336—338, 341, 344, 346, 351, 352, 357, 359, 361, 364, 368, 373, 378, 384, 390, 394, 399, 401, 404, 406, 409, 412, 418, 419, 423, 425, 427, 437, 441, 446, 449, 451, 452, 462, 466, 471, 473, 475, 477, 482, 487, 490, 496, 500, 505, 510, 515, 518, 520, 524, 526.
- , vota i konsist., 87, 119, 120, 125, 137, 139, 141, 143, 153, 161, 174, 180, 181, 187, 196, 204, 209, 218, 224, 225, 228, 238, 256, 319, 326, 329, 335, 346, 349, 350, 354, 360, 370, 374, 375, 377, 380—383, 385—388, 395, 397, 402, 407, 408, 413, 414, 418, 420, 424, 430, 439, 440, 446, 447, 450, 451, 455—457, 461, 463, 470, 471, 478—480, 484, 485, 488, 489, 497, 499, 500, 503, 506, 510, 511, 516, 518, 521, 525, 527, 530, 533, 535.
- , hans hustru, 410—412, 425, 432.
- Flachsenius*, (Flacchsenius), Johannes, akad. sekreterare och adjunkt, sedan prof. mathes., 15, 19(?), 38, 69, 72, 74, 84, 86, 87, 91, 97, 100, 106, 108, 112, 116, 117, 120, 123, 129, 133, 134, 145, 152, 164, 165, 167, 168(?), 169—172, 174, 179, 182, 187, 191, 194, 195, 199, 201—203, 208, 210, 218, 220, 221, 223, 226, 231, 233, 237, 250, 252, 258, 267—269, 273—275, 277, 281, 285—288, 290, 291, 296, 297, 309, 312,

- 316, 324, 325, 328, 331, 334, 337—339, 342, 357, 369, 375, 427—429, 430, 435, 442 (?), 514, 523, 537, 540.
- , närv. i konsist., 172, 341, 344, 346, 351, 352, 357, 359, 361, 364, 368, 371, 394, 398, 399, 401, 406, 409, 412, 418, 419, 423, 425, 427, 433, 449, 451, 452, 454, 456, 459, 475, 477, 481, 482, 487, 490, 500, 504, 505, 513, 515, 518, 520, 524, 526.
- , vota i konsist., 343, 346, 349, 350, 354, 360, 395, 397, 402, 407, 408, 412, 414, 418, 420, 424, 430, 434, 449, 451, 454—457, 460, 478—480, 484, 485, 488, 489, 491, 492, 495, 500, 503, 505, 509, 514, 516—518, 521, 527.
- Fleming*, Claës Henriksson, kapten, 258.
- , Claës Hermansson, frih., vald rector illustris, 118, 129, (135), 211, 215, (231).
- , Herman Claësson, landshöfd., 16, 17, 112.
- , Herman Claësson, frih., generalguv. öfver Finland, 30, 69, 83, 88, 89, 98, 100, 114, 118, 127, 129, 131, 135, 140, 144, 146, 154, 157, 165, 170, 182, 185, 189, 203, 211, 215, 218, 231, 236, 237, 245—248, 250—252, 254, 256, 259, 268, 280, 284, 287, 302—304, 306, 307, 309, 337, 475.
- [*Flesk*.] Carl, akad. vaktmästare, (9, 10), 32, 52, (58), 65, 66, 85, 93, 101, 128, 145, 153, 164, 213, 216, 223, 232, 235, 250, 259, 287, 290, 329, 340, 373, 378, 385—387, 393, 409, 436—438, 474, 514; — hans bror-dotter, 439; — son, djäkne, 10; — son:
- [—] Elias Caroli, stud., 436, 438, 439.
- Florinus*, Isacus, stud., sedan mag., 16, 52, 233, 243, 247, 248, 264, 265, 305, 344; — hans far, 248.
- Flygare*, Hans (från Kristinestad), 488.
- Fläskilä*, Henrik, 476; — hans son Axel Henriksson, 476.
- Fogdetjänsten vid akad. besättes, 383, 384.
- Fontelius*, Nicolaus, stud., 490, 522.
- Forsenius*, Johannes (d. ä.), vicepastor i Lojo, 70; — hans far, 70.
- Forsing*, Ericus, stud., 491.
- Forsman* (Forssman), Ericus, stud., 321, 466.
- Fortelius*, Gabriel Erici, stud., sedan mag., 16, 52, 232, 264, 265, 290, 291, 305, 344, 358.
- Franck* (Frank), Christoffer, köpman, 40, 41 69 (?), 114, 116, 118, 123, 129, 133, 134, 151, 232, 237.
- , Johan, köpman, 409, 412, 415, 423, 424, 426, 432, 434, 435, 465, 468, 470.
- „*Franckens källare*“, 288.
- Frantzila* (Fransila), Simon Persson, borgare, 289 (?), 290, 322 (?), 395, 406, 409, 412, 413, 512, 520.
- Frazenius*, Johannes, mag., 8.
- Fredrik*, akad. bokbindare, se Elers.
- Fredriksson, se Elers.
- Frisius*, Johannes, prost i Kangasala, (379), 400; — hans söner, studenter, 400.
- , Samuel, mag., konrektor i Åbo, 69, 104, 148; — hans enka, 309.

„Frun på Runagård“, se Horn, Christina.

Fylleri, se Dryckenskap.

Fysik, nya principer i, 210.

Fängelsestraff, se Carcerstraff.

Föreläsningar (lectiones, prælectiones), 13, 68, 109, 166, 171, 183, 188, 239, 240, 258, 270, 280, 423, 480.

— , frånvaro från, 175, 180.

— , intimation till, 68, 98, 161, (188), 243, 246, 260, 337; se ock Inskription.

— , kataloger (elenchi) öfver, 58, 59, 150, 238, 239, 249, 292, 300, 428, 435, 436.

— , tid o. timme för, 109, 165, 269, 342, 538.

G.

Gabriel Christierni, stud., 107.

— *Josephi*, stud., 15, 52.

— *Mathiæ*, stud., 185, 207.

— *Olai*, stud., 197, 198, 212—215, 218, 227—230; — hans bror, se Christoph. Olai.

— *Petri*, stud., se Ahlman.

Galenus, 160.

Galle, Oluf Simonsson, hofmästare, 188, 190; — hans barn, 190.

Gardinus, Petrus, stud., 423, 447.

Gartsius (Gartz), Johan, sekr. i Åbo hofrätt, 9, 62, 168, 169.

Gelsenius, Jonas, stud., 403—405, 415.

„Generalguvernören“, se Fleming, Herm. Claësson.

Georgius Clementis, stud., 293, 303, 304, (306), 311, 313—316.

— *Henrici*, stud., 379; — hans far, f. d. kyrkovärd i Kan-gasala, 379; — mor, 379.

— *Jacobi*, djäkne, 445.

— *Simonis*, stud., 444.

Gers (Giers, Girs), Per, akad. räntmästare (quæstor), 3, 7, 11, 19, 20, 29, 30, 39, 58, 59, 61, 62, 68, 69, 76—79, 83, 88, 89, 92, 98—101, 112—117, 128, 129, 134, 136, 138, 143—146, 156, 158, 163—165, 170, 171, 179, 182, 185—190, 192, 200, 201, 214, 215, 219, 220, 227, 230—232, 234, 236, 241, 247, 249, 251—254, 259—262, 266, 270, 273, 274, 280, 283, 285—288, 290, 292, 294, 295, 298, 301, 303, 307—310, 313, 318, 319, 323, 326—328, 331, 335—337, 342, 348, 349, 357, 369—371, 382, 384, 391, 398, 402, 406, 418, 422, 423, 425, 436, 442, 445, 447, 466, 473, 512, 514.

— , närv. i konsist., 3, 7, 8, 12, 14, 16, 19, 29, 67, 70, 72, 75, 78, 79, 88, 98, 99, 113, 123, 127, 131, 135, 144, 145, 147—149, 151, 153, 156, 157, 162, 164, 169, 176, 179, 184, 185, 211, 217, 234, 236, 251, 252, 259, 263, 275, 278, 287, 290, 294, 295, 306, 323, 326, 328, 334, 378, 384, 390, 401, 419, 423, 427, 435, 468, 515, 520, 524.

— , vota i konsist., 13, 31, 76, 79, 119, 120, 125, 137, 153, 180, 187, 218, 325, 327, 329, 335, 380, 381, 385, 387, 389, 402, 420, 429, 431, 432, 471, 516, 518, 521.

Gers, Petrus Petri (ock blott Petr. Petri), stud., (188), 233, 265, 266, 305, 345, 358, 453, 472, 522.

von Gertten, Conrad, öfverste, 68.

- Geslenius*, Gabriel, stud., 25.
- Gewolf*, Christianus, tysk stud. fr. Wolfenbüttel, 254, 298, 306, 308.
- Geselius*, Johannes (d. ä.), biskop, akad. prokansler, 29—31, 38—40, 46, 54, 58, 59, 65, 67, 69, 70, 73, 77—79, 81, 83, 84, 95, 98, 109, 124, 125, 135, 137, 138, 140, 141, 143, 146, 147, 155, 156, 158, 165—167, 169—179, 181—183, 185—187, 191—197, 199—211, 214, 216, 226, 230, 231, 243, 245, 248, 249, 252—254, 257, 258, 260, 261, 266, 267, 269—271, 273, 279, 283, 285, 301—304, 309, 310, 317, 318, 322, 326, 327, 330, 338, 348, 349, 352, 353, 369, 381, 399—401, 406, 408—411, 418, 420—422, 429, 430, 457, 462, 468, 487, 497, 498, 509, 529, 531—533, 535, 536, 539.
- , närv. i konsist., 29, 37, 57, 70, 78, 79, 81, 83, 123, 138, 140, 143, 146, 153, 155, 156, 164, 169, 173, 175, 180, 185, 232, 248, 252, 260, 269, 301, 302, 318, 326, 330, 336, 346, 352, 399, 406, 409, 417, 419, 427, 449, 452, 459, 462, 466, 477, 482, 496, 500, 505, 510, 513.
- , vota i konsist., 71, 80, 82—84, 123, 125, 139, 141, 175, 181, 187, 247, 249, 312, 319, 320, 325, 331, 336, 348, 407, 408, 419, 421, 428, 430—432, 450, 462, 463, 479, 485, 486, 493, 496, 498, 501, 503, 507, 510, 511, 517, 518, 530, 531, 536.
- , hans döttrar, 468.
- , hans hustru, 191—193.
- Geselius*, Johannes (d. y.), stud., 102, 104, 105.
- Gillberga, socken, 145.
- Golavitz*, Johan, löjtnant, 191, 212, 216, 241, 244.
- Gottskalk*, Erik, 321.
- Gottskalks källare, 314, 400, 401.
- Grabbe*, Isräel, 299.
- , Nicolaus, 211; — hans morbror, se Wassenius, Joh.
- Grabbi* (l. Nacka), Matts Lukasson, borgare 13, 14, 17, 18, 24, 62—64; — hans hustru, 17; — son, 14, 17, 18, 63.
- Granarium Academiæ, 110, 114, 138, 201, 231.
- Grass*, Gustaf, vicepresident i Åbo hofrätt, (193, 254, 273, 343), 503, 509, (526); — hans dotter [Anna Maria], 503, 509, 510.
- Gratulationsskrift, 296; — svar därpå, 299.
- Greek*, Henricus, stud., 9, 88; — hans mor, 88.
- , Simon Caroli, stud., 15, 52.
- „Grefven“, se Brahe, Per.
- „Grefvinnan“ (i Virmo), se Vasaborg.
- Grels*, borgare, se Stackare.
- Staffansson, vaktkarl, 3, 4, 328, 329; — hans hustru Malin, 3, 4, 243, 248, 297.
- Thomasson, 329.
- Grimsten*, Jonas, stud., 475, 491.
- Grubbe*, Nicolaus, stud., 16, 52.
- Gråd*, Johan, mag., skolrektor i Helsingfors, 323, 324.
- Gudmund*, „herr“, se Rothovius.
- Gunnerus*, Isacus, stud., 126, 128, 131, 469, 493—500, 502, 505—508, 512; — hans far, 494, 496.
- Gustaf*, akad. smed., 259.
- Gustavus*, stud. Aland (?), 85.
- , stud. Reval., 318.

- Benedicti, stud.?, 184; — hans far, se Bengt Andersson.
- Caroli, stud.?, 255.
- Gabrielis, stud.?, 269, 277.
- Pauli, stud., 512, 520.
- Gutzæus* (Gutzeus), Fabian, stud., 437, 438, 453, 474, 476, 479, (481, 482), 485, 486, 518, 519.
- , Johannes, 474, (476), 479, (481, 482).
- , Nicolaus, stud., 437, 438.
- Gyllenstake*, Jakob Andersson, inspektor vid sjötullen i Åbo, 425.
- Gyllenstolpe*, Carolus, stud., 305, 345, 358, 453, 472, 521.
- , Daniel, stud., sedan sekr. hos Per Brahe, 15, 51, 254, 337, 348, 541.
- , Michaël, prof. jur., sedan assessor i Åbo hofrätt, 31, 46, 50, 56, 65.
- , Samuel, stud., sedan akad. bibliotekarie, 19, 232, 264, 265, 291, 294, 313, (318), 324, 331, 348, 365—368, 385—386, 520; — hans bröder, 291.
- Gymnasium (i Åbo), 38.
- Gåfva, gifven af akad., 337.
- Gåfvor till akad. bibliotek, 252—254, 310.
- Gärtz*, Christian, handelsman, 415.
- H.**
- Hachz* (Haaks, Haakz, Hachss, Hackz, Hakes, Hakess, Hakz), Johan Persson (ock blott Joh. Persson), akad. fogde, 161, 162, 219, 259, 284, 309, 310, 321, 326, 327, 333—337, 339, 383, 384, 390, 391, 404, 406, 436, 446, 448, 469, 470, 523.
- Hackinen*, Matts Olufsson, 263, 266—268.
- Hædræus*, se Hedræus.
- Hageman*, Magnus, stud., 345, 358, 453, 472, 522.
- Haihu, by i S:t Marie, 298.
- Halikko, härad, 121.
- , socken, 289, 375.
- Halinus*, Benedictus, stud., 8, 42, 156, 233, 265, 266, 305, 345, 358, 453, 472, 521.
- Halisius*, Mathias Canuti, stud., 181.
- Hallis (Halis), by i S:t Marie, 483.
- , fors, 248, 252, (270, kvarn-ställe), 322, 328, 334.
- Hamnius*, Olaus, stud., 309, 317, 454, 455, 458.
- Hampula*, Marcus, 2.
- Handels*, Jakob Mattsson, 63.
- „Hans Höggrefliga Nåde“, se Brahe, Per.
- Hans* Mårtensson, akad. skomakare, se Lambert.
- — , skraddare, 274, 277, 279, 282, 283.
- , pappermakare, 487.
- , skomakarålderman, se Bruno.
- Hanstenius*, Andreas, stud., 153, 298, 300, 314, 384, 385, 424.
- Hartman*, Olaus, stud., 265, 266, 305, 345, 358, 453, 472, 503, 522.
- , Samuel, prof., 26, 151, 230, 238, 259; — hans arvingar, 230; — enka, 26, 38.
- Hassel*, Ericus, stud., 18, 24, 27.
- Hasselqvist*, Andreas, stud. Calm., 358, 362, 363, 423, 453, 459, 468, 472, 522.
- Hauho, socken, 75.
- Haukipudas, kapell, 34.
- Hedræus*, Olaus, stud. Gothl., 316, 468, 522.

- Heintzius* (Hintzius), Paulus, stud. Vib., 318, 358, 453, 472, 522.
- Heinäsa, by i Rimito, 424.
- Helleberg*, Johan, löjtnant, 295.
- Helmfelt*, Simon Grundel, general-löjtnant, generalguvernör, 351.
- Helsingius*, Marcus, mag., skolrektor i Viborg, (75).
- Hemelinus*, Gustavus, stud., 466, 521, 522.
- Hennerjoki, se Hinnerjoki.
- Henningii* „Centurius“, 254; — „Theatrum Genealogiæ“, 310.
- Henricus*, stud., 282.
- Andreæ, stud., 259, 279, 372, 436; — hans mor, 259.
- Clementis, stud., 294, 301, 302, 372, 445; — hans hustru, 297.
- Erics, stud., 304, 525.
- Henrici, stud. Mascoöns., 95.
- Marci, stud., sedan cursor, 6, 7, 95, 251, 262, 286, 301, 310, 403, 406, 426, 433; — hans barn, 407, 433; — enka, 406, 426.
- Thomæ, stud., 372.
- Henrik* Bengtsson, 9.
- Clemetsson, 101.
- Hansson, 24.
- Henriksson, borgare, 264.
- —, länsmansson fr. Pemar, 254—256.
- —, slaktare, se Jyli.
- Jakobsson, ryttare, 465.
- Jöransson, korpral, 437, 438.
- Larsson, se Ståki.
- Mårtensson, 383.
- Svensson, skrifvare, 515.
- Tyrisson l. Törisson, prokurator, 8, 9, 11, 12, 14, 17, 382, 394, 397.
- Herman*, musikanter, 413.
- Hermansaari, by i Lokalak, 252.
- Hermelä, se Härmälä.
- Hervens källare, 314.
- Hervie* (Herfvie, Härfvie), Maria, hustru, 439, 440, 444.
- , Thomas, 45, 86, 91, 102, 106, 114—116, 118, 123, 127, 163, 164, 168, 178, 214, 219, 221, 238, 242—244, 251, 272, 274, 281, 309, 490; — hans son, 100.
- Hesling* (Hessling), Johannes, stud., 452, 521, 522.
- Heuru*, Jakob, bonde i Lappo, 417.
- Hiediko, hemman i Kyro, 523.
- Hierne*, Carolus, stud., 287, 297.
- Hindrich*, se Henrik.
- Hinnerjoki (Hennerjoki, Hinderjoki), by o. hemman i Lappo, 154, 382, 417, 447, 448.
- Hoffman*, Henricus, kyrkoh. i Masku, (99, 163, 164, 170); — hans arfvingar, 163, 164; — enka, 136.
- Hofman*, Lars, 391, 392.
- Hofrätten i Stockholm, se Svea hofr.
- i Åbo, se Åbo hofr.
- „Hofrättsfiskalen“, se Vigelius, Laur.
- Hafvenius*, landtmätare, 316.
- Hollola, socken, 20, 426.
- Holmdorf*, Ericus, stud., 227.
- Holmenius* (fr. kämnärsrätten i Stockholm), 62.
- Holmingius*, Jonas (= „Jonas på källaren“?), 23 (?), 87, 88, 282 (?), 285, 366 (?); — hans barn, 87.
- , Jonas Svensson (= föreg.?), 438.
- Holstius*, Claudius, mag., depositor, 149, 151, 346.
- Hor, professor beskyld för, 44, 50, 51, 53, 54; se för öfr. Mål.
- Horn*, Arvid [Mauritzson, till Kär-

- kis], frih., öfverstlöjtnant, 341, 348, (375, 379), 380, (381).
 — , Christer, frih., riksråd m. m., 102, 103, 112, 147, 150, 168.
 — , Christina Arvidsdotter, „frun på Runagård“, (262).
 — , Gustaf [Henriksson, till Haapaniemi], öfverste, 274, 367.
 — , Gustaf [Mauritzson, till Kärkis], frih., öfverste, 341, 348, (375, 379), 380, (381).
 — , Mauritz, till Kärkis, frih., 351, (352, 381).
Hortelius, Johannes Laurentii, stud.? 63; — hans far, se Lars Olufsson; — mor, se Agneta Hansdotter.
 — , Petrus, stud., 453.
Hovander (Håf), Benedictus Erici (ock blott Bened. Erici), stud. Vestrog., 184, 265, 266, 305, 345, 358, 453, 472, 522.
Huggare, Nils, 159.
Hugo, guldsmed, se Mörman.
Huilu, by i Lundo, 76, 160.
Hulthenius, se Hylthenius.
Hunholtz l. Hunsholtz, Paul, 187.
Hurri, Gabriel, 481, 482.
Hvenman (orätt Svenman), Magnus, stud., 405, 475.
Hvittis, socken, 302, 310.
Hylthenius, Johannes, stud., 23, 24, 42, 73 (?).
 — , Simon, stud., 68, 73 (?).
Hyppis, by i Loimijoki, 26.
Håf, Benedictus Erici, se Hovander.
 — , Petrus [= Petr. Petri?], stud., 453.
Häggeman, Henrik, 295.
Härckä, Bengt, 362.
Härfvie, se Hervie.
Härmälä (Hermelä), by i Masku, 160.
Hästorget (i Åbo), 114.
Hörling (Hörnig), Casper, 392, 393, 396, 413, 414, 423, 424, 426; — hans barn, 413, 426; — hustru, 393, 396, 413, 414, 426; — son, 396.
 — , Johannes, stud., 306.
 — , Märten, 253.
- I.
- Ignatius*, Andreas, stud. Vib., 315, 359, 454, 473, 522.
Ikalensis, Abraham, kyrkoh. i Ikalis, 324, 406; — hans sväger, se Jak. Persson, akad. fogde.
Ikalis, by i Ikalis socken, 467.
 — , socken, 154, 158, 406 467, 480.
Iives (Ilveis), borgare, 502.
 — , Henricus, djäkne, 469, 494, 496, 502, 507.
 — , Märten, fogde i Hauho, 502.
Information o. informatorer, se Studd. ss. præceptores.
Ingermanland, 351.
Inskription, 16, 166, 168, 249, 300, 331, 337, 338, 352, 357, 467, 521; se ock Föreläsningar, intimation till.
Inspectores Aerarii, 30, 46, 59, 65, 76, 79, 112, 114, 117, 146, 156, 182, 186, 201, 214, 231, 236, 239, 252, 253, 261, 266, 270, 274, 280, 291, 294, 301, 327, 339, 342, 390, 427, 470.
 — Bibliothecæ, 65, 138, 146, 283, 292, 327, 428.
 — Granarii, 236, 253.
 — nationum, 66, 74, 175, 275, 286, 287, 303, 304, 352, 363, 405, 436, 422, 448.
 — stipendiariorum, 19, 65, 98, 100, 108, 187, 208, 210, 260, 266, 307, 310, 369, 473.

- Typographiæ, 65, 146, 187, 280, 283, 292, 353, 427.
- Instruktioner för akad. fogde, 327, 328, 436.
- Instrument, matematiska, 316.
- Intimation, 147, 309; se ock under Föreläsningar.
- Isacus* Abrahami, stud., 306.
- Olai, stud., 11.
- Isak* Mickelsson, skräddargesäll, 68.
- Ispois, 172.
- Israël* Jacobi, stud., 242.
- J.**
- Jacobus*, finsk pastor i Stockholm, 250, 303, 306, 307, 321.
- Caroli, stud., 294.
- Georgii, stud., 227.
- Henrici, stud., 141.
- Johannis, stud., se Upalingius.
- Michaëlis (= Joh. Michaëlis?), stud., 207.
- [Stephani], kyrkoh. i Lemo, 256, 258; — hans son, se Abrahamus Jacobi, stud.
- Jakob* Eriksson; — hans enka, 394.
- Henriksson, 165.
- Jakobsson, trumslagare, 391, 392.
- Jöransson, borgare i Näden-
dal, se Jolli.
- — , borgare i Åbo, se
Jämsä.
- — , skräddare, 243.
- , linväfvare, 285; — hans sy-
ster Margeta, 285, 287, 295.
- Mattsson, borgare, 101.
- Persson, akad. fogde, 63, 81,
113, 134, 135, 138, 143, 154,
157—160, 163, 165, 186, 211,
214, 219, 245, 246, 249, 251,
285, 295, 297—299, 306—308,
310, 318, 324, 326, 333, 370,
391, 406; — hans enka, se
Margeta Abrahamsdotter.
- Persson, akad. skräddare, 22,
23, 28, 68, 135, 308, 329, 340,
361, 362, 368, 376—378, 445,
504, 514; — hans hustru, 372,
373.
- Simonsson, akad. utridare, 76.
- Janakkala*, socken, 364.
- Javelinus*, Abrahamus, 240.
- Jebbe* [= Jobbi?], Simon, 210.
- Jembsa*, se Jämsä.
- Jesenhaus*, Per, borgmästare, 9, 162,
188, 406.
- Jobbi*, Simon, handlande, 210 (?), 514.
- Johan* Andersson, 526.
- Erhardi, fältskär, 2.
- Grelsson, f. d. klockare i Piik-
kis, landbonde i Pemar, 337,
342, (343), 387—389; — hans
hustru, 342, 388, 389.
- Henriksson, rådman i Nystad,
409.
- Mattsson, akad. väfvare, 257,
259, 368, 369, 373, 374; —
hans hustru, 368.
- Nilsson, accisskrifvare, 24,
102, 104, 105, 113, 115, 128,
183, 237, 288, 289, 357, 359,
360, 447, 464; — hans son,
464.
- Persson, akad. fogde, se Hachs.
- , skräddare, 179; — hans son,
se Nicolaus Johannis.
- Thomasson, 379; — hans bror,
se Pythius.
- Johannes*, stud., 326.
- Andreæ, stud., 512, 520.
- „Baptista“, 495.
- Benedicti, cursor, 10, 93, 95,
100, 102, 107, 127, 133, 134,
153, 168, 200, 202, 214, 241,
251, 262; — hans bror, 179; —

- enka, 262; — syster, se *Lisbetha Bengtsdotter*.
- *Erici*, stud., se *Milerus*.
- *Gregorii*, kyrkoh. i Lappo, se *Aurelius*.
- *Gunnari*, stud., sedan ausk. i Åbo hofr., 6, 8, 184, 436, 437, 468.
- *Henrici*, kpl. i Åbo, 467, 476, 477.
- — , stud., 160.
- *Johannis*, stud., 75, 232.
- *Laurentii*, „consulis son“, se *Brochius*.
- — , stud., 59, 108, 316, 321, 372.
- *Mathiæ*, kyrkoh. i Karkku, se *Collinius*.
- — , stud. Hvittens., 223, 293, 294, 302, 304, (306), 311, 313, 315, 465, 466; — hans bror, 293, 311.
- *Michaëlis*, stud., 207.
- *Nicolai*, stud., 86, 308, 426.
- *Petri*, stud., 27, 122, 232, 512, 520.
- *Sigfridi*, stud., 233, 265, 266, 305.
- *Thomæ*, stud., 28, 29, 189; — hans bror, 189.
- *Vasilii*, stud., 494, 496.
- Jolli*, Jakob Jöransson, borgare i Nådendal, 464, 468, 479, 486, (547).
- Jon* Jonsson, 42.
- Jonas* Petri Gothus (Lincopenis), biskop i Linköping; — hans „*Dictionarium*“ [Lat. *Sveco Germanicum*], 281.
- *Petri*, stud., 122, 124, (136, 140, 141), 179, 183, 184; — hans bror, se *Dav. Petri*; — far, se *Petr. Ingemari*.
- „på källaren“, 23, 282, 366; se ock *Holmingius*.
- Jordan*, Carl, 341, 543.
- , Adolph, 162.
- Jordegummor*, 33, 143.
- Joseph* Jakobsson, akad. murmästare, 191, 241, 244, 271, 278, 468.
- Josephus* [Laurentii], kpl. i Åbo, 69, (108); — hans hustru, 107.
- „*Jugan*“ (skymford?), 405.
- Julinus*, Johannes, stud., 38, 43—47, 49—51, 53—56, 60, 63, 86, 91, 99, 100, 102, 103, 106, 119, 163, 164, 178, 219, 242, 251, 261; — hans far, 38, 45, 99, 164, 251, 261.
- , *Laurentius* Jonæ, stud., 305, 310, 345.
- Junander*, *Benedictus* *Erici*, stud., 52, 233.
- Junnila*, by i Vesilaks, 160.
- [*Juslenius*,] *Daniel*, korpräst, 10, 11, 24, 33.
- Justander*, *Ericus*, prof. poës., sedan kyrkoh. i Virmo, 1, 5, 19, 39, 45, 62, 65, 68, (70, dekanus), 74, 83, 92, 97, 104, 106, 107, 112, 117, 126, 128, 142, 150, 161, 162, 166, 167, 168, 174, 185, 187, 191, 203, 205, 210, 211, 215, 218, 238, 243, 244, 246, 258, 270, 272, 275, 278, 282, 296, 302, 315, 320, 331, 332, 456, 503.
- , närv. i konsist., 1, 3—5, 7—9, 11—14, 16, 22, 24, 26, 28, 29, 32—34, 36, 40, 46, 48, 57, 59, 63, 65, 67, 68, 70, 72, 73, 75, 77—79, 81, 83, 85, 86, 88, 89, 91, 95, 97—99, 102, 108, 112, 113, 117, 123, 127, 129, 131, 135, 140, 141, 148, 155, 164, 167, 168, 176, 179, 184, 190—

- 192, 198, 210, 212, 223, 232, 236, 239, 242, 243, 251, 252, 260, 261, 263, 267, 273, 275, 278.
- , vota i konsist, 4, 7, 13, 31, 70, 75, 79, 82, 84, 87, 92, 105, 109, 114, 115, 125, 137, 141, 143, 180, 187, 205, 215, 218, 224, 225, 228, 530.
- , hans hustru, 211, 296, 302.
- Jylli*, Henrik Henriksson, slaktare, 272, 276, 313, 321.
- Jägerhorn*, Claudius, vicelagman, 165.
- Jämijärvi*, by i Ikalis, 158.
- Jämsä* (Jembsa, Jämsä), Jakob Jöransson (ock blott Jak. Jöransson), borgare, 135, 269, 272, 274, 276, 279, 282, 296, 313, 321, 322.
- Järsä*; — hans enka, se Valborg Simonsdotter.
- Järvis*, by i Kyro, 158.
- Jöns*, „doctor“, se Gezelius, Joh.
- Olufsson, 136.
- Persson, arrendator, 490.
- Jöran*, besökare, 464.
- Eriksson, 330, 332.
- — , akad. glasmästare, 222, 231, 262—264, 266—268, 329, 357, 467.
- , „herr“, 351, 352, 354, 355, 381; — hans son, se Birgerus, Christ.
- Jöransson, 330, 332.
- Knutsson, ringare, 324.
- , kpl. i Karislojo, se Lagus, Georgius.
- Mickelsson, 467.
- Månsson, skräddare, 28, 29, 32—35, 40, 46—49, 58—62, 64, 77, 89—93; — hans hustru, se Beata Eriksdotter; — son, 32, 33, 46.
- Persson, båtsman, 465.
- — , trädgårdsmästare, se Ruuth.
- — , vä gare, 465.
- i Piipanoja, kyrkovärd, 483.
- , skinnare, 294.
- , vaktkarl, 9, 474, 476; — hans hustru, se Valborg Larsdotter.

K.

- Kahloja*, by i Lundo, 288.
- Kaifuo*, se Koivu.
- Katrisius*, Andreas, se Caërisius.
- Kalander*, Sigfridus Michaëlis, stud.?, 323, 324.
- Kalckila*, Andreas Henrici, stud.?, 23.
- , Erik Andersson, borgare, 10, 11.
- , Jöran, 11.
- Kalema*, by i Ikalis, 467.
- Kalkunmäki*, by o. hemman i Kyro, 299, 443.
- Kalli*, by i Ikalis, 480.
- Kalliander*, Svено, se Calliander.
- Kalm*, Johannes Nicolai, stud. Vassens, 394, 416, 417.
- Kalmar*, 18.
- Kalmariensisk nation vid akad. begärd*, 363.
- Kammarkollegium* (Kammaren, Räkningekammaren), 7, 29, 67, 170, 236, 245, 247, 248, 254, 259, 262, 280, 281, 296, 302—304, 307, 422.
- Kangasala*, socken, 379, 400.
- Kangoi*, Matts Olofsson, bonde (fr. Ikalis?), 467.
- Kankas*, säteri i Masku, 183.
- Kanngjutare*, 25, 458, 491.
- Karckoënsis*, Henricus, stud., 472, 521, 522.

- Karin* Eriksdotter, hustru, 208.
 — Eakilsdotter, 217.
 — Hansdotter, hustru, 131, 133.
 — Henriksdotter, hustru, 18.
 — Jöransdotter, hustru, 4.
 — Olufsdotter, hustru, 25.
 — Persdotter, svärdfj. Salomon Ståhls hustru, 480, 485.
- Karisalojo*, socken, 278.
- Karkku*, by i Karkku socken, 138, 245, 246, 473.
 — , socken, 31, 138, 144, 154, 157, 159, 163, 244, 245, 470, 473.
- Karo* (Kero), by i Karkku, 308.
- Kaskas*, Jacobus, stud., 473, 522.
- Kastu*, Henrik, 227, 228.
- Katunpā*, Anders (Arvid?), 110, 111.
- Kauhanen*, Anders, borgare, 278.
- Kaukola*, by i Lappo, 66, 153, 154, 160, 189, 212, 290, 307, 401, 448.
 — , by i Tyrvis, 244.
- Keckonius*, Johannes, stud., 323 (?), 416, 418, 463, 464, 487, 501, 502, 508.
 — , Gabriel, stud., 323 (?), 502.
- Keller*, Brita, hustru, 277.
 — , Henrik, 88.
- Kellinus*, se Kiellinus.
- Kempe* (Kämpe), Axelius, prof. hist. (akad. rektor, 1—57), 1, 3—9, 12—17, 19—22, 24, 29—31, 34—36, 39—44, 46—57, 59, 60, 62, 65, 67, 68, 74, 79—83, 92, 107, 111—113, 115, 116, 119, 120, 123, 124, 130, 131, 136, 138, 149, 151, 157, 185, 187, 191, 194—196, 200—202, 210, 214, 221, 225, 226, 230, 235, 240, 250, 252, 257, 262, 268, 270, 285, (286), 291, (292), 304, 306, 310, 320, 327, 341, 357, 364, 369, 378, 398, 410, 427, 429, 430, 436, 444, 473, 482, 487, 497, 498, 512, 524, 543, 544.
 — , närv. i konsist., 1—9, 11—14, 16, 17, 19, 20, 22, 24, 26, 28, 29, 32—34, 36, 40, 46, 48, 51, 56, 57, 75, 77—79, 81, 83, 85, 88, 89, 91, 104, 107, 113, 117, 127, 135, 138, 140, 141, 144, 146—148, 151, 160, 164, 167—169, 173, 176, 192, 195, 198, 200, 201, 203, 206, 208—210, 215, 216, 220, 222, 223, 230, 234, 236, 250—252, 256, 266, 269, 273, 275, 283, 290, 302, 304, 308, 311, 313, 323, 326, 328, 338, 340, 341, 344, 346, 359, 361, 370, 384, 390, 391, 394, 399, 406, 416, 418, 427, 435, 449, 451, 452, 454, 456, 462, 466, 482, 487.
 — , vota i konsist., 4, 8, 32, 76, 82, 84, 92, 105, 109, 114, 119, 120, 139, 141, 143, 160, 175, 180, 181, 196, 205, 224, 225, 229, 256, 327, 329, 343, 347, 350, 354, 360, 370, 385—387, 389, 395, 397, 407, 419, 429, 431, 432, 434, 450, 452, 454—457, 461, 463, 484, 485, 530.
 — , hans barn, 5.
 — , hans hustru, 136, 148, 149, 501.
 — , hans styfson, 185.
- Keplerus*, 329.
- Kernisk*, Johan, apotekare, 189, 202, 203, 205.
- Kero*, se Karo.
- Kervis*, se Korois (?).
- Kezlerus*, Andreas, stud., 15, 52, 232, 264, 265, (282).
 — , Ericus, stud., (282), 305, 345, 358, 453, 472.
- Kezlerus*, Simon, prof. mathes. (akad. rektor, 149—238 o. 534—539),

- 4, 7, 8, 26, 65, 69, 70, 74, 98—100, 108, 112, 117, 133, 135, 139, 140, 150—152, 154, 155, 161, 164, 165, 168, 170—172, 174, 176—180, 185, 186, 190—194, 196, 198, 199, 201, 202, 206, 209—212, 214, 219, 221—224, 230—233, 235—239, 246, 250, 251, 257, 270, 282, 285, 292, 301, 310, 312, 319, 320, 325, 534, 535, 538, 539.
- , närv. i konsist., 7, 8, 14, 19, 24, 26, 29, 36, 46, 54—57, 61, 65, 66, 68, 70, 76, 78, 79, 81, 83, 86, 88, 89, 98, 102, 108, 112, 117, 135, 138, 140, 141, 146—149, 151, 153, 155—157, 160—162, 164, 167—169, 172, 173, 175, 177, 179, 183—185, 188—192, 195, 198, 200, 201, 203, 206, 208—211, 220, 222, 223, 230, 232, 234, 236, 244, 251, 252, 256, 261, 267, 275, 278, 281, 283, 285, 291, 299, 302, 304, 306, 308.
- , vota i konsist., 31, 55, 61, 70, 80, 82, 84, 87, 89, 93, 109, 119, 120, 137, 139, 141, 143, 175, 206, 256, 303, 530.
- , hans enka, 375, 411.
- , hans dotter [Margareta], g. m. Andr. Prytz, se denne.
- , hans „Geometria“, 356.
- Kiellenius*, Laurentius, stud., 358.
- [*Kiellinus*,] Bryniel, kyrkoh. i Sund, 221 (?).
- , Laurentius, stud., 329, 416, 453, 472, 522.
- Kikalenius*, Casparus, stud., 504.
- Kikalensis*, Johannes L., stud., 131.
- Killovius* (Kilovius), kpl. i Åbo, 59—61, 64, 87, 89, 93, 218, 227—229.
- Kimito*, socken, 193, 399.
- Kimitoënsis*, Ericus Gabrielis, stud., 25; se ock Ericus Gabrielis.
- Kimpæus*, Abraham, stud. Ab., sedan cursor, 403, 407, 415, 426, 433, 445; — hans mor 445.
- „Kinder Predig“, 144.
- Kirstin* Johansdotter, borgarhustru, 27, 28.
- Kivikylä, by i Lappo, 68, 154, 307.
- Klagomål mot akad. rektor, 449—452, 482, 483.
- Klint*, Ericus, stud., 299, 305, 345, 358, 453, 472, 475, 522.
- Klintæus* Ericus Nicolai, stud., 74.
- Klockares förhållande till kyrkoherde, 483.
- Klöstergatan (i Åbo), 255.
- Knabblich* l. Knabligh, Hans, 116, 119.
- Knifsmed, 391, 392.
- Knut* Mattsson, akad. vaktkarl, 3, 4, 9, 32, 145, 330, 332, 514; — hans hustru, 3, 4.
- Kock*, Nils Stensson, borgare, 464.
- Koivu (Kaifuo), by i Karkku, 308.
- Kokkimäki, 3.
- Kolckenius*, Petrus, stud., sedan bibl. amanuens, 8, 12, 13, 51, 131, 252, 264.
- Kolckman*, Petrus, stud., 3.
- Kolckonius*, Abraham, kpl. i Kyro, 224.
- Kolima, se Kuolimaa.
- Kolliander*, Arvidus, se Colliander.
- Kolmodinus*, Ericus, stud., komediförf., 97, 102—104, 112, 147, 150.
- Kongl. Majestät, 3, 7, 30, 38, 58, 67, 166, 167, 170, 223, 237, 260, 324, 327, 402, 410, 422, 455, 460—462, 487, 492, 493, 505, 506, 510, 512.
- Konvent, 145.
- Kornut, se under Mål.

- Korois**, by i S:t Marie, 292 (?), 473, 483 (?).
- Kort**, 219.
 — , Carolus, stud.?, 121.
 — , Casparus, stud., 122, 217.
 — , Henricus, stud., 121, 122, 126, 217.
- Korvis**, by i Lappo, 292 (?).
- Koskmannus**, Ericus, stud., 491, 492.
- Kostiala**, by i Vesilaks, 159.
- Koukar**; — hans dotter, 293.
 — , Karin, skrädd. Ernest Eriksons hustru, 41, 49.
 — , Valborg, hustru, 41, 42, 49.
- Krabbe**, Nicolaus, stud., 15, 52, 233, 264, 265, 305, 345.
- Krabbi**, se Grabbi.
- Kriander**, Gregorius, stud., 101, 144.
 Kristinestad, 488.
- Krog**, öfverste Gabr. Kurcks i Vesilaks, 155, 157, 165.
- Krok**, Benjamin, lektor i Viborg, 221.
- Krottila** (?), 143.
- Kulju**, by i Lappo, 66, 154, 160, 290.
 — , säteri i Karkku, 154.
- Kullanperä**, by i Lappo, 154.
- Kuolimaa** (Colima, Kolima), by i Lappo, 382, 417.
- Kuotiala**, by i Kyro, 297.
- Kurck**, Gabriel, öfverste, 134, 155, 157, 165.
- Kurkoi**, Matts Johansson, bonde (fr. Ikaalis?), 467.
- Kutola**, by i Karkku, 163, 308.
- Kyriander**, Mathias Henrici, stud., 135.
- Kyrkegatan** (i Åbo), 416, 417.
- Kyrkegropgatan** (i Åbo), 417.
- Kyrkemellangatan** (i Åbo), 417.
- Kyrkoherdar** i särsk. socknar, se Pastores.
- Kyrkoherdegården** (i Åbo, afbränd), 364 ff.
- Kyrkoplikt**, 235, 257, 354, 355, 381, 506—508.
- Kyro** (Tavastkyro), socken, 154, 158, 297, 299, 523, 524.
- Käck**, Elias Jönsson, 323.
 — , Nils, 368.
- Käckapää**; — hans hustru, 95.
- Kårois**, se Korois.
- Kämnärsrätten** i Stockholm, 18, 62, 63.
 — i Åbo, 17, 33, 35, 62, 102, 105, 108, 112, 116, 117, 121, 132, 134, 244, 247, 274, 282, 300, 302, 316, 392, 432, 490, 520.
- Kärkis**, säteri i Sagu, 351, 380.
- Kökö** (Köykkä), by i Lappo (nu i Euraäminne), 163.

L.

- Laage** (Lage, orätt Lange), Magnus, stud., 266, 286, 305, 345, 358, 453, 463, 472, 521.
- Laber**, Tobias, bokförfare, 134.
- Lage**, se Laage.
- Lagos** (Lagus, Lagius), stud., notarius stipend., 107, 117, 142, 171, 176, 233, 247, 264, 265, 268, 275, 279, 282—284, 305, 344, 358, 400, 453, 472, 501, 514, 521.
- [**Lagus**,] Georgius (Jöran), kpl. i Karislojo; — hans hustru, 278.
- Laihander**, Johannes, stud., 284.
- Lalli**, Thomas, bonde, 334.
- [**Lambert**.] Hans Mårtensson, akad. skomakare, 14, 33, 35—37, 110, 119, 124, 127, 128, 240, 241, 477, 480, 481, 499.

- Lambertus Petri*, stud. Vesm., 15, 52, 223, 232, 264.
- Lampis*, socken, 173.
- Landshöfdingen i Strengnäs*, 457.
- i Åbo, se von der Linde, Creutz o. Oxe.
- Lang, Jacobus*, 262.
- Lange, Magnus*, se Laage.
- Langius, Mathias*, stud., 128.
- Lappo*, by i Lappo socken, 290.
- , socken, 5, 66, 153, 159, 162, 189, 231, 249, 252, 270, 288, 290, 291, 307, 401, 417, 448.
- Lars Eriksson i Mahala*, nämde-man, kyrkovård, 483.
- Henriksson, 24.
- Jönsson, 131, 148, 149.
- Jönsson, befallningsman, 21, 132(?), 383.
- Larsson, bokbindare, 399.
- Olufsson, 63; — hans hustru, se Agneta Hansdotter; — son, se Hortelius, Joh.
- Larvatores* (i skådespel), 475.
- Laureus, Gabriel*, stud., 436.
- , Olaus, stud., 403, 436, 454, 473, 522.
- Laurbecchius* (-beccius, -bechius, -becius, -beckius, -bekius), Benedictus, stud., sedan cand. o. bibl. amanuens, 172, 176, 177, 233, 264—267, 279, 285, 305, 306, 344, 357, 358, 404, 453, 464, 472, 477, 496, 521.
- Laurbecchius, Petrus*, adjunkt, sedan akad. bibliotekarie, e. o. prof. mathes., slutl. prof. poëts., 38, 69—71, 72, 74, 84, 113, 118, 129, 138, 140, 142, 165, 169, 170, 192, 203, 204, 210, 218, 221, 226, 234, 235, 237, 245, 247, 248, 250, 252—254, 259, 261, 269, 270, 271, 273, 276, 278, 280, 281, 282, 294, 295, 299, 302, 303, 307—310, 312, 313, 315, 318, 325, 327, 331, 332, 334, 338, 339, (348), 369, 390, 391, 422, 425—427, 428, 433, 436, 437, 440, 443, 445, 458, 479, 538, 539.
- , närv. i konsist., 179, 188—191, 195, 198, 201, 203, 206, 208—212, 214, 215, 217, 220, 222, 223, 230, 232, 234, 248, 250—252, 256, 259—261, 263, 266, 267, 269, 271, 273—276, 278, 281, 283, 285—288, 290, 291, 294, 297, 302, 304, 306, 308, 311, 313, 315, 317, 318, 321—323, 326, 328—331, 334, 336—338, 340, 341, 344, 346, 352, 357, 361, 364, 368, 370, 373, 378, 384, 390, 399, 401, 404, 406, 409, 412, 419, 425, 427, 433, 437, 444, 446, 448, 451, 452, 459, 462, 466, 473, 475, 477, 482, 487, 490, 496, 500, 505, 510, 515, 518, 520, 524, 526.
- , vota i konsist., 180, 186, 195, 199, 209, 218, 224, 225, 228, 229, 256, 319, 326, 329, 335, 336, 343, 346, 349, 350, 354, 370, 373, 375, 376, 378, 379, 381—384, 386, 388, 398, 402, 407, 408, 414, 420, 429, 430, 432, 434, 437, 439, 440, 446, 447, 451, 454, 455, 461, 463, 470, 478—480, 484, 485, 488, 489, 491, 492, 495, 497, 499, 500, 503, 506, 509, 511, 516—518, 521, 527.
- Laurentius Johannis*, stud. Vestrog., 6, 359, 453, 473, 522.
- Laurentii, stud., se Bochius.
- Mathiæ, stud., 284.
- Petri, stud., 15.
- Lavinus, Henricus*, stud., 287.

- Leander*, Gabriel, stud., 266, 305, 345, 353, 358, 453, 472, 522.
- Lechtenkorva*, se Lähteenkorva.
- Lectiones*, se Föreläsningar.
- Lehtis*, säteri i Virmo, 258.
- Leiden*, 325.
- Leistenius*, Jacobus, stud., 304.
- Lektorat*, matematiskt, i Viborg, 325.
- , nytt, i Åbo, påtänkt, 421.
- Lemo*, socken, 256, 258, 309.
- Lepen*, kapten, 378.
- Letsle* (Lessle), Bertil, kämnär, 295, 367, 493.
- Lielaks*, by i Karkku, 163.
- Lietsen* (Litzen), Nicolaus, häradshöfding, assessor, 66, 68, 131, 163, 249, 252.
- , Zacharias, bokbindare, 234, 404, 408, 430, 431, 502, 503, 512.
- Liffland*, 250, 254, 502.
- , kyrkoordinantie för, 166.
- Lifman* (Liefman), prokurator, 35, 36, 255.
- Lillieholm* (Lilieholm), Mathias, häradshöfding, 163, 165, 460, 462, 504, 505; — hans dotter, 504, 505; — fru, 460—462, 501, 504, 505, 510, 511, 513, 515—517; — mor, 515; — son:
- , Herman, stud., 173 (?), 217, 220, 271, 279, 283, 460—462, 464, 467, 474, 476, 477, 479—481, 484—486, 500, (501), 504, 505, 510, 511, 513, 515—518, 519.
- , Villam, 242.
- Lill-Wallus*, i Lemo, 309, 310.
- Lincopensis*, Jonas, se Jonas Petri Gothus.
- von der Linde*, Erik, frih., landshöfding i Åbo, 35, 36, 39, 105(?), 121(?), 289.
- Lindelöf*, major, 307, 323.
- Lindeman* (Lindman), Jacobus, mag., 166, 192, 194, 202.
- Lindu* l. *Lindula*, Anders Mickelson, 85, 86.
- Lisbeta* Bengtsdotter, 93, 107, 130, 131, 133, 134, 142, 143, 148; — hennes bror, se Johannes Benedicti, cursor; — mor, 130.
- Henriksdotter, hustru, 212, 213, 228; — hennes son se Mickel Larsson, båtsman.
- Johansdotter, svärdfäj. Salomon Ståhls styfdotter, 467, 475, 476, 480, 484, 485.
- Jöransdotter, hustru, 465.
- Literatur* (läroböcker o. a.), 34, 46, 121, 133, 144, 146, 151, 160, 210, 220, 281, 310, 353, 356, 495, 538.
- införskrifves till akad., 157.
- , åtgärd mot spridning af, 146.
- Lithomannus*, Andreas, stud., 72, 73, 76, 77, 85, 122, 233, 265, 305, 345, 358, 453, 472, 521.
- Littois*, prof. Petræi hemman, 522.
- Liuhander*, Andreas, stud., 522.
- Liungberg* (-bergius), Nicolaus, stud., sedan mag., depositor o. adjunkt, 73, 76, 77, 149, 174, 257, 286, 291, 330, 336, 344, 346—348, 362, 363, 424, 444, 464, 467, 477, 496.
- Liungman*, Siggonius, stud., 95, 96, (142, 152, 191?).
- Logica Scheibleri*, 144.
- Loimijoki*, socken, 26, 446, 447.
- Lojo*, socken, 47, 70, 216, 289.
- Lokalaks* (Låkalax), socken (nu kappell), 375.
- Loppis*, socken, 278.
- Lübeck*, 187, 340, 353.

- Lukas* Jöransson i Tojas, kyrkovård, 483.
- Lullius*, 495.
- Lund*, Daniel, stud., 26, 27, 42, 47, 94, 96, 97, 104, 121, 126, 127, 134, 146.
—, Nicolaus, 153.
- Lundebergius*, Zacharias, biskop i Vexjö, 140.
- Lundo*, socken, 65, 75, 78, 83, 84, 88, 160, 186, 252, 288, 337.
- Lyncius* (Lynceus), Jacobus, stud., 306(?), 323.
—, Johannes, stud., 118, 161, 164, 168, 173, 179, 180, 306(?).
- Lyra*, Johannes Martini, stud., 514.
- Låkalax*, se *Lokalaks*.
- Lägersmål*, se under *Mål*.
- Läftekorva* (Lechtenkorfva), Mathias, 222, 303, 304.
- Längelmäki*, socken, 110.
- Läroböcker*, se *Literatur*.
- Lärostrider*, 155, 156, 165, 166, 528—540 (Bil. I o. II).
- Läsling*, Bertil, kämnär, 421.
- Löner* o. arvoden, 14, 39, 46, 52, 65, 90, 92, 98, 100, 108, 118, 140, 142, 144, 146, 165, 169, 182, 233, 236, 237, 241, 245, 247, 254, 256, 259, 262, 280, 296, 299, 302, 318, 319, 326, 327, 331, 332, 335—339, 346—348, 369, 403, 407, 426, 433, 503, 522, 538.
- Löökman*, Ericus Erici, stud., 465.
- M.**
- Maanpää* (ej Mäenpää), by i Masku, 160, 247, 313, 339, 422.
- Mackarais*, Henrik, borgare, 141.
- Macrolander*, Johannes, stud., 23.
—, Petrus, stud., 23.
- Madelinus* l. *Madelius*, Daniel, se *Medelius*.
- Magander*, Simon, „herr“, 278; — hans enka, 243, 244, 272, 275, 278; — mor, 272, 275; — svärmor, 272, 275.
- Magia naturalis*, 494, 495.
- Magistraten* i Strengnäs, 457.
— i Wolfenbüttel, 306.
— i Åbo, 20, 102, 105, 114, 153, 170, 181, 248, 441.
- Mahala*, by i Nousis, 483.
- Mahnala*, by i Kyro, 165, 192.
- Majalander*, Gustavus, stud., 222, 223.
- Makala*, by i Piikkis, 211.
- Malin* Engelbrektsdotter, fateburspiga hos Maur. Horn på Kärkis, 341, 351—353, 355, 379—381.
— Thomasdotter, 33.
—, vaktkarlshustru, se *Grels Staffansson*.
- Mallenius* (Mallovius), Henricus, stud., 8, 29, 32, 34, 40, 46, 48, 61, 64, 87, 93, 140, 174, 181, 182, 233, 264, 265, 314—316, 322, 345.
- Malmbergius*, Petrus, stud., 227.
- Marander*, Henricus, stud., 190.
- Margeta* Abrahamsdotter, akad. fogden Jak. Perssons enka, 370, 371, 401, 443, 470.
— Eskilsdotter, båtsm. Mickel Larssons hustru, 197, 212, 213, 215, 218, 227—230.
— Grelsdotter, Abrah. cursors hustru, 65, 69, 107, 108, 111, 182, 217, 268, 269, 300, 301.
—, hustru, se *Bengt, kapten*.
- Maria* Eliädotter, 271.
— Petri, 220.
- Markegång*, 43, 92, 100, 106, 107, 170, 187, 188, 364, 446, 448.

- Markus Andersson**, 43.
 — Bengtsson, borgare, 308.
 — Jöransson, 519.
 — , skomakare, 19, 480.
- Martens**, se Merten.
- Martinus Georgii**, djäkne, 316.
 — Isaci, stud., 85, 89, 91, 223, 265, 266.
 — Michaëlis, stud., 371, 372.
- Mascoënsis**, Henricus Henrici, se Henr. Henrici.
- Masku**, socken, 136, 153, 160, 163, 182, 185, 200, 244, 245, 247, 259, 281, 309.
- Mathesius**, Andreas, stud., 310, 314, 315, 322, 373, 378, 385—387.
 — , Gabriel, stud., 278, 282, 289, 290, 304.
 — , Josephus, stud., sedan cand., 174, 220, 221, 261, 262, 278, 282, 286, 290, (304), 310.
- Mathias Erics**, stud., 10.
 — Francisci, stud., 271, 326, 372;
 — hans hustru, 217; — styf-dotter Margeta, 326.
 — [Henrici], kyrkoh. i Ekenäs, se Bernovius.
 — Petri, stud., 27.
 — , „poicke“ hos Philip Åbrapåå, deponerad, 241.
 — Sigfridi, stud., 65, 107, 108, 111, 179.
 — , skrivare hos Carol. Brochius, 476.
- Matlag mellan studenter**, 521.
- Matoila**, by i Reso, 281.
- Matts Clemetsson**, 269.
 — Grelsson, 318, 323, 471, 513.
 — Jakobsson, 146, 465; — hans hustru, 146.
 — , murmästare, 276.
 — , målare, 475.
 — Olufsson, 222.
- Sigfridsson, besökare, 447, 464, 465.
 — , skräddare; — hans hustru, 257, 267.
 — Staffansson, f. d. akad. rättare i Lundo, 337.
- Maximilianus Jöransson**, rysk köpman, 242.
- Medelius** (Madelius, Madelinus), Daniel, stud., 362—364, 423, 447, 464, 465.
- Medicinska förhållanden**, medikament m. m., se Roggenbuch, Deinert o. Paul barberare samt under Mål.
- „**Medicus**“, se Achrelius, Ericus.
 — , stads-, 9, 39, 188.
- Meissner**, Jacobus, stud., 152, 153, 180, 200, 204, 208, 215—217, 220, 223, 227.
 — , Sara, prof. Andr. Thronii enka, 68, 74, 91, 108, 109, 112, 142, 144, 202, 207—209, 223—225, 227, 230, 237, 257, 268.
- Melartopæus** (Melartopæus, Mœlartopæus), stud., 525; — hans svågrar, 525.
 — , Christianus, stud., 304, 329.
 — , Gabriel, stud., 341, 348, 351—353, 375, 380, 490, 491.
 — , Petrus, stud., 321.
- Melovius**, Zacharias, stud., 15, 52, 72, 78, 138.
- Meltzer**, Henrik, befallningsman, 493.
- Merimasku**, socken, 334, 396.
- Merthen** (Marten, Merten, Mertens, Märten), Anders, 49, 223, 242; — hans källare, 223, 242, 255, 394, 416, 459, 501.
 — , Andreas Andreæ, stud., 126, 128, 464.
 — , Johan, 42, 221.
- Mesekyle** (= Messuby), socken, 20.

- Michaël*, cantor, 10.
 — , dr. prof., se Gyllenstolpe.
 — Erici, stud.?, 372.
 — Michaëlis, stud., 122.
- Mickel* Andersson, 167, 168; — hans hustru, 168; — son, 167.
 — Bertilsson, borgare, 217.
 — Henriksson, 212, 213, 228.
 — , klockare, 467.
 — Larsson, båtsman, 197, 198, 212, 213, 215, 218, 221, 227—230; — hans hustru, se Margeta Eskildsdotter; — mor, se Lisbeta Henriksdotter.
 — i Ojala, se Ojala, Mickel.
 — , rättare, 157, 159.
- Milerus* (Millerus), Johannes Erici (ock blott Joh. Erici), stud., 269, 272, 277, 316, 320, 321.
- Milovius*, Johannes, stud., 299.
- Miltopæus* (Miltopæus), Johannes Sigfridi, stud., 276, 279, 282, 345, 358, 409, 414, 415, 423, 424, 426, 434, 435, 453, 465, 468, 470, 472.
- Miltopæus*, Martinus, prof. eloq., 5, 19, 41, 46, 65—67, 70, 74, 91, 101, 106, 110, 112, 113, 117, 125, 134, 139, 143, 148, 150, 151, 153, 155, 156, 161, 164—166, 168, 170—172, 174, 176, 178, 182, 184, 195, 198, 199, 204, 210, 218, 219, 229, 230, 239, 247, 261, 266, 276, 278, 289, 291, 292, 295, 303, 308, 318—320, 328, 331, 345, 353, 356, 357, 390, 391, 407, 409, 410, 432, 436, 468, 473, 498, 512, 524, 528—537.
 — , närv. i konsist., 1, 3—8, 12, 14, 16, 17, 19, 21, 24, 28, 29, 36, 40, 46, 48, 51, 54—57, 59, 61, 63, 65—68, 70, 72, 73, 75, 77, 78, 81, 86, 88, 89, 91, 94, 95, 98, 99, 102, 104, 107, 108, 112, 113, 117, 120, 123, 127, 129, 131, 135, 138, 140, 141, 144—146, 148, 151, 153, 155—157, 160, 161, 167—169, 173, 177, 179, 183, 185, 188—190, 192, 195, 198, 200, 201, 203, 206, 208—212, 214, 215, 217, 220, 222, 223, 230, 232, 236, 238—244, 248, 250—252, 256, 259—261, 267—269, 273, 275, 276, 278, 281, 283, 285—288, 290, 291, 294, 295, 297—304, 306, 308, 309, 311, 313, 315, 317, 318, 321—323, 325, 326, 328, 330, 331, 334, 336—338, 340, 341, 344, 346, 351, 352, 357, 364, 368, 370, 371, 373, 378, 384, 390, 392, 394, 398, 399, 401, 404, 406, 409, 416, 418, 419, 427, 433, 435, 437, 442, 444, 446, 448, 449, 451, 454, 456, 459, 462, 466, 468, 471, 473, 475, 477, 482, 487, 490, 496, 500, 505, 510, 513, 515, 518, 524, 526.
 — , vota i konsist., 4, 7, 13, 31, 55, 61, 70, 75, 79, 82, 87, 92, 105, 109, 114, 115, 119, 120, 125, 137, 139, 141, 143, 153, 160, 175, 180, 181, 187, 196, 204, 218, 224, 225, 228, 229, 256, 319, 320, 326, 329, 335, 343, 347, 349, 350, 354, 370, 374, 375, 377, 378, 380—383, 385—387, 389, 393, 395, 397, 402, 407, 408, 419, 420, 429, 430, 432, 439, 441, 447, 450, 451, 454—457, 461, 463, 470, 471, 478—480, 484, 485, 488, 489, 491, 492, 496, 498, 499, 501, 503, 506, 510, 511, 514, 516, 518, 521, 525, 527.

- von Minden* (v. Mynden), Andreas,
 202, 207—209, 222, (224), 225,
 232, 257, 268, 321.
 — , Henrik, 321.
Mingiö, by i Tenala, 488, 489.
Mohrsters källare, 42.
Molénius, Mathias, stud., 9.
Momus (ss. skymford), 175, 177.
 {*Monæus*,] Abraham, se Abr., cursor.
 — , Johannes, stud., 281.
Moræus, Christopherus, stud., 266,
 305, 345, 358, 453, 472, 475, 522.
Mouhijärvi, socken, 154, 159.
Munck (Munk), Petter, skräddare,
 295, 296, 423, 424, 432—434;
 — hans hustru, 433.
Munselius, Canutus, lagläsare, 378,
 444.
Murtamo, by i Lappo, 307.
 Musik, 10.
 Musikant, stads-, 408.
Mutatio Rectoratus, se Rektorsom-
 byte.
Mutor, 136, 326, 337.
 Mål angående:
 — absolutionsgästabud, se MÅl
 ang. kornut.
 — afvikande ur arrest, 1, 29, 107,
 178, 179, 219, 222, 251, 261,
 267, 313, 396, 503.
 — akad. bönder o. hemman, se
 dessa.
 — arf, 20, 21, 131, 132, 136, 148,
 149, 162, 501, 525.
 — arrende, 340, 342, 343, 387—
 390.
 — blasfemi, 354, 355, 381.
 — bodräkt, 341, 351—355, 375,
 379—381.
 — demonstration i teologisk frå-
 ga, 166, 170—178.
 — dödsvällande, 58—62, 64, 65,
 77, 89—92, 212—215, 218,
 227—230, 400.
 — eldsvåda, 364—368.
 — enlevering, 508, 509, 510.
 — fönsterinslagning, 105, 109,
 231, 233, 257, 287, 318, 320,
 321, 416—419, 439.
 — förfalskning, 124, 125.
 — förgiftning, 191—196, 199—
 206.
 — förolämpning, se Mål ang.
 injurier.
 — försnillning, 97, 98, 102—104,
 112, 116, 119, 147, 150, 184,
 438.
 — gäld, köp, lån, lega, pant,
 skadestånd m. m., 2, 4, 6—8,
 10, 11, 13, 14, 16, 17, 20—23,
 26—28, 32—35, 37—43, 46—
 49, 60, 62, 65, 66, 74, 75,
 86—88, 91, 94, 95, 99, 101,
 102, 104—108, 111—116, 118,
 121—129, 132—135, 142, 151,
 156, 161—164, 167, 168, 173,
 179, 180, 183, 185, 188, 189,
 191, 202, 207—212, 214—217,
 219—225, 227, 230, 232, 237,
 238, 240—244, 247—249, 251,
 254—256, 259, 263, 264, 266—
 268, 274, 279, 282, 285, 286,
 288, 289, 293—295, 297, 298,
 301, 302, 306—310, 313, 316,
 321, 322, 324, 325, 329, 330,
 332, 333, 336, 341, 349, 350,
 356, 357, 359—362, 378, 382,
 390, 393—395, 397—399, 402,
 403, 405, 413, 414, 423, 424,
 426, 442—444, 446, 454, 459,
 464, 466, 468, 470, 471, 475,
 479, 482, 486, 490, 512, 513,
 519—521, 523, 525.
 — hor, 341, 342, 350, 351, 356,
 392, 396, 426.
 — hot, 42, 46, 97, 98, 287.
 — husaga, 372, 373, 376—378.
 — injurier, 2, 3, 9, 13, 14, 17,

- 18, 32, 34—38, 43—47, 49—51, 53—56, 60, 62—65, 68, 73, 77, 84, 85, 89, 94, 102, 104, 105, 107, 108, 110, 111, 133, 136, 146, 152, 155, 156, 164, 178, 189—191, 207, 211, 215, 217, 222, 227, 255, 258, 261, 262, 269, 271, 272, 274, 278, 282, 286, 290, 296—298, 304, 310, 323, 329, 363, 364, 392, 404—406, 410—413, 415, 439, 444, 459, 466, 488, 489, 491, 492, 525, 528—537; se ock Mål ang. rangordning.
- kornut, 85, 91, 122, 124, 136, 140, 141, 145, 242, 299, 300, 400.
- lönskaläge, 20, 56, 57, 68, 81—83, 88, 93, 107, 120, 126, 130—133, 137, 142, 143, 148, 181, 234, 235, 256, 257, 259, 279, 285—287, 293—296, 300—302, 306, 308, 375, 388, 405, 420, 421, 424, 426, 427, 436—439, 445, 467, 470, 471, 475—477, 480, 484, 485, 500, 501, 512, 516, 517, 519.
- medicinsk praktik o. medicament, 15, 25, 42, 43, 133, 277, 310, 382, 393, 394; se ock Mål ang. förgiftning.
- mened, se Mål ang. blasfemi.
- misshandel, slagsmål, öfverfall, hemgång, excesser m. m., 2, 6, 9, 10, 16—18, 24, 28, 29, 32, 33, 40, 46, 47, 63—65, 69, 72, 85, 87, 90, 94—97, 101, 110, 122, 126—128, 148, 152, 173, 180, 185, 189—191, 197, 198, 207, 208, 242, 244, 255, 257, 267, 269, 271, 272, 274, 276, 277, 279, 281—284, 286, 294, 297, 299, 300, 303, 304, 306, 309, 311, 313—315, 317, 323, 324, 328, 329, 340, 362—364, 368, 371—374, 378, 379, 384—392, 394, 400, 401, 403, 404, 406, 409, 412, 413, 415, 423, 426, 435, 437—439, 445—449, 454, 458, 459, 464, 465, 467, 470, 474—476, 479—482, 484—486, 488—491, 498—502, 504, 505, 510, 511, 513—520, 525, 526; se ock Mål ang. dödsvallande o. Mål ang. husaga.
- oljud m. m., 2, 9, 65, 182, 289, 317, 439, 465, 514, 515.
- paskill, 72, 73, 77.
- predikande utan tillstånd, 124, 125.
- rangordning (i begravningsprocession), 410—412, 425, 431, 432.
- rymning, hjälp vid, 493, 504.
- rån, 393, 395, 396, 485, 486, 516, 517, 519.
- „scoftiker“, 179, 183, 184, 217, 268, 275, 279, 283.
- sidvördnad o. otidighet, 83, 94, 107, 115, 116, 119, 120, 123, 124, 132, 135, 136, 176, 177, 238, 249, 283, 304, 317, 334, 420, 421, 434, 435, 499, 519.
- skråtvister, 441, 480, 481, 497.
- skymford, se Mål ang. injurier.
- skådespel, uppförda af studd. utan tillstånd, se Skådespel.
- slagsmål, se Mål ang. misshandel.
- spel, 394, 395, 405.
- svartkonst, 469, 493—497, 500, 502, 505—508, 512.
- tjufnad, 18, 24, 27, 93, 204, 222, 293, 304, 306, 311—313,

- 315, 328, 364—368, 387, 388, 433, 473, 526, 527; se ock Mål ang. bodräkt.
- tjänstelega, 172, 326, 437, 440, 441, 499.
- tull för viktualier, utkräfd af studd., 23, 131.
- äktenskapslöfte, 351—355; se ock Mål ang. lönskaläge.
- ärekränkning, se Mål ang. injurier.
- Mål o. vikt, 187, 253, 446.
- Måns** Börgeresson, 43.
- Knutsson, gatebodräng fr. Stockholm, 18, 63.
- Mårten** Andersson, akördare, 110, 119, 124, 127, 128; — hans bror, 128.
- , bagare, 102, 309.
- Claesson, 111.
- , „herr“ (klockare?), 483.
- Knutsson, 2.
- Mäenpää**, bör vara **Maanpää**.
- Mäentaka**, by i Lappo, 307.
- Märttilä**, by i Rusko, 26.
- Mästermän**, 371, 372, 426.
- Mättälä**, Maissa, 143.
- Mätjärvi**, kvarter i Åbo, 515.
- Möller**, Henrik, 248.
- Mönstring**, 519.
- [**Mörman**.] Hugo, guldsmed, 520.
- N.**
- Nacka**, se Grabbi.
- Narva**, by i Vesilaks, 160.
- , stad, 167, 247, 351.
- Narvamatka**, skog i Vesilaks, 165.
- Nationes**, 72—74, 77, 145, 362, 363, 405; se ock *Inspectores nationum*.
- Naula**, Matts, 269.
- Nauvoni**, Abraham, stud.?, 277.
- Neoclander**, Abraham, stud., 304.
- Nerpes**, se Närpes.
- Nezelius**, Johannes, lektor i Strengnäs, 222.
- Nickarla**, by i Lemo, 334, 335, 351.
- Nicolaus** Christopheri, stud., 265, 267, 305, 345, 358, 404, 453, 472, 521.
- Erici, stud., 2, 75, 189, 271, 372; — hans mor, 2.
- Georgii, stud., 27, 28; — hans far, 28.
- Jacobi, stud., 16, 52.
- Johannis, stud., 178, 179, 306.
- Jonæ, stud., 47.
- Nicolai, stud.?, 466; — hans bror, 466.
- Svenonia, stud., 15, 52.
- Nidalius**, Ambrosius, stud., 15, 52, 73 (?).
- Niemis**, by o. hemman i Vesilaks, 157, 297, 298, 308.
- Nikula**, Knut, bonde fr. Karkku, 159, 163.
- Nils**, kapellan, 483.
- Larsson, 180, 200, 204, 208, 215—217; — hans svärfar, se Bengt, kapten.
- Nilsson, 183, 184.
- Olufsson (Olffson), 287.
- , skomakare, vaktkarl, 76.
- Niuskala**, i S:t Marie, 483.
- Noræus**, 259.
- Nordman**, P., notarie i Svea hof-rätt, 541.
- Notarius** Consist. Acad., se *Secretarius* Acad.
- , vice-, 6.
- stipendiariorum, 12, 247, 335.
- Notenbergius**, Petrus, kollega i Björneborg, 294 (?), 512.
- Novitii**, 6, 72, 73, 78, 91, 394, 448, 491, 498, 499, 514.
- Nummis**, by i S:t Karias?, 22, 23.

[*Nycopensis?*] Andreas, stud., 237.
 — , Christianus Nicolai, stud., 300.
 — , Nicolaus Laurentii, biskop i Viborg, 446, 459 (?); — hans gård i Åbo, 135, 446.
 — , Nicolaus Nicolai, stud., 100, 102, 135, 142, 151, 179, 459 (?); — hans mor, 151.
 — , Petrus Laurentii, stud., 237.
 Nykyrko, socken, 3.
 Nyland, 181, 366, 417, 493.
 Nylandenses (studiosi), 145.
Nylandius, Claudius, stud.P, 504.
 Nyskans, pastorat, 167.
 Nystad, 409.
 Nådendal, 28, 67, 313, 339, 464, 468, 479, 486, 547.
 Nådår, 38, 47, 52, 66, 98, 100, 104, 108, 109, 142, 144, 260, 262, 280, (331), 464.
 Närpes, socken, 338, 339.

O.

Oculist, 474.
Odorinus, Abraham, stud., 131, 309.
 Ojais, by i Vesilaks, 159.
Ojala, Mickel Jakobsson (Mickel i Ojala), 130, 131, 133, 142.
Olaus Bothvidi, prokurator, 101, 110, 122, 136, 140, 149, 314, 316, 318, 409, 484, 505, 510, 513, 517.
 — *Mathiæ*, stud., 34, 179.
Ollenius, Samuel, stud., 449.
Oluf Bengtsson, 306.
 — Svensson, 189, 190.
 — — , häradsfogde, 104, 148.
 Orationer, se Disputationer.
 Oravala, by o. hemman i Karkku, 298, 307, 308.
Oxe, Harald, landshöfding i Åbo,

252, 273—275, 281, 298, 299, 303, 309, 339, 400, 460, 478, 479, 481, 493, 499, 522, 524.

P.

Pacchalenius, Andreas, stud., 329.
 Paimala, hemman i S:t Marie, 64.
Palmannus (Pallmanus), Christiernus, stud., 521, 522.
Palm, Henricus, stud.P, 427.
 — , Johannes, stud., 15, 51, 102.
Palmberg (Palmbergius), Johannes, med. stud., 9, 10, 37, 38, 97, 98, 103, 104, 112, 116, 117, 119, 120, 123, 124, 131—133, 135, 147, 150—153, 167, 168, 188, 214, 227, 232, 234, 239, 241, 255, 257, 262, 264, 265, 276, 277, 289, 297, 305.
 — , Olaus, stud., 10, 254, 255, 267.
Papi, Markus, 167.
 Pappersmakare, 143, 487.
 Pargas, socken, 18, 189, 446, 449, 489.
 Paskunda, hemman i S:t Karins, 58.
 Pastores o. præpositi:
 — i Halikko, se Sigfr. Laurentii.
 — i Kangasala, se Frisius.
 — i Karislojo, se Thauvonius.
 — i Lappo, se Aurelius.
 — i Lemo, se Jac. Stephani.
 — i Loimijoki, se Valstenius.
 — i Lokalaks, se Scraderus.
 — i Masku, se Hoffman.
 — i Messuby, se Birkelman.
 — på Åland, 95, 151.
Patur, Andreas, stud., se Cytræus.
Paul, barberare, 488.
Pauschart (Pauskart), Nicolaus, bokförlare, 134, 285.

- Pecunia diligentiorum*, 9, 12, 16, 20, 75, 117, 170, 233, 306, 357, 359, 496, 538.
- Pemar*, socken, 254, 340, 342, 389.
- Per Andersson*, pistolmakare, 217, 219.
- , „herr“; — hans hustru, 193.
- *Jonsson*, 24.
- — , hauptman, 193.
- *Markusson*, vaktkarl, 254.
- *Nilsson*; — hans enka, 222, 237.
- Pergamentsbref*, 280.
- „*Perspicillum bellicum*“, 146.
- Petræus*, Andreas, bibliotekarie, sedan prof. phys., 1, 4, 11—13, 20, 22, 27, 34, 35, 38, (39, 40, 46), 61, 65, 69—71, 72—74, 77, 84, 87, 89, 93, 94, 99—101, 108, 109, 113, 117, 118, 124, 126, 129, 134, 136, 138, 140, 142, 144, 148, 154, 157, 161, 162, 164, 165, 168, 170, 182, 186—188, 204, (210), 211, 214, 215, 219, 220, 223, 237—239, 240, 250—252, 257, 260, 266, 270, 273, 280, 282, 285, 292, 294—296, 301, 303, 309, 327, 331, 337, 338, 342, 349, 351, 357, 369, 422, 425, 427, (428), 436, 442, 443, 446, 464, 468, 478, 479, 486, 490, 518, 519, 522, 524, 539, 547, 549.
- , närv. i konsist., 1, 3, 7, 9, 11—14, 16, 17, 20, 22, 24, 26, 29, 32—34, 54, 55, 57, 59, 61, 63, 65—68, 72, 77—79, 81, 83, 85, 86, 88, 89, 91, 94, 97—99, 101, 104, 113, 117, 129, 135, 138, 141, 144, 146, 147, 151, 153, 155—157, 160, 164, 167—169, 173, 176, 179, 184, 185, 188, 198, 200, 201, 203, 208—210, 212, 214, 217, 220, 222, 223, 232, 234, 236, 238—240, 242—244, 248, 250—252, 254—256, 260, 261, 263, 266—269, 271, 273—276, 278, 281, 283, 287, 290, 294, 296, 298, 299, 301, 302, 304, 308, 311, 313, 317, 321—323, 326, 337, 338, 340, 344, 346, 351, 359, 361, 364, 368, 370, 373, 406, 412, 416, 418, 419, 423, 437, 442, 444, 446, 448, 449, 451, 454, 456, 459, 462, 466, 468, 471, 473, 475, 477, 481, 482, 487, 490, 496, 500, 505, 513, 515, 518, 524, 526.
- , vota i konsist., 7, 13, 31, 55, 61, 79, 82, 87, 92, 105, 114, 115, 137, 139, 141, 143, 153, 160, 174, 180, 187, 204, 218, 224, 225, 228, 256, 320, 326, 346, 349, 350, 354, 360, 370, 374, 375, 377, 385, 386, 388, 407, 408, 413, 414, 418, 420, 439, 441, 446, 447, 450, 451, 454—457, 461, 463, 470, 471, 480, 484, 485, 488, 489, 491, 492, 496, 498—500, 503, 506, 510, 514, 516, 518, 525, 530, 533, 535.
- , hans far, 162.
- , hans hustru, 75.
- , hans mor, 446.
- , hans svärfar, 252.
- , hans svärföräldrar, 4, 468.
- , hans svärmor, 74.
- Petrus Andreæ*, stud., 19, 299.
- *Caroli*, stud., 266, 305, 345, 358.
- *Erici*, stud., 372.
- *Henrici*, stud., 28.
- *Ingemari*, kyrkoh. i Tenala, 122, 124, 136, 140, 141, 183, 365; — hans söner, se David o. *Jonas Petri*; — bror-

- söner, se Vidbecchius, Enev. o. Isacus.
- Jonæ, stud., 72.
- Laurentii, stud., 15, 52, 232, 242, 264.
- Pauli, stud., 215, 216, 301, 520, 521.
- Petri, stud. Vestrog., 401, 409, 415, 452.
- Simonis, stud., se Reuter.
- Petter*, barberare, 15.
- [Hansson], akad. boktryckare, 49, 65, 128, 146, 187, 292, 316, 353, 487, 497.
- , skomakare, 127 (?), 399, 402, 403.
- , skräddargesäll, 340, 341, 361.
- Pettis*, by i Lundo, 76.
- Pfeiffus*, Johannes Jacobi, biskop i Reval, 493.
- „Phrasiologia“, tysk, 144.
- Pieti*, vaktkarl, 328, 329.
- Pietilä*, hemman i Lappo, 154.
- Piikkis*, socken, 69, 211, 322, 388, 435, 497, 498, 500, 524.
- Piipanoja*, i S:t Marie, 483.
- Pijlqvist*, Henricus Svenonis, stud., 100, 130, 233, 259, 264, 265, 305, 344, 358, 433, 453, 472.
- Pipoia*, se Piipanoja.
- Pistolhielm*, öfverste, 159.
- Pistorius*, Henricus Andreæ, stud., 189 (?), 296, 300—302, 421, 424, 427 (skrifvel: Andreas för Henr.); — hans mor, dräpt, 302.
- Pitkämäki*, by i S:t Marie, 293.
- Pitkänkari*, by i Karkku, 159, 163.
- Plan*, Daniel, sek. i reduktionskollegium, 330.
- Platinus*, Petrus, stud., 15, 47, 48, 51, 55, 69, 73, 84, 138, 140.
- Pohjakylä*, by i Vesilaks, 160.
- Poihela*, se Pöyhölä.
- Poitis*, se Pöytis.
- Poppius*, Abrahamus Abrahami, stud., 150.
- Poso*, Johan Clemetsson, 63.
- „Postmästaren“ (i Åbo), se Caloander, Bertil.
- Præceptores*, se Studenter ss. præceptores.
- Prælectiones*, se Föreläsningar.
- Præpositi*, se Pastores.
- Pratanus*, Johannes Olai, prof., sedan kyrkoh. i Kimito, 54, 399.
- Presidenten* i Åbo hofrätt, se Sparre, Erik.
- Privilegia Acad.*, se under Akad.
- Proban* l. prubban, 5, 26, 61, 62, 120, 123, 128, 141, 145, 146, 164, 168, 171, 181, 289, 290, 294, 303, 304, 313, 321, 328, 375, 376, 395, 413, 419—421, 434, 435, 439, 440, 465, 491, 492, 499, 515.
- Procopæus*, Johannes, stud., 131.
- Professiones*:
- eloq., 19, 70.
- hist., 292.
- jur., 512, 524.
- ling., 435, 514, 520, 524.
- mathem., 312, 325, 334, 338, 339, 369.
- — , extraord., 84, 248, 302.
- med., 239, 399, 408, 410, 428, 435, 448.
- phys., 68, 70, 71, 74, 84, 140, 237, 328.
- poët., (6), 38, 58, 59, (83), 270, 281, 312, 331, 332, 348.
- theol., 4, 7, 8, 52, 66, 67, 78, 240, 260, 288.
- , förslag (elektion) till besättande af, 4, 7, 8, 38, 39, 48, 58, 59, 68, 70, 71, 83, 260, 312, 325, 512, 524.

- Professorer,**
 — , bänkrum i kyrkan för, se **Bänkrum.**
 — , introduktion af, 94, 99, 100, 109, 170, 260, 271, 280, 281, 288, 290, 302, 339, 369, 463, 466.
 — , rangtvister mellan, se **Rangtvister** o. under **MÅL.**
 — , utnämning af, 19, 78, 84, 169, 260, 270, 334, 448, 462.
Promotioner o. promotorer, 1, 10, 30, 31, 57, 78, 108, 146, 198, 220, 226, 231, 249, 252, 261, 262, 270, 285, 286, 290, 533.
Prorektorat, 5, 17, 54—56, 97, 212, 214—219.
Prostar, se **Pastores.**
Prytz, Andreas [Georgii], stud., 400, 401.
 — — [Haquini], mag., kpl. i Åbo, 16, 52, 304, 311 (?), 410—412, 425, 426, 431, 432; — hans hustru [Margareta Kexlera], 410—412, 425, 432.
Prästprivilegierna, 38, 253.
Prästernas bildning, fråga om höjande af, 167, 352, 400, 422.
Psilander, häradshöfding, 298.
Pukaro, by i Mouhijärvi, 31, 144.
Punaja, Sigfrid Simonsson, 231.
Puraja, hemman i Piikkis, 211.
Pythius (Pytte, Pyttius), Georgius, stud., 127, 271, 313, 379, 466.
Pyttis, socken, 20.
Pyöräniemi (Pyreniemi), by i Kyro, 467.
Påvel Mårtensson, 394, 395; — hans mor se **Brita Mårtensdotter.**
Påål, badare, se **Deinert.**
Pässi, Grels Mattsson, 321.
Pöyhölä (Poihela), by i Vesilaks, 160.
Pöytis (Poitis), socken, 262, 263, 481.
- Q.**
- Quæstor Academiae**, se **Gers**, **Per.**
Quæstors skrifvare, 422.
Quæstorstjänsten, decreta ang., 201.
Qvist, Isacus Johannis, stud., 150, 153.
- R.**
- Rachlitzius** (Rachlicius, Rachlisius, Rachlitius, Rachlizius), Johannes, stud., 16, 52, 233, 265, 266, 290.
Raipio (Raupio), Jakob, bonde fr. Karkku, 159, 244; — hans son, akad. utridare, 333.
Rajalenius, 328.
 — , Johannes Thomæ, stud., 244, 293, 328 (?), 400.
Ranck, Johan, 9.
Rancken, Elisabeth, 62.
 — , Robert, borgare, 544.
Randa, by i Uskela, 323.
Rangtvister, 31, 53, 98, 99, 425, 426, 431, 432, 468; se ock under **MÅL.**
Ransakningar o. ransakningsacta ang. akad. hemman, 3, 62, 150, 154, 157—161, 231, 236, 239, 242, 247, 252, 292, 327, 333, 433, 436, 440, 445.
Raseborgs län, häradshöfdingetjänst i, 338.
Rasiainen, Nils, 303.
Raumo, 68, 290, 304.
Raunistula, by i St Marie, 445, 483.
Raupio, se **Raipio.**
Rautheilus (Rautelius), Johannes, stud., 1, 8, 16, 17, 112, 113, 115, 126, 128, 183, 267, 268, 289, 353, 357, 359—361, 362, 390, 393, 394, 397, 398, 544; — hans far, 360.

- Rautela*, Philip, 237.
Rauvala, Bertil, 132, 516.
 Rector cantus, se Salmenius; Joh.
 — illustris, se Fleming, Claës Hermansson.
 — scholæ i Björneborg, se Thuronius, Joh.
 — — i Viborg, se Helsingius, Marc.
 — — i Åbo, se Rothovius, Math.
- Reduktion[skollegiet], 330.
Reichenbach, Elias, stud., 152, 153, 208.
Reineccius, Jacobus, teolog; — hans „Clavis S. Theologiæ“, 281.
 Rekommendationer, gifna af akad., 3, 20, 38, 65, 69, 72, 74, 140, 153, 167, 188, 215, 236, 239, 241, 297, 300, 322, 351, 418, 487, 492, 497, 508, 512, 521, 524; se ock Viaticum.
- Rakonventionstalan, 196, 206, 343, 423.
 Rektorsombyte (*Mutatio rectoratus*), 39, 51, 56, 57, 146, 232, 233, 288, 322, 423, 425, 435, 512.
 Rektorsval, se Val.
- Relegation o. relegerade, 45, 51, 148, 149, 257, 258, 267, 279, 294, 308, 313, 315—317, 321, 354, 355, 375, 376, 381, 419, 426, 439, 471, 484—486, 499—501, 503, 506—510, 516—519.
- Rendemåki (= Rântämäki), socken, se St Maria.
- Reso, socken, 281.
 [Reuter,] Erik Mickelsson, underlagman, se Erik Mickelsson.
 [—] Jöran, (274), 277.
 — , Lisbeta, (341, 350), 356, 357.
 — , Petrus Simonis (ock blott Petr. Simonis), stud., 10 (?), 11 (?), 274, 277, 279, 282, 283, 285, 290, 341.
- Reval, 37, 179, 318, 399, 469, 493, 495, 496, 502, 505—508.
 Revals stift, 494.
Richalenius, Henricus, stud., 171, 306.
 Riitilä (Ritilä), by i Vesilaks, 20.
 Riksdag, 455.
 „Riksdrotsen“, se Brahe, Per.
 „Rikskanslern“, se De la Gardie, Magn. Gabr.
 Riksrådet, 334.
 „Rikskattmästaren“, se Bååt, Seved.
 Rimito, socken, 424.
 Ritonpää (Ritanpää), by o. hemman i Merimasku, 160, 334—336, 404, 523.
Risienius, Magnus, stud., 362, 363, 413, 414, 423, 424.
Roggenbuch (Rogenbuck, Rågenboch, -bock, -buch), Hans, bardskärare, 32, 35, 61, 63, 89, 92, 93, 97, 213, 227—229, 400.
 Roggenbuchs gränd (i Åbo), 481.
Roicherus (Rocherus), Andreas Jacobi, stud., sedan cursor, 330 (?), 332 (?), 445, 467.
Roos, stud., 258.
 — , Elias, stud., 242, 243, 248.
 — , Jonas, 423.
Roschius, Daniel, stud., 286.
 — , Gabriel, stud., 72, 73, 78.
 — , Zacharias, stud., 306, 345, 358, 452.
Rosenfelt, Nils Eriksson, vicepresident i reduktionskollegium, 330.
Rosenius, Carolus, stud., 220, 240 (?), 294.
 — , Philip, 240 (?), 294.
Rosenschmidt, 102.
Rosskamp, Albrecht, rådman, 69, 112.

- Roslin*, Jonas, 49.
- Rothovius*, Gudmund, domkyrkoekonom, 84, 136, 321, 351, 425, 438; — hans son, 444.
- , Isak, biskop, 31.
- , Mathias, mag., skolrektor i Åbo, 4, 6, 7, 10, 47, 73—75, 77, 84, 85, 87, 89, 93—95, 101, 128, 173, 215, 216, 301, 306, 323, 324, 330, 332, 338, 349, 351, (376), 398, 438, 475; — hans barn, 398, 399, 437, 438, 458, 462.
- Rudbeckius*, 53.
- Runagård, säteri i Sagu, 262.
- Rundell*, Petrus, ausk. i Åbo hofr., 215.
- Runsala, kongl. fisket under, 35, 39.
- Ruovesi, socken, 296.
- Ruskiapää*, Sigfrid, borgare, 91.
- Rusko, socken, 26.
- Rut* o. Ruth, se Ruuth.
- Ruthelius*, Petrus, stud., 445.
- „Ruti enka“, 238.
- Ruuth* (Rut, Ruth, Ruut), Daniel, stud., 1, 23.
- l. Svensk, Henrik, handelsman, krögare, 122, 128, 140, 141, 281, 284, 288, 306, 307, 314, 317, 525; — hans hustru, 284.
- [—] Jöran Persson, trädgårdsmästare, 45(?), 91, 106, 309, 313; — hans hustru, 99.
- Rydenius*, Petrus Andreæ, stud., 305, 345, 358, 453, 472, 522.
- , Sveno, rådman o. stadssekr. (syndicus), 62(?), 114, (231), 247, 248, 308, 364, 397, 441.
- Rysk köpman i Åbo, 242.
- Ryssbacken (i Åbo), 286.
- Rådstugan o. Rådstugurätten i Nådendal, 28.
- i Viborg, 111.
- i Åbo, 14, 16, 21, 28, 29, 32, 33, 35—37, 132, 136, 162, 180, 207, 224, 225, 227, 232, 285, 288, 289, 293, 295, 301, 302, 306, 307, 371, 372, 382, 423, 424, 433, 458, 490, 499, 519.
- Rådstugukällaren (i Åbo), 434.
- Rågenbock*, se Roggenbuch.
- Rålamb*, Claës, riksråd, 176, 503.
- Råssheim*, Petrus, ifrågasatt med prof., 399, 408.
- Räkningekammaren, se Kammarkollegium.
- Räntämäki, se S:t Marie.
- Rätt, romersk, 507.
- Rökman*, Gustavus, stud., 126, 128.
- Rökmanson*, stud., 232.

S.

- Saaris (Saris), hemman i Pemar, 340, 342, 388, 389.
- Sachlenius*, stud., 353.
- Sacklinius* (Sacclinius, Saclinius, Zachlinius), Henricus, stud., 261, 262, 278, 279, 282, 290, 304, 307, 310, 426, 427, 464, 477, 521, 522.
- Sagu, socken, 6, 67, 331, 340, 348.
- Sakois, by i Vesilaks, 159, 160, 245, 318.
- Salander*, Ericus, stud., 85, 340.
- Salcherus* (Salckerus), Henricus, stud., 329.
- , Thomas, stud., 88.
- Salko* (Salcko), Sigfrid [Larsson, rådman], 131, 137, 148, 149.
- , Sigfrid Mickelsson, 357.
- Salmenius*, Henricus, stud., 455.
- , Johannes, mag., rector cantus vid akad., 3, 16, 19, 52, 121, 132, 233, 264, 265, 294,

- 305, 323, 344, (357), 358, 453,
464, 472, 477, 496, 518.
- Saloander*, Andreas, stud.?, 416, 417.
- Salomon*, svärdfjäre, se Ståhl.
- Salamontanus*, Ericus, stud., 221,
232, 237.
- Salospohja, by i Vesilaks, 157, 160.
- Samuel Arvidi*, stud., 446.
— Nilsson, 36, 62, 104, 106, 107,
393, 397, 474.
- Sandronius*, Johannes, stud., 296.
- Sarchovius*, Elias, stud., 445.
- Saris, se Saaris.
- Sarki*, Gabriel Erici, stud., 514.
- Sarkkila, by i Vesilaks, 159, 160.
- Sarkola, by i Karkku, 245, 470.
- Satakunta, 145.
- Saunala*, Elin Thomasdotter, hustru,
288—290.
- Schacht* (Skacht), Henrik, 62(?), 161,
162, 164, 188.
- Schæfer* (Schefer, Schipfer, Schäfer,
Schäpfer, Skefer), Henrik (d.
y.), rådman, 180, 181, 190; —
hans enka, 459.
— , Johan, borgmästare, 38, 231,
314, 367, 449, 458.
- Scheder* (= Schefer = Schefferus?),
Petrus, stud., 5.
- Schefferus* (Schepherus), Petrus, stud.
Suderm., sedan mag., 5 (? se
föreg.), 15, 52, 207, 233, 251,
264, 265, 305.
- Scheidleri* „Logica“, 144.
- Schelenius*, 318.
- Schiffer*, Georgius, stud. Suderm.,
13, 16, 52, 233.
- Schüllerus*, Samuel Magni, stud., 72.
- Schipfer*, se Schæfer.
- von Schrowe* (Skråw), öfverstlöjt-
nant, 258.
- Schult*, Bertil, 404.
— , Jochim, 9.
— , Jost, 404.
- Schäfer*, Schäpfer, se Schæfer.
- Scottelius*, Olaus, stud. Neric., 475.
- Scraderus*, Ericus, stud., 375, 376;
— hans far, kyrkoh. i Loka-
laks, 375.
- Scure*, Jakob, 447.
- Scutterus*, Johannes Widikinni, stud.,
166.
- Secretarius l. Notarius Academiae, 425;
se för öfr. Flachsenius, Jac.
(till sid. 84), Flachsenius, Joh.
(sidd. 84—339) o. Falander,
Ericus (fr. sid. 339).
- Seile, se Sjählö.
- Sekreteraretjänsten vid akad., 84,
86, 169, 170, 234, 316, 338,
339.
- Semenius*, Jonas, stud.?, 405.
- Seniores (studiosi), 448.
- Setä*, Sigfrid, 336.
- Sievola, by i Pemar, 254.
- Sigfrid*, besökare, 94—97, 100, 104,
106, 110, 117, 126, 127, 153;
— hans hustru, 153.
— Larsson, 85, 105, 118, 121,
132; — hans son, 121.
— Simonsson, uppbördsskrifvare,
370, 371.
- Sigfridus* Danielis, stud., 10, 207,
282(?), 285.
— Gabrielis (= föreg.?), stud., 282.
— Georgii, stud., 13, 14, 17, 18,
24, 25.
— Laurentii, präst i Halikko,
375.
— Simonis, stud., 133, 371.
— Stephani, stud., 131, 372.
- Siggonius*, stud., 142, 152, 191; se
ock Liungman.
- Sikuri (Sickurila), by i Ikalis, 467.
- Sillenius*, Johannes, stud., 441.
- Simolenius*, Jacobus, stud. Ab., 8,
14, 52, 117, 233, 263, 265, 305,
345, 358.

- Simon*, akad. snickare, 26, 268, 437, 440, 441.
 — , besökare, 476.
 — Eriksson, borgare, 33, 48.
 — Johansson, 111.
 — Jöransson, borgare, 464.
 — Larsson, 122.
 — Michaëlis, stud., 498, 499.
 — Mickelsson, båtsman, 197, 198.
 — Olufsson, 301.
 — , skomakare, 241.
 — , skraddare, 179.
 — , skraddargesäll, 515.
Sippi, akad. skrivare, 5.
Sjahlö (Seile), hospital, 127.
Skafer, se Schæfer.
Skinnarla, by i Lappo, 160, 290.
Skog, Anders, skinnare, 295.
Skomakarskrået (i Åbo), 240, 460, 481, 499.
Skrage (Skrägge), Simon, borgare, 108, 117, 118, 133, 161, 164, 168, 294, 351, 405; — hans hustru, 151, 240, 405.
Skråförhållanden, akråtvister m. m., 14, 35, 36, 64, 89, 90, 92, 93, 240, 368, 369, 373, 374, 440—442, 480, 481, 497, 499, 504; se för öfr. de särsk. skråna.
Skråw, se v. Schrowe.
Skråddarskrået (i Åbo), 89, 90, 92, 93, 504.
Skådespel, 473, 475.
Slottsgatan (i Åbo), 477.
Smedeman, stud., 415, 432.
Smolandi (studiosi), 362, 363.
Smörvik, by i Sagu, 340.
Snickarskrået (i Åbo), 440—442.
Sockengång, 6, 7, 11, 47, 95, 125, 173, 189, 216, 301, 442.
Sohne, borgare, 16.
Sonsi, Matts, 330, 332.
Sparre, Erik, frih., president i Åbo hofrätt, 39, 67, 145, 191, 192, 193, 195, 199, 210, 232, 249, 341, 450—452, 466, 478, 479, 486, 487, 493.
Spel, 405; se ock under Mål.
Sperling, Mårten, 111.
 — , Nicolaus, 111, 112.
Spetälaka, 435.
Spillkappar, 62, 231, 253.
Språkmästare, se Du Cloux, Alexandre.
Spöva, Henrik, regementskvartermästare, 459.
St Marie (Vårfrukyrko, Röntämäki), socken, 64, 88, 445, 449, 451, 482, 548, 549.
 — prästgård, 443.
Stackare, Grels, borgare, 22, 23, 28.
Stadius (Sthalius), Achatius, stud., 29, 32, 34, 40, 46, 48, 61, 69, 93, 114, 115, 123; — hans far, 114, 115.
 — , Jacobus, stud., sedan regementskrifvare, 2, 16, 18, 28, 29, 32—35, 40, 48, 58—62, 64, 65, 77, 79, 85, 87, 89, 91, 93, 100, 102, 103, 106, 123, 141, 147, 163, 164, 177, 178, 180, 181, 279, 283, 501, 502.
Stadsmagistraten, se Magistraten i Åbo.
Stadstjänare, 301.
Stadstrumslagare, 242, 243.
 „Stadsvaktmästaren“ („stadslöjtnanten“), se And. Eliasson o. Bock, Erik Henriksson.
Staffans, hemman i Ritonpää by i Merimasku, 334.
Stalenius, Johannes, stud.?, 475.
Stalstadius, se Stolstadius.
Stamböcker, 70.
Starbecchius (-bechius, -beckius), Israel, stud., 16, 52, 85, 86, 223, 233, 264.

- Steman*, Nicolaus, 122.
- Stenfeldt*, Gert, 127.
- Stenqvist*, Andreas Andreæ, stud., 119, 150, 152, 153, 180, 200, 204, 208, 215—217, 220(?), 222, 223, 227.
- , Ericus Andreæ, stud., 150, 152, 153, 180, 200, 204, 208, 215—217, 220 (?), 223, 227.
- Stephanus* Svenonis, stud., 10, 11, 310.
- Sticheus*, Johannes Henrici, stud., 391, (392).
- Sticku*, Bertil Johansson, 130, 131, 133, 134.
- Stickzelius*, se Stigzelius.
- Stiernekors*, 306.
- Stigelius*, Henricus, slottsprekikant i Åbo, 188—190, 233, 259.
- Stigzelius* (Stickzelius), 83, 176.
- Stipendiater (stipendiarii), 59, 99, 102, 168, 208, 260, 261, 263, 337, (342), 353, 409, 538.
- , kataloger öfver, 15, 51, 181, 232, 264, 265, 305, 344, 358, 453, 472, 521.
- Stipendier, belopp, betalning af, 9, 12, 19, 99, 100, 107, 185—187, 214, 261, 307, 348, 357, 469.
- , beviljade o. ansökta, 13, 16, 19, 51, 60, 66, 77, 102, 117, 137, 138, 141, 142, 168, 170, 181, 182, 188, 228, 233, 234, 260, 263, 266, 267, 282, 295, 306, 310, 329, 344, 345, 353, 357, 359, 401, 433, 452, 464, 521.
- , expektanter till, 3, 5, 8, 9, 13, 14, 19, 67, 72, 74, 100, 107, 131, 144, 215, 258, 299, 310, 318, 321, 323, 336, 403, 409, 415, 425, 433, 436, 453, 455, 466, 490, 522.
- för utrikes resa, ansökan om, 214, 239, 241, 262.
- Stockholm, 4, 7, 17, 18, 29, 30, 36, 58, 71, 83, 104, 144, 161, 170, 184, 186, 224, 248, 253, 282, 296, 302, 306, 307, 321, 322, 331, 334, 337, 341, 345, 409, 410, 418, 421, 425, 505—508, 512.
- Stockstraff, 483.
- Stodius*, Ericus, stud., 6, 7, 27, 122, 128, 310.
- , Martinus, f. d. prof. theol., kyrkoh. i Nådendal, 7, 99, 188.
- Stolstadius* (Stalstadius), Jonas, stud., 277, 278, 522.
- Strandenius*, Andreas, stud., sedan mag., 5, 15, 52, 233, 250, 251, 264, 265, 305.
- Streng* (Sträng), Andreas, stud., 498, 499.
- , Elias, stud., 329, 488, 489, 493, 499, 504, 514; — hans föräldrar, 493.
- Strengnäs, 222, 342, 457.
- Studenter, adliga, 235, 547, 548.
- , demonstration af, i teologisk tvistefråga, 170—177, Bil. I.
- , gifta, 262, 282, 372, 420.
- , katalog öfver, 304.
- , matlag mellan, 521.
- ss. præceptores, 44, 47, 87, 135, 142, 405, 413, 426.
- , predikan af, utan tillstånd, 124.
- , utländska, 70; se ock *Gewolf* o. *Gustavus*.
- Students återinskrifning vägrad, 501.
- Studieresor, 325; se ock under *Stipendier*.
- [*Ståhl*.] Salomon, svärdfjäre, 467, 474; — hans hustru, se *Karin*

- Persdotter; — styfdotter, se
Lisbeta Johansdotter.
- Stålhandske*, Johan, assessor, 87, 90.
- Stång*; — hans hustru, 211.
- Stång*, jordmått, 163.
- Stäki*, Henrik Larsson, 371, 372.
- Stämning*, se Citation.
- Stäak*, Ericus, stud., 309.
- , Henrik Carlsson (densamme
som Stäki, Henr. Larsson?),
297.
- Sukkala, by i Lappo, 307.
- Sulpitius Severus*, 353.
- Sundholm, säteri, 163.
- Superintendentsämbetet i Narva,
247.
- i Riga, 8, 29.
- Suthoff* (Suthof), Michasl, stud., 75.
- Svan*, regementskrifvare, 140.
- Svanestrupe*, Ericus, stud., 131, 236,
269, 272, 276, 277, 279, 281,
282, 284, 285, 288, 313, 321.
- Svartkonst, trollpackor etc., 7, 44,
50, 51, 53, 201, 202, 205, 206,
226, 372, 382, 469, 493—496,
505—508; se ock under Mål.
- Svea hofrätt, 220, 540—542, 546.
- Sveei (studiosi), 85.
- Svenman*, bör vara Hvenman.
- Sveno Andreæ*, stud., 72.
- Svenonius*, Enevaldus, prof. theol.
(akad. rektor, 291—326), 19,
30, (56), 58, 65, 74, 78, 82,
98—101, 135, 136, 156, 166,
171, 172, 174, 177, 181, 184,
201, 218, 239, 260, 266, 275,
291, 292, 294, 295, 298—302,
304, 312, 318, 322, 323, 325,
331, 347, 364, (366, 367), 386,
398, (406), 416, 418, 419, 423,
424, (425), 427, 473, 526, (527),
529—536.
- , närv. i konsist., 7, 8, 12, 14,
19, 24, 29, 37, 46, 51, 54, 55,
57, 65, 66, 68, 70, 75, 77—79,
81, 83, 88, 89, 91, 99, 102,
104, 108, 112, 113, 117, 123,
128, 131, 136, 138, 140, 143,
144, 147, 148, 151, 153, 155,
156, 164, 167—169, 173, 175,
180, 190, 198, 200, 201, 203,
206, 208—210, 214, 217, 222,
223, 230, 234, 238, 239, 241
—244, 248, 250, 252, 256, 259
—261, 268, 273—275, 285, 287,
288, 290, 291, 294—304, 306,
308, 309, 311, 313, 315, 317,
318, 321—323, 325, 334, 336
—338, 341, 344, 351, 352, 357,
368, 370, 371, 373, 378, 384,
390, 392, 394, 398, 399, 401,
404, 406, 409, 416, 418, 419,
423, 437, 442, 446, 448, 451,
452, 454, 459, 462, 466, 468,
473, 475, 477, 482, 487, 490,
510, 513, 526.
- , vota i konsist., 8, 31, 55, 71,
76, 80, 82, 84, 93, 105, 109,
114, 116, 119, 120, 125, 128,
137, 139, 141, 143, 153, 175,
180, 181, 198, 205, 218, 224,
225, 229, 250, 257, 258, 292,
312, 319, 320, 325, 335, 336,
343, 347, 350, 351, 355, 370,
374, 376, 377, 380, 381, 383—
385, 387, 389, 393, 395, 403,
407, 408, 421, 440, 441, 448,
452, 454, 456, 457, 462, 463,
471, 478, 485, 486, 489, 492,
511, 515, 530, 531, 533, 535.
- , hans hustru, 367.
- , hans deklARATION i tvistefrå-
gan mellan proff. Miltopæus o.
Bång, 537 (Bil. II).
- Svensk*, Henrik, se Ruuth.
- Sverige, 19, 138, 166, 199, 245, 252,
270, 281, 341, 351, 434, 437,
439, 477.

- Sylvanus* (Sylvast), Petrus, stud., 20, 21, (105), 118, 121, 132, 136, 272.
- Sylvast*, Erik Johansson (ock blott Er. Johanson), rådman, 20, 21, 132.
- Syndicus, se Rydenius, Sveno.
- Såger*, Johan, 9, 131.
- Sång, 357.
- Sölverarm*, 306.
- T.**
- Taipale, by i Euraåminne, 162.
- Tammela, socken, 120.
- Tammelander*, Jacobus, stud., 122, 269, 272, 277, 323, 328, 329.
- Tammelinius*, Gabriel, mag., skolrektor i Åbo, 449.
- , Jacobus, mag., 15, 51.
- Tammisaari, by i Merimasku, 396.
- Tatila, by i Lundo, 185.
- Tauvonius*, se Thauvonius.
- Tavast* (nobil. Tavaststjerna?), Erik, inspektor, 315, 331.
- , Gustaf, 135.
- , Henrik, 20, 21, 132, 136.
- Tavastehus, 250, 254, 259, 344, 502.
- Tavastensis*, Thomas Christopheri, stud., se Thom. Christopheri.
- Tavastkyro, socken, se Kyro.
- Tavastland, 5, 17, 92, 110, 239, 242, 272, 275, 364, 406, 436, 440, 443, 445.
- Tavonius*, se Thauvonius.
- Teccalenius* (Teckalenius), Sigfridus Gregorii, stud., 3, 62—64.
- Teeri* (Teri), Jöran, 267, 279.
- Teiner*, Paul, 414.
- Tenala, socken, 122, 124, 365, 488, 489.
- Ternerus*, Laurentius, stud., 16, 42, 43, 52.
- Terserus*, Johannes, biskop, 18, 31, 45, 75, 124, 417; — hans hustru, 45.
- Testamente, stadfäst af Sen. acad., 268, 269.
- Testimonium, 67, 70, 106, 142, 241, 261, 275, 318, 468.
- Thauvonius* (Tavonius, Tavonius), Abraham, prof. theol., sedan superintendent i Narva (akad. rektor, 57—149 o. 528—534, prorektor 212—219), 4, 5, 20, 30, 31, 37, 39, 44, 46, 50, 51, 53, 54, 56, 58—62, 64—70, 72—74, 75—81, 83, 85, 87—92, 94, 95, 97, 98, 100—102, 104, 107, 108, 112, 113, 115—118, 122, 124—130, 132, 133, 135—138, 140, 142, 144, 146, 147, 151, 156, 157, 164—167, 171, 172, 174, 175, 179, 182, 187, 212—217, 219, 221, 230, 231, 238—240, 247, 328, 529—531, 534, 535, 539, 540.
- , närv. i konsist., 1, 3—5, 7, 8, 12, 14, 19, 24, 29, 37, 46, 51, 54, 56, 57, 59, 61, 63, 65—68, 70, 72, 73, 75, 77—79, 81, 83, 85, 86, 88, 89, 91, 94, 95, 97—99, 101, 102, 104, 107, 108, 112, 113, 117, 120, 123, 127, 129, 131, 135, 138, 140, 141, 144—149, 151, 153, 155, 156, 167—169, 179, 185, 189, 191, 192, 198, 200, 201, 203, 206, 208—212, 214, 215, 217, 220, 222, 223, 232, 236, 238, 239, 241, 244.
- , vota i konsist., 4, 8, 13, 32, 61, 71, 76, 80, 82, 84, 88, 93, 114, 119, 125, 137, 139, 141, 153, 169, 180, 181, 187, 198, 205, 224, 225, 229, 239, 530, 531, 533, 535.

- Thauvonius*, Christiernus, stud., 490—492.
 — , Johannes, kyrkoh. i Karislojo; — hans hustru, (278).
 „Theatrum Genealogiæ“, 310.
 „Thesaurus Biblicus“, 144.
Thesleff (Tessleef, Thessleef, Thesselef), Johannes, stud., 233, 265, 305, 345, 358, 453, 472, 522.
Thomæus, Johannes, stud., 299, 328, 345, 358, 453, 472, 522; — hans bror, 328; — morbror, se Collin, Joh., sergeant.
Thomas, akad. tjänare, 311.
 — Christopheri, stud. Tav., 504.
 — Henriksson, 2.
 — Larsson, snickargesäll, (437), 440, 441.
 — Mathis, stud., 10, 11, 49, 101, 102.
 — Mårtensson, skrivvare, 162.
 — Pauli, stud., 320, 321, 514.
 — , skräddargesäll, 329, 330.
 — , snickare, 103, 104, 112, 147.
 — , vaktkarl, 423.
 „Thorvöstens bruk“, 340.
Thuronius, Andreas, prof. log. o. metaphys., 14, 20, 35, 38, 41, 44, 46, 50, 51, 53, 55, 56, 60, 64, 65, 68, 74, 84, 100, 108, 112, 118, 165, 202, 209, 221, 223—225, 230.
 — , närv. i konsist., 1, 7, 8, 14, 16, 19, 21, 24, 26, 29.
 — , vota i konsist., 8, 31.
 — , hans „Compendium Metaphysicæ“, 46.
 — , hans hustru, se Meissner, Sara.
Thurontius, Henricus, stud., 16, 52, 202, 208, 233, 264, 265, 299.
 — , Johannes, mag., skolrektor i Björneborg, (125).
Tililä (Tilila, Tililä), Erik, 179.
 — , Henrik, 216.
- Tjvm*, Lorentz, skomakare, 481.
Tilenius (Tilenus, Tillenius), Petrus, stud., 306, 454, 473, 522.
 — , Samuel, stud., 520, 521.
Tvlesius, 500.
Tillandz (Til-landz, Tillans, Tillantz, Tillanz), Elias, prof. med., 448, 462, 463, 466, (473).
 — , närv. i konsist., 473, 475, 477, 481, 482, 487, 500, 505, 510.
 — , vota i konsist., 478—480, 485, 488, 489, 501, 503, 506, 510, 511.
 Tjänstledighet, 5, 17, 19, 136, 424.
 Tojas, by i S:t Marie, 483.
 Tokkois, by o. hemman i Kyro, 524.
Tolpo (Tälpo, Tälpå), Johan, borgare, 11—13, 20, 27, 34, 39, 221, 232, 237, 250, 252, 464.
 — , Simon, stud., 466.
Torlenius, Carolus, stud., 310.
Torneus (Torneus), Henricus, stud., 44—47, 49—51, 63, 64, 120, 126, 130, 132, 137, 143, 286 (?).
Tornander, Petrus, stud., 475.
Tornelius, Carolus, stud., 470, 471.
Torpensis, Petrus, stud., 222, 223, 277, 278.
Torsk, Jonas, stud., 16, 52, 232, 257.
Tringer, Paul, 474.
 Trolldom, se Svartkonst.
Trosundius, Johannes, stud., 404.
 Tryckeriet, stilar m. m., se Akad. tryckeri.
Tufva, Olof Pålvelsson, regementsfältskär, 475.
 Tullen, lilla, 23, 24, 131.
Tunander, Nicolaus, prof. theol., (258), 260, 288, 290, 294, 303, 308, 327, 331, 353, 369, 427, 451, 466, 500.
 — , närv. i konsist., 291, 294—304, 306, 308, 309, 311, 313, 315, 317, 318, 321—323, 325,

326, 328, 330, 331, 334, 337,
341, 344, 346, 357, 364, 368,
373, 378, 390, 392, 401, 406,
409, 412, 416, 418, 419, 423,
425, 427, 435, 437, 442, 446,
449, 451, 452, 456, 462, 466,
468, 471, 473, 475, 477, 482,
487, 490, 496, 500, 505, 510,
515, 518, 520, 524, 526.
— , vota i konsist., 292, 312, 319,
320, 325, 327, 329, 335, 336,
343, 347, 350, 354, 374, 376,
377, 380—382, 384, 393, 403,
407, 408, 413, 414, 419, 420,
429, 431, 432, 435, 440, 441,
448, 450, 452, 456, 457, 463,
469—471, 478—480, 485, 486,
488, 489, 491, 492, 496, 498,
499, 501, 503, 506, 510, 511,
515, 517, 518, 521, 525, 527.

Tuni, Arvid, 324.

Tuokkola, by o. hemman i Kyro, 523.

Turenius, Martinus, stud. Vib., 300.

Tyris Eriksson, stadsfogde, 365.

Tyrvensis, Isacus, stud., 215.

Tyrvis, socken, 185, 191, 207, 244.

Tälpo, Tälpå, se Tolpo.

Töfsala, socken, 161, 246, 250, 252,
253, 259, 306, 351, 436, 497.

U.

Uggla, Beata, fru, 504.

Ulhegius, Zacharias, stud., 262, 278.

Unajala (Unoila), by i Vesilaks, 159.

Understöd för fattiga o. sjuka, an-
sökningar om, 13, 25, 31, 60,
75, 88, 100, 101, 104, 127,
130, 189, 232, 268, 271, 313,
379, 466.

Undila, by i Kyro, 158.

Unger, Daniel Johannis, stud., 144,
298, 300, 303, 384, 385, 425.

Unoila, se Unajala.

Upalingius, Jacobus Johannis (ock
blott Jac. Johannis), stud., 93,
94, 101, 107, 130, 131, 133,
143, 148, 149; — hans mor,
149.

Upsala, 45, 183, 280.

— akademi, 50, 51, 53, 56, 57,
66, 67, 80—82, 106, 181, 220,
223, 236, 253, 273, 373, 374,
452, 540, 541, 548.

Urdiais, by i Kyro, 158.

Urmakare, 152, 153, 475.

Urnovius, Johannes, stud., 25, 31;
— hans bror, 25, 31.

Ursinus, Jacobus, stud., sedan mag.
o. kollega i Viborg, 5, 16, 52,
257.

V. W.

Vagnerus, Mathias, mag., 15, 51.

— , Petrus, mag., 15, 51.

Vaimala, by i Lappo (nu i Eura-
åminne), 160, 162, 163.

Val af dekanus i Fac. phil., 238—
240, 249, 252, 292, 428—430.
— af rektor (o. prorektor), 30,
118, 129, 135, 137—139, 142,
211, 215, 217, 218, 231, 275,
319, 320, 407, 409, 410, 512.

Valander (Vallander), Petrus, stud.,
303, 304.

— , Urbanus, stud., 233, 298,
299, 301.

Walbman, Jonas, stud., 403—405,
415.

Walborg Eriksdotter, 181.

— , hustru till Henr. Alle, se Alle.
— Knutsdotter, 35.

— Larsdotter, vaktkarlshustru,
217.

— Simonsdotter, barnmorska, 143.

- Valinius* (Vallenius, Vallinius), Simon, stud., 299, 320, 321.
- Valkkis* (Valkis, Valkois), by i Vesilaks, 160, 245.
- Wallas*, 300.
- Vallenius*, Simon, stud., se *Valinius*.
- Walli*, Andreas Mathiæ, stud., se *Vallinius*.
- , Jakob Mattasson, 476.
- Vallinius* (Walli), Andreas Mathiæ, stud., 445, 526.
- , Simon, stud., se *Valinius*.
- Vallinus*, Olaus, stud., 15.
- Valstenius* (Vallstenius), Jacobus, notarie i Åbo hofrätt, 168.
- , Johannes, stud., 289, 400, 401, 446—449, 458, 489, 490, 503, 509, 510, 518 (?).
- , Petrus, kyrkoh. i Loimijoki, (447).
- , „unge V.“, 287, 518 (?).
- Vanæus*, Johannes, stud., 284.
- Warg*, Laurentius, stud. Hels., 323, 345, 358, 453.
- Warpuinen*, Nicolaus, stud., 262, 266, 372.
- Warsala*, Erik Olufsson, 142.
- , Henrik Nilsson, 34.
- Vasa*, 394.
- af Vasaborg*, Anna Sofia, grefvinna, enka efter grefve Gust. Gustafsson af V., 270 (?).
- Vassenii* gränd (i Åbo), 481.
- Vassenius* (nobil. Lagermarck), Johan, assessor, 211, 314, 315, 318, 320, 322, 323; — hans systerson, se *Grabbe*, Nicol.
- , Johannes, stud., 15, 51.
- Vedbecchius*, se *Vidbecchius*.
- Weger*, Sigfrid, 231.
- Vehmo*, härad, 182, 259, 281, 307, 492.
- Wergentin* (Wargentini), Henricus, stud., 405.
- , Jockim, 256, 382, 393.
- , Villam, 353.
- Wernberg* (Werenberg), Daniel, stud., sedan advokat, 35, 42, 46, 106, 275, 413, 414, 423, 447, 489, 490.
- , Samuel, stud., 42, 46, 294, 394.
- Vernlander* l. *Vernulander*, Petrus, stud., 393, 395, 396.
- Vesilaks*, socken, 5, 88, 92, 155, 158, 160, 298, 306, 333.
- Westman*, Magnus, stud., 299.
- Vestrogotus*, Benedictus Erics, stud., se *Hovander*.
- , Laurentius Johannis, stud., se *Laur. Johannis*.
- , Petrus Petri, stud., se *Petr. Petri*.
- Wetterman*, Magnus, stud., 72, 78, 363, 452, 454.
- Wettersten*, Petrus, stud., 363, 364, 409, 425.
- Vexionius*, Olaus, prof. jur. (akad. rektor, 238—291), 5, 19, 56, 64, 65—67, 74, 82, 83, 86, 112, 113, 117, 118, 139, 149, 174—176, 184, 185, 187, 201, 203, 205, 215, 218, 220, 233, 235, 238, 239, 241—243, 245—249, 251—253, 257, 258, 260—262, 266—268, 270—273, 275, 277, 279—282, 285—291, 292, 294, 301, 303, 307, 313, 320, 325, 327, 342, 405, 407, 423, (473), 511, (514), 524.
- , närv. i konsist., 3, 4, 6—8, 12, 14, 16, 17, 19, 21, 24, 51, 54—57, 63, 65—68, 70, 72, 73, 75, 77—79, 81, 83, 86, 88, 89, 91, 94, 99, 104, 107, 108, 112, 113, 117, 127, 129, 131, 138, 140, 141, 146—148, 151, 153, 155, 160, 164, 168, 169,

- 173, 176, 179, 183—185, 195, 198, 220, 222, 223, 230, 232, 234, 236, 238, 241—244, 247, 248, 251, 252, 254—256, 259—261, 263, 266—269, 271, 273—276, 278, 281, 283, 285—288, 290, 291, 294, 296, 298, 299, 301, 302, 304, 306, 308, 309, 311, 313, 317, 318, 321, 329, 337, 341, 368, 427, 433, 446, 449, 451, 454.
- , vota i konsist., 4, 8, 13, 55, 71, 76, 80, 82, 84, 87, 93, 105, 109, 114, 115, 119, 120, 135, 139, 141, 143, 153, 161, 175, 180, 183, 186, 187, 195, 196, 198, 199, 210, 224, 225, 229, 235, 237, 312, 319, 320, 334, 343, 350, 407, 429, 431, 432, 434, 447, 450, 452, 454, 455, 462, 530, 533.
- , hans hustru, 513, 524.
- , hans son, 286.
- Viaticum, 64, 67, 177.
- Viborg, 314, 322, 325, 446.
- Viburgenses (studiosi), 300.
- Viburgensis*, Fabianus, stud., 297.
- „Vicepresidenten“ (i Åbo hofrätt), se Grass, Gustaf.
- Vichelius*, Philippus, stud., 309, 317.
- Vichkarla (= Nickarla?), 160.
- Wichman*, Mathias Canuti, se Wikman.
- Wickelgreen*, Giurdo, stud., 424.
- Vidbecchius* (-becchius, -beckius, Vedbecchius), Enevaldus, stud., 179, 266, 305, 345, 358, 362—368, 409, 453, 472, 522.
- , Isacus, 15, 52, 72, 78, 180, 183, 184, 233, 264, 265, 305, 345, 362, 364—366, 368, 409, 416, 526, 527; — hans o. föreg:s farbror, se Petrus Ingemari.
- Vidskepelse, 45; se ock Svartkonst.
- Vietius* (Vietzius), Magnus, stud., 345, 358, 453, 472, 522.
- Vigelius*, Laurentius, advokatfiskal i Åbo hofrätt, 110, (208), 301, 308, 460, 462; — hans hustru, 109.
- Viilala (Vilala), by i Pöytis, 262.
- Wijas*, Knut, skräddarålderman, 48, 90; — hans enka, 242, 243, 247.
- Vikarier, 266, 369.
- Wikman* (Wekman, Wichman, Wijkman), Johan Simon, befallningsman, 227.
- , Mathias Canuti, stud., sedan mag. o. akad. sekr. amanuens, 16, 52, 174, 181, 182, 185, 232, 233, 259 (?), 263—265, 269, 271, (273), 274, 275, 287—289, 305.
- Vilala, se Viilala.
- Wilhelm* Davidsson, 3.
- Vin, franskt, 21, 22, 129.
- Virmo, socken, 201, 202, 205, 215, 226, 270.
- Virtsanoja, by i Loimijoki (nu i Alastaro), 479.
- Visingsborgs skola, 363.
- [*Witte*.] Zacharias, guldsmed, 36 (?), 297.
- — , stadsfiskal, 36 (?), 458.
- Wittenberg*, Leonhard Johan, greve, generallöjtnant, 330, 337, 348.
- Voivalenius*, Elias, stud., 520, 521.
- , Johannes, stud., 266, 305, 345, 358, 453, 472, 522.
- , Petrus, stud., 520, 521.
- Wolfenbüttel, 306, 308.
- Woltersdorff*, 293.
- Vårfrukyrko, socken, se St Marie.
- Wächter*, Grels, 290, 294.
- Väfvarskräet (i Åbo), 368, 373, 374.
- Wärekorfova*, Oluf, 311.
- Wästgiöth*, Anders Brynielsson, 493.

Värjemålsed, 19, 24, 27, 119, 130,
132, 150, 194, 196, 200, 205,
312, 313, 316, 480.

Z.

Zacharias Eriksson, löjtnant, 284.

— , guldsmed, se *Witte*.

— *Mathis*, klockare, 64.

Zachlinius, se *Sacklinius*.

Zadler, Georgius, stud., 32.

Zimmerman; — hans enka, 382.

— , Helena, 227.

Zoilus (ss. *skymford*), 177, 178.

Å.

Åberg, Israël, stud., 318, 322, 323,
341, 349—351, 356, 416, 423,
445, 471, 513; — hans barn,
351; — hustru, se *Broche-*
nus.

Åbo, gator, gränder, gårdar m. m. i,
23, 96, 114, 131, 191, 255,
286, 364 ff., 416, 417, 477,
480, 481, 515.

— hofrätt, 35—37, 39, 62, 145,
158, 161, 167—169, 178, 185,
192, 208, 212, 220, 221, 223,
230, 231, 273, 277, 297, 306,
307, 311, 341, 382, 388, 423,
424, 433, 436, 449—452, 455,
456, 460—462, 464, 466, 478,
482, 487, 501, 504, 522, 525,
538.

— — , akad. i konflikt med, se
Akad. jurisdiktion.

— — , akad:s skriftväxling
med, 540—550 (Bil. III).

— slott, 170.

Åhlman, Gabriel, stud., se *Ahlman*.

Åhrapää, Philip, 241.

Åland, 25, 42, 95, 108, 151, 199,
218, 271, 301, 493.

Åminne, säteri i *Halikko*, 119.

Ä.

Äckerö, se *Eckerö*.

Ö.

Österbotten, 178, 262.

Rättelser.

Sid.	2, rad	23	står: i	läs: I
"	22,	" 29	" Grels stackare	" Grels Stackare
"	34,	" 7	" v. d.	" V. D.
"	54,	" 11	" Pro-Rector,	" Pro-Rector
"	"	" 19	" i	" I
"	55,	" 7	" Pro-Rector,	" Pro-Rector
"	58,	" 18	" Acad	" Acad.
"	80,	" 20 o. 23	" strafford	" Strafford.
"	108,	" 20	" Rector M.	" Rector M.,
"	136,	" 5	" läst	" löst
"	137,	" 13	" har	" han
"	157,	" 26	" Alaskylä	" Aluskylä.
"	160,	" 17	" Arwala	" Auwala
"	"	" 24	" Hwilula.	" Hwilula
"	171,	" 20	" Eck,	" Eek,
"	176,	" 30	" Ecclæ	" Eccl:æ
"	209,	" 19	" m.	" etiam
"	218,	" 9	" förut sees	" förut sees [= för utsees]
"	247,	" 17	" Mäenpää	" Mäenpää [= Maanpää]
"	264,	" 32	" Eck	" Eek
"	265,	" 26	" Eck	" Eek
"	266,	" 9	" Lange	" Laage
"	272,	" 3	" Jytij	" Jytij [= Jyljij]
"	288,	" 16	" ech	" och
"	295,	" 15	" Eck	" Eek
"	296,	" 16	" Eck	" Eek
"	297,	" 3	" ut	" uti
"	308,	" 5	" Kero	" Karo
"	319,	" 9	" M. [Bergius]:	" M. [Petræus?]:
"	339,	" 22	" Mäenpää	" Maenpää [= Maanpää]
"	345,	" 6	" Eck	" Eek
"	358,	" 11	" Eck	" Eek

Sid. 382, rad 16 står:	Calima	läs: Colima
” 384, ” 30 o. 35 ”	brudgummen	” Brudgummen
” 405, ” 5 ”	Swenman	” Hwenman
” 422, ” 32 ”	Mäenpä	” Maenpä [= Maanpää]
” 425, ” 13 ”	hon om	” honom
” 501, ” 25 ”	Academisha	” Academiska

Sid. 466, rad 34 tillägges efter ordet „hafwer“ en *) och i nedre kanten följande not: *) Se sid. 540 (Bilaga III).

Sid. 487, rad 9 tillägges efter ordet „finnes“ en *) och i nedre kanten följande not: *) Se sid. 545 (Bilaga III).

Pris 6 mk.

This book should be returned to
the Library on or before the last date
stamped below.

A fine is incurred by retaining it
beyond the specified time.

Please return promptly.

